

Tom Clancy: VADÁSZAT A VÖRÖS OKTÓBERRE

AZ ELSŐ NAP, DECEMBER 3. PÉNTEK

A Vörös Október

Marko Ramiusz, a szovjet haditengerészet első osztályú kapitánya a sarkvidéki viszonyoknak megfelelően volt öltözve, úgy, ahogy ez Poljarnijban, az Északi Flotta tengeralattjáró-bázisán szokásos: öt réteg gyapjú és viaszosvászon védte a hideg ellen. Egy piszkos vontatóhajó északnak lökte a tengeralattjáró orrát, a csatorna irányába. A dokk, ahol két végtelenül hosszú hónapig vesztegelt a Vörös Október, egyike volt azoknak a vízzel töltött betondobozoknak, amelyeket azért építettek, hogy a rakétahordozó tengeralattjáróknak védelmet nyújtsanak az időjárás viszontagságai ellen. A dokk szélén egy csapat tengerész és dokkmunkás figyelte a hajó indulását az oroszokra jellemző egykedvűséggel, minden integetés és biztatás nélkül.

– Motorokat bekapcsolni, lassan előre – adta ki a parancsot Ramiusz a mellette álló Kamarovnak. A vontatóhajó félrekanyarodott, és szabaddá tette az utat a tengeralattjáró előtt. Ramiusz hátrafordult, és egy pillantást vetett a kettős hajócsavar által kavart hullámokra. A vontatóhajó kapitánya búcsút intett, és Ramiusz is felemelte karját. A vontatóhajó feladata egyszerű volt, de ezt jól és gyorsan végrehajtotta. A Vörös Október, egy Tájfűtő osztályú tengeralattjáró, már saját erőből haladt a Kolai-öbölből kivezető csatorna felé.

– Ott a Purga, kapitány – mondta Kamarov a jégtörőre mutatva, amelynek a nyílt tengerre kellett kísérenie őket. Ramiusz bólintott. Az a két óra, amíg a csatornán áthaladnak, inkább türelmet igényel, mint tengerészeti szakismereteket. Hideg északi szél fúj, olyan, amelyet a világnak csak ezen a részén lehet érezni. Az őszi vége szokatlanul enyhe volt, alig havazott, pedig errefelé méterekben mérik a hó vastagságát. Egy héttel ezelőtt azonban, vad hóvihár söpört végig a murmanszki partvidéken, és kisebb-nagyobb darabokat szaggatott le a sarkvidéki jéghegyekből. A jégtörő tehát nemcsak díszkíséretet jelentett; a Purga feladata az volt, hogy megtisztítsa a tengeralattjáró útját azoktól a jégtömböktől, amelyek az éjszaka során a csatornába sodródtak. A szovjet haditengerészet legújabb típusú rakétahordozó tengeralattjáróját meg kellett védeni attól, hogy holmi kóbor jégdarabok kárt okozzanak benne.

Az élénk szél felkorbácsolta a tengerszoros vizét, és a hullámok átcsaptak a hajó lekerekített orrán, végigsöpörtek a rakéták tárolására szolgáló lapos fedélzeten, megkerülve a feketén magasodó tornyot. A víz színén összefüggő réteget alkotott a hajókból kiszivárgó olaj, ami a hideg miatt nem párologott el, és a sziklákon is körös-körül fekete nyomot hagyott, mintha egy mocskos óriás fürdőkádnak használt volna a szorost. Egész jó hasonlat, gondolta Ramiusz. A szovjet óriás nem sokat törődik azzal a szennyel, amit maga után hagy. Ramiusz a part környéki halászhajókon ismerkedett meg a tengerrel, és tudta, hogy a tengerész csak a természettel való harmóniában végezheti munkáját.

– Sebességet egyharmadra növelni! – mondta a kapitány, és Kamarov telefonon keresztül továbbította a parancsot. A víz mozgása felerősödött, ahogy az Október a Purga nyomába szegődött. Kamarov sorhajóhadnagy a hajó navigátora volt, azelőtt az öböl bejáratának két oldalánál állomásozó hadihajók révkalauzaként teljesített szolgálatot. A két tiszt a háromszáz méterrel előttük haladó felfegyverzett jégtörőre szegezte tekintetét. A Purga hátsó fedélzetén a legénység néhány tagja toporgott a hidegben. Az egyikről fehér köténye elárulta, hogy ő a hajószakács. Tanúi akartak lenni annak az eseménynek, amikor a Vörös Október először indul gyakorlatra, de különben is, a tengerészek számára minden érdekes, ami szolgálatuk egyhangúságába némi változatosságot hoz.

Máskor bosszantotta volna Ramiuszt, hogy kíséretet rendeltek a hajója mellé – hisz a csatorna széles és mély, most azonban nem. A jég komoly veszélyt jelentett, és Ramiusz nem hagyhatta ezt figyelmen kívül.

– Nos, kapitány, ismét vízre szállunk, hogy teljesítsük a rógyina (haza) iránti kötelességünket – dugta be a fejét a feljáró nyílásán Ivan Jurjevics Putyin másodosztályú kapitány, szokása szerint engedélyt sem kérve, és a szárazföldiek esetlenségével felmászott a létrán. A parányi toronyhíd-fülkében már nélküle is alig fért el egymás mellett a kapitány, a navigátor és a tisztességtudóan hallgató őrszem. Putyin volt a hajó zampolitja

(politikai tisztje), és folyton a rógyinát emlegette, ezt az orosz fülnek oly misztikusan csengő szót, amely a kommunista párt számára Vlagyimir Iljics Lenin nevével együtt az Istent helyettesíti.

– Igen, Ivan, így van – válaszolta Ramiusz, és a hangjában több lelkesedés volt, mint amit valójában érzett. – Két hétig leszünk vízen, jó, hogy végre elhagyhatjuk a dokkot. A tengerésznek a tengeren a helye, nem a kikötőben, a bürokraták meg a sáros csizmájú munkások között. És fájni sem fogunk.

– Csak nem akarja azt mondani, hogy hideg van? – kérdezte Putyin hitetlenkedve.

Ramiusz újból megállapította, már vagy századszor, hogy Putyinnál tökéletesebb politikai tisztet nehéz lenne elképzelni. Nagyhangú volt, a humora otromba, és állandóan érezte a környezetével, hogy kivel van dolguk. Putyinnál, a politikai tiszt gyöngyével nem volt tanácsos tréfálni.

– Már hosszú ideje szolgálók tengeralattjárón, így megszoktam a kellemes hőmérsékletet és a szilárd talajt a lábam alatt – válaszolta Ramiusz, de Putyin nem értette meg a rejtett célzást. A politikai tiszt azért került ugyanis tengeralattjáróra, mert a rombolókon, ahol pályafutását kezdte, krónikus tengeribetegség kínozza – meg talán azért is, mert nem zavarta a bezártság tudata, ami sokak számára elviselhetlenné teszi a tengeralattjárót.

– Hej, Marko Alekszandrovics, Gorkijban ilyenkor már nyílnak a virágok! – folytatta a beszélgetést Putyin.

– Milyen virág nyílik ilyenkor, politikai tiszt elvtárs? – kérdezte Ramiusz, miközben távcsövével a szoros vizsgálta. Délre járt az idő, a narancssárga fényben ragyogó nap alig emelkedett a horizont fölé, és a szoros sziklái bíborvörös árnyékot vetettek.

– Természetesen jégvirág – válaszolta Putyin hangosan hahotázva. – Ilyenkor kipirul a nők és a gyerekek arca, a lehelet felhőként gomolyog a levegőben, és a vodkának különleges zamata van. Sokért nem adnám, ha most Gorkijban lehetnék.

A fickónak inkább az Inturisztnál volna a helye, semmint a haditengerészetnél, gondolta magában a kapitány. Csakhogy Gorkij tiltott terület a külföldiek számára. Ramiusz már kétszer volt ott, és úgy találta, hogy Gorkij, ütött-kopott házaival, piszkos utcáival és rosszul öltözött lakóival, nem sokban különbözik a többi szovjet várostól. Akárcsak a legtöbb orosz város, Gorkij is télen nyújtja a legelőnyösebb képet, mert a hó eltakarja a szemetet. Ramiuszt, aki félig litván volt, szebb helyhez kötötték gyermekkori emlékei, egy tengerparti faluhoz, ahol egész házsorok maradtak meg teljes épségben a Hanza-időkből.

Szokatlan dolog volt, hogy nem orosz létére egy szovjet hadihajón teljesít szolgálatot, sőt ő a parancsnok. Marko apja, Alekszandr Ramiusz annak idején különleges érdemeket szerzett a pártban, elszánt kommunista volt, a sztálini rendszer hűséges és megbízható kiszolgálója. Amikor a Szovjetunió 1940-ben megszállta Litvániát, idősb Ramiusz tevékenyen részt vett azoknak a politikusoknak, üzletembereknek, papoknak és egyéb megbízhatatlan elemeknek az összefogdosásában, akiktől az új rendszernek tartania kellett. Hogy ezeknek mi lett a sorsa, azt Moszkvában is legfeljebb csak sejtették. Amikor a németek egy év múlva megtámadták a Szovjetuniót,

Alekszandr politikai komisszár lett a hadseregben, és Leningrád ostrománál hősiesség helytállást tanúsított. 1944-ben a 11. gárdahadsereg első egységével visszatért hazájába, és részt vett a véres bosszúhadjáratban azok ellen, akik együttműködtek a németekkel, vagy ennek gyanújába keveredtek. Marko apja tehát igazi szovjet hős volt, és Marko nagyon szégyellte, hogy a fia. Édesanyja egészségét a Leningrád ostroma alatt elszenvedett nélkülözések annyira aláásták, hogy meghalt Marko születésekor. A gyermekről apai nagyanyja gondoskodott Litvániában, miközben az apa a párt vilniusi Központi Bizottságában tevékenykedett, várva, hogy bekerüljön a moszkvai legfelső vezetésbe. A vágya teljesült, bevásárolták póttagnak a Politikai Bizottságba, ám ekkor egy szívroham végzett vele.

Marko azonban nemcsak szégyellte magát. Apja érdemei lehetővé tették számára célja megvalósítását, ami egyfajta személyes bosszú volt a Szovjetunió, és Marko úgy gondolta, hogy ezzel meggyilkolt honfitársai ezreinek szolgálatát elégtételt.

– Márpedig ahová mi megyünk, Ivan Jurjevics, ott nagyon hideg lesz – válaszolta végül a politikai tiszt szavaira.

Putyin barátságosan megveregette a kapitány vállát. Vajon őszinte vagy tettetett volt ez a gesztus? Valószínűleg őszinte, gondolta Ramiusz, aki igyekezett mindig igazságos lenni, és meg volt győződve róla, hogy ebből az alacsony termetű, nagyhangú bugrisból nem haltak ki teljesen az emberi érzések.

– Miért van az, kapitány elvtárs, hogy maga mindig olyan boldog, amikor vízre száll és elhagyja a rógyina partjait?

Ramiusz, akinek a szemén még mindig ott volt a távcső, elmosolyodott. – A tengerésznek egy hazája van, Ivan Jurjevics, de két felesége. Ön soha nem fogja ezt megérteni. Most én a második feleségemet látogatom meg, ezt a hideg, szívtelen asszonyt, akihez mégis teljes lelkesedéssel ragaszkodom. – Ramiusz itt szünetet tartott és a mosoly eltűnt az arcáról, majd hozzátette: – Hiszen ő most az egyetlen feleségem.

Marko látta, hogy a válasz hatott Putyinra. A politikai tiszt ott volt, amikor a fényesre gyalult fenyőfa koporsó eltűnt a krematórium süllyesztőjében. Putyint megrendítette Natalja Bogdanova Ramiusz halála, de ezért sajátos módon azt az Istent tette felelőssé, akinek létét különben tagadta. Ramiusz viszont nem Istent okolta felesége haláláért, hanem az államot, és azt az értelmetlen tragédiát, ami vele történt, bosszúért kiáltó, szörnyű bűnnek tekintette.

– Jégdarabok – szólalt meg az őrszem.

– A nyílt tengerről sodródhattak be a csatornába – mondta Kamarov [2], de az is lehet, hogy a gleccser déli oldaláról olvadtak le. Könnyen ki tudjuk kerülni őket.

– Kapitány – harsant fel egy érces hang a hangszóróban [2], üzenet a Flotta főhadiszállásáról.

– Olvassa be!

– „A HADGYAKORLAT KÖRZETÉBEN ELLENSÉGES HAJÓK NINCSENEK. FOLYTASSA ÚTJÁT, A PARANCSNAK MEGFELELŐEN. ALÁÍRÁS: KOROV, FLOTTAPARANCSNOK.”

– Vettem. – A hangszóró kikapcsolt. – Szóval nincsenek amerikai hajók a közelben?

– Csak nem kételkedik a flottaparancsnok szavaiban? – okvetetlenkedett Putyin.

– Remélem, hogy a tájékoztatás megfelel a valóságnak – hangzott Ramiusz válasza, ami aligha nyerte el a politikai tiszt tetszését. – De gondoljon csak az indulás előtti eligazításra!

Putyin kelleetlenül toporogva hol egyik, hol másik lábára állt. Bizonyára fázik, gondolta Ramiusz.

– Azok a 688-as osztályú amerikai tengeralattjárók, a Los Angelesek! Emlékezzék csak, Ivan, mit mondott az egyik amerikai tiszt a hírszerzőnknek: arra is képesek, hogy becserkészenek és meghágnak egy bálnát, mielőtt észrevenné, hogy a közelben vannak. Kíváncsi lennék, hogy jutott a KGB ennek az információnak a birtokába. Bizonyára valami nyugati típusú, dekadens szépség volt a mi szovjet ügynökünk, hosszú szőke hajjal, kiálló csontokkal, mert az imperialisták az ilyen nőket szeretik – részletezte a kapitány nagy élvezettel. – Az amerikai tiszt meg azért hetvenkedett, mert valami olyan dolgot szeretett volna művelni a hírszerzőnkkel, mint a tengeralattjárók a bálnával. Persze, részeg is lehetett. Mégis, óvakodnunk kell az amerikai Los Angelesektől és az új brit Trafalgaroktól. Komoly veszélyt jelentenek számunkra.

– Az amerikaiaknak jó haditechnikájuk van, kapitány elvtárs – mondta Putyin [2], de nem valami legyőzhetetlen óriások. Nem kell a haditechnikájuktól félnünk. Nása lúccsa – tette hozzá. A mienk jobb.

Ramiusz bólintott, és arra gondolt, hogy a zampolitok azért igazán tudhatnának valamit azokról a hajókról, amelyek a párt megbízásából az ellenőrzésük alatt állnak.

– Nem mondták magának a Gorkij környéki parasztok, Ivan, hogy akkor is félnünk kell a farkastól, ha nem látjuk? De tényleg nincs ok az aggodalomra. Azt hiszem, ezzel a hajóval valóban meg tudjuk őket leckéztetni.

– Kapitány elvtárs, én azt jelentettem a Politikai Osztálynak, hogy a Vörös Október a legjobb kezekben van – veregette meg Putyin Ramiusz vállát.

Ramiusznak és Kamarovnak mosolyognia kellett ezen. Az anyád mindenségit, gondolta a kapitány, a beosztottaim előtt hangoztatod, hogy jelentéseket irtálsz rólam, és te minősíted a munkámat? Még egy gumicsónakot se tudnál egyedül elkormányozni. Sajnos, politikai tiszt elvtárs, sohasem fogod megtudni,

hogy mennyire melléfogtál ezzel a véleményeddel. Igazán megérdemelnéd, hogy élve maradj és hátralévő napjaidat a gulágon töltsd.

Időközben a tenger mozgása felerősödött, amit itt a toronyban jobban lehetett érezni, mint a fedélzeten, így Putyin valami ürüggyel gyorsan távozott. Ramiusz sokatmondó pillantással nézett utána, Kamarov pedig egyetértően mosolygott. Ki nem mondott megvetésük a zampolit iránt már-már szovjetellenes összeesküvésnek számított.

A következő óra gyorsan eltelt. A nyílt tengerhez közeledve a hullámok egyre nagyobbak lettek, és a jégtörő nehézkesen bukdácsolva haladt közöttük. Ramiusz érdeklődéssel figyelte a kis hajó küszködését. Soha nem volt még jégtörőn, tengerésztszti pályafutása során csak tengeralattjárókon teljesített szolgálatot. Ezek kényelmesebbek, de egyúttal veszélyesebbek is. Ramiusz azonban megszokta a veszélyt, és a tengeren töltött hosszú évek alatt sok hasznos tapasztalatra tett szert.

– Kapitány, bója a közelben – nyújtotta ki a karját Kamarov. A vörös fénnel megvilágított bója ide-oda táncolt a hullámok tetején. Ramiusz a telefonkagyló után nyúlt.

– Vezérlőterem, mennyi a víz mélysége?

– Száz méter, kapitány.

– Sebességet kétharmadra növelni, irány tíz fokkal balra! – Ramiusz Kamarovhoz fordult: – Jelezze a Purgának, hogy irányt változtatunk, és ennek megfelelően térjen ki az utunkból.

Kamarov kezébe vette a parancsnoki híd alatt tartott kis villanólámpát. A Vörös Október csak lassan, fokozatosan tudott nagyobb sebességre kapcsolni, a 30 000 tonnás hajótest tehetetlensége ellenállt a motorok húzóerejének. A Purga jobbra fordult, hogy szabad utat biztosítson a tengeralattjárónak.

Ramiusz hátrafordulva egy pillantást vetett a szoros meredek sziklafalára. Évezredekkel ezelőtt vájták ki ezt a mélyedést kegyetlen következetességgel a hegyekből érkező gleccserek. Vajon hányszor nézett így vissza az U alakú öbölre az alatt a húsz év alatt, amelyet az Északi Flottánál töltött? Ez most az utolsó alkalom. Soha többé nem tér vissza. Vajon hogy végződik a dolog? Ramiusz bevallotta magának, hogy nem nagyon érdekli. Talán igazak azok a történetek, amelyeket a nagyanyjától hallott Istenről és a túlvilágról. Szerette volna remélni, hogy igazak. Olyan jó lett volna hinni, hogy Natalja nem halt meg végleg. Akárhogy is van, nincs többé visszaút. Az indulás előtti utolsó postáival elment az a levél, amellyel minden hidat felégetett maga mögött.

– Kamarov, jelezze a Purgának: „Merülés 13.20-kor. Az OKTÓBERI FAGY fedőnevű hadgyakorlat a terveknek megfelelően kezdetét veszi. További kíséretre nincs szükségünk. Visszaérkezésünk is a terveknek megfelelően várható.”

Kamarov a villanólámpa billentyűjével továbbította az üzenetet. A Purga azonnal válaszolt, Ramiusz a fényjelekből olvasta a szöveget: „HA A BÁLNÁK FEL NEM FALNAK BENNETEKET. SOK SZERENCSEÁT!”

Ramiusz újra felemelte a telefonkagylót, és a rádiószobát kapcsolta. Meghagyta, hogy az előbbi üzenetet juttassák el Szeveromorszkba is, a Flotta főhadiszállására. Ezután a vezérlőtermet hívta.

– Mennyi a víz mélysége?

– Száznegyven méter, kapitány elvtárs.

– Merüléshez felkészülni! – adta ki a parancsot Ramiusz, az őrszemet pedig utasította, hogy hagyja el a tornyot. A fiú azonnal elindult lefelé. Biztosan örült, hogy lent megmelegedhet, de nem mulasztotta el, hogy még egy utolsó pillantást vessen a felhős égre. Egy tengeralattjáró indulása mindig izgalmas, de kissé szomorú dolog is.

– Vegye át odalenn az irányítást, Grigorij. – Kamarov bólintott, és magára hagyta a kapitányt. Ramiusz még egyszer végigpásztázta tekintetével a horizontot. Alig lehetett látni a napot, az ég ólomszürke volt, a tenger pedig a tarajt vető hullámok kivételével fekete. Ramiusz úgy találta, hogy a világ, amelytől talán most búcsúzik, szebb arcot is ölthetett volna ebből az alkalomból.

Mielőtt leereszkedett, egy lánc segítségével lezárta a torony nyílásfedelét, és megvizsgálta, hogy az automatikus szerkezet megfelelően működik-e. Először nyolcméternyit csúszott lefelé a torony belsejében,

a nyomásálló testig, majd újabb kétméternyit, le a vezérlőterembe. Egy micsman (fedélzetmester) becsukta a második fedelet is, és lendületet véve addig tekerte a zárószerveket korongját, amíg csak tudta.

– Minden rendben, Grigorij? – kérdezte Ramiusz.

– Minden lezárva – válaszolta a navigátor katonás hangon. – Valamennyi rendszer pontosan beállítva és ellenőrizve. A hajó merülésre kész.

A kapitány maga is megvizsgálta a mechanikai, az elektromos és a hidraulikus berendezések kijelzőit, majd bólintott.

– Merülni! – adta ki a parancsot a periszkóphoz lépve. Vaszilij Borogyin, a sztarpom (első tiszt) átadta neki a helyét. Kamarov meghúzta a riasztójelző kallantyúját, és a bűgő hang az egész hajótestet betöltötte.

– Fő ballaszttartályokat vízzel megtölteni – rendelkezett Kamarov, szemmel tartva a legénység tagjait. Ramiusz figyelt ugyan, de nem tartotta szükségesnek, hogy maga is minden mozdulatot ellenőrizzen. Kamarov volt a legjobb fiatal tiszt, aki valaha is a parancsnoksága alatt szolgált, és tudta, hogy nyugodtan rábízhat mindent. Hallani lehetett a tartályok felső nyílásán kifelé áramló levegő hangját, amint víz tódult a helyére. Ez a folyamat hosszú ideig tartott, mert a tengeralattjárónak sok ilyen tartálya volt, és ezeket lemezekkel apró rekeszekre osztották. Ramiusz a periszkóp lencséjét lefelé irányította, és a hajótestbe tóduló fekete vizet vizsgálta.

A Vörös Október volt Ramiusz eddigi hajói közül a legnagyobb és legjobban felszerelt, de akadt egy jelentős fogyatéka is. Nagy teljesítményű motorjai voltak és olyan új hajtóműrendszere, amely, remélte, bolondját járattja majd a szovjet és az amerikai tengeralattjárókkal egyaránt, ám a mélységét csak olyan lassan tudta változtatni, mint egy rokkant bálna. Lassan emelkedett fölfelé, és még lassabban merült lefelé.

– Milyen mélyen vagyunk? – lépett félre Ramiusz a készüléktől, meglehetősen hosszú vizsgálódás után.

– Negyven méternél tartunk – válaszolta Kamarov.

– Száz méterig menjünk le – intézkedett Ramiusz, és szemügyre vette az embereit. Az első merülés még a tapasztalt tengerészeket is borzongásra készíteti, és a legénységnek vagy a fele parasztfiú volt, akik egyenesen a kiképzőtáborból jöttek. A hajótest recsegett, ropogott a környező víztömeg nyomásától, amelyhez hozzá kellett idomulnia. Néhány fiatalember elsápadt, de igyekezett egyenesen állni a helyén.

A megfelelő mélységhez közeledve Kamarov előkészületeket tett a merülés megállítására. Ramiusz olyan büszkén nézte a rövid, határozott parancsokat osztogató hadnagyot, mintha a saját fia volna. Kamarov volt az első a tisztek közül, akit beszerkezett. A legénység nagy buzgalommal teljesítette a parancsokat, öt perc múlva, kilencven méter mélységnél lelassult a hajó süllyedése, majd újabb tíz perc elteltével, pontosan száz méternél megállt.

– Jól van, hadnagy elvtárs. Átadom az irányítást. Csökkentsük a sebességet egyharmadra. A szonárkezelők figyeljék a passzív rendszereket – mondta Ramiusz kifelé indulva a vezérlőből, és intett Putyinnak, hogy kövesse; ezzel kezdetét vette az, amit olyan gondosan előkészített.

Ramiusz és Putyin a tiszt étkezőbe ment. A kapitány előreengedte a politikai tisztet, majd kulcsra zárta maguk mögött az ajtót. Az étkező tágasabb volt, mint más tengeralattjárókon. A konyha és a tisztek hálólhelyiségei fogták közre, falait hangszigetelt anyagból készítették és az ajtó zárható volt, mert a tervezők tudták, hogy nem minden való a közmatrózok fülének, amiről a tisztek beszélnek. Az Október egész tisztikara elfért itt, bár legalább hárman közülük mindig szolgálatban voltak. Itt tartották azt a páncélszekrényt, amelyben a hajóra vonatkozó parancsokat őrizték, és nem a kapitány szobájában, mert ott könnyebben juthattak volna illetéktelen kezekbe. A kéttárcsás páncélszekrénynek két kombinációja volt, az egyik Ramiusznál, a másik Putyinnál. Ez az egész parancsbontás azonban aligha volt szükséges, hisz Putyin minden kétséget kizáróan ismerte már a rájuk bízott feladatot. Tulajdonképpen ismerte Ramiusz is, csak a részleteket nem. A kapitány óráját a falra erősített kronométerhez igazította. Tizenöt percet kellett még várniuk. Putyin két csészébe teát töltött. A politikai tiszt udvariassága kellemetlenül érintette Ramiuszt.

– Két teljes hétre be vagyunk ide zárva – mondta a zampolit.

– Az amerikaiaknál két teljes hónapig is eltart egy manőver, Ivan. Persze az ő tengeralattjáróik sokkal kényelmesebbek.

Jóllehet a hajótest nagy terjedelmű volt, a legénységi szálláshelyek a gulágra emlékeztettek. A tizenöt tisztnek elfogadhatóan berendezett kabinok álltak rendelkezésére a hajó hátsó részében, a mintegy százfőnyi legénységi állomány priccsei azonban a hajó különböző zugaiban és sarkaiban voltak összezúfolva. Az Október méretei meglehetősen hatottak. A hajótest tömve volt rakétákkal, torpedókkal, nagy helyet foglalt el az atomreaktor és a hozzá tartozó kiszolgáló berendezések, valamint a dízel póthajtómű is. A nikkel-kadmium elemek tárolása tízszer akkora helyet vett igénybe, mint az amerikai tengeralattjárókon. A hajó kezelése és karbantartása nehéz feladat elé állította a legénységet, annak ellenére, hogy az automatizálás mértékét tekintve a Vörös Október a szovjet hadiflotta legmodernebb tengeralattjárójának számított. Talán nem is lesz szüksége az embereknek megfelelő hálólhelyre, hiszen legfeljebb négy vagy hat órát alhatnak naponta. Ez jól jött Ramiusznak. A létszám felét újoncok tették ki, akik először voltak bevetésen, de a tapasztaltabbaknak sem volt átfogó képe a hajó működéséről. Ramiusz legénysége abban különbözött a nyugati hajók legénységétől, hogy itt minden a tizenegy miczmanon múlt, akiket arra neveltek, hogy tisztjeiknek feltétlenül engedelmesskedjenek. A tisztet pedig Ramiusz gondosan megválogatta.

– Két hónapig akar egyfolytában úton lenni? – kérdezte Putyin.

– Dízelmeghajtású tengeralattjárón voltam már többször is. A hajónak a tengeren a helye, Ivan. A mi feladatunk az, hogy rettegéssel töltsük el az imperialisták szívét. Hogyan teljesíthetjük ezt a feladatot, ha állandóan a támaszponton lebzselünk? Másrészt viszont nem maradhatunk a tengeren két hétnél tovább, mert a legénység teljesen használhatatlanná válik. Ennyi idő után ezek a gyerekek már se látnak, se hallanak a fáradtságtól. – Ramiusz egyébként most pontosan erre számított.

– És mi lenne a megoldás? A kapitalista luxus? – kérdezte Putyin gúnyosan.

– Az igazi marxista objektíven szemléli a dolgokat, politikai tiszt elvtárs – vágott vissza Ramiusz olyan közhellyel, amire Putyin nem felelhetett semmit. – Ha objektíven ítéljük meg a helyzetet, azt kell mondanunk, hogy minden, ami segít bennünket feladatunk végrehajtásában, jó, és minden, ami akadályoz, rossz. A nehézségek és megpróbáltatások inkább javára válnak mindannyiunknak, mint kárára. A tengeralattjárón végzett szolgálat már önmagában véve is megpróbáltatás, nem igaz?

– A maga számára nem, Marko – válaszolta Putyin széles vigyorral, és a csészeje fölé hajolt.

– Én tengerész vagyok, a legénység tagjai azonban nem, és a legtöbbjük nem is lesz az. Parasztfiúk ezek, akiknek legfőbb vágyuk, hogy városra kerüljenek és gyárban dolgozzanak. Változnak az idők, Ivan. Ezek a fiúk mások, mint mi voltunk.

– Ebben igaza van, kapitány – ismerte el Putyin. – Maga nagyon elégedetlen természetű. Azt hiszem, az ilyen emberek mozdítják előre a történelem kerekét.

Mind a ketten nagyon jól tudták, miért töltenek a szovjet tengeralattjárók olyan kevés időt vízen, a lehetségesnek alig tizenöt százalékát, és ennek semmi köze sem volt a kényelemhez meg a luxushoz. A Vörös Október huszonhat SS-N-20 Seahawk típusú rakétát hordozott, mindegyik nyolc, egyenként ötszáz kilotonna hatóerejű MIRV-ből – több robbanófejet különböző célokra irányító hordozóból – állt, és ez kétszáz város lerombolásához lett volna elég. A földi bázisú bombázórepülőök csak néhány óráig tudnak a levegőben maradni, utána vissza kell térniük a bázisra. A szárazföldi rakétatámaszpontokra, amelyek a kelet-nyugati irányban húzódó fő vasútvonalak mentén sorakoznak, felfegyverzett KGB-egységek vigyáznak. A rakétahordozó tengeralattjárókat azonban nem lehet a szárazföldről szemmel tartani. Mihelyt elhagyják a bázist, kikerülnek a katonai vezetés ellenőrzése alól.

Ennek a ténynek az ismeretében Marko már azon is csodálkozott, hogy a vezetés egyáltalában útra bocsátja őket néha, hiszen ehhez bizalomra van szükség. A szovjet tengeralattjárók mindenestre jóval ritkábban szálltak vízre, mint a nyugati flották hajói, és ilyenkor ment velük egy politikai tiszt is, akinek a jóváhagyása nélkül a kapitány semmiben sem dönthetett.

– Gondolja, Marko, hogy ezek a parasztyerekek képesek lennének két hónapot egyhuzamban vízen tölteni?

– Mint tudja, szívesebben dolgozom olyan fiúkkal, akik csak a kiképzés alapjait kapták meg. Ezek még nincsenek elrontva, és a saját elképzeléseim szerint faragok belőlük tengerészt. Vagy ez személyi kultusznak számít?

Putyin cigarettára gyújtott és nevetve válaszolt:

– Régebben tényleg mondtak magáról ilyesmit, az igazság azonban az, hogy magától lehet a legtöbbet tanulni és a megbízhatósága is közismert.

Ez valóban így volt. Ramiusz keze alól már több száz tiszt került ki, és boldog volt az a tengeralattjáró-parancsnok, akinek jutott belőlük. Sajátos ellentmondás, hogy Ramiusz bizalmat tudott maga iránt kelteni, pedig súlyos fenntartásokkal viseltetett a rendszerrel szemben. Természetesen párttag volt, olyan embernek a fia, akit a párt hősként tisztelt, és akinek a temetésén a Politikai Bizottság három tagja vett részt. Putyin felemelte a mutatóját.

– Kapitány elvtárs, magának a Haditengerészeti Akadémián volna a helye. Ott tudná a képességeit igazán kibontakoztatni a haza javára.

– Én tengerész vagyok, Ivan Jurjevics. Csak tengerész, és nem pedagógus. Az okos ember ismeri a saját korlátait. – És megragadja a kínálkozó lehetőséget, tette hozzá gondolatban Ramiusz. A hajón levő tisztek közül valamennyi szolgált már alatta, három fiatal hadnagy kivételével, akik, ebben biztos lehetett, úgy fognak engedelmeskedni a parancsoknak, mint bármelyik zöldfűlű újonc. A hajóorvost sem ismerte még, de ő nem számított.

A kronométer négyet ütött.

Ramiusz felállt, és betárcsázta a maga háromelemű kombinációját. Ugyanezt tette Putyin is, és a kapitány kinyitotta a páncélszekrény kör alakú ajtaját. Egy barna boríték és négy darab könyv volt odabent, amelyek rejtjelkódokat és célbemérő koordinátákat tartalmaztak. Ramiusz kivette a borítékot, és mielőtt újra leültek, bezárták a páncélszekrény ajtaját.

– Nos, Ivan, mit gondol, mi van a parancsban? – kérdezte Ramiusz teátrális mozdulattal.

– A feladatunk, kapitány elvtárs – válaszolta Putyin mosolyogva.

Ramiusz bólintott, feltörte a boríték viaszpecsétjét, és kiemelte a négyoldalas hadműveleti parancsot. Gyorsan átolvasta, nem volt benne semmi különös.

– Az tehát a feladatunk, hogy a térkép 54-90 jelzésű négyzetéig hatoljunk előre, itt kell találkozunk a V. K. Konovalov vadász-tengeralattjáróval, Tupoljev hajójával. Ismeri Viktor Tupoljevet? Nem? Ő kapta azt a feladatot, hogy megvédjen bennünket az imperialista betolakodóktól, és egy négynapos üldözési gyakorlatot kell végrehajtanunk, amelyben neki el kell fognia bennünket... ha tud – nevette el magát Ramiusz. – Akik ezt a parancsot kiadták, nem gondoltak a mi új hajtóműrendszerünkre. A gyakorlat területileg az 54-90 jelzésű és az ezt körülvevő négyzetekre van behatárolva, ami némiképp megkönnyíti Viktor dolgát.

– Ugye nem segítünk neki, hogy megtalálja bennünket?

– De nem ám! – horkant fel Ramiusz. – Még hogy segíteni! Viktor valamikor az én tanítványom volt. Az ellenség nem azért van, hogy segítsünk neki, még a hadgyakorlaton sem. Az imperialisták sem fognak segíteni neki. Tupoljevnek meg kell tanulnia a rakétahordozó tengeralattjáró felderítését. Komoly esélye van rá, hogy megtalálja bennünket. A gyakorlat mindössze kilenc négyzetre, vagyis negyvenezer négyzetkilométerre terjed ki. Majd most meglátjuk, hogy mit tanult azóta, amióta együtt szolgáltunk. Maga persze akkor még nem volt velem. A Szuszlovon volt Viktor a beosztottam.

– Csalódást jelent magának ez a feladat?

– Nem, semmiképpen sem. Ez a négynapos gyakorlat a Konovalovval egész jó szórakozásnak ígérkezik. – Te senkiházi, gondolta Ramiusz, pontosan tudta előre, hogy mi lesz a parancsban, és Viktor Tupoljevet is ismered, te hazug fráter. Elérkezett a cselekvés ideje.

Putyin elnyomta a cigarettáját, kiitta a teáját, majd fölállt.

– Tehát ismét láthatom a mesterkapitányt munka közben, és tanúja lehetek, hogyan vezet az orránál fogva egy szegény balekot – mondta az ajtó felé fordulva. – Azt hiszem...

Ebben a pillanatban Ramiusz kirúgta alóla a lábát. Putyin hátraesett, Ramiusz rávetette magát, megragadta a politikai tiszt fejét, és a nyakát az asztal éles, fémmel bevont szélének rántotta, a mellkasát pedig egyidejűleg lenyomta. Erre azonban már nem is volt szükség. A csontok hátborzongató reccsenése jelezte, hogy Ivan Putyinnak vége, a hátgerinc a második nyakcsigolyánál kettétört.

A politikai tisztnek nem volt ideje rá, hogy védekezzék. Megpróbált kiáltani, mondani valamit, de a szája tágira nyílt és becsukódott anélkül, hogy egy hang elhagyta volna a torkát. Ez volt az utolsó lehelete. A kiáramló levegőt egy partra vetett hal szájmozdulatával próbálta lenyelni, de már nem sikerült. Aztán tágira nyílt szemmel Ramiuszra meredt. Nem volt a szemében sem fájdalom, sem egyéb érzés, csak meglepetés. A kapitány a padlóra fektette.

A haldokló szemében hirtelen fény villant, mintha egyszerre mindent megértett volna, azután kihuny a tekintete. Ramiusz megtapogatta a pulzusát. Két perc elteltével teljesen megállt a szívverés. Amikor Ramiusz meggyőződött róla, hogy a politikai tiszt halott, megfogta a teáskannát és kétcsészényi folyadékot a padlóra öntött, ügyelve rá, hogy néhány csepp a halott cipőjére is jusson. Ezután a holttestet az asztalra fektette, és hirtelen mozdulattal kivágta az ajtót.

– Dr. Petrov, azonnal az étkezőbe!

A hajó rendelője csak néhány lépésnyire volt, s az orvos pillanatokon belül ott termett Vaszilij Borogyinnal együtt, aki a vezérlőteremből jött rohanást.

– A tea kiömlött a padlóra, elcsúszott rajta! – mondta Ramiusz lihegve, és úgy tett, mintha szívmasszázszt végezne Putyin mellkasán. – Nem tudtam elkapni, beverte a fejét az asztalba.

Petrov félretolta a kapitányt, felugrott az asztalra, és a test fölé térdelt. Feltépte az inget, majd megvizsgálta Putyin szemeit. A pupillák ki voltak tágulva és merevek voltak. A doktor megtapogatta a fejet és nyakat, majd lassan megcsóválta a fejét.

– Putyin elvtárs meghalt. Kitérte a nyakát – mondta, és lefogta a zampolit szemét.

– Nem lehet! – kiáltotta Ramiusz. – Egy perccel ezelőtt még élt. – Zokogásban tört ki. – Én tehetek róla. Megpróbáltam elkapni, de nem sikerült. Mindenről én tehetek! – kiáltotta újra, hevesen megrázva a fejét, mintha ezzel akarna erőt venni a felindultságán. Az alakítás tökéletesre sikerült.

Petrov a parancsnok vállára tette a kezét.

– Baleset történt, kapitány elvtárs. Ilyesmi mindenkivel megeshet. Ön nem tehet róla, elvtárs, higgye el!

Ramiusz elfojtott magában egy káromkodást, majd úgy tett, mintha végre sikerült volna visszanyernie az önuralmát.

– Nem tud segíteni rajta? – kérdezte az orvostól. Petrov megrázta a fejét.

– Még a Szovjetunió legkülönb klinikáján sem tudnának semmit sem tenni. Ahol a gerincagyat ilyen károsodás éri, ott nincs remény, a halál azonnal beáll... de minden fájdalom nélkül – tette hozzá vigasztaló hangon.

Ramiusz kihúzta magát, mély lélegzetet vett és ünnepélyes arcot vágott.

– Putyin elvtárs rendíthetetlen hűséggel viseltetett a párt iránt, nagyszerű tiszt volt és megbízható bajtárs. – A szeme sarkából látta, hogy Borogyin szája megrándul. – Elvtársak, folytatjuk utunkat. Dr. Petrov, kérem, gondoskodjék elhunyt bajtársunk holttestének befagyasztásáról. Ez szörnyű, tudom, de megérdemli, hogy katonai pompával temessék el, ha visszatérünk a kikötőbe.

– Értésítjük a főhadiszállást? – kérdezte Petrov.

– Nem tehetjük. Szigorúan tilos a rádiót működtetnünk. – Ramiusz egy köteg hadműveleti parancsot halászott elő a zsebéből, de nem azokat, amelyeket Putyinnal együtt vett ki a páncélszekrényből. – Tessék, itt van, doktor elvtárs, harmadik oldal.

Petrov tágra nyílt szemmel olvasta az eléje tett szöveget.

– Szerintem is jelentést kellene tennünk a történelekről, de a parancs világosan kimondja: „Merülés után szigorúan tilos bármely okból rádiójeleket adni.”

A doktor visszaadta a papírokat.

– Milyen kár – mondta. – Elhunyt bajtársunk igazán élvezte volna ezt a feladatot. De hát a parancs az parancs.

– Igen, a parancsot teljesíteni kell.

– Putyin sem tenne másképpen a helyünkben – ismerte el Petrov.

– Borogyin, maga a tanú: a szolgálati szabályzat előírásának megfelelően magamhoz veszem a politikai tiszt elvtárs rakéta-ellenőrzési kulcsát – mondta Ramiusz, majd lecsatolta a holttest nyakáról a láncra erősített kulcsot és zsebre tette.

– Igenis, kapitány elvtárs, be fogom jegyezni a hajónaplóba – válaszolta Borogyin katonásan.

Borogyin odarendelte a sanitécet, és ketten hátravitték a holttestet az orvosi szobába, ahol egy cipzáras zsákot húztak rá. Utána a sanitéc néhány matróz segítségével a vezérlőtermen keresztül a hajó elülső részébe vitte, a rakétatárba. A hűtőkamra bejárata az alsó rakétafedélzeten volt. Két szakács helyet szorított az ételek között az egyik sarokban, és a katonák szertartásos mozdulattal letették a zsákot. Az orvosi szobában a doktor és Borogyin három példányban leltárt készített a halott személyes holmijáról, egy példányt a hajó egészségügyi kartotékja, egyet a hajónapló számára, a harmadikat pedig egy dobozba tették és gondosan elzárták az orvosi rendelőben.

A vezérlőbe visszatérve Ramiusz úgy rendelkezett, hogy a hajó kettő-kilenc-nulla fokba állva nyugat-északnyugati irányt vegyen föl. Az 54-90 jelzésű négyzet keletre volt.

A MÁSODIK NAP DECEMBER 4. SZOMBAT

A Vörös Október

A szovjet hadihajókon az a szokás, hogy a kapitány buzdító szavak kíséretében ismerteti a legénységgel a hadműveleti parancsot, arra biztatva őket, hogy szovjet emberhez méltóan teljesítsék kötelességüket. Utána ki szokták tűzni a parancsot a hajó Lenin-termének bejáratánál, hogy mindenki elolvashassa és lelkesedést merítsen belőle. A nagyobb felszíni hajókon azt a helyiséget hívják így, ahol politikai előadásokat tartanak a legénységnek. A Vörös Októberen egy kisebb fülke volt a Lenin-terem a tiszti étkező szomszédságában. A helyiséget könyvtárnak is használták, a polcokon ideológiai kiadványok sorakoztak. Ramiusz az indulást követő napon tette közzé a hadparancsot. Ezzel egyidejűleg megtartotta a szokásos lelkesítő beszédet is, amiben nagy gyakorlata volt; tudta, hogy mit kell ilyenkor mondani. 08.00-kor, a reggeli szolgálatváltást követően lépett be a vezérlőközpontba, és a zsebéből néhány kartont vett elő.

– Elvtársak! – szólta bele a mikrofonba. – A kapitány szól hozzátok. Mindannyian tudjátok, hogy szeretett barátunk és elvtársunk, Ivan Jurjevics Putyin kapitány tragikus baleset következtében életét veszítette. A hadparancs nem engedi meg, hogy ékesítsük erről a főhadiszállást. Elvtársak, minden igyekezetünkkel azon leszünk, hogy méltónak bizonyuljunk bajtársunk, Ivan Jurjevics Putyin, a kiváló tengerész, a párt hú fia, a bátor katona emlékéhez.

Eltársak! Tisztek és matrózok! Olyan feladatot kaptunk a Vörös Zászló Érdemrenddel kitüntetett Északi Flotta parancsnokságától, amely méltó a Vörös Októberhez és legénységéhez. Elvtársak! Az a feladatunk, hogy bizonyítsuk: a hajó új, néma hajtóműrendszerével szemben az ellenség tehetetlen. Nyugati irányban kell haladnunk, majd megkerülve az imperialista bábállam, Norvégia északi csücskét, délnyugatnak fordulunk, az Atlanti-óceán felé. Elhajózunk az imperialisták valamennyi szonárhálózata mellett, és nem fognak bennünket észrevenni. Az előttünk álló út be fogja bizonyítani, hogy milyen óriási hadászati jelentőséggel rendelkezik a Vörös Október. Küldetésünk egy nagyszabású hadgyakorlat részét képezi, amelynek keretében a saját hajóink is kutatni fognak utánunk, s amelynek célja, hogy zavart keltsen a felfuvalkodott imperialisták soraiban. A legfontosabb feladatunk az, hogy senki ne fedezzen fel bennünket.

Olyan leckét adunk az amerikaiaknak a szovjet haditechnika fölényéről, amit nem fognak egyhamar elfelejteni. Végig délnyugati irányban haladva megközelítjük az amerikai partokat, faképnél hagyva legújabb és legjobb vadász-tengeralattjáróikat. Utunk célja a testvéri szocialista ország, Kuba, és a mi hajónk fog elsőnek kikötni azon a titkos atomtengeralattjáró-bázison, amelyet két éve építünk Kuba déli partjainál az imperialisták orra előtt. A flotta már útnak is indított készleteink feltöltésére egy hajót, amellyel ott fogunk találkozni.

Eltársak! Ha sikerül túljárnunk az imperialisták eszén, és eljutunk Kubába, márpedig el fogunk jutni, akkor tiszték és matrózok egyaránt egy hét – egy teljes hét – szabadságot kapnak a kubai elvtársakkal való testvéri kapcsolatok ápolására. Én már jártam ezen a gyönyörű szigeten, és mondhatom, hogy mindaz, amit olvastatok róla, megfelel a valóságnak. Kuba valóságos paradicsom, pálmaligetekkel és lágyan simogató szellőkkel, ahol alkalmatok lesz szocialista elvtársi kapcsolatok kiépítésére. – Ezzel Ramiusz a nőkre céltzott. – Hazatérni ugyanazon az úton fogunk, amelyen odafelé megyünk. Ekkor már természetesen az imperialisták aljas hírszerzői és felderítő repülői is tudni fogják, hogy kik és mik vagyunk, de ez is egybevág a terveinkkel. A hazafelé vezető úton ugyanis újra el fogunk tűnni a szemük elől. Így majd megtanulják az imperialisták, hogy a szovjet hadiflottával nem lehet tréfálni, mert akkor közelítjük meg a partjaikat, amikor akarjuk, és tisztelniük kell a Szovjetuniót! Elvtársak! A Vörös Október első útját még sokáig fogják emlegetni!

Ramiusz felnézett a papírjaiból. A központban szolgálatot teljesítő matrózok elégedetten vigyorogtak egymásra. Nem gyakran fordul elő, hogy egy szovjet hadihajó látogatást tesz külföldön, arra meg egyenesen nem volt példa, hogy egy tengeralattjáró idegen kikötőben kössön ki, még ha baráti országé is az. Továbbá az oroszok számára Kuba maga az egzotikus Tahiti, az ígéret földje, ahol selymes tengeri fővénnyel és barna bőrű lányok várják az idegent. Ramiusznak más tapasztalatai voltak. Járt már Kubában, és össze tudta hasonlítani a valósággal mindazt, amit a szovjet lapok írtak a szigetországról.

Egy másik kartont vett a kezébe. Eddig tartottak a jó hírek, most következett a buzdítás.

– Elvtársak! Tiszték és matrózok! A ránk váró feladat nem könnyű, sikeres végrehajtásához minden erőnkre szükség lesz. Nem érintkezhetünk a külvilággal, szigorúan tilos rádiójeleket adnunk. Mindent tökéletesen kell csinálnunk, jutalmat csak az kaphat, aki valóban megérdemli. Minden tisztnek és minden matróznak, a hajó parancsnokától kezdve a legfiatalabb újoncig megvan a maga feladata, amit el kell végeznie, és jól kell elvégeznie. Ha az új szovjet emberhez méltóan, elvtársi szellemben dolgozunk együtt, munkánkat siker fogja koronázni. F fiatal bajtársak, ti, akik először vagytok tengeren! Engedelmeskedjétek fedélzetmestereiteknek és altisztjeiteknek! Jegyezzétek meg jól, hogy mi a dolgotok, és végezzétek pontosan, megbízhatóan. Nincs olyan ember a hajón, akinek a munkája ne lenne fontos és ne nehezedne a vállára komoly felelősség. Mindannyian felelősek vagyunk egymásért, egymás életéért. Tegyétek a dolgotokat, hajtsátok végre a parancsokat, és mire hazaérkezünk, igazi szovjet tengerésznek érezhetitek magatokat. Végeztem. – Ramiusz kikapcsolta a mikrofont és a helyére tette. Nem volt rossz beszéd, állapította meg. Sikerült elhúzni a legénység szája előtt a mézesmadzagot, és nem volt túl hangos az ostorpattogtatás sem.

A hajókönyhán egy altiszt ácsorgott egy darab kenyérral a kezében, és bizonytalan arckifejezéssel leste a rekeszfalra erősített hangszórót. Nem ilyen parancsról volt szó. Megváltoztak volna a tervek? A micsmanja fülig érő szájjal küldte a dolgára. Az egy hét kubai tartózkodás megmozgatta a fantáziáját. Sokat hallott már Kubáról és a kubai nőkről, de eddig nem sok reménye volt, hogy maga is eljut oda.

A vezérlőteremben Ramiusz elgondolkozva megjegyezte: – Vajon vannak-e amerikai tengeralattjárók a közelünkben?

– Tényleg, kapitány elvtárs – bólintott Borogyin másodosztályú kapitány, az ügyeletes tiszt. – Ne kapcsoljuk be a hernyót?

– Intézkedjék, Borogyin elvtárs – helyeselt Ramiusz.

– Motorokat leállítani! – rendelkezett Borogyin.

– Minden motort leállítani! – adta tovább a parancsot a kormányos-mester sztarsina (altiszt), és a kapcsolótábla tárcsáját STOP jelzésre állította. A következő pillanatban, a belső tárcsa átvette az utasítást, és néhány másodperc elteltével megszűnt a motorok tompa zúgása.

Borogyin felemelte a telefonkagylót és a géptermet kapcsolta.

– Főgépész elvtárs, készüljenek fel a hernyó üzembe helyezésére!

Tulajdonképpen nem ez volt a hajó új hajtóműrendszerének a hivatalos neve. Nem is volt hivatalos neve, csak kódszáma. A hernyó becenév a hajó egyik tervezőjétől, egy fiatal mérnöktől származott. Sem Ramiusz, sem Borogyin nem tudta volna megmondani, hogy miért, de az elnevezés rajta ragadt a berendezésen.

– Készen vagyunk, Borogyin elvtárs – jelentette a főgépész egy perc múlva.

– Ajtókat elől és hátul kinyitni – adta ki Borogyin a következő parancsot.

Az ügyeletes micsman négy gombot nyomott meg a kapcsolótáblán. A felettük levő jelzőlámpák pirosról zöldre váltottak.

– Ajtók kinyitva, Borogyin elvtárs – jelentette a micsman.

– Hernyót üzembe helyezni! Sebességet tizenhárom csomóra növelni.

– Sebességet tizenhárom csomóra növelem – hangzott a gépész visszajelzése a telefonban.

A hajótest, amely néhány pillanatra teljesen elcsendesedett, most újfajta hangot adott ki. Ez a géphang mélyebb volt és teljesen más, mint az előző. A reaktor által kibocsátott zaj elsősorban a hűtővizet cirkuláltató szivattyúktól származott, de olyan halk volt, hogy szinte nem is lehetett hallani. A hernyó működéséhez viszonylag kevés energiára volt szükség. A sebességmérő mutatója, amely öt csomóra esett vissza, lassanként ismét fölfelé kezdett kúszni. A rákéta-tár előtti szűk helyen, amelyet legénységi szállásnak használtak, a közvetlen közlőről érkező motorzúgás néhány pillanatra felriasztotta azokat, akik itt aludtak, de az emberek olyan fáradtak voltak az első, tengeren töltött naptól, hogy rögtön újra elaludtak.

– A hernyó szabályosan működik, kapitány elvtárs – jelentette Borogyin.

– Nagyszerű. Irány kettő-hat-nulla – rendelkezett a kapitány.

– Kettő-hat-nulla – ismételte meg a parancsot a kormányos, és balra fordította a kormánykereket.

Az USS Bremerton

A Vörös Októbertől mintegy harminc mérfölddel északkeletre a Bremerton amerikai tengeralattjáró kettő-kettő-ötös irányban haladt, és éppen felmerülni készült az összetorlódott jég alól. 6882-as osztályú vadász-tengeralattjáró volt, és felderítő úton járt a Kara-tengeren, amikor a Kola-félsziget térségébe irányították. Az orosz tengeralattjárónak eredetileg csak egy hét múlva kellett volna kifutnia, és az amerikai kapitány bosszankodott hírszerzésük újabb balfogása miatt. Ha a Vörös Október az eredeti tervek szerint indul, ők már ott lettek volna, hogy kövessék. Mindenesetre az amerikai szonárkezelők néhány perce felfedezték a Vörös Októbert, pedig tizennégy csomó sebességgel haladtak. Wilson korvettkapitány felemelte a telefonkagylót.

– Milyen irányba tart? – kérdezte.

– Megszakadt a kapcsolat, uram. Néhány perccel ezelőtt leálltak a csavarjai, és nem indultak el újra. Keleti irányban észlelhető valami mozgás, de az más. A tengeralattjáró teljesen elnémult.

– Rendben. Valószínűleg kisebb sebességre kapcsol át. Közelebb megyünk hozzá. Nagyon figyeljen.

Wilson korvettkapitány a térképasztalhoz lépett, és a helyzetet mérlegelte. A két tiszt, akinek a feladata a követési útvonal kijelölése volt, a kapitányra nézett, és kíváncsian várta a véleményét.

– Én a helyében leereszkednék a mélybe, és lassan köröznék ezen a területen – mondta Wilson egy kört rajzolva a térképen. – Menjünk közelebb. A sebességet öt csomóra csökkentjük, majd meglátjuk, hogy így fel tudjuk-e fogni a reaktoruk által kibocsátott hangokat. Sebességet öt csomóra csökkenteni! – fordult a fedélzeti tiszthez.

– Igenis, kapitány.

Szeveromorszk, Szovjetunió

A szeveromorszki központi postahivatal épületében a levélosztályozó mogorva arckifejezéssel figyelte a teherautó sofőrjét, amint az asztalra dobta a vászonzsákot, és kiment az ajtón. Megint elkésett, állapította meg a hivatalnok, vagyis saját magához képest tulajdonképpen nem is késett el, hiszen az elmúlt öt évben egyszer sem volt képes pontosan érkezni ez az idióta. Szombat volt, és a postásnak semmi kedve sem volt dolgozni. Néhány évvel ezelőtt vezették be a Szovjetunióban a negyvenórás munkahetet, de ez sajnos nem vonatkozott az olyan fontos szolgáltatásokra, mint a postai kézbesítés. Szégyen, gyalázat, dühöngött magában a hivatalnok, otthon azonban hangosan is kimondta a véleményét, amikor vodka és uborka mellett a kollégáival kártyáztatott.

Felnyitotta a zsákot, és kirázta az asztalra a tartalmát. Egy halom kisebb levélzsák tornyosult előtte. Csak semmi sietség, nyugtatta magát. Hónap eleje volt, és hetek álltak még rendelkezésére, hogy teljesítse a normát. A Szovjetunióban minden munkás az állam alkalmazottja, és a következő életbölcösséghez tartja magát: amíg bennünket csak fizetgetnek, addig mi csak dolgoztatunk.

Az egyik kisebb levélcsomagot felbontva egy hivatalosnak látszó boríték akadt a kezébe, amely Moszkvába volt címezve, a haditengerészet politikai osztályának. A hivatalnok ráérősen végigtapogatta a borítékot. Valószínűleg Poljarnijból jött, gondolta, az öböl túlsó oldaláról, a tengeralattjáró-támaszpontról. Vajon mi lehet benne? – tette fel magának a kérdést, mint ahogy a postások a világ minden részén szívesen eljátszanak ezzel a gondolattal. Talán arról tesz valaki jelentést, hogy felkészültek az imperialistákkal való végső leszámolásra? Vagy azoknak a párttagoknak a névsora van a borítékban, akik nem fizetik rendesen a tagdíjat? Vagy esetleg igénybejelentés újabb szállítmány végpapírra? Ki tudja. Na persze, a tengerészek! Ők a sztárok. Még a tehéganéjtól bűzlő falusi újoncok is olyan peckesen járnak-kelnek, mintha egyenesen a moszkvai pártközpontból szalajtották volna őket.

A hivatalnok hatvankét éves volt. A nagy honvédő háborút Konyev Első Ukrán Frontja kötelékében harcolta végig egy páncélos egység tagjaként. Az aztán férfimunka volt! Tankkal rohamra indulni, majd leugrani a tankról és úzni, hajtani a bujkáló németeket! A fasiszták ellen harcoló szovjet katonák nem ismertek lehetetlent. Ezek a mostaniak meg luxushajókon járnak a tengereket, tele a gyomruk és meleg ágy várja őket. A tankon egyetlen meleg alvóhely volt csak, a kipufogócső fölött, és meg kellett harcolni érte. Elképesztő, hogy hova jutott a világ! Ezek a mostani tengerészek úgy viselkednek, mintha valamennyien cári hercegek volnának. Tonnaszámra firkálják a leveleket ide-oda, és még azt mondják, hogy dolgoznak. Ezek az elkényeztetett gyerekek nem ismerik az élet nehézségeit. És hogy kivételeznek velük! A leveleik elsőbbséget élveznek a postán, pedig folyton csak a lányoknak írnak, és neki azért kell itt ülnie szombaton, hogy ezeket a leveleket továbbítsa. Választ persze így sem kapnak két hétnél hamarabb. Régen bezzeg minden másképp volt!

A postás hanyag mozdulattal megcélozta a Moszkvába továbbítandó leveles-zsákot, ez azonban az asztal túlsó végén volt, úgyhogy a boríték célát tévesztett, és leesett a betonpadlóra. Nem tesz semmit, majd elmegy a másnapi postával. A postás nem nagyon izgatta magát, és már az esti hokimeccsen járt az esze, amely az évad legizgalmasabb mérkőzésének ígérkezett. A központi hadseregcsoport csapata mérkőzött a repülősökkel, és a postás egy liter vodkában fogadott, hogy a repülősök fognak győzni.

Morrow, Anglia

„Megtévesztő az a kép, amelyet Halsey tengernagy hagyott magáról az utókorra. Az a törekvése, hogy mint népszerű hőst ünnepeltesse magát, valamint közismert erőszakossága megnehezítette az utána következő nemzedékeknek, hogy méltányolni tudják szellemi képességeit és politikai bölcsességét...” Jack Ryan elégedetlen homlokráncolással nézte a szöveget a komputer képernyőjén. Olyan volt, mint valami doktori disszertáció, azt pedig már írt. Arra gondolt, hogy törli az egészet a memórialemezről, de azután mégse tette. Arra a meggyőződésre jutott, hogy ez a stílus illik leginkább az előszó műfajához. Nem a legszerencsésebb ugyan, de mégis alkalmas rá, hogy könyve mondanivalóját összefoglalja. Miért van az, hogy egy történelmi tanulmányban az előszót a legnehezebb megírni? – sóhajtott fel. Már három éve dolgozott William Halsey flottatengernagy életrajzán, amelynek A tengerek hőse címet adta. A csaknem kész kézirat hat floppyn pihent.

– Papa – nyitott be hozzá a kislánya.

– Hogy vagy, Sally?

– Köszönöm, jól.

Ryan felemelte és az ölébe ültette a gyereket, de vigyázott, hogy távol tartsa az Apple billentyűzetétől. Sallynek már nagy tapasztalata volt a komputeres játékokban és ismeretterjesztő programokban, ami azt a hitet ébresztette benne, hogy a papa komputerét is kezelni tudja. Egy alkalommal sikerült megsemmisítenie egy húszezer szó terjedelmű kéziratot. Az elfenekelés nem segített a dolgon.

A kislány apja vállára hajtotta a fejét.

– Nem látszol jókedvűnek, kislányom. Mi bánt? – kérdezte Ryan.

– Tudod, papa, közeledik a karácsony, és azt hiszem, hogy a Jézuska nem fog megtalálni bennünket. Nem ott lakunk, ahol tavaly.

– Ó, értem. Szóval attól félsz, hogy nem jön idén a Jézuska. Miért nem mondtad ezt eddig? Persze hogy fog jönni. Megígérem.

– Becsszóra?

– Becsszóra.

Sally megcsókolta az apját, és kiszaladt a szobából, vissza a tévéhez. Ryan örült, hogy a kislány félbeszakította és emlékeztette, hogy néhány dolgot be kell szereznie Washingtonban. A komputerből előhívta a karácsonyi bevásárlások jegyzékét, és a gép egy billentyűnyomásra papírra tette a listát. Ryan leszakította a papírt és tárcájába illesztette. Nem volt kedve dolgozni ezen a szombat délelőttön, úgy döntött, hogy inkább a gyerekeivel játszik. Végtére is éppen elég soká lesz távol a jövő héten, amikor Washingtonba megy.

A V. K. Konovalov

A V. K. Konovalov szovjet tengeralattjáró háromcsomós sebességgel vánszorgott a Barents-tenger sárga homokfeneke fölött. Az 54-90 jelzésű térképnegyzet délnyugati sarkában lavírozott észak-déli irányban, és a Vörös Októberre várt, hogy elkezdjék az OKTÓBERI FAGY fedőnevű hadgyakorlatot. Viktor Alekszejevics Tupoljev másodosztályú kapitány lassú léptekkel rótt a köröket a periszkóp állványa körül a gyors kis vadász-tengeralattjáró vezérlőtermében. Azt remélte, hogy most majd kifoghat régi mesterén. Két évig szolgált Ramiusz alatt, szívesen emlékezett vissza erre a két évre, és bár kissé cinikus embernek tartotta volt parancsnokát, különösen ami a párttal kapcsolatos nézeteit illeti, szakmai tudását és rátermettségét minden fenntartás nélkül elismerte.

Tupoljev kapitány azonban nem volt rossz véleménnyel saját magáról sem. Három éve volt már parancsnok, és a mester egyik legjobb tanítványának számított. Vadonatúj, Alfa osztályú hajójánál gyorsabb tengeralattjáró nem létezett az egész világon. Egy hónappal ezelőtt, mialatt Ramiusz a Vörös Október bejárato útjának tanulságait próbálta levonni, Tupoljev és három tisztje lerepült délre, hogy tanulmányozzák a modellhajót, az új hajtómű prototípusát. Harminckét méter hosszú volt, dízel-elektromos meghajtású, és a Kaszpi-tengeren őrizték egy fedett dokkban, gondosan óva az imperialista kémek tekintetétől és a műholdak fényképezőlencséitől. Ramiusznak része volt a hernyó megtervezésében, és Tupoljev felismerte rajta a mester keze nyomát. Minden tökéletesnek és hibátlannak látszott. Vagyis mégsem. Tupoljev egy héten át követte a modellhajót a Kaszpi-tenger északi vizein, egy elektromos meghajtású csónakon, és az országban fellelhető legjobb passzív szonár-berendezéssel keresett rajta valami hibát, amíg végre úgy gondolta, hogy sikerült találnia. Ez a hiba nem volt ugyan súlyos, de lehetett vele valamit kezdeni.

Tupoljev természetesen tudta, hogy nem mehet biztosra. Hiszen nemcsak a gépi berendezéssel kell megküzdenie, hanem az irányító kapitánnyal is. Jól ismerte a hadgyakorlat színteréül kijelölt területet. A víz hőmérséklete egyenletes, nem volt olyan meleg réteg, amely alatt egy tengeralattjáró elbújhatott volna. Folyótorkolat sem volt a közelben, ami a sótartalom egyenletes eloszlását megzavarta volna, és ez megkönnyítette a szonáros felderítést. A Konovalovot a legjobb szonár-felszereléssel látták el, amit a Szovjetunió valaha is előállított. A francia DUUV-23 rendszert másolták le, de javított kiadásban – legalábbis a gyártók szerint.

Tupoljev azt tervezte, hogy az amerikai taktikát utánozza, és lassú lavírozással várja be a Vörös Októbert, majd szorosan a nyomába szegődik, pontosan feljegyzni az irány- és sebességváltozás adatait, azután majd

néhány hét múlva, amikor összehasonlítják a két hajónaplót, a mester kénytelen lesz elismerni, hogy ezúttal vesztett. Nagyon ráfér már, gondolta Tupoljev.

– Van valami újság? – kérdezte a mellette álló szonárost. Kezdtet kissé ideges lenni. A türelem nem volt éppen erős oldala.

– Semmi, kapitány elvtárs. – A szonáros újra a Rokosszovszkijra irányította a készüléket. Az elmúlt néhány órában ezt a Delta osztályú rakétahordozó tengeralattjárót követték. – A barátunk még mindig ugyanott köröz. Talán azért jött ide, hogy megzavarjon bennünket. Talán Ramiusz kapitánynak sikerült elintéznie, hogy ideküldjék, hogy ezzel megnehezítse a dolgunkat.

Ez a gondolat megfordult Tupoljev fejében is.

– Lehet, de nem valószínű – válaszolta. – Ezt a hadgyakorlatot maga Korov tervezte meg. Lepecsételt hadműveleti parancsot kaptunk, és valószínűleg Marko is. Az viszont igaz, hogy Korov és Marko régi barátok. ¶Tupoljev rövid szünetet tartott és megrázta a fejét. – Nem, Korov becsületes ember. Azt hiszem, hogy Ramiusz igyekszik a lehető leghalásabban ideérni. Idegesíteni akar bennünket. A mi feladatunk az, hogy üldözzük őt, ő viszont mindent megtesz azért, hogy lerázzon bennünket. Valószínűleg megpróbálja a kijelölt területet olyan irányból megközelíteni, ahonnan nem várjuk, vagy azt a látszatot kelteni, mintha ez volna a szándéka. Maga nem ismeri Ramiuszt, hadnagy elvtárs. Résen kell lennünk, vén rókával van dolgunk. Még négy órát maradunk itt, és ha addig nem tűnik fel, átvágunk a négyzet délkeleti csücske felé, majd továbbmegyünk a középpont irányában. Igen, ez lesz a legjobb.

Tupoljev egy pillanatig sem remélte, hogy könnyű dolga lesz. Eddig még egyetlen tengeralattjáró-parancsnoknak sem sikerült kifognia Ramiuszon, és fűtötte a becsvágy, hogy ő legyen az első. A nehézségek csak fokozták eltökéltségét. Biztos volt benne, hogy egy vagy két év múlva már őt fogják a legjobb tengeralattjáró-kapitánynak tartani.

A HARMADIK NAP DECEMBER 5. VASÁRNAP, A Vörös Október

A Vörös Októberen alig észlelték az idő múlását. A tenger alatt nem látták sem a napkeltét, sem a napnyugtát, és a napok múlása elvesztette a jelentőségét. Ellentétben a felszíni hajókkal, ahol az órákat mindig hozzáigazítják a helyi időhöz, a tengeralattjárókon egy időszámításhoz tartják magukat. Az amerikaiaknál ez a greenwichi középídő. A Vörös Októberen, mint a többi szovjet tengeralattjárón is, a moszkvai idő volt érvényben.

Kora délelőtt Ramiusz belépett a vezérlőterembe. Kettő-öt-nullás irányban haladtak, tizenhárom csomó sebességgel. A Barents-tenger nyugati szegélyénél jártak, és mintegy harminc méterre közelítették meg a tenger fenekét. Már csak néhány óra választotta el őket attól a törésvonaltól, ahol hirtelen, szakadékszerűen mélyül a tengerfenék és sokkal mélyebbre lehet merülni. Ramiusz először a térképre vetett egy pillantást, azután a falakon elhelyezett műszerekre, majd a hajónaplóba írt be valamit.

– Ivanov hadnagy! – szólította a szolgálatparancsnok helyettesét erélyes hangon.

– Igenis, kapitány elvtárs – válaszolta Ivanov, aki a legzöldfülbűbb fiatal tiszt volt a hajón, nemrégiben végezte el a leningrádi Lenini Komszomol iskolát. Sovány, sápadt fiatalember volt, és nagyon lelkesnek látszott.

– Tiszti gyűlést fogok összehívni az étkezőbe. Erre az időre magára bízom a hajót. Most van először bevetésen. Hogy érzi magát?

– Jobban, mint gondoltam, kapitány elvtárs – mondta Ivanov, és a válaszból több önbizalmat lehetett kiérezni, mint amennyivel valójában rendelkezett.

– Örülök neki, hadnagy elvtárs. Az én elvem az, hogy annyi felelősséget bízok a fiatal tisztokra, amennyit csak el tudnak viselni. Maga lesz a hajó parancsnoka, amíg mi, rangidős tisztok megtartjuk szokásos heti politikai vitánkat. Maga lesz felelős a hajó és a legénység biztonságáért. Az iskolán mindent megtanult, amire szüksége van, az én utasításaimat pedig megtalálja a hajónaplóban. Ha más tengeralattjárót vagy felszíni hajót észlel a közelben, azonnal értesít engem és megkezdi a kitérő manővert. Megértette?

– Igenis, kapitány elvtárs – válaszolta Ivanov vigyázzállásban.

– Rendben van – mosolyodott el Ramiusz. – A jövőben majd úgy fog visszaemlékezni erre a mai napra, Pavel Iljics, mint élete egyik legjelentősebb eseményére. Én sem fogom soha elfelejteni azt a pillanatot, amikor először bízták rám a szolgálatparancsnokságot. Tegyen mindent a parancsoknak megfelelően, és ne feledkezzék meg arról, hogy mindannyiunk élete a maga kezében van!

Ramiusz látta, amint a fiú szemében megvillan a büszkeség szikrája. Nem irigylem azért, ami vár rá, gondolta. Első látásra meg lehetett állapítani, hogy Ivanov rendelkezik azokkal a tulajdonságokkal, amelyekre egy jó tisztnak szüksége van. Ezután Ramiusz fürge léptekkel a hajó hátsó részébe, az orvosi rendelőbe ment.

– Jó reggelt, doktor.

– Jó reggelt, kapitány elvtárs. Kezdődik a gyűlés? – Az orvos éppen a hajó új röntgen készülékének használati utasítását nézegette.

– Igen, kezdődik, doktor elvtárs, de nem ragaszkodom a részvételéhez. Más feladatomban van a maga számára. Mialatt mi, rangidős tisztek a gyűlésen vagyunk, három fiatalra bízom az ellenőrzés és a műszaki berendezés irányítását.

– Ó – mondta Petrov tágra nyílt szemmel.

– Ne aggódjék, elvtárs – nyugtatta meg Ramiusz mosolyogva. – Az étkezőből húsz másodperc alatt a vezérlőben vagyok, ha szükséges. Ugyanilyen távolságra lesz Melehin elvtárs a reaktortól. Előbb-utóbb meg kell szokni fiatal tisztjeinknek az önállóságot. Arra kérem, hogy tartsa őket szemmel. Azt tudom, hogy elegendő a tudásuk a feladatok elvégzéséhez; most arra vagyok kíváncsi, vajon megvan-e bennük a szükséges lélekjelenlét is. Ha Borogyin vagy én figyeljük őket, akkor nem természetes a viselkedésük. Különben is, az ilyen jellegű megfigyelés orvosi feladat, nem igaz?

– Aha, azt kell tehát megfigyelnem, hogy milyen hatással van rájuk a felelősség tudata.

– Anélkül, hogy valamelyik felettesük szemét magukon éreznék – bólintott Ramiusz. – Biztosítani kell fiatal tisztjeink számára a kibontakozás lehetőségét, ám óvatosnak kell lennünk. Ha szükségesnek látja, azonnal értesítsen. De nem lesz semmi probléma. Nyílt tengeren vagyunk, nem járnak erre más hajók, és a reaktor is takarékra van állítva. Nem lesz túl nehéz az első próba, amely elé a fiatal tiszteket állítjuk. Tegyen úgy, mintha valami sürgős intéznievalója volna a közelükben, és tartsa szemmel őket. Tegyen fel közben kérdéseket is, hogy mit csinálnak.

Petrov nevetve válaszolt:

– Úgy, hogy én is tanuljak belőle egyet-mást, ugye, kapitány elvtárs? Hallottam önről ezt-azt Szeveromorszkban. Jó, rendben van, úgy lesz, ahogy kívánja. De hangsúlyozni szeretném, hogy évek óta nem hiányoztam egyetlen politikai gyűlésről sem.

– Annak alapján, ami a személyi anyagában áll, Jevgenyij Konsztantyinovics, ön akár a Politikai Bizottság tagjainak is tarthatna ideológiai előadásokat – jelentette ki Ramiusz, és gondolatban hozzátette: arról bezzeg egy szót sem írnak, hogy milyen orvos vagy.

A kapitány ezután az étkező felé vette útját, ahol a tisztek már vártak rá. Egy szakács teát, fekete kenyeret és vajot szolgáltat fel. Ramiusz az asztal sarkát nézte.

A vérfoltot már rég lemosták, de pontosan emlékezett rá, hogy milyen volt. Ramiuszban megmozdult a lelkiismeret, de azzal próbálta megnyugtatni magát, hogy az áldozatnak hasonló helyzetben nem lennének aggályai. Mielőtt leült, kulcsra zárta az ajtót. A tisztek az asztaloknál ülve szorongtak, mert olyan kevés hely volt, hogy csak így fértek el.

A vasárnap a politikai oktatás napja a szovjet haditengerészetnél. Máskor Putyin végezte ezt a szertartást, a Pravda vezércikkeiből olvasott fel részleteket, majd Lenin-idézetek következtek, ezután megbeszélték az olvasottakat. Az egész olyan volt, mint egy vallásos összejövétel. A zampolit elhunytával a parancsoknak kellett volna őt helyettesítenie, ez a mai gyűlés azonban egészen másnak ígérkezett, mint az eddigié. A jelen levő tisztek valamennyien az összeesküvés részesei voltak. Ramiusz először a további feladatokról beszélt. Néhány ponton megváltoztatta az elképzeléseit, és ezt még nem közölte velük. Azután beszámolt a levélről.

- Nincs tehát visszaút – jegyezte meg Borogyin.
- Együtt döntöttünk így, és a döntésünk most már kötelez bennünket.

A tiszték úgy fogadták Ramiusz szavait, ahogy elvárta tőlük: higgadt józansággal. Valamennyien nőtlének voltak, nem kellett tehát az otthon maradt feleség és gyermekek miatt aggódniuk. Valamennyien párttagok voltak, előre fizették a tagdíjat, a rendszer kegyeltjei közé számítottak, azok közé, akik a „szívük fölött” hordják a piros könyvet. És mégis, valamennyien mélységes ellenszenvvel, sőt gyűlölettel viseltettek a szovjet állam iránt.

A terv Natalja halála után fogant meg Ramiuszban. Az elkeseredett düh, amit egész életében szinte öntudatlanul elnyomott magában, ekkor olyan erővel és szenvedéllyel tört elő, hogy alig tudta türtőztetni az indulatait, és csak a megszokott önfegyelem óvta meg attól, hogy elárulja magát.

Marko még iskolába sem járt, amikor először hallott játszótársaitól arról, hogy az apja, Alekszandr milyen rémtettek hajtott végre Litvániában 1940-ben, majd 1944-ben, amikor állítólag felszabadították a német uralom alól az országot. Ezek a történetek közszájon forogtak, és a gyerekek is tudomást szereztek róluk a szüleiktől. Egy alkalommal Marko visszamondta az apjának azt, amit egy kislánytól hallott, és legnagyobb megdöbbenésére másnap eltűnt a kislány apja. Ettől kezdve a gyerekek besúgónak nevezték, ő pedig soha nem tudott megszabadulni ennek a büntetnek az emlékeitől – ami az államhatalom szemében persze nem bűn volt, hanem érdem ☐, és az apjával nem beszélt többé ilyen dolgokról.

Legfogékonyabb éveiben, amikor az idősebbik Ramiusz a vilniusi pártközpontban irányította az ország sorsát, az anya nélkül maradt gyermeket a nagymama nevelte. Ez gyakori eset volt a négy évig tartó kegyetlen háború sújtotta országban. Alekszandr Ramiusz nagyon fiatalon hagyta el a szülői házat s csatlakozott a vörösökhöz. Az édesanyja ezalatt folytatta a maga megszokott életét, mindennap misére ment, egészen 1944-ig, de a vallástól az elkövetkező években sem szakadt el. Ramiusz emlékeiben fehér hajú öregasszonyként maradt meg, aki elalvás előtt mindig mesélt neki, többnyire vallásos történeteket. Veszélyes dolog lett volna a gyereket a templomba is elvinni – az egyházi szertartásokat nem tiltották be teljesen ☐, ám Marko megkereszteléséről gondoskodott a nagymama, mielőtt megkapta a gyereket a fiától. A kislánynak azonban soha nem beszélt erről. Túl nagy volt a kockázat, a hatalom a legkíméletlenebb eszközökkel igyekezett elnyomni Litvániában a katolicizmust. Később, amikor már nagyobb volt, megtapasztalta Marko, hogy a marxizmus-leninizmus féltékeny isten, aki szigorúan veszi a parancsolatot: Ne legyen más istened.

Hilda nagymama esténként bibliai történeteket mesélt neki, amelyekben a jó mindig elnyerte a jutalmát és a rossz a megérdemelt büntetést. Marko szívesen hallgatta ezeket a történeteket, de az apjának nem beszélt róluk, mert tudta, hogy a nagymamának kellemetlenséget okozna vele. Amikor az idősebbik Ramiusz újra kézbe vette fia nevelését, a nagymamától hallottak elhalványultak Marko emlékezetében, teljesen azonban nem feledkezett meg róluk, A gyermek Ramiusz számára inkább megézés volt, mint tudatos felismerés, hogy a szovjet kommunizmus nem hajlandó számolni egy alapvető emberi szükséglettel. Tizenéves volt, amikor az uralkodó ideológiával szemben érzett ellenszenvre határozott formát kezdett ölteni. A nép javáért folytatott harcot valóban dicséretes célkitűzésnek tartotta, de úgy vélekedett, azáltal, hogy a marxizmus tagadja elidegeníthetetlen alkotóelemünk, a lélek létezését, megtagadja azt, ami az emberi méltóság és egyéni értékek alapját képezi. Továbbá az volt Ramiusz véleménye, hogy a marxizmus elveti az igazság és az erkölcs objektív mércéjét is, márpedig ez olyan öröksége a vallásnak, amit a társadalom nem nélkülözhet. Már a felnőtté érés kezdetekor határozott elképzelése volt Ramiusznak a jóról és a rosszról, és ez az elképzelés nem igazodott az államhatalom ideológiájához. Ez az értékrendszer volt számára a mérce, amelynek segítségével mind a saját, mind a mások cselekedeteit megítélte, de úgy gondolta, hogy mindezt titokban kell tartania, és mint ahogy a hajó horgonya sem látható a víz felszínén, neki is el kell rejtenie magában lelke horgonyát.

Még egész kis fiú volt, amikor az első kételyei jelentkeztek, anélkül, hogy ezt bárki is sejtette volna. Mint minden szovjet gyerek, Marko is volt pionír, fényesre kefélt csizmában és vörös nyakkendősen a többiekkel együtt ő is ott feszített a háborús emlékműveknél tartott ünnepségeken, ő is állt díszőrséget az ismeretlen katoná sírjánál egy kiérdemesült géppisztollyal a nyakában, vigyázzállásban, háta mögött az örökmécses lángjával. Ezek az ünnepélyes ceremóniák megtették a maguk hatását. Marko gondolatvilágában az emlékművek ismeretlen katonái a folytonosan játszott háborús filmek önzetlen hőseiben öltöttek testet,

akik a gyűlölt német betolakodók ellen harcoltak, és életüket áldozták a védtelen gyermekekért, nőkért és öregekért. Úgy érezte magát, mint az elmúlt korok Oroszországában egy bojár gyermeke, büszkeséggel töltötte el az a tudat, hogy a párt egyik vezetőjének a fia. Még ötéves sem volt, amikor már kívülről tudta, hogy a párt a nép élcsapata, és hogy a párt, a nép és a nemzet együttesen alkotja a szovjethatalom szentháromságát, jóllehet az első jelentősége felülmúlja a másik kettőét. Az apjáról alkotott képe megfelelt a filmekben szereplő pártfunkcionáriusok típusának. Marko szigorúnak látta, de igazságosnak, a fiával a nyers modorú, de csupa szív apa hangján beszélt, gyakran volt távol, s ilyenkor nem fukarkodott az ajándékokkal, és különben is adott rá, hogy Marko megkapja mindazt, ami egy párttitkár gyermekének kijár.

Noha kívülről nézve Marko amolyan szovjet mintagyereknek látszott, belül, a lelke mélyén nem tudott védekezni az ellen a felismerés ellen, hogy a valóság eltér az iskolában tanultaktól és attól, amit az apja mond. Miért van az, hogy a gyerekek közül többen nem hajlandók vele játszani, és a háta mögött azt suttojják, hogy sztukacs – ezt a kegyetlenül megalázó szót, amellyel, mint besúgót, kiközösítik maguk közül. Apja és a párt szerint az ellenség leleplezése hazafias cselekedet, miért kerülnek akkor a társai mint egy pestisest, azért, mert egyszer hazafi módjára viselkedett? Bántotta a gúnyolódás, de nem panaszkodott az apjának, mert tudta, hogy az bűn lenne.

Valahol valaki nagyon elrontott valamit. De hol, ki és mikor? Szilárd elhatározása volt, hogy választ keres erre a kérdésre. Marko az önálló gondolkodás útját választotta, és ezzel öntudatlanul elkövette a legnagyobb bűnt, ami kommunista felfogás szerint elkövethető. Kívülről nézve mindent úgy tett, ahogy egy párttag fiához illik, óvatosan és a szabályok betartásával játszotta a kockázatos játszmat. Nagy igyekezettel vette ki részét a pártmunkából, és minden megbízatást elvállalt annak érdekében, hogy maga is tag lehessen, mert tudta, hogy enélkül nincs érvényesülés, sőt, elfogadható emberi élet sem a Szovjetunióban. Jó sportoló volt. Nem a csapatjátékok érdekelték, hanem az atlétika, amelyben mint egyén tehetette próbára képességeit és mérhette össze magát másokkal. A későbbiek során megtanulta, hogy az élet egyéb területein is hasonló magatartást kell tanúsítania: hideg érzéketlenséggel figyelni másokat, és rezzenéstelen arccal megtartani magának a véleményét.

Nyolcéves korában, nyáron, döntő fordulat következett be Marko életében. Olyankor, amikor a kis sztukacs nem számíthatott rá, hogy játszótársa akad, a nagymama falujának halászkikötőjében őgyelgett. Néhány ütött-kopott bárka indult itt útra reggelente a Finn-öböl felé, MGB-s határőrökkel – így hívták akkor a KGB-t – megrakott parti naszádok kíséretében. A szerény zsákmány, amellyel hazatértek, némi könnyítést jelentett a lakosság élelmezési gondjaiban, és a halászsokat is jövedelemhez juttatta. Az egyik halászhajó kapitánya az öreg Szása volt, a cári flotta régi tisztje. Az Aurórán kitört felkelésben a matrózok mellé állt, és így neki is része volt azoknak az eseményeknek az elindításában, amelyek „sarkából döntötték ki a földet”, vagy legalábbis egy részét. Azt azonban Marko csak később tudta meg, hogy az Aurora legénysége egy idő után szembefordult Leninnel, és ezért a Vörös Hadsereg kegyetlenül leszámolt velük. Szása húsz évet töltött különböző munkatáborokban, és csak a nagy honvédő háború kitörésekor szabadult. A rógyinának szüksége volt tapasztalt tengerészekre, akik Murmanszk és Arhangelszk kikötőjébe kalauzolták a szövetségesek fegyvert, élelmet és egyéb hadi felszerelést szállító hajóit. Szása nem felejtette el a leckét, amire a gulágon tanították. Igyekezett a munkáját jól elvégezni, jutalomra vagy elismerésre nem számított. Szolgálatait a háború után azzal viszonozták, hogy meghagyták szabadságát, és nem gátolták abban, hogy megélhetést keressen magának, habár állandóan gyanakvás vette körül.

Amikor Marko megismerkedett vele, Szása már elmúlt hatvanéves. Csaknem teljesen kopasz öregember volt, petyhüdt izmokkal, de a szeme a régi tengerészszem maradt, és úgy tudott mesélni, hogy a kisfiú tágra nyílt szemmel hallgatta. Mint tengerészkadét ott volt Port Arthurnál 1906-ban, a híres Makarov tengernagy vezénylete alatt. A tengernagy az orosz történelem talán legjelentősebb tengeri hadvezére volt, és mind hazafiként, mind katonaként annyira kimagaslóak voltak az érdemei, hogy a kommunista hatalom is jónak látta emlékét egy hajó nevében megörökíteni. A fiú körül keringő hírek nem zavarták Szását, mert olyan tulajdonságokat fedezett fel Markóban, amelyeket mások nem láttak meg. A társak nélkül kóborló fiú és a magányos tengerész barátságot kötött. Szása órákon keresztül mesélte, majd újra és újra elmesélte, hogy volt az, amikor a tengernagy hajóján, a Petropavlovszkon szolgált, és részese volt az egyetlen orosz győzelemnek, amit a háborúban a japánokon arattak, majd visszatérőben a kikötőbe hogyan futott aknára a hajó, hogyan süllyedt el és hogyan vesztette életét a tengernagy. Ezt követően Szása tengerészgyalogosokként vezette harcba a matrózokat, és háromszor tüntették ki a bátorságáért. Azok a

tapasztalatok, amelyeket ekkor szerzett – emelte fel a mutatóujját Szása, hogy nagyobb nyomatékot kölcsönözzön szavainak [1], meggyőzték a cári rendszer mérhetetlen korruptségéről, és amikor alakulni kezdtek a matróztanácsok, Szása is részt vett a mozgalomban, vállalva a biztos halál kockázatát, ha a cári titkosrendőrség, az Ohrana kezére jut. Markóra nagy hatással volt, hogy az októberi forradalom történetét egy szemtanú szájából hallhatta. Attól azonban tartózkodott Szása, hogy a történet folytatásáról is beszéljen.

Időnként a tengerre is magával vitte Markot, és megtanította a hajózás mesterségének néhány alapvető fogására, ami döntő hatással volt az alig kilencéves fiú jövőjére. Olyan szabadnak érezte magát a vízen, mint a szárazföldön soha. A tenger romantikája megérintette a fiúban ébredő férfi fantáziáját. Szása nem hallgatta el előle a hajókra leselkedő veszélyeket sem, de arra is megtanította, hogy alapos előkészülettel, megfelelő tudással és következetes, fegyelmezett munkával minden veszéllyel szembe lehet nézni, és aki így néz szembe a veszéllyel, annak nincs félnivalója. A későbbi években Marko gyakran gondolt rá, hogy mennyi mindent köszönhet ennek a nyárnak, és hogy mire vihette volna Szása, ha a történelem eseményei másképp alakulnak.

Marko az apjának is beszélt Szásáról, és a nyár vége felé összehozta őket. A vén tengeri medve megnyerte Alekszandr tetszését, aki méltányolta, hogy foglalkozik a fiával, ezért elintézte, hogy Szása egy másik, nagyobb bárkát kapjon, és a lakásra várók listáján előbbre kerüljön. Marko meg volt hatva, hogy a párt tud tenni valami jót is, és örült, hogy ebben neki is része volt. A következő télen azonban meghalt Szása, így a párttal közösen végrehajtott jótett elvesztette jelentőségét. Csak évek múltán tűnt fel Markónak, hogy nem tudja Szása vezetéknevét, és ezt valahogy jelképesnek érezte: ahogy ő nem jegyezte meg jótevője nevét, a rógyina is megfeledkezett azokról a szolgálatokról, amelyeket az neki tett.

Tizenhárom éves korában Marko a leningrádi Nahimov tengerésziskolába került. Itt határozta el, hogy hivatásos tengerésztiszt lesz. Amikor így döntött, annak a kalandvágynak engedett, amely ősidőktől fogva csábítja a tengerre a fiatalokat. A Nahimov hároméves, előkészítő jellegű oktatási intézmény azok számára, akik hivatásos tengerésztisztek akarnak lenni. A Szovjetunió haditengerészete ebben az időben még csak a parti őrség feladatait tudta ellátni, Markot mégis vonzotta. Apjának az volt a terve, hogy a pártapparátusba protezsálja be, ami gyors előmenetelt, kényelmes életet és megkülönböztetett bánásmódot jelentett volna. Marko azonban nem „Litvánia felszabadítójának” érdemei révén akart boldogulni, hanem a saját erejéből. Úgy érezte, a tengerészet romantikája és izgalmi elfeledtetik vele, hogy az államot szolgálja. A haditengerészetnél nem voltak olyan megcsontosodott hagyományok, mint az élet egyéb területein. Marko megérezte, hogy itt szabadabb mozgástér vár rá, és sok, magához hasonló fiatal tengerészkadéttal találkozott, akik ha nem is voltak nyíltan a rendszer ellenségei, olyan közel jártak hozzá, amennyire csak egy szovjet típusú társadalomban lehetséges az ilyesmi. A kamasz Marko otthon érezte magát ebben a társaságban.

Érettségi előtt szétosztották az osztályt a szovjet flotta különböző egységei között, és Ramiusz ekkor szeretett bele a tengeralattjárókba, amelyek ebben az időben még kicsi, piszkos hajók voltak, és bűzlöttek a latrinának használt nyitott hordóktól. A tengeralattjáró volt a szovjet haditengerészetben az egyetlen olyan fegyvernem, amellyel támadni lehetett, és Marko kezdettől fogva ott akart lenni, ahol a legforróbb a levegő. A hajózás története tantárgy volt az iskolában, és Marko tudta, hogy a tengeralattjárók kétszer is csaknem cselekvésképtelenné tették a brit flottát, és Japán gazdaságát is teljesen megbénították. Ez az utóbbi tény meglepéssel töltötte el, örült neki, hogy az amerikaiak megsemmisítették a japán flottát, hiszen a japánok voltak azok, akik csaknem megölték egykori mesterét.

A Nahimov iskolában ő végzett a legjobb eredménnyel az osztályából, és az elméleti navigációban nyújtott kiváló teljesítményéért elnyerte a legfőbb díjat: egy aranybevonatú szextánst. Mint osztályelső, maga választhatta meg, hogy hol akar tovább tanulni, és ő a Tengeralatti Navigációs Ismeretek Főiskolája mellett döntött, amely a Szovjetunió első számú tengeralattjárótiszt-képző iskolája volt.

Az itt töltött öt év volt életének az az időszak, amely a legmagasabb követelményeket támasztotta vele szemben, ő azonban nem teljesíteni akarta ezeket a követelményeket, hanem túlteljesíteni. Itt is ő volt társai között a legjobb, minden tárgyban, minden tanévben. A Szovjetunió tengeri haderejének politikai jelentőségéről írt dolgozatát Szergej Georgijevics Gorskovnak is megmutatták, aki ekkor a Balti Flotta főparancsnoka volt, és a jövő emberének számított a szovjet haditengerészetben. A Morszkoy Szbornyikban

(Haditengerészeti Közlemények), a legjelentősebb szovjet haditengerészeti szakfolyóiratban Gorskov ajánlására megjelent a dolgozat, amely a haladó, pártszerű gondolkodásmód mintapéldánya volt, hat Lenin-idézet szerepelt benne.

Ebben az időben Marko apja már az Elnökség – így hívták akkor a Politikai Bizottságot – póttagja volt, és tudta, hogy büszke lehet a fiára. Most már ő is belátta, hogy milyen lehetőségeket kínál a Vörös Flotta, és meg volt győződve, hogy Marko sokra fogja vinni. Jelentős befolyásával maga is igyekezett fia útját egyengetni.

Harmincéves korában lett Marko először önálló parancsnok, és ekkor nősült meg. Natalja Bogdanova az Elnökség egy másik tagjának volt a lánya, aki mint diplomata a családjával együtt az egész világot bejárta. Natalja sokat betegeskedett. Gyermekek nem voltak, háromszor próbálkoztak vele, de mind a három kísérlet sikertelenül végződött, a harmadik vetélés csaknem Natalja életébe került. Finom, törekeny alkatú nő volt, szovjet mércével mérve művelt is. A férjével angol és amerikai könyveket olvastatott, hogy fejlessze angol nyelvtudását – természetesen olyan könyveket, amelyek politikailag megbízható szerzőktől származtak, elsősorban baloldali publicisták műveit, de gondoskodott róla, hogy Marko a szépirodalomról is némi fogalmat kapjon, ezért Hemingwayt, Mark Twaint és Upton Sinclairet is adott a kezébe. A hivatása mellett Natalja volt Marko életének másik középpontja. A hosszú távollétek és boldog viszontlátások váltakozása csak fokozta szerelmüket, és elmélyítette bennük az összetartozás érzését,

Amikor az első nukleáris meghajtású szovjet tengeralattjárókat gyártani kezdték, Markónak is meg kellett tanulnia, hogyan tervezik és építik ezeket az acéltestű cápákat. Hamarosan az a hír terjedt el róla, hogy nagyon igényes és szigorú a hajóépítőkkel szemben. Abból indult ki, hogy az élete függ ezeknek a gyakran részegen dolgozó hegesztőknek és lakatosoknak a munkájától. Nem sok időbe telt, és Marko már a nukleáris haditechnika szakértőjének számított, két évig volt sztarpom, majd megkapta az első atommeghajtású tengeralattjárót, amelynek már ő volt a parancsnoka. Ez a November osztályú vadász-tengeralattjáró ahhoz a szériához tartozott, amely a szovjet hadvezetés első, kezdetleges kísérlete volt egy hosszútávon bevethető, támadásra alkalmas hajó kialakítására. A November tengeralattjárók sorozatgyártása egyfajta erődemonstráció lett volna a nyugati flották számára, de a szériához tartozó egyik hajó súlyos nukleáris balesetet szenvedett a norvég partok közelében, és Marko volt az első, aki a segítségére sietett. A parancsnak megfelelően sikerrel kimentette a legénységet, majd elsüllyesztette a sérült hajót, hogy a nyugatiak ne szerezhessenek tudomást a gyártási titkokról. Mindkét feladatot szakszerűen és jól hajtotta végre, a fiatal parancsnok meggyőző bizonyítékát adta rátermettségének. Ramiusz mindig gondoskodott róla, hogy jó munkát végző beosztottjai megkapják jutalmukat, és ebben az időben még az ő felettesei is így gondolkodtak. Hamarosan egy új, Charlie I osztályú hajót helyeztek a parancsnoksága alá.

Ramiusz és a hozzá hasonló tiszték voltak az orosz vetélytársai az angoloknak és az amerikaiaknak. Marko nem táplált illúziókat a saját esélyeiket illetően. Nagyon jól tudta, hogy az amerikaiaknak milyen gazdag tapasztalataik vannak a tengeri hadviselésben; legnagyobb tengeri hadvezérük, Jones egy darabig orosz szolgálatban állt Nagy Katalin cárnő idején. Az amerikai tengeralattjárókon felhalmozott technikai csodákról legendák keringtek, és Ramiusz behozhatatlan hátrányban érezte magát azokkal a hadviselt amerikaiakkal szemben, akik ismerték a víz mélyén vívott csaták torokszorító élményét és az ellenségen aratott végső győzelem büszke öntudatát. Az a vérre menő bújócska, amelyet velük kellett játszania, nem volt könnyű, már csak azért sem, mert az amerikai hajótervezők éveken keresztül a szovjetek előtt jártak. És mégis, Ramiusznak nemegyszer sikerült kifognia rajtuk.

Marko lassan megtanult alkalmazkodni az amerikai játékszabályokhoz, és megtanította erre a tisztjeit és matrózait is. A parancsnoksága alá vezényelt fiatal emberek többnyire nem kaptak előzőleg megfelelő kiképzést – ez mindmáig megoldatlan problémája a szovjet haditengerészetnek ☐, de Marko nem káromkodással próbált segíteni emberei felkészületlenségén, hanem azzal, hogy megmutatta nekik, mit hogyan kell csinálni. Első, Charlie osztályú hajóját tréfásan „vilniusi akadémiának” nevezték, ami részben Ramiusz litván származására célzott – jóllehet Leningrádban született orosz anyától, és a személyi igazolványába is az volt beírva, hogy orosz nemzetiségű ☐, de még inkább annak elismerése volt, hogy a hiányos tudással a keze alá kerülő fiatal tisztből olyan tengerészeket nevelt, akiket komoly feladatokkal lehetett megbízni, némelyikük még parancsnokságig is vitte. Hasonlóképpen gondoskodott a matrózokról is. Betiltotta a fenyítésnek és megfélemlítésnek azokat a módszereit, amelyek alkalmazása a szovjet

hadseregben általános. Munkájának eredményeképpen emberei közül sokkal többen jelentkeztek tovább-
szolgálatra, mint más kapitányok hajóiról. Az Északi Flotta tengeralattjáróin a fedélzetmesterek mintegy
kilencede Ramiusz nevelése volt. Parancsnoktársai boldogok lehettek, ha az altisztjeiből kaptak, akik közül
nem egyet később tiszti iskolára küldtek.

Másfél évi kemény munka és szorgalmas gyakorlás után Marko úgy vélte, a „vilniusi akadémia”
kellőképpen fel van készítve a nagy rabló-pandúr játéokra. A Norvég-tengeren került útjába a Triton nevű
amerikai tengeralattjáró, és Ramiusz tizenkét órán keresztül kíméletlenül a nyomában maradt. Ezt követően
nem kis elégtétellel hallotta, hogy az amerikaiak kivonták a Tritont a forgalomból, azzal az indoklással, hogy
a túlságosan nagy méretű hajó immár nem veszi fel a versenyt az új szovjet konstrukcióval. Azokat a
dízelmeghajtású brit és norvég tengeralattjárókat, amelyekkel találkozott, kegyetlenül megkergette, minden
mozdulatukat követve a szonárberendezés segítségével. Egy alkalommal sikerült egy amerikai
rakétahordozó tengeralattjárónak is a nyomába szegődnie, és csaknem két órán keresztül nem hagyta
magát lerázni róla, míg aztán az üldözött hajó egyszer csak kísértet módjára el nem tűnt.

A szovjet haditengerészet gyors fejlesztése és a szakmailag felkészült tisztek iránti nagy kereslet
mentesítette Ramiuszt az alól, hogy elvégezze a Frunze Akadémiát, bár ez általában a ranglétrán való
előrehaladás feltétele valamennyi szovjet fegyvernemnél. A Frunze Akadémia, amely a forradalom egyik
hősének a nevét viseli, Moszkvában van, az ősi Novogyevicsij-kolostor közelében, és annak ellenére, hogy
Ramiusz soha nem volt az intézmény hallgatója, hajóparancsnokként annyira kiemelkedőnek bizonyult, hogy
kinevezték ide oktatónak. Ez olyan kitüntetésnek számított, amit csak a saját érdemei révén érhetett el, a
befolyásos apa ezt már nem tudta volna elintézni, ami jó érzéssel töltötte el Markot.

Az akadémia tengerészeti karának parancsnoka „a mi bejárato pilótáknak” nevezte.
Tengerészettörténetet és haditengerészeti stratégiát tanított, előadásait nagy érdeklődés kísérte, nemcsak
a saját hallgatói, hanem az egész akadémia hallgatósága részéről is. A hétvégét rendszerint apja szolgálati
dácájában töltötte Zsukovka faluban, és különböző cikkekben, tanulmányokban foglalta össze a tenger
alatti hadviselésre, a légénység kiképzésére és az ideális tengeralattjáró-konstrukcióra vonatkozó
elképzeléseit. Néhány gondolata korábbi támogatója, Gorskov nemtetszésével találkozott, aki ekkor már az
egész szovjet haditengerészet főparancsnoka volt, de az idős tengernagy továbbra is jóindulattal viseltetett
iránta.

Ramiusz azt javasolta, hogy a tengeralattjáró-tisztek több éven keresztül szolgáljanak egyfajta típusú
hajón, sőt ugyanazon a hajón, mert így nagyobb rutinnal tudják végezni a munkájukat, és a hajó
tulajdonságait is jobban kiismerik. Nem szabad továbbá a tapasztalt parancsnokokat olyan módon
előléptetni, hogy ez íróasztalhoz kötött hivatalnokká tegye őket. Helyeselte a Vörös Hadsereg szárazföldi
erőinek azt a gyakorlatát, amely szerint egy parancsnok addig maradhat a posztján, ameddig akar, és
kijelentette, hogy ilyen tekintetben nem ért egyet az imperialista flottáknál kialakult rendszerrel.
Hangsúlyozta, hogy a kiképzés időtartamát ki kell terjeszteni, ami a sorállomány szolgálati idejének
meghosszabbítását jelentette volna, de ugyanakkor azt is kívánatosnak tartotta, hogy javítsák meg az
emberek életkörülményeit a tengeralattjárókon. Némely javaslatát felettesei egyetértéssel fogadták,
másokat nem, így aligha remélhette, hogy valaha is tengernagyi lobogó díszíti majd a hajóját. Egy idő után
már nem is vágyott rá. A tengeralattjárók voltak életének nagy szerelme, semmilyen előléptetés kedvéért
nem hagyta volna el őket, még akkor sem, ha flottaparancsnoknak akarják megtenni.

A Frunze Akadémián töltött időszak után valóban „bejárato pilóta” lett. Marko Ramiusz első osztályú
kapitányra bízták azt a feladatot, hogy az új konstrukciójú tengeralattjárók prototípusait kipróbálja és
véleményt mondjon előnyeikről és hátrányaikról. Ő próbálta ki az Alfa, a Delta és a Tájfún osztály első
hajóját. Eltekintve egy balesettől, ami az egyik Alfán következett be, pályája töretlen ívben emelkedett
felfelé. Eközben oktatói tevékenységét is folytatta, és továbbra is számos fiatal tisztet részesített gyakorlati
kiképzésben. Sokszor kérdezte magától, hogy vajon Szása mit szólna azokhoz a módszerekhez, amelyekkel a
tenger alatti manőverezés nehéz tudományát próbálja átadni lelkes tanítványainak. Sokan közülük később
maguk is parancsnoki beosztásba kerültek, mások, és ezek voltak többen, szerényebb eredményeket tudtak
csak felmutatni. Ramiusz olyan parancsnok volt, aki tehetséges és kevésbé tehetséges tanítványainak
egyforma lelkiismeretességgel törődött. Egy másik ok is kizárta, hogy tengernagy legyen belőle; nem volt
hajlandó kivételt tenni az apjához hasonló befolyásos szülők szerény képességű gyermekeivel. A
szolgálatban nem ismert tréfát, és vagy fél tucat pártfunkcionáriust tett az ellenségévé azáltal, hogy

elmarasztaló minősítést írt a gyermekükről, jöllehet ezek a hetenként tartott pártgyűléseken nagyon aktív magatartást tanúsítottak. Az ilyenekből azután többnyire politikai tisztek lettek. A flottaparancsnokságon méltányolták Ramiusz karakánságát. Ha valami igazán nehéz feladat várt megoldásra, többnyire az ő neve volt az első a számításba jöhetőek közül.

Ramiusz hivatásszeretetének természetes következménye volt, hogy számos fiatal tiszttel tartott szoros kapcsolatot, és Nataljával együtt úgyszólván adoptálta őket. Ezzel kárpótolták magukat azért, hogy nem lehetett gyerekük. A Ramiusz házaspár körül egyre több hozzájuk hasonló gondolkodású fiatalember gyűlt össze, akik régóta tápláltak titkos kétséget szívükben az ország vezetői iránt. Markót könnyű volt szóra bírniuk azoknak, akiket a bizalmába fogadott. Ha valakinek politikai kételyei voltak, ugyanazt a tanácsot adta neki, mint azoknak, akiket valami sérelem ért: lépj be a pártba! A legtöbb fiatal tiszt természetesen Komszomol-tag volt már, és Markó arra biztatta őket, hogy ne sokáig halogassák a következő lépést. A haditengerészetnél is a párttagság volt az ára annak, ha valaki vinni akarta valamire, és a tengerért megszállottan lelkesedő fiatal tisztek többnyire készek voltak megfizetni ezt az árat. Ramiuszt már tizenhét évesen, alighogy betöltötte a szükséges korhatárt, felvették a pártba, ami természetesen apja közbenjárásának volt köszönhető. Amikor a hetente tartott pártgyűléseken időnként felszóllt, tökéletes brosúraszöveg volt, amit mondott. Nem olyan nehéz dolog ez, biztatta a tisztjeit türelmes következetességgel. Azt kell elismételni más szavakkal, ami a párthatározatokban áll. Nem kell ehhez annyi ész, mint a navigáláshoz. Csak rá kell nézni a politikai tisztekre. Mindaz, amit Ramiusz mondott, hatott a fiatalokra, és így elérte, hogy tisztjeit nemcsak szakmailag, hanem politikailag is megbízhatónak tartották. Egyike volt a flottánál azoknak, akiknek a legtöbb új párttagot sikerült toboroznia.

Ekkor történt, hogy meghalt a felesége. Amikor a tragédia bekövetkezett, Ramiusznak éppen a kikötőben volt dolga. A házaspárnak saját használatú dácsa állt rendelkezésére a Poljarnijtől nyugatra elterülő erdőben, valamint állami rendszámú Zsiguli, sofőrrel, és egy sor egyéb kiváltságot is élveztek, amivel részben Marko, részben a szülők érdemeit jutalmazták. Ezek közé a privilégiumok közé tartozott a négyes számú klinika, a párt-elit kórháza. Így, amikor Natalja hastáji fájdalmakra panaszkodott, ide vitték be, ami utólag végzetes hibának bizonyult. Natalja mosolygó arccal tűnt el a műtő ajtaja mögött, és Ramiusz egy pillanatig sem gondolt arra, hogy utoljára látja.

A sebész késve és részegen érkezett meg a kórházba, és az operáció megkezdése előtt tiszta oxigén belélegzésével próbálta a fejét kiszellőztetni. Ez azonban túl sokáig tartott, és a gyulladásban lévő vakbél kifakadt, amikor az orvos a műtét során megközelítette. Hashártyagyulladás lépett fel, és a helyzetet súlyosította, hogy az orvos a perforált vakbelet sietősen, sarlatán módon távolította el. Natalját ezután antibiotikumokkal kezelték, de a klinikán éppen hiány volt külföldi gyógyszerekben – elsősorban francia gyógyszereket használtak, így szovjet antibiotikumokat kellett alkalmazni, a „túlteljesítési” készletből. Általános gyakorlat a szovjet iparban, hogy a munkások a terven felül gyártott termékekért prémiumot kapnak, és ezeknek a minőségét senki sem ellenőrzi. Így van a gyógyszeriparban is, és valószínűleg az történt, hogy a kezelésnél felhasznált ampullákban nem antibiotikum volt, hanem desztillált víz. Markónak legalábbis ezt mondták az operációt követő napon. Natalja kómába esett és meghalt, mielőtt az elkövetett műhibák sorozatán segíteni lehetett volna.

A temetés hivalkodóan ünnepélyes volt, amire Ramiusz csak keserűséggel tudott visszagondolni. Megjelent a szertartáson egységének minden tisztje és több mint száz más tengerésztiszt, akikkel az elmúlt évek során baráti kapcsolatba került. Natalja hozzátartozói mellett a városi pártbizottság képviselői foglaltak helyet. Apja halálakor Marko éppen a tengeren volt, és mivel tudta, hogy Alekszandr lelkiismeretét milyen bűnök terhelik, a veszteség nem érintette mélyen. Felesége halálát azonban jóvátehetetlen katasztrófának érezte. Nem sokkal a házasságkötésük után Natalja egyszer tréfásan megállapította, hogy nem olyan nagy dolog a házasság, hiszen minden tengerésznek szüksége van valakire, akihez hazatérhet, és minden nőnek szüksége van valakire, akire várhat. Valóban ilyen egyszerű volt a kapcsolatuk és mégis sokkal összetettebb: két értelmes ember életközössége, akik tizenöt évi házasságuk alatt megismerték egymás hibáit és jó tulajdonságait, és egyre inkább úgy érezték, hogy elválaszthatatlanok.

Amikor a koporsó egy klasszikus requiem hangjainál eltűnt a szeme előtt, Marko azt kívánta, bárcsak tudna imádkozni Nataljáért, bárcsak igaza lenne Hilda nagymamának, és lenne valami a bezáródott vasajtón és a krematórium lángjain túl. Csak ekkor érezte át a veszteség teljes nagyságát: nemcsak a feleségét rabolta el tőle az állam, hanem megfosztotta attól a vigasztól is, amit az imádság adhat, a reménytől – még

ha csak illúzió is [2], hogy valaha viszont fogja látni őt. Natalja jelentette számára a boldogságot, és ez a boldogság most örökre szertefoszlott. A gyötrő fájdalom a hetek és hónapok múlásával sem csökkent. Ha olyan nővel találkozott Murmanszk utcáin, vagy az üzletekben, akinek a hajviselete, a járása, a nevetése csak egy kicsit is Nataljára emlékeztette, napokig nem tudott másra gondolni, csak rá, és képtelennek érezte magát arra, hogy a hivatásos tengerésztiszt nyugodt fegyelmezettségével rendezze magában a történeteket.

Natalja Bogdanova Ramiusz halálát az okozta, hogy a sebész ittas állapotban végezte az operációt. Az ilyen bűntett a szovjet flottánál a haditörvényszékre tartozik, de Marko nem tudta elérni, hogy megbüntessék az orvost, mert mögötte is egy pártfunkcionárius apa állt, akinek sikerült az ügyet az összeköttetései révén elsimítania. Megfelelő gyógyszerekkel talán meg lehetett volna menteni Natalja életét, külföldi gyógyszer azonban nem volt, a szovjet készítmények pedig inkább ártottak, mint segítettek. Az orvost nem lehet felelősségre vonni, a gyógyszergyári munkásokat nem lehet felelősségre vonni, ismételte magában Ramiusz, és forrt benne a tehetetlenség dühe, míg végre elhatározta, hogy az államon áll bosszút.

Hetekig tartott, amíg a tervet szakszerűen kidolgozta. Amikor két év szünet után ismét napirendre került a Vörös Október megépítése, Marko tudta, hogy őt fogják kinevezni a hajó parancsnokának. Része volt a teljesen új rendszerű hajtómű megtervezésében, és jól ismerte a modellhajót, amely éveken keresztül járt a Kaszpi-tengeren, a legszigorúbb biztonsági körülmények között. Kérte, hogy mentesítsék a parancsnoki szolgálat alól, mert minden energiáját az Október tervezésére és felszerelésére akarta fordítani, hogy a hajó minél előbb bevethető legyen. Terveinek legfőbb támogatója a Vörös Zászló Érdemrenddel kitüntetett Északi Flotta főparancsnoka volt, egy szentimentális ember, aki maga is sírt Natalja temetésén.

A tisztok személyét illetően Ramiusznak nagyon határozott elképzelései voltak. Csak olyan emberekre számított, akik kijárták a „vilniusi akadémiát”, és a baráti köréhez tartoztak. Csupa olyan bajtársából állította össze a tisztikart, akik pozíciójukat, rangjukat neki köszönhették, és akiket elégedetlenséggel töltött el a szovjet tengeralattjáró-park elmaradottsága, akik a tanácsát megfogadva beléptek a pártba, majd keserűen tapasztalták, hogy az előmenetel érdekében testestül-lelkestül el kell adniuk magukat, és akik csak a lelkiismeretükön erőszakot téve tudták a párt szólalmait szajkózni. Legtöbbjük számára ez a megalkuvás nem sok eredménnyel járt. A szovjet haditengerészetnél három útja van az érvényesülésnek. Lehet valakiből zampolit, de akkor számolnia kell tisztársai lenézésével és megvetésével. A legjobb helyzetben a navigátortisztek vannak, közülük kerülnek ki a parancsnokok. Vannak továbbá olyanok, akik speciális szakmai kiképzésben részesülnek. Ezek számára megvan ugyan a lehetőség, hogy emelkedjenek a ranglétrán, jól is fizetik őket, parancsnok azonban nem lehet belőlük. Így például egy szovjet hadihajón előfordulhat, hogy a főgépész rangban felülmúlja a parancsnokot, mégis végig beosztott marad.

Ramiusz végignézett a tisztjein. A legtöbben nem érték el azt, amit szerettek volna, annak ellenére, hogy minden adottságuk megvolt hozzá, és a pártba is beléptek. Valami kisebb vétség, amit fiatalabb éveikben elkövettek – volt, aki mindössze nyolcéves korában [2], egész életükre megfosztotta őket a párt bizalmától. A rakétatiszt például azért számított megbízhatatlannak, mert zsidó családból származott, jóllehet a szülei mindig meggyőződéses kommunisták voltak. Egy másik tisztnek a bátyja részt vett 1968-ban a Csehszlovákia megszállása elleni tüntetésen, és ezzel minden családtagja megbélyegzetté vált. Melehin, a főgépész, aki Ramiuszsal azonos rangban volt, soha nem lehetett parancsnok, egyszerűen azért, mert a felettesei csak hajómérnöknek tudták elképzelni. Borogyinból azért nem lehetett parancsnok, mert egyszer homoszexualitás miatt feljelentett egy zampolitot, aki történetesen az Északi Flotta legfőbb zampolitjának volt a fia. Ki ezért, ki azért, de a jelenlevők mind a szovjet állam kegyvesztettjeinek érezték magukat.

– Mi lesz, ha bemérnek bennünket? – aggályoskodott Kamarov.

– Kétlem, hogy akár az amerikaiak is a nyomunkba tudnának szegődni, ha a hernyó megfelelően működik – válaszolta Ramiusz. – Abban meg egyenesen biztos vagyok, hogy a mieink nem találnak meg bennünket. Bajtársak, én is ott voltam, amikor megtervezték ezt a hajót.

– Mihez fogunk majd kezdeni, ha minden sikerül? – kérdezte bizonytalanul a rakétatiszt.

– Először végre kell hajtanunk az előttünk álló feladatot. Az a tiszt, aki túlságosan előrenéz, könnyen megbotlik a saját lábában.

– Keresni fognak bennünket – jegyezte meg Borogyin.

– Persze – válaszolta Ramiusz mosolyogva ☺, csak azt nem fogják tudni, hogy hol keressenek, és amikor rájönnek, már késő lesz. A legfőbb dolgunk az, bajtársak, hogy senki ne fedezzen fel bennünket. És nem is fognak.

A NEGYEDIK NAP DECEMBER 6. HÉTFŐ

CIA-központ

Ryan végigment a virginiai Langleyben levő Központi Hírszerző Ügynökség főépületének legfelső emeleti folyosóján. Átjutott már három különböző biztonsági ellenőrző ponton, de egyiknél sem kérték, hogy nyissa ki lezárt akatáskáját, amely a karjára vetett fagombos, barnássárga kabát alatt rejtőzött. A kabátot a brit Királyi Haditengerészet egyik tisztjétől kapta ajándékba.

Nagyrészt a felesége hibájából viselte azt, amit viselt: egy drága öltönyt, amelyet a Saville Row-n vettek. Angol szabású volt, se nem hagyományos, se nem divatos. Jó néhány ilyen öltönye volt, ott függtek a szekrényében, szépen elrendezve szín szerint; fehér inget és csíkos nyakkendőt szokott felvenni hozzájuk. Ékszernek csak egy jegygyűrűt meg egy egyetemi gyűrűt viselt, valamint egy olcsó, de pontos digitális karórárt egy drágább aranszíjon. Ryan nem az a fajta ember volt, aki nagy súlyt helyez a külsőségekre. Sőt, a munkája épp abból állt, hogy a kegyetlen igazság keresése közben átlásson ezeken.

A megjelenése nem volt feltűnő; valamivel magasabb lehetett száznyolcvan centinél. Kitűnt ellenben, hogy dereka – testének többi részéhez képest – kissé megszenvedti a mozgás hiányát, ami a nyomorúságos angol időjárásnak köszönhető. Kék szeme kifejezéstelennek látszott; gyakran merült a gondolataiba, ahogy a mostani könyvében felhasználandó adatokon vagy kutatási anyagon törte a fejét. Ryan csupán azoknak az embereknek akart imponálni, akik ismerték – a többiekkel nemigen törődött. Nem fűtötte a becsvágy, hogy híres legyen. Úgy vélte, az élete már így is kellőképpen bonyolult – jóval bonyolultabb, mint a legtöbben gondolnák. Hisz van egy felesége, akit nagyon szeret, és két gyereke, akikért egyenesen rajong, van munkája, amely próbára teszi az elméjét, és van megfelelő pénzügyi háttere, hogy megválaszthassa a maga útját. Az út, amit Jack Ryan választott, a CIA volt. Az Ügynökség hivatalos mottója így hangzik: „És megismeritek az igazságot, és az igazság szabadokká tesz titeket.” A nagy mutatvány azonban megtalálni ezt az igazságot – fordult meg a fejében naponta legalább egyszer, s miközben egyre kételkedett, hogy valaha is eléri a kegyelemnek ezt a fenséges állapotát, némi büszkeség töltötte el, amiért képes legalább csipegetni belőle apró töredékeket.

A hírszerzésért felelős igazgatóhelyettes irodája egy egész sarkot foglal el a legfelső emeleten, ahonnan az erdő borította Potomac-völgyre nyílik kilátás. Ryannak át kellett esnie még egy ellenőrzésen.

– Jó reggelt, Ryan doktor.

– Üdv, Nancy – mosolygott Ryan. Nancy Cummings már húsz éve volt titkárnő, nyolc hírszerzési igazgatóhelyettesest szolgált ki, és valószínűleg ugyanolyan jó érzéke volt a szakmához, mint a szomszédos irodában székelő politikai kinevezetteknek. Itt is az volt a helyzet, mint minden nagyobb cégnél: a főnökök jöttek és mentek, de a jó vezértitkárnők maradtak a helyükön.

– Hogy van a család, doktor úr? Nagyon várják a karácsonyt?

– De még mennyire! Csak az én kis Sallym aggódik egy kicsit. Nem bírjuk elhiteni vele, hogy igenis tud róla a Jézuska, hogy elköltöztünk. Attól fél, hogy nem fog eljutni hozzá Angliába. Márpedig el fog – árulta el bizalmasan Ryan.

– Olyan szép, amikor ilyen kicsik a gyerekek. – Nancy megnyomott egy rejtett gombot. – Bemehet, Ryan doktor.

– Kösz, Nancy. – Ryan elfordította az elektronikusan védett ajtófogantyút, és besétált az igazgatóhelyettes irodájába.

James Greer altengernagy előregörnyedve ült magas támlájú bírói székében, és egy dossziét lapozgatott. Túlméretezett mahagóni asztala tele volt oszlopokba állított dossziékkal, amelyeknek a széleit vörös csík szegélyezte, s a fedelükön különféle kódszavakat lehetett látni.

– Üdv, Jack! – kiáltotta át a szobán. – Kávét?

– Köszönöm, uram, kérek.

James Greer hatvanhat éves tengerésztiszt volt, túl a nyugdíjkorhatáron, de robotolt tovább, mint a gép, akárcsak előtte Hyman Rickover – csupán abban különböztek, hogy Greer alatt sokkal könnyebb volt dolgozni. Úgynevezett „musztáng” volt, olyan ember, aki közlegényként lépett a haditengerészet kötelékébe, kemény munkával bejutott a Haditengerészeti Akadémiára, és negyven évig küzdött az altengernagyságért: először tengeralattjárókon parancsnokolt, később már csak hírszerzéssel foglalkozott. Greer igényes főnök volt, de olyan, aki törődik azokkal a munkatársakkal, akik tetszenek neki. Ryan ezek közé tartozott.

Nancy bánatára Greer szerette maga készíteni a kávéját West Bend márkájú, csöpögtető kávéfőzőjével, amely ott állt az asztala mögötti pohárszéken. Csak meg kellett fordulnia, hogy elérje. Ryan töltött magának egy csészével – azaz egy haditengerészeti fületlen bögrével. A hagyományos tengerészkávé volt, jó erőstre főzve, csipetnyi sóval.

– Éhes, Jack? – Greer előhúzott egy dobozt az egyik asztalfiókból. – Van még itt néhány molnárkám.

– Hogyne, uram, köszönöm. Nem ettem valami sokat a gépen. – Ryan vett egyet, papírszalvétával együtt.

– Még mindig utál repülni? – mulatott Greer.

Ryan leült a főnökével szemközti székbe. – Azt hiszem, nem ártana lassan hozzászoknom, A Concorde-ot jobb szeretem, mint a széles törzsű gépeket. Csak feleannyi ideig kell rettegni rajta.

– Hogy van a család?

– Köszönöm, uram, nagyszerűen. Sally első osztályos, imádja a sulit. A kis Jack pedig már totyog a ház körül... Ezek a molnárkák egész jók.

– Most nyílt egy új pékség pár sarokra onnan, ahol lakom. Idefelé minden reggel eljövök előtte. – Az altengernagy kiegyenesedett a székében. – Szóval, mi szél hozta át ma az óceánon?

– A Vörös Októbernek, az új szovjet rakéta-tengeralattjárónak a fényképei – felelte Ryan két kortyintás közt.

– Ejha! És mit akarnak a brit kuzinok cserébe? – kérdezte Greer gyanakvóan.

– Egy pillantást vetni Barry Somers új képfelbontó szerkeztüire. Nem magukra a szerkezetekre – legalábbis egyelőre –, hanem csak a késztermékre. Szerintem tisztességes ajánlat, uram. – Ryan tudta, hogy a CIA-nak nincsenek felvételei az új tengeralattjáróról. A műveleti részlegnek nem volt ügynöke a szeverodvinszki gyárban, sem pedig megbízható embere a poljarniji tengeralattjáró-bázison. S ami ennél is rosszabb, a rakéta-tengeralattjárók védelmére épített „hajószínek” sora, amelyeknek a második világháborús német tengeralattjáró-kikötők szolgáltak mintául, lehetlenné tette a műholdról való fényképezést. – Van tíz kép, igen ferde szögből készültek, öt az orr felől, öt a tat felől, s egy-egy negatív még nincs előhívva, úgyhogy Somers nekiláthat, hogy frissiben kidolgozza őket. Nem vagyunk elkötelezve, uram, de azt mondtam Sir Basilnek, hogy maga fontolóra fogja venni.

Az altengernagy mormogott valamit. Sir Basil Charleston, a brit titkosszolgálat főnöke nagymestere volt a vizontszolgáltatásoknak: olykor felajánlotta a gazdagabb kuzinoknak, hogy megoszt velük bizonyos forrásokat, aztán egy hónap múlva közölte, mit kér cserébe. A hírszerzési játszma gyakran olyan, akár az ősi piactér. – Az új módszerünk alkalmazásához szükség van a fényképezőgépre is, Jack, amellyel a felvételeket készítették.

– Tudom. – Ryan előhúzta a gépet a kabátzsebéből. – Módosított Kodak-tárcsás fényképezőgép. Sir Basil állítja, hogy ez lesz a jövő kémfényképezőgépe, szép és lapos. Ez például egy dohányzacskóban volt elrejtve.

– Honnan tudta, Jack, hogy... hogy szükségünk van a gépre?

– Mármint azt, hogy Somers lézert használ a... ?

– Ryan! – csattant fel Greer. – Mennyit tud?!

– Nyugalom, uram. Emlékszik, februárban átjöttem, hogy megtárgyaljuk azokat az új SS-20-as kilövőállásokat a kínai határon. Itt volt Somers is, és maga megkért, hogy fuvarozzam ki a reptérre. Útközben fecsegni kezdett erről az óriási új ötletéről, amin teljes erőbedobással dolgozni fog. Végigbeszélte az utat a Dullesig. Abból a kevésből, amit megértettem, azt vettem ki, hogy lézersugarakat lő a fényképezőgép lencséin keresztül, hogy elkészítse a lencse matematikai modelljét. Ebből, gondolom, megkaphatja az exponált negatívot, s a képet felbonthatja a... az eredetileg beérkező fénysugarakra, aztán mindezt betáplálja a számítógépbe, és ott összeveti a számítógép alkotta elméleti lencsével, hogy létrehozza a tökéletes képet. Valószínűleg összekeverem az egészet. – Greer arcáról leolvashatta, hogy egyáltalán nem keveri össze.

– Somers átkozottul sokat pofázik.

– Mondtam is neki, uram. De ha egyszer beindul, az ördög se képes leállítani.

– És mit tudnak a britek? – kérdezte Greer.

– Ez az, amiről fogalmam sincs, uram. Sir Basil faggatott, de én azt mondtam, rossztól kérdez – hisz nekem közgazdasági és történelmi képesítem van, nem fizikusi. Mondtam neki, hogy szükségünk lesz a fényképezőgépre is – de ezt már tudta. Azonmód kivette az asztalából, és odalökte elém. Én az égvilágon semmit sem árultam el, uram.

– Vajon hány embernek locsogott még...? Ezek a zsenik! Csak a maguk örült kis világában élnek. Somers néha olyan, akár egy tacsó. Ismeri a biztonság első szabályát: „Egy titok kikottyantásának valószínűsége egyenesen arányos az abba beavatott személyek számának négyzetével.” – Ez volt Greer kedvenc mondása.

Berregni kezdett a telefonon. – Greer... rendben. – Letette. – Charlie Davenport jön föl, a maga javaslatára, Jack. Már fél órája meg kellett volna érkeznie. Nyilván a hó miatt késett. – Az altengernagy az ablak felé bökött. Öt centi hó fedte a földet, és estig még várható volt két-három centi. – Ha egy pehely lehull erre a városra, máris minden összeomlik.

Ryan nevetett. Ez a megjegyzés Greerre vallott, a Maine-ből származó New England-ire, akinek sehogy sem akarózott megérteni, hogy ez itt más vidék.

– Szóval, Jack, azt mondja, hogy ez megéri az árát?

– Uram, egy ideje ráhajtottunk már ezekre a képekre, mivel az új tengeralattjáróról sok ellentmondásos adat jutott a birtokunkba. Dönteni viszont magának kell meg a szakértőnek... Különben, igen, szerintem megéri az árukat. Ezek a felvételek nagyon érdekesek.

– Kellene hogy legyenek saját embereink abban az átkozott gyárban – morogta Greer. Ryan nem tudta, a műveletiek ezt hogyan szúrták el. A terepmunka nemigen érdekelte. Ryan elemző volt. Hogy az adatok miképpen jutnak el az asztalára, azzal nem törődött, és gondosan ügyelt rá, hogy ne is tudja meg. – Gondolom, Basil nem árult el magának semmit az embereikről.

Ryan mosolygott, és a fejét rázta. – Nem, uram, én meg nem kérdeztem. – Greer helyeslően bólintott.

– Adjisten, James!

Ryan megfordult, és Charles Davenport ellentengernagyot látta, a haditengerészeti hírszerzés igazgatóját, valamint egy kapitányt, aki a nyomában lépkedett.

– Hello, Charlie. Ugye, ismered Jack Ryant?

– Hello, Ryan.

– Már találkoztunk – mondta Ryan.

– Ez itt Casimir kapitány.

Ryan mindkettőjükkel kezet fogott. Néhány évvel azelőtt találkozott Davenporttal: előadást tartott a Tengeri Hadviselési Főiskolán, a Rhode Island-i Newportban, és Davenport jól megszorongatta a kérdéseivel. Állítólag iszonyatosan nehéz volt a keze alatt dolgozni: az egykori pilótától megvonták a repülési engedélyt, miután egy ízben nekiment a repülőgép-hordozó korlátjának, és egyesek szerint még mindig neheztelt. Hogy mire? Nemigen tudta senki.

– Angliában ugyanolyan pocskék idő lehet, mint itt, Ryan. – Davenport Ryanére dobta parancsnoki kabátját. – Látom, lenyúlt egy kabátot a Királyi Haditengerésztől.

Ryan szerette fagombos kabátját. – Ajándékba kaptam, uram; meglehetősen meleg.

– Jesszusom, maga úgy is beszél, mint egy angol. James, haza kell már hoznunk ezt a fiút.

– Légy kedves hozzá, Charlie. Meglepetést tartogat számodra. Ott a kávé, szolgálj ki magad.

Casimir odasietett, és teletöltött egy bögrét a főnökének, majd leült annak jobbára. Ryan egy pillanatra várakoztatta őket, mielőtt kinyitotta aktatáskáját. Négy dossziét vett elő, egyet magánál tartott, a többi szétosztotta.

– Állítólag maga egész jó munkát végez odaát, Ryan – mondta Davenport. Jack tudta róla, hogy szeszélyes ember, egyszer barátságos, másszor rideg. Valószínűleg azért, hogy az alárendeltjei elbizonytalanodjanak. – És... Uramisten! – Davenport kinyitotta a dossziéját.

– Uraim, parancsoljanak, a Vörös Október, a brit titkosszolgálat szíves ajándéka – mondta Ryan ünnepélyes hangon.

A dossziék párokba rendezett fényképeket tartalmaztak, négy pár 10X10-es fényképmásolatot. Hátralátván mindegyikről volt egy-egy 25X25-ös nagyítás. A fotókat igen ferde szögben készítették, alkalmasint a szárazdokk széléről, ahol a tengeralattjáró a bejáratás utáni tatarozás idején tartózkodott. A pillanatfelvételek párokban voltak: egy az orr felől, egy a tat felől, orr, tat, orr, tat.

– Uraim, mint látják, a megvilágítás nem volt éppen tökéletes. Ezek nem művészfotók. Egy zsebfényképezőgéppel készültek, amelyben 400-as érzékenységgel színes film volt. Az első párt szokásos eljárással hívták elő, hogy megállapítsák a fény szinteket. A másodiknál a nagyobb világosság elérése volt a cél, a közönséges eljárás alkalmazásával. A harmadik párnak digitálisan javították a minőségét színelbontás végett, a negyediknek szintén, vonalfelbontás végett. És mindkét nézetből vannak előhívatlan negatívjaik, hogy Barry Somers eljátszadhasson velük.

– Igen? – kapta föl a fejét Davenport. – Ez nagyon lekötelező a britek részéről. Mi az ára? – Greer megmondta. – Fizess. Megéri.

– Ezt mondja Jack is.

– Világos – kajánkodott Davenport. – Tudjuk, hogy valójában a briteknek dolgozik.

Ryan dühös lett. Szerette az angolokat, szeretett a hírszerzőközösségükkel dolgozni, de nem felejtette el, hol a hazája. Vett egy mély lélegzetet. Davenport szereti piszkálni az embereket, és ha reagál erre, Davenport nyer.

– Úgy látom, Sir John Ryannak továbbra is kitűnő kapcsolatai vannak az óceán túloldalán – mondta Davenport, folytatva a szurkálást.

Ryannak tiszteletbeli lovagi címe volt. Ezt kapta jutalmul, amiért egyszer a londoni St. James Parkban megakadályozott egy terrorista akciót, amely körülötte robbant ki. Turista volt, ártatlan amerikai külföldön, még jóval azelőtt, hogy megkérték volna, lépjen be a CIA-ba. Az a tény, hogy tudtán kívül elejét vette két prominens személy meggyilkolásának, nagyobb hírvérést csapott neki, mint amire valaha is vágyott, de egyúttal érintkezésbe hozta egy csomó emberrel Angliában, s a legtöbbszörre érdemes volt időt szakítani. Ezek a kapcsolatok elég értékessé tették őt ahhoz, hogy a CIA felkérje, vegyen részt egy amerikai-brit hírszerzési egyes bizottság tevékenységében, így létesített jó munkakapcsolatot Sir Basil Charlestonnal is.

– Számos barátunk van odaát, uram, és néhányan közülük szívesen felajánlották önöknek ezeket – mondta Ryan hűvösen.

Davenport megenyhült. – Oké, Jack, akkor tegyen nekem egy szívességet. Bárki adta is ezeket, komoly karácsonyi ajándékot érdemel. Sokat érnek. No de lássuk a lényegét.

Az iskolázatlan szemlélő számára a fényképek egy hagyományos rakétahordozó atom-tengeralattjárót ábrázoltak. Az acéltörzs az egyik végén gömbölyített volt, a másikon kúp alakú. A dokkon álló munkások szolgálták mértékül: hatalmas jószág volt. A tatnál bronz ikercsavarok látszottak, annak a lapos toldaléknak

a két oldalán, amelyet az oroszok hódfaroknak hívnak – legalábbis az amerikai hírszerzés szerint. Az ikercsavarok körül nem volt semmi feltűnő, egyvalamit kivéve.

– Mire szolgálnak ezek az ajtók? – kérdezte Casimir.

– Hm. Jó nagy dög. – Davenport nyilván nem hallotta. – Negyven lábbal hosszabb, mint gondoltuk, így ránézésre.

– Negyvennégygyel, durván. – Ryan nem igazán kedvelte Davenportot, de a fickó értett a szakmájához. – Somers hitelesíteni tudja. És szélesebb, két méterrel szélesebb, mint a többi Tájfun. Mert ez a hajó egyértelműen a Tájfun osztály továbbfejlesztése, de...

– Igaza van, kapitány – vágott közbe Davenport. – Mik ezek az ajtók?

– Ezért vagyok itt. – Ryan kíváncsi volt, mikor tűnik fel nekik. Ő már öt másodperc után észrevette. – Nem tudom, aminthogy a britek se.

A Vörös Októbernek két ajtaja volt az orrnál is meg a tatnál is, két méter átmérőjűek, bár nem szabályos kör alakúak. A fotók készítésekor zárva voltak, és csak a négyes számú fényképpáron látszottak jól.

– Torpedókilövő csövek? Nem... a hajótesten belül van négy. – Greer a fiókjába nyúlt, és előszedett egy nagyítót. A számítógépes képkidolgozás korában ez a tárgy Ryan szemében bájosán anakronisztikusnak tűnt.

– Te vagy a tengeralattjáró-szakértő, James – jegyezte meg Davenport.

– Annak már húsz éve, Charlie. – Greer a hatvanas évek elején váltott át hajóparancsnokból hivatásos titkosügynökké. Ryan észrevette, hogy Casimir kapitány haditengerészeti pilótajelvényt visel, meg azt is, hogy jó érzéke van a hallgatáshoz. Ő nem „tengeralattis”.

– Nem, nem lehetnek torpedócsövek. Az orrnál megvan a négy szokásos cső, e nyílások mögött... hat vagy hét láb átmérőjűek lehetnek. Nem azoknak az új cirkálórakétáknak a kilövőnyílásai véletlenül, amiket most fejlesztenek ki?

– Így vélekedik a Királyi Haditengerészet is. Alkalmam volt ezt alaposan megtárgyalni a hírszerzőikkel. Én nem hiszem. Miért helyeznének el stratégiai felületen felszíni hajók ellen szánt fegyvert? Ez nem szokás. Az ajtók szimmetrikusak a hajó tengelyére. És a tatról nem lehet rakétát indítani, uram. Alighanem eltalálná a csavart.

– Vontatott szonárrendszer – mondta Davenport.

– Meg tudnák csinálni, igen, ha egy csavarjuk lenne. De minek kettő?

Davenport komiszul rápillantott. – Imádják azt, ami felesleges.

– Két ajtó elöl, kettő hátul. Jó, legyenek cirkálórakéta-nyílások. Legyen vontatott szonárrendszer. De két-két pontosan ugyanolyan méretű ajtó? – Ryan megrázta a fejét. – Ez nem lehet véletlen. Szerintem ez valami újdonság. Ez késleltette az építést ilyen sokáig. Kitaláltak valami új dolgot, és ezt a két évet a Tájfun alakjának átfarmálásával töltötték, hogy azt a valamit befogadhassa. Figyelemre méltó az is, hogy még hat pluszrakétával ellátták.

– Ez a maga véleménye – jegyezte meg Davenport.

– Ezért fizetnek.

– Oké, Jack, mit gondol, mi ez? – kérdezte Greer.

– Ha agyonütnek, sem tudom, uram. Nem vagyok mérnök.

Greer altengernagy végignézett a vendégein. Aztán elmosolyodott, és hátradőlt a székén. – Uraim, összegezzünk. Ebben a szobában van kilencven év tengerészeti tapasztalat, meg egy fiatal amatőr. – Tett egy kézmozdulatot Ryan felé. – Oké, Jack, felcsigázta az érdeklődésünket. Mért hozta át személyesen?

– Meg akarom mutatni őket valakinek.

– Kinek? – Greer gyanakvóan félrebillentette a fejét.

– Skip Tylernek. Ismerik?

– Én igen – bólintott Casimir. – Egy évvel alattam járt Annapolisban. De mintha lett volna egy balesete, nem?

– De – mondta Ryan. – Négy évvel ezelőtt elvesztette fél lábát egy autóbalesetben, Épp megkapta volna az első Los Angelesét, amikor egy részeg vezető belement. Jelenleg gépészetet tanít az Akadémián, azonkívül a Tengeri Rendszerek Parancsnokságának szakértője – technikai analíziseket végez, átnézi a hajótervrajzaikat. Mérnöki doktorátust szerzett a MIT-en, és nem kell a szomszédba mennie eredeti gondolatokért.

– Mi a biztonsági minősítése? – kérdezte Greer.

– „Szigorúan titkos”, sőt még annál is följebb, uram.

– Ellenvetés, Charlie?

Davenport összeráncolta a szemöldökét. Tyler nem tartozott a hírszerzők közösségébe. – Ez az a fickó, aki elvégezte az új Kirov értékelését?

– Igen, uram, most, ahogy mondja, tényleg ő az – felelte Casimir. – Ő meg Saunders, a Tengeri Rendszerektől.

– Szép munka volt. Részemről rendben.

– Mikor akar találkozni vele? – kérdezte Greer Ryantól.

– Ma, ha nincs ellene kifogása, uram. Mindenképp át kell ugranom Annapolisba, hogy elhozzak valamit a házból, és... hogy gyorsan bevásároljak karácsonyra.

– Igen? Néhány babát? – kérdezte Davenport.

Ryan megfordult, hogy az ellentengernagy szemébe nézzen. – Igen, uram, ahogy mondja. A kislányom egy síelő Barbie-babát szeretne, és Jordache-babának való ruhákat. Maga sosem játszott Jézuskát, ellentengernagy úr?

Davenport látta, hogy Ryan nem esik hasra előtte. Ryan nem az alárendeltje, akit meg lehet félemlíteni. Bármikor veheti a kalapját. Új taktikával kísérletezett. – Elárulták magának odaát, hogy a Vörös Október pénteken kifutott?

– Tényleg? – Nem árulták el neki. Ez készületlenül érte Ryant. – Azt hittem, most péntekre ütemezték az indítását.

– Mi is. A kapitánya Marko Ramiusz. Hallott róla?

– Csak másodkézből. A britek szerint érti a dolgát.

– Mi az hogy! – erősítette meg Greer. – Alighanem a legjobb tengeralattjáró-parancsnokuk, igazi csataló. Tekintélyes mennyiségű adatunk volt róla, amikor a Védelmi Hírszerző Ügynökségnél dolgoztam. Kit bíztatok meg a követésével, Charlie?

– A Bremertont, csak épp nem volt a helyén, mivel elektronikus hírszerzést végzett, amikor Ramiusz hajója elindult. De parancsot kapott, hogy loholjon utána. A kapitánya Bud Wilson. Emlékszel a papájára?

Greer hangosan felnevetett. – Vörös Wilsonra? Az volt ám a talpraesett tengeralattjárós! Használható a fia?

– Állítólag az. Ramiusz a legjobb, akit a szovjetek fel tudnak mutatni, de Wilsonnak 688-as hajója van. A hét végére dőlni fognak az adatok a Vörös Októberről. – Davenport felállt. – Indulnunk kell vissza, James. – Casimir a kabátokért sietett. – Megtarthatom a felvételeket?

– Éppenséggel meg, Charlie. De azért az irodád falára ne aggasd ki őket. Gondolom, maga is menni készül, ugye, Jack?

– Igen, uram.

Greer felemelte a telefont. – Nancy, dr. Ryannak tizenöt perc múlva szüksége lesz kocsira és sofőrre... Rendben. – Letette a kagylót, és megvárta, míg Davenport elmegy. – Semmi értelme, hogy nyakát törje odakint a hóban. Arról nem beszélve, hogy valószínűleg a rossz oldalon vezetne az Angliában töltött egy év után. Síelő Barbie, Jack?

– Magának ugye csak fiai vannak, uram? A lányok mások. – Ryan elvigyorodott. – Maga még nem látta az én kis Sallymet.

– A papa kedvence?

– Bizony. Isten segítse azt, aki majd elveszi feleségül. Tylernél hagyhatom ezeket a fényképeket?

– Remélem, jól ítéli meg azt az embert, fiam. Igen, nála maradhatnak – de akkor, és csak akkor, ha van megfelelő hely, ahol őrizheti őket.

– Értettem, uram.

– Amikor visszaér... valószínűleg késő lesz, amilyenek most az utak... A Marriottban szállt meg?

– Ott, uram.

Greer gondolkodott. – Valószínűleg sokáig fogok dolgozni. Ugorjon be, mielőtt ágyba bújik. Lehet, hogy át szeretnék tekinteni magával egyet s más.

– Meglesz, uram. Köszönöm a kocsit. – Ryan felállt,

– Menjen és vegye meg azokat a babákat, fiam.

Greer hosszan nézett utána. Kedvelte Ryant. A fiú sosem félt megmondani a véleményét. Ennek részben az volt az oka, hogy elegendő pénzzel rendelkezett, meg az, hogy egy magánál is gazdagabb nőt vett feleségül. Az effajta függetlenségnek megvannak az előnyei. Ryant nem lehet megvásárolni, megvesztegetni vagy megfélemlíteni. Bármely pillanatban visszamehet történelemkönyveket írni főállásban. Négy évig tőzsdeügynökként kereste a pénzt, a saját dollárjait fektette igen kockázatos kötvényekbe, sikereket aratott, aztán otthagya az egészet – mint mondta, nem akarta eljátszani a szerencsését, Greer ezt nem hitte. Szerinte Jack unta a dolgot – unta a pénzcsinálást. Megrázta a fejét. A tehetségét, amellyel kiválasztotta a nyerő részvényeket, Ryan most a CIA-nál kamatoztatta. Rohamos gyorsasággal vált Greer egyik sztárelemzőjévé, és brit kapcsolatai megkettőzték az értékét. Ryannak megvolt az a képessége, hogy egy csomó adat osztályozása során előrukkoljon azzal a hárommal vagy négygel, amelyek igazán fontosak. Ez felettébb ritka a CIA berkeiben. Az ügynökség még mindig túl sok pénzt költ adatgyűjtésre, gondolta Greer, de keveset az adatok egybevetésére. Az elemzőket nem övezi olyan glória, mint a külföldön működő, káprázatos titkos-ügynököket – különben ez is amolyan Hollywood-táplálta illúzió. De Jack tudta, hogyan kell elemezni az ilyen ügynökök jelentéseit és a technikai adatokat. Tudott döntést hozni, és nem félt kimondani, amit gondolt, ha tetszett a főnökeinek, ha nem. Ez néha ingerelte az idős altengernagyot, de egészében véve szerette, ha olyan alárendeltjei vannak, akiket tisztelhet. Túl sokan vannak a CIA-nál, akik csupán a seggnyaláshoz értenek.

Az USA Haditengerészeti Akadémiája

Bal lábának térd fölötti elvesztése mit sem változtatott Oliver Wendell Tyler kópés, megnyerő arckifejezésén, és nem vette el életörömét sem. A felesége volt rá a tanú. Mióta négy éve abbahagyta az aktív szolgálatot, három gyerekkel toldották meg a már meglévő kettőt, és most éppen a hatodikon dolgoztak. Ryan egy üres osztályteremben talált rá a Rickover Hallban, az USA Haditengerészeti Akadémiájának tudományos és hadmérnöki épületében. Dolgozatokat javított egy asztalnál.

– Hogy vagy, Skip? – Ryan nekidőlt az ajtófélfának. CIA-s sofőrje az előcsarnokban várt.

– Hello, Jack! Azt hittem, Angliában vagy. – Tyler „maradék talpára ugrott” – az ő kifejezése ☐, és odaszökdécselt Ryanhoz, hogy megragadja a kezét. Múlába múlábfej helyett négyzetes alakú, gumi borítású talpban végződött. A térdnél be tudott hajolni, de nem nagyon. Tyler tizenhat évvel azelőtt támadójátékos volt az amerikai rögbi B-válogatottban, és testének többi része olyan kemény volt, akár az alumínium meg az üvegyapot a bal lábában. Kézszerítésére még egy gorilla is felszisszent volna. – Mit keresel itt?

– Azért röptem át, hogy elvégeztessenek valami munkát, és hogy egy kicsit bevásároljak. Hogy van Jean és a... az ötödik...?

– Öt egész két harmad.

– Már megint? Jeannek miskároltatnia kellene téged.

– Ezt mondja ő is, de épp elég anyagot kivágtak már belőlem. – Tyler nevetett. – Bepótolom azt a sok-sok szerzetesi évet, amit tengeralattiként töltöttem. Na, gyere és ragadj magad alá egy székot.

Ryan az asztal sarkára ült, és kinyitotta az aktatáskáját. Átnyújtott Tylernek egy dossziét.

– Van itt néhány kép, szeretném, ha megnéznéd őket.

– Rendben. – Tyler fölfricskázta a borítót. – Kié ez a... orosz?! Hatalmas dög. Alapvetően a Tájfun formáját követi. Egy csomó módosítással, persze. Huszonhat rakéta húsz helyett. Hosszabbnak tűnik. A törzsét valamivel laposabbra alakították. Szélesebb is?

– Két-három méterrel.

– Mint hallom, a CIA-nak dolgozol. Nem beszélhetsz róla, mi?

– Nem nagyon. És te se láttad soha ezeket a képeket, Skip. Világos?

– Világos. – Tyler szeme felcsillant. – Mit ne nézzek meg rajtuk elsősorban?

Ryan a dosszié hátuljából előhúzta a nagyításokat. – Ezeket az ajtókat, az orrnál meg a tatnál.

– Húha! – Tyler letette őket egymás mellé. – Jó nagyok. Úgy kétméteresek, párban, elől és hátul. Szimmetrikusnak látszanak a hossz tengelyre. Talán csak nem cirkálórakéta-kilövők?

– Minek tennének ilyesmit hadászati rakéta-tengeralattjáróra?

– A ruszki fura bagázs, Jack, igen egyénien tervezik a dolgaikat. Ugyanez a társaság építette a Kirov osztályt nukleáris reaktoralattjáróval és olajtüzelésű gőzhajtóművel. Hm... ikercsavarok. A hátsó ajtóknak nyilván semmi közük a szonárhoz. Beleakadna a propellerekbe.

– És ha csak egy csavart működtetnek?

– Azt felszíni hajóknál csinálják, hogy üzemanyagot takarítsanak meg, de néha a vadász-tengeralattjárókon is előfordul. Egy keréken működtetni egy ikercsavaros rakétahordozót valószínűleg bajos volna. A Tájfunnak állítólag különben is irányítási problémái vannak, és a nehezen irányítható hajók érzékenyek szoktak lenni a hajtóerő változásaira. Végül már annyira rángatóznak, hogy szinte képtelenség tartani az irányt. Észrevetted, hogy a tatnál hogyan konvergálnak az ajtók?

– Nem.

Tyler felnézett. – Az istenit! Az első pillanatban rájöhettem volna! Hisz ez hajtórendszer! Nem dolgozatok osztályozása közben kellett volna rám törnöd, Jack, Tapló lesz tőle az agyam.

– Hajtórendszer?

– Fontolóra vettük mi is – hű, van már vagy húsz éve! ☹, amikor még diák voltam itt. De nem kezdtünk vele semmit. Igen kevésbé hatékony.

– Oké, mesélj róla.

– Alagútmeghajtásnak neveztük. Tudod, ugye, hogy nálunk nyugaton rengeteg vízi erőmű van? Többnyire gátak. A víz kerekekre zúdul, amelyek generátorokat forgatnak. Most van néhány olyan új rendszer, amely ezt mintegy megfordítja. Föld alatti folyosókba állítják be, a víz forgólapátokat, impellereket forgat, és ezek hajtják a generátorokat a módosított malomkerék helyett. Az impeller olyan, akár a propeller, csak éppen a víz a másik irányból forgatja. Van egypár kisebb technikai eltérés is, de komolyabb nincs. Eddig oké? Nos, ezzel a tervezéssel megfordítod a dolgot. Vizet szívsz be az orrba, és a forgólapátjaid a tatnál kilövellik, ez mozgatja a hajót. ☹Tyler szünetet tartott, összeráncolta a homlokát. – Ahogy emlékszem, alagutanként több impellerre van szükség. Ezt annak idején, a hatvanas évek elején megvizsgálták és a modellstádiumig jutottak el, mielőtt elvetették volna. Az egyik, amire rájöttek, az, hogy

egy forgólapát nem olyan hatékony, mint a több. Valahogy az ellennyomás az alapja ennek is. Új elv volt ez, valami váratlan dolog, ami felmerült. Végül is négyenl kötöttek ki, azt hiszem, és olyannak képzelték, mint amilyen a légsűrítő berendezés egy sugárhajtóműben.

– Miért vetettük el? – Ryan sebesen jegyzetelt.

– Elsősorban a hatékonyság miatt. Csak meghatározott mennyiségű vizet juttathatunk az alagutakba, függetlenül attól, milyen erősek a motorjaink. És ez a hajtóműrendszer sok helyet foglalt el, amit részben megoldottak egy újfajta elektronikus indukciós motorral, ha jól tudom, de még így is rengeteg nem oda tartozó gépezetet kellene beépíteni a törzsbe. A tengeralattjárókon nincs sok felesleges hely, még ezen a monstrumon sem. Az elért legnagyobb sebesség tíz csomó körül volt, és ez nem éppen ideális, még ha gyakorlatilag megszüntette is a kavitációs zajokat.

– Kavitációs zajok?

– Amikor egy propeller nagy sebességgel forog a vízben, alacsony nyomású terület képződik a csavarszárny hátsó éle mögött. Ez vízporladást idéz elő, aminek hatására apró buborékok keletkeznek. A víznyomás alatt nem maradhatnak meg sokáig, és amikor szétpukkannak, a víz előrezúdul, és a csavarszárnyaknak csapódik. Ebből három dolog következik. Egy: zajt csinál, és mi, tengeralattjárósok gyűlöljük a zajt. Kettő: vibrációt okozhat, amit úgyszintén nem szeretünk. A régi nagy személyszállító hajók például még tíz centire is kirezegték a tatnál, éppen a kavitáció és a csúszkálás folytán. Istentelenül nagy erő kell egy 50 000 tonnás hajó megrezegtetéséhez; ez a fajta erő összetöri a dolgokat. Három: kiszaggatja a csavarokat. A nagy kerekek annak idején csupán néhány évig bírták. Ezért van az, hogy a régi időkben a csavarszárnyakat külön-külön erősítették oda az agyhoz, ahelyett, hogy egy darabban öntötték volna ki őket. A vibráció főleg a felszíni hajóknál probléma, és a csavaröregedést végül a kohászat technológiai fejlődésével küzdöttük le. Na mármost, ez az alagút-meghajtásos rendszer megoldja a kavitációs problémát. Továbbra is van kavitáció, de az abból származó zajt nagyrészt elnyelik az alagutak. Ennek megvan a maga jelentősége. A gond az, hogy nem lehet nagy sebességet generálni széles alagutak nélkül, ez viszont nem praktikus. Miközben az egyik munkacsoport ezen dolgozott, a másik a tökéletesített csavar tervrajzaival foglalkozott. Ma a tipikus tengeralattjáró-csavar meglehetősen nagy, úgyhogy egy adott sebesség eléréséhez elég, ha lassabban forog. Minél kisebb a fordulatszám, annál kisebb a kavitáció. A problémát a mélység is enyhíti. Néhány száz láb mélyen a magasabb víznyomás gátolja a buborékképződést.

– Akkor a szovjetek miért nem koppintják le a mi csavarjainkat?

– Valószínűleg több oka van. Az ember specifikus törzs- és motorkombinációhoz tervezi a csavart, így ezeknek a lekoppintása nem válna be náluk automatikusan. Meg ennek a munkának a nagy része továbbra is tapasztalati jellegű. Sok-sok próbával és melléfogással jár. Jóval nehezebb, mint mondjuk, szárnymetszetet tervezni egy repülőhöz, mert a csavarszárny keresztmetszete egészen más az egyik helyen, mint a másikon. Gondolom, az is oka lehet, hogy az ő kohászati technológiájuk nem olyan jó, mint a miénk – emiatt a sugárhajtóműveik és rakétamotorjaik is kevésbé hatékonyak. Ezek az új tervek nagy fontosságot tulajdonítanak az igen szilárd ötvözeteknek. Ez külön szakterület és én csak általánosságban ismerem.

– Oké, tehát azt mondd, hogy ez néma hajtóműrendszer, és a legnagyobb sebessége tíz csomó? – Ryan tisztán akart látni.

– Csak saccoltam. Számítógépes modellezést kéne végezniem, hogy megerősítsem. Alkalmasint még megvannak az adataink, a Taylor-laboratóriumban hányódhatnak. – Tyler a Tengeri Rendszerek Parancsnokságának tervezőépületére utalt, amely a Severn folyó északi oldalán áll. – Valószínűleg még bizalmas anyagnak számítanak, és nem fűzők hozzá nagy reményeket.

– Hogyan?

– Ezt az egész munkát húsz éve végezték. Csak tizenöt láb hosszú modelleket csináltak, ehhez a fajta dologhoz túl kicsit. Azután, mint mondtam, rájöttek egy új elvre, arra az ellennyomás dologra. Lehet, hogy több ilyesmi is felszínre került. Remélem, kipróbáltak néhány számítógépes modellt, de ha így van is, a matematikai modellezés technikai akkoriban borzasztó egyszerűek voltak. Hogy ezt megismételjem ma, meg kellene szerezniem a Taylorból a régi adatokat és programokat, az egészet ellenőrizni kellene, aztán új

programot kellene készíteni, ennek az alakzatnak az alapján. – Megkopogtatta a fényképeket. – Ha ez megvan, szükségem lesz egy igazi menő számítógépre, amibe betáplálhatom.

– De meg bírnád csinálni?

– Meg hát. Pontos adatokra és arányokra lesz szükségem erről a bébiról, de ilyet csináltam már máskor is, ez nem probléma. Komputerdőt kapni, az lesz a nehéz. Nagy masinára van szükségem.

– Valószínűleg el tudom intézni, hogy hozzáférj a miénkhöz.

Tyler elnevette magát. – Az nem elég jó, Jack. Ez speciális anyag. Én egy Cray-2-ről beszélek, a legnagyobbak egyikéről. Ehhez matematikailag szimulálni kell milliányi vízrészecske viselkedését, azt, hogy miképp áramlik a víz az egész törzs fölött – és a törzsön keresztül, a mi esetünkben. Olyasmi ez, amit a NASA-nak kell elvégeznie az űrrepülőgéppel. Maga a munka elég könnyű – az arányok elképesztőek. Egyszerű számításokról van szó, de másodpercenként több milliót kell belőlük elvégezni. Ez egy nagy Crayt igényel, amiből csak kevés van a placcon. A NASA-nak van egy Houstonban, azt hiszem. A haditengerészetnek van egy-kettő Norfolkban tengeralattjáró-háborús célokra – ezeknek a közelébe se engednek. A légierőnek van egy a Pentagonban, ha jól tudom, és az összes többi Kaliforniában található.

– De meg bírnád csinálni?

– Persze.

– Oké, akkor ess neki, Skip, és én utána nézek, fel tudunk-e neked szabadítani egy számítógépet. Mennyi időre?

– Attól függ, milyen jó a Taylor-anyag, talán egy hétre. Talán kevesebbre.

– Mennyit kérsz érte?

– Ugyan már, Jack!

– Skip, ma hétfő van. Péntekre szállítod az eredményt, és húszezer dollár üti a markod. Megérdemled, nekünk meg szükségünk van rá. Áll az alku?

– Áll. – Egymás tenyerébe csaptak. – Megtarthatom a képeket?

– Itt hagyhatom, ha van egy biztos hely, ahova el tudod tenni. Senkinek sem szabad látnia, Skip. Senkinek.

– Van egy csinos széf az igazgató irodájában.

– Nagyszerű, de ő se lássa. – Az igazgató korábban tengeralattjárós volt.

– Nem lesz ínyére – mondta Tyler. – De rendben.

– Ha erősködik, mondd neki, hogy hívja fel Greer altengernagyot. Ezen a számon. – Ryan átnyújtott egy névjegyet. – Ha szükséged van rám, itt elérhetsz. Ha nem vagyok benn, keresd az altengernagyot.

– Mennyire fontos ez?

– Eléggé. Te vagy az első, aki épkezláb magyarázattal állt elő ezekkel a nyílásokkal kapcsolatban. Ezért jöttem ide. Ha ezt modellálni tudod nekünk, az rettentő hasznos lesz. Skip, még egyszer mondom: igen kényes ügy. Ha hagyod, hogy valaki beléjük tekintsen, akkor engem kirúgnak.

– Jó, jó, Jack. Nos, határidőt szabnál, úgyhogy jobb, ha nekilátok. Viszlát! – Miután kezét fogtak, Tyler előhúzott egy vonalas írómappát, és kezdte listába szedni az elvégzendő dolgokat. Ryan a sofőrjével együtt elhagyta az épületet. Emlékezett rá, hogy rögtön Annapolisnál, a kettős számú országút mentén van egy Toys-R-Us áruház; meg akarta venni azt a babát Sallynek.

CIA-központ

Ryan este nyolcra ért vissza a CIA-ba. Egykettőre eljutott Greer irodájához a biztonsági őrök mellett.

– Na, sikerült szörfözni Barbie-t venni? – nézett föl Greer.

– Síelő Barbie-t – javította ki Ryan. – Igen, uram. Ne vicceljen már, tényleg nem játszott még Jézuskát?

– Túlságosan gyorsan nőttek föl, Jack. Már az unokáim is túl vannak azon a koron. – Greer megfordult, hogy kávé töltsön. Ryan azon tűnődött, mikor alszik ez az ember. – Újabb adatokat kaptunk a Vörös Októberről. A jelek szerint az oroszok egy nagyobb hadgyakorlatot tartanak a Barents-tenger északkeleti részén. Fél tucat tengeralattjáró-felderítő gép, egy csapat fregatt és egy Alfa osztályú vadász-tengeralattjáró, s mind körbe cirkál.

– Valószínűleg elfogó gyakorlat. Tyler azt mondja, hogy azok az ajtók újfajta hajtóműrendszerre utalnak.

– Valóban? – Greer visszaült. – Meséljen róla.

Ryan elővette a jegyzeteit, és összefoglalta a tengeralattjáró-technológiában szerzett ismereteit. – Skip azt mondja, számítógéppel képes úgy szimulálni a hajó működését, hogy meg lehessen állapítani, milyen a hatékonysága – fejezte be.

Greer felhúzta a szemöldökét. – Milyen hamar lesz kész?

– A hét végén, talán. Mondtam neki, hogy ha péntekre elvégezteti, fizetünk érte. Ugye, húszezer ésszerűnek hangzik?

– Fog ez valamit jelenteni?

– Ha megkapja a szükséges adatokat, kell hogy jelentsen, uram. Skip nagyon éles eszű fickó. Úgy értem, a MIT-en nem adnak az embernek doktori címet semmiért, és ő az első öt között volt az akadémiai osztályban.

– Megér húszezer dollárt a mi pénzünkből? – Greer hírhedt volt a fukarságáról.

Ryan tudta, hogyan kell erre válaszolni. – Uram, ha a szokásos eljárást követnénk, akkor valamelyik Körsztrádás Banditát szerződtenénk... – Ryan a Washington t övező körsztráda mentén elhelyezkedő tanácsadó cégekre utalt. ...ötször vagy tízszer ekkora összeget számítanának fel, és szerencsések lehetnénk, ha hűsvétra megkapnánk az adatokat. Így viszont már akkor a birtokukban leszünk, amikor a hajó még a tengeren van. A legrosszabb esetben én állok a számlát, uram. Gondoltam, minél előbb szeretné ezeket az adatokat, és ez épp Tylernek való munka.

– Igaza van. – Nem az első alkalom volt, amikor Ryan lerövidítette a szokásos eljárást. A korábbi próbálkozások egész jól sikerültek. Greer olyan ember volt, aki az eredményt nézi. – Oké, a szovjeteknek van egy új, csöndes járású rakétahordozójuk. Mit jelent ez az egész?

– Semmi jót. Nekünk az a fontos, hogy követni tudjuk a hordozóikat a vadászainkkal. A fenébe is, néhány éve ezért fogadták el azt a javaslatunkat, hogy ötszáz mérföldre tartsuk őket egymás partjaitól, és ezért hagyják ők a rakétahordozóikat többnyire a kikötőben. Ez most egy kicsit változtatna a játékon. Apropos, az Október törzse... nem láttam, miből van.

– Acélból. Túl nagy ahhoz, hogy titánból legyen, legalábbis, ami a költségeket illeti. Maga tudja, mennyit kell költeniük az Alfáikra.

– Az eredményhez képest túl sokat. Azt a rengeteg pénzt egy szupererős törzsbe ölik, aztán beleraknak egy zajos hajtóművet. Marhaság.

– Talán. Mindazonáltal nem lenne kifogásom az ellen a sebesség ellen. Akárhogy is, ha ez a néma hajtóműrendszer valóban működik, lehet, hogy képesek volnának odalopózni a kontinentális talapzathoz.

– Lapos röppályájú lövedék... – mondta Ryan. Ez egyike a nukleáris háború legundorítóbb változatainak, amikor egy tengeri telepítésű rakétát a célponttól pár száz mérföldre lőnek ki. Washington légvonalban alig száz mérföldre fekszik az Atlanti-óceántól. Bár a lapos röppályájú, gyors rakéta sokat veszít a pontosságából, többet is ki lehet lőni belőle; kevesebb, mint öt perc alatt robbannak Washington fölött, s ez túl rövid idő ahhoz, hogy az elnök bármit csinálhasson. Ha a szovjetek képesek volnának ilyen gyorsan megölni az elnököt, a parancsnoki láncolat ebből következő megszakadása bőséges időt hagyna nekik arra, hogy semlegesítsék a szárazföldi telepítésű rakétákat – nem lenne ugyanis senki, aki tűzparancsot adhatna. Ez a forgatókönyv az egyszerű rablótámadás grandiózus, stratégiai változata, gondolta Ryan. A rabló nem az áldozata karjának esik neki, hanem a fejének. – Úgy véli, erre is gondoltak, amikor az Októbert építették?

– Nyilván megfordult a fejükben – jegyezte meg Greer. – Mint ahogy nekünk is megfordult volna. Mindenesetre a Bremerton ott van fönny, hogy szemmel tartsa, és ha ezek az adatok hasznosnak bizonyulnak, meglátjuk, elő tudunk-e rukkolni valami magyarázattal. Hogy érzi magát?

– Londoni idő szerint fél hat óta meg sem álltam. Hosszú nap volt, uram.

– Meghiszem. Oké, az afganisztáni ügyet holnap reggel tekintjük át. Aludjon egyet, fiam.

– Igenis, uram. – Ryan magához vette a kabátját. – Jó éjszakát!

A Marriottig negyedóra volt az út autóval. Ryan elkövette azt a hibát, hogy a Hétfő Éjjeli Futball kezdetére kapcsolta be a tévét. A Cincinnati játszott a San Franciscóval, a liga két legjobb hátvédje mérte össze az erejét. Az amerikai futball is olyasmi volt, ami hiányzott neki Angliában, és sikerült három órán keresztül ébren maradnia, míg végül elnyomta az álom a tévé előtt.

SOSUS irányítóközpont

Ha nem lett volna mindenki egyenruhában, a látogató könnyen összetéveszthette volna a termet a NASA irányító-központjával. Hat széles sor volt benne konzolokból, mindegyiken képernyő és billentyűzet, azonkívül világító műanyag gombok, kerek számlapok, fejhallgatónak való dugaszaljat, valamint analóg és digitális vezérlőberendezés. Deke Franklin oceanográfiai főtechnikus a tizenötös konzol előtt ült.

A terem a SOSUS (szonár-felderítési rendszer) atlanti irányító-központja volt. Jellegtelen épületbe telepítették, egy lélektelen kormányzati „réteges torta”, amelynek ablaktalan betonfalai vannak, nagy légkondicionáló rendszere a lapos tetőn, s betűszókódos kék jelzése a gondozott, de mostanra már megsárgult pázsiton. A három bejáratot belülről fegyveres tengerészgyalogosok őrzik álcázott helyeiken. Az alagsorban van egy pár Cray-2-es szuperkomputer, amelyeket húsz szakember szolgál ki, az épület mögött pedig három földi műholdállomást szereltek fel, amelyeket elláttak mindenféle átjátszóval.

A konzoloknál és a számítógépeknél ülő emberek műholdak és földi vonalak révén elektronikus összeköttetésben voltak a SOSUS-rendszerrel.

Keresztülkaszul a világtengereken, kivált azon átjárók mentén, amelyeket a szovjet tengeralattjáróknak át kell szelniük, hogy kijussanak a nyílt tengerre, az Egyesült Államok és más NATO-országok igen érzékeny szonárreceptorok sorozatát állították rendszerbe. A SOSUS száz és száz szenzora hihetetlenül nagy mennyiségű információt vesz és továbbít, és hogy a rendszerkezelők könnyebben osztályozhassák és elemezhessek ezeket, egy egészen új számítógépcsaládot kellett megtervezni: a szuperkomputereket. A SOSUS jól szolgálja a célját. Igen kevesen tudnak átjutni a gáton, anélkül, hogy felfedeznék őket. Még a nagyon halk amerikai és brit vadász-tengeralattjárók is fennakadnak a rostán. A szenzorokat, amelyeket a tenger mélyén helyeztek el, időről időre korszerűsítik; soknak mostanra már saját processzorai vannak, hogy előre szortírozzák az általuk továbbított adatokat, s így enyhítsenek a központi számítógépek terhelésén, és elősegítsék a célok gyorsabb és pontosabb osztályozását.

Franklin főtechnikus konzolja egy Izland partjai mentén telepített szenzorsor adatait vette. Ő volt a felelős egy negyven tengeri mérföld átmérőjű területért, és szektora átfedte az övétől keletre és nyugatra lévő is, úgyhogy elméletileg állandóan három operátor kísértte figyelemmel a szenzorgát minden szeletét. Ha észlelt valamit, először a társoperátorait értesítette, majd jelentést gépelt a számítógép-terminálba, ami megjelent a főmonitoron a vezérlőteremben, a központ hátsó végén. Az ügyeletes tisztnek megvolt az a felhatalmazása – amellyel gyakran élt is –, hogy a rendelkezésére álló eszközök széles választékával, a felszíni hajóktól a tengeralattjáró-elhárító repülőgépekig, nyomon kövesse az észlelt célpontot. A két világháború megtanította az amerikai és angol tiszteket a tengeri hírközlési vonalak állandó nyitva tartásának szükségességére.

Bár ezt a nyugodt, sírszerű objektumot sohasem tárták a nyilvánosság elé, s bár nincs benne semmi drámai, amit az ember a katonai élettel szokott társítani, azok a férfiak, akik itt teljesítik a kötelességüket, hazájuk szolgálatában az egyik legfontosabb feladatot látják el. Ha ők nincsenek, háború idején egész nemzetek éhezhetnének.

Franklin hátradőlt forgószékekében, és szemlélődőn pőfékelt rózsafa pipájából. A központ néma volt körülötte. De ha nem lett volna az, ötszáz dolláros fejhallgatója akkor is hathatósan elszigetelte volna a külvilágtól. A huszonhat esztendeje szolgáló Franklin egész addigi pályafutását a torpedórombolóknak és a

fregattoknak szentelte. Számára a tengeralattjárók és az azokon szolgálatot teljesítők jelentették az ellenséget, függetlenül attól, milyen lobogó alatt hajóztak, vagy milyen egyenruhát viseltek.

Fél szemöldöke felszaladt, s csaknem kopasz feje oldalra billent. Szippantásai rendszertelenné váltak. Jobb kezével a vezérlőtábla felé nyúlt, és kikapcsolta a jelprocesszort, hogy komputerezált interferencia nélkül hallhassa a hangot. Ez sem segített. Túl sok volt a háttérzöreje. Visszaállította a zaj szűrőket. Aztán változtatni próbált az oldalszög-vezérlőn. A SOSUS-érzékelőket arra tervezték, hogy irányhelyzet-ellenőrzést végezzenek, szelektíven felhasználva az egyes receptorokat, amelyeket Franklin elektronikusan működtethetett, először meghatározva egy irányhelyzetet, majd valamelyik szomszédos járat segítségével beháromszögelve a megfelelő pontot. A kontaktus nagyon gyöngye volt, de nem túlzottan messze a vonaltól, vélekedett. Franklin faggatni kezdte a számítógép-terminálját. Az amerikai Dallas volt odafönn. Megvagy, mondta halvány mosollyal. De egy másik hang is átszűrődött, valami alacsony frekvenciájú moraj – csak néhány másodpercig tartott, aztán elhalkult. No, azért nem minden olyan nyugodt. Miért nem hallotta, mielőtt bekapcsolta az oldalszög-vezérlőt? Letette a pipáját, és megkezdte a finom beállítást a vezérlőasztalon.

– Főnök! – jött egy hang a fejhallgatóból. Az ügyeletes tiszt szólt hozzá.

– Mondja, kapitány.

– Ide tud jönni a vezérlőterembe? Van valami, amit szeretnék, ha meghallgatna.

– Már megyek is, uram. – Franklin csendesen fölállt. Quentin korvettkapitány korábban egy torpedóromboló parancsnoka volt, most korlátozott munkaidőben teljesített szolgálatot, miután csatát nyert a rákkal szemben. Vagy majdnem, helyesbített magában Franklin. A kemoterápia kiirtotta a rákot – azon az áron, hogy Quentinnek szinte teljesen kihullott a haja és amolyan átlátszó pergamenné vált a bőre. Szomorú, gondolta, Quentin egész tehetséges ember.

A vezérlőterem pár lánnyival magasabban volt a padlónál, hogy az ott lévők láthassák az operátorok teljes csapatát meg a taktikai főtérképet a távoli falon. A termet üveg választotta el, úgyhogy akik ott voltak, nyugodtan beszélhettek egymással, nem zavarták az operátorokat. Franklin a vezérpultjánál találta Quentint, ahonnan belehallgathatott az operátorok vonalaiba.

– Jó napot, kapitány. – Franklin észrevette, hogy a tiszt már visszanyert valamit a súlyából. Ideje volt. – Mije van a számomra, uram?

– A Barents-tengeri hálózat. – Quentin egy fejhallgatót nyújtott neki. Franklin hallgatózott néhány percig, de nem ült le. Sokakhoz hasonlóan benne is élt az ősi gyanú, hogy a rák ragályos.

– Az ördögbe, milyen nagy a nyüzsgés odafönn! Egy pár Alfát olvastam le, egy Charlie-t, egy Tangót és néhány felszíni hajót. Mi lehet ez, uram?

– Van egy Delta is, de épp most bukkant felszínre, és leállította motorjait.

– Felszínre, kapitány?

– Aha. Elég keményen üzték egy aktív szonárral, azután gertrudon kérdezgették.

– Aha. Elfogó gyakorlat, és a tengeralattjáró vesztett.

– Lehet. – Quentin megdörzsölte a szemét. Fáradtnak látszott. Túlhajszolta magát, és az ellenálló képessége korántsem volt olyan, amilyennek lennie kellett volna. – De az Alfák motorja még mindig kotyog, és nyugat felé vették az irányt, mint hallotta.

– Hm-hm. – Franklin ezen egy pillanatra eltűnődött. – Akkor most egy másik hajót keresnek. Talán a Tájfún-I, amely; a minap futott ki?

– Én is erre gondoltam, csak hogy az nyugat felé indult, és a gyakorlat területe a fjordtól északra fekszik. Pár napja nyomát veszítettük a SOSUS-on. A Bremerton most fönn van, hogy szaglásszon egy kicsit utána.

– Óvatos a kapitány. Visszakapcsolta a motorjait, és csak sodródik.

– Igen – helyeselt Quentin. – Szeretném, főnök, ha lemenne az északi-foki gát ellenőrzőtáblájához és megpróbálná megtalálni. Biztosan működik még a reaktora, és nyilván hallani még a zaját. Egy kicsit fiatalok az arra a szektorra állított operátoraink. Addig valamelyiküket átírányítom a maga helyére.

– Rendben, kapitány – bólintott Franklin. A csoportnak azok a tagjai még zöldfülűek voltak, azelőtt hajókon dolgoztak. A SOSUS-munkához fineszesnek kell lenni. Quentinnek sürgősen volt mondanivalója, hogy azt várja Franklintól, ellenőrizze az egész északi-foki csoport tábláit, és tartson néhány kiselőadást is, ahogy behallgatja a csatornáikba.

– Sikerült elcsípnie a Dallast?

– Igen, uram. Nagyon gyengén fogom, de azt hiszem, elkaptam, amikor az én szektoromon haladt keresztül északnyugati irányba, a Toll Booth felé. Ha oda tudunk rendelni egy Oriont, akár körül is zárhatjuk. Megzörgethetjük egy kicsit a kalickájukat?

Quentin kuncogott. Ő se nagyon szerette a tengeralattjárókat. – Nem, a CSINOS DELFIN már befejeződött, főnök. Csak feljegyezzük a naplóba, és majd megmutatjuk a kapitánynak, amikor hazajön. De azért szép munka volt. Tudja, milyen jó híre van annak a hajónak. Egyáltalán nem is volna szabad hallanunk.

– Na hiszen! – horkantotta Franklin.

– Közölje velem, ha talál valamit, Deke.

– Igenis, kapitány. Vigyázzon magára, hallja-e.

AZ ÖTÖDIK NAP DECEMBER 7., KEDD

Moszkva

Nem ez volt a legimpozánsabb iroda a Kremlben, de Jurij Iljics Padorin tengernagy igényeinek megfelelt. Ezen a reggelen is hét órakor jelent meg a munkahelyén, kocsival jött Kutuzovszkij Proszpekt-i hatszobás lakásából. A tágas iroda ablakai a Kreml falaira néztek. Ha azok nincsenek ott, a Moszkva folyót láthatta volna, amelyet most vastag jégpáncél fedett. Padorinnak nem hiányzott a látvány, jóllehet negyven esztendeje mint folyami ágyúasztad-parancsnok szerzett dicsőséget: ő irányította a hadianyag-szállítást Sztálingrádba a Volgán keresztül. Padorin jelenleg a szovjet haditengerészet politikai osztályának vezetője volt. Ő az emberekkel foglalkozott, nem a hajókkal.

Az irodájába tartva kurtán bólintott a titkáranak, egy negyvenéves férfinak. Az írnok altiszt talpra ugrott, és tengernagyát a belső irodába kísérte, hogy lesegítse róla a nagykabátot. Padorin tengerészkék zubbonya csak úgy tündöklött a sok rendjelsávtól, meg attól a kitüntetéstől, amelyre a szovjet katonaságnál a legtöbben sóvárognak: a Szovjetunió Hőse aranycsillagától. Húszéves, szeplős legényként érdemelte ki, harc közben, amikor ide-oda hajózott a Volgán. Szép napok voltak azok, mondta magában, ügyesen kerülgették a német stukák bombáit meg a rendszertelenebb tűzérési tüzet, amellyel a fasiszták megkísérelték befogni a hajóraját... A legtöbb emberhez hasonlóan ő sem bírt visszaemlékezni a harc közvetlen rettetésére.

Kedd reggel volt, s Padorint egy halom posta várta az asztalán. Altisztje vitt neki egy kanna teát meg egy poharat – a szokásos orosz üveg poharat, fémfogalattal, amely ez esetben valódi ezüstpohár volt. Padorin sokáig és keményen dolgozott a hivatalával járó előjogokért. Elhelyezkedett a székében, és először a felderítési anyagokat olvasta át, a tájékoztató jelentéseket, amiket a szovjet haditengerészet műveleti parancsnokságai minden reggel és este megkaptak. Egy politikai tisztnek lépést kell tartania az eseményekkel, tudnia kell, miben mesterkednek az imperialisták, hogy felkészíthesse embereit a fenyegetésre.

Aztán jött a hivatali posta magától a Haditengerészet Népbiztonságától és a Honvédelmi Minisztériumtól. Az előbbinek a teljes postájához hozzájutott, míg az utóbbiból érkező leveleket előzőleg alaposan átvizsgálták, mivel a szovjet fegyveres erők a lehető legkevesebb információt osztják meg egymással. Ma egyik helyről sem jött túl sok posta. A szokásos hétfő délutáni értekezleten mindenről szó esett, amit a héten el kell végezni, és szinte minden munka, ami Padorinra tartozott, már ott volt személyzetének a kezében. Még egy pohár teát öntött magának, és kibontott egy újabb csomag füstszűrő nélküli cigarettát.

Képtelen volt leszokni a dohányzásról, annak ellenére, hogy három éve már volt egy enyhe szívroham. Megnézte az asztali naptárát – nagyszerű, tízig nem kell találkoznia senkivel.

A halom alján volt egy hivatalosnak látszó boríték az Északi Flottától. A bal felső sarokba írt kódszám azt jelentette, hogy az üzenet a Vörös Októberről jött. Az imént nem erről olvasott valamit?

Padorin újra végigfutott a műveleti jelentéseken. Egyszerűen nem érkezett meg a hadgyakorlat területére? Padorin vállat vont. A rakétahordozó tengeralattjárók bujkálós természetűek, és egyáltalán nem lepte volna meg az idős tengernagyot, ha Ramiusz gonoszodna egy kicsit. Alekszandr Ramiusz fiában, ebben a primadonnában szemlátomást megvan az az aggasztó hajlam, hogy személyi kultuszt építsen ki maga körül: azok közül, akiket ő képzett ki, egyeseket megtart, másokat szélnak ereszt. Padorin azt is tudta, hogy azok, akiknek nem engedte, hogy aktívan szolgáljanak, kitűnő zampolitok lettek, és a jelek szerint az átlagosnál jobb szakismeretekkel rendelkeznek. Ám Ramiusz így is olyan kapitány, akit szemmel kell tartani. Padorint néha elfogta a gyanú, hogy túl lelkes tengerész, de nem valami lelkes kommunista. Ugyanakkor az apja példás párttag volt, a nagy honvédő háború hőse. Tisztelték-becsülték az emberek, ha litván volt, ha nem. És a fia? Évek óta pontosan tudja a szerepét, évek óta rendíthetetlen párttag ő is. A gyűléseken való szellemes felszólalásai, ragyogó esszéi tették ismertté a nevét. A GRU, a szovjet katonai hírszerzés haditengerészeti ágazatának emberei azt jelentették, hogy az imperialisták veszélyes és képzett ellenségnek tekintik. Úgy is kell, gondolta Padorin, hadd féljenek tőlünk az átkozottak. Aztán a figyelmét ismét a borítéknak szentelte.

Vörös Október, milyen jól illő név egy szovjet hadihajóhoz! Nemcsak a világtörténelmet örökre megváltoztató forradalomról neveztek el így, hanem a Vörös Október Traktorgyárról is. Padorin annak idején sok hajnalon nézett nyugatra, Sztálingrád irányába, hogy lássa, áll-e még a gyár, amely a hitlerista banditák ellen küzdő szovjet harcosok szemében jelképpé nemesedett. A borítékon „Bizalmas” megjelölés szerepelt, és Padorin altisztje nem bontotta fel, mint a többi, szokványos küldeményt. A tengernagy az asztalfiókból elővette a papírvágó kést. Nosztalgikusán ragaszkodott ehhez a tárgyhoz; sok-sok esztendővel ezelőtt ez volt a szolgálati kése. Amikor az első ágyúaszádját elsüllyesztették alatta, egy forró augusztusi éjszakán, 1942-ben, partra úszott, s ott lecsapott rá egy német baka, aki nem számított ellenállásra egy félig megfulladt hajóstól. Padorin azonban a mellébe mártotta kését, s le is tört a penge fele, ahogy sebtében megszabadította ellenségét az élettől. Később egy lakatos kiigazgatta a pengét. Nem lett már többé rendes kés belőle, de Padorinnak esze ágában sem volt eldobni egy ilyen emléket.

„Tengernagy elvtárs”, kezdődött a levél, de ezt a géppel írt megszólítást törölték, hogy egy kézírásos, „Jurij bácsi” kerüljön a helyére. Évekkel ezelőtt Ramiusz szólította így őt tréfásan, amikor Padorin volt az Északi Flotta fő politikai tisztje. „Köszönöm a bizalmát és a lehetőséget, amit mint e pompás hajó parancsnokának adott nekem!” Ramiusz hálás is lehet, gondolta Padorin. Párthúság ide vagy oda, ilyen parancsnokságot az ember nem bír...

Micsoda? Padorin abbahagyta az olvasást, és újra kezdte. A hamvadó cigarettát a hamutartóban felejtette, ahogy eljutott az első lap alá. Ez valami tréfa. Ramiusz híres arról, hogy folyton tréfál – de ezért most megfizet. Ezzel a tréfával messzire ment! Padorin fordított.

„Ez nem tréfa, Jurij bácsi – Marko.”

Padorin kinézett az ablakon. A Kreml fala ezen a részen telis-tele volt kolumbáriumokkal, a hú pártemberek hamvai számára. Nyilván rosszul olvasta a levelet. Újra nekifogott. A keze remegni kezdett.

Közvetlen vonala volt Gorskov tengernagyhoz.

– Tengernagy elvtárs, Padorin vagyok.

– Jó reggelt, Jurij – mondta Gorskov kellemes hangon.

– Azonnal találkoznunk kell. Esemény történt.

– Miféle esemény? – kérdezte Gorskov bizalmatlanul.

– Személyesen kell megbeszelnünk. Rögtön ott leszek. – Lehetetlenség volt telefonon megvitatni; tudta, hogy lehallgatják.

Az USS Dallas

Ronald Jones másodosztályú szonárkezelő, mint részlegparancsnoka észrevette, szokásos önkívületi állapotában volt. A főiskoláról lemorzsolódott fiatalember ernyedten, csukott szemmel borult a műszerasztalra, arca ugyanabba a semleges kifejezésbe zárva, amely akkor jelent meg rajta, mikor drága személyi magnóján valamelyik Bach-kazettáját hallgatta a sok közül. Jones olyanfajta ember volt, aki a kazettáit a hibáik szerint kategorizálta, az egyenetlen zongoratempó, az elfuserált fuvolaszólam, a remegő vadászkürt szerint. A tenger hangjait ugyanezzel a megkülönböztetett figyelemmel hallgatta. A világ összes haditengerészeténél furcsa emberfajtának tartják a tengeralattjárósokat, míg maguk a tengeralattjárósok a szonárkezelőket tekintik különös szerzeteknek. Hóbortjaik azonban a leginkább megtűrték közé számítanak a katonai szolgálaton belül. Az első tiszt szívesen meséltetett egy történetet egy főszonárosról, akivel két évig együtt szolgált: ez az ember gyakorlatilag egész pályafutása alatt ugyanazokon a vizeken járőrözött rakétahordozó tengeralattjárókon. Olyannyira eligazodott az arrafelé nyaraló púpos cetek közt, hogy már kezdte őket néven szólítani. Miután nyugállományba vonult, a Woods Hole-i Oceanográfiai Intézetbe ment dolgozni, ahol tehetségén nem nevettek, inkább elhűlve tisztelték.

Három esztendővel korábban Jonest kirúgták a California Institute of Technologyról az utolsó előtti év kellős közepén. Elkövetett egy elmés csíny, amikről a Cal Tech hallgatói méltán híresek, de ez nem jól sült el. Most a haditengerészetnél szolgált, hogy pénzt gyűjtsön az intézetbe való visszatérésre. Kinyilvánította azt a szándékát, hogy doktorátust szerez kibernetikából és híradástechnikából. Hogyha befejezi a tanulmányait és megszerzi a diplomát, a Haditengerészeti Kutatási Laboratóriumba megy dolgozni. Thompson hadnagy ezt el is hitte. Amikor hat hónapja a Dallasra került, az összes emberének a kartotékját elolvasta. Jones intelligenciahányadosa 158 volt, messze a legmagasabb a hajón. Szelíd arcát és szomorú barna szemét a nők ellenállhatatlannak találták: a szárazföldön annyi „bevetésben” kellett helytállnia, hogy egy egész csapat matróz kinyúlt volna tőle. A hadnagy nem értette a dolgot. Őt annak idején futballsztárként ünnepezték Annapolisban. Jones meg egy vékonydongájú suhanc, aki folyton Bachot hallgat. Nem állt össze a kép.

A 688-as osztályú amerikai Dallas vadász-tengeralattjáró negyven mérföldre járt Izland partjaitól, közeledett a Toll Booth kódnevű járőrállomáshoz. Kétnapi késésben volt. Egy héttel azelőtt részt vett a NATO CSINOS DELFIN fedőnevű hadgyakorlatán, amelyet néhány nappal el kellett halasztani, mert az északatlanti térségben húsz éve nem volt ilyen pocsék időjárás, és a többi kirendelt hajó nem érkezett meg időre. Ezen a gyakorlaton a Dallas, a brit Swiftsure-rel együtt, a rossz időjárást használta fel arra, hogy áttörje és szétzilálja a szimulált ellenséges alakulatot. Ez ragyogó teljesítmény volt a Dallastól és kapitányától, Bart Mancusótól, az Egyesült Államok haditengerészetének egyik legfiatalabb tengeralattjáróparancsnokától. A harci feladatot udvariassági látogatás követte a Swiftsure skóciai bázisán, és az amerikai matrózok még mindig szellőztették a fejüket a nagy ünneplés után. Az új fejleményeknek megfelelően most más feladatot kaptak az atlanti tengeralattjárós játékban. Három hétig a Dallasnak kell majd jelentéseket adni a Vörös Út Egy oda-vissza forgalmáról.

Az elmúlt tizennégy hónapban újabb szovjet tengeralattjárók különös és hathatós taktikát kezdtek alkalmazni az őket nyomon követő amerikai és brit hajók lerázására. Izlandtól délnyugatra az orosz hajók gyorsítottak a Reykjanes-gerinc mentén, amely egy ujj alakú víz alatti felvidék, és a mély atlanti medence felé mutat. Ezek az egymástól fél-öt mérföldre elhelyezkedő hegyek pengeéles és morzsolódó, vulkanikus sziklagerinceikkel magasságban az Alpokkal vetekednek. Csúcsaik úgy ezerlábnyira vannak az Atlanti-óceán északi részének viharos felszíne alatt. A hatvanas évek végéig a tengeralattjárók alig közelíthették meg a csúcokat, még kevésbé fürkészthették a miriád völgyet. A hetvenes években szovjet műszeres felderítőhajókat láttak járőrözni a gerinc mentén – minden évszakban, ha esett, ha fújt, újra meg újra átkutatták a területet, ezer és ezer cirkálás során. Aztán, tizennégy hónappal a Dallas mostani órjárata előtt, az amerikai Los Angeles a nyomába szegődött egy szovjet Victor II osztályú vadász-tengeralattjárónak. A Victor megkerülte Izlandot, és mikor a gerinc közelébe ért, lebukott a mélybe. A Los Angeles követte. A Victor nyolc csomóval haladt, míg át nem jutott az első két tengeri hegy között, amelyeket félhivatalosan „Thor ikrei”-nek hívnak. A szovjet hajó ekkor teljes sebességre kapcsol, és délnyugat felé fordult. A Los Angeles kapitánya minden tőle telhetőt megtett, hogy a Victor nyomában maradjon, de aztán zilált idegzetten kellett leszakadnia róla. Bár a 688-as osztályú tengeralattjárók gyorsabbak az öreg Victoroknál, az orosz hajó egyszerűen nem lassított le – mint később megállapították – tizenöt óra hosszat!

Az elején ez nem volt olyan veszélyes. A tengeralattjárók igen pontos tehetetlenségi navigációs rendszerei képessé teszik a hajókat arra, hogy egyik pillanatról a másikra néhány száz yardos biztonsággal meghatározhassák helyzetüket. De a Victor úgy kerülgette a szirteket, mintha a kapitánya látná őket – akár egy vadászgép, amely végigcikázik egy szurdokban, hogy kitérjen a föld-levegő rakéták elől. A Los Angeles nem bírta érzékelni a szirteket. Húsz csomó fölötti sebességnél mind a passzív, mind az aktív szonár, beleértve a rádiószondát, csaknem használhatatlanná vált. A Los Angeles így azon kapta magát, hogy teljesen vakon navigál. Olyan volt, mondta később a kapitány, mint ha valaki egy lefestett ablakú gépkocsit vezetne, s csupán térkép és stopperóra segítségével kellene tájékozódnia. Elméletileg ez lehetséges, de a kapitány hamar rájött, hogy a tehetetlenségi navigációs rendszerbe eleve be van számítva jó néhány száz yardnyi hibátényező; ezt súlyosbították a gravitációs zavarok, amelyek befolyásolták a „lokális függőlegest”, ami viszont befolyásolta a tehetetlenségi helyzetpontot. S ami a legrosszabb, a kapitány térképei felszíni használatra készültek. A néhány száz lábnyinál lejjebb lévő objektumok akár mérföldekkel arrébb is lehetnek – a legutóbbi időig az ilyesmivel senki sem törődött. A hegyek közti táv hamarosan kisebb lett, mint a halmozódó navigációs hibaszázalék – előbb-utóbb a tengeralattjárója több mint harminc csomóval nekimegy egy hegyoldalnak. A kapitány feladta. A Victor megszökött.

Kezdetben azt hitték, hogy a szovjetek valahogy előre kijelöltek egy pontos útvonalat, amit a tengeralattjárók képesek nagy sebességgel is követni. Az orosz kapitányok híresek arról, hogy olykor őrült mutatóvonalakat produkálnak, és talán a tehetetlenségi rendszerek, a mágneses és a pörgettyűs tájoló kombinációjának egy specifikus útvonalra beállított változatába vetették bizalmukat. Ennek az elméletnek nem sok híve akadt, és néhány hét múlva bizonyossá vált, hogy a gerincen keresztülszáguldó szovjet hajók számtalan útvonalat követnek. Az egyetlen, amit az amerikai és brit tengeralattjárók tehettek, az volt, hogy időnként megállnak, szonárral bemérik helyzetpontjukat, majd hatalmas iramban megkísérlik utolérni a szovjet hajókat. Ám azok sose lassítottak, úgyhogy a 688-asok és a Trafalgarok rendre lemaradtak.

A Dallas a Toll Boothnál volt, hogy figyelje az arra haladó orosz tengeralattjárókat, vigyázza az USA haditengerészete által Vörös Út Egynek nevezett útvonal bejáratát, s így vagy úgy próbáljon szerezni valami bizonyosságot arról az új készülékről, amely a jelek szerint lehetővé teszi, hogy a szovjetek olyan merészen rohanjanak a hegygerinc körül. Amíg az amerikaiak le nem koppintják, három – egyaránt rossz – dolog között lehet választani: ezután is mindig faképnél hagyják őket az oroszok; értékes vadász-tengeralattjárókat állomásoztathatnak az útvonal ismert kijáratainál; vagy létrehozhatnak egy teljesen új SOSUS-rendszert.

Jones önkívülete tíz percre tartott – a szokásosnál tovább. Általában sokkal rövidebb idő alatt jött rá egy kontaktus magyarázatára. Most hátradőlt, és cigarettára gyújtott.

– Van valami, Mr. Thompson.

– Micsoda? – Thompson nekitámaszkodott a válaszfalnak.

– Nem tudom. – Jones felemelt egy pótfejhallgatót, és a parancsnokának nyújtotta. – Jól figyeljen, uram.

Maga Thompson a doktori disszertációját készült megvédeni elektrotechnikából, és a szonárrendszerek tervezésének szakértője volt. A szeme egészen összeszűkül, ahogy a hangra koncentrált. Nagyon halk, alacsony frekvenciájú zúgás volt – vagy sístergés. Nem tudta eldönteni. Hallgatózott pár percre, mielőtt letette volna a készüléket, aztán megrázta a fejét.

– Fél órája akadtam rá az oldalsó lokátorban – mondta Jones. A BQQ-5 többfunkciós tengeralattjáró-szonár egyik alrendszerére utalt. A fő alkotóeleme egy tizennyolc láb átmérőjű félgömb volt az orrban. A félgömböt mind aktív, mind passzív műveletekre használták. A rendszer egyik új részét egy passzív szenzorokból álló sor képezte, amely kétszáz lábnyira nyúlt le a törzs mindkét oldalán, a cápatest érzékelő szerveinek mechanikai megfelelőjeként. – Elvesztettem, visszajött, elvesztettem, visszajött – folytatta Jones. – Nem csavarzajok, nem cetek vagy halak hangja. Inkább mintha víz áramolna egy csőben, csak azt a fura zúgást nem értem, ami bejön és elmegy. Mindenesetre a helyzete kettő-öt-nulla körül van. Tehát köztünk és Izland között tartózkodik, úgyhogy nem lehet nagyon messze.

– Nézzük, hogy fest! Talán ettől okosabbak leszünk. Jones leemelt egy dupla dugós vezeték egy kampóról.

Az egyik dugót a szonárműszertáblán nyomta be egy aljzatba, a másikat egy mellette lévő oszcilloszkópba. A két ember jó néhány percet töltött azzal, hogy izolálja a jelet. Végül egy szabálytalan szinuszhullámot kaptak, amelyet egyszerre csak pár másodpercig bírtak tartani.

– Szabálytalan – mondta Thompson.

– Az. Furcsa. Szabályosnak hangzik, de a vonal nem néz ki szabályosnak. Érti, Mr. Thompson?

– Nem, magának jobb a füle.

– Azért, mert én jobb zenét hallgatok, uram. A rock kikészíti a fület.

Thompson tudta, hogy igaza van, de egy annapolisi diplomásnak nincs szüksége arra, hogy egy közlegény kioktassa. Az ő Janis Joplin-kazettáihoz senkinek semmi köze. – Következő lépés.

– Igenis, uram. – Jones kihúzta a dugót az oszcilloszkópból, és a szonárasztaltól balra lévő táblába nyomta, amely egy számítógép terminál mellett volt.

A legutóbbi feljavítás alkalmával a Dallas egy igen különleges játékszert kapott a BQQ-5-ös szonárrendszere mellé. BC-10-nek hívják, ez a leghatalmasabb számítógép, amit valaha is tengeralattjáróba szereltek. Noha csupán akkora, mint egy íróasztal, több mint ötmillió dollárba került, és másodpercenként nyolcmillió műveletet tud elvégezni. Újonnan kifejlesztett, hatvannégy bites chipeket használ, és a legmodernebb technika szerint építették. Buborékmemóriája könnyűszerrel ki tudná elégíteni egy egész tengeralattjáró-raj számítási igényeit. Öt éven belül a flotta minden vadász-tengeralattjárójának lesz ilyen gépe. Célja – akárcsak a sokkal nagyobb SOSUS-rendszeré – szonárjelek feldolgozása és elemzése; a BC-10 kiszűri a környezeti zajokat és más, természetes úton keletkező tengeri hangokat, hogy osztályozza és azonosítsa a mesterségeseket. Képes név szerint azonosítani a hajókat egyedi akusztikus jeleik alapján, mint ahogy ujj- és hanglenyomat segítségével azonosítani lehet az embert.

A berendezés szoftvere ugyanolyan fontos, mint maga a számítógép. Négy évvel korábban egy illető, aki doktorátusra készült geofizikából, a Cal Tech geofizikai laboratóriumában kidolgozott egy hatszázezer lépésből álló programot a földrengések megjóslására. A program a „jel kontra zörej” problémára irányult. Megoldotta a szeizmológusoknak azt a gondját, hogy meg kell különböztetni a szeizmográfok által állandóan kimutatott rendszertelen zajokat az igazán szokatlan jelektől, amelyek jövőbeli szeizmikus eseményre utalnak.

A Védelmi Minisztérium a programot először az AF-TAC-nál (A Légierő Alkalmazott Technikai Parancsnokságánál) használta fel, ahol teljesen megfelelőnek találták arra a feladatra, hogy a fegyverzet-ellenőrzési szerződésekkkel összhangban jelezze a világ bármely részén bekövetkező nukleáris eseményeket. A Haditengerészeti Kutatási Laboratórium szintén átalakította a saját céljaira. Bár alkalmatlan volt szeizmikus jóslásokra, valóban igen jól működött, amikor szonárjeleket kellett elemezni. A haditengerészetnél a programot SAPS-ként (algoritmikus jelfeldolgozó rendszerként) ismerik.

„SAPS JEL INPUT”, pötyögte Jones a videodisplay terminálba.

„READY”, válaszolt azonnal a BC-10-es.

„RUN.”

A BC-10-es fantasztikus sebessége ellenére időbe telt, amíg lefutott a számos GO TO hurokkal megtűzdelt program hatszázezer lépése: a gép a természetes zajokat véletlen profilkritériumaival szűrte ki, míg végül csak a rendhagyó jel maradt. Húsz másodpercbe telt, ami a komputerknél egy örökkévalóság. A válasz megjelent a képernyőn. Jones megnyomott egy gombot, hogy a printer kinyomtassa az eredményt.

– Hm... – Jones leszakította a lapot. – „A RENDHAGYÓ JEL ÉRTÉKELÉSE: MAGMA-ELMOZDULÁS.” A SAPS ezzel azt akarja mondani, hogy végy be két aszpirint, és kelts fel a szolgálat végén.

Thompson csak kuncogott. A nagy felhajtás dacára, amely az új rendszert kísérte, az egyáltalán nem lett népszerű a flottánál. – Emlékszik, miről írtak a lapok, amikor Angliában voltunk? Valami Izland körüli szeizmikus tevékenységről, olyan méretűről, mint amikor az a sziget a hatvanas években előjött a tenger alól.

Jones újabb cigarettára gyújtott. Ismerte azt az embert, aki ezt a SAPS nevezetű szerencsétlenséget tervezte. Az egyik probléma: a rendszernek megvan az a ronda szokása, hogy nem azt a jelet elemzi, amelyiket kellene – de az eredményből ezt képtelenség megállapítani. Azonkívül – mivel eredetileg szeizmikus események kutatására tervezték – Jones gyanította, hogy hajlamos minden különlegességet szeizmikus eseményként értelmezni. Jones nem szerette ezt a beépített elfogultságot, amit, úgy érezte, a kutatási laboratórium nem szüntetett meg teljesen. Egy dolog szerszámként használni a számítógépet, és egészen más dolog arra fogni, hogy helyettünk gondolkodjon. Mi több, a komputerek mindig új meg új tengeri hangokat fedeznek fel, amiket addig senki sem hallott, még kevésbé osztályozott.

– Uram, először is a frekvencia teljesen rossz – nem elég mély. Mi lenne, ha az R-15-össel próbálnék a nyomába eredni ennek a jelnek? – Jones a passzív szenzorok rendszerére utalt, amelyet a Dallas húzott maga után kis sebességgel.

Mancuso korvettkapitány épp akkor lépett be, kezében a szokásos bögre kávé. A kapitányban az a félelmetes, gondolta Thompson, hogy kitűnő érzékkel mindig megjelenik, amikor történik valami. Tán az egész hajót poloskákkaal tűzdelte tele?

– Csak erre jártam – vetette oda Mancuso mellékesen. – Mi történik ezen a gyönyörű napon? – A kapitány a válaszfalnak támaszkodott. Alacsony ember volt – százhetven körüli $\square$, aki egész életében harcot folytatott a pocakosodás ellen, és most veszíteni látszott, a jó koszt miatt és azért, mert a tengeralattjárón nem lehet mozogni. Fekete szemét nevetésráncok keretezték, amelyek mindig tovább mélyültek, amikor megtréfált egy másik hajót.

Nappal van? Thompson nem tudta. A hatórás, egy-három arányú ügyeleti váltásrend nem rossz, de néhány váltás után bizony az embernek meg kell nyomnia a karóráján a gombot, hogy megtudja, milyen nap van, különben nem lehet normálisan vezetni a naplót.

– Kapitány, Jones valami furcsa jelet fogott az oldalsó lokátoron. A számítógép szerint magma-elmozdulás.

– És a kis Jones nem ért vele egyet. – Mancusónak ezt nem is kellett kérdésként feltennie.

– Nem, kapitány úr, nem értek vele egyet. Nem tudom, mi az, de tuti, hogy nem magma-elmozdulás.

– Már megint szembeszegül a géppel?

– Kapitány, a SAPS többnyire egész jól működik, de néha egyenesen kontár. – Jones kifejezése a legcsúnyább szitokszó volt, ami csak elhangozhat egy elektronikával foglalkozó szakember szájából. – Példának okáért, a frekvencia teljesen rossz.

– Oké, maga mire véli?

– Magam sem tudom, kapitány. Nem csavarhang, de semmiféle ilyen, természetes úton keletkező hangot sem hallottam még. Azon túl... – Jones megint meglepődött, milyen közvetlen hangnemben tárgyalhat parancsnokával, pedig már három évet töltött el atom-tengeralattjárókon. A Dallas legénysége olyan volt, akár egy nagy család – persze amolyan régi vadnyugati pionírcsalád, ahol mindenki ugyancsak keményen dolgozott. A kapitány volt az apa. Az anya pedig – ebben mindenki készségesen egyetértett volna – az első tiszt. A tisztok voltak a nagyobb lurkók, a matrózok a kisebbek. Az a lényeg, hogy ha az ember mondani akart valamit, a kapitány meghallgatta. És Jonesnak ez sokat számított.

Mancuso elgondolkodva bólintott. – Rendben, figyelje tovább. Ostobaság lenne parlagon hagyni ezt a drága holmit.

Jones elvigyorodott. Egyszer elmagyarázta a kapitánynak a legapróbb részletekig, miként tudná átalakítani ezt a gépezetet a világ legkiválóbb sztereo berendezésévé. Mancuso rámutatott, hogy ez nem lenne olyan nagy fegyvertény, mivel csak ebben a helyiségben több mint húszmillió dollár értékű szonárfelszerelés található.

– Úristen! – A fiatalabbik technikus szálfegyenesé merevedett a székén. – Valaki beletaposott a gázba!

Jones volt a szonárügyelet vezetője. A másik két szolgálatos észlelte az új jelet, és Jones gyorsan a vontatott rendszer aljzatába nyomta a fejhallgató dugaszát, miközben a két tiszt odébb lépett, hogy ne

zavarja. Fogott egy jegyzetömböt, és lefirkantotta az időpontot, mielőtt dolgozni kezdett volna a saját vezérlőberendezésén. A BQR-15 volt a legérzékenyebb szonárszerkezet a hajón, de ehhez a kontaktushoz nem volt szükség az érzékenységre.

– Az istenit! – morzsolta el Jones.

– Charlie – mondta a fiatal technikus.

Jones megrázta a fejét. – Victor. Egész biztosan Victor osztályú. Harminc csomóval halad – a nagy durranás a kavitációs zaj, a járgány lyukakat váj a vízbe, és nem törődik vele, észre veszik-e. Irányhelyzet nulla-öt-nulla. Kapitány, jó kis víz van körülöttünk, de a jel igen gyenge, A hajó nincs közel. – Ennél pontosabb távolságbecslést Jones képtelen volt mondani. A „nincs közel” bármit jelenthetett tíz mérföld fölött. – Azt hiszem, ismerjük a kicsikét. Ennek van meggörbülve a csavarszárnya, a hangja olyan, mintha láncsal vonták volna be a csavart.

– Tegye át a hangszóróra – utasította Thompson Mancuso. Az operátorokat nem akarta zavarni. A hadnagy már pötyögte a kérést a BC-10-esbe.

A válaszfalra szerelt hangszóró olyan tisztán és tökéletesen szólt, hogy bármelyik sztereóboltban négy számjegű összegbe került volna; mint minden más a 688-as osztályú tengeralattjárón, ez is a legjobb minőség volt, amit csak pénzért kapni lehet. Ahogy Jones a hangon dolgozott, hallották a csavar-kavitáció panaszos csacsogását, a vékony csikorgást, amely a meggörbült propellerszárnytól eredt, és a Victor csúcsüzemben működő reaktorának mélyebb morajlását is. A következő dolog, amit Mancuso hallott, a printer volt.

– Victor I osztály, hatos szám – jelentette Thompson.

– Úgy van – bólintott Jones. – Vic hatos, az irányhelyzet továbbra is nulla-öt-nulla. – A mikrofont a fejhallgatójához csatlakoztatta. – Irányítás, itt a szonár, megvan! Egy Victor osztályú hajó, az irányhelyzete nulla-öt-nulla, becsült célsebessége harminc csomó.

Mancuso kihajolt az átjáróba, és odaszólt Pat Mannion hadnagynak, a fedélzeti tisztnek: – Pat, a nyomon követéshez!

– Igenis, kapitány.

– Várjon egy percet! – Jones felemelte a kezét. – Fogtam egy másikat! – Elforgatott néhány gombot. – Ez egy Charlie osztályú hajó. Vesszek meg, ha nem váj lyukakat ez is. Keletebbre van, az irányhelyzete nulla-hét-három, körülbelül huszonnyolc csomóval. Őt is ismerjük. Bizony, Charlie II, tizenegyes szám. – Jones egyik füléről elhúzta a fülhallgatót, és Mancusóra nézett. – Kapitány, a ruszki tengeralattjáró-versenyt terveztek mára?

– Nekem nem szóltak róla. No persze idekint nem jut el hozzánk sportújság – kuncogott Mancuso a kávéját lötykölve, s homályban hagyva, mit gondol valójában. Mi az ördög folyik itt? – Azt hiszem, előremegyek, és megnézem. Jó munka volt, fiúk.

Néhány lépést tett előre, és már ott volt a harcálláspontban. Mannion volt az ügyeletes irányítótiszt egy fiatal fedélzeti tiszttel és hét matrózzal. Egy első osztályú tűzvezető matróz adatokat táplált be a Mark 117-es tűzvezető komputerbe. Egy másik tiszt épp akkor lépett be, hogy irányítsa a követési gyakorlatot. Ebben nem volt semmi szokatlan. Az egész szolgálat nagy éberséget tanúsított, de munkáját abban a könnyed modorban végezte, amit a többéves kiképzés és a gyakorlat hozott magával. Míg a többi fegyvernem egységei rendszerint a szövetségesek vagy önmaguk ellen harcolnak a gyakorlatokon, versengve a keleti tömb hadseregeiben alkalmazott taktikával, a haditengerészet a vadász-tengeralattjáróit élesben gyakorlatoztatja – mégpedig állandóan. A tengeralattjárók valójában hadiállapotnak megfelelő körülmények között működnek.

– Szóval társaságunk akadt – jegyezte meg Mannion.

– Nincs olyan közel – mondta Charles Goodman hadnagy. – Az irányok egy hajszálnyi sem változtak.

– Irányítás, itt a szonár. – Jones hangja volt. Mancuso fogta.

– Itt az irányítás. Mi van, Jonesy?

– Találtam egy másikat is, uram. Alfa 3-as, irányhelyzet nulla-öt-öt. Egyenesen kifelé tart. Olyan a hangja, akár a földrengésnek, de gyenge, uram.

– Alfa 3-as? A Politovszkij, a mi öreg barátunk. Rég futottunk össze vele. Egyéb?

– Csak egy sejtés, uram. Ezen a hajón a hang jódlizott, majd elhalt, mintha fordulóba kezdett volna. Azt hiszem, errefelé jön... de nem mondanám tutira. És még északkeletről is hallunk valami zajt. Túl nagy a zűrzavar, hogy mi ez, most még nem tudjuk megmondani. Dolgozunk rajta.

– Rendben, szép munka volt, Jonesy. Csak így tovább.

– Parancsára, kapitány.

Mancuso elmosolyodott, ahogy letette a fejhallgatót, és Mannionra nézett. – Tudja, Pat, néha eltűnődöm, Jonesy nem varázsló-e igazából.

Mannion a papíron jelzett nyomvonalra pillantott, amelyet Goodman rajzolt, hogy ellenőrizze a számítógépes célfeldolgozást. – Jó fej. A probléma csak az, hogy azt hiszi, mi dolgozunk neki.

– Most éppen neki dolgozunk. – Jones nélkül süketek és vakok lettek volna, és Mancuso majd kibújt a bőréből, hogy ilyen embere van.

– Na, Chuck? – érdeklődött Mancuso Goodman hadnagytól.

– Az irányhelyzet változatlan mindhárom kontaktus felől, uram. – Ami alkalmasint azt jelentette, hogy a Dallas felé tartanak. És azt is jelentette, hogy képtelenek meghatározni a lőtávolságot a tűzvezetés számára. Nem mintha bárki löni akart volna, de hát a gyakorlatokban ez is benne van.

– Csináljunk helyet magunknak, Pat. Vigyen bennünket úgy tíz mérföldre keletre – vetette oda a parancsot Mancuso. Ennek két oka volt. Először, így lenne mód a céltáv kiszámítására. Másodszor, a mélyebb víz jobb akusztikus környezetet jelent, megnyitja előttük a messzi szonár-konvergenciázónákat. Míg a navigátor kiadta a szükséges utasításokat, a kapitány a térképet tanulmányozta, mérlegelve a harcászati helyzetet.

Bartolomeo Mancuso apja borbély volt, aki minden ősszel becsukta az Illinois állambeli Cicero városában lévő műhelyét, hogy szarvasra vadásson a Michigan-tó felső félszigetén. Bart elkísérte apját ezekre a vadászatokra, első szarvasát tizenkét éves korában lőtte, majd minden esztendőben leterített egyet, míg be nem iratkozott a Haditengerészeti Akadémiára. Utána már nem érdekelte a dolog. Mióta atomtengeralattjárókon lett tiszt, sokkal szórakoztatóbb játékot tanult. Most emberekre vadászott.

Két órával később a tengeralattjáró híradószobájában megszólalt az ELF-rádió riasztócsengője. Mint minden atomtengeralattjáró, a Dallas is egy hosszú vezetékes antennát húzott maga után, amit egy különösen alacsony frekvenciájú adóra hangoltak, amely az Egyesült Államok középső részén van telepítve. A csatornának elkeserítően szűk az adat-sávszélessége. A tévécsatornáktól eltérően, amelyek filmkockákként ezernyi információegységet és másodpercenként harminc filmkockát sugároznak, az ELF-rádió lassan továbbítja az adatokat, félpercenként körülbelül egy írásjelet. A rádiós türelmesen várt, amíg az információ magnószalagra nem került. Amikor az üzenet véget ért, nagy sebességgel lejátszotta és átírta, majd átnyújtotta a híradós tisztnek, aki már ott várt a kódkönyvével.

A szöveg valójában nem kód volt, hanem „egyszer használatos rejtjel”. Egy félévenként kiadott és minden atomtengeralattjáróra eljuttatott könyvben minden hárombetűs csoport egy előre kiválasztott szónak vagy kifejezésnek felel meg egy másik könyvben. Az üzenet kézi megfejtése három percbe telt, és amikor elkészült, a kapitányhoz került, a harcálláspontba.

NHGJPR YTR

COMSUBLANT ATLANTI HARCKÉSZÜLTÉG

HAJÓKNAK

OPY TBD QEQ GER

LEHETSÉGES JELENTŐS   ÁTCSOPORTOSÍTÁS   NAGY
ARÁNYBAN

MAL   ASF   NME
VÁRATLAN VÖRÖS FLOTTA FOLYAMATBAN
HADMŰVELET

IYQ ORV   HWZ
TERMÉSZETE   KÖVETKEZŐ   SSIXTŐL
ISMERETLEN ELF-ÜZENET

COMSUBLANT – az atlanti tengeralattjáróhaderő főparancsnoka – Mancuso nagyfőnöke volt, Vincent Gallery altengernagy. Az öreg szemlátomást azt fontolgatta, hogy egész haderejét átszervezi, ami nem kis dolog. A következő jel, a természetesen sifírozott AAA riadóztatni fogja őket, hogy menjenek periszkóantenna-magasságba, ahol részletesebb utasítást kapnak az SSIX, azaz a tengeralattjárók műholdas információcseréje által, vagyis egy geostacionárius távközlési műholdról, amelyet kizárólag tengeralattjárók használnak.

A taktikai helyzet egyre tisztább lett, bár ennek a stratégiai következményeit képtelen volt felmérni. A tíz mérföldes kitérés keletre megfelelő információval látta el őket, hogy távolságot becsülhessenek a három kezdeti kontaktustól és egy másik Alfától, amely néhány perccel később tűnt föl. Az első kontaktus, a Vic 6, immár torpedótávon belül volt. Egy Mark 48-as volt ráirányítva, s azt szinte ki lehetett zárni, hogy a kapitánya tudja: a Dallas itt van. A Vic 6 – szarvas, mely feltűnt a láthatáron. Csakhogy most nincs vadászszезon.

A Dallas és testvérei szinte hangtalanul siklanak hűsz csomónál – csúcsebességük valamivel nagyobb, mint a Victoroké és Charlie-ké, de tíz csomóval elmarad a kisebb Alfákétól. Ez a hadmérnöki és tervezési munka diadala, több évtizedes munka eredménye. De a felfedeztetés nélküli mozgásnak csupán akkor van értelme, ha a vadász ugyanakkor rá tud akadni zsákmányára. A szonárok a sebesség növekedésével arányosan vesztenek hatékonyságukból. A Dallas BQQ-5-öse hűsz csomónál már csak húszszázalékos hatékonysággal működik, ami nem valami biztató. Az egyik helyről a másikra száguldó tengeralattjárók vakok, képtelenek arra, hogy bárkinek ártsanak. Következésképp egy vadász-tengeralattjáró viselkedési modellje igencsak hasonlít a rohamozó gyalogoséhoz. A gyalogos esetében ez szökellést, majd fedezékbe vetődést, a tengeralattjárónál száguldást, majd sodródást jelent. A cél felfedezését követően egy tengeralattjáró először előnyösebb helyzetbe siet, majd megtorpan, hogy újra ráálljon a zsákmányra, azután ismét száguld, amíg tüzelőhelyzetbe nem kerül. Persze a kiszemelt áldozat is mozog, és ha a tengeralattjáró képes harcállásba helyezkedni vele szemben, akkor már csak lesben kell állnia, mint egy nagy, vadászó macskának, hogy lecsaphasson.

A tengeralattjárós szakmához több kell, mint szakértelem: ösztön, művészi érzékenység, mániákus önbizalom és a profi bokszoló agresszivitása. Mancuso mindezekkel rendelkezett. Tizenöt esztendeig tanulta a mesterséget, fiatal tisztként tekintetét a parancsnokok előző nemzedékére függesztette, figyelmesen hallgatott a gyakori kerekasztal-megbeszéléseken, amelyek a tengeralattjárózást oly emberivé teszik, hisz a tanulságok szájhagyomány útján öröklődnek. A szárazföldön töltött idő sokféle számítógépes szimulátor-gyakorlattal telt, szemináriumok látogatásával, valamint azzal, hogy tapasztalatokat és eszmét cserélt a hozzá hasonlókkal. A felszíni hajókon és a tengeralattjáró-elhárító repülőgépeken megtanulta, hogy az „ellenség” – a felszíni tengerészlet – miként játssza a saját vadász játékát.

A tengeralattjárósok egy egyszerű jelmondat szerint élnek: Kétfajta hajó létezik, a tengeralattjáró... és a célpont. Mire fog most vadászni a Dallas, tűnődött Mancuso. Orosz tengeralattjárókra? Hát, ha erről van szó, és ha az oroszok továbbra is így száguldoznak, ez elég könnyű lesz. A Swiftsure és ő a minap győzte le a NATO tengeralattjáró-elhárító csoportját, olyan embereket, akiknek az országai számára létfontosságú, hogy biztosítani tudják a tengeri útvonalakat. Mancuso hajója és legénysége a lehető legjobb teljesítményt

nyújtotta. Jones egyike volt a flotta tíz legkiválóbb szonárkezelőjének. Mancuso készen állt, bármi legyen is a játék. Akárcsak a vadászszezon nyitónapján, a külső szempontok egyre inkább elhalványultak. Mancuso lassan fegyverré vált.

CIA-központ

Hajnali háromnegyed ötkor Ryan el-elszundított a CIA Chevyjének hátuljában, ahol a Marriottból Langleybe utazott. Mennyi ideje is jött át? Húsz órája? Körülbelül, és ennyi idő elég volt ahhoz, hogy találkozzon a főnökével, majd Skippel, megvegye az ajándékokat Sallynek, és megnézzé, minden rendben van-e a házzal. A ház szemlátomást jól karban volt tartva. A Haditengerészeti Akadémia egyik instruktornak adta bérbe. Ötször akkora összeget is kaphatott volna valaki mástól, de nem akarta, hogy vad bulikat rendezzenek az otthonában. A tiszt jámbor bibliás ember volt Kansasból, és elfogadható lakónak bizonyult.

Öt és fél óra alvás az elmúlt... harmincban? Valahogy úgy; túl fáradt volt ahhoz, hogy az órájára pillantson. Ez nem igazság! A kialvatlanság tönkreteszi az ítélőképességet. De nem sok értelme, hogy ezt mondogassa magában, s annak még kevesebb, hogy az altengernagynak mondja.

Öt perc múlva Greer irodájában volt.

– Sajnálom, hogy fel kellett ébresztenem, Jack.

– Szóra sem érdemes, uram – válaszolt Ryan hazugsággal a hazugságra. – Mi készül?

– Jöjjön ide és lötytyintsen magának kávéját. Hosszú napnak nézünk elébe.

Ryan a kanapéra dobta felöltőjét, majd öntött magának egy bögre tengerészeti feketét. Úgy döntött, nem tesz bele se sűrített tejet, se cukrot. Jobb, ha tisztán gyúri le, hadd hasson a koffein.

– Van itt valami hely, ahol megborotválkozhatnék, uram?

– Ott a mosdó az ajtó mögött, a sarokban. – Greer átnyújtott neki egy sárga lapot, amit egy telexgépről szakítottak le. – Ezt nézze meg.

SZIGORÚAN TITKOS 102200Z ***** 38976 NSA FELDER KÖZL VÖRÖSFLOTTA HADMŰV ÜZENET KÖVETKEZIK

083145Z-KOR NSA FIGYELŐÁLLOMÁSOK (TÖRÖLVE) (TÖRÖLVE) ÉS (TÖRÖLVE) ELF-RÁDIÓADÁST FOGTAK AMIT A VÖRÖSFLOTTA SZEMIPOLI-PINSZKI ELF-ADÓJÁN SUGÁROZTAK XX ÜZENET TARTAMA TÍZ PERC XX 6 ELEM XX ELF-HÍRADÁS ÉRTÉKELÉSE: „ÜZENET KÖV” A VÖRÖSFLOTTA TENGERALATTJÁRÓIHOZ XX 090000Z-KOR VÖRÖSFLOTTA TULAI KÖZPONTI HÍRADÓS ÁLLOMÁSA VALAMINT HÁRMAS ÉS ÖTÖS MŰHOLDJA „MINDEN HAJÓT ÉRINTŐ” ÜZENETET SUGÁRZOTT XX HASZNÁLT SÁVOK: HF VHF UHF XX ÜZENET TARTAMA 39 MÁSODPERC KÉTSZER ISMÉTELTÉK 091000Z-KOR ÉS 092000Z-KOR VÁLTOZTATÁS NÉLKÜL XX 475 5-ELEMES REJTJELCSOPORT XX

ÜZENET KITERJED ÉSZAKI FLOTTA TERÜLETÉRE BALTI FLOTTA TERÜLETÉRE ÉS FÖLDK-TENG HAJÓRAI TERÜLETÉRE XX FIGYELEM TÁV-KELETI FLOTTÁT NEM ISMÉTELEM NEM ÉRINTI AZ ÜZENET XX

FENT EMLÍTETT TERÜLETEKRŐL SZÁMOS HAJÓ NYUGTÁZTA AZ ÜZENETET XX EREDET- ÉS ADÁSELEMZÉS KÉSŐBB XX JELENLEG NINCS KÉSZ XX 100000Z-TŐL NSA FIGYELŐÁLLOMÁSOK (TÖRÖLVE) (TÖRÖLVE) ÉS (TÖRÖLVE) NÖVEKVŐ HF ÉS VHF FORGALMAT ÉSZLELTEK VÖRÖSFLOTTA POLJARNIJI SZEVEROMORSZKI PECSENGAJI TALLINNI KRONSTADTI ÉS A FÖLDK-TENG KELETI BÁZISAIN XX HF ÉS VHF FORGALOM VÖRÖSFLOTTA TENGHEREN LÉVŐ OBJEKTUMAIRÓL XX KIEGÉSZÍTÉS KÖVETKEZIK XX

ÉRTÉKELÉS: NAGYARÁNYÚ NEM TERVEZETT VÖRÖSFLOTTA HADMŰVELETET RENDELTEK EL FLOTTAEGYSÉGEK JELENTIK HELYZETÜKET ÉS KÉSZENLÉTI ÁLLAPOTUKAT XX NSA KÖZLEMÉNY VÉGE 102215Z VÉGEVÉGE

Ryan az órájára nézett. – Gyors munkát végeztek a fiúk az NSA-nál, akárcsak a mi ügyeleteink, ahogy mindenkit fölráztak. – Kiitta a maradék kávéját, és újabb adagért ment. – Mi hír az adásforgalmi analízistól?

– Tessék. Greer átnyújtott neki egy másik telexlapot. Ryan áttanulmányozta. – Ez rengeteg hajó! Majdnem az összes, ami a tengeren lehet nekik. Nemigen szól viszont a kikötőben lévőkről.

– A kikötőben rostokolók felhívhatják telefonon is a flotta műveleti parancsnokságát Moszkvában. Különben tényleg minden hajójuk benne van, ami a nyugati féltekén tartózkodik. Mind az utolsó darabig. Van valami elképzelése?

– Lássuk csak, először is itt van a Barents-tengeren ez a nagy sürgölődés. Közepes méretű tengeralattjáró-elhárító gyakorlatnak látszik. Talán ezt bővítik ki. Bár ez nem magyarázza meg a balti- és a földközi-tengeri sürgölődést. Hadijátékot készítenének elő?

– Dehogya. Csak egy hónapja fejezték be a BÍBOR VIHAR-t.

Ryan bólintott. – Igen, bele szokott telni két hónapjukba, amíg annyi adatot kiértékelnek – és az évnek ebben a szakában ki akarna háborúsdit játszani odafönn? Rohadt időjárás lehet ott. Tartottak már valaha nagyobb hadgyakorlatot decemberben?

– Nagyon nem, de ezeknek a vételnegyütázásoknak a legtöbbször tengeralattjárókról érkezett, fiam, és a tengeralattjárók egy fikarcnyit sem törődnek az időjárással.

– Nos, néhány más előfeltétel megléte esetén ezt akár nyugtalanítónak is nevezhetnénk. Semmi elképzelés, hogy mi volt az üzenetben?

– Semmi. Számítógépes rejtjelezést használnak, mint mi. Ha az NSA el tudja is olvasni, nekem nem árulja el. – Elméletileg az NSA, a Nemzetbiztonsági Ügynökség a CIA igazgatójának irányítása alá tartozik. Valójában azonban teljességgel a maga ura. – Erre van az adásforgalmi analízis, Jack. Ki kivel beszél: az ember ebből próbálja meg kitalálni a szándékokat.

– Hogyne, uram, de amikor mindenki mindenkivel beszél...

– Na igen.

– Semmi mást nem riadóztatták? A hadseregüket? A Vojszka PVO-t? – Ryan a szovjet légvédelmi hálózatra utalt.

– Nem, csak a flottát. A tengeralattjárókat, a felszíni hajókat és a haditengerészeti légierejét.

Ryan nyújtózkodott egyet. – Akkor úgy fest, mintha gyakorlat volna, uram. Persze egy kicsit több adatra lesz szükségünk arról, mit csinálnak. Beszélt Davenport ellentengernaggyal?

– Az a következő lépés. Nem volt érkezésem. Még csak annyi időt töltöttem bent, hogy megborotválkozhassak és feldobjak egy kávé. – Greer leült, és a telefonkagylót az asztali hangosbeszélő készülékre tette, majd megnyomta a számokat.

– Davenport ellentengernagy – jött a kurta válasz.

– Jó reggelt, Charlie, James vagyok. Megkaptad azt az NSA-976-ost?

– Meg hát, de nem emiatt keltem föl. Néhány órával ezelőtt a SOSUS-hálózatunk megvadult.

– Tényleg? – Greer először a telefonra nézett, majd Ryanra pillantott.

– Igen, szinte az összes tengeralattjárójuk, ami csak tengeren van, teljes gőzzel nekiiramodott, mégpedig majdnem egyszerre.

– De pontosan mit csinálnak, Charlie? – sürgette Greer.

– Még csak találgatunk. Úgy tűnik, egy csomó hajó az észak-atlanti vizek felé vette az irányt. A norvég-tengeri egységeik dél nyugat felé száguldanak. A Földközi-tenger nyugati részéről három szintén arra tart, de még nincs tiszta képünk. Szükségünk van néhány órára.

– A mi partjaink közelében milyen hajóik működnek, uram? – kérdezte Ryan.

– Kiugrasztották az ágyból, Ryan? Örülök. Két öreg November. Az egyik egy átalakított, ez elektronikus hírszerző munkát végez a fokról. A másik meg King's Baynél rostokol, az átkozott istenverése. Izlandtól ezer mérföldre délre van egy Yankee-jük, és az első jelentés szerint északnak tart. Ez tévedés lehet: megfordított irányhelyzet, átírási hiba, valami ilyesmi. Most nézünk utána. Nyilván melléfogás, hisz korábban dél felé ment.

Ryan felnézett. – És mi van a többi rakétahordozójukkal?

– Deltáik és Tájfunjaik a Barents-tengeren tartózkodnak, és az Ohotszki-tengeren, mint általában. Róluk semmi hír. Na persze vannak odafönt vadász-tengeralattjáróink, de Gallery nem akarja megtörni a rádiócsöndet, és igaza van. Úgyhogy pillanatnyilag csupán az elbitangolt Yankee-ről van jelentésünk.

– Mit fogunk csinálni, Charlie? – kérdezte Greer.

– Gallery általános harckészültséget rendelt el a hajóinál. Készen állnak arra az esetre, ha átcsoportosítást kell végrehajtanunk. Mint hallom, a NORAD-nál valamivel magasabb készültségi fokot rendeltek el. – Davenport az Észak-amerikai Légvédelmi Parancsnokságra utalt. – Az atlanti- és a csendes-óceáni parancsnokság már a fejét fogva rohangál, ahogy várható volt. Néhány P-3-as Izland partjainál dolgozik. Jelenleg többet nemigen tudunk. Először rá kell jönnünk, miben mesterkednek.

– Rendben, tájékoztass folyamatosan.

– Oké, ha hallunk valamit, értesítelek, és remélem...

– Mi is értesítünk. – Greer megszakította a vonalat. Ujját rázva figyelmeztette Ryant: – Nehogy elaludjon itt nekem, Jack!

– Ezen a lötytön? – Ryan lendített egyet a bögréjén.

– Úgy látom, maga nem nagyon aggódik.

– Uram, egyelőre nincs, ami aggasszon. Hány óra is van most odaát? Délután egy? Valószínűleg az egyik tengernagy, talán maga a vén Szergej elhatározta, hogy egy kicsit dresszírozza a fiúkat. Feltehetőleg nem valami elégedett a BÍBOR VIHAR eredményével, és talán úgy döntött, hogy megzörget néhány kalickát – köztük persze a mieinket is. A hadseregük és a légierjük nincs benne a dologban, márpedig az holtbiztos, hogy ha bármi disznóságot terveznének, a többi fegyvernem tudna róla. Nyitva kell tartani a szemünket, de e pillanatban még úgy látom, nincs miért izgulni.

– Hány éves is volt maga Pearl Harbor idején?

– Az apám tizenkilenc volt, uram. Csak a háború után házasodott meg, és nem is én voltam az első kis Ryan. – Jack elmosolyodott. Greer mindezt jól tudta. – Ha nem tévedek, maga is igencsak fiatal volt.

– Másodosztályú matrózként szolgáltam az öreg Texason. – Greer lemaradt a háborúról. Röviddel azután, hogy kitört, felvették a Haditengerészeti Akadémiára. Mire itt végzett és befejezte a gyakorlatot a tengeralattjáró-iskolában, a háború csaknem véget ért. Mikor legelső útján elérte a japán partokat, a háború már egy napja lezárult. – De tudja, mire gondolok.

– Hogyne tudnám, uram, ezért van a CIA, DIA, NSA és NRO meg más szervezetek. Ha a ruszkiak képesek mindnyájunkat bolonddá tenni, ideje lesz tanulmányoznunk Marx barátunkat.

– Az a rengeteg tengeralattjáró, ami az Atlanti-óceán felé tart...

– Azért az biztató, hogy a Yankee észak felé megy. Volt elég idejük arra, hogy kezeskedhessenek ennek az adatnak a valóságáról. Davenport csak dupla biztosra akar menni. Ha lván valami komoly dolgot forgatna a fejében, a Yankee délnek tartana. Azokon az öreg csotrogányokon lévő rakéták hatótávolsága nem olyan nagy. Tehát... fennmaradunk és figyelünk. Szerencsére tisztességes kávét főz, uram.

– Mit szólna, ha reggeliznénk?

– Nem volna ellenemre. Ha át tudnánk venni az afganisztáni anyagot, talán már holnap... azaz ma hazarepülhetnék.

– Még minden lehetséges. Talán így megtanul gépen aludni.

Húsz perc múlva felküldték a reggelit. Mindketten kiadós reggelihez szoktak, és az étel meglepően jó volt.

A CIA büfájében kapható ennivaló többnyire átlagos kincstári koszt, ezért Ryan arra gondolt, az éjjeli műszaknak talán több ideje van, hogy jól végezze a munkáját, hisz kevesebb embert kell kiszolgálnia. Vagy

esetleg máshonnan hozatták? A két férfi tétlenül üldögélt háromnegyed hétig, amikor is Davenport telefonált.

– Most már biztos. Az összes rakéta-tengeralattjáró a kikötője felé tart. Jól nyomon tudunk követni két Yankee-t, három Deltát meg egy Tájfunnt. A Memphis akkor jelentkezett be, amikor Deltája húsz csomóval hazaindult, miután öt napig állomáson volt, és aztán Gallery a Queenfish-t hívta. Ugyanaz a sztori – mintha mindnyájan a hajószínbe mennének. Az imént néhány fényképet is kaptunk egy Big Birdről, amely a fjord fölött haladt el – merő véletlenségből széteszlottak a felhők fölötte ☹, és van rajtuk egy csoport felszíni hajó élénk infravörös jelzésekkel: mintha gőzt fejlesztene.

– Mi van a Vörös Októberrel? – kérdezte Ryan.

– Semmi. Talán rossz információt kaptunk, és nem is futott ki. Nem ez lenne az első eset.

– Arra nem gondolt, hogy netán az oroszok elvesztették? – kérdezte Ryan.

Davenport gondolt rá: – Ez megmagyarázná a főnt északon tapasztalt nyüzsgést, de mit kezdünk a balti- és a földközi-tengeri mozgolódással?

– Két éve mi ugyanígy megrémültünk a Tullibee esetében – mutatott rá Ryan. – És a főparancsnok olyan zabos lett, hogy mindkét óceánon mentési gyakorlatot rendelt el a teljes állománynak.

– Lehetséges – ismerte el Davenport. A fiaskó után Norfolkban állítólag bokáig ért a vér. Az amerikai Tullibee, egy kisebb fajta vadász-tengeralattjáró arról volt híres, hogy folyton szerencsétlenül járt. A szóban forgó esetben azonban sok más hajón is átok ült.

– Akárhogy is, most már nem néz ki olyan vészesnek a dolog, mint két órája. Nem hívnák vissza a rakétahordozóikat, ha valamit terveznének ellenünk, nem igaz? – mondta Ryan.

– Amint látom, Ryan kezeli most is a kristály gömbödet, James.

– Ezért fizetem, Charlie.

– Mindenesetre furcsa – jegyezte meg Ryan. – Mért hívják vissza az összes rakétával felszerelt hajót? Csináltak már ilyet valaha? Mi van azokkal, amelyek a Csendes-óceánon tartózkodnak?

– Azokról még nem hallottam – felelte Davenport. – Kértem adatokat, de még nem értesítettek. Ami a másik kérdést illeti: nem, soha nem hívták még vissza egyszerre a rakétahordozóikat, de néha hirtelen teljesen átrendezik a pozícióikat. Alkalmasint most is erről van szó. Azt mondtam, a kikötő felé igyekeznek, nem azt, hogy a kikötőbe. Pár napig ezt nem fogjuk biztosan megtudni.

– És nem lehet, hogy attól tartanak, hogy elvesztettek egyet? – kockáztatta meg Ryan.

– Ilyen szerencsénk nincs – mondta fanyarul Davenport. – Egy rakétahordozót sem vesztettek el azóta, hogy Hawaíinál kiemeltük azt a Golfot, amikor maga még középiskolába járt, Ryan. Ramiusz túl jó kapitány ahhoz, hogy ilyesmi megtörténhessen vele.

Jó kapitány volt a Titanic parancsnoka is, futott át Ryan agyán.

– Kösz az információt, Charlie. – Greer visszatette a kagylót. – Úgy tűnik, magának van igaza, Jack. Egyelőre nincs miért aggódní. Hozassuk be az afganisztáni anyagot – és a móka kedvéért megnézzük Charlie képeit az Északi Flottáról, amikor végzünk.

Tíz perc múlva küldönc érkezett egy kiskocsival a központi irattárból. Greer az a fajta ember volt, aki szereti saját szemével látni a feldolgozatlan adatokat. Ez kedvére volt Ryannak. Ismert néhány elemzőt, akik jelentéseiket szűrte adatokra alapozták, és ezért meg sem állhatták ez előtt az ember előtt. A kocsin lévő anyag több forrásból származott, de Ryan számára a legjelentősebbek a pakisztáni határ mentén felállított lehallgatóállomásokon elcsípett harcászati rádióüzenetek voltak, meg azok, amelyek magából Afganisztánból eredtek. A szovjet hadműveletek jellege és tempója nem éppen visszavonulásra utalt, amit egypár friss cikk a Krasznoj Zvezdában és néhány, a Szovjetunió belsejéből érkező hírszerző forrás sugallni látszott. Három órát töltöttek az adatok áttekintésével.

– Azt hiszem, Sir Basil túl sokat ad a politikai hírszerzésre és túlságosan keveset azokra az adatokra, amiket a lehallgatóállomásaink gyűjtenek a terepen. Természetesen akadt már rá példa, hogy a szovjetek

nem közölték a harctéri parancsnokaikkal, mi történik Moszkvában, de egészében véve nem világos előttem a kép – fejezte be Ryan.

Az altengernagy ránézett. – Azért fizetem, hogy válaszokat kapjak magától, Jack.

– Az az igazság, uram, hogy az oroszok tévedésből vonultak be oda. Mind a katonai, mind a politikai hírszerzői jelentések alátámasztják ezt. Az adatok világosan erre utalnak. Szerintem ők maguk sem tudják, mi a szándékuk. Ilyen esetekben a bürokratamentális nagyon hajlik a tétlenségre. Úgyhogy a parancsnokoknak azt mondják, folytassák csak a dolgukat, miközben a pártfőnökök vakon keresik a megoldást, és mentségeket fabrikálnak, amiért egyáltalán kirobbantották ezt a gyalázatot.

– Oké, szóval tudjuk, hogy nem tudunk semmit.

– Igen, uram. Én se örülök neki, de hazudnék, ha mást mondanék.

Az altengernagy felhorkant. Langleyben sokszor előfordul, hogy hírszerzők úgy adnak válaszokat, hogy a kérdéseket sem ismerik. Ryan még mindig eléggé tapasztalatlan volt ebben a játékban: amikor nem tudott valamit, ezt kerekén megmondta. Greer azon tűnődött, idővel vajon megváltozik-e. Remélte, hogy nem.

Ebéd után küldemény érkezett az NRO-tól, az Országos Úrfelderítő Irodától. Fényképeket tartalmazott, amelyeket aznap készített egy KH-11-es műhold, amikor kétszer egymás után elhaladt a terület fölött. Egy darabig ezek lesznek az utolsó ilyen fotók, jelezték, mert korlátozásokat rendeltek el az űrtechnikára, és egyébként is gyászos az idő a Kola-félszigeten. Az első felvételcsoport – ezeket egy órával a mozgósítás után készítették – azt mutatta, hogy a flotta hajói horgonyoznak vagy ki vannak kötve a dokkhoz. Infravörösben jó néhány közülük élénken izzott a belső hőtől: működtek a kazánjaik vagy a gázturbináik. Amikor a műhold a következő alkalommal haladt el a térség fölött, akkor készült a második felvételcsoport, igen alacsony szögűből.

Ryan alaposan szemügyre vette a nagyításokat. – Nofene! Kirov, Moszkva, Kijev, három Kara, öt Kreszta, négy Krivak, nyolc Udaloj és öt Szovremennij.

– Mentési gyakorlat, mi?! – Greer rávetette szigorú tekintetét. – Nézze meg, mi van az alján. Az összes gyors olajszállító követi őket kifelé. Ez itt az Északi Flotta ütőerejének a zöme, és ha olajszállítókra van szükségük, akkor azzal számolnak, hogy nem térnek vissza egyhamar.

– Davenport fogalmazhatott volna pontosabban. De a rakétahordozóik továbbra is a kikötő felé tartanak. Ezen a fotón nincsenek kétélűek, csak csatahajók. És csupán az újak, a gyorsak, és amelyek a legtávolabbi bírják üzemanyag felvétel nélkül.

– És amelyeken a legjobb fegyverek vannak.

– Igen – bólintott Ryan. – És mindezt néhány óra alatt rittyentették össze. Uram, ha ezt előre megtervezték volna, tudomásunkra jutott volna. Ezt csakis ma rendelhatték el. Érdekes.

– Nagyon visszafogottan fejezi ki magát, Jack. Átvette az angoloknak ezt a szokását. – Greer felkelt, hogy nyújtózzon egyet. – Azt akarom, hogy maradjon még egy napot.

– Rendben, uram. – Az órájára pillantott. – Megengedi, hogy felhívjam a feleségemet? Nem szeretném, ha kihajtana a reptérre egy olyan géphez, amin nem vagyok rajta.

– Hogyne, aztán ha végzett, elmegy a DIA-ba egy illetőhöz, aki korábban nekem dolgozott. És megnézi, mennyi hadműveleti adatot kaptak erről a nagy nekiindulásról. Ha ez gyakorlat, hamarosan meg fogjuk tudni, és már holnap hazaviheti a szőrfőző Barbie-ját.

Síelő Barbie volt, de Ryan annyiban hagyta.

A HATODIK NAP DECEMBER 8. SZERDA

CIA-központ

Ryan nem először járt a CIA igazgatójának szobájában, már többször hozott neki tájékoztatót, olykor személyes üzenetet Sir Basil Charlestontól. A helyiség tágasabb volt, mint Greeré, szebb kilátás nyílt a

Potomac-völgyre, a testre szabott berendezést látnivalón szakember válogatta össze. Tősgyökeres délnyugati stílus: mielőtt idekerült, Arthur Moore Texasban volt törvényszéki bíró. Ő meg Greer egy kanapén ültek a panorámaablak mellett. Greer altengernagy magához intette Ryant, és a kezébe nyomott egy dossziét.

A vörös műanyagból készült, kapcsos irattartót fehér csík szegélyezte, fedelén sima fehér címke, rajta CSAK DELTÁSOK és FÚZFA felirat. Ryant egyik jelzet sem lepte meg. Tudta, hogy a Langley-i központ alagsorában egy számítógép gombnyomásra szórja a találmásra választott neveket, úgyhogy nincs az az ellenséges ügynök, aki egy-egy műveleti kód nevéből bármit kikövetkeztethetne. Felütötte a dossziét, s először az indexre pillantott. Ez elárulta neki, hogy a FÚZFA-anyagból csak három, külön-külön láttamozott példány van. Amit a kezében tartott, az éppenséggel az igazgató kézjegyét viselte. Egy mindössze hárompéldányos CIA-dokumentum annyira ritkaságszámba megy, hogy ő a maga CSILLAGKÖD minősítésével még nem is látott ilyet. Moore és Greer ünnepélyes ábrázatáról leolvashatta, hogy ők ketten DELTÁSOK; a harmadik valószínűleg a műveleti igazgatóhelyettes, a szintén texasi Robert Ritter.

Ryan továbblapozott. A jelentés xerox másolat volt, az eredeti gépelt szövegben hemzsegték az elütések. Nem titkár nő munkája, márpedig ha ezt Nancy Cummings meg a többi vezértitkár nő sem láthatta... Ryan fölnézett.

– Csak nyugodtan, Jack – mondta Greer. – Maga is megkapta a FÚZFA-engedélyt.

Ryan hátradőlt, s izgatottságát leplezve lassan, figyelmesen olvasni kezdte az anyagot.

Az ügynök kódneve BÍBOROS volt. Mint a legmagasabb beosztású helyi ügynök, akire a CIA valaha is szert tett, BÍBOROS élő legendának számított. Már több mint húsz éve, hogy Oleg Penkovszkij beszervezte. Penkovszkij – maga is legenda, csak már nem élő – annak idején ezredesi rangban szolgált a GRU-nál, a szovjet katonai hírszerzésnél, amely az amerikai DIA, a Védelmi Hírszerző Ügynökség megfelelője, habár nagyobb és tevékenyebb. Pozíciójából adódóan naponta mentek át a kezén a legkülönbélebb katonai információk, a Vörös Hadsereg hadvezetésének felépítésétől kezdve az interkontinentális rakéták harckészültségéig. Brit összekötője, Greville Wynne révén felbecsülhetetlen értékű adatokat szolgáltatott ki, s a nyugati hírszerző szervek hamarosan lépni sem igen tudtak nélküle. 1962-ben, a kubai rakétaválság idején lepleződött le. A nagy idegeskedés és kapkodás közepette a Penkovszkijtól kért és kapott információból tudta meg Kennedy elnök, hogy a szovjet hadászati rendszerek nincsenek bevetésre kész állapotban. Az értesülés birtokában azután sarokba szoríthatta Hruscsovot. Tehát nem annyira a kötélidegzetének köszönhetette, hogy rezzenéstelenül tudott farkasszemet nézni Hruscsovval, hanem inkább annak, hogy mint hasonló történelmi helyzetekben mások, ő is beelátott az ellenfél kártyáiba. És ezt az előnyt egy elszánt ügynök szerezte meg neki, egy ismeretlen. Penkovszkij Washington sürgős kérése nyomán kénytelen volt félretenni minden elővigyázatosságot, s mivel akkor már figyelték, lebukott. Hazaárulásért kivégezték. BÍBOROS vette észre először, hogy Penkovszkijt alaposabban szemmel tartják, mint azt az egyébként minden állampolgárra érvényes normák indokolnák. Figyelmeztette, de elkésett vele. Az ezredes tudta, hogy számára nincs menekvés, s ekkor rábírta BÍBOROS-t, hogy ő adja fel. Micsoda ironia: ez a rettenthetetlen ember egy utolsó mestervágással elérte, hogy még halála is az általa beszervezett ügynök karrierjét egyengesse.

BÍBOROS beosztásának ugyanúgy titokban kellett maradnia, mint a nevének. A Politikai Bizottság egyik tagjának főtanácsadójaként és bizalmasaként gyakran képviselte az illetőt a szovjet katonai apparátusban, s így roppant fontos értesülések birtokába jutott. Vagyis a tőle származó információ rendkívül értékesnek számított – és paradox módon ugyanilyen gyanúsnak. Az a néhány tapasztalt CIA-s esetirányító tiszt, aki egyáltalán tudott róla, hihetetlennek találta, hogy BÍBOROS ennyi ideig elkerülje a KGB sok ezer fős elhárításának figyelmét; talán már rég az ő utasításait követi. A BÍBOROS kódjelű anyagokat tehát rendre összevetették más kémjelentésekkel és forrásokkal. De míg a jelentéktelenebb ügynökök sorra kidőltek, BÍBOROS maradt.

Magát a nevet Washingtonban csupán a CIA három legfelső vezetője ismerte. A tőle származó anyagnak minden hónap első napján új kódnevet adtak, s ezt is csak a legfontosabb beosztású tisztek és elemzők kapták meg: erre a hónapra a FÚZFÁ-t. Mielőtt bármiféle BÍBOROS-anyagot nagy kelleltenül külső kezekbe juttattak volna, patyolat tisztára mosták, akár a maffia az illegális jövedelmeit. Mindezt egy sor olyan óvintézkedés egészítette ki, amit egyetlen más ügynöknél sem alkalmaztak. Hogy a rejtjele el ne árulhassa,

üzeneteit csakis személyes úton továbbították, rádión vagy távirón soha. Penkovszkij sorsán okulva maga a BÍBOROS is roppant körültekintő volt. Az információt több közvetítő útján juttatta el a CIA moszkvai rezidenséhez. Az idők során nem kevesebb, mint tizenkét rezidentet szolgált ki; egyiküknek, egy néhai terepügynöknek a bátyja, aki jezsuita pap volt és filozófiát meg teológiát tanított a New York-i Fordham egyetemen, minden áldott reggel misét mondott BÍBOROS testi épségéért és lelki üdvéért. Éppenséggel ennek is része lehetett BÍBOROS mind hosszabb pályafutásában.

Négy ízben is felajánlották neki, hogy kimenekítik a Szovjetunióból. Mindannyiszor elutasította. Némelyek szemében ez azt látszott alátámasztani, hogy igenis lebukott, és már a szovjeteknek dolgozik, másokban viszont csak megerősítette a véleményt, hogy BÍBOROS is olyan, mint a legtöbb sikeres ügynök: kizárólag ő tudja, miért csinálja, amit csinál – más szóval, a legtöbb sikeres ügynökhöz hasonlóan kissé lökött.

A Ryan kezében levő dokumentum húsz órával korábban indult útjára. Ötbe telt, míg Moszkvában eljutott az amerikai követségre, ahol nyomban átadták a rezidensnek. Ez a tapasztalt tiszt, aki egy időben riporter is volt a New York Timesnál, hivatalosan sajtóattaséként dolgozott. Saját külön sötétkamrájában előhívta a filmet. Az anyag beérkezésétől számított harmincadik percben, miután nagyítóval megnézte az öt exponált filmkockát, sürgős üzenetet küldött Washingtonnak, jelezvén, hogy BÍBOROS-tól küldemény indul. Elővette táskairógépét, s oroszról fordítva, a filmen lévő szöveget átírta hártypapírra. Ezzel a biztonsági intézkedéssel nemcsak az ügynök kézírását tüntette el, hanem – a fordítás természetéből adódóan – fogalmazásmódjának sajátosságait is. A filmet elégette, a jelentést pedig összehajtotta és egy cigarettatárcához hasonló fémdobozba tette. Ebben volt egy apró pirotechnikai szerkezet, amely hirtelen rázkódásra vagy ütésre működésbe lép; eddig két BÍBOROS-jelentés ment veszendőbe, mert a tokját véletlenül leejtették. A rezidens ezután átadta a dobozt a követségi futárnak, akinek időközben helyet foglaltak az Aeroflot háromkor induló londoni járatára. A futár Heathrow-n nyomban átszállt egy Panam 747-esre, New York Kennedy repülőterén pedig az Eastern belföldi járatára, amely a washingtoni Nationalen landolt. Reggel nyolckor a diplomatatáska már a Külügyben volt. Egy CIA-tiszt kivette belőle a dobozt, kocsiba vágta magát, a Langley-i központba hajtott, és átadta az igazgatónak. Egy műszaki munkatárs felnyitotta, majd az igazgató saját xerox gépén három másolatot készített, és a hártypapírt a hamutartójában elégette. Az egymást váltó igazgatók közül többen nevetségesnek találták ezeket az óvintézkedéseket. De csak addig, míg el nem olvasták az első BÍBOROS-jelentést.

Amikor Ryan végzett az olvasással, visszalapozott a második oldalra, és fejét lassan ingatva újra átnézte. Mindig is úgy volt a hírszerzéssel, hogy szíve szerint nem akarta tudni, miként jutnak el hozzá az adatok, s ezt a FÚZFA-anyag végképp megerősítette benne. Összecsukta a dossziét, és visszaadta Greer altengernagynak.

– Elképesztő, uram.

– Jack, tudom, hogy mondani is fölösleges, de arról, amit az imént olvasott, se az elnöknek, se Sir Basilnek, se magának az Úristennek, ha netán érdeklődne, ismétlem, senkinek egy árva szót nem ejt igazgatói engedély nélkül. Megértette? – Greer parancsnoki modorban beszélt,

– Igen, uram. – Ryan úgy bólintott, mintha az iskolapadban ülne.

Moore bíró szivart húzott elő a mellényzsebéből, rágyújtott, s közben a gyufa lángja fölött Ryan tekintetét fürkészte. Mindenki tudta róla, hogy a maga idejében ritka jó terepügynök volt. A koreai háború alatt Hans Tofte-tal dolgozott, és kulcsszerepet játszott annak a híres CIA-akciónak a sikerében, melynek során útban a kínaiakhoz szőrén-szálán eltűnt egy orvosi berendezéseket és személyzetet szállító norvég hajó. A veszteség több hónappal késleltette a kínai támadás megindulását, s így amerikai és szövetséges katonák ezreinek mentette meg az életét. De nagyon véres akció volt. A hajón tartózkodó összes kínainak és a teljes norvég személyzetnek nyoma veszett. Valamit valamiért, mondja a háború egyszerű matematikája; bizonyos erkölcsi kérdésekre azonban nem ad választ. Hogy emiatt-e vagy sem, mindenesetre Moore hamarosan kilépett a szolgálatból, és hazament a szülőföldre, Texasba törvényszéki jogtanácsosnak. Ragyogó pályát futott be, jómódú ügyvédből hírneves bíró lett a fellebbviteli bíróságon. Minthogy egyedülállóan párosította a feddhetetlen jellemet és a piszkos ügyekben való jártasságot, a CIA három évvel ezelőtt visszahívta. Moore bíró a Harvardon szerzett jogi diplomát, és úgy vágott az esze, mint a borotva, de egyébiránt bárki nézhetne volna törőlmetszett nyugat-texasi cowboynek, s ő erre még rá is játszott.

– Nos, dr. Ryan, mi a véleménye? – kérdezte Moore, miközben nyílt az ajtó, és megérkezett a műveleti igazgatóhelyettes. – Hello, Bob, jöjjön csak. Épp most mutattuk meg a FÚZFÁ-t Ryannek.

– Aha. – Ritter odahúzott magának egy széket, s így szépen beszorította Ryant a sarokba. – És az altengernagy üdvöskéje mit szól hozzá?

– Uraim, abból a feltevésből kell kiindulnom, hogy önök ezt hiteles értesülésnek tekintik – kezdte Ryan óvatosan, s megvárta, míg bólintanak. – Nos, ha Mihály arkangyal nyújtja át nekem személyesen, akkor talán megkérdőjelezem, de miután önök azt mondják, hogy hiteles... – A véleményére kíváncsiak. Igen ám, csak amire jutott, az teljes képtelenség. Mindegy, lesz, ami lesz. Nincs sok értelme köntörfalazni.

Vett egy mély lélegzetet, és elmondta, hogyan értékeli a dolgot.

– Köszönöm, Ryan – nyugtázta bölcs bólintással Moore bíró. – Most előbb halljuk, milyen egyéb változatokkal számolt, aztán részletesen indokolja az iménti elemzését.

– Ami itt elsőként felmerül, azt rövid úton kizárhatjuk. Egyébként péntek óta módjukban állt volna megtenni, és nem tették meg – mondta Ryan, ügyelve, hogy higgadtan, világosan beszéljen. Eleget gyakorolta az objektivitást. Ilyen körülmények között megengedhetetlen, hogy az ember hagyja magát a személyes véleményétől befolyásolni. Tíz percig beszélt.

– Végezetül, bíró úr, van egy további lehetőség ☐fejezte be mondandóját. – Lehet dezinformáció is, aminek az a célja, hogy leleplezze a hírforrást. Ezt a lehetőséget én nem tudom felmérni.

– A mi fejünkben is megfordult. Rendben van, ha már itt tartunk, akár azt is elmondhatja, milyen műveleti lépéseket javasol.

– A haditengerészet álláspontját az altengernagy úr tudná ismertetni.

– Sejtettem, édes fiam – nevetett Moore. – Maga mit mond?

– Nagyon bonyolult döntés, bíró úr, nehéz végigzongorázni – túl sok az ismeretlen és kiszámíthatatlan tényező. De én igent mondanék. Ha lehetséges, ha ki tudjuk dolgozni a részleteket, akkor megpróbálhatnánk. A legnagyobb kérdés, hogy megvannak-e hozzá az eszközeink. Föl tudunk-e állni a játszmahoz.

Greer válaszolt. – Nem a legjobb összeállításban. Egy hordozóra számíthatunk, a Kennedyre. A Saratoga géphibával Norfolkban vesztegel. Másrészt viszont a brit Invincible itt járt nálunk ezen a NATO-hadgyakorlaton, egy kisebb különítmény élén, ha jól tudom, White tengernagy parancsnoksága alatt.

– Lord White, uram? – kérdezte Ryan. – Weston grófja?

– Talán ismeri?☐ szolt közbe Moore.

– Igen, uram. A feleségeink jóban vannak. Múlt szeptemberben meghívott fajdra vadászni Skóciába. Kiváló parancsnoknak tartják, csupa jót hallani róla.

– Arra gondol, James, hogy kölcsönkérhetnénk tőlük néhány hajót? – kérdezte Moore. – Mert ha igen, akkor őket is be kell avatnunk. Persze előbb a mieinket. A Nemzetbiztonsági Tanács ma délután egykor ül össze. Ryan, maga tart tájékoztatót, szedje össze hozzá az anyagot.

Ryan szeme megrebbent. – Szűkre szabott idő, uram.

– James szerint maga szorult helyzetben mindig kívágja a rezet. Itt az alkalom, hogy bizonyítsa. – Moore Greerhez fordult. – A tájékoztató anyagáról másolatot csinál, és készen áll, hogy Londonba repüljön. Ez az elnök parancsa. Ha valamit el akarunk kérni, meg kell nekik mondanunk, hogy mire. Bob, maga erősítse meg ezt a hírt. Mindegy, hogy csinálja, csak a FÚZFÁ-ról hallgasson.

– Rendben – felelte Ritter.

Moore az órájára pillantott. – Utána itt találkozunk 3.30-kor, hacsak a tanácsülés másként nem alakul. Ryan, kilencven perce van. Igyekezzen.

Vajon miért tesznek próbára? – tűnődött Ryan. CIA-szerte suttozták, hogy Moore hamarosan felcseréli az igazgatói széket egy kényelmes nagyköveti megbízatással, talán éppen az angol királyi udvarnál; oly

régóta és kitartóan fáradozik a britekkel tartott kapcsolat szorosabbra fűzésén, hogy ez a legkevesebb, amit megérdemel. Ha ő elmegy, valószínűleg Greer altengernagy kerül a helyére. Mellette szól, hogy idős – sokáig már nem jöhet számításba, és hogy sok barátja van a Capitol Hillen. Ritter egyiket sem mondhatja el magáról. Túl sokat és túl hangosan panaszkodott a kongresszusi képviselőkre, akik, úgymond, kiszívárogtatják a terepügynökökről meg a műveletekről kapott információt, csak hogy minden jobb társaságban bizonyítsák saját fontosságukat. Emellett hadilábon áll a hírszerzést felügyelő bizottság elnökével is.

A felső szinteken átszervezés készül, én meg egyszer csak ilyen vadonatúj, fantasztikus információhoz jutok... Mit jelentsen ez? – kérdezte magában Ryan. Hírszerzési igazgatóhelyettesnek aligha szemelhetnék ki. Ehhez korántsem rendelkezik elegendő tapasztalattal – bár öt-hat év múlva, ki tudja...

Reykjanes-gerinc

Ramiusz a helyzet jelző táblára pillantott. A Vörös Október délnyugatnak tartott a nyolcas nyomvonalon, az Északi Flotta tengeralattjárói által feltérképezett „Gorskov-ösvény” legnyugatibb ágán. A sebessége tizenhárom csomó volt. Az angolszász babona, miszerint ez szerencsétlen szám, Ramiusznak meg sem fordult a fejében. Kamarov közvetlenül mögötte ült, előtte a gravitóméter-tábla, mögötte a nagy térképhenger. A hadnagy egyik cigarettáról a másikra gyújtott, és feszült figyelemmel jegyezte a pozíciókat. Ramiusz nem akarta megzavarni. Kamarov érti a dolgát; még két óra, aztán Borogyin felváltja.

A Vörös Október tőkájába beépítettek egy rendkívül érzékeny műszert, a gradiométert, amely lényegében két nagy, egymástól százyardnyira elhelyezkedő ólomsúly. A köztük lévő távolságot lézereszámítógépes rendszer mérte az angstrom törtrészig menő pontossággal. A távolság változása vagy a súlyok oldalirányú elmozdulása jelezte a helyi gravitációs mező módosulását. A navigátor ezeket a roppant precíz helyi értékeket összehasonlította a térképen szereplő értékekkel. A tehetetlenségi navigációs rendszer gravitómétereit figyelmesen kezelve száz méternél kisebb hibalehetőséggel – ez fél hajóhossz – meg tudta határozni a helyzetét.

A tömegérzékelő rendszert pótlólag beszerelték az összes tengeralattjáróba, amelyekben csak elért. Ramiusz tudta, hogy a vadász-tengeralattjárók fiatalabb évjáratú parancsnokai azóta a Gorskov-ösvényen is olykor teljes sebességgel haladnak – ami lehet, hogy legyezgeti a hiúságukat, de a navigátoraikat túlságosan igénybe veszi. Neki semmi szüksége ilyen vakmerősködéésre. Bár lehet, hogy azt a levelet kár volt... Nem, így legalább nem fogja meggondolni magát. Különbösen is, a vadász-tengeralattjárók szenzorai egyszerűen képtelenek észrevenni a Vörös Októbert mindaddig, amíg nem csap zajt. Ramiusz ebben bizonyos volt: vezette már valamennyit. Oda megy, ahová akar, azt teszi, amit akar, és ebben nem gátolhatja meg senki, sem a honfitársai, sem az amerikaiak. Így aztán az előbb is, amikor tőlük harminc mérfölddel keletre fölbukkant egy Alfa, csak hallgatta, amint távolodik, és mosolygott.

A Fehér Ház

Moore bíró szolgálati kocsija Cadillac limuzin volt, sofőrrel és biztonsági emberrel, aki a keze ügyében tartotta Uzi géppisztolyát. A Pennsylvania Avenue-ről befordultak az Executive Drive-ra. Nem is annyira utca ez, mint inkább parkoló azoknak a rangosabb hivatalnokoknak és riportereknek, akik részint a Fehér Házban dolgoznak, részint az elnöki hivatal irodaépületében, a „Régi Külügy”-ben, a kormányzati groteszknak ebben az elnöki palota fölé tornyosuló díszpéldányában. A sofőr flottul beállt egy üres VIP-helyre, kiugrott a kocsiból, megvárta a biztonsági ember jóváhagyó pillantását, majd kinyitotta az ajtót. Először a bíró szállt ki, és rögtön előre is indult; Ryan a nyomába szegődött, és a balján haladva, fél lépéssel lemaradva követte. Csak egy pillanattal később kapott észbe, honnan jön ez az ösztönös viselkedés: Quanticóban, a tengerészgyalogosoknál tanulta, hogy a feljebbvalót így kell kísérni. Ami ismét fölvetette benne a kérdést, hol is áll ez idő szerint a rangsorban.

– Járt már errefelé, Jack?

– Nem, uram, még soha.

Moore derűs képet vágott. – Hát persze, maga idevalósi. Bezzeg ha az isten háta mögül jönne, jó párszor megfordult volna itt. – Egy tengerészgyalogos kinyitotta előttük a kaput. Bent a titkosszolgálati ügynök intett, hogy mehetnek. Moore odabiccentett neki.

– A kabinetteremben tartják, uram?

– Nem, lent a helyzetelemzőben. Az kényelmesebb, és jobban fel van szerelve az ilyesmire. A diái már ott várják szépen sorba rakva. Ideges?

– Mi tagadás, uram.

Moore kuncogott. – Ne gazoljon be, édes fiam. Az elnök már jó ideje kíváncsi magára. Tetszett neki az a jelentés, amit néhány évvel ezelőtt készített a terrorizmusról, de mutattam neki egyebet is a maga munkái közül, például az orosz rakétahordozó tengeralattjárókról szólót, meg amit a múltkor adott a hadiiparuk vezetési és üzemformáiról. Rendes fickó az elnök, majd meglátja. A kérdései ne hozzák zavarba. Minden szavára odafigyel, és igencsak fején szokta találni a szöveget. – Lépcsőlejáróhoz értek. Három forduló után egy ajtón át folyosóra jutottak, ott a bíró balra indult, Ryan a nyomában. Ismét ajtó következett, ezt is a titkosszolgálat embere őrizte.

– Jó napot, bíró úr. Az elnök hamarosan itt lesz.

– Köszönöm. Ez itt dr. Ryan. Felelek érte.

– Rendben. – Az őr intett, hogy bemehetnek.

Ryan valami látványosabbat várt. A helyzetelemző nem sokkal lehetett nagyobb, mint fönt az Ovális Iroda. A flancos faburkolat valószínűleg tömör betonfalakat takart. A Fehér Háznak ez a része Truman idején, a teljes renováláskor épült. Ryan olvasópólcát a bejáratnál balra helyezték el, a nagyjából rombusz alakú asztallal szemben, onnan nézve kissé jobbra, s mögé akasztották a vetítővásznat. A polcra tett cédula tudatta, hogy az asztal közepén álló vetítőgép töltve, fókusz beállítva, majd megadta az Országos Úrfelderítési Irodától kapott diák sorrendjét.

Legtöbben már megérkeztek, köztük a fegyvernemek vezérkari főnökei és a nemzetvédelmi miniszter. A külügyminiszter, kapcsolt Ryan, a legutóbbi ciprusi fejlemények miatt még mindig Athén és Ankara között ingázik. A NATO déli szárnyán néhány hete ismét fellángolt a szűnni nem akaró viszály. Egy görög diák elgázolt egy török gyereket, mire az összecsendült tömeg percekben belül agyonverte. Már aznap ötvennél több sebesültről számoltak be, és a névleg szövetséges két ország újult erővel ugrott egymás torkának. A külügyminiszter most igyekezett jobb belátásra bírni őket, miközben az Égei-tengeren két amerikai repülőgép-hordozó cirkált. Két ifjú élet kioltása csakugyan aggodalomra ad okot, gondolta Ryan, de azért emiatt nem szoktak általános mozgósítást elrendelni.

Ott ült az asztalnál Thomas Hilton tábornok is, az egyesített vezérkar főnöke, valamint Jeffrey Pelt, az elnök nemzetbiztonsági tanácsadója, egy fontoskodó alak, akit Ryan évekkor ezelőtt a georgetowni egyetem stratégiai és nemzetközi tanulmányokkal foglalkozó központjában ismert meg. Pelt buzdón lapozgatta a paksamétáját. A vezérkari főnökök jól elvoltak egymással, kedélyesen társalogtak, de a tengerészgyalogság parancsnoka észrevette Ryant. Fölállt, és odament hozzá.

– Jack Ryan? – szólította meg David Maxwell tábornok.

– Igen, uram. – Mély növésű, mokány ember volt, kefefrizurája úgy meredezett, mintha ott sülné ki a fölös energiája. Előbb végigmérte Ryant, s csak azután nyújtott kezét.

– Örülök, hogy megismerhetem, fiam. Tetszett, amit Londonban csinált. Öregbíti a tengerészgyalogság hírnevét. – Arra a terrorista akcióra utalt, amelyben Ryant kis híján megölték. – Határozott, ügyes húzás volt, hadnagy.

– Köszönöm, uram. A szerencse mellém szegődött.

– Jó katonának szerencséje is van. Hallom, érdekes beszámolóra készül.

– Igen, uram. Nagyon figyelemreméltó.

– Mi az, csak nem ideges? – A tábornok látta rajta a választ, és halványan elmosolyodott. – Lazítson, fiam. Aki itt van ebben a nyavalyás pincében, mind ugyanúgy bújik a nadrágjába, mint maga. – Gyomron öklözte Ryant, azzal visszament a helyére. Sógott valamit Daniel Foster tengernagynak, a haditengerészet műveleti parancsnokának, aki gyors oldalpillantást vetett Ryanre.

Egy perccel később megérkezett az elnök. A jelenlévők felállva köszöntötték. Elfoglalta helyét a Ryantól jobb kézre eső oldalon, néhány rövid mondatban közölt valamit dr. Pelttel, majd jelentőségteljesen a CIA igazgatója felé fordult.

– Uraim, figyelmet kérek, Moore bírónak van mondandója számunkra.

– Köszönöm, elnök úr. Uraim, a mai napon érdekes fejleményről számolhatunk be a tegnapi kezdődött szovjet haditengerészeti manőverrel kapcsolatban. Dr. Ryant kértem fel, hogy tájékoztassa önöket.

Az elnök Ryan felé fordult, és érezhetően felmérte. – Lásson hozzá.

Ryan ivott egy kortyot az olvasópultra készített jéghideg vízből. A diavetítőhöz távkapcsolója volt, s több mutatópálca közül választhatott. A jegyzeteire külön lámpa vetett erős fényt. Az össze-vissza nyilazott és javított kézirat volt előtte, letisztázásra már nem futotta az időből.

– Köszönöm, elnök úr. Uraim, Jack Ryan vagyok, és az észak-atlanti térségben újabban tapasztalható szovjet hadiflotta-manőverekről fogok beszélni. Ehhez azonban ki kell térnem az előzményekre. Néhány percet kérek önöktől, ha kérdésük van, menet közben is feltehetik. – Ryan felkattintotta a diavetítőt. A mennyezetvilágítás a vetítővászon fölött automatikusan elhalványult.

– Ezeket a felvételeket a britek bocsátották rendelkezésünkre – mondta Ryan. Mindenki hegyezni kezdte a fülét. – Az itt látható hajó a szovjet hadiflotta Vörös Október nevű, ballisztikus rakétákkal felszerelt tengeralattjárója, még a dokkban. Egy brit ügynök kapta lencsevégre a poljarniji támaszponton, Murmanszk közelében, Észak-Oroszországban. Mint látják, rendkívül nagy testű, körülbelül 650 láb hosszú, 85 láb széles, alámerülve a vízkiszorítása becslésünk szerint 32 000 tonna. Ez durván megfelel egy első világháborús hadihajó méreteinek.

Ryan kézbe vett egy mutatópálcát. – Amellett, hogy sokkal nagyobb a mi Ohio osztályú, Trident-rakétákkal felszerelt tengeralattjáróinknál, a Vörös Október egy sor műszaki jellemzőjében is más. Huszonhat rakétát hordoz, míg az Ohio csak huszonnégyet, a korábbi Tájfun osztályú hajó pedig, aminek a továbbfejlesztése, húszat. Az Októbert új, SS-N-20 típusú, tengeri indítású ballisztikus rakétával látták el – vagyis Seahawkkal. Ez szilárd hajtóanyaggal működik, körülbelül hatezer tengeri mérföld hatótávolságú, és nyolc darab, több robbanófejet különböző célra irányító hordozót, MIRV-et juttat pályára, a robbanófejek hatóereje egyenként ötszáz kilotonna körül van. Ugyanez a hordozóeszköz az SS-18-asoknál is, csak ott egy rakétára kevesebb jut. Mint látják, a rakétavető az orr-részen vannak, nem pedig a taton, mint a mieink. A mellső mélységi kormány beilleszkedik ezekbe a vágatokba itt a hajótesten; minálunk fölmeleg a toronyba. Ikercsavaros, míg a mieink egy csavarosak. Végezetül a test lapított. A mi hajóink henger alakjával szemben ez alul és felül erősen lapított.

Ryan beadta a következő diát. Egymásra volt rajta fényképezve az orrtőke és a hajótat. – Ezt az Úrfelderítési Irodában hozták így össze, mi előhívatlanul kaptuk. Kérem, nézzék ezeket az ajtókat itt az orrnál, és itt a tatnál. A briteknek fogalmuk sincs róla, mire szolgálhatnak, ezért is adták át nekem a hét elején a felvételeket. A CIA-nál szintén csak találgatni tudtunk, így hát az a döntés született, hogy külső szakértőt kell bevonnunk,

– Ki hozott ilyen döntést? – csattant fel a védelmi miniszter, – Hogy az ördögbe, mikor én még nem is láttam?

– Csak hétfőn kaptuk őket, Bert – csitította Moore bíró. – Ez a kettős kép mindössze négy órája érkezett. Ryan külső szakértőt javasolt, és James Greer hozzájárult. Magam is egyetértettem.

– Az illetőt Oliver W. Tylernek hívják. Dr. Tyler volt tengerésztiszt, jelenleg a Haditengerészeti Akadémia hadmérnöki karának docense és a Tengeri Rendszerek Parancsnokságának tanácsadója. Elsőrangú szakértő, régóta foglalkozik a szovjet haditengerészeti technológia elemzésével. Skip – dr. Tyler – arra a következtetésre jutott, hogy ezek az ajtók egy új, néma hajtómű be – és kimenő nyílásai. Most dolgozik a rendszer számítógépes modellezésén, remélhetőleg a hét végére elkészül vele. Maga a rendszer meglehetősen érdekes. – Ryan röviden elismételte Tyler fejtegetését.

– Jól van, dr. Ryan – hajolt előre az elnök. – Eddig megtudtuk, hogy a szovjetek építettek egy rakétahordozó tengeralattjárót, amelyet a mieink valószínűleg nehezen tudnak majd felderíteni. Ez nem nagy újság. Menjünk tovább.

– A Vörös Október parancsnoka Marko Ramiusz. Litván név, bár legjobb tudomásunk szerint a belföldi útlevélemben a nemzetiségénél az áll, hogy nagyorosz. Egy magas beosztású pártfunkcionárius fia, és a legjobb tengeralattjáró-parancsnokok közé tartozik. Az utóbbi tíz évben minden új osztályú szovjet tengeralattjárót ő próbált ki.

A Vörös Október múlt pénteken indult első útjára. Nem tudjuk, milyen utasítást kapott, de rendes körülmények között a rakétahordozó tengeralattjárók – mármint azok, amelyek az új, nagy hatótávolságú rakétákkal vannak felszerelve – megmaradnak a Barents-tengeren és környékén, ahol a szárazföldről felszálló tengeralattjáró-elhárító repülőgépek, a felszíni flottaegységek és a vadász-tengeralattjárók védelmet nyújtanak számukra a mieink ellen. Vasárnap, helyi idő szerint dél körül fokozott kutatótevékenységet észleltünk a Barents-tengeren. Először az egészet egy gyakorlatnak gondoltuk, a hétfői nap végén meg úgy tűnt, hogy az Október új hajtóművének próbájáról van szó.

Mint azt mindannyian tudják, tegnap reggel óta szovjet részről ugrásszerűen megsaporodtak a haditengerészeti manőverek. Az Északi Flotta szinte valamennyi egysége úton van, beleértve az összes gyors kísérő- és ellátó-hajót. A Balti Flotta támaszpontjairól és a Földközi-tenger nyugati részéről kiegészítő flottaegységek érkeznek. És ami még nyugtalanítóbb, az Északi Flotta, a legnagyobb flottájuk kötelékébe tartozó atom-tengeralattjárók szinte kivétel nélkül az észak-atlanti térség felé tartanak. Három a Földközi-tenger felől, mivel az ottaniak is az Északi Flottához tartoznak, nem a Fekete-tengerihez. Mi pedig azt gondoljuk, hogy most már tudjuk mindennek az okát. – Ryan megnyomta a kapcsolót. A következő dia az Atlanti-óceán északi részét mutatta Floridától a sarkvidékig, a szovjet hajók pirossal voltak jelölve.

– Aznap, mikor a Vörös Október útnak indult, Ramiusz kapitány bizonyíthatóan levelet küldött Jurij Iljics Padorin tengernagynak. Padorin a szovjet haditengerészet politikai osztályának vezetője. A levél tartalmát nem ismerjük ugyan, de a következményeit láthatjuk. Ez az egész alig négy órával azután kezdődött, hogy a levelet fölbontották. Ötvennyolc atom-tengeralattjáró és huszonnyolc nagy hadihajó indult meg ugyanabba az irányba – felénk. Nem akármilyen reakció ez négy órán belül. Ma délelőtt azt is megtudtuk, mi a parancsuk. Uraim, ezek a hajók azt az utasítást kapták, hogy keressék meg a Vörös Októbert, és ha kell, süllyesszék el. – Ryan hatásszünetet tartott. – Mint látják, a szovjetek felszíni flottaegységei itt vannak, körülbelül félúton az európai kontinens és Izland között. A tengeralattjárók, elsősorban ezek itt, mind délnyugatnak tartanak, a mi partjaink felé. Jelzem, a két ország csendes-óceáni térségében nincs különösebb aktivitás – kivéve, hogy értesüléseink szerint a szovjet flotta ballisztikus rakétákat hordozó tengeralattjáróit mindkét óceánról visszahívták támaszpontjaikra.

Egyszóval, bár pontosan nem tudjuk, mit üzent Ramiusz kapitány, mindezen tevékenységekből kikövetkeztethetjük. A jelek szerint azt gondolják, hogy mifelénk tart. Miután tíz és harminc csomó közötti sebességgel halad, innen Izlandtól egészen a partunk közeléig bárhol lehet. Felhívom a figyelmüket arra is, hogy mindegyik esetben észrevétlenül haladt át ezen a négy hanglokátoros figyelőrendszeren, vagyis SOSUS-gáton.

– Álljunk meg egy percre. Azt mondta, hogy parancsot adtak saját tengeralattjárójuk elsüllyesztésére?

– Igen, elnök úr.

Az elnök az igazgatóra nézett. – Megbízható értesülésünk van erről, bíró úr?

– Igen, elnök úr, hitelesnek tekinthetjük.

– Tessék, dr. Ryan, kíváncsian hallgatjuk. Miben sántikál ez a Ramiusz?

– Elnök úr, a rendelkezésre álló információk alapján úgy értékeljük, hogy a Vörös Október az Egyesült Államokba próbál szökni.

A szobában egy pillanatra lélegzet-visszafojtott csönd támadt. Míg a Nemzetbiztonsági Tanács emésztette a hallottakat, Ryan fülében valósággal dübörgött a diavetítő ventilátora. Tíz szempár meredt rá, meg kellett markolnia az olvasópolcot, hogy ne remegjen a keze.

– Nem mondom, doktor, ez fölöttébb érdekes konklúzió – mosolyodott el az elnök. – Lesz szíves alátámasztani.

– Elnök úr, semmilyen más következtetés nem vág egybe az adatokkal. A döntő mozzanat természetesen az összes többi rakétahordozó visszahívása. Ilyesmire még nem volt példa. Ha hozzávesszük, hogy parancsot adtak a legújabb, legjobban felszerelt rakétahordozó tengeralattjárójuk elsüllyesztésére, és hogy a hajszá mifelénk folyik, akkor csak arra gondolhatunk, hogy szerintük a hajó elhagyta a kijelölt területet és felénk tart.

– Helyes. Ezenkívül mit vett számításba?

– Üzenhette például azt, uram, hogy kilövi a rakétáit. Miránk, a kínaiakra vagy akárkire.

– És maga ezt nem hiszi?

– Nem, elnök úr. Az SS-N-20 hatótávolsága hatezer tengeri mérföld körül van. Vagyis attól a pillanattól fogva, hogy kifutott, az északi féltekén bármely célpontot megsemmisíthetett volna. Eltelt hat nap, de erre nem került sor. Továbbá ha azzal fenyegetőzne, hogy kiröppenti a madarait, akkor számolnia kellene a lehetőséggel, hogy a szovjetek tőlünk is segítséget kérnek a felderítésére és elsüllyesztésére. Elvégre, ha a figyelőrendszereink bármely irányban nukleáris rakéta kilövését jelzik, a dolgok nagyon hamar komolyra fordulhatnak.

– Nyilván számolt azzal, hogy lőhet mind a kettőnkre is, és kirobbanthatja a harmadik világháborút – vetette közbe a védelmi miniszter.

– Igen, miniszter úr. Ez esetben komplett őrülttel van dolgunk – illetve nem is eggyel. A mi rakétahordozóinkon öt tiszt teljes egyetértése és együttműködése szükséges egy rakéta kilövéséhez. A szovjeteknél ugyancsak. Politikai okokból azonban önáluk a nukleáris robbanótöltetekre még összetettebb biztonsági intézkedések érvényesek. Öt vagy annál is több ember, aki mind a világ végét akarná? – Ryan megrázta a fejét. – Ez fölöttébb valószínűtlen, uram, és ismétlem, a szovjetek alighanem értesítenének bennünket, és a segítségünket kérnék.

– Komolyan gondolja, hogy értesítenének? – kérdezte dr. Pelt. A hangjában benne volt, mi erről a véleménye.

– Ez inkább pszichológiai, mintsem technikai kérdés, uram, és én elsősorban technikai oldalról vizsgálom az információt. Vannak itt néhányan, akik ismerik szovjet kollégáikat, és nálam jobban tudnának válaszolni önnek. Ettől függetlenül énszerintem igen. Nincs más ésszerű lehetőségük, márpedig a szovjetek általában ésszerűen viselkednek, még ha nem is a mi logikánk szerint. Nagy téttel nem szeretnek hazardírozni.

– Más se – jegyezte meg az elnök. – Mi lehet még?

– Több dolog is, uram. Lehet egyszerűen egy nagyszabású hadgyakorlat, kipróbálják, hogy milyen a készségük a tengeri összekötő vonalaink gyors lezárására, és a miénk a válaszra. Ezt több szempont alapján is elvethetjük. Nemrég tartották a BÍBOR VIHAR nevű őszi haditengerészeti gyakorlatukat, ez az egyik. A másik, hogy csakis atom-tengeralattjárókat vontak be, dízelmeghajtásúakat nem, vagyis a műveletben egyértelműen a gyorsaság a fő szempont. Továbbá ténykérdés, hogy az évnek ebben a szakában nem tartanak nagyobb hadgyakorlatot.

– Ez miért van? – kérdezte az elnök.

Ryan helyett Foster tengernagy válaszolt. – Elnök úr, odafönt ilyenkor rendkívül zord időjárási viszonyok uralkodnak. Még mi sem gyakorlatozunk.

– Nekem úgy rémlik, tengernagy úr, hogy épp a minap tartottunk egy NATO-hadgyakorlatot – jegyezte meg Pelt.

– Igen, uram, Bermudától délre, ahol sokkal jobb idő van. A brit szigetek közelében folytatott tengeralattjáró-elhárító gyakorlatot leszámítva, az egész CSINOS DELFIN itt a szomszédban zajlott.

– Helyes, térjünk vissza arra, hogy mi egyebet akarhatnak a flottájukkal – rendelkezett az elnök.

– Az is lehet, uram, hogy egyáltalán nem gyakorlatról van szó, hanem élesben megy. Lehet a NATO ellen indított hagyományos háború, amelynek első lépéseként zár alá veszik a tengeri összekötő vonalakat. Ez esetben a teljes meglepetés révén stratégiai előnyhöz jutottak, most viszont eldobják, mert olyan leplezetlenül operálnak, hogy óhatatlanul felfigyelünk rá és határozott válaszlépéseket teszünk. Emellett a

többi fegyvernemnél nem tapasztalható hasonló mozgás. A szárazföldi és a légi – kivéve a haditengerészet felderítő repülőgépeit [2], valamint a Csendes-óceáni Flotta rutinmanővereket folytat.

Végezetül szándékukban állhat provokálni vagy megtéveszteni bennünket, lehet, hogy erre irányítják a figyelmünket, miközben valahol másutt készítenek meglepetést. Ha így áll a dolog, akkor legalábbis furcsán járnak el. Az ellenfelet nem a legerősebb pontján szokás provokálni. Az Atlanti-óceán térségében ez idő szerint még mi vagyunk az urak. Amint az a térképen is látható, támaszpontunk van itt Izlandon, az Azori-szigeteken és saját partvidékünk teljes hosszában. Az óceán mindkét oldalán szövetségesekkel rendelkezünk, és ha akarjuk, az egész atlanti légtérre kiterjeszthetjük az ellenőrzésünket. A flottájuk számszerűleg nagy, némely fontos vonatkozásban nagyobb a miénknél, de ők – legalábbis a dolgok mostani állása szerint – nem képesek annyira meghosszabbítani a hadműveleti területet, mint mi. Közvetlenül a partjainkig aztán végképp nem. – Ryan ivott egy kortyot a vízből.

– Tehát, uraim, egy szovjet rakétahordozó tengeralattjáró úton van, miközben mindkét óceánról az összes többit visszahívják. A flotta is úton van, az a parancsa, hogy el kell süllyesztenie a tengeralattjárót, és a hajsa felénk közeledik. Ismétlem, ezekkel az adatokkal semmilyen más következtetés nem vág egybe.

– Mondja, doktor, mekkora személyzet tartózkodik a hajón? – kérdezte az elnök.

– Szerintünk úgy száztíz fő.

– Vagyis száztíz ember egyöntetűen elhatározza, hogy az Egyesült Államokba menekül. Ötletnek persze nem rossz – jegyezte meg az elnök fanyarul [2], csak épp kissé valószínűtlen.

Ryan számított az észrevételre. – Van rá precedens, uram. 1975. november 8-án a Sztorozsevoj, egy Krivak osztályú szovjet rakétahordozó fregatt a litvániai Rigából megpróbált átszökni a svéd Gotland-szigetre. A sorállományú legénység zendülését Valerij Szablin, a hajó politikai tisztje vezette. A tisztet bezárták a kabinjaikba, és kifutottak a tengerre. Kis híján célhoz is értek. Amikor saját légierejük és flottájuk támadása végül megállította őket, alig ötven mérföldre voltak a svéd felségvizektől.

Két órán múlt az egész. Szablint huszonhat társával együtt haditörvényszék elé állították és kivégezték. Értesüléseink szerint később is előfordultak zendülés jellegű események szovjet hajókon, különösen tengeralattjárókon. 1980-ban Japán közelében feljött egy Echo osztályú szovjet vadász-tengeralattjáró. A kapitány állítása szerint a fedélzeten tűz ütött ki, de a légi felderítés fényképein – a japánokén, akárcsak a mienkén – semmi nyoma nem volt füstnek vagy kihajigált égett roncsnak. A legénység tagjain látható idegfeszültség inkább elfojtott zendülésre utalt. Hasonló, szórványos esetekről évek óta érkeznek beszámolók. Tehát igaz, hogy a konklúziónk nem mindennapi, de nem is minden előzmény nélkül való.

Foster tengernagy a belső zsebébe nyúlt, és előhúzott egy műanyag szopókás szivart. Szemének csillogása nemcsak a gyufa lángját tükrözte. – Nekem egész hihetőnek tűnik ez a dolog.

– Jó lenne, ha kicsit bővebben kifejténé, tengernagy úr – mondta az elnök [2], mert nekem egyelőre nem.

– Elnök úr, a legtöbb zendülést tiszt vezeti, nem a legénység valamelyik tagja. Ennek egész egyszerűen az az oka, hogy a sorállomány nem ért a navigációhoz. A tisztiek előnyösebb helyzetben vannak, képzettek, és tudják, hogy egy lázadás nemcsak kudarcra végződhet. A szovjet haditengerészetnél ez a két tényező fokozottan érvényesül. Lehet, hogy csak a tisztiek határoztak.

– És a legénység követi őket? – kérdezte Pelt. – Noha tudják, milyen sors vár rájuk meg a családtagjaikra?

Foster pöffentett néhányat a szivarján. – Járt már tengeren, dr. Pelt? Nem? Akkor képzelje el, hogy világ körüli útra indul, mondjuk, a Queen Elizabeth 2-n. Egy szép napon ott találja magát a Csendes-óceán közepén – de tudja-e, hogy pontosan hol? Nem tudja. Azt tudja, amit a tisztiek mondanak magának. Na persze, ha nem teljesen járatlan a csillagászatban, akkor pár száz mérföld pontossággal meg tudja határozni a földrajzi szélességet. Ha ehhez van egy jó órája és valamelyest konyít a gömbháromszögtanhoz, ugyanilyen pontossággal megbecsülheti a hosszúságot is. Stimmel? Mármost ez egy olyan hajó, ahonnan látni valamit.

Akikről mi beszélünk, azok tengeralattjárókon vannak. Ott nincs sok látnivaló. Mi van tehát akkor, ha ezt a tisztiek csinálják – még csak nem is valamennyien? Honnan szereznek róla tudomást a többiek? – Foster a fejét ingatta. – Sehonnan. Egyszerűen képtelenek rá. Talán még a mieink is, pedig ők sokkal jobb kiképzést kapnak. Náluk a matrózok zöme, mint tudjuk, sorállományú. Egy atom-tengeralattjárón az ember teljesen el

van vágva a világtól. Rádiózás csak az ELF és VLF hullámon van, és ott is rejtjeles; minden üzenetet a híradóosztás közvetíti. Ő tehát okvetlenül benne kell, hogy legyen. Ugyanez a helyzet a navigátorral. Ők is tehetetlenségi navigációs rendszert használnak, akár csak mi. Meg is néztünk egyet, azét a Golfét, amit Hawaii mellett emeltünk ki. Az ő gépükön is rejtjeles adatok futnak. A kormányos-mester leolvassa a gépről a számot, és a navigátor egy könyvből határozza meg a helyzetüket. A Vörös Hadseregben a térképek szárazföldi erőknél is katonai titoknak számítanak. A haditengerészetnél úgyszintén. A sorállományúaknak nem mutogatnak térképeket, nem kötik az orrukra, hogy merre járnak. Kiváltképp így van ez egy rakétahordozó tengeralattjárón.

A tetejébe ezek dolgozó matrózok. A tengeren úgy megy, hogy az embernek van egy kijelölt feladata, azt elvégzi. Az ő hajóikon tizennégy-tizennyolc óra a szolgálat. A legénység jó része behívottakból áll, akik nagyon egyszerű kiképzést kapnak. Egy-két műveletre tanítják be őket – na meg arra, hogy pontosan kövessék a kapott parancsot. Vagyis rutinmunkára és minél kevesebb gondolkodásra. Ezért látjuk azt, hogy a nagyobb javításokat maguk a tisztek végzik. A beosztottaknak se idejük, se kedvük kérdezősködni. Ki-ki teszi a dolgát, és bízik a többiekben. A tengeren ez a fegyelem. – Foster leverte a hamut. – Bizony, uraim, ha a tisztek összeállnak, esetleg nem is mindannyian, akkor énszerintem meg tudják csinálni. Tíz-tizenkét lázadó pedig sokkal könnyebben kerül, mint száz.

– Könnyebben, de nem könnyen, Dan – vetette ellen Hilton tábornok. – Az ég szerelmére, hiszen ott a hajón legalább egy politikai tiszt, plusz a kémszolgálatok különböző beépített emberei. Tényleg azt hiszi, hogy egy kipróbált pártmunkás belemegy ilyesmibe?

– Miért ne? Hallottuk Ryantól: azon a fregatton a politikai tiszt vezette a zendülést.

– Igen, és emiatt aztán meg is tisztogatták az egész főcsoportfőnökséget – vágott vissza Hilton.

– Szép számmal álltak már át hozzánk KGB-ügynökök, csupa feddhetetlen pártember – mondta Foster. Szemlélatomást kedvére való volt a gondolat, hogy most egy orosz tengeralattjáró teszi ugyanezt.

Az elnök rövid töprengés után Ryanhez fordult. – Dr. Ryan, önnek sikerült meggyőznie, elméleti lehetőségként elfogadom a magyarázatát. Mármost kérdés, hogy a CIA szerint mit kellene tennünk?

– Elnök úr, én hírelemző munkát végzek, nem pedig...

– Nagyon jól tudom, hogy mit csinál, dr. Ryan. Eleget olvastam a jelentéseit. Látom magán, hogy van véleménye. Ki vele.

Ryan oda se pillantott Moore bíróra. – Fogjuk meg, uram.

– Ilyen egyszerű?

– Nem, elnök úr, valószínűleg nem. Viszont egy-két napon belül úgy fordulhat, hogy Ramiusz följön itt Virginia előtt, és politikai menedékjogot kér. Erre az eshetőségre fel kell készülnünk, uram, és énszerintem tárt karokkal kéne fogadnunk. – Ryan látta, hogy a vezérkari főnökök mind bólogatnak. Végre valaki mellé állt.

– Maga aztán letette a garast – jegyezte meg jóindulatúan az elnök.

– A véleményemet kérdezte, elnök úr. Nem mondom, hogy könnyen fog menni. Ezek az Alfák és Victorok teljes sebességgel közelednek, szinte bizonyosra vehetően azért, hogy elvágják a Vörös Október útját – más szóval, hogy blokádnak alá vegyék az atlanti partunkat.

– Blokádnak – ízlelgette az elnök. – Csúnya szó.

– Bíró úr – szólalt meg Hilton tábornok, nyilván felmerült önökben, hogy ez az egész talán dezinformáció, amivel le akarják leplezni a feltehetően magas beosztású hírforrásukat.

Moore bíró unottan mosolygott. – Ahogy mondja, tábornok úr. Ha csak komédia, akkor rettentően agyonbonyolították. Utasításunk szerint dr. Ryannek a tájékoztató elkészítésekor abból kellett kiindulnia, hogy a rendelkezésére álló adatok fedik a tényeket. Ha mégsem így lenne, enyém a felelősség. – Áldja meg az Isten, bíró úr, gondolta Ryan, habár átvillant rajta, vajon mennyire megbízható a FÚZFA forrása. A bíró folytatta: – Mindenesetre, uraim, ezekre a szovjet lépésekre így is, úgy is válaszolnunk kell.

– Ellenőrizteti az értesülést, bíró úr? – kérdezte az elnök.

– Igen, uram, dolgoznak rajta.

– Helyes. – Az elnök merev derékkal ült, és Ryan észrevette, hogy a hangja határozottabbra váltott. – A bíró úrnak igaza van. Akármin törjük is a fejüket, ezt nem nézhetjük tétlenül. Uraim, a szovjet hadiflotta felénk közeledik. Mit teszünk?

Elsőként Foster tengernagy válaszolt. – A flotta készen áll, elnök úr. Minden hadra fogható egységünk kifutott, illetve holnap estig kifut. A dél-atlanti térségből visszahívtuk a repülőgép-hordozóinkat, az atom-tengeralattjárókat most csoportosítjuk át. Ma délelőtt óta a felszínen közeledő erők fölött ott nyüzsögnek P-3C Orion felderítőgépeink, illetve a britek Skóciából felszálló Nimródjai. Tábornok úr? – Foster Hiltonhoz fordult.

– Pillanatnyilag Dan Orionjai mellett köröz egy E-3A Sentry AWACS típusú gépünk, F-15 Eagle harci gépek támogatásával, amelyek izlandi támaszpontunkról szállnak fel. Pénteken ilyenkorra megérkezik a Maine-i Loring légitámaszpontból egy B-52-es század. Harpoon levegő-felszín rakétákkal lesznek felszerelve, és váltásban kísérik a szovjeteket. Semmi agresszív, ugyebár – vigyorgott Hilton, csak épp a tudtukra adjuk, hogy nem alszunk.

Ha továbbra is felénk tartanak, a harcászati légielő néhány kötelékét átvezényeljük a keleti partra, illetve, ha önök is jóváhagyják, csendben mozgósítjuk a Nemzeti Gárda és a tartalékos állomány egy részét.

– Hogy lehet azt csendben csinálni? – tudakolta Pelt.

– Dr. Pelt, néhány gárdaegységet a kiképzési tervnek megfelelően amúgy is behívtunk a nevadai Nellis támaszpontra. Ők majd Nevada helyett Maine-be mennek. Az ottani bázis elég nagy, és a SAC-hoz tartozik. – Hilton a Hadászati Légierő Parancsnokságáról beszélt. – Tőlük nemigen fog kiszivárogni.

– Hány repülőgép-hordozónk van kéznél? – kérdezte az elnök.

– Jelenleg csak egy, uram, a Kennedy. A Saratogának a múlt héten összetört egy főturbinája, egy hónap, míg kicserélik. A Nimitz és az America pedig most a dél-atlanti térségben jár, az America az Indiai-óceánról visszatérőben, a Nimitz úton a Csendes-óceánra. Elég szerencsétlenül jött össze a dolog. Visszahívhatnánk egyet a Földközi-tenger keleti feléről?

– Nem – rázta fejét az elnök. – A ciprusi helyzet még mindig nagyon kényes. Egyáltalán, szükséges lenne? Ha valami... kellemetlen adódik, nem tudjuk a felszíni erőiket azzal semlegesíteni, amink van?

– De igen, uram – vágta rá Hilton tábornok. – Dr. Ryan helyesen mondta: az Atlanti-óceán a miénk. A légielő egymaga több mint ötszáz gépet tud kiállítani erre a feladatra, ehhez jön még három-négyszáz a haditengerészetből. Ha erőpróbára kerül sor, a szovjet flotta mozgalmas, de rövid életnek néz elébe.

– Ezt persze igyekszünk elkerülni – mondta csendesesen az elnök. – Ma reggel megjelentek az első lapértesülések. Épp ebéd előtt telefonált Bud Wilkins a Timestól. Ha a közvélemény a kelleténél korábban értesül ennek az egésznek a dimenzióiról... tessék, Jeff.

– Elnök úr, feltéve, de meg nem engedve, hogy dr. Ryan elemzése helytálló, nem látom be, hogyan tehetnénk bármit is az ügyben.

– Mi? – csúszott ki Ryan száján. – Elnézést, hogy mondta, uram?

– Aligha lophatunk el egy orosz rakétahordozó tengeralattjárót.

– Már miért ne? – kontrázott Foster. – A mindenségit, hát hány tankot meg repülőgépet csaklitzunk már el tőlük? – A többi vezérkari főnök egyetértően bólogatott.

– Egy repülőgép egy-két pilótával, az egy dolog, tengernagy úr. Egy atom-tengeralattjáró huszonhat rakétával és több mint százfőnyi legénységgel azért mégsem ugyanaz. Természetesen a tiszteknek megadhatjuk a menedékjogot.

– Ön tehát azt mondja, hogy ha ez a hajó befut Norfolkba, fogjuk és adjuk vissza? – hüledezett Hilton. – Te jó ég, gondolja csak meg, kétszáz robbanótöltet van rajta! Azokat egyszer még felhasználhatják ám ellenünk, tudja-e? Biztos benne, hogy vissza kéne adnunk?

– Milliárd dolláros értékről van szó, tábornok úr – makacsolta meg magát Pelt.

Ryan észrevette az elnök arcán átsuhanó mosolyt. Köztudomásúlag kedvelte az élénk eszmecserét. – A jog mit mond, bíró úr?

– Itt a tengerészeti törvény rendelkezései mérvadóak, elnök úr. – Moore ez egyszer feszengeni látszott. – A praxisomban sohasem alkalmaztam, csak az egyetemről emlékszem rá úgy-ahogy. A tengeri jog jus gentium – elvben minden ország ugyanazokat a törvényeket alkalmazza. Az amerikai és a brit bíróságok rendszeresen hivatkoznak egymás ítéleteire. De hogy egy hajó lázadó legénysége milyen jogokkal rendelkezik... arról fogalmam sincs.

– Nem zendüléssel vagy kalózkodással állunk szemben, bíró úr – jegyezte meg Foster. – Úgy tudom, ilyenkor hajórongálásról szoktak beszélni. Zendülés az, amikor a legénység fellázad a törvényes hatalom ellen. A tisztek súlyos függelemsértése viszont hajórongálásnak minősül. Ámbár szerintem, atomfegyverekről lévén szó, nem kell különösebben elmerülnünk a paragrafusokban.

– Talán mégsem árt, tengernagy úr – gondolkodott hangosan az elnök. – Ahogy Jeff mondta, a hajó komoly érték, az ő törvényes tulajdonukat képezi, és tudni fogják, hogy hozzánk került. Abban, azt hiszem, megegyeztünk, hogy a legénységnek legfeljebb csak egy része van beavatva a dologba. Eszerint tehát akik nem vesznek részt a zendülésben – vagy hajórongálásban, most mindegy $\square$, utána majd haza akarnak menni. Nekünk pedig lehetővé kell tenni számukra a hazatérést.

– Kell? – Maxwell tábornok szórakozottan firkáit a noteszába. – Kell?

– Tábornok úr – mondta határozottan az elnök $\square$, közlöm önnel, hogy semmi esetre sem lehet szó olyan emberek fogságban tartásáról vagy likvidálásáról, akiknek egyetlen vágyuk, hogy hazatérjenek szeretetteikhez. Megértette? – Körbepillantott a többiekén. – Ha megtudják, hogy nálunk van, visszakérik. Márpedig a hazatérőktől meg fogják tudni. Most arról nem is szólva, hogy egy ekkora valamit el tudnánk-e egyáltalán rejtetni.

– Éppenséggel el – szólt tárgyilagosan Foster $\square$, de a legénység csakugyan gondot jelentene. Ettől függetlenül azért remélem, hogy átnézhetjük.

– Úgy érti, hogy egészségügyi zárlatot rendelnének el, megvizsgálnák a tenger-állóságát, ellenőriznék, hogy nincs-e a fedélzeten esetleg csempészett kábítószer? – Az elnök mosolygott. – Azt hiszem, nem lenne akadálya. De kissé előreszaladtunk. Van itt még tisztáznivaló bőven. Mi a helyzet a szövetségeseinkkel?

– Az angolok egyik repülőgép-hordozója a minap nálunk járt. Mit gondol, Dan, hasznát venné? – kérdezte Hilton tábornok.

– Igen, ha kölcsönadják. Most fejeztük be Bermudától délre azt a tengeralattjáró-elhárító gyakorlatot, és a britekre igazán nem volt panasz. Az Invincible-t, a négy kísérőjét meg a három csatahajót tudnánk használni. Épp az eset kapcsán indultak sürgősen vissza.

– Tudnak a legújabb fejleményekről, bíró úr? – kérdezte az elnök.

– Nem, legalábbis tőlünk nem. Az utolsó információ alig négyórás. – Moore nem tartotta szükségesnek közölni, hogy Sir Basilnek megvan a maga embere a Kremlben. Ryan sem tudott erről többet, mint amennyit itt-ott elejtettek. – Engedelmeivel, elnök úr, Greer altengernagy készenlétben áll, hogy Londonba repüljön és tájékoztassa a miniszterelnököt.

– Miért nem elég küldeni egy...

Moore bíró már rázta is a fejét. – Elnök úr, ezt az információt... hogy is mondjam, csak kézzel továbbíthatjuk. – Az asztalnál ülőknek felszökött a szemöldökük.

– Mikor indul?

– Ma este, ha ön is jónak látja. Az Andrews légi támaszpontból több gép is megy, kongresszusi járatok. – Vége az ülésnek, jöhet egy kis társas kiruccanás. Karácsony Európában, persze ténymegállapító küldetés címén.

– Nincs valami gyorsabb, tábornok úr? – kérdezte az elnök Hiltont.

– Fél óra alatt elő tudunk készíteni egy VC-140-est. Lockheed JetStar, majdnem olyan gyors, mint a 135-ös.

– Az jó lesz.

– Igen, uram. Máris odaszólok. – Hilton felállt, és a sarokban levő telefonasztalhoz lépett.

– Bíró úr, szóljon Greernek, hogy szedelőzködjön. A kísérőlevél, amit a miniszterelnöknek küldök, ott fogja várni a gépen. Tengernagy úr, kéri az Invincible-t?

– Igen, uram.

– Megszerzem magának. A következő kérdés, hogy mit mondjunk a mieinknek.

– Amennyiben az Október simán befut hozzánk, semmit, ha viszont kapcsolatba kell lépünk vele, akkor...

– Elnézést, bíró úr – mondta Ryan, de ez a valószínűbb. A gyors vadászhajók minden bizonnyal előbb érnek ide, és erre figyelmeztetnünk kell, már csak az állandó tisztek miatt is. Ha észreveszik, elsüllyeszti.

– Minket ki tudott játszani. Miért ne tudná őket is? – kérdezte sértődötten Foster.

– Ők építették, tengernagy úr. Lehet, hogy van valami, ami miatt ők könnyebben ráakadnak, mint mi.

– Logikus feltevés – helyeselt az elnök. – Küldünk valakit, hogy tájékoztassa a flottaparancsnokságot. Leadni nem tudjuk, ugye, bíró úr?

– Csak annyit mondhatok, elnök úr, hogy roppant értékes forrásról van szó, amit semmi módon nem veszélyeztethetünk.

– Rendszerben van, akkor odarepül valaki. Lépjünk tovább. Beszélünk kell a szovjetekkel is. Egyelőre még azt mondhatják, hogy hazai vizeken mozognak. Mikorra lépik át Izland vonalát?

– Hacsak irányt nem változtatnak, holnap estére – felelte Foster.

– Jó, még egy napot várunk, hátha jelentkeznek, addig mi is ellenőrizzük a hírt. Bíró úr, huszonnégy órát adok, hogy valamivel alátámassza ezt a mesét. Ha holnap éjfélig nem fordulnak vissza, pénteken reggel bekérem Arbatov nagykövetet. – A vezérkari főnökökhöz fordult. – Uraim, holnap délutánra kész tervek várak önöktől, minden eshetőséggel számoljanak. Kettőkor találkozunk ugyanitt. És még valami. Arról, ami itt elhangzott, az én külön engedélyem nélkül senkinek egy szót sem! Ha a sajtóba bármi kiszivárog, fejek fognak potyogni. Tessék, tábornok úr.

– Ami a tervekkel illeti, elnök úr – mondta Hilton, miközben visszaült a helyére, ezek elkészítéséhez szükségünk van a vezénylő parancsnokokra és néhány műveleti szakértőre. Blackburn tengernagyot semmiképpen sem hagyhatjuk ki. – Blackburn volt az atlanti erők főparancsnoka.

– Ezen még gondolkodnom kell. Egy órán belül értesítem önt. A CIA-nál hányan tudnak az ügyről?

– Négyen, uram. Ritter, Greer, Ryan és jómagam. Más senki.

– Maradjon is így. – Az elnöknek az utóbbi hónapokban elég sok fejfájást okoztak a kiszivárgó hírek.

– Igen, uram.

– Mára végeztünk.

Az elnök felállt. Moore az asztalt megkerülve még gyorsan előhozakodott valamivel, dr. Pelt szintén maradt, a többiek sorban elhagyták a termet. Ryan kint az ajtó előtt várt.

– Jó volt – ragadta meg a kezét Maxwell tábornok. Távolodó kollégáira sandítva kis szünetet tartott, aztán folytatta: Örültség az egész, de ahogy Dan Foster ráharapott, az azért valami. Nézze csak, hogy megy, szerintem még mindig merevedése van. – Az apró tábornok vidáman kuncogott. – És ha a tengeralattjáró a kezünkben lesz, talán sikerül rábeszélünk az elnököt, hogy mégis tüntessük el a legénységet. Tudja, mint a bíró úr annak idején. – Azzal megfordult és elballagott. Ryannek az utolsó mondatától végigborzongott a háta.

– Jack, visszajönne egy pillanatra? – hívta be Moore.

– Maga ugye történész? – kérdezte az elnök a jegyzeteit böngészve. Ryan észre sem vette, hogy jegyzetelt.

– Igen, elnök úr, ez a végzettségem – szorította meg a felé nyújtott kezét.

– Jó drámai érzéssel rendelkezik, Jack. Tárgyalótermi ügyvédnek is bevált volna. – Az elnök még államügyész korában vált híressé a hajlíthatatlanságáról. Pályafutása kezdetén megúsztott egy gyilkossági kísérletet a maffia részéről, ami kimondottan használt a politikai ambícióinak. – Tetszett a tájékoztatója.

– Köszönöm, elnök úr. – Ryan ábrázata felragyogott.

– A bíró úr azt mondja, hogy maga ismeri annak a brit köteléknek a parancsnokát.

Ryant mintha homokzsákkal vágták volna fejbe. – Igen, uram. White tengernagy. Vendégeskedtem nála vadászaton, a feleségeink barátnők. White-ék közeli kapcsolatban vannak a királyi családdal.

– Helyes. Valakinek repülőre kell szállnia, hogy tájékoztassa a flottaparancsnokunkat, azután pedig a briteket, ha átengedik nekünk a repülőgép-hordozót, márpedig meggyőződésem szerint átengedik. A bíró úr azt javasolta, hogy Davenport ellentengernagy és maga menjenek. Tehát ma este a Kennedyre repülnek, onnan pedig majd az Invincible-re.

– Elnök úr, én...

– Nézze, dr. Ryan – mondta halvány mosollyal Pelt, maga rá a legalkalmasabb. Ismeri a titkos anyagot, ismeri a brit parancsnokot, a haditengerészeti hírértékelés specialistája. Minden szempontból megfelel. Mondja, maga szerint a haditengerészetünk mennyire szeretné megkaparintani ezt a Vörös Októbert?

– Természetesen érdeklí őket, uram. Szívesen megnéznék, de még inkább kipróbálnák, szétszednék, összeraknák, újra kipróbálnák. Minden idők legnagyobb fogása lenne.

– Ez igaz. De mintha túlságosan is a vonzásába kerültek volna.

– Nem tudom, mire gondol, uram – mondta Ryan, holott nagyon jól tudta. Peltet az elnök kedvelte ugyan, de a Pentagon már kevésbé.

– Talán olyan kockázatot is vállalnának érte, amit mi sokallanánk.

– Dr. Pelt, ha azt akarja ezzel mondani, hogy egy hivatásos tiszt...

– Nem azt akarja mondani – szakította félbe az elnök. – Legalábbis nem egészen. Hanem azt, hogy talán nem árt a helyszínre küldeni valakit, akinek a józan, elfogulatlan véleményére bízást hagyatkozhatok.

– De hiszen engem nem ismer, uram.

– Jó pár jelentését olvastam – felelte mosolyogva az elnök. Beszélték, hogy nála a lefegyverzés csak annyi, mintha bekapcsolna egy reflektort. Ryan hiába tudta, hogy mire megy ki a dolog, tehetetlenül pislogott. – Tetszik, amit csinál. Van érzéke a dolgokhoz, a tényékhez. Jó az ítélőképessége. Mármint az egyik, aminek köszönhetem, hogy idáig jutottam, az szintén a jó ítélőképesség, és én úgy ítélem meg, hogy maga alkalmas a feladatra. Csupán az a kérdés, vállalja-e.

– Pontosan mi lenne a feladat, uram?

– Néhány napig ott maradna, és beszámolna nekem. Nem ilyen-olyan csatornákon keresztül, hanem közvetlenül. Ehhez minden a rendelkezésére fog állni, gondoskodom róla.

Ryan hallgatott. Egy szempillantás alatt kém lett belőle, terepügynök, méghozzá elnöki utasításra. S ami még rosszabb, az övéi után fog kémkedni.

– Nem szívesen küldözgetne jelentéseket saját bajtársairól, igaz? Nem is ez lesz a dolga, illetve nem egészen. Mint mondtam, egy józan, tárgyilagos véleményre akarok támaszkodni. Jobb lenne valamelyik tapasztalt esetirányító tisztet odaküldeni, de azt akarjuk, hogy minél kevesebben tudjanak róla. Ha Rittert vagy Greert küldenénk, azon mindenki átlátna, maga viszont az ő szemükben egy...

– Egy nagy senki – mondta ki Jack.

– Ami őket illeti, igen – szólalt meg Moore bíró. – A szovjetek dossziét vezetnek magáról. Láttam belőle egy-két részletet. Szerintük maga, Jack, kiváltságos úrfi.

Az vagyok, kiváltságos, gondolta Ryan, rá se hederítve a szavakban rejlő kihívásra. Különböznél ilyen társaságba.

– Vállalom, elnök úr. Nézze el nekem, hogy haboztam. Még sohasem voltam terepügynök.

– Megértem magát. – Az elnök nagylelkű győztes tudott lenni. – Van itt még valami. Amennyire én ismerem a tengeralattjárókat, Ramiusz egy árva szó nélkül is megléphetett volna. Miért hívta fel magára a figyelmet? Mire volt jó az a levél? Szerintem saját maga alatt vágta a fát.

Most Ryanen volt a sor, hogy elmosolyodjon. – Találkozott már tengeralattjáró-parancsnokkal, uram? Nem? Hát úrhajóssal?

– Hogyne, az űrrepülőgép-pilóták közül többen is.

– Ugyanabból a tésztából vannak gyúrva, elnök úr. Mármost a levelet két dolog is magyarázhatja. Az egyik, hogy Ramiusz valószínűleg iszonyúan fúj rájuk, hogy miért, azt majd tőle tudhatjuk meg. A másik, hogy őszintén az égvilágon semmivel nem tudják megakadályozni a szándékában – és ezt az orruk alá akarja dörgölni. A hivatásos tengeralattjáró-parancsnok mind agresszív, magabiztos és roppant agyafúrt. Semmi másban nem leli akkora kedvét, mintha lóvá tehet valakit, mondjuk, egy felszíni hajó parancsnokát.

– Mond valamit, Jack. Az úrhajósok, akikkel beszéltem, a legtöbb kérdésben kimondottan szerények, de ha repülésről van szó, istennek képzelik magukat. Megjegyzem magamnak. Lássunk munkához, Jeff. Magától pedig, Jack, várom a híreket.

Ismét kezét rázták. Miután az elnök tanácsadója kíséretében távozott, Ryan Moore bíróhoz fordult: – Mi a csudát mondott rólam, bíró úr?

– Csakis az igazat, Jack. – A bíró eredetileg a CIA valamelyik rangidős esetirányító tisztjének szánta a feladatot. Ryannel egyáltalán nem számolt, de hát az elnökök már csak ilyenek: akárhány gondosan kimunkált terv dugába dől miattuk. Moore ezt sztoikus belenyugvással fogadta. – Nagyon lép előre, már persze, ha jól végzi a dolgát. A fenébe is, szerintem a végén még élvezni fogja.

Ryan határozottan az ellenkezőjére tippelt, s mint kiderült, helyesen.

CIA-központ

A visszaúton Langleybe végig hallgatott. Az igazgató kocsija beállt az alagsori garázsba, kiszálltak, és a magánhasználatú lifttel egyenesen Moore szobájába mentek. A falburkolatnak álcázott liftajtót Ryan, még ha praktikus voltát elismerte is, melodramába illőnek vélte. Az igazgató rögtön az íróasztalához lépett, és felemelte a telefont.

– Bob, azonnal jöjjön be hozzám. – A szoba közepén ácsorgó Ryanre pillantott. – Legszívesebben már ott lenne, igaz, Jack?

– Igen, bíró úr – felelte Ryan minden lelkesedés nélkül.

– Látom én magán, mit tart erről az egész kémkedésről, de ne feledje, hogy nagyon kényes helyzet alakulhat ki. Igazán megtisztelve érezheti magát ekkora bizalomtól.

Mire Ryannek leesett a tantusz, befutott Ritter.

– Mi történt, bíró úr?

– Művelet indul. Ryan Charlie Davenporttal odarepül a Kennedyre, és tájékoztatja a flottaparancsnokot erről az Október-ügyről. Az elnök ráharapott.

– Sejtettem. Greer alig valamivel a maguk érkezése előtt indult az Andrews légi támaszpontonra. Szóval Ryan repül, hm?

– Igen, Jack, a maga utasítása a következő: tájékoztatja a flottaparancsnokot és Davenportot, slussz. Ugyanez vonatkozik a britekre, a parancsnokot és mást, senkit. Ha Bob egyéb forrásból is hitelesíteni tudja a FÚZFÁ-t, további adatokat is közölhetünk, de csak a legszükségesebbeket. Világos?

– Igen, uram. Gondolom, az elnök azért tisztában van velem, hogy sok sikerre nem számíthatunk, ha senki se tudja, mi a csuda folyik egyáltalán. Pláne ha azok sem, akiken múlik a dolog.

– Egyetértek magával, Jack. Ezzel kapcsolatban az elnököt jobb belátásra kell bírunk. Igyekezni fogunk, de addig is ne feledje – ő a nagyfőnök. Bob, kerítsen elő valamit Ryannek, hogy ne lógjon ki a képből.

– Tengerésztiszt egyenruha? Legyen, mondjuk korvettkapitány, háromsávós, a megfelelő kitüntetésekkel. – Ritter végigmérte Ryant. – Kábé negyvenkettes méret. Egy órán belül magára húzhatja. A művelet kap valami nevet?

– Ez a következő lépés. – Moore ismét felvette a telefont, és beütött öt számot. – Két szót kérek... Aha, jó, köszönöm. – Fölírta magának. – Nos, uraim, a művelet neve MANDOLIN. A magáé Ryan, Háromkirályok. Könnyű megjegyezni így az ünnepek előtt. Mire végez a szabónál, meglesznek a mellékkódok is. Bob, személyesen kísérelje oda Ryant. Én felhívom Davenportot, hogy intézkedjen a géppel kapcsolatban.

Ryan követte Rittert a lifthez. Minden rögtön klappol, mindenki hipp-hopp intézkedik, gondolta. A MANDOLIN művelet máris sínen van, pedig még senki sem tudja, mit akarnak elérni, és még kevésbé, hogy hogyan. A kódnevével sem volt megelégedve. Nagy bölcsességet ne várjanak tőle. Jó, hogy nem kapta mindjárt a Mindenszenteket.

A HETEDIK NAP DECEMBER 9. CSÜTÖRTÖK

Az észak-atlanti térség

Amikor Samuel Johnson hajóra szállván azt írta, „akárha börtönben volnék, de itt vízbe is fúlhatok”, legalább azzal vigasztalódhatott, hogy a hajóig vezető utat biztonságos járművön tette meg. Én viszont, fűzte tovább Ryan a gondolatot, péppé kenődhetek ennek a repülőnek a roncsai között. Egy Grumman Greyhound bal felőli ülésében kuporgott; ez a hordozóra szállító jármű a flottánál nem örvend különösebb népszerűségnek. A menetiránynak háttal álló ülések túlságosan közel voltak egymáshoz, Ryannek az álláig fel kellett húznia a térdét. A kabin sokkal szívesebben fogadott be rakományt, mint embert. A hátuljába ládába csomagolva háromtonnányi elektronikus és gépalkatrészt tömtek; nyilván azért oda, hogy ha a gép lezuhan, a négy utas puha teste is óvja az értékes berendezéseket. A kabin nem volt fűtve. Nem voltak ablakai sem. Ryant csak egy réteg vékonyka alumínium választotta el a két turbómotorral együtt süvítő, kétszáz csomós szélétől. S ami még rosszabb volt, ötezer láb magasságban viharba kerültek, és a gép úgy dobálta magát, mint egy örült bukógalamb. Még szerencse, hogy világítás sincs, gondolta Ryan – legalább senki se látja a szürke ábrázatomat. Közvetlenül mögötte a két pilóta a gépzajt túloldótól vidáman társalgott. Ezek a gazfickók élvezik a dolgot.

A robaj kissé alábbhagyott, Ryannek legalábbis úgy tűnt. Nehezen tudta eldönteni. Habszivacs fülvédő volt rajta, a sárga, felfújható mentőmellénnyel együtt nyomták a kezébe, miközben elmondták, mi a teendő, ha a gép netán zuhanni kezd. Ebből az igencsak vázlatos ismertetőből nagyobb szellemi erőfeszítés nélkül rájöhettek, mekkora az esélyük egy ilyen éjszakán bekövetkező katasztrófa túlélésére. Ryan utált repülni. Annak idején alig három hónapja volt hadnagy a tengerészgyalogosoknál, amikor Krétán egy NATO-hadgyakorlaton lezuhant a szakasz helikoptere, s ezzel vége is szakadt az ő aktív pályafutásának. A háta sérült meg, hajszálon múlt, hogy nem lett élete végéig rokkant, és azóta, lehetőleg kerülte a repülést. Most úgy érezte, hogy egyre nagyobbakat huppannak lefelé. Ez remélhetőleg azt jelenti, hogy közelednek a Kennedyhez. A másik magyarázatra inkább nem gondolt. Mindössze kilencven perce szálltak fel a Virginia Beachben levő Oceana haditengerészeti légi támaszpontból, de Ryan egy hónapnak érezte. Megfogadta magában, hogy polgári légi járástól soha többé nem fog félni.

A gép vagy húsz fokkal lejjebb billentette az orrát, és megcélozni látszott valamit. Leszálláshoz készülődnek: ez az egészben a legkockázatosabb, gondolta Ryan. Emlékezett egy vizsgálatra, amit a vietnami háború idején folytattak repülőgép-hordozókon szolgáló pilótákkal. Kisméretű EKG-készülékkel mérték rajtuk a stresszt, és arra a meglepő eredményre jutottak, hogy a pilóták igénybevétele nem akkor a legnagyobb, amikor lövik őket, hanem amikor leszálláshoz készülnek – kiváltképp éjszakai leszálláshoz.

Vidámbbnál vidámbb gondolatok, mondta magában Ryan. Behunyta a szemét. Akárhogy végződjön is, pár másodpercnél nem tart tovább.

Az eső áztatta, ide-oda billegő fedélzet nem volt egyéb, mint egy jelzőfényekkel kerített fekete lyuk az éjszakában. A hordozóra való leszállás pedig egy fékezett becsapódás. Erős futómű-támaszok és lökéscsillapítók mérsékeltek az ütközés erejét. A gép lendületét hatalmas rándulással visszafogta a fékező drótkötél. Megérkeztek. Épségben. Remélhetőleg. A gép pillanatnyi megtorpanás után továbbgurult. Ryan furcsa robajokat hallott, aztán rájött, hogy csak a szárnyak csukódnak össze. Arra eddig nem is gondolt, hogy ez menet közben is előfordulhatott volna. Most már hál' istennek mindegy. A gép végre teljesen megállt, kinyitották a hátsó fedélzeti nyílást.

Ryan kicsatolta a biztonsági övét, felpattant, bevágta a fejét az alacsony tetőbe. Nem várt Davenport-ra, vászontáskáját magához ölelve kiiskolta a gépből. Egy sárga inges fedélzeti kezelő rögtön mutatta, merre a parancsnoki torony, vagyis a „sziget”. Szakadt az eső, s Ryan inkább érezte, mintsem látta, hogy a repülőgép-hordozó csakugyan a nyílt tengeren jár. Futva indult a vagy húszlépésnyire levő, kivilágított ajtó felé, de ott aztán már be kellett várnia Davenportot, aki egyáltalán nem igyekezett. Kimért, harminchüvelykes léptekkel közeledett, méltóságteljesen, ahogy tengernagyhoz illik; alighanem bosszantotta, hogy jóformán titokban érkezik, s így elmarad a szokásos ceremónia, a fedélzetmester sípszava, a sorfal. Az ajtón belül egyetlen tengerészgyalogos állt, sávos kék nadrágban, khakiszínű ingben és nyakkendőben, hófehér pisztolytáskával parádézó tizedes, aki érkezésükre haptákba vágta magát.

– Painter ellentengernagyot merre találom, tizedes?

– Az ellentengernagy úr a parancsnokiban van, uram. Adjak önök mellé kíséretet?

– Fölösleges, fiam, parancsnokoltam én ezen a hajón. Jöjjön, Jack. – Ryan vihette mind a két táskát.

– Te jó ég, uram, tényleg ezt csinálta?

– Mit, éjszakai leszállásokat? Persze, jó néhány százat. Nem nagy ügy. – Davenport jól adta a bankot, de Ryan átlátni vélt rajta.

A Kennedy belülről eléggé emlékeztetett a Guamra, a helikopterhordozó csatahajóra, amelyen Ryan rövid katonai pályafutása alatt szolgált. Acél rekeszfalak és csövek útvesztője, minden egyforma ezüst-szürkére pingálva. A csöveken itt-ott színes csíkok és festékszóróval írt rövidítések voltak, amin az itteniek nyilván ki is tudtak igazodni. Ryannek nemigen mondtak többet, mint a csiszolt kőkorszaki barlangfestmények. Ment Davenport nyomában: folyosó, forduló, egy acél "lépcső", ami olyan meredek volt, hogy majdnem orra esett, újabb folyosó, újabb forduló. Innen már nem talált volna vissza. Egy ajtóhoz értek, a mellette posztoló tengerészgyalogos őrmester előírásosan tisztelgett, majd kinyitotta előttük.

Ryan belépett Davenport mögött – és leesett az álla. A Kennedy parancsnoki szobáját mintha egy Beacon Hill-i palotából emelték volna át egy az egyben. Jobb felől hatalmas falfreskó, a többi falon vagy fél tucat olajfestmény, köztük a hajó névadójának, John Fitzgerald Kennedy elnöknek a portréja, s mindenütt drága küllemű faburkolat. A padlón bíborszínű, süppedős gyapjúszőnyeg, a berendezés minden ízében polgári: franciás stíl, tölgyfa és brokát. Az ember szinte el se hitte, hogy hajón van, míg föl nem pillantott a mennyezet – a tető – egyen-szürkére mázolt csőrengetegére, ami kimondottan különös kontraszthatást nyújtott.

– Hello, Charlie! – bukkant elő a szomszédos helyiségből Joshua Painter ellentengernagy, törülközővel a kezében. – Milyen volt az út?

– Kissé göröngyös – ismerte el Davenport, miközben kezet ráztak. – Ez itt Jack Ryan.

Ryan eddig csak hírből ismerte Paintert. A vietnami háborúban Phantom-pilóta volt, később Roham a rizsföldek ellen címmel írt is a légitámadásokról egy őszinte könyvet, amellyel kevés barátot szerzett. Apró termetű, izgékony ember volt, hatvan-egynéhány kilónál nemigen lehetett több. Gyakran emlegették kiváló taktikai érzékét és puritán tisztességét.

– A te embered, Charlie?

– Nem, ellentengernagy úr, James Greernek dolgozom. Nem vagyok tengerésztiszt. Elnézést kérek öntől. Nem szívesen bujkálok. Az egyenruha a CIA ötlete volt.

Painter arcán megfagyott a mosoly. – Vagy úgy. Akkor nyilván maga fogja elmondani, miben sántikálnak Ivánék. Legalábbis remélem, mert valaki csak tudja. Először van hordozón? Hogy ízlés a leszállás?

– Egész jól beválna hadifoglyok vallatására – próbált könnyednek látszani Ryan. A két tengernagy jót nevetett rajta, aztán Painter rendelt némi harapnivalót.

Néhány perc múlva nyílt a dupla ajtó, és két pincér érkezett, egyik az ételt hozta tálcán, a másik két kanna kávéval. A három tiszt rangjának megfelelő kiszolgálásban részesült. Az egyszerű, ám ízléses menü láttán Ryan szájában összefutott a nyál: tizenkét órája egy falatot sem evett. Szedett az ezüstszegélyű tányérjára káposzta és krumpli salátát, s választott hozzá két formás marha-fasírtot rozskenyérral.

– Köszönöm, egyelőre elég lesz – mondta Painter. A pincérek vigyázzba merevedtek, és távoztak. – Na, akkor lássuk a medvét.

Ryan leküszködte a szájába tömött fél szendvicset. □Tengernagy úr, ez az információ mindössze húsz órája van a birtokunkban. – Elővette a táskájából és átnyújtotta az előkészített dossziékat. Húsz percig beszélt, ezalatt sikeresen elpusztította a két szendvicset meg a saláta zömét, és lekávézta a kézirásos jegyzeteit. A két tengernagy eszményi hallgatóságnak bizonyult, egyszer sem szakították félbe, bár jó néhány hitetlenkedő pillantást vetettek rá.

– Te jószágú úristen – szólalt meg Painter, mikor Ryan a mondandója végére ért. Davenport viszont rezzenéstelenül fogadta a hírt, hogy alkalmasint megvizsgálhatnak belülről egy szovjet rakétahordozó tengeralattjárót. Jack nem szívesen ült volna le vele pókerezni. – És maga mindezt elhiszi? – kérdezte Painter.

– Igen, uram, el. – Ryan töltött magának még egy csésze kávéval. Jobban esne egy sör ez után a fasírt után, gondolta. Egész ehető volt, és például Londonban sohasem sikerült rendes fasírtot jutnia.

Painter hátradőlt a székén, és Davenportre nézett. – Charlie, szólj Greernek, hogy tanítsa meg ezt a fiút egy-két dologra – mondjuk az ügybuzgóság határait. Szerinted nem vad ez egy kissé?

– Josh, Ryan írta azt a jelentést tavaly júniusban a szovjet rakétahordozó tengeralattjárók cirkáló útvonalairól.

– Aha. Jó kis jelentés volt, megerősített valamit, amit én már két-három éve hajtogattam. – Painter felállt, a sarokba ment, és kinézett a viharos tengerre. – Na és mit teszünk az ügyben?

– A művelet még nincs teljes részletességgel kidolgozva, de ön várhatóan azt az utasítást fogja kapni, hogy találja meg a Vörös Októbert, és lépjen kapcsolatba a kapitányával. Hogy azután mi lesz? Nos, azután keresnünk kell a hajó számára egy biztonságos helyet. Az elnök szerint ugyanis nem tarthatjuk meg – már ha egyáltalán kézre kerítjük.

– Mi? – Painter egy tizedmásodperccel előbb kapta fel a fejét, mint Davenport. Ryan hosszú percekig magyarázta nekik.

– A búbánatos életbe! Kapok egy megoldhatatlan feladatot azzal, hogy ha netán mégis megoldom, akkor majd szépen visszaadjuk nekik a nyavalyás hajójukat!

– Ellentengernagy úr, az én javaslatom – az elnök ugyanis megkérdezett – úgy szólt, hogy tartsuk meg. Erre hajlottak a vezérkari főnökök is, a CIA is. Igen ám, de ha a legénység haza akar térni, akkor el kell őket engednünk, és így a szovjetek végképp meggyőződnek róla, hogy a hajójuk nálunk van. Érthető tehát az ellenkező álláspont is. A Vörös Október egy nagy rakás pénzt ér, és az ő tulajdonuk. Másrészt hová rejthetnénk egy 30 000 tonnás tengeralattjárót?

– Tengeralattjárót a víz alá szokás rejtetni! – tajtékzott Painter. – Arra találták ki. És mi az, hogy az ő tulajdonuk? Ez támadó fegyverzet, ami ellenünk irányul!

– Ellentengernagy úr, mi ugyanazon az oldalon állunk. – jegyezte meg csendesen Ryan. – Az imént azt mondta, hogy megoldhatatlannak tartja a feladatot. Miért?

– Nézze, Ryan, megtalálni egy ilyen víziszivart, amelyik nem akarja, hogy megtalálják, az nem éppen a világ legegyszerűbb dolga. Mi a sajátjainkon gyakoroljuk. Elvértve sikerül, ez pedig, maga mondta, máris átment az összes északkeleti SOSUS figyelő vonalon. Az Atlanti-óceán elég nagy, a rakétahordozó tengeralattjárók nyomzaja pedig elég kicsi.

– Értem, uram. – Ryan kénytelen volt belátni, hogy talán túl optimistán ítélte meg az esélyeket.

– Amúgy milyen formában vagy, Josh? – kérdezte Davenport.

– Nem panaszkodom. Ez a CSINOS DELFIN gyakorlat, ami most futott le, túrhetően sikerült. Legalábbis itt – tette hozzá Painter, mert a másik oldalon a Dallas csinált velünk egy-két disznóságot. Az elhárító-egységeink kitűnőre vizsgáztak. Milyen támogatásra számíthatunk?

– Amikor eljöttem a Pentagonból, a műveleti parancsnok éppen azt nézte, hány P-3-asunk van a Csendes-óceánon, úgyhogy ezekből nyilván kapsz még néhányat. Minden mozdítható egység kifut. A tiéd az egyetlen hordozó, tehát rád hárul a taktikai irányítás. Ne vacakolj, Josh, te vagy a legjobb tengeralattjáró-elhárítónk.

Painter töltött magának kávé. – Na, jó, szóval van egy, azaz egy hordozónk. Az America és a Nimitz egy héten belül nemigen ér ide. Ryan, maga azt mondta, hogy az Invincible-re készül. Ezek szerint megkapjuk?

– Az elnök most néz utána. Kellene?

– Naná. White tengernagy elég jól ért az elhárításhoz, és a DELFIN-en óriási mázlijuk volt. Két vadász-tengeralattjárónkat is elkapták, Vince Gallery alig látott a pipától. Hát igen, mázli kell ide. Na, akkor máris két felszálló-fedélzetünk van. Azon gondolkodom, hogy vajon kaphatnánk-e néhány S-3-ast. – Painter a Lockheed Vikingéről beszélt, a hordozóról felszálló tengeralattjáró elhárító gépekről.

– Miért? – kérdezte Davenport.

– Partra küldeném az F-18-asaimat, és akkor elférne még húsz Viking. Nem szívesen mondok le a csapásmérő erőmről, de most inkább a tengeralattjáró-elhárítást kéne fölhozni. Magának mondom, Jack: ha mégis téved, akkor a ruszlik felszíni erői jól megugráltatnak minket. Tudja, hány felszín-felszín rakétájuk van?

– Nem, uram. – Ryan biztosra vette, hogy több a kelleténél.

– Mi, hordozók vagyunk az első számú célpontjaik. Ha eleresztik, bizony kapkodhatjuk a fejünket – és aztán persze ők is megnézhetik magukat. – Csörrent a telefon. – Itt Painter... Igen. Köszönöm. Na, az Invincible visszafordult. Megkapjuk, és még két teknőt is adnak hozzá. A többi kísérő meg a három vadász megy tovább hazafelé. – Biggyesztett. – Nem mondom, igazuk van. Ezek szerint kíséretet kell nekik adnunk, de még így is jól járunk. Kell az a felszálló-fedélzet.

– Jacket odavinné rá egy helikopter? – Ryan tűnődni kezdett, vajon Davenport tudja-e, hogy mivel bízza meg az elnök. Mintha le akarná vakarni.

Painter megrázta a fejét. – Helikopternek túl nagy út. Inkább ők küldjenek érte egy Harriert.

– A Harrier vadászgép, uram – jegyezte meg Ryan.

– Van egy kétüléses kísérleti változata járőrözésre. Elég jól bevált hatókörön kívüli feladatoknál is. Az egyik vadász-tengeralattjárónkat épp ezzel csípték el, a mieink későn ébredtek. – Painter kihörpintette maradék kávéját.

– Akkor, hát, uraim, irány a vezérlő, próbáljuk meg kiokoskodni, hogy is lesz ez a mutatvány. A főparancsnok nyilván ideszól, nem bánám, ha addigra jutnánk valamire. Magának meg, Ryan, kérünk az Invincible-ről egy gépet.

Ryan velük tartott, és két óra hosszat nézte, amint Painter, akár egy sakknagymester a bábuikat, hajókat tologat ide-oda az óceánon.

Az USS Dallas

Bart Mancuso több mint húsz órája nem mozdult ki a harcálláspontból. Az előző szolgálata és a mostani között alig jutott pár óra alváshoz, no meg néhány szendvicshöz, kávéhoz, és a szakács jóvoltából, hogy némi változatosságban is része legyen, két csésze liofilizált leveshez. A második az imént került elé, különösebb lelkesedés nélkül nézegette. – Kapitány? – Mancuso megfordult. Roger Thompson szólította, a szonártiszt.

– Mi az? – lépett el a taktikai asztaltól, amely napok óta lekötötte a figyelmét. Thompson a helyiség hátsó felében állt, mögötte Jones, aki egy csiptető táblát meg egy magnót szorongatott.

– Uram, Jonesy talált valamit, szeretné megmutatni. Mancuso kissé ingerült lett – a huszonnégy-órás általában nem tett jót az idegeinek. Joneson azonban látszott, hogy nem akármiről van szó. – Oké, jöjjenek ide a térképasztalhoz.

A Dallas térképasztala, egy vadonatúj szerkenyű, össze volt kötve a BG-10-zel és egy másfélszer másfél méteres képernyővel. A kivetített térkép-szegmentum úgy változott, ahogy a Dallas haladt. Ez fölöslegessé tette a papírtérképeket, bár azokat is megtartották. A papír törhetetlen.

– Kösz, főnök – mondta Jones szokatlanul jól nevelten. – Tudom, hogy épp elég a dolga, de azt hiszem, találtam valamit. Az a minapi furcsa kontaktus nem hagyott nyugodni. Amikor a többi ruszki tengeralattjáró ricsajozni kezdett, le kellett róla állnom, de azóta háromszor is visszakerestem, megvan-e még. Negyedszerre aztán eltűnt, egyszerűen kiment a jel. Mutatnám, hogy mit hoztam össze. Elő tudná ezen pötyögtetni az akkori nyomvonalunkat?

A térképasztal a BC-10-en keresztül interfésszel csatlakozott a hajó tehetetlenségi navigációs rendszeréhez. Mancuso beütötte az utasítást. Ha így mennek tovább a dolgok, az ember lassan már a végét is számítógép-vezérléssel húzza le... A képernyőn pirossal megjelent a Dallas tekervényes nyomvonala, tizenöt perces szakaszolásban.

– Óriási – ámuldozott Jones. – Ilyet még nem is láttam. Na, jó, nézzük. – Farzsebéből előhúzott egy csomó ceruzát. – Az első kontaktus ugye 0915 körül volt, az irány mondjuk kettő-hat-kilenc. – Lefektette a ceruzát, a radírja volt a Dallas, a hegye nyugatnak mutatott a célpont felé. – Aztán 0930-kor kettő-hat-nulla. 0948-kor kettő-öt-nulla. Mindegyikben van egy kis hiba, kapitány. Nehéz volt ráállni a jelre, de a hibák többé-kevésbé kiegyenlítik egymást. Ekkortájt kezdődött a nagy rumli, úgyhogy a többit kellett figyelmem, de 1000 körül visszamentem rá, és az irány kettő-négy-kettő volt. – Egy másik ceruzát tett a keletnek kanyarodó vonalra, amely azt mutatta, hogy a Dallas távolodik az izlandi partoktól. – 1015-kor kettő-három-négy, és aztán 1030-kor kettő-kettő-hét. Ez az utolsó kettő elég bizonytalan, uram. Borzasztó halvány jel volt, nem nagyon sikerült megfogni. – Jones felpillantott. Idegesnek látszott.

– Jó, jó, csak lazítson, Jonesy. Gyűjtson rá nyugodtan.

– Kösz, kapitány. – Jones előhalászta a cigarettáját meg a gázöngyújtóját. Még soha semmivel nem jött így ide a parancsnokhoz. Tudta, hogy Mancuso türelmes és jóindulatú, legalábbis azzal, akinek van mondanivalója a számára. Ellenben nem állhatja, ha az idejét vesztegetik, és ez a mostani helyzetben igazán érthető. – Na most úgy fest a dolog, uram, hogy nagyon messze nem lehetett tőlünk, igaz? Mert akkor valahol Izland és köztünk járt. Lehetett úgy félúton. Vagyis a nyomvonala körülbelül ilyen. – Jones újabb ceruzákat helyezett el.

– Álljunk meg, Jonesy. Honnan veszi?

– Ja, igen. – Jones kipattintotta az írotábla csíptetőjét. – Tegnap reggel, vagyis hajnalban, amikor leadtam a szolgálatot, piszkált engem ez a dolog, úgyhogy fogtam magam, és a mi elkanyarodásunk alapján kiszámítottam az ő nyomvonalát. Értek hozzá, parancsnok, olvastam a kézikönyvet. Könnyű, annak idején a Cal Techen pont ilyenformán írtuk le a csillagmozgást. Első évben csillagászatot is tanultam.

Mancuso kis híján felnyögött. Ezt a fajta számítást még senki emberfia nem nevezte könnyűnek. Jones számoszlopaira és ábráira pillantva azonban kénytelen volt elismerni, hogy nagyjából helyesek. – Folytassa.

Jones előhúzott a zsebéből egy Hewlett-Packard számológépet meg egy National Geographic-szerű, összevissza firkáit térképet. – Ellenőrizi, uram?

– Majd igen, de egyelőre csak folytassa. Mi ez a térkép?

– Kapitány, tudom, hogy szabályellenes meg minden, de én ezen vezetem a rossz fiúk útvonalait. Soha nem viszem ki a hajóról uram, becsszóra. Valamennyit tévedhetek, de ez az egész durván megfelel kettő-kettő-nulla iránynak és tízcsomós sebességnek. Vagyis az Egyes Út bejáratához tart, igaz?

– Mondja csak. – Mancuso maga is rájött. Jonesnek alighanem igaza lesz.

– Na, akkor már nem tudtam aludni, úgyhogy visszamentem a szonárhoz, és előszedtem a kontaktusról készült szalagot. Ötször kellett átfuttatnom a számítógépen, hogy kiszűrjem belőle a sok szemetet –

tengerzaj, más tengeralattjárók, satöbbi ☒, aztán újra felvettem tízszeres gyorsításban. – Letette a kazettás magnót a térképasztalra. – Ezt hallgassa meg, parancsnok.

A hang recsegett, de néhány másodperces időközönként volt egy ismétlődő trumm. Két perc figyelmes hallgatás után meg lehetett állapítani, hogy rendszeresen ismétlődik, és az intervallum körülbelül öt másodpercnyi. Ekkor már Mannion hadnagy is ott fülelt Thompson mögött, és jelentőségteljesen bólogatott.

– Ez ember csinálta zaj, kapitány. Más nem ismétlődik ilyen pontosan. Normál sebességnél nem sok értelme volt, de amikor fölpörgettem, csak elcsíptem a nyavalyást.

– Jól van, Jonesy, mondja a végkövetkeztetést.

– Amit most hallott, kapitány, az egy orosz tengeralattjáró akusztikus jele. Az Egyes Út felé tartott Izland mentén. Bármibe lefogadom, kapitány.

– Roger?

– Engem meggyőzött, kapitány – felelte Thompson. Mancuso még egyszer megnézte a nyomvonalat, hátha adódik más lehetőség. Nem adódott. – Engem is, Roger. Jonesyt azonnali hatállyal előléptetem első osztályú szonárkezelővé. Mire jön a váltás, készítse elő aláírásra a papírokat, meg egy dicshimnusz a napiparancsba. Ron – boksolta vállon a szonárkezelőt ☒, derék munka volt!

– Köszönöm, parancsnok – sugárzott Jones fülig érő szájjal.

– Pat, Butler hadnagyot hívatom a harcálláspontba.

Mannion a telefonhoz lépett, és hívta a hajó főgépészét.

– Jonesy, maga szerint mi lehet ez?

A szonárkezelő a fejét rázta. – Nem csavar hangja. Még sose hallottam ilyet. – Visszatekerte a szalagot az elejére, és újra elindította.

Két perc múlva megérkezett a harcálláspontba Earl Butler hadnagy. – Hívatott, parancsnok.

– Hallgassa csak meg, Earl. – Mancuso harmadszor is elindította a szalagot.

Butler a texasi egyetemen végzett, és kijárt minden haditengerészeti iskolát, ahol foglalkoztak tengeralattjáró-hajtóművekkel. – Ez meg mi akar lenni?

– Jonesy szerint orosz tengeralattjáró. Én pedig elhiszem neki.

– Hogy készült a szalag? – fordult Butler Joneshoz.

– Tízszeres gyorsítás, uram, és előtte ötször átpucoltam a BC-10-en. Normál sebességen semmit nem mond. – Jones rá nem jellemző szerénységgel elhallgatta, hogy neki igenis mondott.

– Valami harmonikus. Ha csavar volna, akkor száz láb átmérőjűnek kellene lennie, és egyszerre csak egy csavarszárnyat hallanánk. A rendszeres időköz valami harmonikusra utal. – Butler bamba képet vágott. – De harmonikus micsodára?

– Akármilyen is, egyenesen ide tartott. – Mancuso az egyik ceruzával rábökött a Thor ikreire.

– Akkor tényleg orosz – bólíntott Butler. – Szóval valami újat találtak ki. Már megint.

– Mr. Butlernak igaza van – mondta Jones. – Valóban harmonikus zöreinek hangzik. A másik érdekes dolog, hogy volt a háttérzajban valami olyasmi, mint mikor víz megy át egy csövön. Nem tudom, ezt nem sikerült fölvennem. A számítógép biztos kiszűrte. Amúgy is nagyon halvány volt... mindegy, ez nem az én területem.

– Jól van, Jones. Mára eleget dolgozott. Hogy érzi magát?

– Kicsit fáradt vagyok, parancsnok. Elbíbelődtem vele egy darabig.

– Mit gondol, ha újra felbukkana, el tudná csípni? – Mancuso sejtette a választ.

– Hát persze, kapitány. Most, hogy tudjuk, mire figyeljünk, nem gond.

Mancuso a térképasztalra pillantott. – Lássuk csak, ha az Ikrek felé tartott, aztán végigment az Úton, mondjuk, huszonöt-harminc csomóval, majd beállt az eredeti irányra és nagyjából tíz csomóra... akkor most valahol itt jár. Jó messze. Ha teljes sebességre kapcsolunk, negyvennyolc óra alatt... ide érünk, elé. Pat?

– Hozzávetőleg stimmel, uram – hagyta helyben Mannion hadnagy. – Igaza lehet, hogy az Úton teljes gőzzel ment, és azután lassított – abban az örült útvesztőben nincs sok értelme csöndben settenkedni, mikor pedig már négy-ötszáz mérföld előnyre tett szert, minek strapálná fölöslegesen a gépeit. Az ő helyében mi is így tettünk volna.

– Jó, akkor megpróbáljuk. Rádióan engedélyt kérünk, hogy elhagyjuk a Toll Booth körzetét és fölkutassuk ezt az alakot. Jonesy, maximális sebességnél magukra, szonárosokra egy ideig nem lesz szükség. Tegye majd fel a kontaktusszalagot a szimulátorra, gondoskodjon róla, hogy minden kezelő ismerje meg a hangmintát, de előbb pihenjen. Valamennyien pihenjenek, ha a fickó újra felbukkan, százszázalékos emberekre lesz szükség. Zuhanyozzanak le, akár hollywoodi módon, rászolgáltak, aztán nyomás az ágyba. Hosszú, kemény hajszára számíthatunk.

– Nem gond, kapitány. Lefogadom, hogy elkapjuk. Megtartja a kazettát, uram?

– Aha. – Mancuso kiemelte a kazettát, és csodálkozva meredt Jonesra. – Feláldozott érte egy Bachot?

– Nem nagy szám, uram. Megvan Christopher Hogwooddal is, az sokkal jobb felvétel.

Mancuso zsebre vágta a szalagot. – Leléphet, Jonesy. Tisztességes munka volt.

– Uram. – Jones a harcálláspontból kifelé menet már számolta is, mennyivel fogja az előléptetés megemelni az illetményét.

– Roger, a következő két napban pihentesse az embereit. Amikor utána vetjük magunkat a fickónak, nekem senki ne kóvályogjon itt.

– Meglesz, kapitány.

– Pat, menjünk fel periszkópra. Azonnal leadjuk a drótot Norfolkknak. Maga meg, Earl, igazán rájöhetne, mi adja ezeket a hangokat.

– Igyekszem, kapitány.

Miközben Mancuso az üzenetet fogalmazta, Mannion hadnagy a mélységi kormányral felvitte a Dallast periszkópmagasságba. Öt percig tartott, míg ötszáz láb mélységből fölértek a viharos felszín alá. Itt már dobáltak a hullámok, s bár felszíni hajón ez enyhének számít, a legénység megérezte. Mannion kibocsátotta a periszkópot és az elektronikus kisegítő rendszer antennáját; utóbbi a széles sávú vevőkészülékhez tartozott, amely az esetleges radarhullámokat észlelte. Körbe sehol semmi – a periszkóppal úgy ötmérföldnyire lehetett ellátni, és a rendszer is csak néhány repülőgépet jelzett, de olyan messze, hogy nem kellett törődni velük. Mannion ezek után kibocsátott még két antennát. Az egyik teleszkópos UHF vevőantenna volt, a másik az új lézeradó. Ez körbe forgott, és az atlanti SSIX-nek, ennek a kizárólag tengeralattjárók által használt távközlési műholdnak a vivőhullámára továbbított jeleket. A lézer nagy jelsűrűségű adásra volt képes, anélkül, hogy elárulta volna a tengeralattjáró pozícióját.

– Kész, uram – közölte az ügyeletes kezelő.

– Adás.

A rádiós megnyomott egy gombot. A jel a másodperc törtrésze alatt elérte a műhold sugárzás hatására villamosságot fejlesztő celláit, átíródott egy UHF-adóra, és egy parabolaantennáról már ment is az Atlanti Flotta híradóközpontjába. Norfolkban a másik rádiós, aki vette, egy gombnyomással ugyanazt a jelet a műholdon keresztül visszaküldte a Dallasra. Így egyszerűen lehetett ellenőrizni, nem maradt-e ki valami az üzenetből.

A Dallas rádiókezelője összehasonlította a kapott és a küldött jelet. – Másolat rendben, uram.

Mancuso utasította Manniont, hogy a kisegítő rendszer és az UHF antennája kivételével mindent vonjon be.

Az Atlanti Flotta híradóközpontja

Az üzenet első sora tartalmazta az egyszer használatos kódtömb oldal- és sorszámát, amelyet a norfolki híradóközpont legerősebben őrzött részlegében számítógépszalagon tároltak. A tiszt a terminálján beütötte a megfelelő számokat, és a gép abban a szempillantásban kiírta a makulátlan szöveget. A tiszt ismét meggyőződött róla, hogy teljes, aztán kivette a nyomtatóból és odavitte a telexkezelő altisztnek.

Az altiszt bepötyögte a címzett hívószámát, és közvetlen vonalon leadta az üzenetet a COMSUBLANT félmérföldnyire levő műveleti központjának. A száloptikás vonal úttest alatt fut egy acélcsőben. Biztonsági okokból hetente háromszor ellenőrzik. A napi taktikai hírközlésre még az atomfegyvereknél is gondosabban vigyáznak.

A COMSUBLANT műveleti központja

A műveleti szobában csengő jelezte, hogy a „forró” nyomtatón üzenet érkezett. Z-vel kezdődött, vagyis sürgős volt.

Z090414ZDEC

SZIGORÚAN TITKOS THEO F:USS DALLAS C: COMSUBLANT INFO: ATLTÉRS //N00000//

SZOVFLOTTA TENGALMANÖV

1. RENDHAGYÓ SZONÁR KONTAKT KB 0900Z DEC 7 KÉSŐBB FOKOZOTT SZOVFLOTTA TENGAL TEVÉKENYSÉG MIATT ELVESZETT. UTÓLAGOS ÉRTÉKELÉS SZERINT KONTAKT SZOVFLOTTA RAKÉTAHORD IZLAND MELLETT EGYES ÚT FELÉ. IRÁNY DÉLNYUGAT SEBESSÉG TÍZ MÉLYSÉG ISMERETLEN.

2. KONTAKT AKUSZTIKAI JELLEMZŐI SZOKATLANOK ISM SZOKATLANOK. JEL NEM HASONLÍT SEMMILYEN SZOVFLOTTA TENGALJÁRÓHOZ.

3. ENGEDÉLYT KÉREK TOLL BOOTH ELHAGYJUK UTOLÉRJÜK ÉS FELDERÍJTÜK. SZOKATLAN HANG ÚJFAJTA HAJTÓMŰRE UTAL. JÓ ESÉLY MEGTALÁLNI ÉS AZONOSÍTANI.

Az üzenetet egy növendék hadnagy vitte Vincent Gallery altengernagy szobájába. Amióta a szovjet tengeralattjárók mozgása elkezdődött, a COMSUBLANT egyfolytában szolgálatban volt, s ez kissé megfeszítette a kedélyét.

– Sürgősséggel a Dallasról, uram.

– Aha. – Gallery átvette a sárga papírt, és kétszer egymás után elolvasta. – Maga szerint mi ez?

– Nem tudom, uram. Úgy látszik, hallottak valamit, aztán később észbe kaptak, és most újra megvizsgálják. Rendkívülinek találják.

– Jó, jó, de most mit mondjunk erre? Gyerünk már, szedje össze magát. Egy szép napon magából is tengernagy lehet, és akkor döntenie kell ám. – Még hogy ebből tengernagy, fanyalgott magában.

– Uram, a Dallas ideális helyen van, hogy szemmel tartsa a szovjetek felszíni hajóit, ha majd elérik Izlandot. Ott van rá szükségünk.

– Eminens válasz – vigyorgott az ifjoncra Gallery, mint aki mindjárt felnégyeli. – Csakhogy a Dallas parancsnoka nem zöldfülű, aligha molesztálna, ha nem tulajdonítana komoly jelentőséget a dolognak. Részletekbe nem bocsátkozik, valószínűleg mert minden azért nem fér bele egy taktikai közleménybe, és egyébként is joggal számít rá, hogy megbízunk az ítélőképességében. „Szokatlan hang újfajta hajtóműre utal.” Lehet, hogy ez baromság, de ő van a helyszínen, és meg akar győződni róla. Azt üzenem, hogy rendben.

– Értettem, uram – felelte a hadnagy, és azon tűnődött, hogy vajon a vén csataló suttyomban nem fejt-e vagy írással hozza-e a döntéseit.

A Dallas

Z090432ZDEC SZIGORÚAN TITKOS F: COMSUBLANT C: USS DALLAS

A. USS DALLAS Z090414ZDEC

B. COMSUBLANT INST 2000.5 MŰV TERÜLET //N04220//

1. A-RA VONATK ENGEDÉLYT MEGADOM.

2. B-RE VONATK BRAVO ECHO GOLF KÖRZETEK ELLENŐRZÉSÉT ENGEDÉLYEZEM 090500Z-TŐL 140001Z-IG. JELENTÉST KÉREK. GALLERY ALTGGY.

– Azannya! – nevette el magát Mancuso. Gallery ben ez az igazán imádnivaló. Az ember föltesz egy kérdést, és mielőtt ráállíthatná az antennáját, már köpi is a választ: igen, nem. No persze, szötte tovább gondolatait, ha kiderül, hogy Jonesy tévedett, akkor bőven lesz magyarázkodnivaló. Gallery megtette már nem egy tengeralattjáró-kapitánnyal, hogy – a szó képes értelmében – fejét vette, és partra tette egyszer s mindenkorra.

Mancuso tudta, hogy ő is nyílegyenesen ilyen végzet felé tart. Első Annapolisi éve óta az volt a leghőbb vágya, hogy vadász-tengeralattjárón parancsnokolhasson. Vágya, ím, teljesült, s tudta, hogy csillaga ettől fogva már csak lefelé mehet. A haditengerészet többi egységénél nem a végállomást jelenti, ha az ember fölvergődik a hajóparancsnokságig. Lehet onnan még tovább kapaszkodni fölfelé, egészen a flottaparancsnokságig, ha úgy tetszik – már ha kellő szerencséje és rátermettsége van. A tengeralattjáróknál más az ábra. Akár jól szerepel Mancuso a Dallason, akár rosszul, hamarosan elveszíti a hajót. Ez az egyetlen esély adatott neki. Mert mire is számíthat utána? Legeslegjobb esetben arra, hogy parancsnoka lesz egy rakétahordozónak. Szolgált ő már ilyenén, így hát tudta, hogy kapitánykodni rajtuk, akár egy új Ohión is, egyszerűen dögunalmas. A rakétahordozónak egy dolga van: rejtve maradni. Márpedig ő szívesebben vadászik: ebben a buliban ez az igazán izgalmas szerep. És mi jöhet a rakétahordozó parancsnoklása után? Megkaphatná egy nagyobb „felszíni úszómű”, alkalmasint egy szép tankhajó parancsnoki tisztét – ami olyan dolog, mintha versenylóról holmi anyatehénre nyergelne át. Vagy kinevezhetik kötelékparancsnoknak, s akkor aztán ülhet valami segédhajó irodájában, és naphosszat tologathatja az aktákat. Ebbéli pozíciójában havonta ha egyszer szállhatna tengerre, s akkor is csak az lenne a dolga, hogy pisztergálja a tengeralattjáró-kapitányokat, akiknek ő csak púp lenne a hátán. No és persze kaphatna egy íróasztalt a Pentagonban. Köszönöm szépen. Mancuso megértette azokat az asztronautákat, akik a holdról visszatérve célja vesztettnek érezték az életüket. Ő is, lám, túl sokat dolgozott azért, hogy vadászhajó-parancsnokká válhasson, s egy év múlva elveszik a hajóját. Más kapitánynak kell átadnia a Dallast. Most azonban még az övé.

– Pat, vonja be az antennákat, és merüljön alá ezerkétszáz lábra!

– Igenis. Antennákat bevonni! – adta tovább a parancsot Mannion.

Egy altiszt meghúzta a megfelelő hidraulikus emeltyűket.

– Összes antenna bent, uram – jelentette az ügyeletes kezelő.

– Jó. Merülő-tiszt, alásüllyedni ezerkétszáz lábra!

– Ezerkétszáz lábra, igenis – visszhangozta a merülő-tiszt. – Tizenöt le-fokra állítani a kormány lapátokat.

– Tizenöt le-fokra, igenis.

– Na, hadd szóljon, Pat.

– Igenis, kapitány. Teljes gőzzel előre!

– Teljes gőzzel előre, igenis! – A kormányos fölnyúlt a parancsközvetítő készülék karjához.

Mancuso elnézte munkálkodó legénységét. Mechanikus precizitással működnek, gondolta. Mégsem gépek. Hanem emberek. Az én embereim.

Hátul, a reaktortérben Butler hadnagy és gépészei vették a parancsot, és kiadták a szükséges további utasításokat. A reaktor hűtőszivattyúi nagy fordulatszámra kapcsoltak. Túlnyomásos forró víz áramlott be a hőcserélőbe, s ott hőjét átadta a külső kör gőzének. Mikor a hűtővíz visszajutott a reaktorba, hűvösebb s ezért sűrűbb is volt, mint az imént. Sűrűbb lévén, több neutronot fogott be a reaktormáglyában, fokozva ily módon a meghasadási reakció sebességét, még több energiát szabadítva föl. Még hátrébb, a hőcserélő rendszer „külső”, azaz nem radioaktív körében a telített gőz, vezérlőszelepek rendjein átvezetve, a

nagynyomású turbina lapátkerekeire jutott. A Dallas hatalmas bronz hajócsavarja gyorsabban kezdett forogni, előre és lefelé lendítve a hajótestet.

A gépészek higgadtan végezték munkájukat. A géptéri lárma megerősödött, mikor a gépek nagyobb teljesítményre kapcsolak. A technikusok minden folyamatot gondosan ellenőriztek a műszerfalakon. Higgadt, pontos, rutinszerű munka. Fölös beszéd, figyelemelterelés nulla. A tengeralattjáró reaktortéréhez képest bármelyik kórházi műtő fecsegők klubjának tűnne.

A hajó elejében Mannion nézte, miként süllyed hatszáz láb alá a mélységmérő. A merülő-tiszt várni fog, míg kilencszáz lábra nem süllyednek, s csak akkor kezdi a kiegyenlítést, hogy éppen a parancsban meghatározott mélységben fejeződjék be a merülés. Mancuso parancsnok az alá a vonal alá akarta süllyeszteni hajóját, amely a különböző hőmérsékletű vízrétegek határzónája. A víz egységes rétegződésű izotermikus síkok mentén helyezkedik el. A viszonylag vékony határréteg, ahol a melegebb felszíni víz érintkezik a hideg mélyvízzel, afféle félig átjárható pajzsot képez, amely visszaveri a hanghullámok nagy részét. Ami hanghullám fölülről mégis áthatol rajta, azt szinte teljesen elnyelik az alsóbb régiók. A Dallas több mint harminc csomós sebességgel suhant a melegvíz-vonal alatt, és noha igencsak nagy lármát csapott, felszíni szonárral mégis nehéz lett volna fölfedezni. Igaz, maga a Dallas is szinte vakon haladt, de hát odalent nemigen volt minek nekiütközni.

Mancuso fogta a mikrofonját. – Itt a kapitány. Negyvennyolc órás nagy sebességű távutazásba kezdtünk. A felé a pont felé tartunk, ahol remélhetőleg lokalizálható lesz egy orosz tengeralattjáró, amely két napja elment mellettünk. A ruszki, úgy tűnik, valami új és mód fölött csöndes hajtóművel van felszerelve. Ilyennel még senki nem találkozott. Megpróbálunk elébe vágni, s ha újra elhúz mellettünk, a nyomába szegődünk. Most már tudjuk, milyen hangokra is kell kihegyezve lennünk, meglehetősen világos képünk van a ruszki hajóról. Nos, jó pihenést kívánok mindenkinek. Ha a helyszínre érünk, hosszú és küzdelmes hajszára lehet számítani. Mindenkitől százszázalékos teljesítményt várok. Úgy tűnik, érdekes játszmánknak nézünk elébe. – Kikapcsolta a mikrofont. – Milyen film megy ma este?

A merülő-tiszt megvárta, míg megállapodik a mélységmérő mutatója, és csak akkor válaszolt. A hajó gazdasági tisztje is lévén, hozzá tartozott a Dallas kábeltélevíziója, az étkezde három video készüléke, meg a többi szórakoztató és kényelmi berendezés. – Választhat, kapitány úr, A Jedi visszatér és két futballkazetta között: Oklahoma-Nebraska és Miami-Dallas. A gyakorlatozásunk idején játszották le mind a két mérkőzést: olyan lesz, mintha élőben adnák, – Elnevette magát. – Reklámmal megtűzdelve, meg minden. A konyhán már készítik a pattogatott kukoricát.

– Helyes. Ereszkedjen meg csak mindenki kedvére. – Hogy lehet, hogy a haditengerészet meccseit soha nem tudják beszerezni, tűnődött Mancuso. Persze, idén a szárazföldiek hülyére verték őket...

– Jó reggelt, kapitány! Lépett be a harcálláspontba Wally Chambers, az első tiszt. – Mi újság?

– Jöjjön csak át a tiszt étkezdébe, Wally. Szeretném, ha meghallgatna valamit. – Mancuso kivette ingzsebéből a kazettát, és a hajó hátsó traktusába vezette Chamberst.

A V. K. Konovalov

A Dallas-tól kétszáz mérföldre északkeletre, a Norvég-tengeren a Konovalov délnyugat felé nyargalt negyvenegy csomóval. Tupoljev kapitány egyedül ült a tiszt étkezdében, kezében a két napja kapott utasítással. Harag és bánat között őrlődött. Hogy a tanítója ilyet tett! Tupoljev egyszerűen le volt taglózva.

De hát mit lehet itt csinálni? A parancs, amit kapott, egyértelmű, annál is inkább – mint a zampolitja rámutatott, mivel ő, Tupoljev, az áruló Ramiusz hajdani tanítványa. Ő is könnyen fura helyzetben találhatja magát. Ha az a disznó diadalmaskodik.

Marko tehát voltaképp mindenkit átvert, nem csupán a Konovalovot. Ő, Tupoljev, ott ólalkodott a Barents-tengeren, cirkált föl és alá, mint a megszállott, miközben Marko elment szépen ellenkező irányban. És jól kiröhögött mindnyájunkat, tette hozzá gondolatban. Ilyen egy rohadt árulást, még ilyen pokoli veszedelmet, mint amit a rógyinára hozott! Egyszerűen hihetetlen – ugyanakkor nagyon is elképzelhető. Amennyi előnyt ez a Marko kapott. Négyszobás lakás, a dácsa, a saját Zsiguli. Tupoljevnek még soha nem volt saját autója. Nagy nehezen fölverekedte magát a kapitányságig, és akkor most nesze, ez! Szerencséje lesz, ha legalább azt meg tudja tartani, amit idáig szerzett.

Meg kell ölnöm a barátomat, gondolta. A barátomat? kérdezett rá azonnal, és el kellett ismernie, hogy bizony, nagyon is jóban voltak ők ketten Markóval. Marko jó barát volt, és elsőrangú tanító. Hol csúszhatott így félre?

Natalja Bogdanova.

Csakis. Elég rohadt dolog, hogy így kellett történnie. Istenem, hányszor ebédelt velük, hányszor hallhatta, ahogy Natalja nevetett az ő szép, nagy, erős fiain! Tupoljev megcsóválta a fejét. Hogy egy ilyen pompás asszony ilyen nyomorult véget érjen egy ostoba, kontár sebész melléfogása miatt! És semmit nem lehetett tenni: a sebész egy központi bizottsági tagnak a fia. Botrány, hogy napjainkban, mikor már három nemzedék óta építjük a szocializmust, még mindig ilyenek történnek. De ezt a mostani örültséget egyszerűen semmi sem igazolhatja.

Tupoljev a tengerészeti térkép fölé hajolt. Öt napon belül az állomáshelyén lesz, ha gépei kitartanak, és ha Marko nem sieti el a dolgokat. Hát nem fogja: nem az a fajta, róka inkább, semmint bika. Tupoljev tudta, hogy a többi Alfa előbb fog odaérni, mint az övé, de nem bánta. Ezt a dolgot neki kell elintéznie. Elébe kell vágnia Markónak és be kell várnia. Marko el akar majd suttyanni, de a Konovalov ott lesz. És a Vörös Október elpusztul.

Az észak-atlanti térség

A brit Sea Harrier egy perccel korábban érkezett. A hordozó bal oldala felől közeledve pilótája, kilebegtetve a gépet, fölmérte a leszállópályát, a szél- és hullámviszonyokat, majd egyenes harminccsomós sebességet tartva, s ezzel kompenzálva a mozgó hajó sebességét, elegánsan jobbra csúsztatva a vadászgépet, s gyöngéden fedélzetre tette a Kennedy dereka táján, a „szigettől” kevéssel előrébb. A fedélzeti legénység beosztott tagjai odaszaladtak; hárman nehéz kerék-ékeket helyeztek el a vadászgép alatt, a negyedik fémlétrát támasztott a pilótafülkéhez, melynek fedele már nyílt is. Egy másik négytagú csoport üzemanyagtöltő csővel szaladt a gép felé; szemlátomást meg akarták mutatni, hogy az USA haditengerészete milyen káprázatos gyorsasággal szolgálja ki a repülőket. A pilóta narancssárga kezelábast, citromsárga mentőmellényt viselt. Sisakját az első ülés támlájára akasztotta, és lemászott a létrán. Rövid szemlét tartott, hogy avatott kezekben tudhatja-e gépét, s aztán futva indult a sziget felé. A fedélzeti nyílásnál találkozott Ryannel.

– Maga Ryan? Tony Parker vagyok. Hol a kló? – Jack útbaigazította, s a pilóta futólépésben távozott, Ryan meg ott maradt repülőöltözékében, táskáját szorongatva, sután. Másik kezében fehér műanyag pilótasisak fityegett. Nézte, hogyan töltik föl a Harriert. Vajon tudják-e, mit cselekszenek? – gondolta.

Parker három perc múlva előtermett. – Korvettkapitány úr – mondta ☐, egyvalamit soha be nem építenek a vadászgépekbe. A végét. Föltankolják az embert kávéval, teával, aztán odafönn nincs hova kimenni.

– Ismerős. Van más elvégeznivalója is?

– Nincs, uram. Idefelé röptömben rádióncseverészttem az önök tengernagyával. Úgy látom, a fiúk már meg is itatták a kecskémét. Mehetünk?

– Evvel mit kezdjek? – mutatta Ryan a táskáját, attól tartva, hogy majd az ölében kell tartania. Jegyzeteit a pilótaruha alatt, a mellén lévő zsebben hordta.

– Betesszük a csomagtartóba. Erre tessék, uram. Parker könnyed léptekkel indult a vadászgép felé. Épp hogy csak pirkadt még a hajnal. Egy-kétezer láb magasságban masszív felhőréteg borította az eget. Lógott az eső lába. A tenger még most is jó hét láb magas hullámokat vetett – fehér tarajú hullámokkal szabdalt szürke végtelenség. Ryan érezte talpa alatt, hogy a repülőgép-hordozó halad; elcsodálkozott, hogy ilyen irdatlan tömeget hogyan lehet egyáltalán mozgásba hozni. Mikor odaértek a Harrierhez, Parker fogta Ryan táskáját, s a gép hasa alatt elfordított egy sülyesztett kilincsművet. Nyílt a fedél, s szabaddá vált egy kisebb hűtőszekrény méretű raktér. Parker beletömte a táskát, rácsapta és gondosan bezárta az ajtót. Egy sárga zekés fedélzeti matróz pár szót váltott vele. Hátrébb egy helikopter túráztatta a motorját, mellette egy Tomcat vadászgép gördült a katalpulthoz. Ráadásnak a harminccsomós szél dudálása. Nem éppenséggel a csönd szigete egy ilyen hordozó.

Parker föltessékeltte Ryant a létrán. Jack, aki létrán sem érezte magát kellemesebben, mint repülőgépen, úgy zuhant bele az ülésébe. Elfészkelődött, ahogy lehetett; egy fedélzeti matróz segített becsatolni a négy pont rögzítéses biztonsági hevedert, ráillesztette Ryan fejére a sisakot, és megmutatta a fedélzeti beszélő csatlakozóját. Lám, az amerikaiak elég jól ismerik a Harriert. A dugaszalj mellett Ryan egy kapcsolót látott. Bekapcsolta.

– Hall engem, Parker?

– Hallom, kapitány úr. Minden rendben?

– Úgy fest.

– Jó. – Parker elfordult tőle, hogy ellenőrizze a motorok szívónyílását. – Indítom a motort.

A fülketetőt nyitva hagyták. Három fedélzeti matróz, széndioxid-tűzoltókészülékkel a kézben, közelebb lépett, ha netán kigyulladna a motor. Tucatnyi ember a sziget mellől figyelte az idegen gépet, melynek bömbölve kelt életre Pegasus motorja. Akkor lecsukták a tetőt.

– Készen áll, kapitány úr?

– Készen, ha maga is.

A Harrier nem nagy vadászgép, de bizonyos, hogy a leglármasabb. Ryan úgy érezte, hogy valósággal szagatja testét a motordörgés, miközben a pilóta beállította a megfelelő tolóerő vektort. A gép megimbolygott, megbuktatta az orrát, és reszketegen a levegőbe emelkedett. Ryan látta, hogy a Kennedy szigete tövében egy ember istenhozódot int. A Harrier bal kéz felé távolodott el a hajótól, s közben növelte magasságát.

– Nna, nem is volt olyan rossz – jelentette ki Parker. Állított a tolóerő-szabályzón, és a Harrier vízszintes pályára tért. Ryan nem érzett különösebb gyorsulást, de láthatta, hogy a Kennedy örületes sebességgel távolodik. Néhány másodperc alatt elérték a kísérőhajók belső gyűrűjét.

– Menjünk már fölé ennek a lekvárnak – javasolta Parker. Maga felé húzta a botkormányt, és a gép a felhőmennyezet felé lendült. Másodperc múlva benne is voltak a sűrűjében, s Ryan az iménti öt mérföld helyett már csak ötlábnyira látott el.

Jack körülnézett a műszerekkel és kapcsolókkal zsúfolt fülkében. Légsebességük százötven csomó volt, s tovább emelkedett, a magasság négyszáz láb. Ezt a Harriert iskolagépnek tervezték, de műszerfalát módosították: helyet szorítottak a gép hasára szerelhető érzékelő-gondola kijelzőinek is. Hja, gondolta Jack, szegény ember vízzel főz – bár Painter ellentengernagy elbeszélése alapján a megoldás ragyogóan működik. Az a tévéképernyő-szerűség, gondolta, nyilván a FLIR-kijelző, vagyis az előtekintő infravörös pásztázó jelzéseit mutatja. A légsebességmérő most már háromszáz csomót mutatott, az emelkedésmutató húsz fokon állt. Többnek érződött.

– Rögtön kinn vagyunk belőle – ígérte Parker. – Most! A magasságmérő huszonhatezer lábat mutatott, mikor Ryant szembetámadta a tűző napfény. Soha nem tudott hozzászokni, hogy lehet akármilyen csúf idő odalent, mégis napfényre bukkan az ember, ha elég magasra száll. Az intenzív ragyogásban az ég kékje sötétebbnek tűnt, mint az odalentről megszokott pasztellárnyalat. Megszabadulván az alacsonyabb rétegek turbulenciájától, olyan sima lett a röptük, mint a nagy utasszállítóké. Ryan lehúzta sisakján az ellenzőt, mert bántotta a napfény.

– Így már jobb, igaz, uram?

– Jobb, hadnagy úr. Sőt, jobb, mint számítottam.

– Hogy értve, uram?

– Hát csak úgy, hogy élvezetesebb, mint akármelyik utasszállítóval. Sokkal többet lát az ember.

– Kár, hogy nincs valamivel több üzemanyag: bemutatnának egy kis légi akrobatikát. A Harrier szinte mindent meg tud csinálni, amire kéri az ember.

– Kár, kár, de mit tegyünk.

– Na tessék, és a tengernagyuk még azt mondta, hogy ön, kapitány úr, nem szeret repülni.

Ryan keze keményen megmarkolta a karfát, mert a Harrier három teljes bukfencet vetett, s csak akkor állt vissza vízszintes pályájára. Ryan magát is meglepte azzal, hogy nevetni képes. – Hohó, hát ez az a híres angol humor?

– Az önök tengernagyja parancsolta – mondta félig mentegetőzve Parker. – Már csak hogy azt ne higgye, hogy a Harrier valami istenverte, lomha busz.

Vajon melyik tengernagy, tűnődött Ryan. Painter vagy Davenport? Lehet, hogy mind a kettő. A felhő teteje érett gyapotmezőként fehérlett alattuk. Azelőtt, kitekintve az utasszállító gépek harminc centis kis ablakán, soha nem ragadta meg a látvány. Itt, a hátsó ülésben viszont úgy érezte, mintha odakint ülne.

– Volna egy kérdésem, uram.

– Ki vele.

– Mi a gubanc?

– Hogyhogy?

– Hát úgy, hogy visszafordították a hajónkat. Aztán jött a parancs, szedjek föl egy fontos embert a Kennedyn, és vigyem át az Invincible-re.

– Ahá, értem. Felelni mégsem tudok, Parker. Levelet viszek a maguk főnökének. Postás vagyok csupán. – Ryan hazudott persze.

– Elnézést, kapitány úr, csak hát, tudja, várandós az asszony. Karácsony utánra várjuk az első gyerekünket, és szeretnék ott lenni.

– Hol lakik?

– Chathamben, nem messze a...

– Tudom, hol van. Jelenleg magam is Angliában élek. Marlow-ban, a Temze mentén, London fölött. Ott lett meg a második gyeregem.

– Ott született?

– Ott lett meg. A feleségem szerint ezek a szállodai ágyak, mindig ezt okozzák. Őneki legalábbis. De hogy a tárgyra térjek, ha fogadnék, elég nagy esélyt adnék magának, Parker. Nem beszélve arról, hogy az első gyerek általában késni szokott.

– Szóval Marlow-ban lakik?

– Ott. Odaköltöztünk ez év elején.

– Jack Ryan... John Ryan? Csak nem az a főszer, aki...

– De. Éppenséggel. Örülnék, ha nem terjesztené, hadnagy úr.

– Megértettem. Nem tudtam, hogy tengerésztiszt.

– Hát ez az, emiatt kérem, hogy ne szóljon róla senkinek.

– Igen, uram. Én sajnálom az iménti légistiklit.

– Semmi baj. A tengeragnak is meg kell hogy legyen a maga kis öröme. Egyébként hallom, hogy volt egy közös hadgyakorlatuk a mieinkkel.

– Volt bizony, uram. El is süllyesztettem egy tengeralattjárójukat, a Tullibee-t. Éjjel fedeztük föl, nem messze a felszín alatt, hála a FLIR-készülékünknek. Mert, tudja, senki nem tudhatott erről az új berendezésünkről. Telipotyogtattuk a tengert lármakeltőkkel a Tullibee körül. Hallom, őrültül zabos lett a parancsnoka. Reméltem, megismerkedhetünk Norfolkban, de nem futottak be az indulásunk napjáig.

– Hogy érezték magukat Norfolkban?

– Jól. Képzelve, még vadászni is elvittek a Chesapeake-öbölbe, a keleti partra.

– Ne mondja! Én is vadászgattam már arrafelé. Milyen volt?

– Pompás. Fél óra alatt leszedtem három vadlibát. Annyiban volt limitálva, amit egy ember kilőhet, sajna.

– Szóval maga, ismeretlenként, csak betoppant, és ebben a szezon végi időben fél óra alatt leszedett három libát?

– Tudja, uram, ez az én szerény kenyérkeresetem. A lődözés.

– Múlt év szeptemberében fajdvadászaton voltam Skóciában a maguk tengernagyával. Egy duplacsövűt nyomtak a kezembe. Merthogy aki olyan puskát használ, mint én – Remington automatát ☐, azt arrafelé valóságos terroristának nézik. Úgyhogy egy kiszolgált Purdeyt kaptam. No és végül tizenöt madaram lett. Elég henye módja volt az a vadászatnak, mellesleg: egy inasnak csak az volt a dolga, hogy a puskám töltögesse, és egy zászlóaljnyi hajtó verte föl a vadat. Summa summarum, kis híján kiirtottuk a madárpopulációt.

– Hja, nálunk területegységre több vad jut, mint önöknél.

– Ezt mondta a tengernagy is. Milyen messze van az Invincible?

– Negyven percre.

Ryan az üzemanyagmérőre pillantott. Félig üresek máris a tartályok. Ha gépkocsival lenne, gondolatban már a kutat keresné. Hogy az a tenger üzemanyag így elment fél óra alatt! Parker azonban szemlátomást nem izgult.

A brit Invincible-re való leereszkedés más volt, mint a landolás a Kennedyn. „Ráncigálós” lett a repülés, mikor a felhőhatár alá merültek, és Ryan arra gondolt, ez a frontja annak a viharoknak, amit az előző éjjel kiálltak. Esőcseppek gyűltek a kabinfedélre, ezernyi esőcsepp – vagy tán jég? – kopogott a gép törzsén és sárkányán. A műszereket figyelve láthatta, hogy Parker ezer lábön vízszintbe hozta a gépet, s tovább süllyedtek, míg száz láb magasságban ki nem bukkantak a felhő szoknyája alól. Az Invincible alig feleakkora volt, mint a Kennedy, és ugyancsak bukdácsolt a tizenöt láb magas, meredek hullámokon. Parker a Kennedyn bemutatott technikájával élt: a hordozó bal oldala mellett kilebegtette gépét, átcsúszott a kormányfél-oldalra, miközben egy elegáns kanyarral húsz lábra ereszkedett alá. A landolás kemény volt, de nem érte készületlenül Ryant. Nyílt a kabintető.

– Tessék kiszállni – mondta Parker ☐, nekem el kell gördülnöm a felvonóhoz.

Odatámasztották a létrát. Ryan kicsatolta magát és kikászálódott. Táskáját közben már ki is vették a gép hasából. Ryan követte a szigethez, s ott egy tengerész zászlós, vagy ahogy az angolok nevezik, alhadnagy üdvözölte:

– Isten hozta hajónk fedélzetén, uram. – Húszévesnél nem lehetett több. – Hadd segítsem ki a pilótaöltözékéből.

Az alhadnagy nézte, hogyan cipzárakodik ki Ryan, veszi le sisakját, mentőmellényét, kezelábasát. Sapkáját előhalászta a táskából. Öltözködés közben neki-nekítántorodott a válaszfalnak. Az Invincible hátulról kapta a hullámokat, és erősen csellengett. Szembeszél, s a hullám mégis hátulról támad? Az Atlanti-óceán északi körzetében, télen, úgy látszik, semmin nem szabad csodálkozni. A fiatal tiszt elvette táskáját; Ryan megtapogatta jegyzeteit a zsebében.

– Hát akkor vezessen, alhadnagy úr – intett Ryan. A fiatalember nekilódult, fölszaladt háromfordulónyi vaslépcsőn, hagyva a lihegő Ryant, aki erősen keserülte kimaradt kocogó-edzéseit. Szédelgett a hajó hintázásától, meg attól, hogy a folytonos röpködés megviselte a belsőfüvét: mindenbe beleütközött. Vajon hogy csinálják a hivatásos pilóták?

– Íme, a parancsnoki híd, uram! – nyitott ajtót az alhadnagy.

– Hahó, Jack! – bődült el boldogan John White altengernagy, Weston nyolcadik grófja. Magas, keménykötésű, ötvenes férfi, barna bőrét kiemelte a nyakán viselt fehér sál. Jack az év elején ismerkedett meg vele, s azóta felesége, Cathy, meg a grófné, Antonia jó barátnők lettek, s egyazon amatőr zenekarban muzsikáltak. Cathy Ryan zongorázott, Toni White, a negyvennégy éves, vonzó grófnő pedig egy Guarneri dal Gesú hegedű tulajdonosának mondhatta magát. Férje mintegy kényelmes ráadásként viselte főnemesi

rangját: haditengerészeti karrierjét csupán személyes képességei vitték előbbre. Jack közelebb lépett, és kezét nyújtott.

– Jó napot, tengernagy úr.

– Milyen volt a repülőútja?

– Más, mint az eddigiek. Soha nem ültem vadászgépben, hát még olyanban, amely mintha kolibrival akarna párosodni. – Ryan mosolygott. Túl volt fűtve a parancsnoki híd, s ez most ugyancsak jólesett.

– No, pompás. Menjünk hátra, a kajütömbé. – White elbocsátotta az alhadnagyot, s az, átadva Ryan táskáját, távozott. Az altengernagy egy rövid folyosón vezette végig vendégét, s bekalauzolta a bal kézre nyíló kis fülkébe.

Meglepő egyszerűség fogadta, pedig az angolok, úgy hírlík, kényelemszeretők, és White ráadásul főnemes. Két elfüggönyözött, kerek kajütablak, egy íróasztal, két szék. A felesége színes fényképe volt az egyedüli meghitt vonás. A menetirány szerinti bal oldali falat teljes terjedelmében az Atlanti-óceán északi térségének térképe foglalta el.

– Fáradtnak látszik, Jack – szólt White, s intett, hogy foglaljon helyet a kárpitozott széken.

– Az is vagyok. Úton voltam egyfolytában... mióta is, tegnap reggel hat óra óta, hogy a fene enné meg. Ráadásul nem értek én ehhez a zónaidőrendszerhez. Szerintem a karórám most is európai időt mutat.

– Jött egy üzenet magának – vett ki zsebéből egy papírt White, és átadta.

„Greer Ryannek – olvasta Ryan. – A FÚZFÁ-t megerősítették. Basil üdvözetét küldi. Vége.” Hm. Valaki megerősítette a FÚZFA-anyagot. Ugyan ki? Talán Sir Basil, talán Ritter. Nem lehet tudni.

Zsebre tette a papírt. – Hát ez jó hír.

– S miért húzott egyenruhát?

– Nem az én ötletem volt. A tengernagyé. Tudja, kiknek dolgozom, ugye? Úgy gondolták, így leszek kevésbé feltűnő.

– Mindenesetre, nem áll rosszul. – Az altengernagy fölvette a telefont, és ételt rendelt. – Hát hogy van a család, Jack?

– Köszönöm kérdését, kitűnően. Az indulásom előtti este Cathy és Toni együtt muzsikált Nigel Fordéknál. Sajnos, nem lehettem ott. Tudja-e, hogy ha ezek ketten még javulnak valamennyit, lemezt kell készíttetnünk velük? A maga feleségénél, uram, kevés jobb hegedűművész van.

Jött a pincér, szendvicset hozott. Jack sosem értette az angolokat, hogy miért tesznek uborkát a kenyerekre.

– Hogy a tárgyra térjek, mi ez a nagy izgalom?

– Tengernagy úr, az öntől imént kapott üzenetnek épp az a lényege, hogy az izgalom okát csak önnek és három másik tisztnek szabad elmondanom. Igen forró téma. Befolyásolja majd az önök következő lépéseit.

– Ahhoz mindenesetre elég forró, hogy máris visszafordította kisdéd flottámat – jegyezte meg White, s miután átgondolta a dolgot, fölemelte a kagylót, és három tisztet a kabinjába rendelt. – Carstairs sorhajókapitány, Hunter fregattkapitány, Barclay korvettkapitány: az Invincible parancsnoka, a flotta műveleti tisztje és a flotta hírszerző tisztje.

– Hát a vezérkari főnök?

– Hazarepült, haláleset történt a családjában. Tölthetek valamit a kávé mellé? – íróasztalfiókjából konyakos palacknak tűnő üveget vett elő.

– Köszönöm, tengernagy úr. – Valóban örült a konyaknak, mert a kávé nem volt valami fölséges. Nézte az altengernagyot, aki ugyancsak derekas adagot töltött ki, talán azzal a hátsó szándékkal, hogy megoldja vendége nyelvét. White régtől brit tengerész volt, régebbtől, mint hogy összebarátkozott Ryannel.

A három tiszt együtt érkezett, ketten összecukható fémszéket hoztak magukkal.

– Tengernagy úr – kezdte Ryan, hagyja csak elől a palackot. Amit most hallani fognak, azok után talán önöknek is elkel egy korty. – Maradék két dosszióját kiosztotta, emlékezetből beszélt. Előadása tizenöt percig tartott.

– Uraim – szólt befejezésül, megkérem önöket, hogy az információt, mint szigorúan titkosat kezeljék. Rajtunk kívül, akik most itt vagyunk, egyelőre senki más nem tudhat róla.

– Öreg hiba – jegyezte meg Carstairs, mert igen jó kis mesélni való tengeri história.

– S mi a feladatunk? – mutatta föl White a fényképeket. Új adagot töltött Ryannek, rápillantott a palackra, és gyorsan fiókjába dugta.

– Köszönöm, uram. Feladatunk pillanatnyilag az, hogy lokalizáljuk a Vörös Októbert. Ha ez megvan, akkor még nem tudni, mi a következő lépés. De azt hiszem, lokalizálni is épp elég nehéz lesz.

– Találó megjegyzés, kapitány úr – ismerte el Hunter.

– Van egy jó hírem: Painter tengernagy kérelmére az atlanti erők főparancsnoka átengedi önöknek több amerikai haditengerészeti úszóegység irányítását; valószínűleg három 1052-es osztályú fregattról és két FFG7 Perryről lesz szó. Ezek a hajók mind visznek magukkal egy vagy két helikoptert.

– Nos, Geoffrey? – érdeklődött White.

– Kezdetnek nem rossz – biccentett a kérdezett.

– Egy-két napon belül ideérkeznek. Painter tengernagy megbízott, fejezzem ki bizalmát az önök flottája és személyi állománya iránt.

– Egy egész orosz rakéta-tengeralattjáró... – mondta halkán, szinte magának Barclay. Ryan elnevette magát.

– Na mit szól, kapitány? – kérdezte. Lám, legalább egy hívet már szerzett.

– Mi van akkor, ha az a tengeralattjáró Anglia felé tart? Akkor ez az egész brit műveletté válik? – tette föl némi éllel a kérdést Barclay.

– Gondolom, igen, de ahogy így elnézem a térképet, ha Ramiusz Angliába igyekezett volna, már jó ideje ott is lenne. Láttam annak a levélnek a másolatát, amelyet az elnök írt a miniszterelnöküknek. Az önök segítségéért cserébe a Királyi Haditengerészet megkapja mindazt az információt és adatot, amit a mieink gyűjtenek össze. Egy táborban vagyunk, uraim. A kérdés csak az, hogy meg tudjuk-e csinálni.

– Hunter? – szólította tisztjét a tengernagy.

– Ha az értesülés helytálló... akkor nézetem szerint jó eséllyel indulunk, legalábbis ötven százalékkal. Egyrészt ugye adva van egy rakétahordozó, amely bujkál. Másfelől, a térségben egy csomó tengeralattjáró-elhárító gyűlt össze a lokalizálására, és a szökevény csak néhány konkrét irányban, illetve végcélal próbálkozhat. Mehet Norfolkba vagy Newportba, Grotonba, King's Baybe, Port Evergladesbe, Charlestonba. Polgári kikötő, mondjuk, New York, véleményem szerint kevésbé valószínű. A gond csak az, hogy az Alfák, amelyeket Iván a maguk partjaihoz rendelt, hamarabb fognak odaérni. Hamarább, mint az Október, mármint. Ők talán tudják is a célkikötőt. Hogy így van-e, egy nap múlva talán kiderül. Summa summarum, nagyjából ugyanakkora esélyük van, mint nekünk. Az önök partjaitól olyan messze fognak operálni, ez bizonyos, hogy a kormány, mármint az önöké, jogosan nem fog beleszólhatni, tegyenek bármit is. Ha előnyről mégis beszélni lehet, az tehát inkább a szovjeteké. Egyrészt ismerik a tengeralattjárójuk teljesítőképességét, másrészt sokkal egyszerűbb a feladatuk. És ez bőven kárpótolja őket a miénknél kevésbé érzékeny észlelő műszereikért.

– Miért nem halad gyorsabban Ramiusz? – tette föl a kérdést Ryan. – Ez az egy nem megy a fejembe. Végtére, ha elhagyta az izlandi SOSUS-vonalakat, akkor már a mély medencében van: tövig nyomhatná a gázt, és iszkiri Amerikába.

– Annak legalább két oka van – válaszolt Barclay. – Mennyi műveleti információs adattal rendelkezik?

– Egyedi utasításokat hajtok végre. Ami annyit tesz, hogy egyik témáról a másikra kell szökdécselnem. A rakéta-tengeralattjáróikról elég sokat tudok, a vadászhajóikról jócskán kevesebbet. – Ryannek nem kellett a szájukba rágnia, hogy a CIA embere.

– Azt nyilván tudja, hogy mennyire elkülönítve működnek az oroszok. Ramiusz valószínűleg nem is tudja, merre vannak a szovjet vadász-tengeralattjárók. Mindről legalábbis bizonyos, hogy nem tudja. Ha tehát száguldozni kezd, megeshet, hogy belebotlik egy kóbor Victorba, és az úgy elsüllyeszti, hogy soha meg se tudja, mi történt. Másodszor. Tegyük föl, hogy a Szovjetunió Amerika segítségét kéri, mondván, egy rakétahordozó tengeralattjárójuk maoista ellenforradalmi legénysége föllázadt – na és a maguk haditengerészete egyszer csak észleli, hogy egy rakétahordozó szalad egyenest neki az USA partvidékének. Mit tesz akkor az amerikai elnök?

– Hát igen. – Ryan biccentett. – Szépen és azon nyomban szétlöveti.

– Pontosan. Ramiusz tehát kénytelen bujkálni és lopakodni, s valószínű, hogy ahhoz tartja magát, amit biztosan tud. Szerencsére, vagy tán szerencsétlenségünkre, a bujkálásban profi.

– Mikorra várható, hogy teljesítményadataink lesznek erről a csendes hajtóműről? – tudakolta Carstairs.

– Egy-két nap múlva, remélhetőleg.

– Hová akar Painter tengernagy állítani bennünket? – kérdezte White.

– A Norfolkknak benyújtott terve szerint a jobbszárnyra. A Kennedyt partközelségbe kéretné, semlegesítendő a felszíni erők esetleges fenyegetését. Az önök erőit a mélyebb vizekre szeretné rendelni. Mert, tudják, Painter úgy gondolja, hogy Ramiusz egyenest délnek fog suttyanni, s ha kijutott az Atlanti-medencébe, akkor egy darabig csöndben meghúzza magát. Ott nemigen fedezhetik föl, és ha a szovjetek a nyakára küldik a flottát, neki lesz annyi készlete és ideje, amivel ki tudja várni, hogy a flottának mind technikai, mint politikai okokból takarodnia kelljen. Továbbá, az önök ütőerejére idekinn lesz szükség a szovjet szárny semlegesítésére. Persze, bele kell még egyeznie a tervbe az Atlanti Flotta főparancsnokának, és ki kell dolgozni egy sereg részletet. Például, Painter kért néhány E-3 Sentryt az önök nyílt vízi támogatására.

– Szóval egy hónapig itt dekkolunk, télen, az Atlanti-óceán közepén? – fintorgott Carstairs. Az Invincible első tisztje volt a falklandi háború idején, és végtelennek tűnő hetekig hánykolódott a goromba dél-atlanti vizeken.

– Az E-3-asoknak csak örülhetünk. – Az altengernagy mosolygott. – Hunter, készítsen tervet a jeniktől kapott hajók bevonására, dolgozza ki, hogyan tarthatnánk kezünkben a lehető legnagyobb területet. Barclay, készítsen értékelő elemzést Ramiusz barátunk várható lépéseiről. Ne feledje, ő bizonyára most is olyan trükkös gazfickó, amilyennek megismertük és megszerettük.

– Parancsára – állt föl Barclay a többiekkel.

– Jack, mennyi időre marad a vendégünk?

– Nem tudom, tengernagy úr. Amíg vissza nem vezényelnek a Kennedyre. Az én szemszögemből ezt az egész akciót valahogy túl gyorsan ütötték nyélbe. Senki a világon nem tudja, mi a nyavalyát is kell tennie.

– Akkor hagyja ránk a munkát egy kis időre. Látszik, hogy ki van merülve. Feküdjön le, aludjon egyet!

– Úgy is lesz, uram – felelt Ryan, aki érezni kezdte a konyak hatását.

– Abban a fülkében, arra ni, talál egy hálóhelyet. Rendbe hozatom, és ott egyelőre megalhat. Ha szükség lesz magára, ígérem, fölkeltjük.

– Köszönöm, uram, igazán kedves. – Jó gyerek ez a White altengernagy, gondolta Ryan, no és a felesége, az egy kis csuda. Tíz perc múlva már az igazak álmát aludta.

A Vörös Október

A sztarpom kétnaponta összeszedte a személyi sugárázmérőket. Része volt ez egy félhivatalos vizsgálatnak. Meggyőződés, hogy minden matróz cipője csillogóra van pucolva, minden priccs „elváágólag” be van vetve, és minden öltözőszekrényben előírásos rend uralkodik, az első tiszt beszédte a kétnapos sugárázmérőket, és újakat osztott ki, esetenként katonás intelmekben részesítve legénységét, hogy

viselkedjen új szovjet emberhez méltóan. Borogyin ezt a procedúrát a tudományos tökély szintjére emelte. Ma is, mint mindig, két órába telt, mire végigjárta az összes fülkét. Mire készen lett, bal csípőjén megtelt a régi sugázmérők zsákja, jobbán kiürült az újaké. A mérőket a hajó orvosi szobájába vitte.

– Ajándékot hoztam, Petrov elvtárs – tette a bőrszakot az orvos asztalára.

– Kösz – mosolygott az rá az első tisztre. – Ezzel a sok egészséges, fiatalemberrel itt úgyszólván egyéb dolgom, mint hogy az újságokat bújom.

Borogyin odahagyta Petrovot. Az orvos először is sorba rakta a mérőket. Mindnek volt egy háromjegyű sorszáma. Az első jegy a mérő sorozatszám volt: ha sugárzást érzékelnek, ennek a számnak az alapján kapnak tájékoztatást az időpontról. A második számjegy mutatta, hogy az illető matróz hol dolgozik, a harmadik azt, hogy hol alszik. Ezzel a rendszerrel könnyebb volt a munka, mint a régivel, amikor mindenkinek saját azonosító száma volt.

A földolgozás módja pofonegyszerű volt. Petrov szinte alva is el tudta volna végezni. Először is eloltotta a fehér fényű mennyezetlámpát, és meggyújtott egy pirosat. Aztán bezárkózott. Akkor a faliszekrényből kivette az előhívó keretet, föltépte a műanyag tokokat, s a filmeket beillesztette a keret rugós csíptetőibe.

Átvitte a keretet a szomszédos laborhelyiségbe, s ráakasztotta az iratszekrény gombjára. Három nagy, négyzetes edényt megtöltött háromféle vegyszerrel. Okleveles orvos volt ugyan, de szertelen kémiai tanulmányaiból nem sokra emlékezett, így arra sem, hogy milyen az előhíváshoz használt folyadékok összetétele. Az egyes számú tepsibe az egyes számú üvegből töltött, a kettesbe a kettesből, és a harmasba, ezt tudta, tiszta víznek kellett kerülnie. Nem sietett. Két óra még ebédig, s a tennivalók ugyancsak unalmasak. Az elmúlt két nap során a trópusi betegségekről szóló könyveit tanulmányozta. A kubai látogatást ő is legalább annyira várta, mint a legénység többi tagja. Kis szerencséjével megtörténhet, hogy valamelyik matróz egzotikus nyavalyát kap, és akkor neki, Petrov dokornak, végre érdekes munkája lesz.

Hetvenöt másodpercre állította az előhívóórát, a keretet filmestül belemerítette az első tepsibe, és megnyomta a gombot. A vörös derengésben, az órát figyelve, azon elmélkedett, folyik-e még Kubában a hagyományos rumkészítés. Évekkel ezelőtt járt már ő is a szigetországban, s megkedvelte ezt az egzotikus italt. Mint minden becsületes szovjet polgár, szerette a honi vodkát, de olykor ráéhezett egy kis változatosságra.

Az óra lejárt, Petrov kiemelte a keretet az oldatból, s óvatosan megrázogatta a tepszi fölött. Kár lenne ezzel a vegyszerrel – micsoda is? ezüstnitrát? – befrocskólni az egyenruháját. A keret elmerült a második számú fürdőben, újra indította az órát. Kár, hogy olyan örült nagy titokban tartották a parancsot: elhozhatta volna a trópusi egyenruháját. Izzadni fog, mint a disznó. Kubában pokoli meleg van. És persze a kubaiak, azok a vadak, soha nem mosdanak. Vagy mégis ragadt rájuk valami az elmúlt tizenöt évben? Majd meglátjuk.

Az óra csöngött egyet, Petrov kivette a hívókeretet, lerázta, és belemerítette a vízbe. Teljesítve egy unalmas feladatot. Miért nem esik le a lépcsőn s töri el a lábát már valaki? Szerette volna élő páciensen kipróbálni az új keletnémet röntgengépét. A németekben, még ha marxisták is, nem bízott, de hogy jó orvosi berendezéseket gyártsanak, az biztos. Csak meg kell nézni ezt a röntgengépet, ezt az autoklávot. De a gyógyszerkészítményeik is jók. Idő. Kivette az utolsó tepsiből a keretet, bekapcsolta a röntgenfelvétel-vizsgáló üveglap lámpáját.

– Nyicsevó! – szusszantott Petrov. De ekkor megállt a keze: gondolkodni próbált. A saját filmjén homály hívódott elő. A száma: 3-4-8: harmadik sorozat, negyvennégyes film (orvosi szoba, konyhaszekció), tatrész (tishti szállás).

Noha a film mindössze két centiméter széles, változó érzékenységgű a felülete. Tíz párhuzamos csíkra van osztva, s a csíkok érzékenysége egyre kisebb. Petrov megállapíthatta, hogy egészen a negyedik csíkiig homályos a filmje. A géptermi matrózoké az ötödikig volt pozitív, a torpedósoké, akik örökké az orrban tartózkodnak, csak az első csíkban.

– Hű, a fene egye meg. – Fejből tudta az érzékenységi szinteket, de most mégis elővette a kézikönyvet. A csíkok érzékenysége, szerencséje, logaritmikusan változik. Ő, Petrov, tizenkét rad sugármennyiséget kapott. A géptermieké tizenötötől huszonötig terjedt. Tizenkét-huszonöt rad két nap alatt: az még nem veszélyes.

Nem mondható életveszélyesnek, ámde... Petrov visszament az orvosi szobába, a filmet a laborban hagyta. Fölvette a telefont.

– Ramiusz kapitány? Itt Petrov. Megkérhetném, hogy nézzen be hozzám?

– Máris, doktor elvtárs.

Ramiusz nem kapkodta el a dolgot. Pontosan tudta, miért hívja Petrov. Az indulás előtti napon, amíg Petrov kint járt gyógyszert vételezni, Borogyin röntgensugárral szándékosan megfertőzte a filmeket.

– Nos, Petrov? – húzta be maga után az ajtót Ramiusz.

– Kapitány elvtárs, sugárzást észleltem.

– Képtelenség. A műszereink azonnal kimutatták volna.

Petrov áthozta a laborból a filmeket és szótlánul a kapitány kezébe adta.

Ramiusz fény felé tartotta s alaposan áttanulmányozta. Összeráncolta a szemöldökét. – Kik tudnak róla?

– Csak maga és én, kapitány elvtárs.

– Hát ne is tudjon más. Senki. Megértette? – Ramiusz kis szünetet tartott. – Létezik-e, hogy a filmekkel... szóval hogy történt valami velük, vagy, hogy hiba csúszott az előhívás folyamatába?

Petrov nyomatékmal megrázta a fejét. – Kizárva, kapitány elvtárs. Ezekhez hozzáférközni csak maga tud, meg Borogyin elvtárs, meg én. És mint maga is tudja, indulás előtt három nappal minden sorozatból szűrőpróbát végeztem. – Persze nem vallotta be, hogy mint mindenki, nem szabályszerű szűrőpróbát végzett, hanem csak a dobozok tetejéről emelt le egyet-egyet.

– A maximális expozíció itt, nézzük csak... tíz és húsz között? – Ramiusz kissé alálicitált. – Kik ezek?

– Bulganyin és Szurzpoj. Elöl a torpedósoké három alatt van.

– Nos, jó. Amivel itten szembekerültünk, doktor elvtárs, az egy parányi, mondom, parányi sugárzivárgás a reaktortérből. Legrosszabb esetben is csak egy kis gázszennyezés. Történt már ilyen máskor is, és senki nem pusztult bele. Megkeressük és kijavítjuk a léket. És maradjon a mi titkunk, jó? Semmi értelme, hogy fölizgassuk a kedélyeket.

Petrov bölintott, bölcsen tudva, hogy a Vorosilov tengeralattjárón igenis haltak meg sugárfertőzésben, a Lenin jégtörőn pedig még többen. Igaz viszont, hogy sok éve már ezeknek a történeteknek, és az is bizonyos, hogy Ramiusz kézben tudja tartani a dolgokat. Vagy mégsem?

A Pentagon

Az E gyűrű a Pentagon legkülső és legnagyobb gyűrűje, s mivel ablakai – egyedül ezek – nem napot sohasem látó belső udvarokra szolgálnak, a legtöbb magas rangú védelmi hivatalnoknak itt van az irodája. Az egyik ilyen irodát az Egyesített Vezérkari Főnökség műveleti igazgatója, a J-3 birtokolta. Pillanatnyilag nem benne tartózkodott, hanem a Tank becenévre hallgató alagsori helyiségben. A Tank fémfalaiba elektronikus zajgenerátorok vannak telepítve, hatástalanítandó az esetleges elektronikus lehallgató készülékek működését.

Huszonnégy órája ült már odalent, noha megjelenése e tényre rácsafolni látszott. Zöld nadrágja gyűretlen, khaki-inge még őrizte a vasalás éleit, gallérja kifogástalanul keményítve, nyakkendőjén arany tengerészgyalogsági tű. Edwin Harris tábornok nem volt sem diplomata, sem katonai akadémiát nem végzett, most mégis békeszerzőként kellett működnie. Fura feladat egy tengerészgyalogságnak.

– Az istenfáját! – dörögte Blackburn tengernagy, az atlanti erők főparancsnoka, Jelen volt műveleti tisztje is. Pete Stanford ellentengernagy. – Hát így kell megrendezni egy hadműveletet?

A vezérkari főnökök mind ott voltak, és mindnek hasonló volt a véleménye.

– Nézze, Blackie, közöltem, hogy honnan jött a parancs – mondta fáradtan Hilton tábornok, az Egyesített Vezérkari Főnökség elnöke.

– Értem én azt, tábornok úr, de ez itt túlnyomórészt tengeralattjáró-akció lesz, nem? Ehhez nekem bele kell vennem Vince Galleryt, maguknak meg Sam Dodge-ot. Mert ugye Dan és én vadászpilóták volnánk, Pete meg tengeralattjáró-elhárító szakember. Ide pedig tengeralattjárósok kellenek.

– Uraim – szólt higgadtan Harris [2], a tervnek, amit az elnök elé kell terjesztenünk, pillanatnyilag csak a szovjet fenyegetéssel kell foglalkoznia. Javaslom tehát, hogy a szökevény rakétahordozóról szóló sztorit egyelőre ne is érintsük.

– Helyes – bólintott Stanford. – Anélkül is épp elég nagy a gondunk.

A nyolc magas rangú katona figyelme a térképasztal felé fordult. Ötvennyolc szovjet tengeralattjáró, huszonhét hadihajó, meg egy falka tartály- és ellátó hajó közeledik félreérthetetlenül az amerikai partok felé. Velük szemben az amerikai haditengerészet mindössze egy repülőgép-hordozót állíthat. Az Invincible ilyen szempontból nem sokat számít. A veszély számottevőnek tűnt. A szovjet hajók háromszáz felszín-felszín cirkáló-rakétát hoznak. Egyharmaduk feltehetőleg atomrobbanófejjel van ellátva, s ezekkel simán elpusztíthatók az USA keleti parti városai. New Jersey partjai előtt kilőve, ezek a rakéták Norfolktól Bostonig tökéletes pusztítást végezhetnek.

– Josh Painter azt javasolja, hogy a Kennedyt tartsuk partközeiben – mondta Blackburn tengernagy. – Azt akarja, hogy a tengeralattjáró-elhárító manővereket az ő hordozójáról irányítsák; könnyű vadászgépeit partra teszi, és S-3-asokat hozat helyettük. És azt akarja, hogy az Invincible a tenger felőli szárnyon álljon.

– Nem tetszik ez nekem – szólalt meg Harris tábornok. Nem tetszett Pete Stanfordnak sem: meg is egyeztek már korábban, hogy a J-3 tesz javaslatot az ellentervre. – Uraim, ha végül is csak egy felszálló-fedélzetet használhatunk, akkor valódi hordozóra lesz szükség, és nem egy túlméretes tengeralattjáró-elhárító platformra.

– Figyelünk, Eddie – nyugtatta meg Hilton.

– Szóval, én a Kennedyt kivinném ide – mondta Harris, és egy korongot az Azori-szigetektől nyugatra tolt. – Josh csak tartsa meg a támadó vadászrajait. Az Invincible jöjjön partközeibe, és legyen övé a tengeralattjáró-elhárítás. Végére, ehhez értenek igazán jól a britek, nem? A Kennedy támadó fegyver, hát csak fenyegetse is az oroszokat. És ha így állunk föl, valóban fenyegető lesz. Innen ugyanis az orosz felszíni erőkkkel jó eséllyel tud szembeállni a rakétáik hatósugarán kívül...

– Még jobb lenne – mutatott Stanford más korongokra a térképen, amelyek szintén hajókat jelképeztek [2], ha ide összpontosítanánk a támadást. Ha ugyanis elveszítik a tankhajóikat, akkor nem tudnak hazamenni. S ezért ha azokat támadjuk, kénytelenek lesznek átrendezni a soraikat. Rögtön elsőnek például ki kell vinniük a Kijevet a nyílt vízre, hogy valamelyes légvédelmük legyen a Kennedyyel szemben. Parti bázisról bevethetnénk a maradék S-3-asokat. Onnan is végigjárőrözhetik ugyanazt a területet. – És mutatta a térképen a jó ötszáz mérföldnyi partszakaszt.

– Jó, de az Invincible elég védtelen marad – vetette ellen Foster tengernagy, a haditengerészet műveleti parancsnoka.

– Josh E-3-as fedezetet kért a britek számára – tekintett Blackburn a légierő vezérkari főnökére, Claire Barnes tábornokra.

– Természetesen megkapják – jelentette ki Barnes. – Holnap hajnalban egy Sentryt küldünk őrszolgálatba az Invincible fölé, és ha a hajó kijön a partok elé, akkor huszonnégy órás őrzést fog kapni. Ha akarják, odavezényelhetek egy osztály F-16-ost.

– S mit kér viszonzásul, Max? – kérdezte Foster. Claire-nek senki nem hívta Barnest.

– Már ahogy én látom, a Saratoga harci gépeinek az égvilágon semmi föladatuk. Úgyhogy szombatra én szolgálatba állítok Dovertól Loringig ötszáz taktikai vadászgépet. Viszont a fiaimnak nem sok fogalmuk van a hajók elleni hadviselésről. Nagyon gyorsan kell megtanulniuk. Azt szeretném, ha a maguk fiai az enyémmel együtt dolgoznának, és ugyancsak szükségem lesz a maguk Tomcatjeire. Szeretem a vadász-rakéta kombinációt. Egy repülőszázad működjön Izlandról, egy másik New Englandből, hogy nyomon követhessék a Medvéket, amiket Iván ide fog küldeni. És ha akarják, Lajesbe meneszthetek néhány tankhajót, hogy segítsék a Kennedy madárkáját táplálni.

– Blackie? – nézett rá Blackburnre Foster.

– Áll az alku – bólintott az. – Engem már csak az aggaszt, hogy az Invincible-nek nincs valami nagy tengeralattjáró-elhárító kapacitása.

– Akkor kerítünk neki – ígérte Stanford. – Mit szólna, ha elhoznánk a Tarawát Little Creekből, hozzácsapnánk a New Jersey csoportjához, mondjuk egy tucat tengeralattjáró-elhárító helikopterrel, meg hat-nyolc Harrierrel a fedélzetén?

– Nem rossz – vágta rá gyorsan Harris. – Aztán van még két bébihordozónk, meglehetősen ütőerővel; keleten majd a Kennedy játssza a lopakodó tigrist, nyugatabbra pedig ott lesz az a néhány száz taktikai vadászpülőgép. Úgyhogy az oroszok háromkapus csapdába futnak bele. És így nagyobb erőink maradnak szabadon a tengeralattjáró-elhárításra.

– A Kennedy vajon helyt tud állni egyedül ott kinn a tengeren? – tette föl a kérdést Hilton.

– Persze – felelt Blackburn. – Egy óra alatt végezhetünk eggyel, de akár kettővel is a négy csoportjuk közül. A maguk feladata lesz, Max, elbánni a parthoz legközelebb merészkedőkkel.

– Mondják csak, maguk ketten hány órát gyakorolták ezt a színjátékot? – kérdezte a műveleti tisztektől Maxwell tábornok, a tengerészgyalogság parancsnoka. Mindenki nevetett.

Vörös Október

Melehin főgépész kitéssékelte a kezelőszemélyzetet a reaktorteremből, hogy elkezdhesse a sugárzivárgás okának felderítését. Vele volt Ramiusz és Petrov, valamint az ügyeletes műszaki tiszték és egy ifjú hadnagy, név szerint Szvjadov. Három tisztnél Geiger-számláló volt.

Meglehetősen tágas volt a reaktorterm. Közepén ott terpeszkedett a nagy, hordó alakú acéltartály. Érintésre melegnek érződött, noha inaktív volt. A helyiség minden sarkában önműködő sugárzásveszjelzők, vörös körrel keretezve. A menetirány szerinti első és hátsó válaszfalon még néhány hasonló veszjelző. A tengeralattjáró valamennyi helyisége közül ez volt messze a legtisztább. Mind a padló, mind a falak makulátlan, fehérre festett acéllemezből. Az ok nyilvánvaló: még ha csődöt mondana is az összes veszjelző, a hűtőfolyadék esetleg kiszivárgó legkisebb csöppjét is azonnal meg lehessen látni.

Szvjadov fölmászott a reaktortartály oldalához szerkesztett alumíniumlétrán, s a számlálójából kivett szondával végigtapogatta valamennyi csőcsatlakozó-hegesztést. A műszerdoboz hangszóróját maximális hangerőre csavarta, hogy a jelenlévők is hallhassák, de ennek ellenére fölvette a fejhallgatót is, mert az még érzékenyebb. Huszonegy esztendő volt mindössze, s érthetően nem kevéssé ideges. Aki sugárzivárgást keres, bolond, ha tökéletesen biztonságban érzi magát. A szovjet haditengerészetnél ez a vicc járja: miről lehet megismerni az Északi Flotta matrózait? Arról, hogy világítanak a sötétben. A parton jól lehetett nevetni rajta, de most valahogy nem tűnt olyan jó viccnek. Szvjadov bölcsen tudta, azért kapta éppen ő ezt a parancsot, mert ő a legfiatalabb, legtapasztalatlanabb, következképp a legjobban nélkülözhető tiszt a hajón. Igyekezett leplezni lába remegését, miközben jobbra s balra nyújtózkodva vizsgálta a csővarratokat.

A számláló nem maradt teljesen néma, és Szvjadov gyomra görcsbe rándult minden egyes kattánásra, amit az elkóborolt részecskék gerjesztettek a cső ionizált gáztöltésében. Szeme szinte másodpercenként a műszer számlapjára szökkent, ahol az intenzitás mértéke volt látható. Egyelőre jócskán a biztonságos tartományban: szinte semmit nem mutatott. A reaktortartály négyrétegű konstrukció, mindegyik rétege több centi vastag rozsdamentes acélból. A köztük lévő három belső tér bárium-víz keverékkel töltve, aztán az ólomköpeny, aztán a polietilén, s e sokszoros védőrétegnek mind egy a feladata: megakadályozni a neutronok és gammarészecskék kiszabadulását. Az acél, bárium, ólom és műanyag kombinációja sikerrel tartotta vissza a reakció veszedelmes elemeit; csak néhány foknyi hő engedett szétsugárzódni, és maga a műszer, Szvjadov megkönnyebbülésére, azt mutatta, hogy a sugárzás gyöngébb, mint Szocsi tengerparti strandján. A legnagyobb értéket egy villanykörte mellől mérte. A hadnagy elmosolyodott.

– Minden mért érték a normális tartományban, elvtársak – jelentette.

– Tessék újra kezdeni, előlről az egészet! – parancsolta Melehin.

Szvjadov húsz perccel később, immár jól megizzadva az odafönt megrekkent melegtől, ugyanazt jelenthette. Sután, merev végtagokkal kecmeggett le a létrán.

– Gyűjtsen rá – kínálta Ramiusz. – Derék munkát végzett, Szvjadov.

– Köszönöm, kapitány elvtárs. Meleg van ám odafönt a lámpák meg a hűtőcsövek miatt. – A hadnagy átadta Melehinnek a számlálót. Az alsó számlap mutatta a kumulatív értéket, s az is messze a veszélyes szint alatt maradt.

– Talán szennyezés érte az egyéni sugármérőket – kockáztatta meg kesernyés képpel a főgépész. – Volt ilyen már máskor is. Egy tréfamester a gyárban vagy az ellátmány-raktárban: végre valami, amibe beleüthetik az orrukat kedves barátaink a GRU-nál. Szabotázs! Komolyan mondom, golyót érdemelne, aki ilyen hülye viccekkel szórakozik.

– Van igazság benne – mondta Ramiusz, és elnevette magát. – Emlékeznek a Lenin incidensére? – Az atomjégtörőre gondolt, amely két egész évet a dokkjában dekkolt végig, reaktorbaleset miatt. – Panaszkodott a szakács, hogy van pár odaégetett fenekű edénye, s valamelyik örült gépész azt a tippet adta, hogy eleven gőzzel fúvassa le. Na, az a hülye meg lebattyogott. a gőzgenerátorhoz, kinyitott egy ellenőrző szelepet és alája tette a fazekait!

Melehin égnék emelte a szemét. – Emlékszem. Törzstiszt voltam akkoriban. A kapitány mindenáron kazah szakácsot akart...

– Hja, mert szerette lóhússal enni a kását – toldotta meg Ramiusz.

– ...és annak fogalma nem volt, mi az, hogy hajó. Meg is ölte magát és még három embert, és húsz hónapra sugárfertőzötté tette az egész géptermet. A kapitányt meg csak tavaly eresztették haza a gulágról.

– Noha az is bizonyos, hogy a fazekáról lejött a kokszt – jegyezte meg Ramiusz.

– Úgy is van, Marko Alekszandrovics – hahotázott Melehin, még ötven év, és máris biztonságosan lehet főzőcskézni bennük!

Még ilyen lelketlenül beszélni egy fiatal tiszt előtt, gondolta rosszállólag Petrov. Reaktorhibán aztán végképp nincs miért viccelődni. Melehin azonban közismert volt morbid humoráról, s a doktor belátta: az a húsz év, amennyit ő meg a kapitány reaktor-közelben dolgozott, följosítja őket arra, hogy egykedvűen gondoljanak a veszedelemre. Arról nem beszélve, hogy ott a ki nem mondott, de annál jobban megszívlelendő tanulság: senki oda nem tartozót soha be nem eresztetni a reaktortérbe.

– No, rendben – szólt Melehin, akkor most ellenőrizzük a csöveket a generátorteremben. Jöjjön csak, Szvjadov, szükség lesz még a maga fiatal lábaira.

A következő „teremben” volt a hőcserélős gőzgenerátor, ott voltak a váltakozó áramú turbógenerátorok meg a segédgépek. A főturbinák a következő rekeszben működtek, illetve pillanatnyilag éppen nem működtek, mert villányáram hajtotta a hernyót. Egyébként is, a turbinát hajtó gőznek tisztának kell lennie. Radioaktivitás csak a belső körben lehet. A reaktor hűtőfolyadék, amely rövid életű, de veszélyes radioaktivitást hordoz, soha nem válhat gőzzé. Az energiát továbbító gőzt a külső körben, szennyeztelen vízből hevítik. A hőcserélőben a kétfajta víz találkozik ugyan, de nem keveredik. Mégis itt, a hőcserélőben lehet leginkább hűtővízszivárgásra számítani, a sok kötés, illesztés és szelep miatt.

Az itteni bonyolultabb csőhálózat ellenőrzése kerek ötven percig tartott. Kevésbé voltak hőszigetelve is, mint az előzőek. Szvjadov kétszer is kis híján megégette magát, s verejtékben úszó arccal ért első ellenőrzése végére.

– Minden érték rendben, elvtársak.

– Jó. Jöjjön le, pihenjen egyet, mielőtt újra végigtapogatja – mondta Melehin.

Szvjadov kicsi híján megköszönte, pedig az hiba lett volna. Fiatal, lelkes tengerésztiszt, sőt Komszomoltag lévén, semmilyen áldozatot és fáradságot nem tarthatott soknak. Óvatosan lefarolt a létrán, s kapott Melehintől egy újabb cigarettát. A főgépész, ez az őszülő üstökű, tökéletességre törő alkat, emberségesen bánt alantasaival.

– Köszönöm, elvtárs – mondta Szvjadov.

Petrov kinyitott egy összehajtható széket. – Üljön le, hadnagy elvtárs, nyújtóztassa ki a lábát.

A hadnagy leült, kinyújtotta a lábát. A tisztek a főiskolán, lám, megmondták neki, micsoda szerencséje van, hogy erre a hajóra osztották be. Ramiusz és Melehin a flotta két legjobb tanítója, s matrózaik rátermettségükért és emberségükért egyaránt sokra tartják őket.

– Nem is értem, miért nem tettek hőszigetelést ezekre a csövekre – csóváltotta a fejét Ramiusz.

– Mert akkor nem lehetne ilyen könnyen ellenőrizni őket – felelt meg Melehin, és átnyújtotta a számlálót a kapitánynak.

– Semmi baj – olvasta le a kumulatív skáláról Ramiusz. – Az ember a konyhakertjében nagyobb sugárdózist kap.

– Úgy is van – helyeselt a főgépész. – A bányászok is többet kapnak a fölszabaduló radon gáztól. Rosszak voltak az egyéni sugármérők, csak ezt tudom elképzelni. Ki kéne venni egy köteget és egyenként előhívni, ellenőrzésképpen. Mit szólnak?

– Megtehetem, elvtárs – felelt Petrov. – De akkor, tekintve, hogy sokáig úton leszünk még, több napig nem tudok majd mit kiosztani az embereknek. Ami, ugye, szabályellenes.

– Igaz. Különben is, az egyéni sugármérő filmek mellékesek az igazán érzékeny műszereinkhez képest. – Ramiusz a vörössel körülvont detektorokra mutatott a falon.

– Mondja, csakugyan újra akarja ellenőriztetni a csöveket? – tette föl a kérdést Melehin.

– Muszáj.

Szvjadov csöndben elkáromkodta magát. Lesütötte a szemét.

– Biztonsági ügyekben nem lehetünk eléggé éberek – idézte Petrov a szabályzatot. – Úgyhogy ne vegye zokon, hadnagy elvtárs. – Igazából egyáltalán nem sajnálja a hadnagyot. Őrülden aggódott még az imént, s most már jobban érezte magát.

A második ellenőrző vizsgálat egy óra múlva fejeződött be. Petrov sótablettát és teát írt elő Szvjadovnak, hogy egyensúlyba hozza folyadékháztartását. A tisztek távoztak, Melehin parancsot adott a reaktor újraindítására.

A sorállomány visszatért szolgálati helyére. Beszédes pillantásokat váltottak. A tisztek, tudták, most ellenőrizték műszereikkel a „forró” termeket. A szanitéc még az imént is gyanúsán sápadt volt, és kukkot sem akart mondani. A géptermiiek idegesen babralták egyéni sugármérőjüket, s gyakran pillantgattak órájukra, várva a szolgálat lejártát.

A NYOLCADIK NAP DECEMBER 10. PÉNTEK

A HMS Invincible

Ryan fölébredt a sötétben. Fügöny takarta a kajüt két kis kerek ablakát. Megrázta fejét, hogy tisztuljanak gondolatai, s kezdte fölmérni a helyzetet. Az Invincible most is imbolygott, de nem annyira, mint mikor megérkezett. Fölkelt, kinézett a kajütblakon, s látta, hogy a hajó mögött, szél hajszolta felhők közül vöröslő búcsúsugarát küldi a nap. Órájára nézett, és sebtében fejszámolást végezve kiderítette, hogy a helyi idő este hat lehet. Megállapította, hogy vagy hat órát aludt. A körülményekhez képest meglehetősen jól érezte magát. Enyhe fejfájás a konyaktól – és még vannak, akik szerint nemes szesztől nem lesz másnapos az ember ☹, merev izmok. Hanyatt feküdt, s végzett néhány felülést, hogy bejáratodjék valamelyest.

Apró fürdőszoba nyílt a kajütből. Vizet locsolt az arcára, kiöblítette a száját. Nem akarózott tükörbe néznie. Aztán meggyőzte magát, hogy muszáj. Igaz, hogy hamisítvány, mégis nemzete egyenruháját viseli, s ez kötelez az elfogadható megjelenésre. Perc alatt megfésülködött, s elrendezte ruházatát. A CIA pompás szabómunkát végzett, különösen, ha a rövid határidőt is figyelembe vesszük. Ryan, elkészülvén toalettjével, a parancsnoki hídra indult.

– Nos, jobban érzi magát, Jack? – White tengernagy egy csészével rakott tálcára mutatott. Tea volt csupán, de kezdetnek megjárja.

– Köszönöm, uram. Kellett ez a néhány óra. Most már úgy érzem, vacsoraképes vagyok.

– Azazhogy reggeli-képes – javította ki nevetve White.

– Micso... pardon! – Ryan újra megrázta a fejét, melyet még mindig zavarosnak érzett.

– Napkelte van, kapitány úr. Új parancs érkezett; irányt változtattunk, és újra nyugatnak tartunk. A Kennedy nagy sebességgel kelet felé halad, s nekünk partközélemben jelölték ki a helyünket.

– Kicsoda?

– Az atlanti főparancsnok. Sejttem, Joshua nem volt elragadtatva. Maga egyelőre velünk marad, s úgy láttam, okosan tesszük, ha hagyjuk, hogy kialudj a magát. Látszott, hogy magára fér a pihenés.

Akkor tehát tizenhét órát aludtam, gondolta Ryan. S innen ez a kábult merevség.

– Egyébként most már sokkal jobban néz ki – jegyezte meg forgó bőr karosszékéből White. Fölkelt, karon fogta Ryant, és hátrafelé vezette. – Megvártam a reggelimmel. Hunter kapitány utána tájékoztatni fogja az önt érintő megváltozott utasításokról. Néhány napra tiszta idő várható, azt mondják. Átrendezték a hajókíséretünket. A maguk New Jersey-je csoportjával fogunk együttműködni. Még tizenkét óra, és kezdődik a tánc, azaz kezdődnek a tengeralattjáró-elhárító akcióink. Okosan tette, hogy ilyen nagyot aludt. Ki tudja, mikor alhat újra.

Ryan megtapogatta ábrázatát. – Megborotválkozhatnak?

– Szabályzatunk nem tiltja a szakállviselést. Ráér reggeli után is.

Az Invincible parancsnoki körlete nem egészen ért föl a Kennedyéhez, de majdnem. White-nak saját ebédlője volt. Fehér libériás pincér szolgálta ki őket gyakorlottan; megterített a néhány perccel később Hunternek is. Mikor beszélgetni kezdtek, a pincért elküldték.

– Két óra múlva találunk két Knox osztályú fregattal az önök flottájából. A radarunk már látja is őket. Újabb harminchat óra múlva két 1052-es, egy tankhajó és két Perry csatlakozik hozzánk. Épp hazafelé tartottak a Földközi-tengerről. A mi kísérőinkkel együtt az összesen kilenc hadihajó. Egész meglehetősen kollektív. A parttól ötszáz mérföldre fogunk működni; nyugati szomszédunk, kétszáz mérföldre, a New Jersey-Tarawa együttes lesz.

– A Tarawa? Mi szükség itt egy teljes tengerészgyalogos ezredre? – csodálkozott el Ryan.

Hunter tömören megmagyarázta: – El fognak azok kelni. Hanem az a fura, hogy mivel a Kennedy az Azori-szigetek térségében lesz, jószerint teljesen ránk marad az amerikai part védelme. – Hunter elvgyorodott: – Első ízben lát el ilyen feladatot a királyi haditengerészet... legalábbis azóta, hogy a miénk volt ez a föld.

– Mivel fogunk szembenézni?

– Ma éjjelre az első Alfák elérik az önök partjait; négyen jócskán előresiettek a többiektől. A szovjet felszíni erő tegnap éjjel hagyta oda Izlandot. Három kötelékre oszlik. Az első a Kijev hordozó köré csoportosul, két cirkáló és négy romboló; a második, valószínűleg a derékhad, a Kirov vezérlete alatt tömörít három további cirkálót és hat rombolót; a harmadik kötelék zászlóshajója a Moszkva, három további cirkálóval és hét rombolóval. Gyanítom, hogy a Kijev- és a Moszkva-kötéléket partközélemben akarják bevetni az oroszok, s a Kirov-nak kellene vigyáznia rájuk a nyílt tengeren, de most, hogy a Kennedyt más helyre vezényelték, valószínűleg ők is változtatni fognak. A szovjet flotta mindenesetre tekintélyes mennyiségű felszín-felszín rakétát hoz magával, s potenciálisan eléggé veszélyes helyzetben vagyunk. Ennek orvoslására vezényeltek ide az önök légierejétől egy E-3-as Sentryt; itt lesz egy órán belül, és a mi Harriereinkkel fog gyakorlatozni; s ha még nyugatabbra megyünk, ott már földi támaszpontokról is kapunk légi segítséget. Egészeben véve nem éppen rózsás a helyzet, no de az Iváné még kutyább. Ami pedig a Vörös Október föl kutatását illeti... – Hunter vállat vont. – A kutatásunk módját majd Ivánék mozdulatai fogják megszabni. Jelen pillanatban követési gyakorlatokat végzünk. Az első Alfa nyolcvan mérföldre északnyugatra van, negyven csomó fölötti sebességgel halad, s egy helikopterünk van a nyomában, nagyjából ennyit tudok mondani – fejezte be előadását a flotta műveleti tisztje. – Most pedig lejön velünk?

– Tengernagy úr? – nézett kérdően Ryan White-ra; persze hogy látni akarta az Invincible harci információs központját.

– Hogyne, jöjjön csak le.

Harminc perccel később Ryan egy sötét és csendes helyiségben volt; falai telides-tele elektronikus műszerekkel és helyzetjelző táblákkal. Az Atlanti-óceánban csak úgy hemzsegték a szovjet tengeralattjárók.

A Fehér Ház

A szovjet nagykövet egy perccel a megbeszélte idő előtt, 10.59-kor lépett be az Ovális Iroda ajtaján. Kis növésű, köpcös férfi volt, széles arca szlávos, a tekintetét bármelyik profi kártyás megirigyelhette volna: nem árult el semmit. Hivatásos diplomata, sokfelé szolgált a nyugati világban, s harminc év óta tagja a Kommunista Párt külügyi osztályának.

– Jó reggelt, elnök úr, jó reggelt, dr. Pelt – bólintott udvariasan Alekszej Arbatov a két férfinak. Az elnök íróasztalánál ült. Minden más alkalommal elébe sietett volna a szovjet nagykövetnek, hogy úgy üdvözzölje, s a kézfogás után melléje ült volna.

– Egy kis kávé, nagykövet úr – kínálta Pelt. Jeffrey Pelt, az elnök nemzetbiztonsági tanácsadója régi ismerőse volt Arbatovnak. A georgetowni egyetem professzora – ellenség, de jó modorú, kultúrniűj ellenség. Arbatov ínyence volt a viselkedés finom árnyalatainak. Nem kerülte el figyelmét az sem, hogy Pelt ma ott áll a főnöke mellett, s nem hajlandó közelebb jönni az orosz medvéhez. Arbatov nem nyúlt a kávéhoz.

– Nagykövet úr – vágott bele Pelt, aggasztó mértékben fokozódik az északatlanti térségben a szovjet haditengerészeti jelenlét.

– Csakugyan? – vont a föl meglepetten a szemöldökét Arbatov, noha tudta, hogy ezzel senkit nem csap be. Nekem erről nincsen tudomásom. Mint önök is tudják, soha nem voltam tengerész.

– Ugyan, nagykövet úr, hagyjuk a smoncát – szolt az elnök. Arbatov nem engedhette meg magának, hogy meglepődjék a durvaság hallatán. Az amerikai elnök e megnyilvánulása eléggé oroszos volt, s mint a szovjet hivatalos személyiségeknek, nyilván neki is szüksége van egy ilyen Pelt-féle profira, aki legömbölyíti az éleket.

– Jelen pillanatban csaknem száz haditengerészeti járművük mozog az Atlanti-óceán északi térségében, illetve igyekszik arrafelé. Narmonov elnök és az én elődöm évekkkel ezelőtt megegyezett, hogy ilyen és ehhez hasonló tevékenységre előzetes bejelentés nélkül nem kerülhet sor. Ennek a megegyezésnek, mint ön is tudja, az az értelme, hogy elejét vegyük minden olyan lépésnek, amely bármelyik fél szempontjából akaratlanul is provokatívnak minősülhetne. És ezt az egyezményt – ez idáig – mind a két fél megtartotta. Katonai tanácsadóm szerint ami most folyik az Atlanti-óceánon, az igencsak úgy fest, mint egy hadgyakorlat, és akár a háború előhírnöke is lehet. Miből tudhatnánk, ha mégsem ez a helyzet. Az önök hajói most húznak el Izlandtól keletre, s hamarosan olyan pozícióba kerülnek, ahonnan már európai kereskedelmi útvonalaink biztonságát fenyegethetik. A helyzet legalábbis nyugtalanító – de okkal tekinthetnénk súlyos és minden indokot nélkülöző provokációnak is. A nyilvánosság lényegében még semmit nem tud. Hamarosan megtudja, és akkor Alex, Amerika népe válaszlépést fog követelni tőlem. – Az elnök elhallgatott, mivel feleletet várt, de csak egy bólintást kapott.

Pelt vette át a szót. – Nagykövet úr, az ön országa megsértett egy szerződést, amely éveken át mintája volt a kelet-nyugati együttműködésnek. Hogyan tekinthetnénk ezt másnak, mint provokációnak?

– Elnök úr, Mr. Pelt, ezekről az eseményekről csakugyan nincs tudomásom – hazudta Arbatov a legteljesebb nyíltsággal. – Azonnal kapcsolatba lépek Moszkvával, hogy bizonyosságot szerezzek. Van-e üzenet, amit átadhatnék?

– Van. Bizonyára megérti, és megértik moszkvai felettesei is, hogy haditengerészetünk és légierőnk egységeit utasítanunk kell a megfigyelésre. Erre kényszerít bennünket a kötelező óvatosság. Ha az önök haderői legitim és csak legitim tevékenységet végeznek, abba természetesen nem fogunk beleszólni. Mi magunk nem akarunk senkit provokálni, de megállapodásunk értelmében jogunk van tudni, mi történik a térségben, nagykövet úr. Másként nem leszünk abban a helyzetben, hogy megfelelő instrukciókkal lássuk el embereinket. Üdvösnek tartanám, ha az ön kormánya fontolóra venné: veszélyes helyzetet teremt, ha ilyen

sok szovjet és amerikai hajó és repülőgép ilyen közel van egymáshoz. Baleset például bármikor történhet. Valamely akció, amely más körülmények között ártalmatlannak tűnne a másik fél szemében, ebben a helyzetben egészen más megvilágításba kerülhet. Háborúk robbanhatnak ki ilyen helyzetben, nagykövet úr. – Az elnök előredőlt és hallgatott egy sort, hogy utolsó mondata kellő akusztikát kapjon. Aztán szelídebb hangon folytatta: – No persze mi is tudjuk, hogy ennek a lehetősége csekély, de ön szerint nem felelőtlenység eljátszozni mégoly csekély lehetőséggel is?

– Elnök úr, ön, mint mindig, hathatósan érvel, de mint tudjuk, az óceánokon szabad a közlekedés, és...

– Nagykövet úr – szakította félbe Pelt [2], engedjen meg egy egyszerű példát. Tegyük föl, hogy a szomszédja töltött vadászpuskával járka a saját udvarán, miközben az ön udvarán az ön gyerekei játszanak. Amerikában ezt a magatartást semmilyen törvény nem tiltja. Mégis, a helyzet, amit a puskás szomszéd teremt, nemde, aggasztó?

– Aggasztó, Mr. Pelt, egyetértünk, ám ez a helyzet merőben más...

– Bizony hogy más! – szólt közbe az elnök. – Ez a helyzet sokkalta veszedelmesebb. Kétoldalú megállapodás megszegéséről van szó, s ez mód fölött nyugtalanító. Azt hittem, új korszak nyílt meg a szovjet-amerikai kapcsolatok történetében. Kereskedelmi nehézségeink java részét megoldottuk. Megkötöttük az új gabonaegyezményt. Önnek, nagykövet úr, ebben jelentős szerepe volt. Fejlődtünk, nőtt a kölcsönös bizalom – ez lenne a vége? – Az elnök nyomatékkal megrázta a fejét. – Nem hihetem. Mindenesetre önökön múlik. Országaink között a kapcsolat csakis bizalomra épülhet.

Nagykövet úr, őszintén remélem, hogy nem botránkoztattam meg. Mint tudja, nyíltan szoktam beszélni. Személy szerint nem kedvelem a diplomácia olajozott mellébeszélését. Olyan helyzetekben, mint ez a mostani, gyorsan és egyértelműen kell kommunikálni. Veszélyes helyzettel állunk szemben, s hogy megoldhassuk, ahhoz együtt kell működnünk, még hozzá késedelem nélkül. Tábornokaim mód fölött aggodalmasak, meg kell tehát tudnom – még ma! [2], hogy mi a szándéka a szovjet haditengerészeti egységeknek. Ma este hétig elvárom a választ. Ellenkező esetben a forródróton követelék választ Moszkvától.

Arbatov fölállt. – Elnök úr, még ez órában továbbítom üzenetét. Kérem azonban, vegye tekintetbe a Washington és Moszkva közötti időeltolódást...

– Tudom, hogy odaát most kezdődött a vikend, azt is tudom, hogy a Szovjetunió a munkásosztály paradicsoma, de föltételezem, hogy azért az ország sorsa fölött ilyenkor is virrasztanak felelősök. Nos, tovább nem tartóztatom. Isten áldja.

Pelt kikísérte Arbatovot. Visszajött, leült.

– Lehet, hogy kissé nyers voltam – jegyezte meg az elnök.

– Igen, uram – hagyta rá azonnal Pelt, s azt gondolta, hogy főnöke átkozottul goromba volt. Az oroszokat ő sem kedvelte, a diplomáciai illem finom árnyalatainak azonban ő is ínycence volt. – Azt hiszem, kimondhatjuk, hogy sikerült megértetnie magát.

– Arbatov persze mindent tud.

– Persze. De azt nem, hogy már mi is tudjuk.

– Hisszük mi – húzta el a száját az elnök. – Micsoda beteg és örült játszma! S ha belegondolok, hogy milyen szép és sima volt a pályám, amikor az volt még az egyetlen gondom, hogy maffiózókat tegyek lakat alá... Mit gondol, ráharapott a csalétkemre?

– A legitim tevékenység hangsúlyozására? Nem látta, hogy megrezdült a keze? Mi az hogy ráharapott! Teli szájjal! – Pelt az asztalhoz lépett, és kávé töltött magának. Élvezettel nézte a csésze aranyperemét. – Kíváncsi lennék, ők milyen nevet adnak neki. Legitim tevékenység... talán mentőakció. Ha ugyanis hadgyakorlatnak mondják, azzal beismerik, hogy megszegték az egyezséget, semmibe vették az értesítési kötelezettséget. Egy mentőakció viszont magyarázná a fölvonulás volumenét, a sietséget, no meg a nyilvánossá tétel hiányát. A szovjet sajtó ilyesmiről soha nem ír. Lefogadnám, hogy mentőakciót fognak mondani. Eltűnt egy tengeralattjáró, vagy ilyesmi. Talán még azt is ki bírják nyögni, hogy rakétahordozó.

– Olyan messzire azért nem fognak elmenni. Arra is van egyezményünk, hogy rakéta-tengeralattjárót ötszáz mérföldnél közelebb nem engedünk egymás partjaihoz. Könnyen lehet, hogy Arbatovot instruálták már, milyen választ adjon, csak épp húzza-halasztja a maga gyönyörűségére. Noha kizárva az sincsen, hogy mégsem tud semmit. Tudjuk, mennyire szeretik ezek elkülönítve kezelni az információikat. Vagy tán eltúlozzuk Arbatov kódosító tehetségét?

– Nem hinném, uram. Diplomáciai alapelv, hogy a meggyőző hazugsághoz tudni kell az igazságnak legalább egy részét.

Az elnök elmosolyodott. – Nos, ők elég régóta játsszák ezt a játékot. Remélem, megkésett reakcióm nem fogja kiábrándítani őket.

– Nem, elnök úr. Alex félig-meddig föl volt készülve, hogy ma innen ki lesz rúgva.

– Nagy volt a kísértés. Arbatov barátunk diplomáciai bája rám valahogy nincsen hatással. Ezek az oroszok a maffiavezérekre emlékeztetnek, akik ellen a pereimet vittem. Ugyanaz a felszínes kulturáltság, ugyanaz a jó modor, és ugyanaz a totális erkölcsi nihil. – Az elnök megcsóválta a fejét. – Maradjon a közelben, Jeff. Pár perc múlva George Farmerrel van megbeszélnivalóm, de magára is szükségem lesz, mikor a barátunk visszajön.

Pelt visszaballagott irodájába, s közben az elnök szavain rágódott. Goromba, de találó ítélet, ismerte el magában. Tanult orosz szemében a legnagyobb sértés, ha nyekultúrnűjnek, kultúralatlannak nevezik (bár fordításban ezt lehetetlen visszaadni), és mégis: aki a moszkvai Állami Opera aranyos páholyában csak az imént könnyezte meg a Borisz Godunov-ot, a következő pillanatban szemrebbenés nélkül képes elrendelni száz ember kivégzését vagy bebörtönzését. Különös nép... és milyen különös ideológia. Ám az is tény, hogy az elnök sokszor túl sarkosan fogalmaz, gondolta Pelt, jó lenne valamelyest megszelídíteni. Az Amerikai Légió előtt beszélni egészen más, mint egy nagyhatalom követével tárgyalni.

CIA-központ

– Bajban van BÍBOROS, bíró úr – ült le Ritter.

– Nem lep meg – vette le szemüvegét s dörzsölte meg a szemét Moore. Ryannek ugyanis nem mutatták meg a moszkvai rezidens rejtjeles üzenetét, amely szerint BÍBOROS a legutóbbi jelentésével megkerülte a fél futárláncot, amelyet a Kreml és az amerikai nagykövetség között működtet. Lám, hogy nekibátorodott vénségére. – Mit írt a rezidens?

– Azt, hogy BÍBOROS állítólag kórházban van tüdőgyulladással. Lehet, hogy igaz, de az is lehet, hogy...

– Öregszik, s odaát most tél van, no de ki hisz az ilyen véletlen egybeesésekben? – Moore az asztalát tanulmányozta. – Mit gondol, mit csinálnak vele, ha lebukott?

– Csöndben elhalálozik. Már attól függően, hogy kik fogták meg. Ha a KGB, azok bizonyára ki akarnak valamit hozni a dologból, különösen azóta, hogy Andropov barátunk annyi presztízst magával vitte, mikor tovább kellett állnia. De ez is kevésbé valószínű. Tekintve, hogy ki futtatta, túl nagy lenne a fölbolydulás. Ugyanaz a helyzet, ha a GRU kerítette a markába. Ők esetleg elkínóztatják néhány hétig, s utána ölik meg szép csöndesen. Nyilvános tárgyalásnak túl sok hátulütője lenne.

Moore bíró összeráncolta a szemét. Mint két orvos, akik egy gyógyíthatatlan beteg sorsáról beszélgetnek, jutott eszébe. Ő, Moore, még csak az arcvonásait sem ismeri BÍBOROS-nak. Valahol, a kartotékjában persze ott a fénykép, de látni sohasem látta. Könnyebb is így. Egy fellebbviteli bírónak soha nem kell a vádlott szemébe néznie; Moore bíró mindig érzelmektől mentesen érvényesítette a törvény igazát. CIA-főnöki posztját is így, ilyen távolságtartással akarta kezelni. Tudta, hogy ez gyávaaságnak tűnhet, tudta, hogy az emberek éppenséggel nem ezt várják el egy CIA-igazgatótól – de hát istenem, a kémekek megöregsznek egyszer, és az öregekben olyan lelkiismereti kételyek ébredhetnek, amilyenek aligha befolyásolják a fiatalokat. Ideje, hogy búcsút mondjon a „cégnek”. Csaknem három esztendő: elég volt. Megtette, amire vállalkozott, amit vártak tőle.

– Mondják meg a rezidensnek, hogy lapítson. Ne érdeklődjön BÍBOROS után. Ha valóban beteg, előbb-utóbb hallatni fog magáról. Ha nem, azt is megtudjuk idejében.

– Igaz.

Ritternek sikerült megerősítenie BÍBOROS anyagát. Egy ügynök azt jelentette, hogy a flotta plusz politikai tisztekkel van megspékelve, egy másik azt, hogy a felszíni erőnek egy hivatalnok tengerész, Gorskov cimborája a parancsnoka: percekkel a flotta indulása előtt röptették Szeveromorszkba és vitték a Kirov fedélzetére. Állítólag vele van az a hajómérnök, aki a Vörös Októbert tervezte. Egy brit ügynök jelentése szerint a felszíni egységek fegyvereinek detonátorait a szárazföldi raktárakból sebtében a hajókra szállították. Végül, egy meg nem erősített hír szerint, Korov tengernagy, az Északi Flotta főparancsnoka nincs már a helyén; nem tudni, hol tartózkodik.

Ezek az értesülések így, együtt, megadták a FÚZFA-anyag hitelét, s még egyre újabb hírek is érkeztek.

Az USA Haditengerészeti Akadémiája

– Skip?

– Nicsak, üdvözlöm, tengernagy úr. Legyen a vendégem – mutatott egy üres székre az asztalnál Tyler.

– Üzenet jött a maga számára a Pentagonból. – A Haditengerészeti Akadémia igazgatója, hajdani tengeralattjáró-tiszt, helyet foglalt. – Odavárják ma tizenkilenc harmincra. Többet egy kukkot se mondtak.

– Pompás! – Tyler épp végzett az ebédjével. Hétfő óta mondhatni éjt nappallá téve a szimulációs programon dolgozott. Ez a berendelés azt jelentette, hogy este megkaphatja a légiőr Cray-2-esét. Programján már az utolsó simításokat végezte.

– Miről van szó?

– Ne vegye zokon, nem mondhatom meg. Tudja, hogy van ez.

A Fehér Ház

A szovjet nagykövet aznap délután négyre ért vissza. Hogy kijátsszák a sajtó éberségét, a szemközti Pénzügyminisztérium épületébe vitték be, s egy kevesek által ismert titkos alagúton jutott át a Fehér Házba. Az elnök reménykedett, hogy a követ ettől megrendül legalább egy kevésbé. Pelt gondoskodott róla, hogy ott legyen, mikor Arbatov megérkezik.

– Elnök úr – állt meg feszes tartásban a nagykövet. Az elnök nem is tudta, hogy ennek az embernek katonai múltja volna. – Instrukcióm szerint tolmácsolnom kell kormányom sajnálkozását, amiért nem volt ideje, hogy értesítse önt a történekről. Hiányzik egy atom-tengeralattjárónk, vélhetőleg eltűnt. Ennek felkutatására és megmentésére indítottunk expedíciót.

Az elnök higgadtan biccentett. Intett a nagykövetnek, üljön le. Pelt odaült melléje.

– Zavarba ejtő a helyzet, elnök úr. Haditengerészetünkben, akárcsak az önökében, atom-tengeralattjárón szolgálni nagy kiváltság, következésképpen legiskolázottabb és legmegbízhatóbb embereink közül kerül ki a legénység és a tisztikar. Ebben az esetben a személyzet, vagyis a tisztikar tagjai közül sokan magas pártfunkcionáriusok fiai. Ott a fia egy központi bizottsági tagnak is – hogy kié, azt persze nem mondhatom meg. A szovjet haditengerészet erőfeszítése, hogy megmentse kiváló fiait, érthető, de el kell ismernem, némiképp fegyelmetlenül jártak el. – Arbatov szépségesen játszott a szégyenkezőst; úgy beszélt, mint aki kínos családi titkot vall meg. – Mindazek miatt nem csoda, hogy teljes gőzzel folyik a keresés. S mint önök is valószínűleg tudják, jószereval percek alatt kellett összeállnia az expedíciós flottának.

– Értem – mondta rokonszenvezően az amerikai elnök. – Látja, rögtön jobban érzem magamat, Alex. Jeff, már nincs olyan nagyon korán, mi lenne, ha innánk egy kortyot? Bourbon megteszi, Alex?

– Nagyon is, Uram, köszönöm.

Pelt odalépett a rózsafa szekrényhez. A faragványos antik darabnak volt egy kis bárrésze, jeges vödörrel, amelyet minden délután frissen töltöttek. Az elnöknek olykor vacsora előtt is kedve szottyant egy vagy két pohárra, s Arbatovot ez is honfitársaira emlékeztette. Dr. Pelt bokros tapasztalatokkal büszkélkedhetett elnöki csapos minőségében. Perc múlva hozta is a három poharat.

– Az igazat megvallva, sejtettük, hogy ilyesmi történt – jegyezte meg Pelt.

– Nem is értem, fiataljaink hogyan vállalhatják ezt a szolgálatot – csóválgatta fejét az elnök, s ivott egy kortyot. Arbatov már kis híján ki is ürítette a poharát. Koktél-partikon nemegyszer szóvá tette, hogy az

amerikai bourbont jobb szereti, mint a honi vodkát. Talán még igaz is, tűnődött. – Mi is elvesztettünk már egypár atom-tengeralattjárót. Hát maguk? Hármat? Négyet?

– Nem tudom, elnök úr. Az ön információi e tárgyban bizonyára pontosabbak, mint az enyéme. – Az elnökben felmerült, hogy a nagykövet a nap folyamán most először szól igazat. – Mindenesetre egyetértünk, hogy ez a fajta tengerészeti szolgálat veszélyes és igen kimerítő.

– Hányan vannak rajta, Alex? – firtatta az elnök.

– Nem tudom. Nagyjából, gondolom, százan. Tudja, soha nem voltam hadihajón.

– És a többség bizonyára fiatal, csakúgy, mint nálunk. Gyászos bizonyítvány mindkét országról, hogy a kölcsönös bizalmatlanság ilyen sok derék fiatalember életét kockáztatja állandóan. De hát... hogy is lehetne másként? – Az elnök elhallgatott, s kinézett az ablakon. A déli pázsiton olvadozott a hó. Meg kell tenni a következő lépést, gondolta.

– Talán segíthetnénk – vetette föl a tapogatózó gondolatot. – Úgy is van. Föl lehetne használni ezt a tragédiát, ha már megtörtént, arra, hogy egy kevéssel csökkentjük a kölcsönös bizalmatlanságot. Talán ki tudunk csiholni belőle valami jót: demonstrálhatjuk, hogy viszonyunk csakugyan megváltozott.

Pelt elfordult, s a pipájával szöszmötölt. Sokesztendő barátságuk ellenére sem értette, hogyan képes az elnök ennyi színészkedésre. Még a washingtoni egyetemen ismerkedtek össze, ahol ő, Pelt, utolsó éves politológus volt, a leendő elnök pedig büntetőjogot hallgatott, és, igen, amellet a színjátszó csoport elnöke volt. Bizonyos, hogy amatőr színészi tapasztalatai sokat segítettek hivatásbeli előmenetelében. Úgy hírlík, hogy a lebukott maffia vezérek egyikét pusztán szónoki tehetségével sikerült elítéltetnie.

– Nagykövet úr, ünnepélyesen följajánlom az Egyesült Államok segítségét és technikai erőforrásait elveszett honfitársai fölkutatására.

– Fölöttébb kedves öntől, elnök úr, de...

Az elnök feltartott kézzel elhallgattatta. – Csak semmi de, kedves Alex. Ha még ebben sem tudnánk együttműködni, akkor hogy akarunk a sokkal nehezebb kérdésekben? Ha emlékezetem nem csal, tavaly történt, hogy egy felderítő repülőgépünk tengerbe zuhant az Aleuti-szigeteknél, és az önök egyik halászhajója (valójában annak álcázott kémhajója, tette hozzá magában) mentette ki pórul járt pilótáinkat a vízből. Tartozunk maguknak, Alex, becsületbeli adósságunk van, és az Egyesült Államok nem akar hálátlannak bizonyulni. – Várt egy keveset a hatás kedvéért. – Lehet, hogy már mind meghaltak. Azt hiszem, tengeralattjáró-balesetet sem lehet könnyebben túlélni, mint egy repülőkatasztrófát. No de legalább a hozzátartozókat tisztességesen lehet majd tájékoztatni. Jeff, ugye van nekünk különleges tengeralattjáró-mentő felszerelésünk?

– Szép is lenne, ha még az se lenne, mikor annyi pénzt ölünk a haditengerészetbe! Föl is hívom menten Fostert.

– Nagyszerű – szól az elnök. – Alex, azt persze nem lehet remélni, hogy ez a kis gesztus egy csapásra minden gyanakvást eloszlat. A történelmünk meg a maguké mintha ellenünk szövetkeznenek. De kezdetnek, bármilyen szerény is, én úgy hiszem, biztató. Ha kezet tudunk nyújtani egymásnak a világűrben, vagy a bécsi tárgyalóasztal fölött, miért ne nyújthatnánk kezet itt is? Amint végeztünk, parancsot fogok adni a megfelelő haditengerészeti egységeknek.

– Köszönöm szépen, elnök úr – próbálta titkolni kellelenségét Arbatov.

– És kérem, adja át üdvözetemet Narmonov elnöknek, valamint tolmácsolja részvéteket a gyászoló családtagoknak. Méltányolom és megköszönöm erőfeszítésüket, hogy ezt az információt eljuttatták hozzánk.

– Igen, elnök úr, úgy lesz. – Arbatov föllállt, kezet fogott velük, és távozott. Vajon miben fő az amerikaiak feje? Ó, Arbatov, jó előre figyelmeztette Moszkvát: ha azt mondják, mentőakció, ezek az örültek azonnal követelni fogják, hogy segíthessenek. Pláne, hogy most van ez a hülye karácsonyuk, és egyébként is meg vannak örülve a happy endért. Öreg hiba, hogy nem találtunk ki valami más magyarázatot... Pokolba a protokollal.

Kénytelen-kelletlen csodálta az amerikai elnököt. Fura egy figura: nagyon nyílt, mégis csupa fortély. Barátságos, mosolygós, ugyanakkor ugrásra kész, hogy kihasználja a kínálkozó legkisebb előnyt is. Eszébe jutottak a nagyanya rémtörténetei mindenféle váltott gyerekekről. No hát, ez az amerikai elnök mindenesetre nagyon oroszos.

– Nna – mondta az elnök, mikor Arbatov után becsukódott az ajtó. – Most aztán alaposan a körmükre nézhetünk, és szavuk sem lehet ellene. Hazudnak, és mi tudjuk – ők viszont nem tudják, hogy mi tudjuk. És persze mi is hazudunk, és ők is gyanítják, csak azt nem gyanítják, hogy mi célból hazudunk! Jó, mi? És még én mondtam neki ma délelőtt, hogy a nemtudás veszedelmes! Jeff, én sokat tűnődtem ezen. Nagyon nem tetszik, hogy ennyi orosz hadihajó nyüzsög a partjaink előtt. Ryannek igaza van: az Atlanti-óceán a miénk. Azt akarom, hogy a légierőnk meg a haditengerészetünk tartsa sakkban őket! Ez az óceán a miénk, és eltökélt szándékom, hogy megértessem ezt velük! – Az elnök kiürítette poharát. – Ami meg magát a tengeralattjárót illeti, azt akarom, hogy a mieink alaposan nézzék meg, és ha bárki dezertálni akarna, azt gondjainkba vesszük. Persze diszkrétan.

– Persze. Ami a dolog gyakorlati oldalát illeti, ha a tiszteket megszerezzük, az ér annyit, mintha magát a hajót szereznénk meg.

– Igen, de a haditengerészet persze azt is meg akarja tartani.

– Nem tudom, hogy tehetnénk anélkül, hogy a legénységét ki ne nyírnánk, ami nyilvánvalóan abszurdum.

– Egyetértünk. – Az elnök kiszólt a titkárnőjének. ☒Hívja fel nekem Hilton tábornokot.

A Pentagon

A légierő számítógépközpontja a Pentagon pincéjében van elszállásolva. Szobahőmérséklet hetven Fahrenheit fok alatt. Olyan hűvös volt, hogy Tyler lábcsontját megfájdította a fém és műanyag protézis. Szokva volt hozzá.

Ott ült a klaviatúra előtt. Az imént fejezte be programja próba futtatását. A programot MURÉNA-nak nevezte el, célozva egy harcias angolnafajtára, amely az óceáni zátonyok közt tanyázik. Skip Tyler büszke volt programkészítő tudományára. A Taylor-laboratórium anyagából vette át a régi programot, átírta a Védelmi Minisztérium egységes számítógépnyelvére, az ADA-ra, amelyet Lord Byron lánya, Lady Ada Lovelance után neveztek el, majd „karcsúsította” az igénynek megfelelően. A legtöbb szakember számára legalább egyhavi munka. Ő négy nap alatt lett készen vele; igaz, hogy szinte pihenő nélkül dolgozott, s nem csupán az ugyancsak ösztönző mennyiségű pénzért, hanem azért is, mert vonzotta a szakmai próbatétel. Azzal a csöndes megelégedéssel tette le a lantot, hogy lám, ma is képes eszméletlenül rövid határidőn belül dolgozni. Este nyolc óra; a MURÉNA végigszaladt az egyváltozós teszten és kiállta a próbát. Tyler készen állt.

A Cray-2-est most látta először – eddig csak fényképről ismerte, és örült, hogy kipróbálhatta. Ötegységnyi sűrű elektronikus erő: nagyjából ötszögletű, hat láb magas, négy láb széles dobozok. A legnagyobb maga a processzor, a másik négy mind memória, kereszt alakban elrendezve. Tyler begépelte a parancsot a változók betöltésére. Tíz konkrét számot adott meg a Vörös Október minden főbb méretére, a hosszúságra, a legnagyobb szélességre, a magasságra. Ezeket követte hat, kismértékben különböző érték a hajótest alakjára, a blokk- és prizmakoefficiensekre. Öt számsor az alagútméretekről. Mindezek együtt több mint harmincezer permutációt jelentettek. Ezek után Tyler bepötyögte a tizenhétféle gép- és hajtóműrendszeri változót. A Cray-2 benyelte ezt az információt is, és minden számot a helyére tett. Készen állt a futtatásra.

– Oké, mehet – szólt a kezelőnek, a légierő törzsőrmesterének.

– Értettem! – A törzsőrmester beütötte terminálján az XQT parancsot. A Cray-2 dolgozni kezdett.

Tyler átment a törzsőrmester konzoljához.

– Szép hosszú programot adott be neki, uram – mondta az altiszt; elővett egy tízdollárost, és a gép tetejére tette. – Fogadok, hogy ez a tündér tíz perc alatt megemészt.

– Ki van csukva – vélekedett Tyler, és odatette a maga tizesét a másik mellé. – Közelebb lesz az a tizenöt perchez.

– Győzzön az, aki a valósághoz közelebb tippelt, jó?

– Rendben. Hol itt a kló?

– Ki az ajtón, jobbra, végig a folyosón, aztán rögtön balra az első ajtó.

Tyler elindult az ajtó felé. Bosszantotta, hogy nem tud könnyeden járni, de négy év alatt megszokhatta valamennyire. Végül is életben maradt, a többi nem számít. A connecticuti Grotonban történt a baleset egy tiszta, hideg téli éjszakán, egy sarokra a hajógyár főkapujától. Péntek volt, hajnali három, és Tyler hazafelé autózott, miután húsz órát dolgozott az új hajója ellenőrzésén. A polgári hajógyári munkásnak is hosszú napja volt, melynek végeztével, mint a vizsgálat megállapította, csöppet be is tintázott a törzshelyén, s utána beleült a kocsijába, indított, elindult, és elnézve a közlekedési lámpa piros jelzését, ötvenmérföldes sebességgel beleszaladt Tyler Pontiacjébe. Számára az ütközés végzetesnek bizonyult. Skip Tyler szerencsésebb volt: zöld fényre áthaladván a keresztezésen, a balról berobbanó Fordot már csak méternyire a bal első ajtajától vette észre, s nem volt mit csinálni. Nem emlékezett rá, hogy miként kötött ki egy zálogház kirakatában, s nem emlékezett a következő egész hétre sem, mikor élet s halál között lebegett a Yale-New Haven kórházban. Legelevenebb képe az eszméletre térés maradt: arra ébredt (mint kiderült, nyolc nappal a baleset után), hogy felesége, Jean ott ül mellette és fogja a kezét. Házasságuk egészen addig elég zűrös volt, mint a legtöbb tengeralattjárós tiszté. Nem mondhatni, hogy az eszmélő Tyler a legjobb formájában pillantotta volna meg az asszonyt: véreres, kialvatlan szem, kócos haj – s mégsem látta soha még ennyire szépnek. Ekkor döbönt csak rá, mennyire fontos a számára. Sokkal, de sokkal fontosabb, mint az az elvesztett fél láb.

– Skip? Skip Tyler!

Az egykori tengeralattjárós sután hátrafordult, s látta, hogy egy tengerésztiszt lohol utána.

– Johnnie Coleman! Még ilyet! Hogy vagy, vén csont? Immár kapitányi rendfokozatban, vette észre Tyler.

Két ízben is együtt szolgáltak, egy évet a Tecumseh-n, egy másikat a Sharkon. Coleman, aki melleleg fegyverszakértő volt, azóta jó néhány tengeralattjárón parancsnokolt.

– Hogy van a család, Skip?

– Jean csak úgy ragyog, kösz. Öt gyerek, s úton a hatodik.

– Ez igen! – Lelkesen kezet ráztak. – Hiába, az a nagy természeted... Hallom, Annapolisban tanítasz.

– Igen, s amellet egy kis mérnöki munka is akad.

– No és itt? Mit művelsz itt?

– Programot futtatok a légielő számítógépén. A Tengeri Rendszerek Parancsnoksága megbízásából, holmi új hajókonstrukció ügyében. – Tyler úgy gondolta, nem is füllentett olyan nagyot. – Hát te, öreg, miben utazol?

– Az OP-02 sleppjéhez tartozom. Dodge tengernagy segédtszjtje vagyok.

– Komolyan? – Tyler elfütyentette magát. Az OP-02 tisztét jelenleg Sam Dodge altengernagy töltötte be. A haditengerészet műveleti parancsnokának tengeralattjáró-hadviselési helyettese gyakorlatilag teljhatalommal rendelkezik minden tengeralattjáró hadmozdulatait fölött.

– No és sok a munkád?

– Tudod, hogy van az! Most, mikor így kiborult a pikszis!

– Már hogy értve? – Tyler hétfő óta bele nem kukkantott egy újságba sem.

– Na, ne ugrass, öreg.

– Hétfő óta egyhuzamban ezt a komputerprogramot hajtottam, és nekem már nem küldik meg a belső híreket. – Tyler a szemöldökét morcolta. A minap hallott valamit duruzsolni az Akadémián, de eleresztette a füle mellett, az a fajta ember lévén, aki egy témára képes összpontosítani.

Coleman lopva végignézett a folyosón. Péntek délután volt, elég későn: egyedül voltak. – Hát, azt hiszem, neked elmondhatom. Orosz barátaink meglehetősen nagy hadgyakorlatba kezdtek. Tengerre szállt az egész Északi Flotta. Vagy közel az egész. Csak úgy hemzseg az óceán a tengeralattjáróiktól.

– És mit művelnek?

– Nem lehet tudni. Mintha valami nagy kutató- és mentőakció akarna lenni. Csak az a kérdés, mit kutatnak. Négy Alfájuk teljes sebességgel nyargal jelen pillanatban is a partjaink felé, és egész csorda Victor és Charlie lohol a nyomukban. Eleinte azt hittük, hogy blokád alá akarják venni a kereskedelmi útvonalakat, de azokon már jócskán túljutottak. Félreérthetetlenül az amerikai partok felé nyomulnak, s akármiben fő is a fejük, az bizonyos, hogy tonnányi információt szerzünk róluk.

– Mennyi egységet mozgatnak? – kérdezte Tyler.

– Ötvennyolc tengeralattjárót és harminc egyéb hadihajót.

– Nafene! Akkor biztosan a fejetekhez kapkodtok!

– Gondolhatod, Skip. Flottánk a tengeren, mind az utolsó egységig. Valamennyi atom-tengeralattjárónk mozog, átrendezzük állásainkat. Ami P-3-as Lockheed valaha is készült ebben az országban, az mind az Atlanti-óceán fölött röpdös, vagy arrafelé igyekszik. – Coleman kis szünet után hozzátette: – Még most is titkosítva vagy, ugyebár?

– Igen. Részem volt az új Kirov értékelésében is.

– Gondoltam. Ráismertem a kezed nyomára. Mindig is jó mérnök voltál. Azt tudod-e, hogy az öreg a mai napig főlemlegeti, milyen pompás munkát végeztél neki a régi Tecumseh-n? Talán bevihetnék, hogy körülnézz egy kicsit. Meg fogom kérni az öreget.

Tyler, megszerezvén diplomáját az idahói tengeralattjáró-iskolán, Dodge parancsnoksága alatt szállt először vízre, pontosabban víz alá. Akkor történt, hogy két héttel a határidő előtt kijavította a Tecumseh egyik reaktor-segédberendezését, hála egyrészt eredeti műszaki gondolkodásmódjának, másrészt annak, hogy tudta, hol kell pótalkatrészért kilincselni. Tettével igencsak virágos dicséretet érdemelt ki a parancsnokságtól mind magának, mind Dodge-nak.

– Fogadok, hogy örömmel látna az öreg. Mikor végzel itt?

– Talán fél óra.

– Tudod, hol keres bennünket?

– Ha el nem költöztették az OP-02-t, akkor tudom.

– Ott vagyunk, ahol rég. Hívj föl, ha kész vagy. 78730 a mellékem. Rendben? Mennem kell.

– Rendben. – Tyler utána nézett régi barátjának, aztán tovább bicegett a férfimosdó felé. Miben sántikálnak az oroszok? Mindenesetre olyasmiben, ami miatt egy háromcsillagos tengernagy meg a négystráfos kapitánya munkában tölti a péntek estét, méghozzá a karácsonyi időszakban.

– Tizenegy perc, ötvenhárom egész tizennyolc század másodperc, uram! – jelentette a törzsőrmester, és zsebre vágta a két bankjegyet.

A printout kétszáz lapot tett ki. A legfelsőn a gép harangra emlékeztető görbét rajzolt a sebességbecslésről, alája kirajzolta a zajbecslési görbét. A maradék íveken a variációs megoldásokat ábrázolta. A görbék, a várakozásnak megfelelően, elég kuszák lettek. A sebességgörbe az óránkénti tíztizenkét csomós értéket valószínűsítette, de teljes tartománya héttől tizennyolc csomóig terjedt. A zajgörbe meglepően alacsony értékeket indikált.

– Törzsőrmester, pizok jó kis gépe van, meg kell hagyni.

– Az ám, uram. És milyen megbízható. Egész hónapban nem volt egyetlen elektronikus hibánk.

– Telefonálnék egyet.

– Csak tessék.

– Köszönöm. – Tyler fölragadta a legközelebbi kagylót. – Ja, igen, és lesz szíves törölni a programot.

– Máris. – Begépelte az utasítást. A MURÉNA elenyészett. Remélem, megőrzött, uram, egy másolatot.

Tyler bólintott. Tárcsázott.

– Tessék, OP-02A, Coleman kapitány.

– Itt Skip.

– Pompás! Az öreg alig várja, hogy lászon. Gyere föl! Tyler táskájába tette a printoutköteget. A táskát kulcsra zárta. Köszönetet mondott a számítógép-kezelőnek, s mielőtt kibicegett, vetett egy utolsó pillantást a Cray-re. Könnyen lehet, hogy lesz még dolguk egymással.

Működő liftet nem találván, meg kellett birkóznia egy enyhe emelkedésű rámpával. Öt perccel később egy tengerészgyalogos állta útját a folyosón.

– Tyler korvettkapitány úr, ugye? Szabad látnom az azonosító kártyáját?

Tyler megmutatta a Pentagon kiadta kártyát, s eszébe villant, vajon hány féllábú egykori tengeralattjárós tiszt lehet a haditengerészetnél.

– Köszönöm, kapitány úr. Erre tessék, a folyosón tovább. Tudja, melyik szoba?

– Tudom. Köszönöm.

Dodge altengernagy az asztala sarkán ülve valami táviratfélét tanulmányozott. Kis termetű, agilis ember, három tengeralattjárón parancsnokolt egymás után, s aztán a Los Angeles osztályú vadász-tengeralattjárók kifejlesztésében szerzett elévülhetetlen érdemeket. Most immár ő a „Nagy Delfin”, a rangidős tengernagy, akinek a kongresszussal kell megvívni minden ütközetét.

– Skip! Tyler! Nohát, ez pompás! – Dodge lopott pillantást vetett Tyler lábára, aztán hozzálépett, és megszorította a kezét. – Hallom, milyen szépen szerepelget az Akadémián.

– Rá se ránts on a lábamra, uram. Néha még arra is megkérnek, hogy értékeljek ki egy-egy meccset.

– Hm, kár, hogy a szárazföldiek válogatottját nem magával kémleltették ki.

Tyler színpadiasán lehorgasztotta a fejét. – Én kémléltem ki, uram. Az a helyzet, hogy egyszerűen verhetetlenek voltak az idén. Hallotta a viccet a középcsatárukról?

– Nem – felelte Dodge.

– A páncélosokhoz osztották be, és el is küldték iziben Fort Knoxba. De nem ám tankvezetőnek – tanknak!

– Hahaha – nevetett Dodge. – Hanem Johnnie-től hallom, milyen sok gyereke van, Skip.

– Február végére várjuk a hatodikat – mondta büszkén Tyler.

– A hatodikaaat? Mi van magával, hisz nem katolikus, nem is mormon, ugye? Minek ez a nyúltenyészet?

Tyler kesernyés pillantást vetett hajdani főnökére. Nem értette, miért ez az előítélet a nukleáris haditengerészetnél. A szemlélet egyébként Rickovertől ered, ő mondta egyszer, hogy nyúltenyészet az a család, amely egynél több gyereket nevel. Mi a gondjuk ezeknek a sokgyerekes családokkal?

– Nézze, tengernagy úr, mióta nem merülhetek, valamivel csak-csak el kell töltenem az éjszakáimat meg a víkendjeimet. – Tyler mókás-kéjenckedő arcot vágott. – Hallom, mellesleg, hogy a rusz kik újabb kiseded játszmába fogtak.

Dodge elkomorodott. – Bizony. Ötvennyolc vadászhajó – az Északi Flotta valamennyi atom-tengeralattjárója a megfelelő felszíni kísérettel, meg persze az ellátókkal.

– Mit művelnek?

– Talán maga megfejt nekem. Kerüljön beljebb a szentélyembe. – Dodge bevezette egy helyiségbe, ahol Tyler egy új szerkentyűvel ismerkedhetett meg: vetítővászon, rajta az Atlanti-óceán északi térsége, a

Ráktérítőtől egészen az északi jégpáncélig. És a vízen száz meg száz hajó. A kereskedelmi hajók fehérek, országuk zászlajával azonosítva; a szovjet hadihajók vörösek, s mindnek fölismerhető a típusa, az amerikaiak és szövetségeseik kékek. Csak úgy hemzsegett tőlük az óceán.

– Te jó ég!

– Ahogy mondja, öregem. Te jó ég – biccentett zordan Dodge. – Mondja csak, mennyire van maga titkosítva?

– Engedélyem van „szigorúan titkos” okmányok tanulmányozására, sőt egyéb különleges jogosítványaim is vannak. Amit az oroszok haditengerészeti technikai készültségéről megszerzünk, az hozzám is eljut. De dolgozom a Tengeri Rendszereknek is.

– Johnnie-től hallom, hogy maga készítette a Kirov értékelését is, amit nemrég eresztettek neki a Csendes-óceánnak. Jó munka volt.

– Ez a két Alfa itt Norfolkknak tart?

– Úgy fest. És ugyancsak pörkölik a neutron, hogy mielőbb odaérjenek. Ez – mutatta az ujjával Dodge – a Long Island-i szoros felé igyekszik, mintha New London bejáratát akarná elállni, a másik meg Boston iránt tart. A Victorok nem sokkal maradnak el mögöttük. A legtöbb brit kikötőt már figyeltetik. Hétfőre a mi fontosabb kikötőink előtt is ott fog ólálkodni egy vagy két tengeralattjáró.

– Hát ez elég rondán hangzik, uram.

– Bizony. Amint látja, a mi haditengerészetünk is szinte minden egységével a vízen van. Csak épp az a bökkenő, hogy látszólag semmi értelme, amit csinálnak. Mert ugye... – Akkor lépett be Coleman kapitány.

– Lám, hát beengedte a tékozló fiút, uram – jegyezte meg.

– Tessék kedvesen bánni velem, Johnnie. Egész meglehetősen hajósofőr volt egykor, ha nem csal az emlékezetem. De, hogy szavam ne feledjem, eleinte azt hittük, hogy el akarják állni a nemzetközi útvonalainkat, ám egyszerűen továbbmentek előttük. Ezekből az Alfákból most már azt is kinézem, hogy blokádnál akarják venni a partvidékünket.

– Odaát nyugaton mi a helyzet?

– Semmi. Semmi, eltekintve a rutinszerű mozgásoktól.

– Hát ennek tényleg semmi értelme – foglalt állást Tyler. – Ha ellenséges szándékkal jönnek, a flottánk másik felére is gondjuk lenne. Ráadásul: aki háborút akar kezdeni, az nem fog teljes létszámmal és sebességgel a karjainkba szaladni.

– Csakhogy furcsa pókok ám az oroszok, Skip – vélekedett Coleman.

– Tengernagy úr, ha netán tüzet nyitunk rájuk...

– Akkor szépen elsüllyednek – fejezte be Dodge. – Ami csinnadrattával ezek itten közelednek, egészen kiváló célpontot nyújtanak. S ezt persze ők is tudják. Ez az, amiért nem tudom elhinni, hogy ártó szándékkal lennének. Okosabbak, hogyszem ilyen átlátszóan támadjanak... hacsak nem épp ez a trükk az egészben.

– Mondtak-e valamit? – kérdezte Tyler.

– A nagykövetség azt állítja, hogy elvesztettek egy tengeralattjárót, s mivel mindenféle funkciógerekekkel van tele, teljes körű kutatást rendeltek el. Hogy aztán igaz-e...

Tyler letette táskáját, és közelebb lépett a vászonhoz. – A fölállásukból valóban kutatásra lehet következtetni, de vajon miért őrzik a kikötői bejáratainkat? – Elhallgatott, de gondolatai annál sebesebben forogtak; tekintete a vászon felső régióit pásztázta. – Tengernagy úr, itt fönt nem látok egy rakétahordozót sem.

– A kikötőjünkben dekkolnak, mind a két óceánon. Az utolsó Delta néhány órája kötött ki. Ez is elég furcsa – tette hozzá Dodge, maga is a vetítövásznat tanulmányozva.

– Ki vannak kötve? Mind az utolsó szálig? – kérdezte Tyler, a tőle telhető legközönyösebben. Eszébe jutott ugyanis valami. A térkép a Bremertont a Barents-tengeren mutatta, de amit követnie kellett volna, nem volt sehol. Néhány másodpercig hiába várta a választ. Akkor megfordult, s látta, hogy a két tiszt ugyancsak szűrős szemmel nézi.

– Miért kérdi, fiam? – kérdezte vészes nyugalommal Dodge. – Sam Dodge esetében pedig a halk vagy szelíd hang felért egy vészriadóval.

Tyler újabb pár másodpercet áldozott gondolatainak. Szavát adta Ryannek. Felelhet-e most úgy, hogy szószerűt sem követ el, s mégis megtudja, amire kíváncsi? Úgy döntött, igen. Tylerben megszállott kutatóöszön működött, s ha egyszer „szagot kapott”, nem volt, ami eltérítse.

– Tengernagy úr, nincs ezeknek egy vadonatúj rakétahordozójuk tengeren?

Dodge kihúzta magát, de még így is föl kellett tekintenie Tylerre. Jeges volt a hangja: – Korvettkapitány, honnan való az értesülése?

Tyler megrázta a fejét. – Sajnálom, tengernagy úr, el kell hallgatnom. Megtiltották, hogy elmondjam. Mindazonáltal, azt hiszem, önnek is meg kell tudnia, úgyhogy megpróbálom elintézni.

Dodge visszahúzódtott, hogy új csapáson nyomulhasson előre: – Egykor az alantosom volt, Skip. – Keserű volt a szája íze: szabályt szegve avatta be hajdani alantosát egy titokba, mivel jól ismerte, s mivel sajnálta, hogy az nem kaphatta meg azt a hajóparancsnokságot, amiért olyan keményen dolgozott. Tyler a szó technikai értelmében civil, még ha tengerészkek öltönyt hord is. És lám, ő is tud valamit. Dodge kiszolgáltatta az aduját, Tyler visszatartja a magáét.

– Ne úgy értse, uram – sajnálkozott Tyler, szavamat vették. Mégis, igyekezni fogok elintézni. Ígérem. Telefonálhatnék?

– A külső irodából – mondta mérgesen Dodge, holott négy készülék is terpeszkedett az asztalán.

Tyler kiment, és leült a titkárnő székébe. Elővette telefonjegyzékét, és fölhívta a Ryantól kapott számot.

– Acres – jelentkezett egy női hang.

– Beszélhetnék dr. Ryannel?

– Őt most nem tudom adni, kérem.

– Akkor... akkor adja Greer tengernagyot.

– Mális, uram.

– James Greer? – hallatszott Tyler háta mögül Dodge hangja. – Hát őneki dolgozik?

– Halló, itt Greer. Maga Skip Tyler, ugyebár?

– Igen, uram.

– Megvan az információ, amit ígért?

– Meg, uram.

– Honnan beszél?

– A Pentagonból.

– Jó. Kocsiba ül, és azonnal áthajt hozzám. Tudja, hová, igaz? A kapuórség várni fogja. Induljon, fiam, de tüstént. – Greer bontotta a vonalat.

– Maga a CIA-nak dolgozik? – kérdezte Dodge.

– Tengernagy úr, hallgatnom kell. S most megbocsát, de információt kell továbbítanom.

– Amit most szerzett tőlem? – dörrent rá Dodge.

– Nem, uram. Már a birtokomban volt, amikor beléptem ide. Higgye el. Megpróbálom elintézni, hogy önhöz is eljusson.

– Telefonáljon. Bent leszünk egész éjjel.

CIA-központ

A George Washington autópályán könnyebben tudott haladni, mint gondolta. Az ütött-kopott régi út tele volt bevásárlókkal, de a kocsisor egyenletes iramban cammogott. A megfelelő elágazásnál letért az autópályáról, s máris ott volt a CIA főbejáratához vezető széles út ellenőrző állomásánál. A sorompó le volt engedve.

– A neve Tyler, Oliver W.? – kérdezte az őr. – Kérem az igazolványát. – Tyler átnyújtotta a Pentagon-belépőjét.

– Rendben van, kapitány úr. Hajtson egyenesen a főbejáratához. Ott már várni fogják.

Két percig tartott, amíg a főbejáratához ért a majdnem teljesen üres parkolók között, amelyeket vékony jégkéreg borított; ennyi maradt az előző napi hóból. A fegyveres őr, aki várta, ki akarta segíteni a kocsiból, de Tyler nem szerette, ha segítenek neki, és eltolta a kezét. A boltosatos főbejárat alatt egy másik ember várta. Intettek nekik, hogy mehetnek egyenesen a lifthez.

Greer altengernagy az irodai kandallója előtt ült, és úgy látszott, szendereg, Skip nem tudta, hogy a hírszerzési igazgatóhelyettes alig néhány órája érkezett vissza Angliából. Greer felrévedt, és elküldte a civil ruhás biztonsági tisztet. – Maga Skip Tyler, ha nem tévedek. Jöjjön, foglaljon helyet.

– Nem mondom, szép nagy ez a tűz, uram.

– Nem kellett volna begyűjtanom. Ha nézem a tüzet, mindig elálmosodom. Most persze rám is férne egy kis alvás. Nos, mit hozott nekem?

– Megkérdezhetem, hol van Jack?

– Miért ne? Nincs itt.

– Aha. – Tyler kikapcsolta az aktatáskáját, és elővette a számítógépes vizsgálat összesítését. – Uram, megcsináltam ennek az orosz tengeralattjárónak a teljesítménymodellezését. Megkérdezhetem, mi a neve?

Greer felnevetett. – Rendben van, megszolgált érte. Vörös Október a neve. Bocsásson meg, fiam. Zűrös volt ez az egy-két nap, s amikor fáradt vagyok, megfeledekzem a jó modorról. Jack azt mondja, hogy maga igencsak okos fickó. A személyi anyagában ugyanez áll. Nos, halljuk, mire számíthatunk ettől a Vörös Októbertől.

– Nos, tengernagy úr, meglehetősen sok adattal rendelkezünk, és...

– A lényeget, kapitány. Én nem szoktam számítógépekkel játszani. Erre megvannak az embereim.

– Héttől tizennyolc csomóig terjedhet a sebessége, de tíztől tizenkettőig a legvalószínűbb. Ilyen sebességhatárok mellett a kisugárzott zajszint nagyjából akkora, mint egy hat csomóval haladó Yankee-é, de akkor még számításba kell venni a reaktortelep zaját. Amellett a zaj más jellegű, mint amihez hozzászoktunk. A hajócsavarok modelljei nem olyan zajt keltenek, mint egy normál hajtómű. Inkább valami szabálytalanul harmonikus morajlás hallatszik. Jack beszélt erről önnek? Az alagutakban kialakuló ellennyomás okozza, amely nehezíti a víz beáramlását; szóval ettől van a morajlás, amelyet alighanem lehetetlen megszüntetni. Az embereink két éven át próbálkoztak vele, de végül csak a hidrodinamika egyik törvényét fedezték fel. A víz majdnem úgy viselkedik, mint a levegő egy repülőgép-hajtóműben üresjárat vagy kis sebesség mellett, csakhogy a vizet nem lehet úgy összesűríteni, mint a levegőt. Vagyis a mieink képesek lesznek ugyan észlelni valamit, de nem azt, amit megszoktak. Át kell majd állniuk egy teljesen új akusztikai jelrendszerre. Vegyük hozzá, hogy ezek a jelek ráadásul kevésbé intenzívek, és máris nyilvánvaló, hogy ezt a hajójukat nehezebb lesz bemérni, mint a mostaniak közül bármelyiket.

– Tehát ez a lényege az egésznek – pörgette végig Greer a jelentés lapjait.

– Igen, uram. Bizonyára át akarja nézetni a saját embereivel. A modellen, azaz a számítógépprogramon még lehetett volna javítani. Nem volt elég időm. Jack azt mondta, önnek sürgősen kell az anyag. Kérdezhetek valamit, uram?

– Megkísérelheti. – Greer hátradőlt és megdörzsölte a szemét.

– Elképzelhető, hogy a... Vörös Október már a tengeren van? Erről van szó, igaz? És a mieink éppen azon igyekeznek, hogy bemérjék, ugye? – kérdezte Tyler ártatlanul.

– Ühüm, valami ilyesmi. Nem tudunk rájönni, mit jelenthetnek ezek az ajtók. Ryan azt mondta, maga talán ki tudja deríteni, és azt hiszem, igaza volt. Megszolgált a pénzéért, kapitány. Ezek az adatok talán elegendőek lesznek ahhoz, hogy megtaláljuk.

– Tengernagy úr, azt hiszem, a Vörös Október tervez valamit, még az is meglehet, hogy át akar szökni az Egyesült Államokba.

Greer döbbenetesen nézett rá:

– Ezt meg miből gondolja?

– A ruszkek jelenleg komoly flottaműveleteket hajtanak végre. Az egész Atlanti-óceán tele van a tengeralattjáróikkal, és úgy fest a dolog, mintha blokád alá akarnák venni a partjainkat. Állítólag egy elveszett hajó után kutatnak. Rendben, csak hogy Jack hétfőn megjelenik nálam egy új rakéta-tengeralattjáró képeivel, ma meg azt hallom, hogy az összes többi rakéta-tengeralattjárójukat visszarendelték a kikötőbe. – Tyler elmosolyodott. – Elég különös egybeesések, uram.

Greer elfordult és a tűzbe bámult. Annak idején, épp amikor belépett a DIA-hoz, a hadsereg és a légierő vakmerő rajtaütést hajtott végre a Son Tay hadifogolytáboron, Hanoiól húsz kilométerre nyugatra. Az akció kudarcra végződött, mert az észak-vietnamiak hetekkel korábban elszállították onnan az összes foglyul ejtett pilótát, amit a légi felvételekből természetesen nem lehetett megállapítani. Máskülönben mindent tökéletesen csináltak. Miután a rajtaütő egység több száz mérföldnyire behatolt az ellenséges területre, teljesen váratlanul bukkant fel a tábornál, és jó néhány órát a szó szoros értelmében letolt gatyában kapott el. A zöldsapkasok mértani pontossággal hajtották végre a rajtaütés és visszavonulás tervét. Közben megöltek néhány száz ellenséges katonát, náluk pedig egyetlen sérülés történt, egyiküknek eltörtött a bokája. De az egész akcióban a titkossága volt a leglenyűgözőbb. A VEZÉR-hadműveletet hónapokig gyakorolták, s ennek ellenére sem barát, sem ellenség nem gyanított semmit a jellegéről és a céljáról – egészen a rajtaütés napjáig. Azon a napon egy ifjú hírszerző százados a légierőtől bement tábornokának irodájába, hogy megkérdezze, nem készítenek-e elő egy mélységi behatolást Észak-Vietnamba, hogy rajtaüssenek a Son Tay hadifogolytáboron. A meghökkenett tábornok hosszasan vallatta a századost, de csak annyit tudott meg, hogy az éles eszű fiatal tiszt elég mozaikkockát látott ahhoz, hogy pontos képet tudjon kirakni magának a tervezett akcióról. Az ilyen dolgoktól kapnak a biztonsági tisztek gyomorfekélyt.

– A Vörös Október át akar szökni hozzánk, ugye? – erősködött Tyler.

Ha a tengernagy nem olyan álmos, talán kitér a válasz elől. Így azonban elkövette a hibát:

– Ezt Ryan mondta magának?

– Uram, hétfő óta nem beszéltem Jackkel. Ez az igazság, uram.

– Akkor honnan kapta az információit? – csattant fel Greer.

– Tengernagy úr, azelőtt én is kék egyenruhát hordtam. A legtöbb barátom ma is azt viseli. A fülembe jutnak dolgok – kerülte meg a választ Tyler. – Egy órával ezelőtt állt össze a kép. A ruszkek még sohasem rendelték vissza egyszerre az összes rakétahordozójukat. Ezt tudom, mert annak idején én is vadásztam rájuk.

Greer felsóhajtott:

– Jacknek is az a véleménye, mint magának. Most éppen kint van a flottánál. Kapitány, ha ezt elmondja valakinek, a másik lábát használom gyújtósznak a kandallóban. Megértette?

– Igenis, uram. És mit fogunk csinálni vele? – Tyler elmosolyodott magában, amikor arra gondolt, hogy mint a Tengeri Rendszerek Parancsnoksága főtanácsadójának, holtbiztos, hogy alkalma lesz megnézni egy igazi orosz tengeralattjárót.

– Visszaadjuk. No persze csak akkor, ha már alaposan belekukkantottunk. De még rengeteg minden történhet, úgyhogy egyáltalán nem biztos, hogy valaha is látni fogjuk.

Skip az első pillanatban azt hitte, rosszul hall.

– Visszaadjuk?! Miért, az isten szerelmére?

– Kapitány, mit gondol, mennyire valószínű ez az egész? El tudja képzelni, hogy egy tengeralattjáró teljes személyzete egyszer csak elhatározza, hogy átszökik hozzánk? – Greer megcsóválta a fejét. – Lefogadom, hogy csak a tisztek vannak benne a dologban, talán nem is az összes, és úgy akarnak átjutni hozzánk, hogy a legénység ne vegye észre, miben mesterkednek.

– Aha – töprengett Tyler. – Azt hiszem, ez elképzelhető, de miért adjuk vissza? Ez itt nem Japán. Ha valaki leszállna nálunk egy MIG-25-össel, azt se adnánk vissza.

– Ez azért nem ugyanaz, mint megtartani egy elkóborolt harci repülőgépet. Egy tengeralattjáró legalább egymilliárd dollárt ér, és még annál is többet, ha a rakétákat és a robbanófejeket is hozzászámítjuk. Az elnök is azt mondja, hogy jog szerint az ő tulajdonuk marad. Szóval, ha rájönnek, hogy nálunk van, vissza fogják kérni, és mi kénytelenek leszünk visszaadni. És honnan tudják meg, hogy nálunk van? Hát onnan, hogy biztos lesznek olyanok is a legénységben, akik nem akartak átszökni, és kérni fogják, hogy visszatérhessenek. Mi pedig mindenkit hazaküldünk, aki azt kéri.

– Ön is tudja, uram, hogy aki mindenáron haza akar menni, az felkészülhet rá, hogy nyakig kerül otthon a szarba. Elnézést, uram.

– Sőt, le is nyomják alája. – Tyler nem tudta, hogy Greer „musztáng” volt, és úgy tud káromkodni, mint egy igazi matróz. – Néhányan maradni akarnak majd, de a többség nem. Hiszen családjuk van. Most biztos meg fogja kérdezni, nem tudnánk-e elintézni, hogy a legénység egyszerűen eltűnjön.

– Igen, ez is eszembe jutott – mondta Tyler.

– Nekünk is. De lemondunk róla. Gyilkoljunk meg vagy száz embert? Még ha rá is szánnánk magunkat, manapság aligha lehet az ilyesmit titokban tartani. A fenébe is, erre, azt hiszem, még a szovjetek sem lennének képesek. Amellett az ember egyszerűen nem csinál ilyet békeidőben. Ez az egyik különbség köztük és köztünk. Olyan sorrendbe állíthatja ezeket az érveket, amilyenbe akarja.

– Szóval csak a legénységen múlik, különben megtartanánk...

– Igen, ha el tudnánk rejteni. És ha a disznónak szárnya lenne, repülne.

– Egy csomó helyre el tudnánk rejteni, uram. Akár itt is, a Chesapeake-ben, de ha sikerül átjutni vele a Horn-fokon túlra, ott egymillió apró korallzátony van, és mind a miénk.

– De a legénység tudni fogja, és amikor hazaküldjük őket, megmondják a főnökeiknek – magyarázta Greer türelmesen. – És Moszkva vissza fogja kérni. No persze lesz vagy egy hetünk, hogy elvégezzük a biztonsági és egészségügyi vizsgálatokat, elvégre ki kell derítenünk, hogy nem akartak-e kokaint csempészni az országba, nem igaz? – A tengernagy felnevetett. – Egy brit tengernagy azt javasolta, hogy hivatkozzunk a régi rabszolga-kereskedelmi megállapodásra. A második világháborúban valaki ezt tette, hogy elkapjon egy német hajót, amelyik részese volt a blokádnak. No de így is, úgy is hozzájutunk egy tonna információhoz.

– Jobb lenne megtartani, működés közben is megvizsgálni, szétszedni... – mondta Tyler nyugodtan, és az égő tölgyfahasábok narancssárga és fehér lángjait bámulta. Hogy is tarthatnák meg, töprengett. Motoszkálni kezdett a fejében valami. – Tengernagy úr, és ha a legénység nem tudná meg, hogy nálunk van a tengeralattjáró?

– A teljes neve Oliver Wendell Tyler, ugye? Nos, fiam, ha Harry Houdininak hívnák, nem pedig úgy, mint a legfelsőbb bíróság egykori bíróját, én... – Greer a mérnök szemébe nézett: – Mit talált ki?

Tyler elmagyarázta az ötletét, Greer pedig feszülten hallgatta.

– Hogy sikerüljön, uram, nagyon, gyorsan be kell vonnunk a flottát. Különösen Dodge tengernagy együttműködésére lesz szükségünk, és ha nagyjából pontosan számoltam ki ennek a tengeralattjárónak a sebességét, akkor gyorsan kell cselekednünk.

Greer felállt és néhányszor körülsétálta a díványt, hogy meginduljon a vérkeringése. – Érdekes elképzelés. Csakhogy majdnem lehetetlen jól időzíteni.

– Nem mondtam, hogy könnyű lesz, uram, csak azt, hogy meg tudjuk csinálni.

– Telefonáljon haza, Tyler. Mondja meg a feleségének, hogy ne várja. Ha én ma éjjel nem alszom, akkor maga se aludjon. Van kávé az íróasztalom mögött. Először fel kell hívnom a bírót, aztán beszélünk Sam Dodge-dzsal.

Az USS Pogy

– Pogy, itt Fekete Sirály 4. Kevés az üzemanyagunk. Vissza kell mennünk a csűrbe – jelentette az Orion taktikai koordinátora, s közben kinyújtóztatta megmerevedett tagjait, miután tíz órát töltött az irányítókonzalnál. – Hozzunk nektek valamit? Vétel.

– Aha, küldhetnének néhány láda sört – felelte Wood korvettkapitány. Megszokott vicc volt ez a P-3C és a tengeralattjárók legénysége között. – Köszönjük az adatokat. Átvesszük a figyelést. Vége.

A tengeralattjáró fölött a Lockheed Orion növelte a sebességét és délnyugat felé fordult. Az ebédnél a legénység minden tagja elvesz majd plusz egy-két sört; azt fogják mondani, a tengeralattjárós barátaik helyett isszák.

– Mr. Dyson, ereszkedjünk kétszáz lábra. Egyharmad sebesség.

A fedélzeti tiszt kiadta a megfelelő utasításokat, miközben Wood a lokátorhoz lépett.

A Pogy háromszáz mérföldnyire északkeletre volt Norfolktól, és két Alfa osztályú szovjet tengeralattjáró érkezését várta. A két Alfát Izlandtól kezdve szemmel tartották az egymást váltó tengeralattjáró-felderítő repülőgépek. A Pogy egy nevezetes második világháborús tengeralattjáróról kapta a nevét, az pedig egy egyáltalán nem nevezetes ragadozó halról. Tizennyolc órája volt tengeren, és jóformán egyenesen a Newport News-i hajójavítóból jött, a generáljavításról. A fedélzeten majdnem minden vagy vadonatúj volt, vagy az utolsó csavarig rendbe hozták az ügyes szerelők a James folyón. Ez nem azt jelentette, hogy minden jól is működött. A múlt héten, a generáljavítás utáni bejáratáson sok berendezés így vagy úgy bedöglött, bár ez nem annyira szokatlan, mint amennyire szomorú, gondolta Wood kapitány. A Pogy legénysége is új volt; Woodnak ez volt az első útja tengeralattjáró-parancsnokként, miután egy éven át irodai munkát végzett Washingtonban, az emberei között pedig túl sok volt a zöldfülű, sokan éppen hogy kikerültek a New London-i tengeralattjáró-iskoláról, s még bele kellett rázódnuk a dolgokba. Nem megy egyik napról a másikra, hogy a kék éghez és friss levegőhöz szokott emberek megtanuljanak egy harminckét láb átmérőjű acélcsőben élni. És persze még a tapasztalt embereknek is meg kellett szokniuk az új hajót és az új tiszteket.

A Pogy a generáljavítás utáni próba járatokon el tudta érni a maximális sebességet, a harminchárom csomót.

Kevés tengeralattjáró ennyire gyors, de az Alfák, amelyekre figyelt, még gyorsabbak voltak. Ezt azonban ellensúlyozhatta, hogy, akárcsak az összes amerikai tengeralattjáró, a Pogy is jól tudott lopakodni, nem lehetett egykönnyen felfedezni. Az Alfák tehát nem tudhattak a Pogyról, s nem is sejtették, milyen könnyű célpontul szolgálnak neki, annál is inkább, mivel a járőröző Orion pontos adatokkal szolgált az Alfák mozgási irányáról. Máskülönben eltartott volna egy kis ideig, amíg ezt a passzív szonárral kiszámítják.

Tom Reynolds hadnagy, az első tiszt és a tűzvezetés koordinátora hanyagul rápillantott a taktikai lokátorra.

– Harminchat mérföldre van a közelebbi, negyvenegy a távolabbi.

A monitor Csali 1 és 2 néven jelezte őket. Mindenki mulatságosnak találta ezt az elnevezést.

– A sebességük negyvenkét csomó? – kérdezte Wood.

– Igen, kapitány. – Reynolds kezelte a rádiót, míg a Fekete Sirály 4 nem közölte, hogy vissza akar térni a bázisra. – Úgy hajtják ezeket a hajókat, mint a veszetek. És egyenesen felénk jönnek. Rendesen oda tudunk pörkölni nekik. Mit gondol, mit akarnak?

– Az atlanti erők főparancsnoka szerint a nagykövetük azt mondja, hogy egy elveszett hajó után kutatnak. – A hangja elárulta, mi a véleménye erről.

– Nocsak, kutató-mentő akció? – vonta meg a vállát Reynolds. – Biztos úgy gondolják, hogy a Point Comfortnál veszett el a hajójuk, mert ha nem lassítanak le, ott fognak kikötni. Soha nem hallottam arról, hogy az Alfák ilyen közel jöttek volna a partjainkhoz. És ön, uram?

– Én se – ráncolta a homlokát Wood. Az Alfákkal az a helyzet, hogy gyorsan, de nagy zajjal haladnak. A szovjet harcászati doktrína minden jel szerint védő szerepet szánt nekik: mint „elfogó” tengeralattjárók megvédezhettek saját rakéta-tengeralattjáróikat; a nagy sebességükkel le tudták kötni az amerikai vadászhajók figyelmét, hogy aztán kikerüljék az ellencsapást. Woodnak nem volt valami nagy véleménye erről az elképzelésről.

– Talán blokádnak alá akarják venni Norfolkot – töprengött Reynolds.

– Nem lehetetlen – mondta Wood. – Mindenesetre mi csak csücsülünk a fenekünkön, és megvárjuk, hogy eltűzzenek mellettünk. Le kell lassítaniuk, amint a kontinentális talapzat fölé érnek, mi pedig szép csöndben rájuk tapadunk.

– Igenis – mondta Reynolds.

Mindketten arra gondoltak, hogy ha kénytelenek lesznek lőni, legalább kiderül, mennyire erős az Alfa páncélzata. Komoly viták folytak arról, hogy a titán, amelyből a hajótestet építették, valóban kibírja-e több száz kiló nagy erejű robbanóanyag közvetlen becsapódását. A Mark 48-as torpedó új, formázott robbanófejét külön erre a célra és a hasonlóan erős páncélzatú Tájfún ellen fejlesztették ki. De mindkét tiszt elhessegette ezt a gondolatot. Egyelőre az volt a feladatuk, hogy találják meg s aztán árnyékként kövessék az Alfákat.

A J. Sz. Politovszkij

A Csali 2 a szovjet flotta kötelékében a J. Sz. Politovszkij névre hallgatott. Alfa osztályú vadász-tengeralattjáró volt, s a nevét az orosz flotta egykori műszaki főnökéről kapta, aki körülhajózta a világot, hogy végül a Cusimai-szorosban érje utol a végzet. Jevgenyij Szigismondovics Politovszkij ugyanolyan rátermetten és odaadóan szolgálta a cári flottát, mint bármely más tiszt a történelem során, de a naplójában, amelyet évekkel később találtak meg Leningrádban, a ragyogó eszű tiszt bőszen ostorozta a cári rendszer romlottságát és kegyetlenségét, s ezzel tragikus fénybe vonta saját önzetlen patriotizmusát, amelyről akkor tett bizonyosságot, amikor a biztos halálba hajózott. Ez elég volt ahhoz, hogy a szovjet tengerészek számára igazi hős és példakép legyen, s az állam róla nevezze el a szovjet tudomány legnagyobb alkotását. Sajnos a tengeralattjárónak sem volt nagyobb szerencséje, mint egykoron a névadójának Togo tengernagy ágyúival szemben.

A Politovszkij akusztikai jelét az amerikaiak Alfa 3-ként kódolták. Ez pontatlan volt, valójában a Politovszkij volt az első Alfa. A kisméretű, orsó alakú vadász-tengeralattjáró a legelső próbaúton három óra alatt elérte a negyvenhárom csomós sebességet, de az utat egy perccel később hihetetlen baleset szakította félbe: egy ötventonnás fehér bálna valahogy az útjába tévedt, s a Politovszkij valósággal belefúródott a szerencsétlen állat oldalába. Az összeütközés során tíz négyzetméternyi orrpáncélzat összezúzódott, megsemmisült a szonárrendszer borítása, az egyik torpedócső elgörbült, és kis híján elöntötte a víz a torpedókamrát. S akkor még ott voltak a belső berendezések is; az elektromos műszerektől kezdve a konyhai tűzhelyig minden megsínylette az ütközést, s az volt a vélemény, hogy ha nem a híres vilniusi tanító a parancsnok, alighanem keresztet vethettek volna a Politovszkijra. A bálna bordájának egy kétméteres darabja később a szeveromorszki tiszti klub díszé lett, s drámai erővel példázta a szovjet tengeralattjárók erejét. Ami azt illeti, egy teljes év kellett hozzá, hogy helyrepofozzák a Politovszkijt, s amikor újból kifutott a tengerre, már két másik Alfa megelőzte. Ez az újabb próbaút is hamar véget ért; két nap után teljesen tönkrement a magasnyomású turbina. Hat hónapig tartott, míg kicserélték. Azóta is történt vele három baleset, s a Politovszkijt örökre balszerencsés hajónak bélyegezték.

Vlagyimir Pecsukocov főgépész lojális párttag és meggyőződéses ateista volt, de tengerész is, s következésképpen mélységesen babonás. A régi időkben vízre bocsátáskor és minden újabb útja előtt megáldották volna a hajóját. Lenyűgöző ceremónia lett volna; nagy szakállú püspök, sűrű tömjénfüst, szép egyházi énekek... Pecsukocov most éppen nem bánta volna, ha a Politovszkij is egyházi áldással indul útnak. Nagy szüksége lett volna egy kis szerencsére, mert gondjai voltak a reaktoral.

Az Alfának meglehetősen kicsi volt a reaktora, mert el kellett férnie a viszonylag keskeny hajótestben. A méretéhez képest persze nagyon erős volt, és már négy napja százszázalékos teljesítménnyel működött. 42,3 csomós sebességgel száguldottak az amerikai partok felé, olyan gyorsan, amilyen gyorsan csak lehetett, figyelembe véve, hogy mégiscsak nyolc évet lehúzott már a reaktor. A Politovszkij alapos felújítás előtt állt: a tervek szerint az elkövetkezendő hónapokban új szonárt, új számítógépeket és teljesen új tervezésű reaktorvezérlőt kellett kapnia. Pecsukocov még akkor is felelőtlenységnek, sőt vakmerőségnek tartotta volna, hogy így hajszolják a hajót, ha minden berendezés kifogástalanul működik. Soha, egyetlen tengeralattjárón sem pörgették még fel ennyire az Alfa típusú reaktort, még új korában sem. Nem csoda, hogy a Politovszkij reaktora és egyéb berendezései már-már felmondták a szolgálatot.

Az elsődleges magasnyomású reaktorhűtő szivattyú vészjóslóan remegett. Ez különösen aggasztotta a főgépészt. Volt egy másik szivattyú is, de kisebb teljesítményű, s azzal nyolc csomót vesztenek volna. Az Alfa-reaktor nem nátriumhűtésű rendszerrel érte el rendkívüli teljesítményét – ahogy azt az amerikaiak gondolták, hanem azzal, hogy sokkal magasabb nyomás alatt állt, mint bármely vízfelszínen működő reaktorrendszer, s amellett forradalmian új hőcserélőrendszert alkalmaztak, amely negyvenegy százalékos termikus hatékonyságot tett lehetővé – ezt más tengeralattjárók meg sem közelítették. De ennek az volt az ára, hogy maximális teljesítmény mellett minden monitoron a piros sávban vibrált a kijelző, s ebben az esetben ez a piros sáv nagyon is konkrét jelentéssel bírt, igazi veszélyt jelzett.

Ez a tény a vibráló szivattyúval együtt nagyon aggasztotta Pecsukocovot, s ezért egy órával korábban arra kérte a parancsnokot, hogy legalább néhány órára csökkentsék a reaktor teljesítményét, hogy a gépészei elvégezhessék a legfontosabb javításokat. Hiszen valószínűleg csupán az egyik csapágy ment tönkre, s azt ki lehetett volna cserélni. A szivattyút úgy tervezték, hogy könnyen el lehessen végezni rajta a javításokat. A parancsnok már-már beleegyezett, de a politikai tiszt közbeszólt, kijelentve, hogy sürgős és egyértelmű a feladatuk: a lehető leggyorsabban el kell jutniuk a kijelölt helyre, s „politikailag helytelen” lenne csökkenteni a sebességet.

Pecsukocov keserűen gondolt arra, hogy milyen szemekkel nézett a parancsnok a politikai tisztre. Mire való a parancsnok, ha minden utasítását jóvá kell hagyatnia egy politikai lakájjal? Pecsukocov kisdobos kora óta hűséges kommunista volt, de a fenébe is, mire valók a szakértők és a gépészek? Komolyan azt gondolja a párt, hogy a fizikai törvényeket megváltoztathatja holmi apparátcsik szeszélye, akinek vaskos íróasztala van és dácsája Moszkva mellett? A főgépész káromkodott magában.

Egyedül állt a fő vezérlőasztal előtt, amely a gépteremben volt, a mögött a fülke mögött, ahol a reaktor és a hőcserélő-gőzfejlesztő elhelyezkedett – ez utóbbi pontosan a tengeralattjáró súlypontjában. A reaktor minden négyzetcentimétere húsz kilogrammos nyomás alatt állt, ez nagyjából kétezer-nyolcszáz font nyomást jelentett minden négyzethüvelykre. Ennek a nyomásnak csupán kis töredéke származott a szivattyútól. Nagyrészt a hűtőfolyadék megnövelt forráspontja okozta, a folyadékot ugyanis több mint kilencszáz Celsius-fokra hevítették, s ez a hőmérséklet elegendő volt a gőzfejlesztéshez. A gőz a reaktorkamra tetején gyűlt össze, s mivel nagy nyomást fejtett ki az alatta lévő vízre, megakadályozta a további gőzfejlesztést. A gőz és a víz nagyon kényes egyensúlyban szabályozta egymást. A víz veszélyes mértékben radioaktív lett az urán hajtóanyag-rudakban lejátszódó maghasadási reakció következtében. A reakció szabályozása a kontroll-rudak feladata volt, de ez megint csak nagyon kényes egyensúlyt feltételezett. A rudak legfeljebb a neutronáramlásnak valamivel kevesebb, mint egy százalékát tudták lekötöni, de ez elég volt ahhoz, hogy akár biztosítsák, akár megakadályozzák a reakciót.

Pecsukocov álmában is el tudta volna sorolni ezeket az adatokat. Gondolatban tökéletesen pontosan fel tudta vázolni az egész hajtómű sematikus ábráját, és egy pillanat alatt fel tudta mérni annak a jelentését, ha akár csak a legkisebb változást mutatták a műszerek. Rezenéstelenül állt a Vezérlőasztal előtt, és szemével módszeresen pásztázta a millió skálát és mutatót, egyik kezét a SCRAM-kapcsoló, a másikat a vészhűtés kapcsolója fölött tartva.

Jól hallotta a vibrációt. Egy rossz csapágy okozhatta, amely egyre inkább elkopott, s ettől egyre fokozódott a remegés. Ha a főtengely csapágjai mentek tönkre, a szivattyú hamarosan beragad, és kénytelenek lesznek megállni. Ez már vészhelyzet lenne, no persze nem különösebben súlyos. Azt jelentené, hogy a szivattyú javítása – ha egyáltalán meg tudnák javítani – nem órákat, hanem napokat venne igénybe,

vagyis értékes időt és pótalkatrészeket veszítenének. Ez önmagában is elég nagy baj. De még nagyobb baj volt az, amiről Pecsukocov nem tudott: hogy a vibráció nyomáshullámokat keltett a hűtővízben.

Az Alfa csak úgy tudta hasznát venni az újonnan kifejlesztett hőcserélőnek, ha gyorsan áramoltatta a vizet a számtalan terelőcsatornán és körön keresztül. Ehhez magasnyomású szivattyúra volt szükség, amely az összes nyomásból százötven fonttal veszi ki a részét, s ez csaknem a tízszerese annak, amit a nyugati reaktorokban a biztonsági határnak tartanak. Ilyen szivattyúteljesítmény mellett a nagy sebességnél különben is elég zajos gépterem olyan volt, mint egy kazánműhely, és a szivattyú rezgése zavarta a műszerek működését. Pecsukocov észrevette, hogy ettől a rezgéstől a műszerek mutatói is rezegni kezdtek. De valamit nem vett észre. A nyomásjelző műszerek mutatói valójában attól rezegtek, hogy harmincfontos túlnyomás hullámai lüktettek az egész rendszerben. A főgépész ezt nem ismerte fel. Túlságosan hosszú ideje volt szolgálatban.

A reaktorkamrán belül a nyomáshullámok már-már elérték azt a frekvenciát, amelynél egy berendezés berezonálhat. A kamra belső felszínének a közepe táján volt egy titánszerelvény – a pót hűtőrendszer része. Ha az elsődleges hűtőrendszer tönkremegy, és a SCRAM sikeres, a reaktorkamra belsejében és külső felületén is megnyílnak a szelepek, amelyek vagy víz és bárium keverékével hűtik le a reaktort, vagy – végső esetben – tengervízzel, amellyel el lehet árasztani az egész kamrát, de azon az áron, hogy a reaktor teljesen tönkremegy. Egyszer már volt példa erre, s bár nem volt olcsó mulatság, egy beosztott gépész így megakadályozta egy Victor osztályú vadász-tengeralattjáró katasztrofális pusztulását, mert különben alighanem egyszerűen elolvadt volna.

Ma már a belső szelep le volt zárva a csatlakozó szerelvénnyel együtt, amely a hajótestbe volt ékelve. A szelepek titánból készültek, mert megbízhatóan kellett működniük az után is, hogy hosszú ideig magas hőmérsékletnek voltak kitéve, s amellet a titán nagyon korrózióálló – a magas hőmérsékletű víz ugyanis szinte gyilkolja a fémekeket. Csupán azt nem vették kellő mértékben figyelembe, hogy a titánt intenzív nukleáris sugárzás is éri, és a felhasznált ötvözet nem teljesen ellenálló a jelentős neutronbombázással szemben. Így aztán az évek során a fém törékeny lett. A hidraulikus nyomás apró hullámai nekiütöttek a szelepcsappantyúnak. A szivattyú rezgésének frekvenciája lassanként elérte azt a szintet, amelynél a csappantyú is vibrálni kezdett. Ennek következtében a csappantyú minden egyes hullámnál egyre keményebben rácsapódott a tartógyűrűjére, s ennek szélein kezdett megrepedezni a fém.

Először ezt egy micsman észlelte, aki a gépterem elülső végében állt; valami halk zúgást hallott a rekeszfalon keresztül. Először azt hitte, begerjedt a fedélzeti hangszóró, és túl sokáig várt, mielőtt ellenőrizte volna. A csappantyú leszakadt, és kiesett a szelep kosarából. Nem volt túlságosan nagy, mindössze tíz centiméter átmérőjű és öt milliméter vastag. A szelepet pillangószelepnek nevezik, és a csappantyú valóban egy pillangóra hasonlított, ahogy lebegett és forgott a vízáramban. Ha rozsdamentes acélból készül, elég nehéz volna ahhoz, hogy leessen a kamra fenekére. Csakhogy titánból készült, ami erősebb, de sokkal könnyebb is, mint az acél. A hűtővíz áramlása felfelé hajtotta, a kiömlő cső felé.

A kiáramló víz belesodorta a leszakadt csappantyút a csőbe, amelynek tizenöt centiméter volt a belső átmérője. A cső rozsdamentes acélból készült, és kétméteres darabokból hegesztették össze, hogy könnyen ki lehessen cserélni őket a szűk helyen. A csappantyú gyorsan sodródott a hőcserélő felé. Itt a cső negyvenöt fokos szögben lefelé hajlott, és a csappantyú egy pillanatra beszorult, elzárva a cső felét, s mielőtt a növekvő nyomás tovább sodorta volna, túlságosan sok minden történt. Az áramló víznek megvolt a maga nyomatóka, s amikor elzáródott az útja, ellen nyomáshullámot keltett a csőben. Az összes nyomás egy pillanatra felugrott háromezer-négyszáz fontra. Ennek következtében a cső néhány milliméternyire meghajlott. A megnövekedett nyomás, a hegesztés pontatlansága és a magas hőmérsékletnek kitett acél hosszú évekig tartó eróziójának kumulálódó hatása nyomán az illesztéken gombostűfejnnyi lyuk keletkezett. A kiszökő víz rögtön gőzzé változott, és beindította a riasztórendszert a reaktortérben és a környező területeken. A gőz tovább bomlasztotta a hegesztési illesztéket, s a hasadék addig szélesedett, míg nem a reaktor hűtővíze szökőkútként tört elő. Az egyik gőzsugár megsemmisítette a reaktorvezérlő kábeltokjait.

A hűtővíz szökése a katasztrófa első fázisa volt.

A reaktorban három másodpercen belül teljesen megszűnt a nyomás. A hűtőfolyadék egy része gőzzé változott, s ki akart törni a reaktort körülvevő kamrába. A fő vezérlőasztalon egyszerre megszólalt vagy egy tucat vészjelző, és Vlagyimir Pecsukocov egy szempillantás alatt felfogta, hogy ez a vég. Először

automatikusan le akarta csapni a SCRAM-kapcsolót, de a reaktortérben lévő gőz tönkretette a kontrollrudakat, s már nem volt idő más megoldást keresni. Pecsukocov tudta, hogy a tengeralattjárónak befellegzett. A következő pillanatban bekapcsolta a vész-hűtőrendszert, s a tengervíz beömlött a reaktortérbe. Ez automatikusan beindította a vészjelzést az egész hajón.

A vezérlőteremben a parancsnok rögtön felfogta, mi történt. A Politovszkij százötven méter mélységben haladt. Azonnal fel kellett vinni, s ordítva kiadta az utasítást, hogy ürítsenek ki minden ballaszttartályt és emelkedjenek a vízfelszínre.

A reaktort vészhelyzetben a fizika törvényei szabályozzák. Ha nincs hűtővíz, amely elnyelné az urán rudak által termelt hőt, a nukleáris reakció magától leáll – nincs víz, amely megritkítaná a neutronáramlást. Csakhogy ez nem oldotta meg a problémát, hiszen a maradék radioaktív hő is elég volt ahhoz, hogy mindent szétolvasszon a reaktortérben. A beáramló hideg tengervíz csökkentette a hőt, de ugyanakkor túl sok neutront lelassított, s így azok a reaktortörzsben rekedtek. Ez olyan szökési reakciót okozott, amely még több hőt termelt, többet, mint amennyit bármilyen mennyiségű hűtővíz el tudott volna nyelni. S így a hűtővízszökési balesetként kezdődő folyamat még súlyosabban folytatódott: küszöbön állt a „hidegvíz-katasztrófa”. Néhány perc alatt az egész reaktortörzsnek menthetetlenül szét kellett olvadnia, s a Politovszkijnak ennyi ideje volt arra, hogy a felszínre emelkedjen.

Pecsukocov rendíthetetlenül állt a posztján a gépteremben, és megtette, amit még tenni lehetett. Tudta, hogy ő már keresztet vehet az életére. De időt kellett biztosítani a parancsnoknak, hogy fel tudja vinni a hajót a felszínre. Az ilyen katasztrófákra alaposan felkészültek a gyakorlatok során, s Pecsukocov ordítva adta ki a megfelelő parancsokat. De ettől még rosszabb lett a helyzet.

Az ügyeletes szerelő az elektromos vezérlőpanelekkel volt elfoglalva, átkapcsolta őket a fő energiablokkról vészenergiára, mivel a maradék gőzenergia a turbógenerátorokban néhány másodpercen belül el kellett, hogy haljon. A következő percben a tengeralattjáró teljes mértékben a tartalék telepről kapta az energiát.

A kormányás végén lévő elektronikus irányítású trimm-lapok nem jutottak energiához, s így automatikusan átkapcsoltak elektrohidraulikus vezérlésre. Nemcsak a kis trimm-lapok kaptak áramot, hanem a kormány síkok is. A vezérlőszalagok egy pillanat alatt tizenöt fokos szögben megemelkedtek, de a tengeralattjáró még mindig harminckilenc csomóval haladt. Miután az összes ballaszttartályból sűrített levegővel kinyomták a vizet, a tengeralattjáró nagyon könnyű volt, és úgy emelkedett, mint egy felszálló repülő. Néhány másodperc múlva a vezérlő megdöbben személyzete érezte, hogy a hajó negyvenöt fokos szögben megdőlt, és még tovább dől. Még egy pillanat, és már csak azzal törődtek, hogy valahogy állva tudjanak maradni. Aztán az Alfa már csaknem teljesen függőleges helyzetben száguldott fölfelé harmincmérföldes sebességgel. A legénység minden tagja és minden rögzítetlen tárgy a tat felé zuhant.

A motorvezérlőben valaki nekivágódott a fő elektromos vezérlőasztalnak, a teste rövidre zárta, és a hajó energia nélkül maradt. Egy szakács, aki éppen leltárt készített a mentőfelszerelésekről a torpedókamrában, bekúszott a mentőalagútba, s közben magára ráncigált egy védőruhát. Mindössze egyéves tapasztalatával is rögtön felfogta, mit jelent a vijjogó riasztójelzés és a tengeralattjáró példátlan viselkedése. Becapta maga után a zsilipfedőt, és működtetni kezdte a mentőszerkezetet, ahogy a tengeralattjáró-iskolában tanították.

A Politovszkij úgy röpült az Atlanti-óceán felszínére, ahogy a bálna veti föl magát: a hajótest hosszában háromnegyed részéig kiemelkedett a vízből, azután visszazuhan.

Az USS Pogy

– Irányítás, itt a szonár.

– Itt a parancsnok, vétel.

– Főnök, ezt hallgassa meg. A Csali 2-n valami nagy zűr történt – jelentette a Pogy szonárügyeletes. Wood egy pillanat alatt a lokátor-szobában volt, s felvette a fülhallgatót, amely rá volt kapcsolva egy magnóra. A magnó kétperces időeltolódással játszott le, amit rögzített. Wood kapitány valami sziszegő hangot hallott. Aztán a motorzaj megszűnt. Néhány másodperccel később sűrített levegő robbanását lehetett hallani, aztán a hajótest szaggatott ropogását, amely azt jelezte, hogy a tengeralattjáró gyorsan változtatja a mélységét. – Mi a fene ez? – kérdezte Wood izgatottan.

A J. Sz. Politovszkij

A Politovszkij reaktorában az elszabadult magreakció gyakorlatilag megsemmisítette mind a beáramló tengervizet, mind az urán hajtóanyag-rudakat. A törmelék leülepedett a reaktortér hátsó falán. Egy perc alatt egy méter széles radioaktív tócsa keletkezett, s az elérte a kritikus tömeget. A maghasadás zavartalanul folytatódott, s ezúttal már közvetlenül a reaktorkamra rozsdamentes acélfalát támadta. Semmiféle ember alkotta szerkezet nem állhat sokáig ellen ötezer fokos közvetlen hőszugárzásnak. A reaktorkamra fala tíz másodpercig bírta. Az urántömeg kiszabadult, és a hátsó rekeszfalnak ütközött.

Pecsukocov tudta, hogy neki befellegzett. Láta, ahogy a rekeszfalon megfeketedik a festék, s utoljára valami kék sugárzással bevont sötét tömeget érzékelt. Még egy pillanat, és a főgépész teste gőzzé vált, a sugárzó pépes tömeg pedig átzuhan a következő rekeszfalra.

Közben a tengeralattjáró ereszkedni kezdett függőleges helyzetéből. A ballaszttartályokból kiáradt a magasnyomású levegő, megteltek vízzel, s ennek következtében a hajó orra lejjebb esett, majd belemerült a vízbe. A tengeralattjáró elülső részén ordítottak az emberek. A parancsnok feltápászkodott, s nem törődve törött lábával, megpróbálta menteni a menthető, szervezett rendbe állítani az embereit, hogy elhagyhassák a hajót, mielőtt késő lenne, de Jevgenyij Szigiszmondovics Politovszkij balszerencséje még egyszer utoljára lesújtott a névrokonára. Egyetlen ember menekült csak meg. A szakács kinyitotta a vészkijárat fedelét, és elhagyta a tengeralattjárót. A kiképzés alatt tanultaknak megfelelően megpróbálta visszazárni a fedelet, hogy az utána jövők is használhassák, de egy hullám lesodorta a hajótestről, amikor a tengeralattjáró dőlni kezdett visszafelé.

Ahogy a hajó visszaereszkedett vízszintes helyzetbe, a gépteremben a megolvadt reaktortörzs a fedélzetre pottyant. A forró tömeg először az acélt támadta meg – gyorsan átégette, aztán a titánból készült hajótestet. Öt másodperccel később a gépterembe bezúdult a tengervíz. A Politovszkij legnagyobb helyisége gyorsan megtelt vízzel, emiatt a hajó végképp egyensúlyát veszítette, s újból függőleges helyzetbe fordult. Az Alfa megkezdte utolsó merülését.

A tat éppen akkor billent le, amikor a parancsnok az első utasításait akarta kiadni a vezérlő személyzetének. A feje nekivágódott az egyik műszerállványnak. Ha a legénységnek volt még egy kis esélye a túlélésre, a parancsnokkal együtt az is elveszett. A Politovszkij zuhan lefelé, a hajócsavar ellentétes irányba forgott, és a tengeralattjáró lassan a tenger fenekére süllyedt.

A Pogy

– Főnök, én ott voltam a Chopperen hatvankilencben – mondta a Pogy szonárosa. Egy szörnyű balesetre utalt, amely egy dízelmeghajtású tengeralattjárón történt.

– Hát ez is valami olyasmi – mondta a kapitány. Most közvetlenül a lokátort hallgatta. A zajokból ítélve világos volt, hogy a tengeralattjáróba betört a víz. Hallották, ahogy a ballaszttartályok újra megtelnek, s ez csak azt jelenthette, hogy a belső kamrákat is elárasztja a víz. Ha közelebb vannak, hallhatták volna a halálra ítélt hajóban rekedt emberek sikolyait. Wood örült, hogy legalább ezt nem kell hallania. A beömlő víz zaja is elég borzalmas volt. Emberek haltak meg. Oroszok, az ellenségei, de akkor is emberek, mint ő, és semmit sem tehetett, hogy megmentse őket.

Láta, hogy a Csali-1 folytatja az útját, mit sem tudva róla, hogy mi történt a társával.

A J. Sz. Politovszkij

Kilenc percig tartott, amíg a Politovszkij megtette a kétezer lábnyi utat az óceán fenekéig, és vadul nekiütközött a kemény homokpadnak a kontinentális talapzat szélén. Az építők munkáját dicséri, hogy a belső rekeszfalak nem törtek át. A reaktorteremtől a tatig valamennyi kamra megtelt vízzel, és a legénység fele ott pusztult, de az elülső helyiségek szárazon maradtak. Ám ez is inkább átok volt, mint áldás. Mivel a hátsó levegőtartályok megsemmisültek és csak a tartalék telepekről működött a komplex környezetszabályozó rendszer, a negyven embernek nem sokáig tarthatott ki a levegő. Megmenekültek a gyors haláltól – hogy lassú kínok között fulladjanak meg.

A KILENCEDIK NAP, DECEMBER 11. SZOMBAT

A Pentagon

Egy írnök őrmesternő nyitotta ki az ajtót Tylernek. Bent Harris tábornokot találta, aki egyedül állt egy nagy térképasztal előtt, és az apró hajómodellek elrendezésén töprengett.

– Ön bizonyára Skip Tyler – nézett fel Harris.

– Igen, uram. – Tyler úgy kihúzta magát, amennyire csak képes volt a műlábával. Harris gyorsan odalépett hozzá, hogy kezet fogjon vele.

– Greer azt mondta, maga azelőtt futballozott.

– Igen, tábornok úr, jobbhátvéd voltam Annapolisban. Azok szép évek voltak. – Tyler elmosolyodott és megmozgatta az ujjait. Harris kemény fickónak látszott; valóságos súlyemelő.

– Rendszerben van, ha futballozott, szólíthat Ednek. – Harris megbökte a mellét. – Hetvennyolcas volt a száma, és a válogatottba is bekerült, igaz?

– Csak a második csapatba, uram. – Jó érzés tudni, hogy valaki emlékszik rá.

– Akkor éppen néhány hónapig az Akadémián voltam szolgálatban, és elcsíptem egy-két jó meccset. Soha nem felejték el egy jó kis erőszakos szélsőt. Valaha én is játszottam a Montanában. Mi történt a lábával?

– Egy részeg sofőr nekem jött. Én voltam a szerencsésebb. Ő nem élte túl.

– Megérdemelte a mocskot.

Tyler bólintott, de közben arra gondolt, hogy a részeg hajószerelőnek is volt felesége és családja.

– Hol vannak a többiek?

– A vezérkari főnökök a szokásos, no persze hétköznapi, nem pedig szombaton szokásos eligazításra mentek. Néhány perc múlva itt kell lenniük. Szóval maga most műszaki tudományokat oktat Annapolisban, igaz?

– Igen, uram. Időközben ledoktoráltam.

– Ednek hívnak, Skip. És most elmondja nekünk, hogyan tudnánk megtartani azt az elkóborolt orosz tengeralattjárót, ugye?

– Igen, uram... Ed.

– Nos, akár kezdheti is, csak előbb igyunk egy kávét. Tyler és Harris a sarokban álló asztalhoz lépett, amelyen kávé és fánk volt. Harris öt percen át hallgatta a mérnököt, s közben kortyolgatta a kávéját és felfalt néhány lekváros fánkot. Sok táplálékra van szüksége egy ekkora embernek.

– Csavaros eszű fickó maga, Skip – jegyezte meg Harris, amikor Tyler elhallgatott, aztán a térképhez lépett. – Nagyon érdekes terv. És nagyrészt azon múlik, hogy sikerül-e egy bűvész trükk. Szóval távol kell majd tartanunk őket attól a helytől, ahol végbeviszük. Körülbelül innen, ugye? – bökött a térképre.

– Igen, tábornok úr. Az a helyzet, hogy a manőverek alapján úgy tűnik, megtehetjük tőlük kijebb, a nyílt tengeren.

– Nekem tetszik. Nekem nagyon is tetszik, csak hogy Dan Foster aligha áldozza fel szívesen valamelyik hajóját.

– Szerintem megéri.

– Szerintem is – mondta Harris. – De nem az enyéme a hajók. És hol fogjuk elrejtetni, ha sikerül?

– Tábornok úr, van néhány csinos zug itt a Chesapeake-öbölben is. Aztán ott van egy árok a York folyón, meg egy a Patuxenten is, mindkettő a flotta tulajdona, és mindkettőt „zárt övezet”-ként jelöli a térkép. A tengeralattjárókban az a jó, hogy különben is láthatatlanok. Csak találnunk kell egy elég mély víz alatti árkot,

és máris kezdetük feltölteni a tartályokat. Ez persze csak ideiglenes megoldás. Aztán elviharozunk, mondjuk a csendes-óceáni Trukra vagy Kwajaleinre. Szép távoli helyek.

– A szovjetek meg egyáltalán nem veszik észre, hogy egyszer csak megjelenik ott egy tengeralattjáró-kiszolgáló hajó meg háromszáz tengeralattjáró-szerelő? És azt se felejtse el, hogy azok a szigetek igazából már nem tartoznak hozzánk.

Tyler nem gondolta, hogy ilyen nehézfejú a tábornok. – És akkor mi van, ha néhány hónap múlva rájönnek. Mit tehetnének, kikürtölik az egész világnak, hogy mi történt? Nem hiszem. Addigra mi már ügyis hozzájutunk minden információhoz, és amellet bármikor rendezhetünk egy csinos sajtótájékoztatót a meglógott tisztek részvételével. Aligha örülnének neki. Különben is, miután egy ideig nálunk volt, szétszereljük. A reaktort elküldjük Idahóba, hogy alaposan megvizsgálják. A rakétákat és a robbanófejeket kiemeljük. Az elektromos berendezéseket Kaliforniában fogják letesztelni, a CIA, az NSA és a flotta pedig előre megy majd a titkosító berendezésekért. A lecsupaszított hajótestet elvisszük egy szép mély árokba és elsüllyesztjük. Bizonyíték egy szál se. És nem kell mindezt örökre titokban tartanunk, csak néhány hónapig.

Harris letette a kávéscsészét. – Bocsássa meg, hogy az ördög ügyvédjét játszom. Látom, hogy mindenre gondolt. Csinos terv, érdemes megfontolni. Rengeteg technikát kell összehangolnunk, de ez nem fogja zavarni azt, amit már ügyis csinálunk. Rendben van, számíthat a szavazatomra.

A vezérkari főnökök három perc múlva érkeztek meg. Tyler sohasem látott még ennyi csillagot egy szobában.

– Mindönket látni akart, Eddie? – kérdezte Hilton.

– Igen, tábornok úr. Ez itt dr. Skip Tyler. Elsőként Foster tengernagy lépett oda hozzá, hogy kezet fogjon vele. – Maga számolta ki nekünk a Vörös Október teljesítményadatait. Épp most kaptunk tájékoztatást. Szép munkát végzett, kapitány.

– Dr. Tylernek az a véleménye, hogy meg kellene tartanunk – mondta Harris szenvtelenül. – És úgy gondolja, tudja is a módját.

– Már gondoltunk arra, hogy kinyírjuk a legénységet – mondta Maxwell, a tengerészgyalogság parancsnoka. – De az elnök nem engedi.

– Uraim, és ha én azt mondom önöknek, hogy megszerezhetjük a tengeralattjárót a legénység tudta nélkül? És így nyugodtan hazaküldhetjük őket? Ez a lényeg, nem igaz? Az embereket haza kell küldenünk Oroszország-Anyácskához. Szóval azt mondom, hogy meg lehet csinálni, és csak az a kérdés marad, hogy hol rejtjük el a tengeralattjárót.

– Hallgatjuk – mondta Hilton gyanakvóan.

– Nos, uraim, gyorsan kell mozognunk, hogy minden a helyén legyen. Szükségünk van az Avalonra a nyugati partról. A Mystic már a Pigeon fedélzetén van Charlestonban. Mindkettőre szükségünk lesz, és egy régi rakéta-tengeralattjáróra is, amelyről le tudunk mondani. Ennyi a technika. De az igazi trükk az időzítés. No és persze meg is kell találnunk a hajót, és lehet, hogy ez lesz a legnehezebb.

– Nem biztos – mondta Foster. – Gallery ma reggel azt jelentette, hogy a Dallas valószínűleg a nyomában van. Minden egybevághat a maga modelljével. Néhány nap múlva többet fogunk tudni. Folytassa.

Tyler elmagyarázta a tervét. Tíz percig tartott, mivel néhány kérdésre is válaszolt, és a térképen fel kellett vázolnia, hogy milyen idő- és térbeli korlátokkal kell számolniuk. Amikor befejezte, Barnes tábornok rögtön a telefonhoz lépett, hogy felhívja a Katonai Légiszállítási Parancsnokság főnökét. Foster elment, hogy telefonáljon Norfolkba, Hilton pedig máris úton volt a Fehér Ház felé.

A Vörös Október

A szolgálatban lévőket leszámítva valamennyi tiszt a tisztai étkezdében volt. Néhány teáskanna állt az asztalon, de hozzá sem nyúltak, az ajtó pedig be volt zárva.

– Elvtársak – mondta Petrov, a második sorozat sugármérő is szennyezett volt, még az elsőnél is szennyezettebb.

Ramiusz észrevette, hogy Petrov ideges. Valójában nem az első és második sorozatról volt szó, hanem a harmadikról és a negyedikről, mióta kifutottak a tengerre. Jól választotta ki a hajóorvosát, az biztos.

– Rossz sugázmérők – morogta Melehin. – Valami mocskos szeveromorszki szélhámos műve lehet, vagy talán egy imperialista kém szórakozik velünk. Ha elkapják a gazembert, magam fogom lelőni, bárki is legyen! Ez árulás.

– A szabályzat megköveteli, hogy jelentsem az esetet – jegyezte meg Petrov. – Bár a műszerek szerint a sugárzás nem éri el a veszélyes szintet.

– Petrov elvtárs, ön helyesen járt el – mondta Ramiusz. – Most pedig, a szabályzat előírja, hogy tegyünk még egy próbát. Melehin, szeretném, ha ezt személyesen ön és Borogyin végezné. Először magukat a sugázmérő műszereket ellenőrizték. Ha azok jól működnek, biztosak lehetünk benne, hogy a személyi mérők szennyezettek, vagy valaki elrontotta őket. Ha így van, akkor jelentést teszek, és ez valakinek a fejébe fog kerülni. – Gyakran előfordult, hogy részeg hajógyári munkások a gulágra kerültek. – Elvtársak, véleményem szerint nincs miért aggódnunk. Ha bárhol szivárgás lenne, Melehin elvtárs napokkal ezelőtt észlelte volna. Menjünk. Mindannyiunkat vár a munka.

Fél órával később újból összegyűltek az étkezdében. A legénység arra járó tagjai felfigyeltek a szokatlan eseményre, és máris elkezdődött a sugdolózás.

– Elvtársak – szólalt meg Melehin, a probléma súlyos. A tisztek, különösen a fiatalabbak, kicsit elsápadtak.

Az asztalon egy szétszerelt Geiger-számláló hevert, mellette pedig a reaktorkamra rekeszfaláról való sugárzásdetektor, amelynek leszerelték a fedelét.

– Szabotázs – sziszegte Melehin. Ez elég rettenetes szó ahhoz, hogy bármely szovjet állampolgár megborzongjon tőle. Síri csönd lett, és Ramiusz észrevette, hogy Szvjadov minden erejét összeszedi, hogy rezzenéstelen maradjon az arca.

– Elvtársak, mechanikailag ezek a műszerek nagyon egyszerűek. Mint tudják, ez a számláló tíz különböző fokozatra állítható. Vagyis tíz érzékenységi mezőből választhatunk, s így ugyanazzal a műszerrel egyaránt felfedezhetünk valamilyen kis szivárgást és komolyabb sugárzást is mérhetünk vele. Csak be kell állítani ezt a szelektort, amely aktivizálja tíz növekvő erejű elektromos ellenállás valamelyikét. Pofonegyszerű, egy gyerek is tervezhette volna és akár meg is tudná javítani. – A főgépész megkopogtatta a szelektor alját. – Csakhogy ebből kiszedték a megfelelő ellenállásokat, és újakat forrasztottak be helyettük. Az egyes fokozattól a nyolcasig ugyanakkora az impedencia-érték. Valamennyi számlálónkat ugyanaz a szerelő ellenőrizte három nappal az indulás előtt. Itt van az ellenőrzési bizonylat. – Melehin megvető mozdulattal az asztalra hajította a papírt. – Vagy ő, vagy egy másik kém szabotázs céljából tönkretette ezt és az összes többi számlálót, amit megnéztem. Egy szakember egy óra alatt végezhetett vele. Itt van ez a másik műszer – fordította meg Melehin a rögzített sugárzásdetektort. – Láthatják, hogy az elektromos alkatrészeket kiszerezték belőle, kivéve a tesztáramkört, amelyet újravezáltak. Borogyin és én ezt az elülső rekeszfalról vettük le. Ügyes munka; bárki csinálta, nem volt amatőr. Azt hiszem, egy imperialista ügynök szabotázsakciójáról van szó. Először működésképtelenné tette a sugázmérő műszereinket, aztán valószínűleg alacsony szintű szivárgást idézett elő a forró csőrendszerben. Az a helyzet, hogy Petrov elvtársnak valószínűleg igaza volt. Lehet, hogy van szivárgás. Bocsásson meg, doktor.

Petrov idegesen bólintott. Az ilyen bókokról szívesen lemondott volna.

– Mindenkit ért sugárzás, Petrov elvtárs? – kérdezte Ramiusz.

– Természetesen leginkább a gépészeket. A maximum ötven rad; ennyit kap Melehin elvtárs és Szvjadov. A többi gépészt húsztól negyvenöt radig terjedő sugárzás éri, s ahogy előrehaladunk, gyorsan csökken a sugárzás szintje. A torpedósok csak öt radot kapnak, sőt inkább kevesebbet. A tiszteket, beleértve a műszakiakat is, húsztól huszonöt radig terjedő sugárzás éri. – Petrov szünetet tartott, s közben úgy döntött, hogy valami biztatót is kell mondania. – Elvtársak, ezek nem halálos dózisek. Az ember száz rados sugárzást is kibír anélkül, hogy azonnal jelentkező fiziológiai következményei lennének, és több száz radot is túl lehet élni. A probléma tehát súlyos, de egyelőre az életünk nem forog veszélyben.

– Melehin? – kérdezte a parancsnok.

– Ez az én gépem és az én felelősségem. Még nem tudjuk, hogy valóban van-e szivárgás. Előfordulhat, hogy a személyi mérők eleve hibásak vagy azokat is megrongálta az, aki a szabotázsakciót elkövette. Lehet, hogy ez az egész csak valami gonosz pszichológiai trükk, és az ellenség ezzel akar morális bomlást előidézni a sorainkban. Borogyin lesz a segítőm. Személyesen javítjuk meg ezeket a műszereket, és alaposan megvizsgáljuk az egész reaktorrendszert. Én már túl öreg vagyok ahhoz, hogy gyerekeim legyenek. Egyelőre azt javaslom, hogy állítsuk le a reaktort, és kapcsoljuk át tartalék energiára. A vizsgálat legfeljebb négy órát vesz igénybe. Azt is javaslom, hogy csökkentsük két órára a reaktor melletti ügyeletet. Egyetért, parancsnok?

– Természetesen, Melehin elvtárs. Tudom, hogy nem létezik olyasmi, amit ne tudna megjavítani.

– Elnézést, parancsnok elvtárs – szólalt meg Ivanov. – Jelenteni fogjuk az esetet a flottaparancsnokságnak?

– Az utasítások értelmében nem használhatjuk a rádiót.

– Ha az imperialisták képesek voltak megrongálni a műszereinket... elképzelhető, hogy ezekről az utasításokról is tudomást szereztek, és most az a tervük, hogy kénytelenek legyünk használni a rádiót, s így bemérhessenek minket? – kérdezte Borogyin.

– Ezt sem lehet kizárni – felelte Ramiusz. – Először azt kell kiderítenünk, hogy van-e egyáltalán probléma, s csak utána azt, hogy mennyire súlyos. Elvtársak, nagyszerű a legénységünk és itt vannak a flotta legjobb tisztjei. Megbirkózunk a problémával és folytatjuk küldetésünket. Mindannyiunkat várnak Kubában, s nem szeretném, ha lekésnének a randevút – az ördögbe az imperialisták mesterkedéseivel!

– Egyetértetek – mondta Melehin.

– Elvtársak, mindezt titokban tartjuk. Nincs szükség arra, hogy felizgassuk a legénységet, amikor lehet, hogy nincs is semmi baj, de ha van is, saját erőnkől meg tudjuk oldani – rekesztette be a gyűlést Ramiusz.

Petrov kevésbé volt biztos a dolgában. Szvjadov pedig minden erejét összeszedte, hogy ne reszkessen. Otthon várta a szerelmese, akitől majd valamikor gyerekeket szeretett volna. A fiatal hadnagy gondos kiképzésben részesült; pontosan értette a reaktorrendszerekben lejátszódó folyamatokat, és tudta, mit kell tenni, ha valami nem stimmel. És az is valamelyest megnyugtató volt, hogy amit csak el lehetett olvasni a könyvekben a reaktorzavarok elhárításáról, azt jórészt azok írták, akik most itt voltak a teremben. De azt is tudta, hogy valami bombázza a testét, valami, amit sem látni nem lehet, sem érezni, és nincs ember, akit boldoggá tenne ez a tudat.

A gyűlés befejeződött. Melehin és Borogyin elment a tat felőli műszaki raktárba. Egy szerelő elkísérte őket, hogy elővegye a megfelelő alkatrészeket. Észrevette, hogy a két tiszt a sugárzásdetektor szerelési kézikönyvét lapozgatja. Amikor egy órával később leadta a szolgálatot, az egész legénység megtudta, hogy a reaktort megint kikapcsolták. A szerelő megbeszélte a dolgot a kabintársával, egy rakéta-karbantartóval. Megvitatták, mi lehet az oka, hogy a főnökök egyszerre fél tucát Geiger-számlálón és más műszeren dolgoznak, s egyértelmű volt a következtetésük.

A tengeralattjáró fedéltetmestere kihallgatta a beszélgetésüket, és maga is eltöprengett rajta, mit jelenthet mindez. Tíz éve dolgozott atom-tengeralattjárókon, ennek ellenére nem volt művelt ember, és boszorkányságnak tartott mindent, ami a reaktorkamrában történik.

A reaktor hajtja a hajót, ő ugyan nem tudta, hogyan – de biztos volt benne, hogy a sátán keze is benne van a dologban. Most azon morfondírozott, hogy vajon kiszabadultak-e azok az ördögök, akik – bár nem látta őket – ott voltak abban az acéldobban. Két órán belül az egész legénység tudta, hogy valami baj van, és a tisztjeiknek egyelőre fogalmuk sincs, hogyan birkózzanak meg vele.

A szakácsok, akik a hajókonyháról a legénységi étkezőbe vitték az ételt, sokáig tébláboltak a hajó orrában. Ramiusz azt is észrevette, hogy a vezérlőben szolgálatot teljesítők a szokásosnál idegesebben váltogatják a lábukat, és máris rohannak el, amint megérkezett a váltás.

Az USS New Jersey

Az embernek mindig új dolgokhoz kell hozzászoknia, töprengett Zachary Eaton sorhajókapitány. Amikor a zászlóshajóját építették, ő még játék hajókat lökdösött a kádban. Akkor az oroszok szövetségesek voltak,

de csak érdekből; az ellenség volt közös, nem a cél. Mint manapság a kínaiak, gondolta. Akkor a németek és a japánok voltak az ellenségek. Huszonhat éves pályafutása alatt sokszor megfordult mindkét országban, és az első hajónak, amelynek ő volt a parancsnoka, egy torpedórombolónak, Jokoszukában volt az állomáshelye. Különös világ.

Sok mindent szeretett a zászlóshajójában. Bármilyen nagy volt, tíz láb magas hullámszásban is éppen csak annyira ringott, hogy érezze: a tengeren van, nem az íróasztalánál. Tíz mérföldnyire lehetett ellátni, és valahol távolabb, nyolcszáz mérföldnyire volt az orosz flotta. A csatahajója ugyanúgy fogja várni őket, mint a régi időkben, mintha nem léteznének semmiféle repülőgépek-hordozók. A Caron és Stump rombolók látótávolságon belül voltak, ötmérföldnyire orrirányban. Valahol még távolabb két cirkáló, a Biddle és a Wainwright radarfigyelő- és járőrszolgálatot végzett. A felszíni akciócsoport csak húzza az időt, ahelyett, hogy továbbmenne, gondolta a parancsnok.

A New Jersey-i partoktól a Tarawa helikopter-hordozó és két fregatt teljes sebességgel közeledett, fedélzetükön tíz AV-8B Harrier vadászgéppel és tizennégy tengeralattjáró-elhárító helikopterrel, hogy fokozzák a kötelék légierjét. Ez hasznos volt, de Eaton számára nem létfontosságú. A Saratoga repülőgépei most Maine államból indultak bevetésre, a légierő sok géppel együtt, amelyek most tanulták a tengeri csapásmérést. A brit Invincible hordozó kétszáz mérföldre keletre volt, és a róla fölszálló gépek erőszakos felderítést folytattak, tőle nyolcszáz mérföldre keletre pedig a Kennedy rejtőzött az Azori-szigeteket körülvevő időjárás front alatt. A kötelékparancsnokot egy kicsit bosszantotta, hogy a britek segítenek nekik. Mióta szorul segítségre az Egyesült Államok haditengerészete saját partjai védelmében? Igaz, nem mintha nem tartoznának a britek ezzel a segítséggel.

Az oroszok három csoportra oszlottak: legkeletebbre a Kijev hordozó helyezkedett el, szemben a Kennedy harccsoportjával. Eatonnak a Moszkva csoportja jutott, az Invincible pedig a Kirovval állt szemben. Mindhárom csoportról folyamatosan érkeztek az adatok, és lent a hadműveleti törzse rögtön fel is dolgozta őket. Mire készülhetnek a szovjetek? – töprengett.

Hallotta a meséjüket, hogy egy elveszett tengeralattjárót keresnek, de Eatonnak ennyi erővel azt is megmagyarázhatták volna, hogy van egy eladó hídjuk. Talán azt akarják bebizonyítani, gondolta, hogy ide pofátlankodhatnak a partjainkhoz, amikor csak kedvük tartja, hogy az ő flottájukkal igenis számolni kell, szóval precedenst akarnak teremteni, hogy máskor is megtehessék ugyanezt.

Eatonnak nem tetszett ez az egész.

És az sem tetszett neki, amivel megbízták. Két olyan feladata volt, amelyet igazából nem lehetett összehangolni. Az orosz tengeralattjárók mozgásának szemmel tartása önmagában is elég zűrös lesz. A Saratoga Vikingjei a kérése ellenére az ő területére nem terjesztették ki a járőrözést, az Orionok nagy része pedig távolabb volt, vagyis közelebb az Invincible-hez, mint hozzá. A saját helikopterei aligha tudják biztosítani a lokális védelmet, s még kevésbé képesek aktív tengeralattjáró-vadászatra. A Tarawa érkezése megváltoztatja ugyan a helyzetet, de egyben kitágítja a figyelési területét is. A másik feladata az volt, hogy létesítsen szenzorkapcsolatot a Moszkva csoportjával, és nyomban jelentsen minden szokatlan tevékenységet az Atlanti Flotta főparancsnokának. Ebben már volt némi logika. Ha a felszíni hajóik bármilyen ellenséges manőverbe kezdenek, Eatonnak megvoltak az eszközei ennek megghiúsítására. Minden percben várta a döntést, hogy milyen távolságról figyelje őket.

Az volt a kérdés, hogy merészkedjen-e egészen közel hozzájuk. A „közel” húsz mérföldet, vagyis ágyúlőtávolságot jelentett. A Moszkvának tíz kísérőhajója volt, s valószínűleg egyik sem élt volna túl kettőnél több tizenhat hüvelykes lövedéket. Húsz mérföldes távolság mellett választhatott, hogy normál vagy kis kaliberű lövedéket használ – az utóbbit a központi irányítótorony tetején lévő lézer célkijelölő vezette volna célra. Az előző évi tesztek alapján húsz másodpercenként egy lövést tud leadni, miközben a lézer sorban kijelöli a célokat. Csakhogy közben a New Jersey-t és a kísérőhajóit az orosz hajókról torpedó- és rakétatűz alá vehetik.

Ha távolabb marad, ötven mérföldről még mindig tüzelhet az ágyúiból, s akkor a lövedékeket a csatahajó helikopterén lévő lézer célkijelölő vezeti a célra. Ebben az esetben a helikopter van kitéve felszín-levegő rakétáknak, s amellet gyanítható, hogy a szovjet helikopterek levegő-levegő rakétával is fel vannak szerelve. A Tarawa éppen ezért hoz két Apache harci helikoptert is, amelyek fel vannak szerelve lézerrel,

levegő-levegő rakétákkal és a szokásos levegő-föld rakétákkal – ezeket harckocsik ellen tervezték, s így valószínűleg kisebb hajókat is meg tudnak semmisíteni.

Ha rakétatűz alá kerülnek is a hajói, Eaton a zászlóshajója miatt nem aggódott. Hacsak az oroszok nem vetnek be nukleáris robbanófejeket, aligha tehetnek nagy kárt a New Jersey-ben hagyományos rakétákkal, a hajót ugyanis több mint egy láb vastag B osztályú páncélzat borítja. No persze a radar és a híradóberendezések alaposan megsínylenék, s ami még rosszabb, a vékony páncélzatú kísérőhajók nem élnének túl egy rakéta becsapódást. Eaton hajóin is voltak rakéták, Harpoonok és Tomahawkok, de nem annyi, amennyit szeretett volna.

És mi van akkor, ha egy orosz tengeralattjáró vadászik rájuk? Eaton semmiféle ilyen információt nem kapott, de az ember soha nem tudhatja, hol bújlik meg egy tengeralattjáró. No de nem lehet mindig mindenben izgulni. Egy tengeralattjáró el tudná sülyesztetni a New Jersey-t, de meg kellene dolgoznia érte. Ha az oroszok valóban rosszban mesterkednek, akkor az övék lesz az első lövés, de Eatonnak lesz ideje rá, hogy elindítsa a saját rakétáit és leadjon néhány sorozatot az ágyúiból, miközben légi támogatást kér. De biztos volt benne, hogy semmi ilyesmi nem történik.

Az oroszok alighanem csak halászati expedícióra jöttek, gondolta, s az ő feladata megmutatni nekik, hogy ezeken a vizeken veszélyes dolog halászni.

Haditengerészeti légi támaszpont, North Island, Kalifornia

Az ormóttan vontató kétmérföldes óránkénti sebességgel vánszorgott be a C-5 A Galaxy szállító repülőgép rakterébe a rakományfelelős, két repülőtiszt és hat flottatiszt figyelmes tekintetének keresztüztében. Furcsa módon, csak az utóbbiak – akik közül egyik sem viselt pilótajelvényt – voltak igazán járatosak ebben a műveletben. A vontató súlypontját pontosan megjelölték, s most azt figyelték, mikor éri el ez a jelzés a raktér aljába vésett számjegyet. Abszolút pontosságra volt szükség. A legkisebb hiba is végzetes módon ingatagga teheti a repülőgép egyensúlyát, és veszélybe sodorhatja a legénység és az utasok életét.

– Rendben, egy milliméterrel se tovább – szólalt meg a rangidős tiszt. A sofőr boldog volt, hogy túl van a dolgon. Bent hagyta a slusszkulcsot, az összes féket behúzta és sebességbe állította a motort, mielőtt kiszállt. Valaki más fog kihajtani vele a repülőgépből az ország túlsó végén. A rakományfelelős és hat repülő nyomban munkához látott, acélkábeleket hurkoltak a vontatón lévő gyűrűs pecekbe, hogy rögzítsék a súlyos terhet. Ha elszabadul, azt a gép aligha éli túl, és nem voltak rajta katapultülések sem.

A rakományfelelős ellenőrizte, hogy az emberei jól végzik-e a feladatot, aztán odasétált a pilótához. Huszonöt éves őrmester volt, aki szerette a C-5-ösöket, pedig korántsem makulátlan ezeknek a repülőeknek a múltja.

– Főnök, mi a csuda ez?

– DSRV-nek hívják, őrmester; mélymerülésű mentőjármű.

– Az van ráírva, hogy Avalon – mutatta az őrmester.

– Hát ez a neve. Olyan mentőhajó-féleség tengeralattjárók számára. Ha valami zűr van, ezzel lehet fölhozni a legénységet.

– Aha – töprengett az őrmester. Szállított már tankot, helikoptert, vegyes rakományt, egyszer egy egész zászlóalj katonát a Galaxyn, az ő Galaxyján – mindig úgy gondolt a gépére, mintha az övé lenne. De most először szállít hajót. Ha van neve, akkor hajó, döntötte el. Az ördögbe is, a Galaxy mindenre képes. – Hová visszük, uram?

– A norfolki haditengerészeti légi támaszpontra. Még én sem jártam ott soha. – A pilóta közelebről is megnézte, hogyan rögzítik a rakományt. Már egy tucat kábel a helyén volt. Még egy tucatot kell beilleszteniük, aztán kifeszítik őket, hogy a lehető legcsekélyebb elmozdulást is megakadályozzák. – Öt óra negyvenperces úttal kell számolnunk, s kizárólag belső üzemanyaggal. Feltételezhetően jó lesz az idő, amíg el nem érjük a túlsó partot. Ott töltjük az éjszakát, és hétfő reggel jövünk vissza.

– Jó gyorsan dolgoznak az emberei – lépett oda hozzájuk a rangidős tengerésztiszt, Ames hadnagy.

– Igen, hadnagy, még húsz perc, és készen vagyunk. – A pilóta az órájára nézett: – Csak egészség kell fölszállnunk.

– Nem kell sietni, kapitány. Ha ez a vacak elmozdul repülés közben, alighanem elrontja a napunkat. Hova küldjem az embereimet?

– A felső fedélzet elejére. A pilótakabin mögötti részben elfér vagy tizenöt ember. – Ezt persze Ames hadnagy is tudta, de nem árulta el. Néhány alkalommal már átrepülte az Atlanti-óceánt a DSRV-jével, egyszer meg a Csendes-óceánt is, és mindig más-más C-5-össel mentek.

– Megkérdezhetem, hogy milyen buliról van szó? – kérdezte a pilóta.

– Nem tudom – mondta Ames. – Norfolkba rendeltek az én kis porontyommal együtt.

– Maga tényleg lemegy a víz alá ezzel a fura jószággal? – kérdezte a rakományfelelős.

– Ezért fizetnek. Már négyezer-nyolcszáz láb mélyre, majdnem egy mérföldre is lementem vele. – Ames szeretettel nézett búvármásinájára.

– Egy mérföldre lement a víz alá, uram? Jesszusom, vagyis hát bocsásson meg, uram, csak azt akarom kérdezni, hogy nem kockázatos ez, már úgy értem, a víz nyomása?

– Nem túlságosan. A Trieste-tel húszezer láb mélyen is voltam. És nagyon érdekes világ van ott lent. Az ember mindenféle furcsa halakat láthat. – Bár képzett tengeralattjárós volt, Ames először az óceánkutatásba lett szerelmes. Tudományos fokozatot szerzett oceanográfiából és a flotta valamennyi mélymerülésű mentőhajójában szolgált – többnyire parancsnokként, kivéve az atommeghajtású NR-1-et. – A víznyomás persze csúnya dolgokat művelne, ha bármi elromolna, de olyan gyorsan, hogy az ember észre sem venné. Ha van kedvük egy mélytengeri kiruccanáshoz, én elintézhetem. Egy egész más világ van ott lent.

– Hát nem is tudom, uram. – Az őrmester visszament az embereihez, hogy tovább káromkodjon velük.

– Ezt nem mondta komolyan, igaz? – kérdezte a pilóta.

– Miért ne? Nem nagy ügy. Sokszor viszünk le civileket, és higgye el, ez sokkal kevésbé kockázatos, mint ezzel a nagy fehér bálnával száguldani légi üzemanyag-feltöltés közben.

– Hm – jegyezte meg a pilóta kételkedve. Több száz alkalommal végzett légi üzemanyag-feltöltést: abszolút rutinmunka, csodálkozott, hogy bárki kockázatosnak tarthatja. Az embernek persze óvatosnak kell lennie, de hát, az ördögbe is, akkor is óvatosnak kell lennie, ha a kocsiját vezeti. Ha valami elromlik ezen a zseb-tengeralattjárón, alighanem annyi sem marad a benne levőből, hogy egy rákcsmete megebédelhessen belőle. Sok csodabogár van a földön, gondolta. – De nem ezzel megy ki a tengerre, ugye?

– Nem, általában tengeralattjáró-mentőhajókról ereszkedünk le, a Pigeonról, vagy az Ortolanról. Esetleg tengeralattjáróról. Látja azt a gyűrűt ott a vontatón? Azzal kapcsolódunk rá a tengeralattjáró hátsó mentőalagútjára, és a tengeralattjáró elvisz bennünket oda, ahova kell.

– Van ennek valami köze a keleti parti zúrhöz?

– Alighanem, de hivatalosan senki nem mondott még semmit. Az újságok azt írják, hogy az oroszok elvesztettek egy tengeralattjárót. Ha így van, elképzelhető, hogy lemegyünk, megnézzük, és talán felhozzuk a túlélőket, ha vannak. Egyszerre húsz-huszonöt embert tudunk felhozni, és a kapcsolódó gyűrűt úgy tervezték, hogy orosz tengeralattjárókra is jó legyen.

– Ugyanaz a méret?

– Majdnem – kacintott Ames. – Mi mindenre gondolunk.

– Érdekes.

Az észak-atlanti térség

A JAK-36-os Forger fél órája szállt fel a Kijevről; először pörgettyús tájoló irányította, most pedig a gép zömök vezérsíkján lévő rádiólokátor. Viktor Savrov főhadnagynak nehéz küldetést kellett végrehajtania. Meg kellett közelítenie az amerikai E-3A Sentry radarfelderítő repülőgépet, amely három napja figyelte a

szovjet flotta minden rezdülését. Az AWACS óvatosan, jóval a szovjet rakéták hatótávolságán kívül maradt, de mindig elég közel volt ahhoz, hogy állandóan szemmel tarthassa az egész szovjet flottát, és minden manőverről és rádióadásról jelentést tett az amerikai parancsnokságnak. Olyan volt, mintha egy betörő állandóan figyelné az ember lakását, és semmit sem lehetne tenni ellene.

Savrovnak tehát tennie kellett valamit, hogy az amerikai gép elhúzza a csíkot. Természetesen nem volt szabad lőnie. Ezt határozottan megtiltotta Sztralbo tengernagy a Kirovon. De azért vitt magával két Atoll típusú hő-keresős rakétát, és alig várta, hogy megmutathassa őket az imperialistáknak. Ő és a tengernagy úgy gondolták, ez jó lecke lesz nekik. A szovjet flotta nem szereti, ha imperialisták szaglásznak körülötte, az pedig közismert, hogy baleset bármikor előfordulhat. Ez olyan küldetés, amely megéri az erőfeszítést.

Pedig igencsak komoly erőfeszítésekre volt szükség. Hogy a légi radar ne tudja felfedezni, Savrovnak olyan alacsonyan és lassan kellett repülnie, amennyire csak lehet egy vadászgéppel – alig húszméternyire a háborgó óceán fölött, mert így eltűnt a vízről visszaverődő radarhullámok közt. Kétszáz csomóval haladt, s ez a sebesség azt is jelentette, hogy nagyszerűen takarékoskodik az üzemanyaggal, bár a feladat végrehajtásához így is jóformán az utolsó cseppig fel kell használnia. Amellett persze igencsak rázós volt a repülés, mert a gépnek a hullámok fölött felkavart levegőn kellett keresztül bukdácsolnia. Alacsonyan ült a köd, s emiatt csak néhány kilométerre lehetett ellátni. Annál jobb, gondolta Savrov. Valójában nem ő vállalta ezt a küldetést, inkább a feladat jellege miatt esett rá a választás. Kevés szovjet pilótának van gyakorlata mélyrepülésben. Savrov nem saját elhatározásából lett tengerészpilóta. Először harci helikoptereket vezetett Afganisztánban a front légierő kötelékében, és egyévnnyi vérverítékes inaskodás után ültetett csak merev szárnyú repülőkre. Savrov a földközeli repülés nagymestere volt; a szükség tanította meg rá, amikor azokra a banditákra és ellenforradalmárookra vadászott, akik úgy rejtőztek el a hegyekben, mint víziszonyban szenvedő patkányok. Ez a specialitása vonzóvá tette a flotta számára, s úgy vezényelték át flottaszolgálatra, hogy neki nem sok beleszólása volt a dologba. Néhány hónap múltán már nem panaszkodott; a nagyobb fizetés kellemesebb volt, mint egykori arcvonalbeli légbázisa a kínai határ mellett. A néhány száz, repülőgép-hordozóra kiképzett szovjet pilóta egyike volt, s ez valamennyire elfeledtette vele, hogy nem lesz alkalma az új MIG-27-essel repülni, bár ha szerencsés és ha valaha is elkészül az az új óriás hordozó, még vezetheti ennek a csodálatos gépmadárnak a tengerészeti változatát. Savrovnak volt ideje várni, s ha sikeresen végrehajt néhány olyan küldetést, mint ez, akkor még századparancsnok is lehet.

Abbahagyta az álmodozást, ahhoz túl veszélyes volt a feladata. Ez az igazi repülés, gondolta. Sohasem volt még bevetésen amerikaiak ellen, csak olyan fegyverek ellen, amelyeket ők adtak az afgán banditáknak. Azok a fegyverek gyilkolták meg a barátait, s ha néhányuk túlélte a találatot, az afgán vademberek végeztek velük, olyan módszerekkel, amelyekről még egy német is elhányná magát. Jó, hogy most személyesen leckéztetheti meg az imperialistákat.

Egyre erősebb lett a radarjelzés. A katapultülés alatt egy magnó folyamatosan rögzítette az amerikai repülőgép hangjelzéseit, hogy a flotta nagyokosai kitalálhassanak valamit, amivel össze tudják zavarni az elbizakodott amerikai repülő szemet. Az amerikai repülő csak egy átalakított Boeing-707-es, egy jobbféle utasszállító, amely aligha lehet méltó ellenfele egy első osztályú vadászpilótának! Savrov a térképre pillantott. Hamarosan meg kell találnia. Aztán az üzemanyagot ellenőrizte. Néhány perce kapcsolta le az utolsó külső tartályt, s most már csak a belső üzemanyaggal számolhatott. A turbóhajtómű falta az üzemanyagot, erre figyelnie kellett. Úgy tervezte, hogy csak öt-tíz percre való üzemanyaga marad, amikor visszatér a hajóra.

Ez nem aggasztotta. Már több mint százszor szállt le hordozón.

Ott van! Sasszemével észrevette a megcsillanó fémet egy óra magasságban. Savrov kiengedte a botkormányt, és finoman növelte a sebességet. A Forger emelkedni kezdett, és egy perc múlva már kétezer méter magasban volt. Most már jól látta a Sentryt; a kékre festett gép beleolvadt a sötétedő égbe. Savrov a Sentry farka irányából közeledett, s ha szerencséje van, a csűrőfelület eltakarja a forgó radarantenna elől. Tökéletes! Néhányszor elszágul mellette, hogy az amerikaiak láthassák az Atolljait, és...

Egy pillanat műve volt, hogy felfogja: nincs egyedül, oldalról kísérik.

A másik oldalról is!

Ötven-ötven méternyire a jobb és a bal szárnyától egy-egy amerikai F-15-ös Eagle vadászgép repült. Az egyik pilóta egyenesen rá bámult a szemellenzője alól.

– JAK-106, JAK-106, kérem, jelentkezzen.

A hang tökéletes orosz kiejtéssel szólalt meg a rádiójából. Savrov nem jelentkezett. Leolvasták a számát, mielőtt ő észrevette volna, hogy ott vannak!

– 106, 106, itt a Sentry járőr repülőgép, amely felé közeledik. Kérem, azonosítsa magát és jelezze a szándékát. Egy kicsit aggódunk, ha egy kóbor vadászgép erre téved, ezért néhány száz kilométer óta három géppel követjük.

Három? Savrov hátrafordult. Ötven méterre mögötte egy harmadik Eagle repült négy Sparrow rakétával felszerelve.

– Az embereink gratulálnak, hogy milyen jól tud alacsonyan és lassan repülni, 106-os.

Savrov hadnagy remegett a dühtől, miközben már a négyezer méteres magasságot is elhagyta, de még mindig nyolcezer méterre volt az amerikai AWACS-tól. Félpercenként hátranézett már régóta; az amerikaiak nyilván ott repültek mögötte, elrejtőzve a ködben, és a Sentryről kapott utasításokat követve álltak rá az ő repülési pályájára. Magában káromkodott, és tartotta az eredeti irányt. Majd ő megleckézteti azt az AWACS-ot!

– Forduljon vissza, 106-os. – A hang hűvös volt és szenvtelen, talán csak egy csöppnyi ironia csengett benne. – 106-os, ha nem fordul vissza, ellenségesnek minősítjük az akcióját. Gondolkozzon el ezen, 106-os. Túl van már a saját hajói radarsugarán, de ránk még nem tud lőni, nincs elég közel.

Savrov jobbra nézett. Az Eagle leszakadt róla, s ugyanúgy a bal oldali is. Ez meg mi, egy gesztus? Azért engednek a szorításon, hogy viszonzásul ő is udvariasabb legyen? Vagy csak szabaddá teszik az utat a harmadiknak, amelyik hátulról kíséri – ellenőrizte: az még mindig ott volt, hogy tüzelhessen? Nem lehet kiszámítani, hogy mire képesek ezek az imperialista bűnözők. Még legalább egypercnyivel belül volt a rakétáik hatósugarán. Savrovról sok mindent el lehetett mondani, de azt nem, hogy gyáva. De őrült sem volt. Mozdított a botkormányon, és a vadászgép néhány fokkal jobbra fordult.

– Köszönjük, 106-os – jelentkezett a hang. – Tudja, most éppen néhány gyakornok radarkezelő van a fedélzeten. Két nő is van köztük, és nem szeretnénk, ha már az első útjukon izgulniuk kellene. – Ez már sok volt. Savrov a hüvelykujjával benyomta a rádió adógombját a botkormányon.

– Megmondjam, mit csinálj azokkal a nőekkel, jenki?

– Ejnye, 106-os, micsoda nyekultúrnőj viselkedés? Válaszolta a hang szelíden. – Biztos ideges lett a hosszú víz fölötti repüléstől. Már nem sokáig tarthat ki a belső üzemanyaga. Szemét dolog ilyenkor repülni, ilyen őrült, gomolygó felhők között. Szüksége van irány ellenőrzésre, vétel?

– Nincs, jenki!

– Útirány vissza a Kijevre egy-nyolc-öt. Tudja, hogy itt északon az embernek óvatosan kell bánnia a mágneses tájolójával. Távolság a Kijevtől 318,6 kilométer. Figyelem, délnyugati irányból gyorsan közeledik egy hidegfront. Még néhány óra és nem lesz nagy élvezet repülni. Kér kísérőt a Kijevhez?

„A disznó!” – káromkodott magában Savrov. A rádióját már kikapcsolta, és szidta magát, amiért nem tudott fegyelmezett maradni. Engedte az amiknak, hogy megsebezzen a büszkeségét. Márpedig abból neki is volt bőven, akárcsak a legtöbb vadászpilótának.

– 106-os, az utolsó adását nem értettük. Két Eagle elkíséri. A nyomában lesznek, és gondoskodnak róla, hogy épségben hazaérjen. Minden jót, elvtárs. Itt a Sentry, vége.

Az amerikai hadnagy az ezredeséhez fordult, és kibuggyant belőle a nevetés. – A fenébe is, azt hittem, megfulladok, ha még sokáig kell így beszélnem. – Ivott egy korty kólát egy műanyag pohárból. – Ez tényleg azt hitte, hogy ide tud lopakodni.

– Ha nem vette volna észre, hadnagy, egy mérföld hiányzott csak, hogy az Atoll rakétái hatótávolságán belül kerüljünk, és nekünk tilos tüzelnünk, amíg ő ide nem pörköl egyet, ami igencsak elronthatta volna a napunkat – morgott az ezredes. – Ezt ügyesen csinálta, hadnagy.

– Valóságos élvezet volt, ezredes úr. – A hadnagy a radar képernyőjére nézett. – Szépen húzza a csíkot anyukához, nyomában a Cobra 3-mal és a Cobra 4-gyel. Boldogtalan lesz a fiú, amikor hazaér. Ha hazaér. Még azokat a ledobott tartályokat beszámítva is közel járhat a visszatérési határhoz. – Egy pillanatra elgondolkozott. – Ezredes úr, ha megismétlik ugyanezt, mit szólna hozzá, ha felajánlanánk a fickónak, hogy jöjjön velünk?

– Lopjunk el egy Forgert? Minek? Azt hiszem, a flotta szívesen eljátszadozna vele, elvégre nem sokat ismernek Ivánék masináiból, csak hogy a Forger ócskavas.

Savrov kísértést érzett, hogy felpörgesse a motorját, de türtőztette magát. Aznapra már elég fegyelmetlenséget követett el. Amellett az ő JAK-ja csak bukórepülésben tudná áttörni a hanghatárt, az Eagle-ek viszont ugyanezt minden további nélkül megtehetik emelkedőben, és bőven van üzemanyaguk is. Savrov látta, hogy mindkettő fel van szerelve törzshöz simuló üzemanyagcellákkal. Azokkal egész óceánokat átrepülhetnek. Rohadjatok meg, átkozott pimasz amcsik! És rohadjon meg a saját hírszerző tisztje is, amiért azt mondta, hogy oda fog tudni lopakodni a Sentryhez! Vadásszanak rá inkább a Backfire-ek a levegő-levegő rakétáikkal. Azok elintéznék azt a dundi légibuszt, olyan gyorsan ott teremnének, hogy az amerikai vadászgépek fel sem ocsúdnának.

Valóban front készül, nem hazudtak, gondolta. Ahogy közeledett a Kijev felé, a horizonton már látszottak a délkelet felé száguldó fekete viharfelhők. Az Eagle-ek az orosz kötelék közelébe jutva elmaradtak tőle. Az egyik amerikai pilóta előbb elhúzott mellette, hogy búcsút intsen. Amikor Savrov visszaintett, az amerikai bólintott. Aztán az Eagle-ek párba álltak, és visszafordultak északra.

Öt perccel később Savrov a Kijev fedélzetén volt, még mindig sápadtan a dühtől. Amint a féksarunak ütköztek a JAK kerekei, máris kiugrott a hordozó fedélzetére, és rohant a századparancsnokához.

A Kreml

Moszkva városa méltán híres metrórendszeréről. Egy ötkopejkásért az ember oda utazhat, ahova csak akar a modern, biztonságos, fényűzően díszített földalattin. Háború esetén az alagutak óvóhelyül szolgálhatnak Moszkva lakosai számára. Ez a másodlagos alkalmazási lehetőség Nyikita Hruscsov erőfeszítéseinek az eredménye; amikor a harmincas években elkezdték a metró építését, ő javasolta Sztálinnak, hogy mélyen legyenek az alagutak. Sztálin egyetértett a javaslattal. Azzal, hogy óvóhelynek is szánták a metró, évtizedekkel megelőzték a korukat: a maghasadás akkor még csak elmélet volt, a magfúzióra pedig jóformán még csak nem is gondolt senki.

A Szverdlov tértől a régi repülőtérig vezető vonal egyik leágazásán, amely a Kreml mellett húzódik, a munkások fúrta egy külön alagutat, s aztán tíz méter vastag vasbeton dugóval lezárták. A száz méter hosszú helyiséget két liftakna köti össze a Kremllal, s idővel átalakították vészfőhadiszállássá, ahonnan a Politikai Bizottság irányítani tudja az egész szovjet birodalmat. Amellett az alagúton keresztül kényelmesen és a város számára láthatatlanul eljuthatnak arra a kis repülőtérré, ahonnan a Politikai Bizottság tagjait a legvégső esetre fenntartott erődítménybe szállíthatják, amely Zsiguli mellett van egy gránittömeg alatt. A Nyugat számára egyik hely sem titok – ahhoz mindkettő túlságosan régóta létezik, de a KGB bizalmas jelentése szerint nincs olyan fegyver a nyugati arsenálban, amely át tudná törni a több száz láb vastag sziklát, ami mindkét helyen elválasztja a Politikai Bizottságot a felszíntől.

Ez a tény most nem vigasztalta Jurij Iljics Padorin tengernagyot. Egy tíz méter hosszú konferenciaasztal végén ült, szemben a tíz zord tekintetű PB-taggal, azzal a belső hatalmi körrel, amely egymaga hozta meg az ország sorsát érintő stratégiai döntéseket. Egyikük sem volt tiszt. Akik egyenruhában voltak itt, azok engedelmességgel tartoztak a PB-tagoknak. Padorintól balra Szergej Gorskov tengernagy ült, aki átkozottul ügyesen kibújt ebből az ügyből, még egy levelet is bemutatott, amelyben annak idején ellenezte, hogy Ramiuszt nevezzék ki a Vörös Október parancsnokává. Padorin, mint a haditengerészet politikai osztályának vezetője, sikeresen megakadályozta Ramiusz áthelyezését; azzal érvelt, hogy Gorskov jelöltje egyszerűen késve fizette be a párttagdíjat, és nem szólalt fel rangjához méltó gyakorisággal a gyűléseken. Az

igazság az, hogy Gorskov jelöltje nem volt olyan kiváló tiszt, mint Ramiusz, akit viszont Gorskov meg akart szerezni a saját hadműveleti stábjába, Ramiusz viszont éveken át sikeresen kibújt ez alól.

Andrej Narmonov pártfőtitkár és a Szovjet Szocialista Köztársaságok Szövetségének elnöke Padorin felé fordította az arcát. A tekintete nem árult el semmit, mint ahogy máskor sem, hacsak nem szándékosan öltött valamilyen sokatmondó arckifejezést, de ez elég ritkán fordult elő. Narmonov Andropovot követte, miután Andropovval szívroham végzett. Erről persze mindenféle pletykák keringtek, de hát mikor nem pletykáltak a Szovjetunióban? Lavrentyij Berija óta egyetlen belbiztonsági főnök sem került olyan közel a hatalomhoz, mint Andropov, és a párt vezetői mintha megfélemlítettek volna erről. De még egyszer ez nem fordulhat elő. Egy évig tartott, amíg térdre kényszerítették a KGB-t: keményen fel kellett lépniük, hogy megóvják a pártelit kiváltságait az Andropov-klikk állítólagos reformjaival szemben.

Narmonov maga volt a megtestesült apparátcsik. Először vállalatigazgatónak nevezték ki; mint mérnök híres volt arról, hogy mindig korán teljesíti a tervet, szóval olyan ember, aki eredményeket ér el. Folyamatosan emelkedett a ranglétrán, a saját és mások tehetségét egyaránt felhasználva: akit kellett, azt megjutalmazta, akit nem, azt semmibe vette. A Kommunista Párt főtitkáraként nem volt teljesen biztonságos a helyzete. Még csak nemrég került kezébe a párt irányítása, és az ő helyzete is azon múlt, hogy fennmarad-e a laza koalíció: a kollégái és nem a barátai laza koalíciója – ezek az emberek nem kötöttek barátságokat. Főtitkárrá való megválasztását inkább a pártvezetésen belüli kapcsolatainak, semmint személyes adottságainak köszönhetette, és még évekig a vezetők közmegegyezésén fog múlni a helyzete, míg nem eljön az idő, amikor az ő személyes akarata fogja diktálni a politikát.

Padorin látta, hogy Narmonov fekete szemé piros a dohányfüsttől. Itt lent sohasem működött jól a szellőztető-rendszer. A főtitkár hunyorogva nézett az asztal túlsó végén ülő Padorinra, miközben eldöntötte, mit kell mondania, mi az, ami tetszik majd ennek a zord uralkodói klikknek: a tíz rideg vénembernek.

– Tengernagy elvtárs – kezdte hűvös hangon [?], hallotta Gorskov elvtársától, mennyi az esély arra, hogy megtaláljuk és megsemmisítsük ezt a lázadó tengeralattjárót, mielőtt bevégezhetné hallatlan bűncselekményét. Nem vagyunk elragadtatva. És nem vagyunk elragadtatva attól az elképesztő baklövéstől sem, hogy egy ilyen patkányt neveztek ki a legértékesebb hajónk parancsnokának. Azt akarom megtudni öntől, tengernagy elvtárs, hogy mi történhetett a fedélzeten lévő politikai tiszttel, és milyen biztonsági intézkedéseket hajtott végre az ön hivatala, hogy megelőzze egy ilyen gyalázat elkövetését.

Padorin nem érzett félelmet Narmonov hangjában, de tudta, hogy a főtitkár mégis fél, félnie kell. Az „elképesztő baklövés” könnyen kijátszhatják ellene azok a vezetők, akik más szeretnének látni az elnöki székekben, hacsak Narmonov nem tudja elhatárolni magát az ügytől. Ha ez Padorin feláldozását jelenti, ez csakis a tengernagy problémája. Nem ő lesz az első, akit Narmonov eltipor.

Padorin napok óta készült erre. Átélt ő már hosszú hónapokig tartó intenzív hadműveleteket és jó néhány hajó elsüllyedt alatta. Ha a teste erőtlenebb is lett azóta, azért az esze ma is a helyén volt. Bármi legyen a sorsa, Padorin eltökélte, hogy megőrzi a méltóságát. Ha úgy emlékeznek majd rám, mint egy bolondra, gondolta, akkor legalább legyek bátor bolond. Különben sem várhatott már sokat az élettől.

– Főtitkár elvtárs – kezdte [?], a Vörös Október politikai tisztje, Ivan Jurjevics Putyin kapitány elszánt, állhatatos kommunista. Nem tudom elképzelni...

– Padorin elvtárs – vágott a szavába Usztyinov, a védelmi miniszter [?], feltételezzük, hogy erről a Ramiuszról sem tudott volna elképzelni ilyen hihetetlen áruást. Most azt várja tőlünk, hogy ezek után megbízzunk az ítéletében?

– Az a legaggasztóbb – tette hozzá Mihail Alekszandrov ideológiai titkár, aki az elhalt Mihail Szuszlovot követte és még az elődjénél is rendíthetetlenebbül örködött a párt ideológiájának makulátlanságán [?], hogy a politikai osztály mennyire elnéző volt ezzel a renegáttal szemben. Ez egyszerűen döbbenetes, különösen, ha figyelembe vesszük, hogy milyen buzgón igyekezett kiépíteni saját személyi kultuszát, s úgy tűnik, még a tengeralattjárók politikai irányításában is megteremtette a kapcsolatait. Ön bűnös hanyagsággal szemet hunyt a párt politikai irányvonalától való elhajlás fölött, s ezek után aligha bízhatunk meg az ítéleteiben.

– Elvtársak, igazuk van: súlyos tévedést követtem el Ramiusz kinevezésével, és akkor is, amikor megengedtem neki, hogy ő maga válassza ki a Vörös Október tisztjeinek többségét. Ugyanakkor meg kell

jegyezmem, hogy néhány évvel ezelőtt elhatároztuk, hogy így fogunk eljárni, azzal a céllal, hogy a tisztek hosszú évekig szolgálhassanak ugyanazon a hajón, és a parancsnoknak komoly beleszólása legyen az előmenetelükbe. Ez harckészültségi kérdés, nem politikai.

– Ezt már mi is megfontoltuk – válaszolta Narmonov. – Az igaz, hogy ebben az esetben olyan nagy a bűn mértéke, hogy aligha követhette el egyetlen ember. – Gorskov rezzenéstelen arccal ült, de az üzenet világos volt: kudarcot vallott az erőfeszítése, hogy elhatárolja magát a botránytól. Narmonov akárhány fejet hajlandó feláldozni, hogy szilárdan ülhessen elnöki székében.

– Elnök elvtárs – szólalt meg Gorskov, a flotta hatékonysága...

– Hatékonyság? – mondta Alekszandrov. – Ez a litván félvér hatékonyan csinál bohócot a flottánkból a válogatott tisztjeivel együtt, miközben a többi hajónk úgy kóvályog, mint frissen herélt barmok. – Alekszandrov először egy állami gazdaságban dolgozott. Mindenki egyetértett abban, hogy nem is kezdhetne volna méltóbb helyen a pályafutását, mert a főideológus olyan népszerű volt Moszkvában, akár a pestis, de a Politikai Bizottságnak szüksége volt rá, vagy valakire, aki olyan, mint ő. A királycsináló mindig az ideológiai főnök. Most vajon kinek az oldalán áll, azon kívül, hogy a sajátján?

– Az a legvalószínűbb magyarázat, hogy Putyint meggyilkolták – folytatta Padorin. – A tisztek közül egyedül neki volt felesége és családja.

– Ez is nagyon különös, tengernagy elvtárs – csapott le rá Narmonov. – Hogy lehet, hogy senki sem nősközlök? Ez nem tűnt fel magának? A Politikai Bizottságnak kell figyelnie mindenre? A saját fejükkel nem tudnak gondolkozni?

Nem tudom, mit szólnátok hozzá, ha gondolkoznánk, gondolta Padorin.

– Főtitkár elvtárs, a tengeralattjáró-parancsnokok többnyire szívesebben látnak fiatal, nőtlen tiszteket maguk körül. A tengeri szolgálat egész embert kíván, és a nőtlen tisztek kevésbé aggódnak amiatt, hogy mi várja őket otthon. Amellett a fedélzeten lévő valamennyi tiszt megbecsült kommunista, s mindannyian dicséretesen szolgálták a pártot. Ramiusz árulást követett el, ez kétségtelen, és örömmel megfojtánám a gazembert a saját két kezemmel, de az is biztos, hogy több derék embert becsapott, mint ahányan most itt ülünk ebben a szobában.

– Ez is igaz – jegyezte meg Alekszandrov. – Nos, ha már benne vagyunk ebben a kutyaszorítóban, hogy mászhatnánk ki belőle?

Padorin mély lélegzetet vett. Már várta ezt a kérdést.

– Elvtársak, van még egy ember a Vörös Október fedélzetén, akit sem Putyin, sem Ramiusz kapitány nem ismer. A politikai osztály ügynöke.

– Micsoda? kiáltott fel Gorskov. – Én erről miért nem tudok?

Alekszandrov elmosolyodott. – Ez az első értelmes dolog, amit ma hallottunk. Folytassa.

– Ez a személy sorállományúnak van álcázva. Közvetlenül a mi hivatalunknak adja a jelentéseit, megkerülve minden hadműveleti és politikai csatornát. Igor Loginovnak hívják. Huszonnégy éves, és...

– Huszonnégy éves! – kiáltott fel Narmonov. – Egy gyereket bíz meg ilyen felelősségteljes feladattal?

– Főtitkár elvtárs, Loginovnak az a feladata, hogy vegyüljön el a sorállományú legénységben, figyelje a beszélgetéseiket, azonosítsa az esetleges árulókat, kémeket és szabotőröket. Az az igazság, hogy még fiatalabbnak is látszik. A kijevi tengerészeti főiskolán politikai tiszt képzést szerzett, és elvégezte a GRU hírszerzési akadémiáját. A kazanyi Lenin Acélművek igazgatójának, Arkagyij Ivanovics Loginovnak a fia. Önök közül sokan ismerik az apját. – Néhányan bólintottak, köztük Narmonov is, akinek érdeklődés csillant meg a szemében.

– Ilyen szolgálatra csakis a legjobbakat választjuk ki. Én magam is beszélgettem a fiúval. A múltja feddhetetlen, és kétség nem férhet hozzá, hogy igazi szovjet hazafi.

– Ismerem az apját – mondta Narmonov. – Arkagyij Ivanovics nagyszerű ember, és több derék fiút felnevelt. Milyen parancsokat kapott ez az Igor?

– Mint mondtam, főtitkár elvtárs, alapvetően az a feladata, hogy figyelje a légénységet, és jelentse, amit észlel. Két éve végzi ezt a munkát, és nagyon jól. A hajó politikai tisztjével nem tart kapcsolatot, csak Moszkvának vagy az én megbízottaimnak tesz jelentést. De úgy szól a parancsa, hogy komoly veszély esetén a politikai tisztnek kell jelentést tennie. Ha Putyin életben van – amit nem hiszek, akkor ő is részt vett az összeesküvésben, és Loginov tudja, hogy mégsem szabad hozzá fordulnia. Vagyis igazi veszély esetén az a parancs lép érvénybe, hogy meg kell semmisítenie a hajót, és el kell menekülnie róla.

– Ez lehetséges? – kérdezte Narmonov. – Gorskov?

– Elvtársak, valamennyi hajónk el van látva nagy erejű önlékelő töltetekkel, különösen a tengeralattjáróink.

– Sajnos – mondta Padorin, ezek általában nincsenek beélesítve, és csak a kapitány tudja aktivizálni őket. A Sztorozsevoj esete óta a politikai osztály kénytelen számolni azzal, hogy ehhez hasonló esetek csakugyan lehetségesek, és – ami a legnagyobb kárt eredményezné – rakétahordozó tengeralattjárón is bekövetkezhetnek.

– Szóval rakéta-karbantartó a fiú – jegyezte meg Narmonov.

– Nem, hajószakács – felelte Padorin.

– Hát ez remek! Egész nap krumplit főz. – Narmonov bosszúsan legyintett, egy pillanat alatt eltűnt az arcáról a reménykedés, és feszülő düh foglalta el a helyét. – Most rögtön kéri a golyót, Padorin?

– Elnök elvtárs, ez jobb fedőbeosztás, mint képzelné. – Padorinnak egy arcizma sem rándult; meg akarta mutatni ezeknek az embereknek, hogy milyen anyagból gyúrták. – A Vörös Októberben a tiszt kabinok és a hajókonyha a taton helyezkednek el. A légénységi szállás elöl van, ugyanott étkeznek is, mivel a légénységnek nincs külön étkezdéje. A rakétatár közepén van. A hajószakácsnak így mindennap számtalanszor végig kell mennie a hajón, és bárhol felbukkanhat, anélkül hogy szokatlannak tartaná a megjelenését. A hűtőláda közvetlenül az alsó rakétafedélzet mellett áll. Az elképzeléseink szerint nem az önlékelő tölteteket kell aktivizálnia. Felkészültünk arra az eshetőségre, hogy a kapitány leszerelteti őket. Elvtársak, mi alaposan végiggondoltuk ezeket a lépéseket.

– Folytassa – morogta Narmonov.

– Mint Gorskov elvtárs korábban elmagyarázta, a Vörös Október huszonhat Seahawk rakétával van ellátva. Ezek szilárd hajtóanyagú rakéták, és az egyikbe lőtáv-biztonsági készülék van beépítve.

– Lőtáv-biztonsági készülék? – kérdezte Narmonov zavartan.

A gyűlésen részt vevő többi tiszt – akik közül egyik sem volt PB-tag – mindeddig csöndben maradt. Padorin meglepődött, amikor V. M. Visenkov, a Hadászati Rakétaerők parancsnoka szólalt meg. – Elvtársak, ezeket a részleteket néhány évvel ezelőtt az én irodámon keresztül dolgoztuk ki. Mint önök is tudják, amikor teszteljük a rakétáinkat, biztonsági készülék van bennük, hogy fel tudjuk robbantani őket, ha letérnek a pályájukról. Különben előfordulhatna, hogy valamelyik városunkban érnének földet. A bevetésre kész rakétáinkba rendszerint már nincs beszerelve ez a készülék, mégpedig abból a nyilvánvaló okból, hogy az imperialisták esetleg megtalálnák a módját, hogy még repülés közben felrobbantsák a rakétáinkat.

– A mi ifjú GRU-s elvtársunk tehát fel fogja robbantani a rakétákat. Na és a robbanófejek? – kérdezte Narmonov. Mivel szakképzettsége szerint mérnök volt, mindig el lehetett terelni a figyelmét valamilyen technikai részlettel, és el volt ragadtatva, ha ez különösen érdekesnek bizonyult.

– Elnök elvtárs – folytatta Visenkov, a rakéták robbanófejeit gyorsulásmérő aktivizálja. Így nem lehet élesre állítani őket, amíg a rakéta el nem éri a program szerinti maximális sebességét. Az amerikaiak ugyanezt a rendszert használják, és ugyanabból a megfontolásból: hogy megelőzzék a szabotázszt. Ezek a rendszerek abszolút megbízhatóak. Nyugodtan le lehet dobni egy ballisztikus rakétát a moszkvai tévéadóról egy acélkorongra, és nem fog felrobbanni.

A tábornok arra a jókora adótoronyra célzott, amelynek építését Narmonov személyesen felügyelte, amikor a Központi Tájékoztatási Elnökség vezetője volt. Visenkovnak nagy tapasztalata volt a politikai manőverezésben.

– Szilárd hajtóanyagú rakéta esetében – folytatta Padorin – a biztonsági szerkezet egyszerre begyűjtja a rakéta mindhárom fokozatát, – Padorin tudta, hogy hálás lehet Visenkovnak; kíváncsi volt, mit kér majd cserébe, és remélte, él még annyi ideig, hogy viszonzhassa ezt a segítséget.

– Vagyis a rakéta egyszerűen csak felszáll? – kérdezte Alekszandrov.

– Nem, akadémikus elvtárs. Csak a felső fokozat, az is csak akkor, ha át tudja törni a rakétacső zárófedelét, de így a rakétateret elönti a víz, és a tengeralattjáró elsüllyed. De ha nem töri is át, az első két fokozatban elegendő termikus energia termelődik ahhoz, hogy az egész tengeralattjáró egy darab olvadt fémmé változzon. Loginovot kiképezték arra, hogyan kapcsolja ki a rakétacső záró fedelén lévő riasztórendszert; be tudja indítani a biztonsági szerkezetet, mégpedig időzítve, hogy el tudjon menekülni.

– Miért nem semmisíti meg rögtön a hajót?

– Főtitkár elvtárs – mondta Padorin, túl sokat kívánnánk egy fiatalembertől, ha arra kérnénk, úgy végezze el a kötelességét, hogy tudja: ez a biztos halált jelenti. Ha reálisan gondolkodunk, ezt nem várhatjuk el. Legalább a lehetőséget meg kell adni neki arra, hogy elmeneküljön, különben az egész terv megbukhat az emberi gyarlóságon.

– Ez logikus – mondta Alekszandrov. – A fiatalokat a remény motiválja, nem a félelem. Ez a mi ifjú Loginovunk nyilván jelentős jutalomban reménykedik.

– És meg is kapja – mondta Narmonov, – Mindent elkövetünk, hogy megmentjük ezt a fiatalembert, Gorskov elvtárs.

– Ha valóban megbízható – jegyezte meg Alekszandrov.

– Tudom, hogy ezen múlik az életem, akadémikus elvtárs – mondta Padorin, aki továbbra is egyenes gerinccel ült. Senki sem válaszolt, de az asztalnál ülők fele bólintott, Padorin nem most nézett először szembe a halállal, és már elérte azt a kort, amikor ez marad az egyetlen dolog, amellyel az embernek szembe kell néznie.

A Fehér Ház

Arbatov négy óra ötven perckor lépett be az Ovális Irodába. Az elnök és dr. Pelt könnyű karosszékben ült az elnöki íróasztaltól odébb.

– Jöjjön csak, Alex. Kávét? – Az elnök az asztal sarkán lévő tálcára mutatott. Ma nem iszik, gondolta Arbatov.

– Nem, köszönöm, elnök úr. Megkérdezhetem...

– Azt hisszük, megtaláltuk a tengeralattjárójukat, Alex – vágott a szavába Pelt. – Nemrég kaptuk ezeket a jelentéseket, és most nézzük át őket. – Az elnök tanácsadója felmutatott egy iratgyűjtőt.

– Megkérdezhetem, hogy hol van? – kérdezte döbbenten a nagykövet.

– Norfolktól úgy háromszáz mérföldnyire északkeletre. Még nem mértük be a pontos helyét. Az egyik hajónk víz alatti robbanást észlelt abban a körzetben. Nem, nem is így volt. Az egyik hajónkon magnóra rögzítették a zajokat, s amikor néhány órával később ellenőrizték, úgy gondolták, egy tengeralattjáró felrobbanását és elsüllyedését hallják. Sajnálom, Alex – mondta Pelt. – Tudhattam volna, hogy ehhez a szöveghez tolmácsra van szükségem. Maguknál is saját zsargonja van a flottának?

– A tiszték nem szeretik, ha a civilek értik, amit beszélnek – mosolyodott el Arbatov. – Holtbiztos, hogy ez mindig is így volt, mióta először eszébe jutott egy embernek, hogy megmarkoljon egy követ.

– Szóval az a lényeg, hogy jelenleg a hajóink és a repülőgépeink átkutatják azt a körzetet.

Az elnök a szemébe nézett. – Alex, néhány perce beszéltem a haditengerészet műveleti parancsnokával, Dan Fosterrel. Azt mondta, ne számítsunk túlélőkre. Több mint ezer láb mély ott az óceán, és ön is tudja, hogy milyen az idő. Állítólag pontosan a kontinentális talapzat szélén süllyedt el.

– A Norfolk-i Kanyonban, elnök úr – tette hozzá Pelt.

– Alapos kutatást végzünk – folytatta az elnök. A flotta valami speciális mentőfelszerelést megkutatószerkezetet is odavisz, szóval minden ilyesmit. Ha meghatároztuk a tengeralattjáró helyét, valaki le fog menni, hátha mégis vannak túlélők. Foster jelentése alapján ez elképzelhető, feltéve, ha épségben maradtak a belső falak – azt hiszem, rekeszfaloknak mondta őket. Meg azt is mondta: az a másik nagy kérdés, hogy mennyi levegőjük van. Attól félek, hogy elkésünk. Így van ez. Megvesszük nekik azokat a fantasztikusan drága felszereléseket, erre ők nem képesek bemérni egy átkozott objektumot közvetlenül a partjaink közelében.

Arbatov gondosan elraktározta az agyában ezeket a szavakat. Csinos kis hírszerzői jelentést kerekíthet belőlük. Az elnök néha gondatlanul...

– Nagykövet úr, szabad tudnom, hogy tulajdonképpen mit keresett arrafelé a tengeralattjárójuk?

– Fogalmam sincs, dr. Pelt.

– Remélem, nem rakétahordozó volt – mondta Pelt. – Van egy olyan egyezmény közöttünk, hogy azok ötszáz mérföldnél jobban nem közelíthetik meg egymás partjait. A roncsot természetesen meg fogja vizsgálni a mentőkülönítményünk. Ha kiderül, hogy rakétahordozó...

– Értem. Bár azok mégiscsak nemzetközi vizek.

Az elnök elfordította a fejét, és halkán azt mondta: – Akárcsak a Finn-öböl, Alex, és azt hiszem, a Fekete-tenger is. – Hagyta, hogy egy pillanatig a levegőben lebegjen ez a megjegyzés. – Őszintén remélem, hogy nem kell újból eljátszanunk ugyanazt a játékot. Rakétahordozó tengeralattjáróról van szó, Alex?

– Komolyan mondom, elnök úr, hogy fogalmam sincs. És nagyon remélem, hogy nem.

Az elnök jól látta, milyen óvatosan fogalmazta meg a nagykövet ezt a hazugságot. Kíváncsi volt, vajon beismerik-e majd az oroszok, hogy egy kapitányuk semmibe vette a parancsait. Aligha. Biztos azt állítják majd, hogy navigációs hiba történt.

– Hát jó. Mindenesetre mi magunk elvégezzük a kutató-mentő akciót. És hamarosan tudni fogjuk, hogy milyen tengeralattjáróról van szó. – Az elnök hirtelen aggódó tekintettel nézett a nagykövetre. – Van még egy dolog, amiről Foster beszélt. Ha találunk holttesteket – bocsássa meg, hogy ilyen komor dolgokról beszélek, ráadásul szombat délután, szóval úgy gondolom, önök vissza akarják majd szállítani a holttesteket a Szovjetunióba.

– Erre nézve nem kaptam semmiféle utasítást – mondta őszintén a nagykövet, akit váratlanul ért ez a kérdés.

– Túlságosan is részletesen elmondták nekem, hogy mit művel az emberrel az ilyen halál. Egyszerűen szólva a víznyomás összepréseli őket; nem valami szép látvány. De emberek voltak, és haláluk után is megérdemelnek némi méltóságot.

Arbatov méltányolta az elnök szavait. – Ha ez valóban lehetséges, azt hiszem, a szovjet nép értékelni fogja ezt a humanitárius gesztust.

– Minden tőlünk telhetőt megteszünk.

Arbatov jól emlékezett rá, hogy ebbe a „minden”-be egy Glomar Explorer nevű hajó is beletartozik. Ezt a nevezetes kutatóhajót a CIA külön azzal a céllal építtette, hogy fel tudjanak hozni egy szovjet Golf osztályú rakétahordozó tengeralattjárót a Csendes-óceán fenekéről. Aztán félrerakták, de nyilván csak a következő alkalmat várja. És a Szovjetunió semmit sem tehet, hogy megakadályozza ezt a műveletet, legalábbis néhány száz mérföldnyire az amerikai partoktól és háromszáz mérföldre az Egyesült Államok legnagyobb flottatámaszpontjától.

– Remélem, minden tekintetben be fogják tartani a nemzetközi jog előírásait, uraim. Úgy értem, a hajó maradványaira és a legénység tagjainak holttestére vonatkozóan.

– Természetesen, Alex. – Az elnök elmosolyodott, és az íróasztalára mutatott, ahol egy feljegyzés feküdt. Arbatov minden erejét összeszedte, hogy megőrizze az önuralmát. Olyan engedelmesen belesétált a kelepccéjükbe, mint egy iskolás fiú; elfelejtette, hogy az amerikai elnök azelőtt nagy tárgyalótermi taktikus

volt – az ilyesmire aztán igazán nem készíti fel az embert a szovjet élet ², és töviről hegyire ismeri az összes jogi fortélyt. Vajon miért van az, hogy olyan könnyen alábecsüli az ember ezt a gazfickót?

Az elnök szintén csak nagy nehezen tudta megőrizni az önuralmát. Ritkán fordult elő, hogy Alexet idegesnek látta. Úgyes ellenfél, nem lehet egykönnyen kikökkenteni a nyugalmából. Ha nevetne, elrontaná a hatást.

A jelentés aznap reggel érkezett a főügyésztől. Ez állt benne:

Elnök Úr!

Kérésének megfelelően megbíztam tengerjogi részlegünk vezetőjét, hogy tekintse át az elsüllyedt vagy elhagyott hajókra és az ilyen hajók megmentésére vonatkozó nemzetközi jogi szabályokat. A nemzetközi jog számos precedensre hivatkozik ezekben a kérdésekben. Egy egyszerű példa a Dalmas kontra Stathos ügy:

Külföldi jog szempontjából semmiféle probléma nem merülhet fel, ugyanis egyértelmű egyezség mondja ki, hogy „a mentés a jus gentiumból eredő kérdés, és rendszerint nem az egyes országok helyhatósági törvénykezésétől függ”.

Ennek a nemzetközi alapja az 1910-es Mentési Konvenció (Brüsszel), amely lefektette a tengerjog és a mentési jog nemzetek-fölöttiségét. Ezt az Egyesült Államok az 1912-es Mentési Törvénnyel ratifikálta.

– Be fogjuk tartani a nemzetközi jogot, Alex – ígérte az elnök. – Az utolsó betűig. – És bármit is halászunk ki, gondolta, elvisszük a legközelebbi kikötőbe, Norfolkba, és átadjuk a roncs-felügyelőnek, egy túlerhelt állami hivatalnoknak. Ha a szovjetek bármit is vissza akarnak kapni, tengerjogi bírósághoz fordulhatnak, ami ez esetben nem más, mint a norfolki körzeti szövetségi bíróság, ahol, amennyiben helyt adnak a keresetnek, és miután meghatározzák a megmentett tulajdon értékét, az Egyesült Államok flottája pedig megkapja a szintén a bíróság által meghatározandó ellenszolgáltatást mentési erőfeszítéseikért, mindezek után tehát a jogos tulajdonos visszakapja a roncsot. Természetesen a szóban forgó körzeti szövetségi bíróság a legutolsó ellenőrzés szerint tizenegy hónappal van elmaradva az ügyei intézésében.

Arbatov mindezt megtáviratozza Moszkvába. Valamit talán még lehet tenni. Biztos volt benne, hogy az elnök perverz gyönyörűségét leli majd abban, hogy a saját érdekeinek megfelelően manipulálja a groteszk amerikai jogrendszert, s közben folyton azt hajtogatja, hogy mint elnök, az alkotmány értelmében nem avatkozhat be a bíróságok munkájába.

Pelt az órájára nézett. Itt volt az ideje a következő meglepetésnek. Csak csodálni tudta az elnököt. Ahhoz képest, hogy néhány éve meglehetősen hézagos ismeretei voltak a nemzetközi ügyekről, gyorsan beletanult a dolgokba. Ez a látszólag egyszerű, nyugodt beszédű ember leginkább akkor érezte elemében magát, ha szemtől szembe kellett elintéznie valamit, s miután egész életében jogász volt, még mindig szerette a ravasz taktikust játszani. Úgy tűnt, hogy valami rémisztően hanyag ügyességgel tudja manipulálni az embereket. Megszólt a telefon, és Pelt felkapta a kagylót.

– Itt dr. Pelt beszél. Valóban, tengernagy? Hol? Mikor? Csak egyet? Értem... Norfolk? Köszönöm, ez nagyon jó hír. Rögtön elmondom az elnöknek. Kérem, hogy mindenről nyomban tájékoztasson. – Pelt megfordult. – Egyet megtaláltunk élve, hála istennek!

– Egy túlélőt az elveszett tengeralattjáróról? – állt fel az elnök.

– Mindenesetre egy orosz tengerészt. Egy helikopter egy órával ezelőtt elindult vele a norfolki flottakórházba. A hajón, amelyik felszedte, azt mondják, elég rossz bőrben van, de a kórházban már várják.

Az elnök az íróasztalához lépett és felemelte a telefonkagylót. – Grace, hívja fel nekem Dan Fostert most rögtön... Tengernagy, itt az elnök beszél. Az az ember, akit felszedtek, mennyi idő alatt érnek vele Norfolkba? Még két óra? – Az elnök elfintorította az arcát. – Hívja fel a flottakórházat, és közölje velük: én kérem, hogy tegyenek meg mindent, ami csak lehetséges, azért az emberért. Azt akarom, hogy úgy bánjanak vele, mintha az én saját fiam volna. Világos? Jól van. Óráként adjanak jelentést az állapotáról. Azt akarom, hogy a legjobb orvosaink kezeljék; a legeslegjobbak. Köszönöm, tengernagy. – Az elnök letette a kagylót. – Minden rendben!

– Lehet, hogy túlságosan pesszimisták voltunk, Alex ²szólt meg Pelt felvidulva.

– Láthatjuk majd az emberünket? – kérdezte Arbatov, amint szóhoz jutott.

– Természetesen – válaszolta az elnök. – Van orvosuk a nagykövetségen, ugye?

– Igen, elnök úr.

– Őt is vigyék. A lehető legszívélyesebb fogadtatásban részesülnek; erről én magam fogok gondoskodni. Jeff, kutatnak még további túlélők után?

– Igen, elnök úr. Egy tucat repülőgép van már a körzetben, és két újabb hajó is arrafelé tart.

– Jól van. – Az elnök lelkesen összecsapta a kezét, mint egy kisfiú a játékboltnban. – Ha találunk még néhány túlélőt, akkor igazán értékes karácsonyi ajándékot tudunk adni az önök országának, Alex. ígérem, mindent megteszünk, ami csak tőlünk telik.

– Ez nagyon kedves öntől, elnök úr. Rögtön meg is táviratozom Moszkvába az örvendetes hírt.

– Ne siessen annyira, Alex – emelte fel a kezét az elnök. – Azt hiszem, erre innunk kell.

A TIZEDIK NAP, DECEMBER 12. VASÁRNAP, SOSUS-irányítóközpont

A norfolki SOSUS-központnál egyre bonyolultabbá vált a helyzet. Az Egyesült Államoknak nem áll rendelkezésére az a technológia, amelynek segítségével a mélytengeri medencékben tengeralattjárók nyomára bukkanhatna. A SOSUS jelfogóit alapvetően a sekély vizű, zátonyos részeken helyezik a tengerfenék buckáira és felgyűrődéseire. A NATO-országok stratégiája a technológiai korlát konzekvenciáit szem előtt tartva született meg. Egy esetleges háborúban a Szovjetunióval a NATO a Grönland-Izland-Nagy-Britannia SOSUS-gátat, mint egy hatalmas elektromos határzárát, mint egy riasztóberendezést használná. A szövetséges tengeralattjárók és az elhárító légi őrjáratok megpróbálnák felderíteni, megtámadni és megsemmisíteni a közeledő szovjet tengeralattjárókat, még mielőtt kereszteznék a vonalat.

Ám senki sem hiszi, hogy a gát a támadó tengeralattjárók több mint felét képes volna feltartóztatni, így hát azokkal, amelyeknek sikerül átcsúszniuk, másként kell elbánni. A mélytengeri medencék egyszerűen túl szélesek és túl mélyek ahhoz – az átlagos mélység meghaladja a két mérföldet ², hogy teleszórják olyan érzékelőkkel, amilyeneket a sekély vizű zátonyos részeken alkalmaznak. A NATO harci feladata az volna, hogy az atlanti hidat fenntartsa és tovább folytassa az óceánon keresztüli kereskedelmet, a szovjetek célja pedig értelemszerűen e kereskedelem megakadályozása lenne. A tengeralattjáróknak a hatalmas óceán teljes terjedelmében szét kellene szóródnuk ahhoz, hogy a sok lehetséges konvoj-utat ellenőrzésük alá vonják. A SOSUS-gáton túl a NATO stratégiája az, hogy hatalmas konvojokat állítana össze, s azokat körülvénné rombolókkal, helikopterekkel és merev szárnyú repülőgépekkel. A fedezet százmérföldnyi védőburkot hozna létre az óceánon. Ellenséges tengeralattjáró meg nem marad ezen a burkon belül, de ha mégis, azonnal lecsapnának rá és megsemmisítenék, vagy egyszerűen elúznék. Így míg a SOSUS-t arra tervezték, hogy nagy, meghatározott kiterjedésű tengerrészt semlegesítsen, a mélytengeri stratégia a mozgékonyaságra, az életbevágóan fontos észak-atlanti hajózási útvonalak védelmét jelentő mozgó zónára épül.

Egészeiben véve értelmes stratégia, de olyan, amelyet nem lehet valóságos feltételek között kipróbálni, és amely most, az adott pillanatban használhatatlannak bizonyult. Amint a szovjetek összes Alfája és Victorja már a partnál állt, és valamennyi Charlie, Echo, és November is közeledett állomáshelyére, a központi monitort, amelyről Quentin korvettkapitány le nem vette a szemét, már nem kis piros pontok töltötték meg, hanem sokkal inkább nagy körök. Minden egyes pont vagy kör egy szovjet tengeralattjáró helyzetét jelezte. A kör a vélhető pozíciót jelölte, amit abból a sebességből állapítottak meg, amely mellett a tengeralattjáró nem ad ki elegendő hangot ahhoz, hogy bemérhessék. A körök jelölhettek tízmérföldes átmérőjű területet, vagy akár ötvenmérföldest is. Hetvennyolctól kétezer négyzetmérföldig terjedő területet kellett volna átkutatni ahhoz, hogy újból megcsípjék a tengeralattjárót. És átkozottul sok ilyen hajó volt.

A tengeralattjárók felderítése alapvetően a P-3C Orionok feladata volt. Minden egyes Orion szonárbójákat vitt magával, a levegőből elhelyezhető aktív és passzív szonárkészülékeket, amelyek a repülőgép gyomrából potyogtak ki. A szonárbója, ha felfedez valamit, nyomban jelenti a kibocsátó repülőnek, s aztán automatikusan elsüllyed, nehogy idegen kezekbe kerüljön. A hangbójának korlátozott kapacitású áramereje van és ekképpen korlátozott hatóköre. És ami még ennél is rosszabb, az utánpótlás

véges. A bójakészlet oly ijesztő tempóban csökkent, hogy alkalmazásuknál hamarosan igencsak vissza kell fogniuk magukat. Ezenfelül minden P-3C hordozott FLIR-eket, előretékintő infravörös pásztázókat az atom-tengeralattjárók hő-kibocsátásának felderítésére, és MAD-okat, mágneses anomáliadetektorokat a föld mágneses mezőjében keletkezett zavarok érzékelésére, melyeket olyan hatalmas vastartalmú testek idéznek elő, mint a tengeralattjárók. A MAD-készülék a mágneses elváltozást a repülőgép légi folyosójától jobbra és balra csupán hatszáz méterig képes felderíteni, ezért a repülőnek alacsonyan kell szállnia, növelve ezzel az üzemanyag-felhasználást és korlátozva a személyzet látótávolságát. A FLIR-nek nagyjából ugyanilyen hátrányai vannak.

Az a technológia tehát, amelyet a SOSUS által észlelt célpont bemérésénél vagy az óceán egy kiszemelt darabjának „tetvetlenítésénél” használnak, hogy a konvoj számára az utat megtisztítsák, egyszerűen alkalmatlannak bizonyult az öletszerűen végzett mélyvízi felderítésre.

Quentin előredőlt. Egy kör hirtelen ponttá zsugorodott. Egy P-3C éppen ledobott egy robbanó hangelemet és a Grand Bankstól ötszáz mérföldre délre lokalizált egy Echo osztályú vadász-tengeralattjárót. Egy óra hosszat majdnem biztos találati helyzetük lesz arra az Echo-ra, az Orion Mark 46-os torpedói bármikor elkaphatnák.

Quentin kortyolt egyet a kávéjából. Gyomra lázadozott az újabb koffeinadag ellen, emlékezvén az elmúlt négy hónap pokoli kemoterápiájára. Ha háború törne ki, akkor az valahogy így kezdődne. Valamennyi orosz tengeralattjáró hirtelen megállna, talán épp így. Nem a konvoj után settenkednének, hogy a nyílt tengeren pusztítsák el, hanem a part közelében támadnának, ahogy a németek tették... és az amerikai érzékelők nem a megfelelő helyen lennének. A pontok körre terebélyesednének, egyre nagyobbá, megnehezítve a tengeralattjárók megtalálását. Csendes motorjaikkal a hajók láthatatlan csapdák volnának a kereskedelmi és hadihajók számára, amelyek azon igyekeznének, hogy az életmentő utánpótlást mielőbb eljuttassák az Európában várakozó csapatokhoz. A tengeralattjárók olyanok, mint a rák. Mint a kór, amelyet alig lehet legyőzni. A láthatatlan gyilkos hajók találnának egy helyet, ahol megállapodnának, nem hatolnának tovább, és Quentin képernyőjén a gyilkosok addig növekednének, amíg a repülő, melyeket ő a szobából irányít, le nem csapnak rájuk. De most nem indíthat támadást. Most csak figyel.

„TV 1 óra - RUN”, gépelte a komputerbe.

„23”, válaszolt azonnal a komputer.

Quentin felhorkant. Huszonnégy órával ezelőtt a TV, vagyis a találati valószínűség negyven volt, negyven valószínű találat egy órával a tűzparancs után. Most alig több mint a fele. Ráadásul ezt az adatot csak nagyon hozzávetőlegesnek lehet tekinteni, mivel azon a feltételezésen alapul, hogy minden pompásan megy, ilyen boldog állapot pedig csak a mesében fordul elő. Úgy ítélte meg, hogy ez a szám hamarosan tíz alatt lesz. Ez nem foglalta magába a baráti tengeralattjárók találatait, azokat, amelyek azzal a szigorú utasítással követték a szovjeteket, hogy ne hagyják magukat felfedezni. Az ő egykori szövetségesei a Sturgeonokon, Permiteken és Los Angeleseken a saját vadász játékokat játszották a saját szabályaik szerint. Más törzs. Próbálta barátoknak tekinteni őket, de nem igazán sikerült. Az alatt a húsz év alatt, amit ő a haditengerészetnél eltöltött, a tengeralattjárók mindig is ellenségnek számítottak. Háború idején a saját hajók minden bizonnyal hasznosak, de másrészt, éppen háborúban, baráti tengeralattjáró nem létezik.

Egy B52-es

A bombázó legénysége pontosan tudta, hol vannak az oroszok. Már napok óta árnyékként kísérték őket az Orionok és a Sentryk, tegnapelőtt pedig azt közölték velük, hogy az oroszok a Kijevről vadászgépet küldtek a legközelebbi Sentryhez. Talán támadási megbízatással, talán nem, de mindenesetre provokációként.

Négy órával ezelőtt, 0330kor, a tizennégy gépből álló kötelék a New York állambeli Plattsburgból felszállt, fekete csíkot húzva maga után, amely szerteoszlott a kora hajnali derengésben. Minden gépet teletankoltak üzemanyaggal és tizenkét rakétát helyeztek el benne, melyek önsúlya messze elmaradt az 52-esek bombaterhelési szintjétől. Tehát nagy távolságot tudnak majd megtenni.

És éppen erre volt szükség. Megtudni, hogy hol vannak az oroszok, csupán a harc egyik részét jelentette. Lecsapni rájuk – ez a másik. A feladat elvben igen egyszerű volt, a gyakorlati végrehajtás azonban annál

bonyolultabb. Ahogy azt a Hanoi fölötti bevetésekből megtanulták – amelyekben részt vettek a B-52-esek és a föld-levegő rakétáktól súlyos károkat szenvedtek ☐, egy gondosan védett objektumot úgy érdemes megtámadni, hogy a négy égtáj felől egyszerre csapnak le rá. „Mint egy feldühített medve ölelő karjai” – mondta a századparancsnok az eligazításkor, felcsillantván költői képességeit. A kötelék egyik fele viszonylag simán, egyenesen rárepülhet a célpontra, míg a másik felének körbe kell kerülnie, gondosan ügyelve rá, hogy az ellenséges radarmegfigyelők ne tudják bemérni, és aztán egyszerre kell lecsapniuk.

A bevetést irányító Sentry utasítására a B-52-esek tíz perccel korábban fordultak. Az egyik gép pilótája a szovjet kötelék irányába vezető úton bombázóját egy kereskedelmi légi folyosóra vitte le. Fordulás közben IFF-transzponderét a normál állásról a nemzetközire kapcsolta. Ötven mérfölddel volt egy polgári 747-es mögött és harminccal egy másik előtt, a szovjetek radarja pedig mind a három Boeinget tökéletesen egyformának mutatja – vagyis ártalmatlannak.

Lent a felszínen még mindig sötét volt. Semmi jel nem mutatott arra, hogy az oroszok riadókézsülségben lennének. Az ő vadászrepülőik csak jó látási viszonyok mellett tudnak operálni, és a pilóta tudta, hogy sötétben a fel- és leszállás a repülőgép-hordozóra meglehetősen kockázatos vállalkozás, különösen ilyen rossz időben.

– Kapitány – szólt be rádión az elektronikus harcászati tiszt ☐, L és S sávú jelzéseket kapunk. Éppen ott vannak, ahol számítottunk rájuk.

– Értem. Be tudnak mérni bennünket?

– Biztos. De esetleg azt gondolják, hogy a Panam-járat vagyunk. Még nincs tűzparancs, csupán rutin légi ellenőrzést végeznek.

– A célponttól való távolság?

– Egy-három-nulla mérföld.

Közeledett a pillanat: a bevetési parancs szerint egyszerre fogják elérni a százhuszonöt mérföldes kört.

– Minden kész?

– Persze.

A pilóta lazított egy kicsit, míg a jelre várt. „VILLÁM, VILLÁM, VILLÁM.” A jel a digitális rádiócsatornán érkezett.

– Ez az! Mutassuk meg, hogy itt vagyunk – adta ki az utasítást a repülőgép parancsnoka.

– Rendben. – Az elektronikus harcászati tiszt lekapta a tiszta műanyag borítót a kapcsolókat és billentyűket rejtő műszerfalról, amely a repülőgép zavarórendszerét működtette. Először bekapcsolta a készüléket. A bemelegedés néhány másodpercet vett igénybe. Az 52-esek elektronikus műszerei a hetvenes években készültek, s maguk a gépek sem tartoztak már az ificsapatba. A hadnagy abban reménykedett, hogy az új B-1B-kre kerül majd át, amelyek most jönnek ki a kaliforniai Rockwelltől. Az elmúlt tíz percben a bombázó orrán és szárnycsúcsain lévő ESM-antennák szovjet radarjeleket fogtak, pontosan azonosítva frekvenciájukat, ismétlődési gyakoriságukat, erejüket és az adók egyéni jellegzetességeit. A hadnagy újszülöttnek számított ebben a játékban. Frissen végzett az elektronikus harcászati iskolában, osztályelsőként. Átgondolta, mit kell első lépésként tennie, azután kiválasztotta a zavarási módot – nem a legjobbat.

A Nyikolajev

Százhuszonöt mérföldnyire, a Kara osztályú Nyikolajev cirkálón egy radaros miczman a radarernyőn megjelenő néhány pontot vizsgálta, amelyek mintha az ő kötelékük körül helyezkedtek volna el. A következő pillanatban képernyőjén húsz rejtélyes pacni tűnt fel, amelyek különféle irányban összevissza ugráltak. Riadót kiáltott, s a következő másodpercben visszhangozta egy másik operátor is. Az ügyeletes tiszt odarohant, hogy ellenőrizze a képernyőt. Mire odaért, a zavarási mód megváltozott, és hat vonal, mintha csak egy kerék küllői volnának, egy központi tengelyen lassan körbe forgott.

– Azonosítsa pontosabban – utasította a tiszt. Most már foltok, vonalak és villanások jelentek meg.

– Nem is egy repülőgép, elvtárs. – A micsman megpróbálta átpörgetni a teljes frekvenciaskálát.

– Riadókézsültség! – kiáltotta egy másik micsman. Az ő ESM-vevője éppen most fogta olyan felderítőradarok jeleit, amelyek a levegő-felszín rakéták számára választják ki a célpontokat.

A B-52-es

– Kemény célpontokra bukkantunk – jelentette a fegyverkezelő tiszt az 52-esen. – Az első három madarat befogtam.

– Értem – felelte a pilóta. – Tartani tíz másodpercig.

– Tíz másodpercig – mondta a tiszt. – Kapcsolók ki... most!

– Oké, megszüntetni a zavarást.

– ECM-rendszerek kikapcsolva.

A Nyikolajev

– Célbefogó radarok leálltak – jelentette a harci információs központ tisztje a cirkáló kapitányának, aki éppen visszaérkezett a hajóhídról. A Nyikolajev legénysége rohant, hogy elfoglalja a harcállást. – A zavarás szintén megszűnt.

– Hát ez meg micsoda? – kérdezte a kapitány. Csodálatos, finom vonalú cirkálójára a derült égből egyszer csak lecsapnak – s aztán minden rendben?

– Legalább nyolc ellenséges gép vett körül bennünket.

A kapitány most a normál S sávú légi kutató képernyőjét vette szemügyre. Sok apró tárgyjelet látott, többnyire polgári gépeket, bár a többiek félköre alighanem ellenséges.

– Kilőhettek rakétákat?

– Nem, kapitány elvtárs, azt már felfedeztük volna. Harminc másodpercre megzavarták a kutatóradarunkat, utána húsz másodpercig ők mértek be bennünket. Azután minden leállt.

– Úgy, ők provokálnak, és most azt hiszik, hogy ezzel el is van intézve? – mondta a kapitány mély, fenyegető hangon. – Mikor érnek be a felszín-levegő rakéták hatókörébe?

– Ez meg a két másik négy percen belül beér, ha nem változtatnak útirányt.

– Rájuk állítani a tűzvezető rendszert. Tanítsuk móresre a disznókat!

A tiszt kiadta a szükséges utasításokat, s közben azon tűnődött, vajon ki fog kit és mire tanítani. Kétezer láb magasságban a B-52-esek egyike egy EC-135-ös volt, amelynek komputerizált elektronikus érzékelői befogták a szovjet cirkálóról érkező összes jelzést, és részekre bontották, hogy megtudják, miként zavarhatók a szovjet berendezések.

Két F-14-es Tomcat

A törzsén a dupla nullás kód jelezte, hogy ez a Tomcat a századparancsnok madara; farkán a pikk ász arra utalt, hogy a 41-es vadászszázadhoz, a „Fekete Ászok”-hoz tartozik. A pilóta Robby Jackson századparancsnok volt, rádióhívójele Pikk 1.

Jackson két gépből álló köteléket vezetett a Kennedy egyik E-2C Hawkeye-ának irányításával. A Hawkeye a légierő AWACS típusú felderítőgépének a haditengerészet által kifejlesztett kistestvére. Az időjárás olyan nyomasztóan pocsék volt, amilyen decemberben az Atlanti-óceán északi része felett általában lenni szokott, de remélni lehetett, hogy javulni fog, amint nyugat felé repülnek. Jackson és párja, Bud Sanchez hadnagy, felhőtakarón repültek keresztül, és lazítottak valamit a szoros köteléken. A rossz látási viszonyok közepette eszükbe jutott, hogy mindkét Tomcatben két-két ember ül, és a gépek ára darabonként a harmincmillió dollárt is meghaladja.

Azt tették, amit a Tomcat a legjobban tud. Az F-14 mindenféle időjárási viszonyok között működőképes elfogó vadászgép, át tudja repülni az óceánt, maximális sebessége a hangsebesség kétszerese, radar-komputeres tűzvezető rendszere hosszú hatótávolságú levegő-levegő Phoenix rakétával hat különböző

célpontot tud egyszerre befogni és támadni. Ezekből kettőt szállított most mindegyik gép, valamint egy pár AIM-9M Sidewinder hő-érzékelő rakétát. Prédájuk egy JAK-36-os Forger kötelék volt, amely a Kijev repülőgép-hordozóról szállt fel. A Sentry előző napi zaklatása után Iván úgy döntött, hogy megközelíti a Kennedyt méghozzá alighanem egy mesterséges kémhelyőrség adatközlése segítségével. A szovjet repülők azonban nem jutottak közel: hatótávolságuk ötven mérfölddel kevesebb annál, hogy sem a Kennedyt megpillanthatták volna. Washington úgy vélte, hogy Iván túlságosan elszemtelenedett az óceán innenső oldalán. Painter tengernagy engedélyt kapott rá, hogy kedvességüket nem kevésbé kedvesen viszonzza.

Jackson úgy találta, hogy ő és Sanchez el tudja intézni, még ha az ellenség túlerőben van is. Nincs az a szovjet repülő, legkevésbé ezek a Forgerek, amelyek nyomába érhetnek a Tomcateknek – pláne ha én repülök velük, gondolta Jackson.

– Pikk 1, célpontod iránya tizenkét óra, szintben, a távolság húsz mérföld – jelentette Hummer 1, vagyis a Hawkeye, száz mérfölddel mögöttük. Jackson nem igazolta a vételt.

– Van valami, Chris? – kérdezte a radartisztet, Christiansent.

– Szokásos villanás, de semmi használható. – A Forgereket csak passzív rendszerrel követték, ezúttal infravörös érzékelővel.

Jackson azt fontolgatta, hogy célpontjait a nagy erejű tűzvezérlő radarjával világítja meg. A Forgerek ESZ-antennáit ezt azonnal érzékelnék, jelezve a pilótáknak, hogy már meghozták a halálos ítéletüket, csak épp még nem írták alá.

– Mi van a Kijevvel?

– Semmi. A Kijev-csoport teljesen EMCON-fedés alatt áll.

– Okos... – nyugtázta Jackson. Úgy vélte, hogy a bombázók rajtaütése a Kirov-Nyikolajev csoporton fokozottabb óvatosságra tanította őket. Nem közismert, hogy a hadihajók gyakran egyáltalán nem használják radarjaikat: ezt a védekező rendszabályt jelkibocsátás-kontrollnak, EMCON-nak nevezik. Ennek magyarázata az, hogy a radarsugár sokszorta nagyobb távolságból is észlelhető, mint amilyenről vissza tud verődni, és így sokkal többet árul el az ellenségnek, mint a saját kezelőjének.

– Gondolod, hogy ezek a fickók hazatalálnak segítség nélkül?

– Ha nem, akkor tudod, kit fognak vádolni – nevetett Christiansen.

– Tudom hát – felelte Jackson.

– Oké, infravörös jelzést kaptam. A felhők lassanként vékonyodnak. – Christiansen minden figyelmét a műszereire összpontosította, megfeledekezvén a pilótafülkéből nyíló kilátásról.

– Pikk 1, itt Hummer 1, a célpont iránya tizenkét óra, szintben, a távolság tíz mérföld. – A jelentés a biztonsági rádióáncon érkezett.

Nem is rossz, gondolta Jackson, a Forgerek hőjeleit ebben a moslékban felcsípni – főleg, hogy olyan vacak kis hajtóműveik vannak.

– Radar jön, főnök – szólalt meg Christiansen, a Kijev épp most indított egy S sávú légi keresést. Biztos belőttek minket.

– Helyes. – Jackson megnyomta a mikrofon gombját. – Pikk 2, megvilágítani a célpontokat!

– Értettem – jelentett Sanchez. Most már semmi értelme bujkálni.

Mindkét vadászgép működésbe hozta erős AN/AWG-9 radarjait. Két perc volt hátra a találkozáig.

A Forgerek farkán elhelyezett veszélyjelző által felfogott radarjelek zenei hangot keltettek a pilóták fejhallgatójában, amelyet kézzel kellett kikapcsolni, azután vörös veszélyjelző lámpa gyulladt ki mindegyik műszerfalán.

A Jégmadár kötelék

– Jégmadár, itt a Kijev – hívta a hordozó légi műveleti tisztje a köteléket. – Két amerikai vadász nagy sebességgel közeledik felétek hátulról.

– Vettem. – Az orosz kötelék parancsnoka ellenőrizte a tükrét. Remélte, hogy ez elkerülhető lesz, bár nem nagyon számított rá. A parancs szerint semmilyen akcióba nem kezdhet, míg meg nem támadják őket. Épp most bukkantak ki a felhők közül, s ez nagy baj, mert ott legalább biztonságban érezte magát.

A Jégmadár 3 pilótája, Savrov hadnagy, lenyúlt, hogy bekapcsolja a négy Atollját. Még egyszer nem csinál sz bohócot belőlem, Jenki, gondolta.

A Tomcatek

– Egy perc, Pikk 1, mindjárt látótávolságba kerülsz – hívta Hummer 1.

– Értettem... Hahó! – Jackson és Sanchez kijutott a felhőkből. A Forgerek pár mérfölddel jártak előttük, és a Tomcatek kétszázötven csomós sebességelőnye a távolságot gyorsan emésztette. Szép zárt alakzatban repülnek, gondolta Jackson, de hát buszt bárki tud vezetni.

– Pikk 2, jelre utánégetés! Három, kettő, egy – jel! Mindkét pilóta bekapcsolta az utánégetőt, amely az új F-110-es motorok farok csöveibe tüzelőanyagot ömlesztett. A vadászgépek meglóduztak és gyorsan keresztüljutottak a Mach 1-en.

A Jégmadár kötelék

– Jégmadár, figyelem, figyelem, az amerikai megnövelték a sebességüket – riasztott a Kijev.

Jégmadár 4 hátrafordult. Egy mérfölddel maga mögött megpillantotta a Tomcateket; a két száguldó ezüstnyíl fekete füstcsíkot húzott maga után. Az egyiknek a tetején megcsillanó napfény majdnem olyan volt, mintha...

– Támadnak!

– Mi? – A vezérgép pilótája megint bepillantott tükrébe. – Nem, dehogya! Alakzatot tartani!

A Tomcatek robbanásra emlékeztető szonikus bugással ötven láb magasságban elsűvítettek fölöttük. Savrov a frontreflexei alapján cselekedett. Hátrarántotta a botkormányt, és utánalótta négy rakétáját a tova húzó amerikai vadászrepülőknél.

– Hármas, mit csináltál? – ordított rá a szovjet kötelékparancsnok.

– Megtámadtak bennünket, nem hallottad? – tiltakozott Savrov.

A Tomcatek

– A rohadt életbe! Pikk kötelék, négy Atoll követ! – hallatszott a Hawkeye irányítójának hangja.

– Kettes, térj le jobbra – parancsolta Jackson. – Chris, tedd meg az ellenintézkedéseket. – Jackson meredeken balra fordult. Sanchez a másik irányba tért el.

A Jackson mögötti ülésben a radartiszt végigpörgette ujjait a kapcsolókon, mozgásba hozva a repülő védelmi rendszerét. Amint a Tomcat élesen elfordult, farokrészből világító rakéták és léggömbök sorát lövellte ki – megannyi infravörös radarcsalít az üldöző rakéták számára. Mind a négy rakéta Jackson gépét vette célba.

– Pikk 2 tiszta, Pikk 2 tiszta. Pikk 1, neked még mindig négy madár van a sarkadban – jelentette a Hawkeye-ről érkező hang.

– Értettem. – Jackson maga is csodálkozott, milyen nyugodtan fogadta az üzenetet. A Tomcat több mint nyolcszáz mérföldes óránkénti sebességgel szállt, és tovább gyorsult. Kíváncsi volt, mekkora lehet az Atoll hatótávolsága. A hátrafelé vizsgáló radar figyelmeztető lámpája felvillant.

– Kettes, utánuk! – parancsolta Jackson.

– Értettem, vezér. – Sanchez emelkedő fordulóba húzta a gépet, átpördült, és a távolodó szovjet harci gépek után eredt.

Amikor Jackson kitért, két rakéta célt tévesztett, és belefúródott a levegőbe. A harmadik egy csaléteknek kieresztett világítórakétába csapódott és felrobbant. A negyedik infravörös keresőjével követte a Pikk 1 izzó farkát, és bevágódott a jobb oldali vezérsíkjába.

Az ütés erejétől kormányozhatatlanná vált a gép. A robbanóerő legnagyobb része a levegőben halt el, amint a lövedék átlukasztotta a gép burkoló felületét és tovazúgott. A vezérsík a jobb oldali stabilizálással egyetemben leszakadt. A bal oldali vezérsíkot repeszek lyuggatták ki, melyek hátulról keresztülhatoltak a pilótafülke tetején és becsapódtak Christiansen sisakjába. A jobb oldali motor tűzjelzője hirtelen kigyulladt.

Jackson hallotta az uuuuút a mikrofonon keresztül. Azonnal kikapcsolta a jobb oldali motort, és működésbe helyezte a beépített tűzoltó készüléket. Aztán rányomta a gázt a bal motorra, amely még mindig utánégetőről működött. Ekkor a Tomcat már háton-dugóhúzóban pörgött. A változtatható geometriájú szárnyak kissebesség-helyzetbe álltak. Ezzel Jackson csűrői ismét hatásosakká váltak, és vissza tudta hozni a gépet a normál repülési helyzetbe. Négyezer láb magasságban volt. Nem sok ideje maradt.

– Oké, bébi – dicsérte meg a repülőgépet. Gyors gázadással most már teljesen visszanyerte fölötte az uralmat, és éles fordulóba rántotta. A mozdulat azonban túl erőre sikerült, a gép két teljes orsót levágott, mire Jackson meg tudta fogni. – Na végre! Chris, megvagy még?

Semmi. Nem volt módjában körülnézni, és még mindig négy ellenséges gép repült a nyomában.

– Pikk 2, itt a vezér!

– Vettem, vezér. – Sanchez már ráirányozta magát a négy Forgerre. Azok a disznók rálőttek a parancsnokára.

Hummer 1

A Hummer 1 fedélzetén az irányító gyorsan döntött. A Forgerek még mindig tartották az alakzatot, és egy csomó orosz дума hallatszott a rádiósávokon.

– Pikk 2, itt Hummer 1, térj ki, ismétlem, térj ki, ne, ismétlem, ne lőj! Jelentkezz. Pikk 2, Pikk 1 kilenc óra irányban van tőled, kétezer lábbal alattad. – A tiszt káromkodott, és ránézett a hozzá beosztott sorállományúra.

– Kurva gyors döntés volt, uram, talán túl gyors is. Felvettük magnóra az oroszokat. Nem értem ugyan, de úgy hangzik, mintha a Kijev ideges lenne.

– Nem ők az egyedüliek – jegyezte meg az irányító, azon töprengve, vajon helyesen tette-e, hogy szándéka ellenére visszahívta a Pikk 2-t.

A Tomcatek

Sanchez meglepetten rántotta fel a fejét. – Kitérni, értettem. – Hüvelykujja lecsúszott a kapcsolóról. – Az isten verje meg! – Visszahúzta a botkormányt, ezzel vad bukfenckbe dobta a Tomcatet. – Hol vagy, vezér?

Sanchez Jackson gépe alá navigálta a sajátját, és lassú cirkálásba kezdett, hogy szemügyre vegye a sérüléseket.

– A tűz már kialudt, főnök, de oda a jobb oldalkormány és a stabilizátor. A bal oldali vezérsík csupa lyuk, keresztüllátok rajta, de úgy tűnik, még bírja. Várj egy percet! Chris előrebukott, főnök. Tudsz vele beszélni?

– Nem. Próbáltam. Menjünk haza.

Semmi sem szerzett volna nagyobb gyönyörűséget Sancheznek, mint leradírozni az égről a Forgereket, amit négy rakétájával könnyen meg is tehetett volna. De mint a legtöbb pilóta, ő is rendkívül fegyelmezett volt.

– Értettem, főnök.

– Pikk 1, itt Hummer 1, mi a helyzet? Vége.

– Hummer 1, visszaérünk, hacsak nem esik le még valami. Mondd meg nekik, hogy a doktorok álljanak készenlétben. Chris megsérült. Nem tudom, mennyire súlyos.

Egy órába került, míg visszajutottak a Kennedyhez, Jackson gépe nagyon betegesen repült, semmiféle helyzetben nem maradt meg. Állandóan igazítani kellett a trimm-lapokat. Sanchez mozgást észlelt a fülkéje végében, s jelentette. Talán csak a mikrofon-összeköttetés robbant le, gondolta Jackson reménykedve.

A parancs szerint Sancheznek kellett elsőként leszállnia, hogy a fedélzetet szabaddá tudják tenni Jackson fogadására. Az utolsó pillanatban a Tomcat kezdett irányíthatatlanná válni. A pilóta küszködött gépével, keményen lecsapta a fedélzetre és elkapta az egyes befogókábelt. A jobb futómű azonnal összeroskadt, és a harmincmillió dollárt érő vadászgép a hajó oldalán felhúzott korlátnak csúszott. Százan rohantak minden irányból tűzoltó felszereléssel a gép felé.

A pilótafülke fedele a vészhelyzetben működésbe lépő hidraulikával azonnal felpattant. Kicsatolva magát, Jackson megpróbálta megragadni a kísérfőjét. Évek óta szoros barátság fűzte össze őket.

Chris élt. Úgy látszott, mintha több liternyi vér ömlött volna végig a zubbonyán, és amikor az első szanitéc levette róla a sisakot, látta, hogy még mindig bugyog a vére. A második szanitéc félretolta Jackson, és nyakrögzítő-gallért tett a sérülte. Christiansent gyengéden kiemelték és egy hordágyra helyezték, amellyel a betegszállítók futva indultak a sziget felé. Jackson egy pillanatig tétovázott, majd követte őket.

A norfolki Haditengerészeti Egészségügyi Központ

Randall Tait kapitány végigment a folyosón, hogy találkozzék az oroszokkal. Negyvenöt événél fiatalabbnak látszott, főként azért, mert sűrű fekete hajába még nem keveredett egyetlen ősz hajsál sem. Tait mormon volt, a Brigham Young Egyetemen és a Stanford orvosi fakultásán végzett. A haditengerészethez azért csatlakozott, mert többet akart megismerni a világból, mint amennyi egy, a Wasatch-hegység tövében álló rendelőlőből látható. Célját elérte, és egészen a mai napig azt is sikerült elkerülnie, hogy diplomáciai feladatot kelljen ellátnia. Mint a bethesdai Haditengerészeti Egészségügyi Központ orvosi részlegének új főnöke, tudta azonban, hogy ez sem tarthat örökké. Néhány órával ezelőtt repült ide Norfolkba, hogy ezt az ügyet elintézzék. Az oroszok bezzeg ráérősen, autón érkeztek.

– Jó reggelt, uraim. Dr. Tait vagyok. – Kezet ráztak, s a hadnagy, aki felkísérte őket, visszament a lifthez.

– Dr. Ivanov – mondta a legalacsonyabbik. – Én vagyok a követség orvosa.

– Szmirnov kapitány. – Tait róla tudta, hogy a tengerészeti attasé helyettese, hivatásos hírszerző tiszt. A Pentagon hírszerző tisztje, aki most épp kávéját iszogatta a kórház irodájában, röviden tájékoztatta erről az orvost, amikor együtt repültek ide a helikopteren.

– Vaszilij Pecskin. Követségi másodtitkár vagyok. – Magas rangú KGB-tiszt, diplomata álruhába bújtatott „legális” kém. – Láthatjuk az emberünket?

– Természetesen. Kövessenek, kérem. – Tait visszafelé vezette őket a folyosón. Már húsz órája talpon volt. Mint a Bethesda főnöke, minden nehéz esetet ő kapott meg. Az első, amit egy orvosnak meg kell tanulnia: hogyan legyünk meg alvás nélkül.

Az egész emeletet az intenzív osztály foglalta el, minthogy a norfolki Haditengerészeti Egészségügyi Központ háborús sérültek számára épült. Az intenzív részleg hármas számú egysége egy nyolcszor nyolcas szoba volt. Ablakokat csak a folyosó falába vágtak és a függönyöket elhúzták. Négy ágy állt a szobában, de csak egy volt elfoglalva. A rajta fekvő fiatalemberből szinte semmi sem látszott. Az arcára boruló oxigénmaszkból csupán búzaszínű, kócos haja bukkant elő. Teste teljesen be volt pólyázva. Infúziós állvány volt az ágy mellett, a két palackból kivezető cső egybetorkolt és a vége eltűnt valahol a takaró alatt. A nővér, aki, akárcsak Tait, zöld sebészi öltözetet viselt, az ágy lábánál állt. Zöld szemét a beteg fejénél lévő elektrokardiográf kijelzőjére függesztve éppen feljegyzett valamit a kórlapra. Az ágy túlsó végén egy másik gép állt, amelyről nem lehetett rögtön tudni, mi célból is van ott. A beteg eszméletlen volt.

– Állapota? – kérdezte Ivanov.

– Kritikus – felelte Tait. – Már az is csoda, hogy egyáltalán élve került ide. Legalább tizenkét, de inkább húsz óra hosszát volt a vízben. Még ha gumi védőruhát viselt is, szinte hihetetlen, hogy az adott víz- és levegőhőmérséklet mellett életben maradt. Amikor behozták, testhőmérséklete 23,8 °C volt. – Tait a fejét csóválta. – Az irodalomban már olvastam ennél rosszabb hipotermiáról, de messze ez a legrosszabb eset, ami valaha is elém került.

– Prognózis? – Ivanov benézett a szobába.

Tait tétovázott. – Nehéz megmondani. Talán ötven-ötven százalék, talán még annyi sem. Még mindig teljesen sokkos állapotban van. De kifejezetten egészséges személy. Innen nem nagyon láthatja, de fizikai állapota kifogástalan, akár egy atlétáé. Különösen erős a szíve, talán ez tartotta addig is életben, amíg beszállították. A hipotermiát már ellenőrzés alatt tartjuk. A gond az, hogy lehülés esetében egyidejűleg számos egyéb probléma jelentkezik. Egy sor egymással láncreakcióban álló bajjal kell megküzdenünk, nehogy felülkerekedjenek a természetes immunrendszeren. Ha valami megölheti, az a sokk. Rutinszerűen infúzióval kezeljük, de napokig élet-halál között fog lebegni, én legalábbis... – Tait felnézett. Egy másik férfi közeledett a folyosón. Fiatalabb volt, mint Tait és magasabb, a zöld ruha fölött fehér laboratóriumi köpenyt viselt. Egy fémtáblát hozott.

– Uraim, bemutatom dr. Jameson hadnagyot. Ő a beteg kezelőorvosa. Ő vette fel az önök emberét. Mit hozott, Jamie?

– A köpetminta tüdőgyulladást mutat. Rossz hír. S ami még rosszabb: a laborértékek nem javulnak, a fehérvérsejt-szám csökken.

– Óriási.

Tait nekidőlt az ablakkeretnek és magában szitkozódott.

– Itt van a vérképelemzés kiprintelve. – Jameson átnyújtotta a grafikont.

– Megnézhetném, kérem? – Ivanov odalépett hozzájuk.

– Persze.

Tait fölnyitotta az ezüstszürke dossziét, és úgy tartotta, hogy mindenki belenézhesen. Ivanov sohasem dolgozott komputeres vérképelemzővel, és másodpercekbe került, míg kiismerte magát rajta.

– Hát ez nem jó.

– Nem bizony – értett vele egyet Tait.

– Elsősorban a tüdőgyulladással kell megküzdenünk – mondta Jameson. – Ennél a fiúnál egyszerre túl sok baj mutatkozik. Ha azonban a tüdőgyulladás megmakacsolja magát... – Megrázta a fejét.

– Keflin? – kérdezte Tait.

– Igen. – Jameson egy fiolát húzott elő a zsebéből. – Amennyit csak elbír. Feltételezem, hogy egy enyhe lefolyású tüdőgyulladása volt már akkor is, amikor belekerült a vízbe. Azonkívül úgy tudom, néhány penicillin-rezisztens törzs bukkant fel Oroszországban. Ugye, önöknél többnyire penicillint használnak? – Jameson Ivanovra nézett.

– Igen. Mi ez a keflin?

– Nagyágyú, szintetikus antibiotikum, és jól hat a rezisztens törzsekre is.

– Rajta, Jamie! – utasította Tait.

Jameson megkerülte a sarkot, és belépett a szobába. Bespriccelte az antibiotikumot egy száz köbcentis palackba és felhelyezte az állványra.

– Olyan fiatal – jegyezte meg Ivanov, kezdettől fogva ő kezelte az emberünket?

– Albert Jamesonnak hívják. Mi Jamie-nek becézzük. Huszonkilenc éves, a Harvardon végzett, csoportjában harmadikként. Azóta nálunk dolgozik. Belgyógyászatból és virológiából szakvizsgázott. A legkiválóbbak közül való.

Tait hirtelen ráébredt, milyen kellemetlen is a számára az oroszokkal tárgyalni. Neveltetése és a haditengerészetnél eltöltött évek arra tanították, hogy ezek az emberek ellenségek. Ezt azonban mellékesnek tartotta, hisz sok évvel ezelőtt arra esküdött fel, hogy a betegeket minden külső körülménytől függetlenül gyógyítani fogja. Sokkal inkább nyugtalanította, hogy vajon elhiszik-e ezt neki, vagy azt képzelik, hogy hagyja az emberüket meghalni, csak mert orosz.

– Uraim, szeretném, ha megértenék, az önök emberének a tőlünk telhető legjobb ellátást nyújtjuk. Semmit sem sajnálunk tőle, s ha csak egy mód van rá, hogy élve visszaadhassuk önöknek, azt meg fogjuk találni, de ígérni nem ígérhetek semmit.

A szovjetek tisztában voltak ezzel. Pecskin ugyanis, míg a Moszkvából érkező utasításokra várt, utána érdeklődött Taitnek, s megtudta, hogy noha fanatikusan vallásos, de kiváló orvos, az állami szolgálatban dolgozók közül az egyik legjobb.

– Mondott valamit? – kérdezte Pecskin.

– Amióta itt vagyok, nem. Jamie szerint alighogy hozzáláttak a felmelegítéséhez, félig öntudatlan állapotban néhány percig motyogott valamit. Természetesen magnóra vettük és egy oroszul beszélő tiszt meghallgatta. Valami barna szemű lányról beszélt, teljesen összefüggéstelenül. Talán a kedveséről, hiszen jóképű fiú, talán várja őt egy lány otthon. Nem lehetett semmit kihámozni belőle. Az ilyen állapotban lévő betegnek fogalma sincs, mi történik körülötte.

– Meghallgathatjuk a szalagot? – kérdezte Pecskin.

– Természetesen, fölküldetem.

Jameson bukkant fel a fordulóban. – Kész. Egy gramm keflin minden hat órában. Remélem, segít.

– Mi van a kezével és a lábával? – kérdezte Szmirnov. A kapitány a fagyásra gondolt.

– Ez most a legkisebb gond – válaszolt Jameson. – Bekötöttük az ujjakat, hogy elkerüljük a felázott bőr leválását. Ha túléli a következő néhány napot, akkor fel fog hólyagosodni, és a bőr egy része leválik, de hát ez a legkevesebb. Maguk tudják, mi a neve? – Pecskin ránézett. – Ugyanis nem volt rajta dögcedula, amikor behozták. A ruháin sem találtuk a hajó nevét. Nem volt levéltárcája, semmiféle irata, de még aprópénz sem a zsebében. A kezelés megkezdéséhez nem is nagyon hiányzott, de megnyugtatna, ha belenézhethék a beteg kórtörténetébe. Jó lenne tudni, van-e valamilyen allergiája vagy egyéb betegsége. Nem szeretnénk, ha valami gyógyszerérzékenység következtében a kezelés során esetleg sokkot kapna.

– Mi volt rajta? – kérdezte Szmirnov.

– Egy gumi mentőruha – válaszolt Jameson. – A fiúk, akik rátaláltak, hál' istennek rajta hagyták. Én vágtam le róla, amikor behozták. Alatta ing, nadrág, zsebkendő. Maguknál nem hordanak a fiúk dögcedulát?

– De igen – válaszolta Szmirnov. – Hogy találták meg?

– Ahogy én hallottam, a szerencsén múlt csupán. Egy fregattról felszálló helikopter látta meg a vízben. Minthogy semmi mentőfelszerelés nem volt náluk, a helyet megjelölték színezővel, és visszatértek a hajóra. Fölvettek egy fedélmestert, aki önként vállalta, hogy lemegy érte, és vittek egy gumicsónakot is. Visszarepültek, és a fregatt is nekilódult déli irányba. A fedélmester kirúgta a gumicsónakot, utána ugrott, de vesztére épp ráesett. Mindkét lábát eltörte, de az önök emberét azért sikerült beemelnie. Egy óra múlva felszedte őket a gép és egyenesen iderepült velük.

– Hogy van a fedélmesterük?

– Túléli. A bal láb sérülése nem veszélyes, de a jobb sípcsont szilánkosan tört – válaszolta Jameson. – Néhány hónap múlva felépül, noha egy darabig nem fog táncolni.

Az oroszok azt gondolták, hogy az amerikaiak szándékosan távolították el az azonosítási jeleket. Jameson és Tait viszont gyanította, hogy a férfi maga szedte le magáról a dögcedulát, feltehetően a dezertálás reményében. Egy vörös nyom a nyakán erőszakos eltávolításra utalt.

– Ha megengedi – mondta Szmirnov, meglátogatnám az önök emberét, hogy köszönetet mondjak neki.

– Megadom az engedélyt, kapitány – bólintott Tait. – Nagyon kedves öntől.

– Bátor ember lehet.

– A tengerész teszi a dolgát. A maguk emberei is ugyanezt tennék. – Tait nem volt egészen biztos ebben. – Közöttünk ugyan vannak különbségek, uraim, de a tenger ezzel mit sem törődik. A tenger – no igen, a tenger megpróbál elpusztítani minket, tekintet nélkül arra, milyen zászló alatt hajózunk.

Pecskin hátrafordult, benézett az ablakon, próbálta kivenni a beteg arcát.

– Megnézhetnék a ruháját és a használati tárgyait? – kérdezte.

– Persze. De nem árulnak el sokat. Csak annyit tudunk róla, hogy szakács – mondta Jameson.

– Szakács? – Pecskin visszafordult.

– A tiszt, aki belehallgatott a szalagba, természetesen elhárító-tiszt volt, ugyebár, s amikor megnézte az ingén a számat, azt mondta, hogy ez a szakácsoké. – A háromjegyű szám jelezte, hogy a páciens bal oldali ügyeletre volt beosztva, harcállása pedig: kárelhárítás. Vajon miért látják el valamennyi emberüket számokkal? – tűnődött Jameson. Hogy biztosak legyenek benne, nem mennek-e be illetéktelenek valahová?

Pecskin feje, észrevette, majdnem az üvegfalhoz ért.

– Dr. Ivanov, nem akarja megvizsgálni? – kérdezte Tait.

– Megengedi?

– Meg.

– Mikor bocsátják el? – érdeklődött Pecskin. – Mikor beszélhetnék vele?

– Elbocsátani? – Jameson felcsattant. – Uram, egy hónapon belül ő csak koporsóban hagyhatja el ezt a helyet. Hogy egyáltalán mikor fog magához térni, azt is csak találgatni lehet. Vegyék tudomásul, hogy ez a fiú nagyon rossz állapotban van.

– De beszélünk kell vele! – tiltakozott a KGB-ügynök. Taitnek fel kellett néznie a férfira. – Mr. Pecskin, megértem az ön óhaját, hogy beszélni szeretne az emberükkel – de ő most az én betegem. Semmit nem engedélyezünk, ismétlem, semmit, ami zavarhatná mielőbbi felépülését és a kezelést. Azt a parancsot kaptam, hogy repüljek ide, és vegyem kézbe az ügyet. A parancs állítólag egyenesen a Fehér Házból érkezett, Jameson és Ivanov doktor a segítségemre lesznek, de ezért a betegért végsősoron nekem kell felelősséget vállalnom. Kötelességem gondoskodni róla, hogy ebből a kórházból élve és jó egészségben távozhasson. Ez a legfontosabb. Önnek mindenben készségesen a rendelkezésére állunk, de dönteni itt én döntök. – Tait szünetet tartott. A diplomácia nem volt az erős oldala. – Mondok valamit: ha egymást váltva be akarnak ülni hozzá, semmi kifogásom ellene, a szabályokat azonban szigorúan be kell tartaniuk. Ez azt jelenti, hogy be kell mosakodniuk, steril ruhát kell öltetniük és engedelmessékedniük kell az ügyeletes nővér utasításainak. Méltányosnak találják?

Pecskin bólintott. Az amerikai orvosok azt hiszik magukról, hogy istenek ☹, gondolta magában.

Jameson gondosan újra tanulmányozta a komputer által kiírt vérképelemzést, és nem figyelt oda a szentbeszédre. – Uraim, meg tudnák mondani, milyen típusú tengeralattjárón szolgált a fiú?

– Nem – vágta rá Pecskin.

– Mire gondol, Jamie?

– A rohamosan csökkenő fehérvérsejtek és néhány egyéb mutató sugárfertőzésre enged következtetni. Ennek fő tüneteit esetleg elfedi a domináns hipotermia. – Jameson hirtelen a szovjetekre pillantott. – Uraim, ezt tudnunk kell! Nem atom-tengeralattjárón teljesített szolgálatot?

– De igen – válaszolta Szmirnov ☹, atommeghajtású tengeralattjárón szolgálté

– Jamie, vigye le a sugárbiológiai osztályra azokat a ruhákat. Vizsgálják meg a gombokat, a cipzárat, mindazokat a fémeket, amelyek bizonyíthatják a sugárszennyeződést.

– Igen. – Jameson elindult, hogy összeszedje a beteg személyes holmiját.

– Mi is jelen lehetnének a vizsgálatnál? – kérdezte Szmirnov.

– Igen, uram – válaszolta Tait, s azon tűnődött, ugyan milyen emberek lehetnek ezek az oroszok. A fickó egy atom-tengeralattjáróról került ide. Vajon miért nem mondták meg ezt rögtön? Nem akarják, hogy felépüljön?

Pecskin az iménti kérdés jelentőségén tépelődött. Nem tudnák, hogy atom-tengeralattjárón szolgált? Hogyne tudnák, csak azt akarták, hogy Szmirnov elszólja magát, hogy az emberük rakétahordozó tengeralattjáróról való. Igyekeztek ködösíteni az ügyet a sugárfertőzésről szóló történettel. A betegnek nem árthat, de az osztályellenséget összezavarhatják vele. Okos. Mindig tudta, hogy az amerikaiak okosak. És egy órán belül jelentést kell tennie a követségen – de mit jelentsen? Még azt se tudja, hogy ki ez a tengerész.

A norfolki Haditengerészeti Hajójavító

Az Ethan Allen tengeralattjáró a végét járta. 1961-ben bocsátották vízre, több mint húsz évig szolgálta személyzetét és országát, tenger alól kilőhető ballisztikus Polaris rakétákat cipelve vég nélküli őrjáraton a tengerek mélyén, ahol soha nem süt a nap. Most már elég öreg volt ahhoz, hogy visszavonuljon. A rakétacsöveket ballasztal töltötték meg és hónapokkal ezelőtt leforrasztották. A hajón csak jelképes legénység dolgozott, míg a Pentagon bürokratái a jövőjéről vitatkoztak. Egy komplikált cirkálórakéta-rendszerrel beszéltek, amelynek részeként úgy építenék át, mint amilyenek az új orosz Oscarok, csak hogy ezt túl drágának tartották. Az Ethan Allen egy generációval korábbi technológiát képviselt. S5W reaktora túlságosan elöregedett ahhoz, hogy még sokáig igénybe vegyék. A nukleáris sugárzás a maga milliárdnyi neutronjával megtámadta az acéltestet és a belső elemeket. Nemrég vizsgálták meg egy kísérleti mintadarabot, és kiderült, hogy az évek során a fém karaktere megváltozott, veszélyesen törékennyé vált. A rendszer még maximum három évig használható. Egy új reaktor túl költséges lenne. Az Ethan Allen végképp elöregedett.

A karbantartó személyzet az utolsó legénysége tagjaiból verbuválódott, főként olyan régi bútordarabokból, akik nyugdíjazás előtt álltak, valamint olyan végzős fiúkból, akiknek szükségük volt a javítási ismeretek elsajátítására.

Gallery tengernagy aznap korán reggel érkezett a fedélzetre, amit az altisztek különösen baljós jelnek találtak. Sok évvel ezelőtt ő volt a hajó első kapitánya, és a tengernagyok mindig meg szokták látogatni korábbi szolgálati helyeiket, mielőtt azokat felszámolják. A tengernagy felismert néhány rangidős altisztet, s megkérdezte, van-e még némi élet a vén csoroszyában. Ó, igen, mondták ők. A hajó többet jelent a legénysége számára, mint egyszerű gépet. Az ugyanazon hajógyárban, ugyanazon gárda által épített száz hajó mindegyikének megvannak a maga külön jellegzetességei. A legtöbbjük valami rossz tulajdonság, de mihelyt a legénység hozzászokott, már gyengéd szavakkal emlékeznek meg róluk, különösen visszatekintve. A tengernagy végigsétált a hajón, köszvénytől bütykös kezét végigfuttatta a periszkópon, amelynek segítségével egykor afelelő szerzett bizonyosságot, hogy valóban létezik az acéltörzsön kívül is világ, vagy arra használta, hogy ritka „támadást” tervezzen a tengeralattjáróját üldöző hajó ellen vagy a közelében elhaladó olajszállító ellen, csak hogy ki ne jöjjön a gyakorlatból. Három éven keresztül vezényelte az Ethan Allent. Azok voltak a szép idők, gondolta magában, összehasonlíthatatlanul jobb volt, mint ülni egy íróasztalnál, egy sereg léhűtő között. De hát így van ez a haditengerésznél: amint olyan munkát kapsz, amihez igazán értesz, amit igazán élvezel, már el is vették tőled.

Gallery tudta, hogy a hajó képes lesz rá. Még nem ítélné halálra az ő hajóját, de annyi bizonyos, hogy ennél tisztesebb vég ritkán adatik meg egy hadihajónak. Nelson Victoryja, a Constitution Boston kikötőjében – nos, ezek megbecsülésben részesültek. A legtöbb hadihajót támadási célpontként elsüllyesztenek, vagy pedig ócskavasnak darabolják fel. Az Ethan Allen egy örült terv érdekében fog kimúlni – elég örült ahhoz, hogy beválják, gondolta magában Gallery, visszatérve a főhadiszállására.

Két óra múlva egy teherautó érkezett a dokkhoz, ahol az Ethan Allen szundikált. A fő kormányos-mester, aki ez időben éppen a helyén tartózkodott, felfigyelt rá, hogy a teherautó az oceanai haditengerészeti légi támaszpontból jött. Különös, gondolta. Még különösebb, hogy a teherautóból kiszálló tiszt paroliján nincs sem delfin, sem szárnyak. Először a kormányos-mesternek szalutált, azután az ügyeletes altisztnak; az Ethan Allen két másik altisztje a motorházban folyó karbantartási munkákat ellenőrizte. A haditámaszpontból érkezett tiszt rakodókat kért, hogy a tengeralattjáró fedélzeti nyílásain négy lövedék formájú tárgyat eresszenek le. Nagyméretű tárgyak voltak, épp hogy átfértek a torpedók és lövedékek befogadására szolgáló nyílásokon, és nem kevés ügyeskedésre volt szükség, hogy elhelyezzék őket. Ezután műanyag lapokra állították, és acélszalagokkal rögzítették őket. Bombának látszanak, gondolta a főszerelő, miközben a fiatalok végezték a munka nehezét. De mégsem lehetnek bombák; túlságosan könnyűek, szemmel láthatóan közönséges fémlemezéből készültek. Egy órával később másik teherautó érkezett, platóján egy

magasnyomású tartállyal. A tengeralattjáróról eltávolították a légénységet és a hajót alaposan átszellőztették. Ezután három férfi tömlőt vezetett a négy tárgy mindegyikéhez, majd egy-egy gázérzékelőt helyeztek el a közelükben, s végül a hajótestet újfent átszellőztették. A légénység észrevette, hogy ez alatt az idő alatt a dokkjukat, sőt a szomszédos dokkot is fegyveres tengerészgyalogosok vették körül, így senki sem közelíthette meg az Ethan Allent és nem figyelhette meg, mi történik rajta.

Amikor a berakodás, vagy a feltöltés, vagy mi is volt valójában, befejeződött, egy altiszt lement, hogy tüzetesebben megvizsgálja a fémhüvelyeket. Egy írófüzetbe feljegyezte a sablonbetűs rejtjelet: PPB76A/J6713. A főnök megnézte a leírást egy katalógusban, és amit talált – Pave Pat Blue 76 [?], nem nyerte meg a tetszését. A Pave Pat Blue 76 egy bombafajta, és az Ethan Allen gyomrában immár négy ilyen feküdt. Messze nem olyan erőteljes, mint azok a robbanófejek, amelyeket valaha szállított, de – és ebben a légénység egyetértett – sokkal veszélyesebb. Közös megegyezéssel eloltották a füstölő lámpát, anélkül, hogy erre bárki parancsot adott volna.

Gallery mindez után hamarosan visszatért és minden egyes altiszttel külön-külön személyesen beszélt. A fiatalokat felszerelésükkel együtt partra küldte, figyelmeztetvén őket, hogy nem láttak, nem hallottak, nem éreztek és nem észleltek semmi különöset az Ethan Allenen. A hajót kinn a tengeren elsüllyeszti. Ez minden. Valami politikai döntés Washingtonban – de ha ezt elmondják valakinek, máris gondolkodhatnak egy húszéves szolgálatról a McMurdo Soundnál, ahogy valaki a börtönöveket elnevezte.

Valamennyi altiszt a fedélzeten maradt, részben Vincent Gallery iránti tiszteletből, részben pedig mert így még egyszer utoljára megmozgathatják ezt a vén csoroszlját, végbúcsút vehetnek egy régi baráttól. De leginkább azért, mert Gallery azt mondta, hogy ez fontos, és a régi bajtársak emlékeztek még rá, hogy a szava egykor sokat ért.

A tisztek naplementekor tűntek fel. A legalacsonyabb rangú is korvettkapitány volt. Két négysávos kapitány működteti majd a reaktort, három altiszttel együtt. Két további négysávos veszi kezébe a navigálást és két fregattkapitány az elektronikát. A többiek a bonyolult hajó kezeléséhez szükséges speciális feladatokat látják el. A szokásos légénységi létszám negyedénél is kevesebb összlétszám némi morgolódást válthatott ki az altisztek egy részéből, akik nem vették tekintetbe, mennyi tapasztalattal rendelkeznek ezek a tisztek.

Az egyik tiszt a merülési kormányt működteti, hallotta a főkormányos-mester s mélyen megbotránkozott. A főszerelő, akinek ezt elmesélte, könnyedén vette az ügyet. Végül is, jegyezte meg, a legnagyobb élvezet a hajó vezetése, és ezt a tisztek csak New Londonban tehetik. Utána nem marad más a számukra, mint hogy körbesétáljanak és igyekezzenek nélkülözhetetlennek tűnni. Helyes, bólintott a kormányos-mester, de értenek-e hozzá? Ha nem, döntötte el a szerelő, akkor ők majd segítenek – mi másért volnának az altisztek, ha nem azért, hogy a tiszteket megóvják attól, hogy hibát kövessenek el? Békésen megvitatták, ki legyen a hajó fő altisztje. Mindkettőjük csaknem azonos szolgálati idővel és tapasztalattal rendelkezett.

Az Ethan Allen 2345-kor indult el utolsó útjára. Nem vontató húzta ki a dokkból, a parancsnok maga ügyeskedte ki, oly finoman igazítva az irányt, olyan pontos utasításokat adva, hogy a kormányos-mester csak a legnagyobb elismeréssel adózhatott neki. Korábban együtt szolgált a parancsnokkal a Skipjack és a Will Rogers fedélzetén. – Se vontató, se semmi – jelentette később a hálótársának. – Az öreg ismeri a dörgést. – Egy órán belül elhagyták a Virginia-fokot, és készen álltak a merülésre. Tíz perc múlva eltűntek szem elől. Lenn egy-egy-nulla irányba tartva, a tisztekből és altisztekből álló kicsiny légénység hozzálátott, hogy elvégezze a rutinfeladatokat az öreg rakétahordozón. Az Ethan Allen tizenkét csomó sebességgel szelte a vizet, mint egy bajnok, öreg motorja alig csapott zajt.

A TIZENEGYEDIK NAP, DECEMBER 13. HÉTFŐ

Egy A-10-es Thunderbolt

Ezen repülni sokkal nagyobb örömet szerzett, mint a DC-9-eseken. Andy Richardson őrnagy már több mint tízezer órát töltött DC-9-eseken és csak mintegy hatszázat az A-10 Thunderbolt II csatarepülőn, de sokkal többre becsülte a kétmotoros gép kisebbik változatát. Richardson a marylandi Nemzeti Gárda 175. harcászati vadászepülő-ezredéhez tartozott. Normális körülmények között egysége a Baltimore-tól keletre fekvő kis katonai repülőtérről szállt fel. Két nappal ezelőtt azonban, amikor alakulatát aktivizálták, a 175. és

hat másik Nemzeti Gárda és tartalékos repülőezred gyűlt össze a Maine-ben lévő Loring légi támaszponton. Onnan indultak most éjfélkor, s fél órával ezelőtt a levegőben töltötték fel őket üzemanyaggal, ezer mérföldre kint az Atlanti-óceánon. Richardson és társai száz láb magasságban és mintegy négyszáz csomó sebességgel repültek a fekete víz felett.

Száz mérfölddel a négy csatarepülőgép mögött harmincezer láb magasságban kilencven repülő követte őket. Mindebből a szovjetek egy alfa típusú támadásra fognak gyanakodni, harcászati vadászgépek kötelékszerű támadására. Pontosan így nézett ki a dolog – de mégiscsak látszat volt. A valódi feladatot a négy csatarepülő fogja végrehajtani.

Richardson imádta az A-10-est. Azok, akik repülnek rajta, Varacskos disznónak, vagy egyszerűen Disznónak nevezik. A légierő majd minden gépe tetszetős vonalú, ami elkerülhetetlenül szükséges ahhoz, hogy az ütközetben jól manőverezhetek legyenek. Nem így a Disznó, amely talán a legrútább égi madár, amelyet valaha is készítettek az Egyesült Államok légierője számára.

A Nemzeti Gárda egységei közül a 175. volt az első, amelyet LANTIRN-nal szereltek fel. Elektronikus és optikai rendszerek kicsiny gyűjteménye ez, amely lehetővé teszi a Disznó számára, hogy minimális magasságban repülve is láthasson és kutathasson célpontok után. A rendszerek az eredményt a repülőgép szélvédőjén fejmagasságban lévő monitorra (HUD-ra) vetítik, ekképpen nappallá változtatva az éjszakát, és például a mai feladat végrehajtását valamivel kockázatmentesebbé téve. Minden LANTIRN mellett volt még egy kisebb tárgy is, amelyet ezen az éjszakán szándékoztak felhasználni.

Richardson nem bánta – sőt mi több, élvezte – a feladat veszélyeit. Három kollégája közül kettő, akárcsak ő, polgári légi járatokon szolgáló pilóta volt, a harmadik pedig mezőgazdasági pilóta; alacsony repülésben valamennyien nagy tapasztalattal rendelkeztek, és a feladatuk élvezetesnek ígérkezett.

Egy tengerésziszt egyórás eligazítást tartott nekik. A szovjet flottát fogják meglátogatni. Richardson olvasta az újságokban, hogy az oroszok valamire készülnek, és mikor hallotta az eligazításon, hogy flottájukat provokatív szándékkal az amerikai partok közelébe küldték, merészségük megdöbbentette. Feldühítette a hír, hogy az egyik kis ócska nappali vadászgépük előző nap hátba támadott egy haditengerészeti Tomcatet, és majdnem megölte az egyik tisztet. Csodálkozott, hogy miért nem a haditengerészet vág vissza. A Saratoga légi kötelékének nagy része ott állt a Loring betonpályáján, a B-52-esek, az A-6E Intruderek és az F-18-as Hornetek mellett, és karnyújtásnyira tőlük a muníció. Úgy vélte, hogy az ő feladata csupán az első felvonás, a kényes rész. Míg a szovjetek az alfa-támadásra figyelnek, ők négyen a radarellenőrzési magasság alatt repülnek be a flotta zászlóshajója, az atommeghajtású csatacirkáló, a Kirov fölé – hogy átadjanak egy üzenetet.

Meglepő volt, hogy Gárda-személyzetet választottak ki erre a feladatra. A keleti parton csaknem ezer harcászati repülőgépet mozgósítottak, ezek egyharmadában ilyen vagy olyan tartalékosok ültek, és Richardson úgy vélte, hogy ez is része az üzenetnek. Egy nagyon nehéz harcászati akciót másodvonalbeli pilótákkal végeztetnek el, míg a reguláris kötelékek bevetésre készen állnak Loring, McGuire, Dover és Pease kifutópályáin és számos egyéb támaszponton Virginiától Maine-ig. Valamennyit feltöltötték üzemanyaggal, a legénység megkapta az eligazítást és készségekben vár. Majdnem ezer repülőgép! Richardson mosolygott. Nincs annyi célpont, amit ezek körbe ne tudnának venni!

– Hátvéd Vezér, itt a Sentry-Delta. A cél helyzete nulla-négy-nyolc, távolsága ötven mérföld. Iránya egy-nyolc-öt, sebessége húsz.

Richardson nem nyugtázta az adást a kódolt rádiókapcsolaton keresztül. A kötelék EMCON-ernyő alatt repült. Bármilyen elektronikus zaj riaszthatná a szovjeteket. Még a célkereső radarját is kikapcsolta, és csak a passzív infravörös és a kis fényerejű televíziós érzékelők dolgoztak. Gyorsan körbekémlt. Másodvonalbeli pilóták, egy frászt! – mondta magában. Valamennyi embere legalább négyezer repülési órát tudott maga mögött, többet, mint amennyi az átlagos pilótáknak valaha is lesz, többet, mint a legtöbb úrhajós, és gépeiket olyan szerelők tartották karban, akik egyszerűen imádták a munkájukat.

Mosolygott magában. Már csak jobb ez, mint a DC-9-est levinni Washingtonból Providence-be vagy Hartfordba és vissza mindennap az U. S. Air szolgálatában! Richardson a légierő pilótája volt, de nyolc évvel ezelőtt leszerelt, mert csábította a nagyobb fizetés és az elegáns élet, amely a polgári légi forgalomban várta

őt. Elkerülte Vietnámot, a polgári repülés pedig nem kíván semmi különösebb ügyességet, ott nincs szükség arra, hogy a fák tetejének magasságában húzzon el a géppel.

Tudomása szerint a Disznót sohasem alkalmazták még tengeri bevetésnél – ez lesz az üzenet másik része. Senki nem kételkedett benne, hogy a gép ebben is jelesre vizsgázza. A tankelhárító lövedékek hatékonyak lehetnének a hajók ellen is. A gépágyúlövedékeket és a Rockeye „fürtöket” úgy tervezték, hogy a páncélozott harckocsikat is darabokra szaggassák – könnyen el tudta képzelni, milyen pusztítást végeznének a vékony falú hadihajókon. Nagy kár, hogy az akció nem élesben megy. Épp itt az ideje, hogy Ivánékat valaki móresre tanítsa.

Egy radarérezkelő lámpa villogni kezdett, veszélyt jelezve. S sávú radar, valószínűleg felszíni kutatásra szolgált, nem volt eléggé erős ahhoz, hogy visszaverődjön. A szovjeteknek egyetlen légi radarállomásuk sem volt, a hajó szállította készülékek teljesítményét pedig korlátozta a föld görbülete. A sugárnyaláb éppen a feje fölött volt, a „foszlós” széle érintette. Könnyebben elkerülhették volna, hogy felfedezzék őket, ha száz helyett ötven láb magasságban szállnak, de a parancs az parancs.

– Hátvéd Vezér, itt a Sentry-Delta. Szétszóródní és előre – parancsolta az AWACS.

Az A-10-esek, amelyeket eddig csupán néhány láb választott el egymástól, most támadó formációt vettek fel. A parancs szerint a céltől harmincmérföldnyire kellett szétszóródníuk. Még négy perc. Richardson ellenőrizte a digitális óráját: a Hátvéd kötelék tartja az időt. Mögöttük az alfa-támadás Phantomjai és Corsairjei most fordulnak a szovjetek felé, hogy magukra vonják figyelmüket. Hamarosan megpillantja őket...

A HUD kis buckákat jelzett a kivetített horizonton – az Udaloj és Szovremennij rombolók külső védőövezetét. Az eligazítást végző tiszt megmutatta nekik korábban a hadihajók sziluettjeit és fotóit.

„Bíííp!” – cirpelt a veszélyjelző. Egy X sávú rakétairányító radarsugár éppen átsiklott a gépe felett és elhagyta, s most újra megpróbálta kikeresni. Richardson bekapcsolta az elektronikus zavarórendszert. A rombolók most már mindössze ötmérföldnyire voltak. Negyven másodperc. Csak ilyen ügyetlenül továbbra is, elvtársak, gondolta.

Repülőgépevel radikális manőverbe kezdett, hirtelen váltásokkal fel, le, balra, jobbra irányította, minden különösebb elképzelés nélkül. Játék volt ez csupán, de miért szerezzenek Ivánéknak könnyű perceket. Most már minden gyorsan haladt. Egy romboló tűnt fel az útjában, s hogy negyedmérföldnyire elkerülje, fordított egyet a kormányrudon. A Kirov kétférföldnyire van – tizennyolc másodperc.

A HUD-rendszer intenzív képet vetített Richardson elé. A Kirov piramis alakú árbocradar-rendszere betöltötte a szélvédőjét. Láthatta a cirkáló villogó jelzőfényeit. Richardson jobbra kormányozta a gépet. Háromszáz yardnyira akartak elhúzni a hajó mellett, nem többre és nem kevesebbre. Az ő Disznója a hajó orra előtt vág majd át, a többiek a tat mögött, illetve kétoldalt. Az őrnagy még egyszer ellenőrizte, hogy a bomba- és az ágyúkioldója rögzítve van-e. Nem szabad kísértésbe esni. Ha valódi lenne a támadás, akkor már meghúzná a kioldó szerkezetet, és a kemény ágyúlövedékek feltépnék a Kirov rakétatárának vékony, könnyű páncélzatát, és a felszín-levegő meg a cirkálórakétákat és a hajó felépítményét egyetlen hatalmas tűzgömbbé robbantanák.

Ötszáz yardnál a kapitány lenyúlt ahhoz a szerkezethez, amelyet a LANTIRN mellé szereltek.

Most! Fordított a kapcsolón, amely kioldott fél tucat nagy intenzitású ejtőernyős magnéziumrakétát. A következő másodpercben a másik három Hátvéd repülő is hasonlóképpen cselekedett. A Kirov egyszerűen kék-fehér magnéziumfényben úszott. Richardson visszahúzta a botkormányt, meredeken felfelé irányítva a hadihajót maga mögött hagyó repülőt. A vakító fény elhomályosította a szemét, de azért látta a szovjet hadihajó kecses vonalait, amint kanyart vett az erősen hullámzó tengeren, s látta az embereket is, akik hangyamód rohagáltak a fedélzeten.

Ha élesben csináljuk, már mind halottak lennétek – megértettétek az üzenetünket?

Richardson benyomta a rádiója kapcsolóját. – Hátvéd Vezér a Sentry-Deltának – mondta. – Robin Hood, ismétlem, Robin Hood. Hátvéd kötelék, itt a parancsnok, álljatok mögöttem alakzatba. Hazamegyünk.

– Hátvéd kötelék, itt a Sentry-Delta. Kiváló volt! – reagált az irányító. – Közlöm, hogy a Kijev felengedett két Forgert, harminc mérföld keletre, felétek tartanak. Sietniük kell, ha utol akarnak érni. További információk mennek. Vége.

Richardson gyors fejszámolásba kezdett. Valószínűleg nem érik utol, de ha mégis, akkor a 107. Elfogó vadász Ezred tizenkét Phantomja készenlétben áll.

– A rohadt életbe, parancsnok! – A Hátvéd 4, a mezőgazdasági pilóta óvatosan igazodott a helyére. – Láttad, hogy mutogattak ránk a nyavalyások? Jól felhergeltük őket!

– Vigyázat, Forgerek! – intette Richardson, de fülíg szaladt a szája az oxigénmaszkja alatt. Másodvonalbeli pilóták, egy frászt!

– Hadd jöjjenek – válaszolta a Hátvéd 4. – Ha bármelyik a közelemben pofátlankodik, az lesz az utolsó vétke, amit életében elkövetett. – A négyes Richardson ízlésének túlságosan agresszív volt, de tudott bánni a Disznójával.

– Hátvéd kötelék, itt a Sentry-Delta. A Forgerek visszafordultak. Tiszta a levegő körülöttetek. Vége.

– Vettük, vége. Oké, kötelék, nyugi és irány haza. Szerintem megdolgoztunk az e havi zsoldunkért. – Richardson ellenőrizte, hogy biztosan nyitott frekvencián van-e. – Hölgyeim és uraim, itt Nyájas Barry, a kapitány beszél – mondta, az U. S. Air belső használatra szánt reklám viccét alkalmazva, amely immár hagyománnyá vált a 175-ösöknél. – Remélem, útjuk kellemes volt, és köszönjük, hogy a Varacskosdisznó Légitársasággal repültek.

A Kirov

A Kirovon Sztalbo tengernagy túl későn rohant a harci információs központból a parancsnoki hídra. A világítórakéták alkotta burkot már maga mögött hagyta a csatahajó, egyik-másik még mindig égett a vízen. A hajóhíd személyzete – úgy vette észre – teljesen megzavarodott.

– Tengernagy elvtárs, hatvan-hetven másodperccel azelőtt, hogy ideértek volna – jelentette a zászlóshajó kapitánya [?], a nagyobbik támadóerőt figyeltük, és ez a négy – vélhetően négy – radarunk hatósugara alatt hatolt be. A zavarásuk ellenére kettőn rajta voltak a rakétáink...

Sztalbo összevonta szemöldökét. Ez nem elég. Ha a rajtaütés valódi, akkor a Kirov legalábbis súlyosan megsérült volna. Az amerikaiak szívesen áldoznának fel két repülőt egy atommeghajtású cirkálóért. És ha az összes amerikai repülő ilyen támadást hajtana végre...

– Az amerikaiak arroganciája minden képzeletet felülmúl! – szitkozódott a flotta zampolitja.

– Ostobaság volt provokálni őket – jegyezte meg Sztalbo keserűen. – Tudtam, hogy valami ilyesmi fog történni, de a támadást a Kennedyről vártam.

– Az véletlen volt, egy pilótánk hibája – válaszolt a politikai tiszt.

– Valóban, Vaszilij. Ez azonban nem volt véletlen! Félreérthetetlen üzenet, amelyben felhívják a figyelmünket arra, hogy ezeröttszáz kilométerre vagyunk a partjaiktól, minden különösebb légi fedezet nélkül, és hogy több mint ötszáz vadászgépük várja, hogy lecsapjon ránk nyugati irányból. Eközben a Kennedy keletről próbál meg veszett farkasként ránk rontani. Nem túl biztató a helyzetünk.

– Az amerikaiak nem lesznek annyira meggondolatlanok.

– Biztos benne, politikai tiszt elvtárs? Egészen biztos? Mi van akkor, ha a repülőgépek egyike úgynevezett „pilótahibát” követ el? És rombolóink egyikét elsüllyeszti? És mi van akkor, ha az amerikai elnök a forródróton érintkezésbe lép Moszkvával, hogy elnézést kérjen, még mielőtt mi egyáltalán jelenteni tudnánk az esetet? Ők megesküsznek rá, hogy baleset történt, és megígérik, hogy megbüntetik az ostoba pilótát – akkor mi van? Gondolja, hogy olyan könnyű megjósolni, mire készülnek az imperialisták a partjaik közelében? Én nem hiszem. Szerintem epedve várják a legkisebb ürügyet is, hogy lecsaphassanak ránk. Jöjjön a kabinomba. Végig kell gondolnunk az egészet.

A két férfi elindult hátrafelé. Sztalbo kabinja spártai módon volt berendezve. A falat egyetlen nyomat díszítette, amelyen Lenin beszédet intézett a vörösgárdistákhoz.

– Mi a feladatunk, Vaszilij? – kérdezte Sztralbo.

– Támogatni a tengeralattjáróinkat, segíteni nekik a kutatásban...

– Pontosan. Az a feladatunk, hogy támogassuk őket, nem pedig az, hogy támadó hadműveleteket indítsunk. Az amerikaiak nem örülnek, hogy itt vagyunk. Ha tárgyilagos akarok lenni, megértem őket. Rakétáinkkal veszélyt jelentünk a számukra.

– De a parancs úgy szól, hogy nem is szabad fenyegetnünk őket – tiltakozott a zampolit. – Miért akarnánk megtámadni őket a saját hazájukban?

– És, persze, az imperialisták tisztában vannak vele, hogy mi békeszerető szocialisták vagyunk! Ugyan már, Vaszilij, ezek a mi ellenségeink! Természetes, hogy nem bíznak bennünk. Természetes, hogy szeretnének megtámadni bennünket, hacsak a legkisebb ürügy is adódik. Segítséget színelve máris beavatkoznak a kutatásunkba. Nem akarják, hogy itt legyünk – és ha agresszív akcióikkal hagyjuk magunkat provokálni, akkor belesétálunk a csapdájukba. – A tengernagy az íróasztalára szegezte tekintetét. – Nos, ezen tudunk változtatni. Elrendelem, hogy a flotta szüntessen be minden olyan manővert, amely a legcsekélyebb mértékben is agresszívnek tűnhet. A normál helyi felderítő tevékenységen túl felhagyunk minden légi akcióval. Nem bosszantjuk a közelünkben lévő flottaegységeiket. Csak a szokásos navigációs radart fogjuk használni.

– És?

– És elfojtjuk büszkeségünket és szelídek leszünk, mint a bárány. Bármennyire is provokáljanak, mi nem reagálunk rá.

– Tengernagy elvtárs, ezt gyávaságnak is nevezhetik ☹figyelmeztetett a zampolit.

Sztralbo várta ezt a mondatot. – Vaszilij, nem érti? Ezzel a színlelt támadással máris áldozatukká tettek minket. Arra kényszerítenek bennünket, hogy működésbe hozzuk legújabb és legtitkosabb védelmi rendszerünket, és így adatokat gyűjthetnek a radarjainkról, a tűzvezető rendszerünkről. Megvizsgálhatják vadászpülőink és helikoptereink működését, hajóink manőverező-képességét, mindenekelőtt pedig azt, hogy hogyan indítunk és irányítunk akciókat. Ennek véget kell vetnünk. Számunkra most az elsődleges feladat végrehajtása a legfontosabb. Ha folytatják a provokációikat, úgy fogunk reagálni, mintha a szándékunk valóban békés volna – őket illetően voltaképpen az is ☹, és ártatlanságunk tudatában tiltakozunk. Így ők lesznek az agresszorok. Ha folytatják a provokációikat, megfigyeljük a taktikájukat, ők viszont nem tudnak meg rólunk semmit. Vagy azt akarja, hogy megakadályozzanak minket feladatunk végrehajtásában?

A zampolit egyetértése jeléül dörmögött valamit. Ha nem tudják végrehajtani a feladatukat, a gyávaság lesz a legkisebb vád, amivel illetni fogják őket. Ha viszont megtalálják a renegát tengeralattjárót, hőskökké válnak, függetlenül attól, hogy közben mi minden történt még.

A Dallas

Mennyi ideje is lehet már szolgálatban? – töprengett Jones. Éppen megnézhetne volna a digitális óráján, egyetlen gombot kellett volna csak benyomnia, de nem akarta. Csak még jobban lehangelődna. A fene az én nagy pofámba! Majdnem húszmérföldnyire fedezte fel a tengeralattjárót, épp csak befogta – és ez a kurva Atlanti-óceán háromezer mérföld széles! Ehhez már több kell, mint szerencse.

Nos, azért egy hollywoodi zuhany járt érte. Normális körülmények között a zuhany az édesvízben nem bővelkedő hajón azt jelenti, hogy néhány másodpercre benedvesítheted a tested, majd egy perc alatt végigszappanozod magad, s aztán kapsz pár másodpercet, hogy leöblítsd a habot. Tiszta leszel ugyan, de sok örömet nem lelsz benne. Már ez is haladás ahhoz képest, ami régen volt, mondogatják az öreg medvék. Csakhogy akkor a tengerészeknek evezniük kellett, vágott vissza ilyenkor Jones, vagy kazánt pakolni, a dízelmotort feltölteni, ami majdnem ugyanaz. A hollywoodi zuhany olyasvalami, amiről a matróz már néhány tengeren eltöltött nap után álmodozni kezd: hagyni, hogy a csodálatos meleg víz hosszú, folyamatos sugárban csorogjon végig a testeden. Mancuso parancsnok kitüntetésként kínálta ezt az érzéki élvezetet annak, aki átlagon felül teljesített, s ezért már érdemes volt hajtani. A pénzzel nem lehetett mit kezdeni, a tengeralattjárón nem volt se sör, se nő.

A régi filmekből elég nagy volt a készletük. A hajó könyvtára sem volt rossz, ha időt tudtál szakítani, hogy végigböngészd az összekevert könyveket. A Dallason volt még néhány Apple számítógép is több tucat játékprogrammal – szórakozás gyanánt. Jones érdemelte ki a bajnoki címet a Choplifter és a Zork játékokban. A komputereket természetesen kiképzési célokra is használták, a gyakorlati vizsgáknál és a programozott oktatásban, használati idejük nagy részét voltaképpen ezek emésztették fel.

A Dallas a Grand Bankstól keletre fekvő területet ellenőrizte. Az Egyes Úton közlekedő valamennyi hajónak át kellett itt haladnia. A Dallas sebessége öt csomó volt, maguk után húzták a BQR-15 szonárrendszert. Rengeteg jelet fogtak vele. Először az orosz haditengerészet fele tengeralattjárója suhant el nagy sebességgel, többüket amerikai hajók követték. Nem egészen háromezer yardnyira tőlük egy Alfa negyven csomóval tépett. Milyen könnyű zsákmány lett volna, gondolta Jones. Az Alfa akkora zajt csapott, hogy elég lett volna egy poharat a hajó testéhez illeszteni, azon keresztül is hallani lehetett volna, s a hangerősítő gombját is le kellett húznia a minimumra, nehogy megsüketüljön. Gutaütés, hogy nem lőhettek. Ezután a Victorok jöttek és a Charlie-k és legvégül a Novemberek. Jones hallgatta a nyugat felé haladó felszíni hajókat is, melyek közül jó néhány több mint húszcsomós sebességgel szelte a hullámokat, és a legkülönfélébb hangokat keltette. Messze jártak, és nem is érdekelték őt.

Ezt a bizonyos célpontot immár két napja igyekeztek befogni, és ez alatt az idő alatt Jones alig egy-két órácskát tudott csak aludni. De hát végül is azért fizetnek, nyugtatgatta magát. Semmi rendkívüli nincs ebben, máskor is előfordult, de azért mégis boldog lesz, ha végre leteheti a lantot.

A nagy nyílású vontatott szonár egy ezer láb hosszú kábel végén volt, ami Jonesban azt az érzést keltette, mintha bálnavadászaton lenne. Ez a legérzékenyebb hanglokátoros berendezés azonkívül, hogy híreket szolgáltatott, a Dallast is védte. A tengeralattjáró-szonárok általában minden irányban tapogatnak, kivéve hátra – ezt a területet csendkúpnek vagy dugasznek is nevezik. A BQR-15 változtatott ezen a helyzeten. Jones mindent hallott rajta, a felszíni hajók és a tengeralattjárók hangját, sőt alkalmanként az alacsonyan repülő gépek zaját is. Előfordult vele egyszer Florida magasságában egy hadgyakorlaton, hogy képtelen volt azonosítani a hangot, melyet egy búvárkodó pelikán keltett, mígnem a kapitány kinézett a periszkópján és meglátta a madarat. Bermudánál meg üzekedő púposcetekkel futott össze – lenyűgöző hang volt! Jones magnókazettára vette, hogy partot érve felhasználhassa: néhány asszony kifejezetten izgatónak találta. Jones elmosolyodott.

Meglehetősen nagy mennyiségű felszíni zaj is észlelhető volt. Legtöbbjét kiszűrték a jelprocesszorok, melyeket Jones percnként ki is kapcsolt, hogy megbizonyosodjék felőle, nem szűrnek-e ki túl sokat. A gépek ostobák. Jones azon tűnődött, vajon a SAPS nem tüntet-e el a fontos jelek közül is valamennyit. Ez a baj a komputerekkel, pontosabban a programokkal: utasítod a gépet, hogy tegye ezt vagy azt, és a végén nem azzal teszi, amivel kellene. Jones sokszor szórakozott programkészítéssel. Még a főiskoláról ismert néhány fickót, akik személyi számítógépekre írtak programokat, és egyikük a Sierra On-Line Systemsnél rengeteg pénzt keresett...

Megint álmodozol, Jonesy, korholta magát. Nem könnyű órákon keresztül a semmit hallgatni. Jó ötlet lenne, gondolta, ha a szonárkezelőket engednék szolgálatban olvasni, de volt annyi realitásérzéke, hogy ne javasolja. Mr. Thompson talán bele is egyezne, de a kapitány és a rangidős tisztek régimódi gondolkodásúak voltak és az arany szabályt ismételték: tessék minden figyelmüket a műszerekre összpontosítani. Jones szerint ez nem valami bölcs dolog. A hanglokátorosok túl könnyen kiégnek. Ez ellen ő zenés kazettákkal és komputerjátékokkal védekezett. Bármilyen játékba képes volt teljesen belefeledkezni, különösen a Choplifterbe. Az embernek legyen valamije, okoskodott, amibe legalább egyszer egy nap belefeledkezhet... Esetenként szolgálatban is. Még a teherautósofőrök is – akik ugyebár nem a legtanultabb emberek – rádiózhatnak meg magnóznak a pilótafülkében, csak hogy be ne golyózzanak. De persze atom-tengeralattjárón, ami majdnem egymilliárdot ér...

Jones előrehajolt, fülhallgatóját szorosan a fülére tapasztotta. Jegyzetömbjéből kitépte az összefirkált lapot, és a tiszta oldalra felírta az időpontot. Azután igazított valamit a bejövőjel-ellenőrzőn, amely már majdnem a szélső skálán állt, és újra kikapcsolta a jelprocesszort. A felszíni zajok kakofóniájától zúgott a feje. Jones tűrte egy ideig, miközben a kézi vezérlésű hangerő szabályozással próbálta a legkellemetlenebb, magas frekvenciájú zörejeket kiszűrni. Aha! – mondta magában. Talán tényleg a SAPS zavar össze egy kicsit – de korai volna biztosat mondani.

– Mr. Thompson – szólt halkán, anélkül, hogy körülnézett volna. – Megkérné a kapitányt, hogy forduljon egy kicsit keletre és csökkentse a sebességet egy-két csomóval?

Thompson kiment a közlekedőrészbe, hogy közvetítse a kérést. Az új irány és a gépháznak szóló parancs tizenöt másodpercen belül ki lett adva. Mancuso tíz másodperccel később belépett a szonárhelyiségbe.

A kapitány ideges volt. Két nappal ezelőtt nyilvánvalóvá vált, hogy a korábbi kontaktus nem a várakozásnak megfelelően cselekszik, nem az Úton halad és sohasem lassít. Mancuso parancsnok valamit rosszul tippelt – vajon a látogatójuk útirányát is rosszul számította ki? És vajon mit jelent, hogy barátjuk nem az Egyes Úton halad? Jones ezt már rég kiötölte magában. A jármű nem lehet más, csak rakéta-tengeralattjáró. Azok pedig sohasem mennek gyorsan.

Jones szokás szerint az asztal fölé görnyedve ült, feltartott bal keze csendet parancsolt, amint a kábel végén a vontatott szonár kelet-nyugati tengelybe állt. Észre se vette, hogy a cigarettája végigégett a hamutartóban. A szalagról szalagra átjátszó magnó folyamatosan dolgozott a szonár szobában, a tekercseket óránként cserélték és parti elemzésre elraktározták. Mellette egy másik magnó is működött, az általa készített felvételeket a Dallas fedélzetén használták fel a kontaktusok újraelemzésére. Jones felnyúlt és bekapcsolta a magnót, azután a kapitány felé fordult, aki őt nézte. Jones halványan elmosolyodott.

– Igen – suttopta.

Mancuso a hangszóróra mutatott. Jones megrázta a fejét. – Túl gyenge, kapitány. Épp hogy megfogtam. Durván észak, úgy gondolom, de még szükségem van egy kis időre. – Mancuso az intenzitásmutatóra nézett. Majdnem nullán állt. Csaknem minden ötven másodpercben egy hajszálnyit kilendült. Jones dühödöttségű megjegyzéseket vetett papírra: „Az átkozott processzor-filterek a nagy részét kiszűrik!!! Finomabb erősítő kell és jobb kézi szabályozó!!!”

Mancuso hihetetlennek tartotta az egészet. Úgy figyelte Jonest, mint egykor a feleségét Dominic születésekor. Mérté a mutató rezdülései közötti időt, mint annak idején a feleségénél a fájások közötti szünetet. De mi volt az az izgalom ehhez képest! Ezt a feszült várakozást talán ahhoz lehet hasonlítani – szokta magyarázni az apjának, amit a vadászati szezon első napján érzünk, amikor megzörren az avar, és tudod, hogy nem ember kelti a zajt. De ez jobb, mint a vadászat. Ő emberekre vadászik, hozzá hasonló emberekre, akik egy olyan hajón tartózkodnak, mint az övé...

– Hangosodik, kapitány. – Jones hátradőlt, és rágyújtott egy cigarettára. – Felénk tart. 3-5-0-ra saccolom, talán inkább 3-5-3-ra. Még mindig igen halovány, de ő az. Megcsíptük. – Jones úgy döntött, megenged magának némi szemtelenséget. Megszolgált érte. – Uram, várunk vagy üldözzük?

– Várunk. Kár volna elriasztani. Engedjük, hogy kedvesen közelebb fáradjon, azután ráakaszkodunk, s egy kicsit megsimogatjuk a farkát. Állítsanak be még egy ilyen magnót, és a BC-10 végezzen el egy jelfeldolgozó vizsgálatot. Utasítsa a gépet, hogy kerülje meg a processzor algoritmusait. A kontaktus analízisét, nem pedig magyarázását kérem. Képercenként ismétlje meg. Vegyük fel a jelformáját, digitalizáljuk, forgassuk át, tekerjük fel és vágjuk darabokra. Mindent tudni akarok róla, a meghajtási zaját, a reaktorjelét, mindent. Pontosán tudni akarom, ki ő.

– Egy orosz, uram – jegyezte meg Jones.

– De melyik orosz? – mosolygott Mancuso.

– Igenis, kapitány – értette meg Jones. Még két órát lesz szolgálatban, de már látni a végét. Majdnem. Mancuso leült, feltett egy tartalék fülhallgatót, és lopott egyet Jones cigarettájából. Már egy hónapja próbál leszokni róla. A szárazföldön több esélye lenne rá.

A HMS Invincible

Ryan most a brit haditengerészet egyenruháját viselte. Ideiglenesen. Hogy mindössze egy uniformist és két inget hozott, ez is azt mutatta, milyen kapkodva állították munkába. Az egész ruhatárát leküldték a hajó tisztijába, így most csak egy angol nadrágja és egy pulóvere volt.

Tipikus, gondolta, senki még csak nem is tudja, hogy itt vagyok. Elfelejtettek, Nem küldött üzenetet az elnök – nem mintha valaha is számított volna rá, Painter és Davenport meg elfelejtkezett róla, hogy ő

valaha is járt a Kennedyn. Greer és a bíró bizonyára valamilyen hülyeséggel van elfoglalva, talán azon vidulnak éppen, hogy Jack Ryan kormányköltségen kellemes tengeri körutazáson vesz részt.

Ez minden volt, csak nem kellemes tengeri körutazás. Jacknek rá kellett jönnie, mennyire hajlamos a tengeribetegségre. Az Invincible Massachusetts magasságában járt, várta az oroszok felszíni erejét, és fáradhatatlanul vadászott a területen lévő vörös tengeralattjárókra. Körbehajóztak az örökké háborgó óceánon. Mindenkinek sietős a dolga – kivéve őt. A pilóták naponta kétszer, vagy akár többször is fölszállnak, gyakorlatoznak az amerikai légierő és haditengerészet tengerparti bázisainak kötelékeivel. A hajók felszíni harcászatot gyakorolnak, a CSINOS DELFIN meghosszabbítását, ahogy White tengernagy a reggelinél megjegyezte. Ryan utálta, hogy létszámfeletti. Természetesen mindenki udvariasan bánt vele. Bejárhatott a parancsnoki központba, és amikor figyelte, hogy a britek miként vadásznak tengeralattjárókra, kimerítő részletességgel mindent elmagyaráztak neki, aminek körülbelül a felét meg is értette.

Pillanatnyilag egyedül olvasgatott White kabinjában, amely állandó otthona lett a hajón. Ritter nagy előzékenyen a táskájába gyömöszölt egy tanulmányt, amely a CIA állománya számára készült. „Az elveszett gyermekek: a keleti blokkból dezertáltak pszichológiai jellemzői” című háromszáz oldalas dokumentumot egy pszichológusból és pszichiáterekből álló bizottság írta. A tudósok a CIA, illetve más hírszerző ügynökségek alkalmazásában álltak és segítettek a disszidenseknek letelepedni Amerikában – de az sem kétséges, hogy ugyanők segítettek a CIA-nak feltárni az esetleges, állambiztonságot fenyegető veszélyt is. Nem mintha sűrűn előfordult volna, de hát mindennek, amit a cég tesz, két oldala van.

Ryan bevallotta magának, hogy meglepően érdekes az anyag. Sohasem gondolt rá, vajon mi is készíthet valakit dezertálásra, mi történhet a vasfüggöny túloldalán, ami arra az elhatározásra juttat egy épeszű embert, hogy az első alkalommal Nyugatra szökjék. De hát ez nem ilyen egyszerű, olvasta, egyáltalán nem egyszerű. Különböző emberek jönnek át. Míg az egyik, felismervén a kommunizmusban meglévő egyenlőtlenségeket, az igazságot, a vallásszabadságot, az individuális fejlődés lehetőségeit követeli, a másik egész egyszerűen csak szeretne meggazdagodni, mert sokat olvasott arról, hogy a kapzsi kapitalisták miként zsákmányolják ki a tömegeket, és rájött, hogy nem is lehet rossz kizsákmányolónak lenni. Ryan ezt érdekesnek találta, még ha kissé cinikusnak is.

Egy másik disszidenttípus az áldisszidens, akit mint a dezinformáció élő megtestesítőjét küldenek át. De ez kétélű fegyver. Az illető végül könnyen valódi disszidenssé válhat. Amerika – mosolygott Ryan – igen csábító lehet annak a számára, aki hosszú ideig a Szovjetunió sűrű hétköznapjait élte. Az átdobott ügynök azonban veszélyes ellenség, ezért aztán a dezertálóban sohasem bíznak. Soha. Az, aki egyszer hazát cserélt, megteheti még egyszer. Még az idealisták is heves lelkiismeret-furdalást éreznek néha a szülőföld elhagyása miatt. Egy lábjegyzetben az egyik orvos kifejtette, hogy Alekszandr Szolzsenyicin számára a legfájdalmasabb büntetés volt a száműzetés. Hazafiként a szülőhazától távol élni nagyobb szenvedést okoz neki, mint a gulágon eltöltött idő. Ryan ezt furcsának találta ugyan, de elfogadta.

A tanulmány további része a disszidensek letelepedésével foglalkozott. Nem kevés szovjet emigráns követett el öngyilkosságot a letelepedés után egy-két évvel. Néhányan egyszerűen nem képesek kibírni a szabadságot, hasonlóan ahhoz, aki hosszú börtönbüntetés után nem tud meglenni anélkül, hogy pontos parancsokkal igazgassák az életét, és inkább újabb bűncselekményeket követ el, csak hogy visszakérülhessen a biztonságos környezetbe. Az évek során a CIA kidolgozta annak módszerét, hogyan lehet ezzel a problémával megbirkózni, és a tanulmányhoz csatolt függelékben közölt grafikon mutatta, hogy a súlyos beilleszkedési nehézségek száma drasztikusan csökkent. Ryan elgondolkodott. Amikor a történelemtudományi doktorátusára készült, kevéske szabad idejében pszichológiai kurzusokra is járt. Jó adag kétellyel lett gazdagabb, látván, hogy azok a tökfilkók szinte semmiről semmit nem tudnak, időnként összejönnek és hirtelen ötletekkel állnak elő, melyeket majd mindnyájan alkalmazhatnak... Most megcsóválta a fejét. Felesége is így volt ezzel. Caroline Ryan a londoni St. Guy kórházban egy tudományos csereprogram keretében szemsebészeti instruktorként dolgozott. Ha valakinek beteg a szeme, akkor vagy meg tudja gyógyítani vagy nem. A lélek azonban valami egészen más, gondolta Jack, miután másodszor is végigolvasta a tanulmányt. Külön-külön mindegyik disszidenssel egy olyan tisztnek kell foglalkozni, aki együtt érez vele és ideje is van rá, hogy megfelelően gondoskodjék róla. Azon tűnődött, vajon ő megfelelne-e erre a feladatra.

White tengernagy lépett be. – Unatkozik, Jack?

- Nem éppen. Mikor vesszük fel a kapcsolatot a szovjetekkel, tengernagy úr?
- Ma este. A maguk emberei keményen visszaadták a kölcsönt azért a Tomcat-incidensért.
- Helyes. Talán még idejében észhez térnek, mielőtt valami igazán nagy baj történne.
- Gondolja, hogy fog? – White leült.

– Nos, ha valóban egy eltűnt tengeralattjáróra vadásznak, akkor igen. Ha nem, akkor egészen más céllal érkeztek ide, és akkor én rosszul okoskodtam. S ami még rosszabb: ezzel a téves ítélettel együtt kell élnem – vagy hálnom.

A norfolki Haditengerészeti Egészségügyi Központ

Tait máris jobban érezte magát. Dr. Jameson átvette a szolgálatot, ő pedig végigdőlhetett az orvosi szoba egyik díványán, és öt órát pihenhetett. Ez volt a leghosszabb idő, amit valaha is végigalhatott, mindazonáltal elegendőnek bizonyult ahhoz, hogy a folyosón ügyeletet teljesítőknél lényegesen frissebbnek lássék. Rendelt magának egy pohár tejet telefonon. Mint igazi mormon került minden koffeintartalmú italt – kávét, teát, még a kólát is ☒, és noha az efféle önfegyelem ritka az orvosok között, különösen, ha az illető tiszt, ő ritkán gondolt rá, azon alkalmaktól eltekintve, amikor az önmegtartóztatás életmehosszabbító előnyeit hangsúlyozta orvoskollégái előtt. Tait megitta a tejét, megborotválkozott és máris készen állt, hogy új napot kezdjen.

- Van valami a sugárfertőzésről, Jamie?

A sugárbiológiai laboratórium valóban rájött valamire. – Idehozattak egy magfizikus tisztet a tengeralattjáró-ellátótól, aki megmérte a ruhákat. Húszrados szennyeződést lehetségesnek talált, ez azonban még nem okoz káros elváltozásokat. Úgy gondolom, az történhetett, hogy a nővér a mintát a kézfejről vette. A végtagok még valószínűleg a keringés összeomlásának hatása alatt állnak, ez megmagyarázhatja a csökkent fehér véresejtszámot. Talán.

- Hogy van különben?

– Jobban. Nem sokkal, de jobban. Azt hiszem, hogy a keflin hatott. – Az orvos átfordította a kórlapot. – A fehérvérsejtek száma lassan visszatér a normál szintre. Egy egész egység vért adtam be neki két órával ezelőtt. A laboreredmények megközelítik a normálist. A vérnyomás 100 per 65, a pulzus 94. A hőmérséklet tíz perccel ezelőtt 100,8 volt, néhány óra óta ingadozó. A szíve pompás. Azt hiszem, rendbe fog jönni, hacsak nem lép fel valami váratlan. – Jamesonnak eszébe jutott, hogy extrém hipotermia esetében váratlan esemény akár egy hónap múlva is bekövetkezhet.

Tait megvizsgálta a kórlapot, emlékezetébe idézve, milyen is volt ő maga évekkal ezelőtt. Nagyszerű, fiatal orvos, éppen olyan, mint Jamie, aki hitt benne, hogy képes akár az egész világot meggyógyítani. Jó érzés volt. Nagy kár, hogy a tapasztalat – az ő esetében két év a vietnami Da Nangban – mindezt kiöli az emberből. Jamie-nek azonban igaza van; elég javulás mutatkozik ahhoz, hogy a beteg esélyei számottevően megnövekedjenek.

- Mit csinálnak az oroszok? – kérdezte Tait.

– Most Pecskin az ügyeletes. Amikor rákerült a sor, és beöltözött a kezeslábasba... képzelje, Szmirnov kapitánynyal őrizteti a holmiját, mintha attól tartana, hogy ellopjuk vagy valami hasonló.

Tait elmagyarázta, hogy Pecskin KGB-ügynök.

– Nem ugrat? Talán pisztolyt is rejteget? – kuncogott Jameson. – Ha így van, akkor jó, ha vigyáz. Három tengerészgyalogos van itt velünk.

- Mire föl?

– Elfelejtettem mondani. Valamilyen riporter kifürkészte, hogy egy ruszki fekszik nálunk, és igyekezett bejutni az emeletre. A nővér állította meg. Blackburn tengernagy tudomást szerzett róla, dühbe gurult, és az egész emeletet lezáratta. Mi ez a nagy titkolózás?

- Fogalmam sincs róla. Mi a véleménye erről a Pecskinről?

– Nem tudom. Még soha nem találkoztam egyetlen ruszkival sem. Sohasem mosolyognak. Ahogy egymást váltva őrzik a páciens, azt hihetne az ember, attól tartanak, hogy végzünk vele.

– Vagy talán mond nekünk valamit, amit nem szeretnék, ha meghallanánk – tűnődött Tait. – Nem volt olyan érzése, mintha nem akarnák, hogy életben maradjon? Tudja, amikor nem akarták megmondani nekünk, milyen tengeralattjáróról való a pasas.

Jameson elgondolkodott. – Nem. Az oroszok alighanem mindenből titkot csinálnak. Szmirnov végül mégiscsak kibökte.

– Menjen aludni, Jamie.

– Igenis, kapitány. – Jameson elindult a pihenő felé.

Megkérdeztük tőlük, milyen típusú volt a tengeralattjáró, gondolta Tait, azt akarván megtudni, hogy atommeghajtású-e vagy sem. De mi van akkor, ha ők úgy értették, hogy az iránt érdeklődünk, rakétahordozó tengeralattjáró volt-e? Akkor már érthető lenne a titkolózásuk. Igen. Egy rakétahordozó tengeralattjáró itt, közvetlenül a partjaink előtt, meg egyáltalán ez a nagy mozgás az észak-atlanti térségben. Karácsonykor. Ó, istenem! Ha elhatározták, hogy megteszik, épp ilyenkor kell tenniük, nem? Elindult a folyosón. Egy nővér lépett ki a szobából, hogy a vérmintát levigye a laborba. Óránként megismételte, néhány percre magára hagyva Pecskint a beteggel.

Tait befordult a sarkon, és az ablakon keresztül meglátta Pecskint, amint az ágy tövében, egy széken ült, és figyelte honfitársát, aki még mindig nem nyerte vissza eszméletét. Pecskin zöld kezelábaszt viselt. Hogy egy szempillantás alatt fel lehessen öltetni, a műtőruha kifordítható, színén és fonákján is zsebbel, így a sebésznek nem kell arra vesztegetnie az idejét, hogy megnézze, nem fordítva vette-e fel. Amikor Tait bepillantott, Pecskin az alacsony gallér fölött éppen benyúlt valamiért.

– Istenem! – Tait keresztülviharzott a lengőajtón. Pecskin arcán a meglepetést a döbbenet váltotta fel, amint a doktor kiverte a cigarettát és az öngyújtót a kezéből, azután magából kikelve felrántotta a székéből és kilökte az ajtón. Kettejük közül Tait volt az alacsonyabb, de hirtelen feltörő dühe elég erőt adott neki ahhoz, hogy kihajítsa Pecskint a szobából. – Biztonsági szolgálat! – üvöltött Tait.

– Mit jelentsen ez? – követelt magyarázatot Pecskin. Tait birkózófogasban tartotta, s már hallotta is a rohanó lábak dübörgését.

– Mi történt, uram? – A kifulladt tengerészgyalogos őrzető egy 45-ös Colttal a jobbában csúszva állt meg a metlachin.

– Ez az ember meg akarta ölni az egyik betegemet.

– Micsoda? – Pecskin arca lángvörösre gyúlt.

– Őrzető, mostantól maga az ajtónál őrködik. Ha ez az ember megpróbálna bemenni abba a szobába, minden lehetséges eszközzel megakadályozza! Értette?

– Igenis, uram! – Az őrzető ránézett az oroszra. – Uram, legyen szíves ellépni az ajtóból!

– Mit jelentsen ez?

– Uram, ön most azonnal ellép az ajtóból. – A tengerészgyalogos visszarakta a Coltot a pisztolytáskába.

– Mi történik itt? – Ivanovnak volt annyi esze, hogy visszafogott hangon, tíz láb távolságból tegye fel a kérdést.

– Doktor, akarja, hogy az emberük felépüljön vagy sem? – kérdezte Tait, igyekeztén erőt venni indulatán.

– Tessék? Természetesen azt akarjuk, hogy felépüljön. Hogyan kérdezhet ilyet?

– Akkor miért próbálta Pecskin elvtárs megölni őt?

– Semmi ilyesmit nem tettem! – üvöltötte Pecskin.

– Pontosan mit csinált? – kérdezte Ivanov.

Mielőtt Tait válaszolhatott volna, Pecskin hadart valamit oroszul, azután angolra váltott. – Éppen rá akartam gyújtani, ez minden. Nincs fegyverem. Nem akarok megölni senkit. Csupán cigarettázni akartam.

– Nem látta, hogy az előcsarnok kivételével mindenütt kint van a „Tilos a dohányzás” tábla? Maga az intenzív osztály egyik szobájában ült, egy beteg mellett, aki százszázalékos oxigént kap, a levegő és az ágynemű feltöltődött oxigénnel és maga fel akarta kattintani az istenverte öngyújtóját! – Az orvos ritkán káromkodott. – Ó, igen, egy kicsit bizonyára maga is megégett volna, és az egész balesetnek tűnt volna, ám a srác máris halott lenne! Tudom, ki maga, Pecskin, és nem hiszem, hogy ennyire ostoba lenne. Takarodjon az emeletről!

Az ápolónő, aki figyelemmel kísérte a jelenetet, bement a beteg szobájába. Különös arckifejezéssel tért vissza, egyik kezében egy csomag cigarettával, a másikban pedig két szállal és egy eldobható öngyújtóval,

Pecskin arca hamuszínűre sápadt. – Tait doktor, biztosíthatom önt, hogy semmi ilyen szándékom nem volt. Amit mond... megtörténhetett volna?

– Pecskin elvtárs – mondta lassan, angolul Ivanov ☐, robbanás és tűz keletkezhetett volna. Nyílt lángot nem lehet oxigén közelében használni.

– Nyicsevó! – Pecskin végre felfogta, mit tett. Ő csak megvárta, míg a nővér elmegy – a kórházi alkalmazottak sohasem engedik az embert dohányozni. Semmit sem tudott a kórházakról, és mint KGB-ügynök, megszokta, hogy azt csinál, amit akar. Ivanovhoz fordulva oroszul kezdett valamit magyarázni. A szovjet orvos úgy hallgatta, mint a szülő a gyereket, aki azt meséli, hogyan tört össze a pohár. Arcáról mindent le lehetett olvasni.

Tait közben már azon tűnődött, vajon nem lőtt-e túl a célon – végül is a dohányosok mind idióták.

– Tait doktor – mondta végül Pecskin ☐, esküszöm önnek, hogy fogalmam sem volt erről az egész oxigénes dologról. Ostoba vagyok.

– Nővér – fordult meg Tait ☐, a személyzet soha egy percre sem hagyhatja magára ezt a beteget! Hívjon egy műtőst és annak adja át a vérmintát, vagy bármit, amit el akar küldeni. Ha vécére kell mennie, kérjen váltást.

– Igenis, doktor úr.

– Nincs több viccelődés itt, Mr. Pecskin. Ha még egyszer megszegi az előírásokat, uram, el kell hagynia a folyosót. Értette?

– Hogyne, doktor úr, és kérem, bocsásson meg.

– Maga itt marad – mondta Tait a tengerészgyalogosnak. Haragos fejcsóválással elvonult. Dühös volt az oroszra, meghökkenették a saját indulatai, s azt kívánta, bárcsak visszamehetne már Bethesdába, és bárcsak folyamatosan tudna káromkodni. A személyzeti lifttel lement a földszintre, és percekig keresgélte a hírszerző tisztet, akivel együtt repült ide, míg végül megtalálta a játékszobában. A kórház igazgatójának üres irodájában beszélgettek.

– Tényleg azt gondolja, hogy meg akarta ölni a fickót? – kérdezte a korvettkapitány hitetlenkedve.

– Mit kellene gondolnom? – vágott vissza Tait. – Maga mit gondol?

– Azt hiszem, egyszerűen csak hülye volt. A fiút élve akarják, beszélni akarnak vele, jobban, mint maga.

– Honnan veszi?

– Pecskin minden órában felhívja a követséget. A beszélgetést magnóra rögzítjük, természetesen.

– Mi van akkor, ha ez csak trükk?

– Ha ilyen jó színész, akkor a filmvászon a helye. Tartsa a srácot életben, doktor, a többit meg bízva ránk. Ámbátor jó ötlet a tengerészgyalogost a közelben tartani, hadd idegesítse őket. Ragadjunk meg minden alkalmat a zaklatásukra. Az jó taktika. Nos, mikor tér magához?

– Nem lehet megmondani. Még mindig lázas és nagyon gyenge. Miért akarják, hogy beszéljen? – kérdezte Tait.

– Hogy megtudják, milyen tengeralattjárón szolgált. Pecsikin KGB-kapcsolata kikottyantotta ezt a telefonon – slamos munka. Nagyon slamos! Felettebb izgatottnak kell lenniük az ügy miatt.

– Tudjuk, milyen tengeralattjáró volt az?

– Persze – mondta a hírszerző vigyorogva.

– Akkor hát mi folyik itt, az isten szerelmére?

– Nem árulhatom el, doki. – A korvettkapitány mosolygott, mintha tudna valamit, pedig éppen úgy a sötétben tapogatózott, mint mindenki más.

A norfolki Haditengerészeti Hajójavító

A Scamp tengeralattjáró a dokkban időzött, míg a nagy toronydaru ráemelte az Avalont a tartóállványra. A kapitány türelmetlenül nézte a toronyból. Őt és a hajóját a Victorok üldözéséből hívták vissza, és ennek egy cseppet sem örült. A vadászhajó kapitánya néhány hete részt vett már egy tengeralattjáró-mentési gyakorlaton, és most jobb dolga is lett volna, mint anyabálnát játszani ezzel az átkozott, haszontalan játékszerrel. Ráadásul most, hogy cipelnie kell a mini tengeralattjárót, tíz csomót veszít a sebességéből. És négy emberrel többet kell elhelyeznie és etetnie, pedig a Scamp egyáltalán nem olyan nagy.

De cserébe legalább remek ennivalót kaptak. A Scamp már öt hete úton volt, amikor a visszahívásról szóló parancs megérkezett. A friss főzelékfélékből kifogytak, és most meglepték magukat friss étellel, amit teherautó hozott a kikötőbe. Hamar ráun az ember a babkonzervre.

Ma este igazi fejes salátát esznek, paradicsommal, friss kukoricával. Mindez persze mit sem változtatott azon a nyugtalanító helyzeten, hogy az oroszok ott vannak kint a tengeren.

– Minden biztosítva? – szólt le a kapitány a hátsó fedélzetre.

– Igen, kapitány. Mi készen vagyunk – válaszolt Ames hadnagy.

– Gépház – szólt bele a kapitány a mikrofonba, tíz perc múlva készen legyenek az indulásra.

– Már készen állunk, főnök.

Egy kikötői vontató várta, hogy kiségitse a hajót a dokkból. Amesnél voltak az utasítások, és ez megint csak aggasztotta a kapitányt. Most már aligha fognak vadászni, ezzel az átkozott Avalon-nal a hátukon.

A Vörös Október

– Nézzen csak ide, Szvjadov – szólalt meg Melehin, megmutatom, hogyan gondolkodik a szabotőr.

A hadnagy odalépett hozzá. A gépész egy ellenőrző szelepre mutatott a hőcserélőben. Mielőtt magyarázatba fogott volna, Melehin a belső telefonhoz lépett.

– Kapitány elvtárs, itt Melehin beszél. Megtaláltam. Egy órára le kellene állítani a reaktort. A hernyó akkumulátorról is működtethetjük, ugye?

– Természetesen, főgépész elvtárs – mondta Ramiusz, intézkedjen.

Melehin a segédgépész tisztához fordult. – Lezárni a reaktort és az akkumulátorokat a hernyó motorjára kötni.

– Igenis, elvtárs! – A tiszt hozzálátott a munkához.

A szivárgás felderítése mindenkire súlyos terheket rótt. Amint felfedezték, hogy a Geiger-számlálók szabotázs áldozatai lettek és Melehin Borogyinnal együtt megjavította őket, hozzáfogtak a reaktortér teljes ellenőrzéséhez, ami ördögien nehéz feladat.

Nagyobb gőzszivárgásról nem lehetett szó, mert akkor Szvjadov seprűnyéllel keresgélte volna a lyukat, hisz még egy kis szivárgás is leszakíthatja a kezét. Arra a következtetésre jutottak, hogy egészen finom szivárgásnak kell lennie, mégpedig a rendszer kisnyomású felében. Vagy nem? Ez a bizonytalanság ejtett zavarba mindenkit.

Az ellenőrzés, melyet a főgépész és az első tiszt végzett, nem kevesebb, mint nyolc órát vett igénybe, s ez alatt az idő alatt a reaktort újra le kellett állítani. A hajó valamennyi villanya kialudt, kivéve a vészlámpákat és a hernyó motorját. Még a légcserélő rendszer is kisebb teljesítményen működött. Ezért már a legénység is morgolódott.

Ám Melehin még mindig nem találta meg a szivárgás helyét, és amikor egy nappal korábban előhívták a személyi sugárzásmérőket, azok már nem mutattak semmit. Hogy lehetséges ez?

– Jöjjön, Szvjadov, mondja meg, mit lát? – kérdezte Melehin.

– A vízellenőrző szelepet. – Ezt csak a kikötőben nyitják ki, amikor a reaktor kihűl; arra való, hogy a hűtőrendszert átöblítsék és megnézzék, nincs-e valami szokatlan vízszennyeződés. Nem különösebben érdekes, egy nagy darab szelep egy óriási kerékkel. A cső nyomás alatt lévő része alatti kifolyó csavarmentes volt.

– Egy nagy kulcsot, ha volna olyan kedves, hadnagy. – Melehin előkészíti a leckét, gondolta Szvjadov.

A tanárok közül ő volt a leglassúbb, ha valami fontosat akart a másik tudomására hozni. Szvjadov egy méteres csőkulccsal tért vissza. A főgépész megvárta, amíg a berendezést teljesen lezárták, azután ellenőrizte, hogy a csövek valóban nyomásmentesek-e. Óvatos ember volt. A kulcsot ráillesztette a kötésre és fordított rajta egyet. Könnyen lejött.

– Látja, hadnagy elvtárs, a csavarmentet felmegy egészen a szelepházig. Miért van ez megengedve?

– A menet a cső külső felületén található, elvtárs. A nyomás a szelepre nehezedik. A kötés, amelyet rácsavarnak, csupán egy egyirányú csap. A kapcsolódás nem veszélyezteti a nyomáskört.

– Helyes. – Melehin közben szabad kezével tekerte a kötetést. A tökéletesen megmunkált csavarmentet még mindig eredeti állapotában csillogott. – És itt van a szabotázs.

– Nem értem.

– Valaki ezt nagyon alaposan végiggondolta, hadnagy elvtárs. – Melehin hangjából tisztelettel vegyes düh érződött. – Normális nyomás mellett, utazósebességnél a rendszer belső nyomása nyolc kiló négyzetcentiméterenként. Igaz?

– Igen, elvtárs, teljes gőznél pedig kilencven százalékkal magasabb. – Szvjadov mindezt kívülről tudta.

– De mi ritkán haladunk teljes gőzzel. Itt a gőzkör zsákutcás részével van dolgunk. Na, már most, ide fúrtak egy csöpp lyukat, olyan picit, hogy átmérője az egy millimétert sem éri el. – Melehin lehajolt, hogy megszemlélje. Szvjadov inkább megtartotta a távolságot. – Még egy milliméter sincs. A szabotőr lecsavarta a kötetést, lyukat fúrt és visszatette. A csöppnyi lyuk a gőzt csak elenyészően csekély mennyiségben és nagyon lassan engedni távozni. A gőz nem szállhat fel, mert a kötés rászorul a peremre. Nézze ezt a gépészeti munkát! Tökéletes, tökéletes! A gőz tehát nem tud felfelé szökni. Csak lefelé vezethet az útja, a csavarmenten körbe-körbe, és végül a kifolyócső belsején távozik. Éppen elég. Éppen elég ahhoz, hogy egy kis mennyiséggel szennyezze ezt a részleget. – Melehin felnézett. – Valaki nagyon okos volt. Pontosan tudta, miként működik ez a rendszer. Amikor leállítottuk a rendszert, hogy ellenőrizzük a szivárgást, nem maradt elég nyomás a körben, hogy a gőzt lefelé, a csavarmentet felé irányítsa, és így nem találhattuk meg a szivárgást. Itt csak normál teljesítmény mellett van elég nyomás, de ha szivárgásra gyanakszunk, akkor levesszük a nyomást a rendszerről. És ha teljes gőzzel haladtunk volna, ki tudja, mi történhetett volna! – Melehin megcsóválta a fejét. – Valaki nagyon, nagyon okos volt. Remélem, találkozom vele. Remélem, találkozom ezzel az okos emberrel! És ha sikerül, akkor fogok egy nagy acél laposfogót – Melehin lehalkította a hangját, úgy suttogta: – és szétzúzom a tökét! Hozza ide az elektromos hegesztőkészüléket. Néhány perc alatt magam is megjavítom ezt. Melehin első osztályú kapitány senkit sem engedett volna a javítanivaló közelébe. Ez az ő gépháza, övé a felelősség. Szvjadov csak örülni tudott ennek. A főgépész egy csöppnyi rozsdamentes acélt cseppentett a lyukra és ékszerészszerszámmal becsiszolta. Azután gumi alapú tömítést simított rá és visszahelyezte a kötetést. Szvjadov órája szerint az egész művelet huszonnyolc percig tartott. Amint azt még Leningrádban hallotta: Melehin a legkiválóbb tengeralattjáró-mérnök.

– Nyolckilós, statikus nyomáspróbát! – utasította a segédgépész a tisztet.

– A reaktort újra indították. Öt perc múlva a nyomás elérte a normális szintet. Melehin tíz percen keresztül számlálót tartott a kifolyócső alá – és az nem jelzett semmit, még a tizedes mezőben sem. Odament a telefonhoz és jelentette a parancsnoknak, hogy a szivárgást megszüntették.

Melehin behívatta a sorállományt, hogy visszapakolják a szerszámokat a helyükre.

– Látja, hadnagy, így kell ezt csinálni.

– Igenis, elvtárs. Ez az egyetlen szivárgás okozta volna az összes szennyeződést?

– Nyilvánvalóan.

Szvjadov eltűnődött. A reaktortest csövek és kötések halmaza, és ez a fajta szabotázs nem kerülhetett sok időbe. Mi van, ha még további időzített bombák is ketyegnek a rendszerben?

– Elvtárs, maga túl sokat aggodalmaskodik – mondta Melehin. – Különben én is gondolkodtam ezen. Amikor Kubába érünk, egy teljes nyomás alatti statikus vizsgálatot fogok végezni, hogy ellenőrizzük az egész rendszert, de most nem lenne jó ötlet. Folytatjuk a kétórás szolgálatot. Lehetséges, hogy a legénység egyik tagja a szabotőr. Ha igen, nem nagyon lesz módja rá, hogy több disznóságot elkövessen. Szigorúan figyelje a személyzetet.

A TIZENKETTEDIK NAP

DECEMBER 14. KEDD

A Dallas

– Bolond Iván! – kiáltott Jones, olyan hangosan, hogy még a harcálláspontban is meghallották. – Jobbra fordul!

– Kapitány! – figyelmeztette Thompson is.

– Mindent leállítani! – rendelkezett rögvest Mancuso.

– Minimális sebességre!

A Dallas előtt ezer yardra üldözöttje épp az imént vágott bele egy éles jobbra fordulásba. Majd minden két órában így tett, mióta ismét elég közel kerültek hozzá, s ezzel a váratlan fordulással nehezítette, hogy a Dallas tarthassa a kényelmes távolságot. Bárki legyen is, aki vezeti azt a gépet, érti a dolgát, gondolta Mancuso. A szovjet tengeralattjáró egy teljes kört írt le, hogy orrszonárjával az esetleg a háta mögött megbújót is be tudja fogni.

E manőver elhárítása agyafúrtságot kívánt, ugyanakkor veszélyes is volt, különösen úgy, ahogy Mancuso csinálta. Amikor a Vörös Október irányt változtatott, a fara, mint minden hajónak ilyenkor, a fordulással ellenkező irányban mozdult ki. Így aztán amíg a fordulás első szakaszán túl nem jutott, mint egy acélgát állta útját a Dallasnak, amelynek, lévén hétezer tonnás vadász-tengeralattjáró, bizony nagy helyre volt szüksége a teljes megálláshoz.

A szovjet és amerikai tengeralattjárók között történt összeütközések száma szigorúan őrzött titok; az azonban nem titok, hogy előfordultak ilyen balesetek. Az a kifejezetten orosz taktika, ami az amerikaiakat távolságtartásra kényszeríti, az Egyesült Államok haditengerészete által „Bolond Iván”-nak elkeresztelt fordulat vétel.

Az első néhány órában biztonságosan nyomon követték a hajót, Mancuso ügyelt, hogy tartsa a távolságot. Megfigyelte, hogy a tengeralattjáró nem fordul gyorsan. Inkább amolyan komótos formán manőverezett, és mintha ötven-nyolcvan lábnyit emelkedett volna fordultában, bedőlve, majdnem úgy, mint egy repülőgép. Gyanította, hogy az orosz kapitány nem él az összes manőverezési lehetőségével – ami megfontolt parancsnokra vallott: meglepetésre is tartalékolni kell egy-két dobást. Tudva ezt, Mancuso valóban nagyon közeire merészkedhetett, s visszakapcsolva a sebességet, olyan közel sodródhatott, hogy kis híján beleszaladt az orosz tengeralattjáró farába. Mindezt nagyvonalúan tette – a tisztok suttogása szerint már-már túlságosan nagyvonalúan. A legutóbbi alkalommal alig százötven yardra voltak az oroszok hajócsavarjaitól. Az üldözött tengeralattjáró széles ívű körben siklotta körül a Dallast, míg közben az szákmánya farkát szaglászta.

Az ütközés elkerülése volt a manőver legveszélyesebb része, de ez még nem minden. A Dallasnak ugyanis láthatatlannak kellett maradnia üldözőttje passzív szonárrendszere számára. És hogy ez kivihető legyen, a gépészeknek az S6G reaktor futását maximális teljesítményének csupán egy kicsiny hányadára kellett korlátozniuk. Szerencsére, ha a reaktor ilyen kicsiny energiával dolgozott, nem volt szükség a hűtőfolyadék-szivattyú beindítására – hiszen így a hűtőfolyadékot a normál hőáramlás cirkuláltatta. Mikor a gőzturbinák megálltak, minden zaj egy csapásra megszűnt. Ráadásul még a hajó legénységét is szigorú csendtartásra szólították fel. A Dallason tilos volt bárminemű tevékenység, ami zajt okozhatna, s a személyzet ezt olyannyira komolyan vette, hogy még az egymás közötti általános beszélgetést is beszüntették.

– Csökken a sebesség – jelentette Goodman hadnagy. Mancuso úgy látta, hogy a Dallast ezúttal nem fenyegeti az összeütközés veszélye, úgyhogy hátrament a szonárközpontba.

– A célpontunk még mindig jobbra tart – jelentette halkán Jones. – Mindjárt eltakarodik. A távolság nagyjából kétszáz yard, de lehet, hogy valamivel kevesebb... Ez az, végre szabad az út, élesebb fordulatot vett. A sebesség és a géphangok változatlanok. Lassan jobbra fordul. Jones a szeme sarkából megpillantotta a kapitányt, és megkockáztatott egy észrevételt. – Kapitány, ez a szivar csudára magabiztos.

– Ezt hogy érti? – kérdezte Mancuso olyan hangsúllyal, mint aki már tudja a választ.

– Szóval, ő nem veszi úgy vissza a sebességét, mint mi, azonkívül mi sokkal élesebben szoktunk fordulni. Majdnem úgy csinálja, mintha... mintha csak megszokásból tenné. Mintha sietne valahova, és meg sem járná az agyát, hogy netán valaki követi. Várjon csak... úgy van, megvan a száznyolcvan fokos fordulat, mintegy félmérföldnyivel jobbra halad tőlünk... és még mindig lassan fordul. Megint szépen körbe kerül minket. Uram, ha ez tudja, hogy van a háta mögött valaki, akkor elképesztő hidegvérrel csinálja a dolgot. Mi a véleményed, Francia?

Laval főszonárkezelő a fejét rázta.

– Nem tudja, hogy itt vagyunk. – Az altisztnek ezen kívül nem volt más mondanivalója. Úgy gondolta, vakmerőség Mancusótól ennyire a közelükbe merészkedni. Bátor ember a kapitány, ez kétségtelen, hogy ilyen vad trükköket hajt végre egy 688-assal, de ha nem vigyáz, hamar a dutyiban találhatja magát.

– Jobb felé halad el. Semmi hang. – Jones elővette a számológépét, és beütött néhány számot. – Uram, ekkora sebességnél ilyen szögben fordulni, az hozzávetőlegesen ezeryardos ívet jelent. Gondolja, hogy a különös hajtóműrendszer csökkenti a kormányozhatóságot?

– Meglehet – bökte oda Mancuso szűkszavúan, majd ő is fejhallgatót tett fel.

A zaj változatlan maradt. Sziszegő hangot lehetett hallani, és negyven vagy ötven másodpercenként egy különös, alacsony frekvenciájú korgást. Ilyen közelségből hallható volt a reaktorpumpa bugyborékoló hangja is.

Volt még valami éles nesz, mintha egy szakács serpenyőt húzigálna a tűzrostélyon. ők nem tartanak csendgyakorlatot. Mancuso elmosolyodott. Olyan érzése volt, mintha a Dallas besurranó tolvaj lenne, ahogy az ellenséges – nem, nem is ellenséges, így nem pontos – tengeralattjárót hallgatta. Jobb hallási viszonyok között még beszélgetéseket is hallhatna. Persze nem olyan tisztán, hogy megérthetné, hanem csak úgy, mint mikor az ember estélyen van és egy tucatnyi egyszerre cseverésző társaságot hall.

– Mögöttünk halad el és még mindig fordulásban van. A fordulási sugaruk jó ezer yard – állapította meg Mancuso.

– Igen, kapitány, valahogy úgy – erősítette meg Jones.

– Lehetetlen, hogy a teljes kormányt használja, úgyhogy magának igaza van, Jonesy, átkozottul úgy fest, mintha oda se nézve csinálná. Hm, az oroszok állítólag mind paranoiások – ennek a fickónak a kivételével. – Annál jobb, gondolta Mancuso.

Ha valaha is meghallhatják a Dallast, akkor annak most kell megtörténnie, hiszen az oroszok orrszonárja majdnem egyenesen nekik szegeződött. Mancuso levette a fejhallgatóját, hogy a saját hajóját hallhassa. A Dallas néma volt, mint a sír. A „Bolond Iván” kiáltás már mindenüvé eljutott, és a legénység másodperceken belül reagált rá. Hogyan lehetne egy egész legénységet megjutalmazni? Mancuso eltűnődött. Tisztában volt

vele, hogy keményen dolgoztatja őket – olykor túlságosan keményen. De a fenébe is! Megvan az eredménye.

– Balra tőlünk, párhuzamosan – mondta Jones. – Most teljesen párhuzamos, sebessége változatlan, talán valamivel egyenesebben halad, a távolság, úgy vélem, ezeregyszáz. – A szonárkezelő a hátsó zsebéből elővett egy zsebkendőt, és megtörölte vele a kezét.

Feszült a fiú, gondolta a kapitány, de a hangjából ezt senki se venné ki. Profik ezek, egytől egyig.

– Túl van rajtunk. A bal oldali orr-résznél. Úgy tűnik, befejezte a fordulást. Lefogadom, hogy visszaállt egy-kilenc-nullára. – Jones mosolyogva föltekintett. – Megint sikerült, kapitány.

– Oké. Szép munka volt, emberek. – Mancuso visszament a harcálláspontba. Mindenki kíváncsian várakozott. A Dallas élettelenül sodródott a vízben.

– Kapcsoljuk vissza a gépeket. Menjünk fel szép lassan tizenhárom csomóig. – Néhány másodperc múlva egy alig érzékelhető zaj jelezte, hogy a reaktor egyre növekvő energiával dolgozik. A következő pillanatban a sebesség hirtelen felszökött. A Dallas újra elindult.

– Figyelem, itt a kapitány beszél – szólt bele Mancuso a mikrofonba. – Ismét körbejártak minket, anélkül, hogy észrevettek volna, Mindenki jól megállta a helyét. Most már mindannyian fellélegezhetünk. – Visszatette a mikrofont a tartójába. – Mr. Goodman, gyerünk ismét a nyomába.

– Igenis, kapitány. Kormányos! Öt fokot balra.

– Értettem, öt fokot balra. – A kormányos nyugtázta az utasítást, és már fordította is a kormánykereket. Tíz perc elteltével a Dallas már újra üldözöttje nyomában járt.

Az állandó tűzvezetési megoldást ismét felvitték a támadásirányítóra. A Mark 48-as torpedók huszonkilenc másodperc alatt kerülnek robbanó kész állapotba, s ez a távolság aligha lenne rá elegendő, hiszen előbb elérnék a célpontot.

A moszkvai védelmi minisztérium

– Nos, hogy vagy Misa?

Mihail Szemjonovics Filitov felpillantott egy nagy halom iratból. Még mindig nyüzögnek és lázasnak látszott. Dmitrij Usztyinovot, a védelmi minisztert aggasztotta öreg barátja sorsa. Még egy-két napig a kórházban kellett volna maradnia, ahogy az orvos javasolta. Csakhogy Misa nem az a fajta, aki elfogadná a tanácsokat. Kizárólag az utasításokat.

– Jól vagyok, Dmitrij. Az ember mindig jól érzi magát, amikor kórházból jön ki – még ha netán holtan is – mosolygott Filitov.

– Még betegnek látszol – állapította meg Usztyinov.

– Ó! A mi korunkban már mindig betegnek látszunk. Egy italt, miniszter elvtárs? – Filitov az asztalfiókból előhúzott egy üveg Sztolicsnaja vodkát.

– Túl sokat iszol, barátom – pirongatta Usztyinov.

– Mégsem eleget. Egy kicsivel több fagyálló, és a múlt héten nem fázom meg. – Két vizes poharat félig megtöltött, és az egyiket odanyújtotta barátjának. – Fogd, Dmitrij, hideg van odakint.

Mindketten ittak egy kortyot a tiszta folyadékból, majd lélegzetüket kirobbanó „phááá”-val fújták ki.

– Mindjárt jobban érzem magam – nevetett rekedten Filitov. – Mondd, mi lett azzal a litván áruval?

– Nem tudunk semmi biztosat – mondta Usztyinov.

– Még mindig nem? Akkor hát elmondanád, mit írt a levelében?

Usztyinov még egyet kortyolt, mielőtt belekezdett. Mikor a történet végére ért, Filitov döbbenet támaszkodott meg asztala szélén.

– Isten anyja! És még nem találták meg? Hány fej gurult eddig?

– Korov tengernagy meghalt. Persze letartóztatta a KGB, és nem sokkal utána agyvérzést kapott.

– Gondolom, kilencmilliméteres agyvérzést – jegyezte meg hidegen Filitov. – Hányszor, de hányszor elmondtam! Mi a rosseb haszna van egy flottának? Bevethetjük a kínaiak ellen? Vagy talán a fenyegető NATO-hadseregek ellen? Nem! Mennyi rubelt emészt fel megépíteni és üzemanyaggal bírni Gorskovnak azokat a csinos kis uszályait! És mi hasznát látjuk? Semmit! Most meg itt van, elveszít egy tengeralattjárót, és az egész kurva hajóhad nem képes megtalálni. Még szerencse, hogy Sztálin nem él.

Usztyinov is ezen a véleményen volt. Elég öreg volt már ahhoz, hogy emlékezzen, mi történt azzal, aki nem elsöprő sikerekről számolt be.

– Mindenesetre Padorin lehet, hogy megmentette a bőrét. Van egy különleges biztonsági elem a tengeralattjárókon.

– Padorin! – Filitov még egyet kortyolt. – Az a töketlen! Mit tudom én... háromszor ha láttam életemben. Egy zord pofa, még komisszárnak is. Sosem láttam nevetni, még akkor sem, ha iszik. Szép kis orosz az ilyen. Miért van az, Dmitrij, hogy Gorskov egy csomó olyan öreg szart tart maga körül, mint ez?

Usztyinov belemosolygott a poharába.

– Azért, amiért én is, Misa. – Mindketten nevettek.

– Szóval, hogy fogja Padorin elvtárs megőrizni a titkainkat és megmenteni a bőrét? Feltalál egy időgépet?

Usztyinov elmagyarázta öreg barátjának. Nem akadt sok ember, akit a védelmi miniszter bizalmába fogadott. Filitov harckocsizó-ezredesi nyugdíjat kapott, és még mindig büszkén viselte az egyenruhát. Az első csatáját a nagy honvédő háború negyedik napján vívta, amikor a fasiszta csapatok kelet felé nyomultak. Filitov hadnagy egy század T-34/76-os tankkal ütközött meg velük Breszt-Litovszktól délkeletre. Jó tiszt volt, megállta a helyét az első összecsapásban Guderian páncélosaival, fegyelmezett rendben visszavonult, és napokig, a nagy minszki bekerítő hadműveletig zaklatta az ellenséget. Sikerült kitörnie ebből a csapdából, aztán egy következőből is Vjazmánál, majd Zsukov ellentámadásában, Moszkva külvárosainál parancsnok volt egy rohamzászlóaljnak. 1942-ben részt vett a Harkov ellen irányuló végzetes offenzívában, ám ebből is megmenekült, ezúttal gyalogszerrel, a Dnyeper mentén vezetve ezredének elcsigázott maradványát. Még ugyanaz évben egy másik ezred élén ott volt Sztálingrád közelében, ahol megsemmisítettek egy olasz hadsereget, és bekerítették a németeket. A hadjárat során két ízben megsebesült. Filitov olyan parancsnok hírében állt, aki tudja a dolgát, ugyanakkor a szerencse is a kezére játszik. Eme szerencséje igazán Kurszknál vette pártfogásába, ahol a Das Reich nevű SS-hadosztállyal keveredett harcba. Embereit egy ádáz tankütközetbe vezetve, Filitov járművével egyenesen beleszaladt a nyolcvanmilliméteres ágyúk csapdájába. Kész csoda, hogy életben maradt.

Mellkasán még mindig ott voltak az égő tank okozta sebek hegei, jobb karja pedig csaknem használhatatlan lett. Ez elegendő volt ahhoz, hogy nyugdíjba küldjenek egy harcászati parancsnokot, aki nem kevesebb, mint három alkalommal nyerte el a Szovjetunió Hőse aranycsillagát és még egy tucatnyi más kitüntetését. Sok hónapos, egyik kórházból a másikba való pendlizés után végül megtették a Vörös Hadsereg képviselőjévé azokban a fegyvergyárakban, amelyeket Moszkvától északra, az Uralba költöztettek. Az a tüzes energia, aminek köszönhetően elsőrangú katona lett belőle, innen a front mögül, ha lehet, még jobban szolgálta az államot. A született szervező Filitov beletanult, hogyan kell az üzembetűtőket a termelés növelésére bírni, a tervezőmérnököket pedig rávette, hogy úgy formálják át termékeiket, hogy hasznosabbak és hatékonyabbak legyenek.

Ezekben a gyárakban ismerkedett össze Filitov és Usztyinov, a sebhelyes veterán harcos és a sztálini apparátus nyers modorú tagja, akit azért vezényeltek oda, hogy a gyűlöletes támadók visszaveréséhez elegendő mennyiségű fegyver készüljön. Egynéhány összekülönbözés után a fiatal Usztyinov rájött, hogy Filitov teljességgel megfélemlíthetetlen, és a minőség és hatékonyság kérdésében egy tapodtat sem enged. Egyszer egy ilyen nézeteltérés kellős közepén Filitov fogta Usztyinovot, betessékelt egy tankba, és elgondolását érvényesítendő, keresztülvitte egy gyakorló próbaszakaszon. Usztyinov az a fajta ember volt, akinek elég egyszer bizonyítani valamit, így aztán hamarosan jó barátok lettek. Tisztelettel adózott a katona bátorságának, aki nemet mert mondani a fegyverkezési népbiztosnak. 1944 közepére Filitov Usztyinov stábjának állandó tagja lett, mint különleges ellenőr. Ha bármi probléma akadt valamelyik gyáregységben,

Filitov gondoskodott róla, hogy az egykettőre elintéződjön. A három aranycsillag és nyomorékságának látványa rendszerint elegendő volt ahhoz, hogy az üzemvezetők összeszedjék magukat – és ha mégsem, akkor Misa elővette kiképző őrmesteri hangját.

Filitov, aki sohasem volt magas beosztású parthivatalnok, az egyszerű emberekkel használt a legtöbbet főnökének. Továbbra is együtt dolgozott a tanktervezőkkel és a termelő brigádokkal, olykor egy-egy prototípust vagy véletlenszerűen kiválasztott modellt veteránokkal próbaútra vitetett, hogy lássa, hogyan működnek. Az a hír járta, hogy Filitov a Szovjetunió legkiválóbb tüzei közé tartozik. Mindamellett szerény volt. 1965-ben Usztyinov úgy gondolta, meglepi barátját egy tábornoki csillaggal, és Filitov viselkedése kissé feldühítette – nem érdemelte ki a harc mezején, mondta, csillagokhoz jutni pedig csak így szabad. A pártmunkásságával és ipari tevékenységével kiérdemelt marsalli egyenruhát viselő Usztyinov nem örülhetett a megjegyzésnek, amely nem volt ugyan diplomatikus, mindazonáltal tükrözte Filitov, az igazi új szovjet ember jellemét, aki büszke az eredményeire, de tudatában van korlátainak is.

Kár, gondolta Usztyinov, hogy Misa máskülönben olyan szerencsétlen sorsú. Feleségül vett egy kedves nőt, Jelenát, aki, mikor a fiatal katonatiszt megismerte, táncosnő volt a Kirov-balettnél. Usztyinov kissé irigykedve emlékezett rá; tökéletes katonafeleség volt. Két ragyogó fiúgyermekkel ajándékozta meg az államot. Ma már egyik sem él. Az idősebbik 1956-ban halt meg: még gyermekfejjel, tisztjelöltként Magyarországra küldték politikai megbízhatósága miatt, s ott tizenhetedik születésnapja előtt meggyilkolták az ellenforradalmárok. Katonaélet, katonasors. A kisebbik azonban 1959-ben egy hadgyakorlaton történt baleset következtében pusztult el, egy vadonatúj T-55-ös tank meghibásodott závározata darabokra szaggatta. Ezt követően nemsokára Jelena is odalett, valószínűleg a bánat vitte a sírba.

Filitov nem változott sokat. Rengeteget ivott, mint sok katona, de csendes részeg volt. 1961 tájékán, ahogy Usztyinov emlékezett, rákapott a terepsíelésre. Ettől egészségesebb lett és alaposan kifáradt: feltehetően erre vágyakozott a magányosságon kívül. És még mindig nagyon tudott figyelni az emberre. Ha történetesen Usztyinovnak volt valami ötlete, amit a Politikai Bizottság elé kívánt terjeszteni, előbb Filitovnak mondta el, hogy lássa a reakcióját. Filitov nem volt túlzottan kifinomult ember, viszont rendkívül agyafúrtnak bizonyult, és katonai ösztönei mindig rávezették a gyenge pontokra, meg arra, hogy hogyan lehet kihasználni az erőseket. Felülmúlhatatlanul értékes volt, mint összekötő tiszt. Nem mindenki dicsekedhetett a harcmezőn kiérdemelt három aranycsillaggal. Még a jóval idősebb tisztek is hallgattak szavára.

– Szóval, Dmitrij Fjodorovics, gondolod, hogy fog ez menni? Képes egyetlen ember megsemmisíteni egy tengeralattjárót? – kérdezte Filitov. – Te ismered a rakétákat, én nem.

– Már hogyne. Ez pusztán matematikai kérdés. Van annyi energia egy rakétában, hogy megolvasszon egy tengeralattjárót.

– És mi lesz az emberünkkel? – Mindig a katona beszélt belőle, aki izgul az ellenséges területen egyedül maradt bátor, derék emberért.

– Természetesen minden tőlünk telhetőt megteszünk, de nincs sok reményünk.

– Meg kell menteni, Dmitrij! Kell! Ne felejtsd el, hogy az ilyen fiatal emberek, mint ő, sokkalta értékesebbek a tetteiknél, ők nem egyszerű gépezetek. Ők példaképek a többi fiatal tiszt számára, felérnek száz új tankkal vagy hajóval. Ez a harc lényege, elvtársam. Megfeleltekünk róla – és tessék, láthatod, mi történt Afganisztánban!

– Igazad van, barátom, de hát – alig néhány száz kilométerre az amerikai partokról?

– Gorskov mennyit hangoztatja, mire képes a hajóhada, hát most bizonyíthat! – Filitov újra töltött egy pohárral. – Még egyet – mondta.

– Nem mehetsz el megint síelni, Misa. – Usztyinov tudta, hogy Filitov gyakran vesz magához egy kis szíverősítőt, mielőtt autójával a Moszkvától keletre fekvő erdőségekbe megy. – Nem fogok beleegyezni.

– Ma nem, Dmitrij, ígérem – bár azt hiszem, nem ártana. Ma a fürdőbe megyek, szaunázni fogok, és kiizzadom a fölösleges mérgeket ebből az öreg csonthalmazból. Velem tartasz?

– Későig kell dolgoznom.

– Pedig a fürdő jót tenne neked – kötötte az ebet a karóhoz Filitov. Csak az időt pocskolta vele, és ezt mindketten tudták. A „nemesség” soraiba tartozó Usztyinov csak nem fog elvegyülni a népi gőzfürdőzők között! Misának nem voltak effajta gátlásai.

A Dallas

Pontosan huszonnégy órával azután, hogy ismét a Vörös Október nyomára bukkantak, Mancuso megbeszélésre hívta össze a rangidős tiszteket a tiszti étkezdébe. A dolgok visszazökkentek a régi kerékvágásba. Mancusónak még arra is sikerült időt szakítania, hogy kétszer négy órára lehajtsa a fejét, ettől aztán úgy-ahogy erőre kapott. Most már volt idejük rá, hogy pontos szonárképet készítsenek üldözöttjükről, s a komputer épp a jelrendszerét elemezte, aminek eredményét heteken belül szétküldik a vadászhajóknak. Az üldözés során igen pontosan megállapították a hajtómű zajkarakterét, és a kétóránkénti fordulások révén a hajó méretéről és a reaktorról is részletes képet alkottak.

Az első tiszt, Wally Chambers egy ceruzát pörgetett az ujjai közt.

– Jonesynak igaza van. Ez ugyanaz a reaktor, mint ami az Oscarokban és a Tájfunkban van. Lecsendesítették, de a jelek összképe úgyszólván megegyezik. Csak az a kérdés, mit forgat. Olyan a hang, mintha a propellerek valami csőben lennének, vagy be lennének burkolva. Lehet egy propeller fémgűrűvel körbevéve, vagy valami alagútmeghajtás. Azt mi már próbáltuk valamikor, nem?

– Valamikor régen – mondta Butler hadnagy, a gépésztiszt. – Hallottam róla ezt-azt. Nem vált be, de már nem emlékszem miért. Bármi legyen is ez, alaposan lecsökkentette a hajtózajokat. De az a korgás... valamiképp harmonikus – de mi? Ha nem lenne az, föl se figyeltünk volna rá.

– Meglehet – szólta Mancuso. – Jonesy azt mondja, a jelprocesszorok hajlamosak kiszűrni ezt a zajt, mintha csak a szovjetek tudnák, hogy mire való a SAPS, és kiöltöttek volna valamit, ami semlegesíti. Ámbár ezt alig hiszem..

A kijelentés általános egyetértésre talált. Mindenki tisztában volt a SAPS-rendszer működésének alapelveivel, de jó, ha akadt ötven ember az országban, aki pontról pontra ismerte a részleteit.

– Tehát egyetértünk abban, hogy rakéta-tengeralattjáróval van dolgunk?

Butler bólintott.

– Egy vadászhajó törzsébe semmiképp sem lehet beépíteni ilyen reaktort. Azonkívül úgy is viselkedik, mint egy rakétahordozó.

– Lehet Oscar is – vetette fel Chambers.

– Nem valószínű. Miért küldenének egy Oscart ennyire le délre? Az Oscar hajóelhárító. Nem, nem. Ez a fickó hordozót vezet. Az egész útvonalon ilyen sebességgel haladt, mint most – és ez rakétahordozóra vall – jegyezte meg Mannion hadnagy. – De vajon mit akarnak a többiek ezzel a mozgolódással? Ez a nagy kérdés. Talán oda próbálnak lopakodni a partjainkhoz – csak hogy lássák, sikerül-e. Volt már ilyen. Ez a nagy nyüzsgés meg a figyelemelterelést szolgálja.

Mindenki fontolóra vette e szavakat. A fogást már mindkét oldalról megkísérelték. Legutóbb 1978-ban egy szovjet Yankee osztályú rakétahordozó tengeralattjáró egészen a kontinentális talapzatig osont New Englanddel szemben. Nyilvánvalóan azzal a célzattal, hogy az Egyesült Államok észleli-e vagy sem. Az amerikai flottának sikerült rábukkannia – a kérdés csak az volt, hogy tegyenek-e valamit, ezáltal felfedve magukat a szovjetek előtt.

– Nos, úgy gondolom, a stratégiát ráhagyhatjuk a szárazföldiekre. Telefonáljuk meg nekik. Mannion hadnagy, szóljon, hogy készüljenek fel, húsz perc múlva felmerülünk periszkópmagasságig. Megpróbálunk észrevétlenül megszökni, azután visszalopózni. – Mancuso közben a homlokát ráncolta. Tudta, hogy az ilyesmi sohasem könnyű. Fél órával később a Dallas rádió elküldte az üzenetét.

Z140925ZDEC

SZIGORÚAN TITKOS THEO

F:USS DALLAS

C: COMSUBLANT

INFO: ATLTÉRS

LD. USS DALLAS Z090414ZDEC

1. RENDHAGYÓ KONTAKTUS ISMÉT FELVÉVE 0538Z DEC 13. JELENLEGI POZÍCIÓ 42° 35' SZÉLESSÉG 49° 12' HOSSZÚSÁG. IRÁNY 194 SEBESSÉG 13 MÉLYSÉG 600. KÖVETVE 24 ÓRÁN ÁT ÉSZREVÉTLENÜL. KONTAKTUS KIÉRTÉKELÉSÉNEK EREDMÉNYE: SZOVFLOTTA HORDOZÓ NAGY MÉRETŰ. GÉPKARAKTERISZTIKA SZERINT TÁJFUN OSZTÁLY. FIGYELEM KONTAKTUS ÚJ HAJTÓMŰ RENDSZERT HASZNÁL. NEM ISM NEM PROPELLERT. RÉSZLETES JELPROFIL ELKÉSZÍTVE.

2. KÖVETÉST FOLYTATJUK. KÉRÜNK ENGEDÉLYT NAGYOBB TERÜLETRE. VÁLASZRA VÁRVA 1030Z

A COMSUBLANT műveleti központja

– Pompás! – mondta magában Gallery. Visszament az irodájába, és gondosan becsukta maga mögött az ajtót, mielőtt a biztonsági telefonvonalon meghívta Washington.

– Sam, itt Vince. Ezt hallgassa meg: a Dallas jelenti, hogy követ egy újfajta, csendes hajtóművű orosz hordozót, a Grand Banktól délkeletre úgy hatszáz mérföldnyire. Irány egy-kilenc-négy, sebessége tizenhárom csomó.

– Nagyszerű! Mancuso? – kérdezte Dodge.

– Bartolomeo Vito Mancuso, a legkedvencebb digóm – erősítette meg Gallery. Mancusónak fiatal kora miatt nem volt könnyű megkapnia a parancsnoki beosztást. De Gallery kijárta neki. – Megmondtam, Sam, hogy beleváló a gyerek.

– Jézusom! Tudja, milyen közel vannak a Kijev-csoporthoz? – mondta Dodge, rápillantva a térképre.

– Egy kőhajításnyira – szólt Gallery egyetértően. – Persze az Invincible nincs túl messze tőlük, és a Pogy is odakint van. Akkor hajózott ki, mikor visszarendeltük a Scampet. Úgy érzem, a Dallasnak szüksége lesz segítségére. Az a kérdés, mennyire akarunk rámenősek lenni.

– Nem nagyon. Nézze, Vince, ezt meg kell beszélnem Dan Fosterrel.

– Rendben. Nekem... a mindenit, ötvenöt percen belül válaszolnom kell a Dallasnak. Tudja, hogy van ez. Meg kellett szakítania az üldözést, hogy felvehesse a kapcsolatot velünk, aztán vissza kell lopakodnia. Úgyhogy igyekezzon, Sam.

– Helyes, Vince. – Dodge gombokat nyomogatott a telefonon. – Itt Dodge tengernagy. Sürgősen beszélnem kell Foster tengernaggal.

A Pentagon

– Ajjaj! A Kijev és a Kirov között. Szépen vagyunk. – Harris tábornok elővett a zsebéből egy jelzőt, hogy a Vörös Októbert ábrázolja vele. A jelző kis tengeralattjárót formázott, ráerősítve egy kalózlobogó. Nemhiába volt Harrisnek különös humorérzéke. – Az elnök azt mondja, megpróbálhatjuk megtartani? – kérdezte.

– Ha el tudjuk juttatni oda és akkorra, ahova és amikor akarjuk – válaszolt Hilton tábornok. – Felvehetné vele a kapcsolatot a Dallas?

– Jó trükk, tábornok úr. – Foster a fejét rázta. Mindent a maga idejében. Először is küldjük oda a Pogyt és az Invincible-t, aztán majd meglátjuk, hogyan figyelmeztessük. Krisztus, segíts! Ha ez tartja az irányt, fejjel szalad egyenest Norfolkknak. Van vér a pucájában a fickónak. Persze, ha minden kötél szakad, megpróbálhatjuk bekísérni.

– Abban az esetben vissza kéne adnunk – mondta tiltakozóan Dodge.

– Több variációban kell gondolkodnunk, Sam. Ha nem sikerül odébb hessegetnünk, melléje kell adnunk egy csapat hajót, hogy Iván ne merjen tüzelni.

– A tenger törvényei az önök reszortja, nem az enyém – jegyezte meg Barnes tábornok, a légierő vezérkari főnöke.

– De szerintem az ilyesmit lehetne nevezni akárminek, kalózkodásnak éppúgy, mint nyílt háborúskodásnak. Hát nincs már így is eléggé túlkomplikálva a feladat?

– Jó meglátás, tábornok – mondta Foster.

~ Uraim, úgy vélem, még szükségünk van egy kis időre, hogy fontolóra vegyük a dolgot. Oké, tudom, van még időnk, most azonban közöljük a Dallasszal, hogy maradjon a sarkában, és kövesse a gazfickót – mondta Harris. – És minden sebesség- vagy irányváltoztatást jelentsen. Azt hiszem, körülbelül tizenöt percünk van még rá. Következő lépésként az útjukba küldhetjük a Pogyt és az Invincible-t.

– Rendben van, Eddie. – Hilton odafordult Fosterhez.

– Ha maga is úgy gondolja, csináljuk meg most mindjárt.

– Küldje el az értesítést, Sam – rendelkezett Foster.

– Igenis.

Dodge odalépett a telefonhoz, és utasította Gallery tengernagyot, hogy adja fel a választ.

Z141030ZDEC SZIGORÚAN TITKOS F: COMSUBLANT C: USS DALLAS LD: USS DALLAS Z140925ZDEC

1. FOLYTASSÁK A KÖVETÉST. JELENTSENEK MINDEN IRÁNY- ÉS SEBESSÉGVÁLTOZTATÁST. SEGÍTSÉG ÚTBAN.

2. „G” ELF-ADÁS JELZI HA MŰVELETI PARANCS KÖVETKEZIK.

3. KÖVETÉSI TERÜLET KORLÁTOZATLAN. BRAVÓ DALLAS CSAK ÍGY TOVÁBB. GALLERY ALTGGY.

– Oké, térjünk át erre – mondta Harris. – Nem egészen világos, hogy miben sántikálnak az oroszok, igaz-e?

– Ezt hogy érti, Eddie? – kérdezte Hilton.

– Itt van például a haderő összetétele. Ezeknek a felszíni hajóknak a fele légi és felszíni elhárító, és nem tengeralattjáró-elhárító. És egyáltalán, minek kell ehhez a Kirov? Zászlóshajónak csinos, persze, de hát annak megfelelne a Kijev is.

– Beszéltünk mi már erről – jegyezte meg Foster. ☐Végigvettük az összes lehetőségüket, hogy milyen járművekkel tudnak nagy sebességgel eljutni ilyen távolságba, és bevetettek mindent, ami volt. Vonatkozik ez az ideküldött tengeralattjáróikra is, a fele felszíni elhárító, tengeralattjáró ellen nem igazán jó. Ez tehát az oka, Eddie, tudniillik, hogy Gorskov mindent ide akart küldeni, amit csak tudott. Egy kevésbé jó hajó is jobb, mint a semmi. Még egy öreg Echo is szerencsével járhat, amiért Szergej minden este térdre borulva imádkozik, ezt lefogadom.

– Még ha így is van, három csoportra osztották a felszíni erőiket, mindegyikben vannak légvédelmi és felszíni elhárító elemek, de kevés a tengeralattjáró-elhárító. Még Kubából sem küldték ki a tengeralattjáró-elhárító repülőgépeiket. Nos, ez elég különös – vélte Harris.

– Az lerántaná róluk a leplet. Egy döglött tengeralattjárót sohasem keresünk repülővel – lehet, hogy ők igen, de ha egy osztály Medve felszállna Kubából, az elnök begorombulna – mondta Foster. – Olyannyira nyugtalanítanunk kellene őket, hogy semmire sem jutnának. Számunkra ez csak műszaki kérdés, de ők mindenbe beleviszik a politikát.

– Igaz, de ez még mindig nem magyarázza meg. Azok a tengeralattjáró-elhárító hajók és helikopterek, amelyekkel rendelkeznek, úgy szonároznak, mint az őrült. Keresgetni persze döglött tengeralattjárót így is, de az Október még él, nem?

– Nem értem, Eddie – mondta Hilton.

– Ilyen helyzetben maga hogyan keresne egy elbitangolt tengeralattjárót? – tette fel Harris a kérdést Fosternek.

– Hát nem így – szolt Foster egy pillanatnyi szünet után. – A tengerfelszíni erők aktív szonárja jóval azelőtt, hogy hatásos közelségbe kerülnének, elijesztené a hajót. A rakétahordozóknak elég nagy erejű a passzív szonárja. Meghallaná, hogy jönnek, és meglógná előlük. Igaza van, Eddie, színlelés ez az egész.

– Akkor meg mi a francot akarnak a felszíni hajókkal? – kérdezte Barnes.

– A szovjet haditengerészeti doktrína mindig is felszíni erőkkel támogatta a tengeralattjáró-műveleteket – magyarázta Harris. – Gorskov elég jó elméleti taktikus, néha egész találékony is. Már évekkal ezelőtt kijelentette, hogy a tengeralattjárók hatékony bevetéséhez külső, légi vagy felszíni támogatás kell. Itt most légierőt, ilyen messzire hazulról, nem használhatnak, és különben is kétséges lenne a hatásfoka. Tudják viszont, hogy merre tart a keresett tengeralattjárójuk, hisz azoknak a kikötőinknek a száma, ahová befuthatna, limitált, s ezeknek a bejáratát egytől egyig elálltak az ötvennyolc vadász-tengeralattjárójukkal. A felszíni erők célja tehát nem az, hogy részt vegyenek a vadászatban. Az a céljuk, hogy megakadályozzanak bennünket a tengeralattjáróik zaklatásában. Ezt elérhetik azzal, hogy figyelik mindazon körzeteket, ahol ott vagyunk, és minden mozdulatunkat ellenőrzik. Okos húzás. Mert hiszen kénytelenek vagyunk szemmel tartani őket, nem? És mivel „mentési” akciót folytatnak, nekünk is azt kell csinálnunk, amit nekik, tehát szonározunk, ők meg lehallgatják és a saját hasznukra fordítják. Egyenesen a kezükre játszunk.

– Miért? – kérdezte újra Barnes.

– Megígértük nekik, hogy segítünk a keresésben. Ha megtaláljuk a hajójukat, elég közel lesznek, hogy rájöjjenek erre, ráálljanak és tüzeljenek – mit tehetnénk ellene? Semmit. Mint mondtam tehát, elsősorban a tengeralattjáróikkal kutatnak, s azok fognak lőni is. A felszíni flotta elsődleges célja ily módon az, hogy vigyázzon a tengeralattjáróikra és minket elvonjon tőlük. Másodsorban hajtóként is szerepelhet, felferi és a vadászok elé kergeti a vadat – s mivel szonározunk, mi is a segítségükre leszünk ebben. – Harris elismerően csóválta meg a fejét. – Nem rossz, mi? Ha a Vörös Október meghallja őket, irány a legközelebbi kikötőnk, és ott aztán csapdába szalad. Dan, mik az esélyei, mondjuk, annak, hogy Norfolkba igyekezve elkapják?

– Rengeteg a vadászuk a kikötőink előtt. Igaza van, Eddie. Jó esélyük van rá. A felszíni erőink nem lesznek a közelben, hogy segíthessenek neki. Tengeralattjáróink pedig nem tudják, miről van szó, nem mondtuk meg nekik, de ha tudnák is, mit tehetnének? Nyissanak tüzet orosz tengeralattjárókra – és robbantsanak ki egy világháborút? – Foster nagyot szusszantott. – Figyelmeztetnünk kell az Októbert.

– Hogyan? – kérdezte Hilton.

– Szonárral, gertrud üzenettel – javasolta Harris. Dodge tengernagy a fejét rázta. – Meghallaná az egész hajóban. Továbbra is az a feltételezésünk, hogy csak a tisztek vannak benne az összeesküvésben, ha pedig a legénység rájönne a furfangra, bármi megtörténhetne. Nem vethetnénk be a Nimitzet, és az Ameriát hogy odébb keressék őket a partoktól? Nemsokára ideérnek. A fenébe is! Ha már eddig eljutott a fickó, nem akarom, hogy itt lőjék szét a partnál.

– Ez lehetetlen – mondta Harris. – A Kirov megleckéztetése óta nagyon szelídek. És okosan teszik. Ha agresszív lépésre szánjuk el magunkat, mi leszünk a rossz fiúk.

– És ha egyszerűen figyelmen kívül hagynánk a felszíni erőiket? – kérdezte Maxwell.

– Nem lehet – felelte Hilton, ebből rájönnének, hogy tudjuk, miben sántikálnak. Azonkívül muszáj figyelünk őket. Elvileg mindenképpen fenyegetést jelentenek. Annyit tehetünk, hogy színleg elküldjük az Invincible-t. Hazaereszthetjük, hiszen a Nimitz és az America hamarosan belép a képbe. A felszíni flottájukon túl, a tenger iránt állítjuk az Invincible-t, mintha hazafelé tartana, ám éppen rá az Október irányára. Persze azt még mindig ki kell találnunk, hogyan lépjen kapcsolatba vele. Nos, uraim, egyetértetek abban, hogy kiküldjük az Invincible-t és a Pogyt a Vörös Október elé?

Az Invincible

– Milyen messze van tőlünk? – kérdezte Ryan.

– Kétszáz mérföldre. Tíz óra alatt odaérünk. – Hunter kapitány bejelölte a pozíciót a térképen. – A Pogyt kelet felé tart, egy órával utánunk ő is randevúzat a Dallasszal. Mire az Október megérkezik, nagyjából száz mérföldre keletre leszünk ettől a felszíni csoporttól. A fenébe is, a Kijev és a Kirov mindössze száz mérföldnyire van tőle keletre, illetve nyugatra.

- Gondolja, hogy a kapitánya tudja ezt? – nézett Ryan is a térképre.
- Nem valószínű. Mélyen van, és a passzív szonárjaik nem olyan jók, mint a mieink.
- Figyelmeztetnünk kell – mondta White tengernagy, a műveleti parancsra pillantva. – Még hozzá akusztikai eszközök igénybevétele nélkül.
- De hogyan, a fenébe is? Rádióval olyan mélyre nem lehet lenyúlni – mérgelődött Ryan. – Ezt még én is tudom. Hogyan lehet kapcsolatot teremteni egy tengeralattjáróval?
- Barclay kapitány kiegyenesedett. – Uraim, mi nem egy tengeralattjáróval akarunk kapcsolatot teremteni, hanem egy emberrel.
- Mire gondol? – kérdezte Hunter.
- Mit tudunk Marko Ramiuszról? – húzta össze a szemét Barclay.
- Tipikus cowboy, aki azt képzelem, a vízen is tud járni – felelte Carstairs kapitány.
- És az élete nagy részét vadász-tengeralattjárókon töltötte – tette hozzá Barclay. – Marko az életét tette rá, hogy be tud lopakodni egy amerikai kikötőbe észrevétlenül. Nos, meg kell ingatnunk ebben a hitében.
- Előbb beszélünk kell vele! – csattant fel Ryan.
- Fogunk is – mosolygott Barclay, amint az ötlet végleg körvonalazódott a fejében. – Ramiusz eredetileg vadász-tengeralattjáró parancsnok volt. Az agya még mindig arra jár, miképp támadhatná meg az ellenséget, és hogyan teheti ezt a legkönnyebben egy tengeralattjáró-parancsnok?
- Hogyan? – kérdezte Ryan.

Barclay megadta a választ. Részletesen megtárgyalták a dolgot, majd Ryan jóváhagyásért rádiózott Washingtonba. Gyors technikai információcsere következett. Az Invincible-nek nappal kellene randevúznia, erre pedig nincs idő. A műveletet tizenkét órával előbbre hozták. A Pogy csatlakozott az Invincible-hez, és szonárőrséget állt tőle húsz mérfölddel keletre. Éjfél előtt egy órával az észak-michigani ELF-adó üzenetet továbbított: „G”.

Húsz perccel később a Dallas felmerült a felszín közelébe, hogy fogadja a parancsot.

A TIZENHARMADIK NAP, DECEMBER 15. SZERDA

A Dallas

- Bolond Iván! – kiáltott fel megint Jones. – Balra fordul.
- Oké, mindent leállítani – rendelkezett Mancuso, kezében tartva a parancsot, amelyet órák óta újra és újra elolvasott. Nem értette.
- Minden leáll, uram – nyugtázta a kormányos.
- Mindent teljes hátramenetbe!
- Mindent teljes hátramenetbe, uram. – A kormányos ábrázatán értetlenség tükröződött.
- A légénység a Dallas minden pontján zajt hallott, a szelepek erős zaját, ahogy kinyíltak és gőzt eresztettek a turbinák lapátjaira, igyekezték ezzel ellenkező irányba forgatni a hajócsavart. A hajótest megrázkódott és a hátsó részből kavitációs neszek hallatszottak.
- Kormányt jobbra!
- Igenis, kormányt jobbra.
- Irányítás, itt a szonár. Kavitalunk – mondta Jones a mikrofonba.
- Világos, szonár! – ugatott vissza Mancuso. Nem értette a parancsot, és ő dühbe jött azoktól a dolgoktól, amiket nem értett.
- A sebesség csökkent négy csomóra – jelentette Goodman hadnagy.

– Kormányt középbe, mindent leállítani!

– Kormányt középbe, értettem, mindent leállítani, értettem – válaszolta azon nyomban a kormányos. Nem szeretne volna, ha a kapitány üvöltözik vele. – A kormány középben, uram.

– Jézus segíts! Mit művel a kapitány? – mondta Jones a szonárközpontban.

Mancuso egy pillanat múlva a szonárnál termett.

– Kapitány, ez még mindig balra fordul. A farunknál van, mivel elfordultunk – jegyezte meg Jones a tőle telhető legnagyobb közönnyel, amely már-már szemrehányó volt.

– Felverjük a madarat, Jonesy – mondta Mancuso hűvösen.

Te vagy a főnök, gondolta Jones, de volt annyi esze, hogy tartsa a száját. A kapitányon látszott, hogy legszívesebben nekirontana valakinek, és Jones már így is egy hónapra való béketúrést vett igénybe. A vontatott szonárra kapcsolta a telefonját.

– A gépzajok halkulnak, uram. Egyre lassabban halad. – Jones megállt. Közölnie kellett még valamit. – Több mint valószínű, hogy meghallott minket.

– Ez volt a célunk – felelte Mancuso.

A Vörös Október

– Kapitány, egy ellenséges tengeralattjáró! – kiáltotta a micsman.

– Ellenséges? – kérdezte Ramiusz.

– Amerikai. Bizonyára követett minket, és amikor fordultunk, le kellett maradnia, hogy elkerülje az ütközést. Feltétlenül amerikainak kell lennie, nagyjából a bal oldali orr-résznél van, érzésem szerint egy kilométeres távolságon belül.

Átnyújtotta Ramiusznak a fejhallgatóját.

– 688-as – mondta Ramiusz Borogyinnak. – Hogy a fene vinné el! Az elmúlt két órában bukkanhatott a nyomunkra. Átkozott balszerencse.

A Dallas

– Oké, Jonesy, vesse jenkikeresés alá – adta ki személyesen az utasítást Mancuso az aktív szonáros keresésre. A Dallas még tovább fordult, azután majdnem teljesen megállt.

Jones egy pillanatig habozott, majd engedelmeskedett.

Ping! – Hangenergia-hullám indult el a célpont felé.

Pong! – A hullám visszaverődött a vastag acél hajótörzsről, és visszaérkezett a Dallashoz.

– Távolság a célponttól ezerötven yard – mondta Jones. Az érkező impulzust a BC-10-es komputer dolgozta fel, és eredményül néhány hozzávetőleges adatot mutatott. – A célpont alakja megegyezik a Tájfűző osztályú hordozó-tengeralattjárókéval. A hajó megállt.

Mindezt alátámasztotta hat további szonárpróba.

– Fejezze be a méréseket – mondta Mancuso. Az, hogy a Vörös Októbert előzőleg pontosan értékelte, némileg megnyugtató volt. De nem nagyon.

Jones kikapcsolta a berendezést. Mi a fenének kellett ezt csinálnom, töprengett.

A Vörös Október

Mostanra már mindenki tudta a Vörös Októberen, hogy megtalálták őket. A becsapódó szonárhullámok átvisszhangzottak a hajótörzsen. Nem kellemes hang ez egy tengeralattjárós fülének. Főleg ha bajok vannak a reaktoral, vélte Ramiusz. Ámbátor ezt továbbra is kihasználhatná...

A Dallas

– Valaki van a felszínen – szólt hirtelen Jones. – Honnan a pokolból kerültek ide? Kapitány, egy perccel ezelőtt semmi, de semmi nem volt ott, most meg hajtóműhangokat érzek. Ketten lehetnek, vagy többen – talán két teknő... meg még valami nagyobb. Mintha lesben állva várnának ránk. Egy perccel ezelőtt még mozdulatlanul álltak. A mindenségit! Semmit sem hallottam.

Az Invincible

– Egész jól időzítettünk – mondta White tengernagy.

– Mázlink volt? Jegyezte meg Ryan.

– A játékhoz szerencse kell, Jack.

Elsőként a brit Bristol fogta fel a két tengeralattjáró hangját és észlelte a Vörös Október fordulását. Még ötmérföldes távolságból is alig-alig volt kimutatható a tengeralattjárók jelenléte. A Bolond Iván manőver három mérfölddel odébb ért véget, és a Dallas aktív szonárjának jeleit elfogva, a felszíni hajók kiváló helyzet-meghatározást készíthettek.

– Két helikopter útban van, uram – jelentette Hunter kapitány. – Még egy perc, és a kijelölt ponton lesznek.

– Értesítse a Bristolt és a Fife-ot, hogy álljanak tőlünk szélirányba. Azt akarom, hogy az Invincible közöttük és az Október között legyen.

– Igenis, uram.

Hunter továbbította a rendelkezést a rádiószobába. A rombolóok a kísérőhajókon meglepőnek fogják tartani az utasítást, miszerint egy repülőgép-hordozó fogja oltalmazni a rombolókat.

Alig néhány másodpercre rá két Sea King helikopter állt meg lebegve a levegőben, ötven láb magasságban a tengerfelszín fölött, kábelek végére erősített merülő szonárokat bocsátva alá. Ezek a lokátorok teljesítményükben messze elmaradnák a hajószonárok mögött. Az adatokat digitális kapcsolat révén juttatták el az Invincible parancsnoki központjába.

A Dallas

– Angolok! – kiáltotta Jones. – Azt hiszem, egy helikopter, a 195-ös. Ezek szerint az a nagy hajó, ami délebbre van, az egyik bébi-hordozójuk, uram, két teknő kíséretében. Mancuso bólintott.

– Az Invincible. Részt vett a CSINOS DELFIN-ben. Az angolok legjobb tengeralattjáró-elhárító profi csapata.

– A nagy hajó ebbe az irányba tart, uram. A műszerek szerint tízcsomós sebességgel. A helikopterek – kettő mindkettőnket bemértek. Más tengeralattjáró nincs a környéken.

Az Invincible

– Pozitív szonárkontaktus – hallatszott a mikrofonból. – Két tengeralattjáró kétféle távolságban az Invincible-től, irányuk nulla-kettő-nulla.

– Most jön a neheze – mondta White tengernagy. Amint az Invincible az egyenes útiránytól kissé balra térve lassan észak felé haladt, a két tengeralattjárót megközelítendő, Ryan a négy angol tiszt társaságában, akik ismerték a küldetés célját, a parancsnoki hídon állt, alattuk, a parancsnoki központban a flotta tengeralattjáró-elhárító tisztjével. Mind az öten erős messzelátókkal pásztázták a környező területet.

– Gyerünk, Ramiusz kapitány – mondta halkán Ryan.

– Úgy hírlík, menő vagy. Hadd lássuk!

A Vörös Október

Ramiusz visszatért a vezérlőterembe, és szemöldök ráncolva nézegette a tengerészeti térképet. Hogy nyomára bukkant egy kóborló amerikai Los Angeles, az még csak hagyján, de egyenest a karjai közé szaladt egy kisebbfajta különítménynek is. Ráadásul angol hajók. Ugyan miért?

Talán gyakorlatoznak. Az amerikaiak gyakran működnek együtt az angolokkal, és az Október pusztán véletlenségből pottyanhatott a verembe. Először is ki kell tértie előlük, még mielőtt a tettek mezejére léphetne. Ilyen egyszerű a dolog. Vagy mégsem? Egy vadász-tengeralattjáró, egy hordozó, két romboló. Vagy van még más is? Meg kell tudnia, mielőtt megpróbálná lerázni őket. Egyébiránt ezzel bebizonyíthatná nekik azt is, hogy nem fél, hogy ha úgy akarná, ő vadászhatna rájuk.

– Borogyn, felmegyünk periszkópmagasságba. Mindenki a helyére.

Az Invincible

– Gyerünk föl, Marko – türelmetlenkedett Barclay. Mondanivalónk van a számodra, öregfiú.

– A hármas helikopter jelenti, hogy a tengeralattjáró emelkedik – hallatszott a mikrofonból.

– Na végre! – vágott rá Ryan a korlátra. White felvett egy telefonhallgatót.

– Hívja vissza az egyik helikoptert.

A Vörös Októbertől való távolságuk másfél mérföldre csökkent. Az egyik Sea King felemelkedett, majd körbe-körbe keringett, miközben visszahúzta a lebocsátott szonárt.

– Kontaktus mélysége ötszáz láb. Lassan emelkedik.

A Vörös Október

Borogyn lassan szivattyúzta ki a vizet az Október mélységszabályozó tartályaiból. A tengeralattjáró négy csomóra növelte a sebességét. A sztarpom óvatosan engedte fel a hajót, Ramiusz pedig orral egyenesen az Invincible felé irányította.

Az Invincible

– Hunter, nem felejtett még el morzézni? – érdeklődött White tengernagy.

– Azt hiszem, nem, tengernagy úr – válaszolta Hunter. Mindenki egyre izgatottabb lett. Micsoda lehetőség!

Ryan nagyot nyelt. Az elmúlt néhány órában, amíg az Invincible egy helyben állt a hullámzó tengeren, teljesen felkavarodott a gyomra. A hajóorvostól kapott tabletták segítettek, de most ez az izgalom csak rontott az állapotán. A híd mintegy nyolcvan láb magasságban volt a tengerszint fölött. Sebaj – gondolta, ha rókáznom kell, semmi sem állja az útját.

A Dallas

– Pattogó hangok a törzsből, uram – mondta Jones. – Azt hiszem, emelkedik.

– Emelkedik? – csodálkozott egy pillanatig Mancuso.

– Hát persze, stimmel. Ez egy cowboy. Látni akarja, mivel került szembe, mielőtt megpróbál kereket oldani. Fogadni mernék, hogy gőze sincs, hol voltunk mi az elmúlt két napban. – A kapitány előrement a harcálláspontba.

– Úgy tűnik, felmegy, kapitány – mondta Mannion, szemét a rohamirányítón tartva. – Az ostoba! – Mannionnak megvolt a véleménye azokról a tengeralattjáró-kapitányokról, akiknek a periszkóp a mindene. A kellelénél mindig több időt töltenek a külvilág szemlélésével. Kíváncsi volt, ebből vajon mennyi a tengeralattjárózás kényszerű bezártságából következő természetes reakció, a készletés, hogy meggyőződjenek róla, valóban megvan-e még a világ odafönt, és a műszerek jól működnek-e. Vitán felül emberi dolog, gondolta Mannion, ám ezáltal könnyen támadhatóvá válsz...

– Mi is fölme gyünk, kapitány?

– Igen. Lassan és óvatosan.

Az Invincible

Az égbolton fodros fehér felhők ültek, alsó peremük esővel fenyegetően szürke. Húszcsomós délnyugati szél fúj, amely fehér tarajú, sötét, hat láb magas hullámokat korbácsolt a vízen. Ryan látta, hogy a

szélirányban lévő Bristol és Fife tartja a helyét. A kapitányaik bizonyára mormognak az orruk alatt egy-két keresetlen szót. Az amerikai kísérőhajók, melyeket az előző nap leválasztottak, már útban voltak, hogy randevúzzanak a New Jerseyvel.

White ismét felvette a telefont.

– Kapitány, azonnal tudni akarok róla, ha a célpont környékéről radarvisszajelzést kapunk. Mindent, ami csak a fedélzeten van, irányítsanak a tengernek arra a körzetére. Tudni akarok továbbá bármilyen, ismétlem, bármilyen, arról a területről érkező szonárjelzésről... Nagyon helyes. A célpont mélysége? Nagyszerű. Hívja vissza a második helikoptert is. Azt akarom, hogy mindkettőjük szél felől álljon.

Abban egyetértésre jutottak, hogy az üzenet leadásának legmegfelelőbb módja a villanólámpával történő továbbítás lehet. Kizárólag az veheti így a jeleket, aki felé irányítják őket. Hunter odament a fénymorzéhoz, kezében a papírral, amelyet Ryan adott neki. Az írrok altisztet és a híradósokat, akiknek rendszeren itt a helyük, most elküldték.

A Vörös Október

- Harminc méter, parancsnok elvtárs – jelentette Borogyin.
- Periszkópot – mondta Ramiusz higgadtan.

A hidraulikus emelő sziszegő hangot adva kitolta az olajozott fémcsövet. A kapitány, amint lehajolt, hogy belenézzen a szemlencsébe, átnyújtotta sapkáját az ügyeletes tisztnek.

– Szóval, van itt három imperialista hajó. Őfelsége hordozója, az Invincible. Ilyen nevet adni egy hajónak! Még hogy „győzhetetlen”! – gúnyolódott a hallgatósága előtt. – Két kísérő. A Bristol, meg egy County osztályú cirkáló.

Az Invincible

- Periszkóp jobbra! – hallatszott a mikrofonból.
- Látom! – mutatott rá Barclay a pontra. – Ott van! Ryan erőlködve kutatott.
- Megvan!

Olyan volt, mint a vízből függőlegesen kiálló kis seprűnyél, körülbelül egymérföldes távolságban. Ahogy a hullámok leereszkedtek róla, kitűnt, hogy a periszkóp legalsó, még látható része kihasasodik.

- Hunter – szólalt meg hirtelen White.

Ryan balján a kapitány ütemesen zongorázni kezdett a fény villanásokat kapcsoló billentyűn.

A Vörös Október

Ramiusz nem vette észre rögtön. A horizont teljes körvonalán végigmenve más, eddig fel nem fedezett hajó vagy repülőgép után kutatott. Amikor végére ért a körnek, szeme elkapta a villogó fényt. Hirtelenében megpróbált magyarázatot találni a jelzésre, s csak egy pillanattal később eszmélt rá, hogy egyenesen felé irányul.

AAA AAA AAA VÖRÖS OKTÓBER VÖRÖS OKTÓBER FOGJA A JELZÉST FOGJA A JELZÉST KÉRJÜK BOCSÁSSON KI RÁNK EGY AKTÍV SZONÁROS HANGJELET HA FOGJA A JELZÉST KÉRJÜK BOCSÁSSON KI RÁNK EGY AKTÍV SZONÁROS HANGJELET HA FOGJA A JELZÉST AAA AAA AAA VÖRÖS OKTÓBER VÖRÖS OKTÓBER FOGJA A JELZÉST FOGJA A JELZÉST

Az üzenet tovább ismétlődött. A fényjelek szaggatottak voltak és zavartak. Ramiusznak ez nem tűnt fel. Fejben értelmezte az angol jeleket, először arra gondolva, hogy az amerikai tengeralattjárónak szólnak. Ujjizületei a periszkóp fogantyúin elfehéredtek, amikor lefordította magában az üzenetet.

– Borogyin – szólalt meg végül, miután már negyedszer is elolvasta a szöveget. – A francba! Beragadt a periszkóp távolságmérője. Lőjön ki az Invincible-re egy hullámot, hogy felbecsülhessük.

Ping!

Az Invincible

– Egy ping a kontaktuskörzetből, uram. Valószínű, hogy szovjet – hallatszott a mikrofonból. White felemelte a telefont.

– Köszönöm. Továbbra is jelentsenek mindent. – Letette a hallgatót. – Nohát, uraim...

– Rájött! – kiáltott fel Ryan. – A Krisztus szerelmére, küldjük a többit is!

– Máris – vigyorgott Hunter, mint egy félnótás.

VÖRÖS OKTÓBER VÖRÖS OKTÓBER AZ EGÉSZ FLOTTÁJA ÜLDÖZI, AZ EGÉSZ FLOTTÁJA ÜLDÖZI ÚTVONALÁN TÖBB HAJÓ IS VÁRAKOZIK TÖBB VADÁSZ-TENGERALATTJÁRÓ TÁMADÁSRA KÉSZEN VÁRAKOZIK, ISMÉTELEM TÖBB VADÁSZ-TENGERALATTJÁRÓ TÁMADÁSRA KÉSZEN VÁRAKOZIK. MENJEN É33 NY75-RE HAJÓINK VÁRJÁK OTT. ISMÉTELEM MENJEN É33 NY75-RE HAJÓINK VÁRJÁK OTT HA MEGÉRTETTE ÉS BELEEGYEZIK KÉRJÜK ADJON LE EGY ÚJABB HANGJELET

A Vörös Október

– Távolság a célponttól, Borogyin? – kérdezte Ramiusz. Az üzenet egyre ismétlődött, és ő azt kívánta, bárcsak lenne valamivel több ideje.

– Kétezer méter, kapitány elvtárs. Szép nagy darab célpont, ha éppen... – A sztarpomban, ahogy a parancsnoka arcába nézett, bennakadt a szó.

Tudják a hajónk nevét – töprengett Ramiusz, tudják, hogy mi a hajónk neve! Tudták, hogy hol találnak meg minket – pontosan tudták! De honnan? Miféle technikájuk lehet az amerikaiaknak? Mióta követ minket a Los Angeles? Dönts... döntened kell!

– Még egy pinget a célpontra, elvtárs.

Az Invincible

– Újabb ping, tengernagy úr.

– Köszönöm. – White Ryanhez fordult. – Nohát, Jack, úgy tűnik, jól kalkulált. Pompás!

– Egy frászt kalkuláltam, gróf úr! Igazam volt! Azt a kurva mindenségit! – Ryan minden baját feledve a levegőbe lendítette a karjait. Aztán lehiggadt. – Elnézést, tengernagy úr. Van még néhány elintéznivalónk.

A Vörös Október

Az egész flottája üldözi... Menjen É33 NY75-re. Mi a csuda történik itt? – töprengett Mancuso, elcsípve a második jeladás végét.

A Dallas

– Irányítás, itt a szonár: pattogó hangok a célpontból. Változtatja a mélységét. Hajtóműhangok erősödnek.

– Periszkópot vissza! – Mancuso felemelte a telefont. – Jól van, szonár. Van még valami, Jones?

– Semmi, uram. A helikopterek elmentek, a felszíni hajókról többé semmi jelzés. Mi volt ez, uram?

– Fogalmam sincs. – Mancuso a fejét csóválta, mialatt Mannion visszaállította a Dallast a helyes irányba, hogy tovább követhessék a Vörös Októbert. Mi az ördög ez az egész? Miért adott le jelzéseket egy angol hordozó egy orosz tengeralattjárónak? És miért irányította egy találkozóhelyre a Carolinákkal szemben? Kinek a tengeralattjárói állják az útját? Csak nem...? Ez képtelenség. Egész egyszerűen képtelenség...

Az Invincible

Ryan az Invincible híradószobájában volt.

„HÁROMKIRÁLYOK AZ OLÜMPOSZNAK – ütötte be egy speciális kódoló készülékbe, melyet a CIA küldött vele. – A MAI NAPON JÁTSZOTTAM A MANDOLINOMON. EGÉSZ JÓL HANGZOTT. TERVEZEK EGY KIS KONCERTET A SZOKÁSOS HELYEN. JÓ KRITIKÁRA SZÁMÍTOK. UTASÍTÁSOKRA VÁRVA.”

Ryan nemrég még nevetett a kódszavakon, amelyeket itt használnia kellett. Most azonban valami máson nevetett.

A Fehér Ház

– Tehát Ryan úgy számít, hogy sikerül – állapította meg Pelt. – Eddig minden a terv szerint megy, de azért nem a biztos sikert jelentő kódcsoporthoz használta. Az elnök kényelmesen hátradőlt.

– Tisztességes ember. Valami mindig közbejöhethet. Mégis, el kell ismernie, hogy a dolgok állása valóban biztató.

– Őrütség ez a terv, amivel a vezérkari főnökök előhozakodtak, uram.

– Meglehet, de maga már napok óta próbál hibát találni benne, és ez idáig sikertelenül.

Az Invincible

„OLÜMPOSZ A HÁROMKIRÁLYOKNAK. SZERETEM A RÉGI STÍLUSÚ MANDOLINMUZSIKÁT. A KONCERT JÓVÁHAGYVA” – szöveg az üzenet.

Ryan hátradőlt, és kényelembe helyezkedve kortyolgatta a brandyjét.

– No, eddig rendben van. Kíváncsi vagyok, mi a terv következő része.

– Gondolom majd Washington tudatja velünk – mondta White tengernagy. – Most mindenestre vissza kell fordítanunk a kormányt nyugatnak, hogy az Október és a szovjet flotta közé kerülhessünk.

Az Avalon

Ames hadnagy az Avalon orrán lévő kicsiny ablakon keresztül tanulmányozta a környéket. Az Alfa tőle balra helyezkedett el. Nyilvánvaló volt, hogy az első és súlyos sérülés a hajó farát érte. A propeller egyik szárnya letört, az alsó kormánylapát pedig darabokra volt szaggatva. Lehet, hogy az egész farrész levált, ezt azonban nehéz volt megállapítani a rossz látási viszonyok között.

– Lassan haladunk előre – mondta Ames, miközben beállította a vezérlőberendezést. Mögötte egy zászlós és egy altiszt figyelte a műszereket, készülve, hogy kibocsássák a manipulátor-kart, melyet még indulás előtt csatlakoztattak rájuk. A manipulátor-kar televíziós kamerával és fényszórókkal volt felszerelve. Ezek révén valamivel szélesebb látómezőt nyertek, mint amit a hajóablakok engedtek. A mentőhajó egycsomós sebességgel kúszott előre. A látótávolság alig húsz yard volt, dacára a milliógertyás fényerősségű világosságot kibocsátó orrlámpáknak.

A tengerfenéknek ez a pontja sziklával tarkított alluviális hordalékból állt. Az egyetlen dolog, ami megakadályozta az Alfát abban, hogy tovább csússzon lefelé, szemmel láthatóan a tornya volt, amely, mint egy ék, a tengerfenékbe fúródott.

– Szentséges atyaúristen! – Az altiszt vette észre először. Egy repedés volt az Alfa testén – legalábbis úgy tűnt.

– Reaktorszerencsétlenség – mondta Ames, tárgyilagos hangjában klinikai közönnnyel. – Valami átégette a hajótestet. Uram atyám, pedig az titánból van! Az égés belülről kifelé hatolt. Ott van még egy, két kiégés. Ez még nagyobb, jó egy yard széles. Nem kétséges, hogy mi végzett vele, fiúk. – Ames rápillantott a mélységmérőre: 1880 láb. – Megy a magnó?

– Igen, főnök – válaszolta a szerelő. – Csúnya egy halál. Szerencsétlen ürgék.

– Attól függ, mire készültek. – Ames az Avalonnal körüljárta az Alfa orrát, óvatosan kezelve az irányító propellert, hogy leereszkedhessen a másik oldalon, tulajdonképpen rá a halott tengeralttjáró tetejére. – Látszik valami törés a hajótesten?

– Nem – válaszolta a zászlós, csak a két kiégés. Kíváncsi volnék, mi lehetett a baj okozója.

– A Kína-szindróma. Ez egyszer tényleg bekövetkezett.

Ames a fejét csóválta. Ha van egyáltalán valami, amit a haditengerészetnél mindenkinek a szájába rágunk a reaktorokkal kapcsolatban, akkor az a biztonságosság állandó szem előtt tartása.

– Vigye rá a transzduktort a törzsre. Megnézzük, van-e valaki életben odabent.

– Igenis. – A szerelő a műszereken munkálkodott, míg Ames megpróbálta helyben tartani az Avalont. Egyik feladat sem bizonyult könnyűnek. A mentőhajó majdhogynem rajta ült a tornyon. Ha vannak túlélők, a vezérlőteremben kell lenniük, vagy még előrébb. A hajó farában nem maradhatott élő ember.

– Rendben, működik.

Mindhárman reménykedve, feszülten figyeltek. Az ő dolguk a kutatás és mentés volt, és lévén maguk is tengeralattjárósok, komolyan vették ezt.

– Talán alszanak. – A zászlós bekapcsolta a lokalizáló szonárt. A nagyfrekvenciájú hullámok mindkét hajón áthangzottak. Ez a hang még a holtat is feléleszti, de nem jött felelet. A Politovszkij oxigéntartaléka már egy nappal előbb kimerült.

– Ez van – mondta halkán Ames. Mialatt fölfelé manőverezett, a szerelő bevonta a manipulátor-kart, és megfelelő helyet keresett, hogy ledobjon egy szonártranszpondert. Szándékukban állt visszatérni, ha az időjárás jobbra fordul odafönn. A haditengerészet semmi áron nem mulasztaná el ezt a lehetőséget, hogy megvizsgáljon egy Alfát, a Glomar Explorer pedig úgyszólván kihasználhatatlanul ücsörög valahol a nyugati parton. Vajon kiküldik majd ide? Ames lefogadta volna, hogy ki.

– Avalon, Avalon, itt a Scamp. – A gertrud hangja torz volt, de érthető. – Azonnal visszatérni. Vétel.

– Scamp, itt az Avalon. Megyünk.

A Scamp épp az imént vett egy ELF-üzenetet, és nyomban felemelkedett, hogy rádióon foghassa a műveleti parancsot. „INDULJANAK TELJES SEBESSÉGGEL É33 NY75-RE.” Indoklás semmi.

CIA-központ

– BÍBOROS még él – mondta Moore Ritternek.

– Nagyon örülök. Ritter leült.

– Már úton van egy újabb üzenete. Ezúttal nem öngyilkos eljárással továbbította. Talán megjed egy kicsit attól, hogy kórházba került. Ismét felkínálom neki, hogy kiszöktetjük.

– Megint?

– Fel kell kínálnunk, Bob.

– Tudom. Néhány évvel ezelőtt én magam is felkínáltam. Az öreg róka egyszerűen nem akarja abbahagyni. Tudja, hogy megy ez, van, akinek lételeme a veszély. Vagy talán még nem adta ki minden dühét... Épp most kaptam egy telefonhívást Donaldson szenátortól. – Donaldson a hírszerzést felügyelő szenátusi bizottság elnöke volt.

– Nocsak.

– Tudni akarja, mit tudunk mi arról, hogy mi folyik itt. Nem akarja bevenni a mesét a mentőakcióról, és úgy gondolja, mi többet is tudunk.

Moore bíró hátradőlt a székében.

– Kíváncsi vagyok, vajon kinek a fejében fogant meg ez az ötlet.

– Hát igen. Azt hiszem, itt az ideje, hogy próbát tegyünk vele. Van is egy elgondolásom. Ennél jobb alkalom úgysem kínálkozik.

A két vezető egy órán keresztül tárgyalt. Még mielőtt Ritter elindult a Capitoliumba, engedélyt kértek az akcióra az elnöktől.

Washington, D. C.

Donaldson tizenöt percig várakoztatta Rittert az előszobájában, míg elolvasta az újságot. Azt akarta, hogy Ritter tisztában legyen a helyzetével. Ugyanis a CIA igazgatóhelyettesének néhány csípős megjegyzése a Capitoliumból kiszivárgott titkokról a connecticuti szenátort fájó pontján érintette, ezért most elhatározta, hogy megmutatja neki, mi a különbség a kinevezett tisztviselők és a választott népképviselők között.

- Elnézést, hogy megvárakoztattam, Mr. Ritter. – Donaldson nem állt fel, még csak kezét sem nyújtott.
- Semmi baj, uram. Kihasználta az alkalmat, hogy folyóiratot olvassak. Az én munkatempóm mellett nemigen jutok hozzá az olvasáshoz.
- Szóval mire készülnek a szovjetek?
- Szenátor úr, mielőtt a tárgyra térnék, előre kell bocsátanom, hogy erről a találkozásról értesítenem kellett az elnököt. Ez az információ egyedül önnek szól, uram, senki más nem szerezhet róla tudomást. Senki. Ez a Fehér Ház utasítása.
- Vannak még mások is a bizottságomban, Mr. Ritter.
- Uram, abban az esetben, ha nem adja becsületszavát – folytatta Ritter mosolyogva, nem közölhetem ezt az információt. Én a végrehajtó szervnek dolgozom, szenátor úr. Az elnöktől kapom az utasításaimat.
- Ritter remélte, hogy a rejtett magnója mindent rögzít.
- Rendben van – egyezett bele Donaldson kelletlenül. Dühítette ez a nevetséges korlátozás, de azért örült, hogy megtudhatja a híreket. – Kezdje.
- Őszintén szólva, uram, nem tudjuk egészen pontosan, hogy miről is van szó – mondta Ritter.
- Úgy? Tehát esküt tétetett velem a titoktartásra, hogy ne mondjam el senkinek, miszerint a CIA-nak fogalma sincs róla, mi a fene történik.
- Én azt mondtam, hogy nem tudjuk pontosan, miről van szó. De egynéhány dolgot igenis tudunk. Értesüléseink nagy részét az izraeliektől kaptuk, és valamit a franciáktól is. Mindkét csatornán azt tudtuk meg, hogy a szovjet haditengerészet nagy bajban van.
- Magam is értesültem róla. Elvesztettek egy tengeralattjárót.
- Legalább egyet. De ez még nem minden. Valaki véleményünk szerint átejtette a szovjet Északi Flotta műveleti részlegét. Nem merem biztosan állítani, de azt hiszem, a lengyelek voltak,
- Miért pont a lengyelek?
- Nem állítom biztosan, de mind a franciák, mind pedig az izraeliek jó kapcsolatban vannak a lengyelekkel, a lengyelek és a szovjetek között pedig régóta tartó ellenségeskedés folyik. Mindenesetre egy biztos – vagy legalábbis azt hiszem: nem nyugati hírszerző cég áll a dolog mögött.
- Tehát, mi ez az egész? – türelmetlenkedett Donaldson.
- Leginkább arra gyanakszunk, hogy valaki meghamisított valamit, hogy kirántsa a szőnyeget a szovjet haditengerészet alól. De akármi is legyen a helyzet, a játék nagyon elfajult. Mindenki a maga bőrét próbálja menteni, mondják az izraeliek. Csak, mint lehetőséget említem, szóval az én véleményem az, hogy valakik megmásították egy tengeralattjáró műveleti parancsát, aztán a hajó kapitányának nevében levelet hamisítottak, amelyben azzal fenyegetőzik, hogy kilövi a rakétáit. A különös az, hogy a szovjetek ezt bevették. – Ritter aggódalmas képet vágott.
- Persze lehet, hogy az egész épp fordítva van. Amit bizonyosan tudunk, az annyi, hogy valaki, esetleg a lengyelek, egy fantasztikusan ügyes, alattomos fortéllyal rászedték az oroszokat.
- Nem mi voltunk azok? – kérdezte Donaldson nyomtatékkal.
- Nem, uram, semmi szín alatt! Ha effélével próbálkoznánk – még ha sikerülne is, ami nem valószínű, ugyanennek a veszélynek volnánk kitéve. Így akár kirobbanthatnánk egy háborút is, és jól tudja, hogy az elnök azt nem engedélyezné.
- De lehet, hogy a CIA-ban vannak olyanok, akik nem sokat törődnek az elnökkel.
- Az én osztályomon ilyen nincs! A fejemmel játszanék. Gondolja, hogy képesek lennének végrehajtani egy ilyen műveletet, aztán sikeresen eltitkolni? Igazán mondom, szenátor úr, bárcsak meg tudnánk tenni!
- Miért épp a lengyelek, és ők miért tehetik meg?

– Már egy ideje sejtjük, hogy van a hírszerzésüknel egy szakadár csoport, amely nem szimpatizál a szovjetekkel. Lehet ennek ezer oka is. Itt van mindjárt az alapvető történelmi viszálykodásuk, azután az oroszok, úgy látszik, elfelejtik, hogy a lengyelek elsősorban lengyelek, és csak másodsorban kommunisták. Én úgy gondolom, hogy ez az egész a pápával van összefüggésben, sokkal inkább, mint a rendkívüli állapot bevezetésével. Tudjuk, hogy öreg barátunk, Andropov kezdeményezte az egyház feje elleni merényletet. A pápa nagy presztízsnyerés volt Lengyelországnak, és annyi mindent tett az országért, hogy még a párttagok is hálásak neki. Iván pedig fogta magát, és leköpte őket ezzel a gyalázzal – hát csoda, hogy haragszanak rá? Ami meg a képességeiket illeti, az emberek figyelmét általában elkerüli, milyen minőségi hírszerző szolgálatuk volt mindig is. Ők voltak azok, akik 1939-ben az Enigma-akciót végbevitték, nem az angolok. Roppant hatékonyak, ugyanazon okból, amiért az izraeliek is. Ellenség keleten, ellenség nyugaton. Biztosan tudjuk, hogy sok lengyel van Oroszországban, vendégmunkások, akik munkájukkal fizetik vissza Narmonovnak a gazdasági segélyeket. Arról is tudomásunk van, hogy számos lengyel mérnök dolgozik szovjet hajógyárakban. Megjegyzem, vicces, mert egyik országnak sincsenek nagy tengerészeti hagyományai, mégis lengyelek építenek sok szovjet kereskedelmi hajót.

– Tehát a lengyel hírszerzés babrált ki a szovjetekkel – foglalta össze Donaldson. – Nemde bár Gorskov egyike volt azoknak, akik intervenciót sürgettek?

– Igen, de valószínű, hogy ő csupán egy alkalom szülte áldozat. Az egésznek a fő célja az, hogy megszorongassák Moszkvát. Istenem, bárcsak tudnám, hogy valójában mi történt. Abból a kevésből ítélve, amit biztosan tudunk, ez az akció kész mestermunka, olyan, amiből legenda lesz. Megtesszük, ami tőlünk telik, igyekszünk, hogy kiderítsük. Ahogy az angolok, a franciák és az izraeliek is – Benny Herzog a Moszadnál már a haját tépi idegességében. Az izraeliek is be-bevetnek ilyen trükköket a szomszédjaik ellen. Persze állítják, hogy nem tudnak semmit azon kívül, amit már elmondtak. Talán így van. De az is lehet, hogy adtak a lengyeleknek némi technikai segítséget. Ahhoz nem fér kétség, hogy a szovjet haditengerészet stratégiai veszedelmet jelent Izrael számára. De több időre van szükségünk, hogy a végére járjunk. Az izraeli kapcsolat túlon túl kézenfekvő – ezért gyanús is.

– Tehát nem is tudja igazából, mi történt, csak a hogyan és a miértet sejtji.

– Szenátor úr, ez nem olyan egyszerű. Adjon még időt nekünk. E pillanatban lehet, hogy nem is akarjuk tudni. Összegezve: valaki elképesztően csúnya tréfát űzött a szovjet haditengerészetrel. Lehet, hogy csak az idegeiket akarta felborzolni, de mostanára elszabadult a kocsi. Hogyan és miért történt, nem tudjuk. Ám biztos lehet benne, hogy bárki volt is, aki elindította, minden erejével azon van, hogy eltakarítsa az árulkodó jeleket. – Ritter szerette volna, ha a szenátor most különösen figyel. – Ha a szovjetek rájönnek, kinek a keze van a dologban, alaposan vissza fognak vágni. Néhány hét múlva talán többet tudunk. Az izraeliek köszönhetnek nekünk ezt-azt, úgyhogy végül be fognak avatni minket.

– Még néhány F-15-ös meg egy század tank fejében – jegyezte meg Donaldson.

– Megéri.

– De ha nekünk nincs közünk ehhez, miért a titoktartás?

– Szavát adta, szenátor úr – emlékeztette Ritter. – Ha másért nem, hát azért, mert ha valami kiszivárog, elhiszik-e majd a szovjetek, hogy nem voltunk benne? Nem valószínű! Pedig mi civilizálni igyekszünk a hírszerző szakmát. Ezen a következőt értem: ellenségek vagyunk, eddig rendben, ám az egymással örökös konfliktusban lévő hírszerző szolgálatok túl sok olyan eszközt használnak fel, ami mindkét félre nézve veszélyes. Továbbá, ha mégiscsak rájövnenk valaha, hogy mindez hogyan történt, könnyen elképzelhető, hogy mi is be akarnánk alkalomadtán vetni.

– Ezek az okok ellentmondanak egymásnak. Ritter mosolygott.

– Ez a hírszerzés mesterségének lényege. Ha nyomára bukkanunk a tettesnek, a saját előnyünkre fordíthatjuk a tudását. Mindenesetre, szenátor úr, ön a szavát adta nekem, és én ezt közölni fogom az elnökkel, mielőtt visszaérek Langleybe.

– Helyes – mondta Donaldson, és felállt. A megbeszélés ezzel a végéhez ért. – Bízom benne, hogy a jövőbeni fejleményekről is tájékoztat majd minket.

– Ez a dolgunk, uram – állt fel Ritter.

– Valóban. Köszönöm, hogy idefáradt. Ezúttal sem ráztak kezet.

Ritter nem az előszobán keresztül ment ki a folyosóra. Megállt, hogy lepillantson a Hart-épület átriumába. A helybeli Hyattre emlékeztette. Szokásától eltérően nem lifttel, hanem a lépcsőn ment le a földszintre. Ha szerencséje van, alaposan törlesztett egy adósságot. Az autója odakint várt rá, amikor beszállt, utasította a sofőrt, hogy hajtson az FBI épületéhez.

– Szóval nem CIA-akció? – kérdezte Peter Henderson, a szenátor magántitkára.

– Nem. Hiszek neki – mondta Donaldson. – Nem olyan agyafúrt, hogy ilyesmivel kísérletezzen.

– Nem tudom, miért nem szabadul meg tőle az elnök – jegyezte meg Henderson. – Persze, ha tekintetbe vesszük, hogy miféle, talán jobb is, hogy tökkelütött. – A szenátor egyetértően bólogatott.

Mikor visszaért az irodájába, Henderson leeresztette a relaxát az ablakán, noha a nap az épület másik oldalán járt. Egy óra múltán egy arra haladó Black & White taxi sofőrje fölpillantott az ablakra, és megjegyezte magának.

Henderson sokáig dolgozott aznap. A Hart-épület csaknem üres volt, a szenátorok többsége elutazott. Donaldson is csak a személyes ügyeit intézendő maradt ott, és hogy azért szemmel tartsa a dolgokat. Mint a hírszerzést felügyelő szenátusi bizottság elnöke, az évnek e részében több kötelesség hárult rá, mint szeretne volna. Henderson lifttel ment le az aulába, megjelenése, amint kilépett az épületből, tetőtől talpig a kongresszusi vezető tisztviselő volt – mellényes sűrű öltönyt viselt, a kezében drága diplomata táská, a haja ápolt, járása peckes. Egy Black & White taxi fordult be a sarkon, és kitette utasát. Henderson beszállt.

– A Watergate-be – mondta. Csak akkor szólalt meg újra, mikor már a taxi néhány saroknyi utat megtett.

Hendersonnak szerény, egy hálósobás lakása volt a Watergate-épületben. A dolog iróniája többször megmosolyogtatta. Nem adott borralalót a sofőrnek, mikor megérkezett. Amint a főbejárat felé tartott, egy nő szállt be a taxiba, kezében könyvekkel. A kora esti órákban nagy forgalmat bonyolítanak le Washingtonban a taxisok.

– A Georgetown Egyetemre, legyen szíves – mondta a csinos, fiatal, gesztenyebarna hajú nő.

– Esti iskola? – kérdezte a sofőr a tükröt figyelve.

– Vizsgák – mondta a lány, hangjában némi idegességgel.

– A vizsgaidőszakban legjobb pihenni – ajánlotta a sofőr.

Hazel Loomis különleges ügynök ügyetlenkedett a könyveivel. A pénztárcája leesett a padlóra. – A fenébe! – Utánanyúlt, hogy felvegye, s miközben keresgélt, kiemelte a miniatűr magnetofont, amit korábban egy másik ügynök helyezett el a sofőrülés alatt.

Negyedóra múlva érték oda az egyetemhez. A viteldíj három dollár nyolcvanöt cent volt. Loomis ötdollárost adott a sofőrnek, mondván, hogy tartsa meg a visszajárót. Átsétált az egyetemen, majd beszállt egy Fordba, amely egyenesen a J. Edgar Hoover-épülethez hajtott. Mennyi munkát fektettek ebbe az akcióba – és milyen könnyű volt!

– Mindig az, ha már a medve besétált a célgömbbe. – A felügyelő, aki az autót vezette, balra fordult, rá a Pennsylvania sugárútra. – Felhajtani nehéz a nyavalyás medvét.

A Pentagon

– Uram, azért kérttem ide önöket, mert mindegyikük hivatásos hírszerző tiszt, tengeralattjárózási szaktudással rendelkeznek, és tudnak oroszul – mondta Davenport az irodájában ülő négy tisztnek. – Ilyen képzettségű emberekre van szükségem. A feladat teljesítésére önként vállalkozhatnak. Jelentős veszélyekkel járhat. Még talán annyit mondanék, hogy ez a munka álom a hírszerző számára – csak hogy olyan álom, amiről senkinek sem szabad mesélniük. De hát hozzászoktunk már ehhez, nemde bár? – Davenport megkockáztatott egy kivételes mosolyt. – Ahogy a filmekben mondják: ha vállalják, jó, ha nem, most még távozhatnak, és nem lesz semmi következménye. Az nem várható el senkitől, hogy látatlanban vállaljon egy esetleg veszélyes megbízást.

Természetesen mindenki maradt; akik itt összegyűltek, nem voltak könnyen megfélemlíthetőek. Azonkívül igenis lennének következmények, és bizony Davenportnak hosszú a memóriája. Ők hivatásos tisztek voltak. Azért, hogy egyenruhát viselhettek, és kevesebb pénzt kerestek, mint az ugyanennyire tehetséges emberek a civil életben, az a lehetőség kárpótolta őket, hogy alkalmasint az életük is kockán foroghat.

– Köszönöm, uraim. Remélem, úgy érzik majd, hogy megérte a fáradságot. – Davenport felállt, és mindegyiküknek átnyújtott egy borítékot. – Hamarosan alkalmuk lesz tanulmányozni egy szovjet rakétahordozó tengeralattjárót – belülről. – Négy szempár csillant fel egyszerre.

É33 NY75

Az Ethan Allen immár több mint harminc órája várakozott a kijelölt ponton. Egy öt mérföld átmérőjű körvonalon cirkált, kétszáz láb mélységben. Senki nem sürgette. Éppen csak akkora sebességgel haladt, hogy kormányozható legyen, a reaktora az összteljesítmény tíz százalékával dolgozott. A kormányos-mester a hajókonyhában segédkezett.

– Ez az első alkalom, hogy ilyet készítek egy tengeralattjárón – jegyezte meg az Allen egyik tisztje, aki most hajószakácsként működött, omlettet kevergetve.

A kormányos-mester alig hallhatóan sóhajtott. Egy rendes szakáccsal kellett volna útnak indulniuk, de a szakácsuk még kölyök volt, tehát partra tették.

– Gyakran főz otthon, uram?

– Néhanapján. A szüleimnek volt egy vendéglője lent Pass Christianban. Ez a mamám speciális omlettje. Kár, hogy nincs sügérünk. Sügérral és egy kis citrommal tudnék egy-két csodát művelni. Maga horgászik, mester?

– Nem, uram. – A hajó tisztekből és altisztekből álló kicsiny csapata fesztelen légkörben munkálkodott, de a kormányos-mester hozzá volt szokva a fegyelemhez és a rangkülönbséghez. – Kapitány úr, elárulná nekem, mi az ördögöt csinálunk?

– Bárcsak tudnám, mester. Alighanem várunk valamire.

– De mire, uram?

– Itt süllyedjek el, ha tudom. Ideadná nekem azokat a sonkakockákat? Aztán megnézhetné a kenyeret a sütőben. Már jónak kell lennie.

A Watergate-épület

– Bocsásson meg. Épp most költöztem be, és a telefonom még nincs bekötve. Megengedne egy hívást?

Henderson nem sokat várt a válasszal. Százhatvan centi körüli, gesztenyebarna hajú, fekete szemű, jó alakja van, elbűvölően mosolyog, divatosan öltözött...

– Persze, Isten hozta a Watergate-ben. Kerüljön beljebb.

– Köszönöm. A nevem Hazel Loomis. A barátaim csak Sissynek szólítanak. – A nő kézfogásra nyújtotta a kezét.

– Peter Henderson. A telefon a konyhában van. Majd mutatom az utat. – A dolgok kezdenek jobbra fordulni. Épp most szakított egy hosszan tartó kapcsolat után a szenátor egyik titkárnőjével. Az eset mindkettőjüket meggyötörte.

– Remélem, nem zavarok. Nincs magánál senki, ugye?

– Nincs, csak én és a tévém. Maga új még itt Washingtonban? Az éjszakai élet nem feltétlenül olyan nagyszerű, mint amennyire dicsérik. Legalábbis akkor nem, ha a következő nap dolgoznia kell. Hol dolgozik? Feltételezem, hogy hajadon.

– Igen, az vagyok. A DARPA-nál dolgozom mint komputerprogramozó. De attól tartok, nemigen beszélhetek róla.

Csupa jó hír, gondolta Henderson.

– Íme, a telefon.

Loomis gyorsan körbetekintett a szobában, mintha csak a lakberendező munkáját szemlélné. Belenyúlt a pénztárcájába, elővett egy tízcentest, és átnyújtotta Hendersonnak. Henderson elnevette magát.

– Az első hívás ingyenes, és higgye el, bármikor használhatja a telefonomat, amikor csak akarja.

– Tudtam előre – mondta a nő a gombokat nyomogatva, hogy jobb lesz itt lakni, mint Laurelben. Halló, Kathy? Itt Sissy. Épp most költöztem be, és a telefonomat még nem szerelték fel... Aha, egy fiú a szomszéd lakásban megengedte, hogy használjam a telefonját... Rendben, holnap együtt ebédelünk. Viszlát, Kathy.

Loomis körülnézett.

– Ki rendezte be a lakását?

– Én magam. Melléktantárgyként művészetet tanultam a Harvardon, és ismerek egy-két jó üzletet Georgetownban.

– Ó, mennyire szeretném, ha az én hajlékom is így nézne ki. Megmutatná a lakás többi részét is?

– Hogyne. Először a hálószobát? – Henderson nevetett, bizonyítandó, hogy nincs semmi hátsó szándéka – persze volt, noha az ilyen dolgokat türelmesen intézte. A lakásnézés folyamán, ami percekig is eltartott, Loomis megbizonyosodhatott róla, hogy a helyiségek tényleg üresek. Egy perccel később kopogtattak az ajtón. Henderson jámborán morgott, és ment, hogy kinyissa.

– Peter Henderson? – Az ajtóban álló férfi öltönyt viselt. Henderson farmernadrágban és rövid ujjú trikóban volt.

– Igen? – Henderson hátralépett, már sejtve, hogy mi lesz ez. A következő pillanat mégis meglepetésszerűen érte.

– Le van tartóztatva, Mr. Henderson – mondta Sissy Loomis, felmutatva az igazolványát. – Kémkedés vádjával. Jogában áll hallgatni, és jogában áll beszélni az ügyvédjével. Ha nem tart igényt a hallgatás jogára, minden, amit mond, lejegyezhető és felhasználható ön ellen. Abban az esetben, ha nincs ügyvédje, vagy nem áll módjában fogadni egyet, az általunk kijelölt ügyvéd fogja képviselni. Tisztában van a jogaival, Mr. Henderson? – Ez volt Sissy Loomis első kémügye. Ötéves praxisa során leginkább a bankrablásokra specializálódott, gyakran mint bankpénztáros, a fiókban lapulól 375-ös Magnumjával. – Óhajtja feladni eme jogait?

– Nem, nem óhajtom – mondta Henderson kemény hangon.

– Majd feladja – vetette oda a felügyelő. – Fel fogja adni. – Odafordult a három ügynökhöz, akiket magával hozott. – Apróra kutassák át ezt a helyet. Úgyesen, uraim, és csendesen. Nem szeretnénk senkit felébreszteni. Maga pedig, Mr. Henderson, velünk jön. Előbb azonban átöltözhetsz. Túleshetünk az egészen simán is, de durván is. Ha megígéri, hogy jól viselkedik, nem bilincseljük meg. De ha megpróbál kerekét oldani... higgye el, nagyon ráfizet.

A felügyelő húsz éve dolgozott az FBI-nál, és még sohasem rántott revolvért, Loomis azonban már két embert is agyonlőtt. A felügyelő, régi motoros lévén, néha eltöprengett, vajon mit szólna mindehhez Mr. Hoover. No meg ahhoz, hogy az új igazgató zsidó.

A Vörös Október

Ramiusz és Kamarov a tengerészeti térkép fölött tanácskoztak, megvitatva több útirány lehetőséget, mielőtt döntöttek volna. A legénység ez iránt nem mutatott érdeklődést. Soha senki nem biztatta őket, hogy ismerkedjenek meg a tengerészeti térképekkel. A kapitány odament a hátsó válaszfalhoz és fölemelte a telefont.

– Melehin elvtársat – rendelkezett, majd várt néhány másodpercet. – Elvtárs, itt a kapitány. Újabb problémák a reaktoral?

– Semmi, kapitány elvtárs.

– Kiváló. Próbálja még két napig összetartani a dolgokat. – Ramiusz letette a kagylót. Még volt harminc perc a szolgálatváltásig.

Melehin és a gépészhelyettes, Kirill Szurzpoj volt szolgálatban a gépteremben. Melehin a turbinákat ellenőrizte. Szurzpoj pedig a reaktorrendszert kezelte. Mindkettőnek volt egy micsmánya és három beosztott embere.

– Melehin elvtárs! – szólt Szurzpoj. – A főkörben nyomásingadozás mutatkozik.

– Jövök! – Melehin a vezérlőtáblához siettében eltaszította az útjából az ott álló micsmant. – Egy újabb meghibásodott műszer! A másiak normál nyomást mutatnak. Semmi vész – mondta nyugodtan a főgépész, de azért úgy, hogy mindenki meghallja. Az egész ügyelet látta, hogy a főgépész valamit odasúg a segédének. Az lassan csóválta a fejét, és a két pár kéz mozogni kezdett a vezérlőberendezéseken.

Hangos kétfázisú berregő szólalt meg, és villogó vörös riadófény gyulladt ki.

– Lezárni a máglyát! – rendelkezett Melehin.

– Lezárni, igenis! – Szurzpoj ujjával erősen rádöfött a megszakító-gombra.

– Maguk, emberek, menjenek előre! – hangzott Melehin következő utasítása. – Hé, maga! Kapcsolja rá az akkumulátorokat a hernyómotorra. Gyorsan!

Az altiszt halkán káromkodva visszaroht, hogy beállítsa a megfelelő kapcsolókat. Ez negyven másodpercig tartott.

– Megvan, elvtárs!

– Mehet!

Az altiszt hagyta el utoljára a termet. Mielőtt még előreszaladt volna a vezérlőbe, ellenőrizte, hogy az ajtók elég biztonságosan vannak-e lezárva.

– Mi a probléma? – kérdezte nyugodtan Ramiusz.

– Sugárriadó a hőcserélő teremben!

– Semmi baj, menjen előre, és zuhanyozzon le a többiekkel. Higgadjon le. – Ramiusz vállon veregette a micsmant. – Voltak már efféle bajok máskor is. Maga képzett ember. Az állomány fegyelmet vár magától.

Ramiusz felvette a telefont.

– Mi történt, elvtárs?

A vezérlő személyzete figyelte, ahogy a kapitány végighallgatja a választ. Nem tehettek róla, de csodálták a nyugodtságát. A sugárriadó hallható volt az egész hajótestben.

– Értem. Nincs már sok elektromosenergia-tartalékunk, elvtárs. Fel kell emelkednünk légperiszkóp magasságba. Legyen készenlétben a dízelmotor beindítására. Igen. – Letette a telefont.

– Elvtársak, kérem, figyeljenek rám! – Ramiusz hangja töretlenül magabiztos volt. – Volt egy kisebb meghibásodás a reaktorvezérlő rendszerben. Nem egy nagymértékű sugárszivárgás okozta a riadót, hanem inkább a reaktor vezérlőberendezéseinek meghibásodása. Melehin és Szurzpoj elvtársak sikeresen végrehajtották a reaktor vészleállítását, de tovább nem üzemeltethetjük rendeltetésszerűen a reaktort. Éppen ezért dízelmeghajtással folytatjuk az utunkat. Hogy biztosítsuk magunkat bármilyen sugárveszély ellen, a reaktortereket szigetelték, és minden termet, elsősorban a gépészhelyiségeket, felszíni levegővel fogunk átszellőztetni, mikor felérkezünk légperiszkóp magasságba. Kamarov, maga hátramegy, és a környezetkontrollt irányítja. Én átvesszem az ügyeletet.

– Igenis, kapitány elvtárs! – Kamarov a hajó hátsó részébe ment.

Ramiusz felvette a mikrofont, hogy közölje a legénységgel a híreket. Mindenki tele volt várakozással. Elöl néhányan egymás között megállapították, hogy a „kisebb meghibásodás” hovatovább agyoncsepelt kifejezés lesz, és hogy atom-tengeralattjárók csak úgy, a mulatság kedvéért nem váltanak át dízelmeghajtásra, és nem mennek fel a felszínre levegőt cserélni.

Végezván tömör bejelentésével, Ramiusz kiadta az utasítást a felszín megközelítésére.

A Dallas

– Nem értem én ezt, kapitány – rázta a fejét Jones. – A reaktorhangok megszűntek, a szivattyúk már réges-régen állnak, de még mindig ugyanazzal a sebességgel halad, mint eddig. Alighanem akkumulátorral.

– Ördögi akkumulátor lehet az, ami egy ekkora gépet ilyen sebességgel hajt – jegyezte meg Mancuso.

– Néhány órával ezelőtt készítettem egy-két számítást róla. – Jones felemelte a jegyzettömbjét.

– Hol tanulta ezt a mesterséget, Jonesy?

– A hidrodinamikai kérdésekben Mr. Thompson segített. Az áramrésze a dolognak gyerekjáték. Kell, hogy legyen valami rendkívüli, szokatlan abban a tengeralattjáróban. Ha pedig nincs, ha rendes akkumulátorokkal fut, akkor annyi elektromos energiát termel, hogy azzal Los Angeles összes autóját be lehetne indítani.

Mancuso a fejét rázta.

– Nem tarthat ki örökké. Jones felemelte a kezét.

– Csikorgás a hajótestből... Úgy hallom, megy föl.

A Vörös Október

– Légperiszkópot föl! – mondta Ramiusz. A periszkópon keresztül figyelve megbizonyosodott róla, hogy a légperiszkóp kint van. – Nocsak, a látótérben semmi hajó. Kellemes újság. Azt hiszem, leráztuk magunkról az imperialista vadászokat. ESM-antennát ki! Győződjünk meg róla, hogy nem ólálkodik-e errefelé valami ellenséges repülő a radarjával.

– Tiszta a levegő, kapitány elvtárs. – Bugajev az ESM kapcsolótáblájánál állt. – Az égvilágon semmi, még utasszállító gépek sem.

– Ezek szerint tényleg megszabadultunk a patkánycsordánktól.

Ramiusz ismét felemelte a telefont.

– Melehin, kiszellőztetheti a gépházakat, aztán beindíthatja a dízelt.

Egy perccel később a fedélzeten mindenki érezte a rázkódást, amint az Október erős dízelmotorját beindították az akkumulátorok. Ez kiszívja a gépházakból az összes levegőt, melyet a lég-periszkópon keresztül beáramló levegő cserél fel, a „szennyezett” pedig kitér a tengerbe.

A motor még két percig tovább hörgött, és a hajón mindenki a morajló hangot várta, ami azt jelentené, hogy a dízel beindult, és energiát fejleszt az elektromos motorok számára. A motor azonban nem harapott. Újabb harminc másodperc elteltével a hörgés is leállt. Berregő hangot adva megszólalt a vezérlő telefonja. Ramiusz felvette.

– Mi a baj a dízellel, főgépész elvtárs? – kérdezte határozottan a kapitány. – Értem. Hátraküldök embereket. Legyen készenlétben. – Ramiusz körültekintett, a szája keskeny, színtelen vonal. A fiatal gépésztiszt, Szvjadov a kabin hátsó részében állt. – Kell egy ember, aki ismeri a dízel hajtóműveket, hogy segítsen Melehin elvtársnak.

– Én állami gazdaságban nőttem fel – mondta Bugajev. – Már srác koromban azzal kezdtem, hogy a traktorok motorjait bütyköltem.

– De van itt még egy probléma... – Bugajev bólintott.

– Tudom én azt magamtól is, kapitány elvtárs, de szükségünk van a dízelre, nem igaz?

– Hálás leszek magának, elvtárs – mondta halkán Ramiusz.

– Akkor vehet nekem egy kis rumot Kubában, parancsnok elvtárs – mosolygott merészen Bugajev. – Szeretnék megismerkedni egy kubai elvtárral, de leginkább olyannal, akinek hosszú a haja.

– Elkísérhetném? – kérdezte Szvjadov. Éppen szolgálatba indult a reaktorterem felé, mikor a személyzet menekülő tagjai félrelökték az útból.

– Először állapítsuk meg a probléma mibenlétét – mondta Bugajev, s helyeslésre várva a kapitányra nézett.

– Hogyne, hiszen rengeteg az időnk. Bugajev, tíz percen belül jelentést kérek.

– Igenis, kapitány elvtárs.

– Szvjadov, vegye át a hadnagy helyét – mutatott Ramiusz az ESM kapcsolótáblájára. – Használja ki az alkalmat, és tanuljon meg egy-két új fogást.

A hadnagy engedelmesskedett az utasításnak. A kapitányon látszott, hogy nagyon belemerült a gondolataiba. Szvjadov még sohasem látta ilyennek.

A TIZENNEGYEDIK NAP, DECEMBER 16. CSÜTÖRTÖK

Egy Super Stallion

Százötven csomó sebességgel haladtak kétezer láb magasan az elsötétülő tenger fölött. A Super Stallionnak nevezett helikopter öreg jószág volt. A vietnami háború vége felé építették, és első feladatául azt kapta, hogy tisztítsa meg az aknáktól a haiphongi kikötőt. Szánkót húzott végig a tenger színén, és úgy működött, mint egy repülő aknakutató. Most másra használták ezt a nagy Sikorskit: főként nehéz terhek hosszú távú szállítására. A háromturbínás gép törzsére tekintélyes mennyiségű üzemanyagot lehetett fölrakni, és nagy távolságra szállíthatott egy egész szakasz katonát.

Ma éjszaka háromfőnyi személyzetén kívül négy utast vitt és nagy üzemanyagkészletet a külső tartályokban. Az utasok egy csoportba zsúfolódtak; a rakodótér hátulsó sarkában csevegtek, vagy inkább megpróbálták túlkiabálni a motorzajt. Hevesen folyt a diskurzus. A hírszerző tisztek mellőzték az akciójukat fenyegető veszélyt – kár ezzel tölteni az időt, inkább azt latolgatták, mi vár rájuk egy hamisítatlan orosz tengeralattjáró fedélzetén. A várható eseményeket színezgették, magukban sajnálkozva, hogy erről sohasem beszélhetnek, bár ennek az aggálynak egyikük sem adott hangot. Legföljebb maroknyi ember ismerheti meg egészében, a többiek összefüggéstelen töredékeit csak. Ha egy szovjet ügynök megpróbálná összerakosgatni ezt az akciót, útvesztőbe kerülne, tucatnyi csupasz fal közé.

Küldetésük szigorúan megszabott körvonalakba szorult. A helikopter szabálytalan nyomvonalon haladt az angol flotta Invincible nevű hordozója felé, ahonnét majd egy angol Sea Kingen repülnek tovább az amerikai Pigeonra. A Stallion néhány órák távolléte az oceanai haditengerészeti légi támaszpontonról egyszerű rutinfeladatnak látszik majd.

A helikopter turbó-hajtóműve maximális sebességgel csak úgy falta az üzemanyagot. Négyszáz mérföldnyire jártak az amerikai parttól, és még nyolcvan mérföld állt előttük. Nem egyenest haladtak az Invincible felé, hanem kacskaringósan, hogy félrevezessék azt, aki netán radaron akarná figyelni útjukat. A pilóták elfáradtak. Négy órája kuksoltak egy kényelmetlen kakasülön, mert a légierő nem kényezteti el embereit, a sötétvörös műszerfények között. Mindkét pilóta különleges gonddal figyelte a mesterséges horizontképet, a felhős ég ugyanis nem nyújtott fix igazodási pontot, a víz fölötti éjszakai repülés pedig álmosítóan hat. Nem volt ez számukra szokatlan küldetés. Sokszor csináltak már ilyet, s olyanformán érezték magukat, mint a tapasztalt vezető a csúszós úton: a veszély fennáll, de meg lehet vele birkózni.

– Juliet 6, a célirány nulla-nyolc-nulla, a távolság hetvenöt mérföld – jelentkezett be a Sentry.

– Ez azt hiszi, hogy eltévedtünk? – kérdezte a belső mikrofonon keresztül John Marcks korvettkapitány.

– Légierő – felelte a másodpilóta. Ezek nem sokat értenek a víz fölötti repüléshez. Azt képzelik, hogy eltévedünk, ha nem látunk utakat magunk alatt.

– Hehe – kuncogott Marcks. – Mennyire saccolod a mai Sasok-meccset?

– Három és fél, az Olajosokra.

– Hat és fél. A Philly hátvédje még mindig sérült.

– Öt.

– Oké, öt dolcsi. Velem könnyű megegyezni. – Marcks elvigyorodott. Szeretett fogadni. Argentína falklandi támadása után végigkérdezte a századot, ki teszi meg Argentínát hét az egyhez arányban.

Pár lánynira a fejük fölött, egy lábbal mögöttük a motorok többezres fordulatszámmal pörgették a hétlapátos főrotort. A pilóták nem tudhatták, hogy törés fenyegeti a transzmissziós hengert a folyadék-ellenőrzőnél.

– Juliet 6, a célpontjukról vadászgép szállt fel, hogy bekísérje magukat. Találkozó nyolc perc múlva. Tizenegy óra irányból fog közeledni.

– Kedves tőlük – mondta Marcks.

Harrier 2-0

Parker főhadnagy szállt föl a Harrierrel, hogy a Super Stallion kísérőjéül szegődjön. Az angol vadász hátsó ülésén egy hadnagy ült. Feladatuk nemcsak az volt, hogy a helikoptert az Invincible-hez kalauzolják, hanem hogy ellenőrizték, nincs-e valahol egy szovjet tengeralattjáró, amely figyel a Stalliont és találgatja, miben sántikál.

– Nincs a vízen valami mozgolódás? – tudakolta Parker.

– Egy villanás sincs. – A hadnagy a FLIR-berendezést kezelte, amely jobbra-balra söpörte a víztükröt. Egyikük sem tudta, miről van szó, bár hosszasan spekuláltak, mi elől lohol a hordozójuk végig ezen a rohadt óceánon.

– Próbálja megkeresni a helikoptert – szólt Parker.

– Egy pillanat... Itt van. A mi útirányunktól délre. – A hadnagy megnyomott egy gombot, és a Stallion megjelent a pilóta képernyőjén.

– Harrier 2-0, itt a Sentry Echo. A célpont iránya egy óra, távolság húsz mérföld. Vétel.

– Értettem. Befogtuk már a képernyőn. Köszönjük. Vége – mondta Parker. – Hasznos vacakok azért ezek a Sentryk.

– A Sikorski minden erejét beleadta. Nézze meg a gépábráját.

A Super Stallion

Ebben a pillanatban megrepedt a transzmissziós henger tömitése. Több gallon olaj zsírfelhővé vált a rotor agya körül, és egymás után roppantak szét a finom fogaskerekek. A műszerfalon vészjelzés villant föl. Marcks és a másodpilóta azonnal megpróbálta leállítani a három hajtóművet, de elkéstek vele. A transzmisszió lassulni kezdett, de a három hajtómű széttörte. Ami következett, az leginkább a robbanáshoz hasonlítható. Kicsorbult vasdarabok fúródtak át a fülke falán és beszakították a gép orrát. A rotorhatás vadul megforgatta a Stalliont, s az zuhanni kezdett. Két utas, aki előzőleg kioldotta biztosítóövét, előregurult.

– Segítség! Itt a Juliet 6! – kiáltotta a másodpilóta. A parancsnok, Marcks a szerelékfalnak vágódott, s fekete vérfolt terjengett a tarkóján. – Zuhanunk! Zuhanunk!

A másodpilóta próbált tenni valamit. A főrotor lassan keringett még, mint a szélmalom, de túl lassan. Az automatikus kioldó lehetővé tette volna, hogy autorotáljon, de ez is csődöt mondott. Jóformán bedöglött az irányító szerkezet, s a gép úgy zuhant a fekete óceánba, mint egy elhajtott lándzsa. Húsz másodpercig küszködhetett a pilóta, hogy megfordítsa a helikoptert. Amikor sikerült neki, már késő volt.

Harrier 2-0

Parker nem először találkozott a halállal. Maga is oltott ki életet, amikor Sidewinder-rakétát röpített egy argentinai vadászgépbe. Nem volt kellemes látvány, de ez még rosszabb: látni, hogy a Super Stallion púpos hajtóműve szétbomló csokorrá válik és záporoznak belőle a szikrák. Tűz nem támadt, nem mintha ezzel érnének valamit. Leste, várta, vajon fölrándul-e a gép orra. Fölrándult, de csak egy pillanatra, mert a Stallion teljes erővel vágódott a vízbe és derékban szétroppant. Első fele azonnal elmerült, a hátsó himbálózott néhány pillanatig, mint egy cseber, míg meg nem telik vízzel.

– Sentry, Sentry, látták ezt? Vétel.

– Láttuk, Harrier. Már is mentőgépet hívtunk. Tudna körözni?

– Igen, tudunk. – Parker az üzemanyagmérőre pillantott. – Kilenc nulla percig itt maradhatok. – Lefordította a gép orrát és bekapcsolta a leszállólámpákat, amelyek valamelyest lefelé is világítottak. – Lát valamit, Ian? – kérdezte a másodpilótát.

– Azt hiszem, mozgást.

– Sentry! Talán élve maradt valaki. Hívja az Invincible-t, hogy azonnal küldjön ide egy Sea Kinget. Lejjebb ereszkedem és szétnézek. Utána tájékoztatom. Vétel.

– Értettem, Harrier 2-0. A parancsnoka közölte, hogy a mentő már is indul. Vége.

Huszonöt perc múlva megérkezett az angol helikopter. Egy könnyűbúvár a vízbe ugrott, hogy mentőgallért akasszon az egyetlen túlélő nyakába. Több nem látszott sehol, még roncs sem, csak egy vékony üzemanyagtócsa, s az is lassan szétpárolgott a hideg levegőben. Egy másik helikopter folytatta a kutatást, az első visszarepült a sérülttel.

Az Invincible

Ryan a parancsnoki hídról figyelte az egészségügyieket, amint a sziget felé cipelték a hordágyat. Egy perc múlva egy matróz lépett hozzájuk egy aktatáskával. – Ez volt nála, uram. Sorhajóhadnagy, a neve Dwyer. Fél lába és néhány bordája eltört. Elég rosszul van, uram.

– Köszönöm – szólt White és elvette a lezárt táskát. ☒Számíthatunk más életben maradottra?

A matróz fejét rázta: – Egyetlenegyre sem, uram. A Sikorski elsüllyedt, mint egy kő. – Ryanre pillantott: – Sajnálom, uram.

Ryan biccentett: – Köszönöm.

– Norfolk hívja rádión, tengernagy úr – jelentette a híradós tiszt.

– Gyerünk, Jack – szólt White. Átadta neki a táskát és bevezette a híradóközpontba.

– Odaveszett a helikopter. Egyetlen túlélő maradt – mondta Ryan a mikrofonba. Kis csönd támadt.

– Ki az?

– Neve Dwyer, sérült és munkaképtelen. Közölje Washingtonnal, tengernagy úr. Akármi is legyen ez az akció, újra át kell gondolni.

– Értem. Vége – szólt bele Blackburn tengernagy.

– Bármire szánjuk el magunkat – jegyezte meg White tengernagy ☒, gyorsan kell cselekednünk.

Ryan pontosan értette. Mindössze négyen vannak tengeren, akik tudják, mi folyik, és elég közel is tartózkodnak ahhoz, hogy cselekedhessenek. Közülük ő az egyetlen amerikai. A Kennedy távol van, a Nimitz közelebb, de rádión kellene kapcsolatba lépni vele, amit Washington nem helyeselne. Az egyetlen alternatíva: összehozni és útnak indítani egy új csapatot. Csakhogy erre már nincs idő.

– Nyissuk ki ezt a táskát, tengernagy úr. Meg kell ismerkednem ezzel a tervvel. – White kabinjába mentek, s közben fölszedtek egy gépészt, aki kitűnő zárszakértőnek bizonyult.

– Jóságos Isten! – hördült föl Ryan, ahogy átolvasta az akciótervet. – Tessék csak megnézni.

– Hát – ismerte el White kisvártatva ☒, ügyes.

– Agyafúrt terv – bólogatott Ryan. – Jó eszű ember gondolta ki, és most már nekem kell vállalnom a végrehajtását. Engedélyt kell kérnem Washingtontól, hogy magammal vihessek néhány tisztet.

Tíz perc múlva visszatértek a híradóközpontba. White kiküldte a rádiósokat, aztán Jack beszélni kezdett a kódoló csatornán.

– Kitűnően hallom, elnök úr. Tudja, mi történt a helikopterrel?

– Igen, Jack. Szerencsétlenül járt. Önre vár, hogy kisegítsen bennünket.

– Igen, uram. Számítottam erre.

– Parancsot nem adhatok önnek, viszont tudja, mi forog kockán. Megteszi?

Ryan lehunyta szemét. – Igen.

– Fogadja hálámat, Jack.

Ez a legkevesebb, gondolta Ryan. – Jóváhagyását kell kérnem, elnök úr, hogy segítőtársakat vigyek magammal. Néhány angol tisztet.

– Egyet – felelte az elnök.

– Több emberre van szükség.

– Egyet.

– Értettem, uram. Egy óra múlva indulunk.

– Ismeri a tennivalókat?

– Ismerem, uram. Az egyetlen túlélőnél megtaláltuk az utasításokat.

– Akkor sok szerencsét, Jack.

– Köszönöm, uram. Vége. – Ryan kikapcsolta a műholdcsatornát és White-hoz fordult: – Az ember elvállal egy megbízást és sejtelve sincs, mibe mászott bele.

– Fél? – kérdezte White mosolytalan képpel.

– De még mennyire! Tehát kaphatnék egy angol tisztet? Lehetőleg olyat, aki tud oroszul. Ön is tudja, mi forog kockán.

– Meglátjuk. Gyerünk.

Öt perc múlva négy tiszt jelent meg White kabinjában. Mind a négy főhadnagy, harminc alatt.

– Uraim – szólalt meg a tengernagy [A], bemutatom Ryan kapitányt. Egy tisztre van szüksége, aki önként vele tart egy fontos feladat elvégzésére. Az akció titkos, szokatlan és veszéllyel jár. Azért önöket kérttem, mert tudnak oroszul. Többet nem mondhatok.

– Egy orosz tengeralattjáróval kell beszélni? – kiáltotta vidáman a legidősebb. – Akkor én vagyok az ön embere. Nyelvizsgát tettem és a Dreadnought volt az első szolgálati helyem.

Ryan latolgatta, erkölcsös-e fölvennie valakit, mielőtt elárulná, mi forog kockán. Bólintott és White elbocsátotta a többieket.

– Jack Ryan vagyok – nyújtotta a kezét.

– Owen Williams. Tehát mi a tennivaló?

– A tengeralattjáró neve: Vörös Október...

– Krasznúj Oktyjabr – mosolyodott el Williams.

– Át akar szökni az Egyesült Államokba.

– Csakugyan? Hát ezért tipródunk itt? Igazán kedves az orosz parancsnoktól. Bizonyosak vagyunk felőle?

Ryan néhány percbe sűrítette az információkat. – Üzenetet küldtünk neki, és úgy látszik, belemegy a játékba. De az igazság felől csak úgy tudunk meggyőződni, ha fölmegyünk a hajóra. A disszidensek gyakran váltogatják nézeteiket. Sűrűbben, mint gondolná. Így is velem tart?

– Csak nem hagyok ki egy ilyen lehetőséget! De hogy jutunk be a hajóba, kapitány?

– Jack a nevem. A CIA-hoz tartozom, nem a flottához. – Ismertette a tervet.

– Kiváló! Kaphatok egy kis időt, míg összeszedem a holmimat?

– Tíz perc múlva itt várjuk – szólt White.

– Parancsára, uram. – Williams vigyázzba vágta magát és távozott.

White beleszólt a telefonba: – Küldje hozzám Sinclair főhadnagyot. – Elmagyarázta, hogy ez az Invincible tengerészgyalogos különítményének parancsnoka. – Talán szüksége lehet közben még egy barátira.

Ez a másik barát egy kilencmilliméteres FN automata pisztoly volt, tartalék tölténnyel, válltáskával, amely feltűnés nélkül bújik be a zubbony alá. Távozás előtt összetépték és elégették a műveleti parancsot.

White a felszálló-fedélzetig kísérte Ryant és WiUiamset.

– Sok szerencsét, Owen – szólt White és kezét szorított a főhadnaggal. Az tisztelgett és elindult.

– Tiszteltetem a feleségét, tengernagy úr – búcsúzott Ryan.

– Öt és fél nap ide Anglia. Maga valószínűleg hamarabb találkozik vele. Legyen óvatos, Jack.

Ryan savanyúan mosolygott: – Végül is ez az egész az én kalkulációm volt. Ha nem tévedtem, egyszerű kéjutazás lesz – feltéve, hogy a helikopterünk nem karambolozik.

– Jól áll magának az uniformis, Jack.

Erre nem számított Ryan. Vigyázzba vágta magát és tisztelgett, ahogy Quanticóban tanulta. – Köszönöm, tengernagy úr. Viszontlátásra.

White megvárta, míg beszáll a helikopterbe. A pilóta rácsapta az ajtót, s a következő pillanatban felpörgött a Sea King motorja. A masina szeszélyesen emelkedett néhány lábnyit, míg egyensúlyba nem került, aztán orral délnek fordult és a magasba tartott. A jelzőfényei nem égtek, s a következő pillanatban elnyelte a sötétség.

É33 NY75

A Scamp éjjel után néhány perccel vette föl a kapcsolatot az Ethan Allennel. A vadász-tengeralattjáró ezeryardnyira maradt el a kivénült rakétahordozó mögött, s kényelmesen cirkáltak, míg szonárjuk be nem fogta a dízel meghajtású Pigeon közeledő neszt. Három egység a helyére került már – még további hármat vártak.

A Vörös Október

Nincs más választásunk – szólt Melehin. – Folytatnom kell a munkát a dízelen.

– Hadd segítsünk – ajánlkozott Szvjadov.

– Mit ért maga a dízel üzemanyagpumpájához? – kérdezte Melehin fáradtan, de barátságosan. – Nem, elvtárs. Szurzpoj, Bugajev meg én majd csak elboldogulunk vele. Egy óra múlva jelentkezem.

– Köszönöm, elvtárs – mondta Ramiusz és kikapcsolta a mikrofont. – Elég keserves egy út ez. Szabotázs. Ilyen se történt velem egész pályafutásom alatt! Ha nem sikerül rendbe hoznunk a dízelt... Az akkumulátor kapacitása már csak néhány óráig bírja, a reaktor generáljavításra és biztonsági felülvizsgálatra szorul. Esküszöm, elvtársak, ha megtaláljuk azt a gazembert, aki ezt tette velünk...

– Nem kellene segítséget kérnünk? – kérdezte Ivanov.

– Itt, közvetlenül az amerikai part mellett, ahol talán nyomunkban van egy imperialista tengeralattjáró? Miféle segítségre számíthatunk, he? Elvtársak, gondoltak arra, hogy a problémák oka talán nem is baleset? Talán áldozatai vagyunk egy gyilkos játszmának. – Megrázta fejét. – Nem, ezt nem szabad megkockáztatni. Erre a tengeralattjáróra az amerikaiak nem tehetik rá a kezüket.

CIA-központ

– Köszönöm, szenátor úr, hogy eljött. Bocsásson meg, hogy ilyen korán zavartam. – Moore bíró az ajtóban fogadta Donaldsont és bevezette tágas irodájába. – Jacobs igazgató urat bizonyára ismeri.

– Természetesen. És vajon mi hozta össze hajnalban az FBI és a CIA főnökét? – kérdezte Donaldson mosolyogva. Szép kis ügy lehet ez. Nemcsak állásnak tekintette elnökségét a szenátusi bizottságban, hanem élvezetnek is, hogy ama kevesek egyike lehet, akik valóban be vannak avatva mindenbe.

A szobában tartózkodó harmadik személy, Ritter, egy negyediket segített ki egy magas támlájú karszékből, amely eddig takarta őt a látogató elől. Donaldson meglepetve ismerte föl munkatársát, Peter Hendersont. Gyűrött ruhája arra vallott, hogy egész éjszaka talpon lehetett. Ennek már fele sem tréfa.

– Mr. Hendersont persze ismeri – mondta nyomatékosan Moore bíró.

– Mit jelentsen ez? – kérdezte Donaldson jóval tompább hangon, mint bárki várta volna.

– Ön hazudott nekem, szenátor úr – szólta Ritter. – Megígérte, hogy nem árulja el, amit tegnap elmondtam, holott jól tudta, hogy továbbadja ennek az embernek.

– Nem tettem ilyet.

– ...aki pedig továbbította az információt kollégájának, azaz egy másik KGB-ügynöknek – folytatta Ritter.
– Emil?

Jacobs letette a kávéscsészét. – Egy ideje figyeltük már Mr. Hendersont, csak a kapcsolatára nem tudtunk rájönni. Némely dolgok túlságosan nyilvánvalók. Washingtonban sokan használnak állandó taxist. Henderson kapcsolata a sofőr volt. Végül is elkaptuk.

– A Henderson-ügyet önön keresztül sikerült felgöngyölítenünk, szenátor úr – magyarázta Moore. – Néhány éve volt egy igen jó moszkvai ügynökünk, egy ezredes a Hadászati Rakétaerőknél. Öt éven át kitűnő információkat kaptunk tőle, és szándékunkban állt családostul kihozatni. Meg szoktuk próbálni az ilyesmit, hiszen az ügynököket nem lehet örökké foglalkoztatni, és ez az ember megérdemelte volna. De elkövettem azt a hibát, hogy megemlítettem a nevét az ön bizottsága előtt. Egy héttel ezután nyoma veszett, eltűnt. Természetesen főbe lőtték. A feleségét és három lányát Szibériába internálták. Értesülésünk szerint egy favágó-telepen laknak az Urálon túl: folyó víz nincs, a koszt hitvány, az orvosi ellátás ismeretlen. Képzeltető, milyen pokoli élete lehet egy elítélt áruló családjának. Egy jóra való ember elpusztult, családjá tönkrement. Próbálja végiggondolni, szenátor úr. Igaz történet, valódi szereplőkkel. Eleinte nem tudtuk, kitől szivárgott ki. Ön jöhetett számításba és egy-két másik személy, hát információkat szivárogtattunk ki a bizottság egyes tagjainak. Hat hónap alatt háromszor bukkant föl az ön neve. Ezek után Jacobs igazgató úr tanácsára a vizsgálatot kiterjesztettük az ön valamennyi munkatársára. Emil?

– Amikor Henderson 1970-ben a harvardi Crimson segédszerkesztője volt, kiküldték a Kenti Állami Egyetemre tudósítást írni a sortűzről. Emlékszik: a „harag napjai”, a kambodzsai betörés után, amikor a Nemzeti Gárda érthetetlen módon tüzet nyitott a tüntető diákokra. Véletlenül magam is nyomoztam akkor ebben az ügyben. Hendersonnak az a sortűz tett be végleg. Érthető, ám a reagálása kevésbé. Amikor tanulmányait befejezve ön mellett vállalt munkát, szóba hozta az állását régi aktivista barátai előtt. Ez oda vezetett, hogy kapcsolatba került az oroszokkal, akik bizonyos információkat kértek tőle. Először éppen a karácsonyi bombázáskor, ami végképp nem tetszett Hendersonnak. Kiadta az információt. Jelentéktelen anyag volt, semmivel sem több, mint amit néhány nap múlva a Post is közölt. Így megy ez: horgot vetettek neki és ő fennakadt rajta. Néhány év múlva jól meghúzták a horgot, és nem tudott szabadulni többé. Valamennyien ismerjük az eljárást. Tegnap becsempésztünk egy magnót a taxijába. Bámulatósán egyszerű volt. A kémek éppoly gondatlanok, mint mi magunk. No, hogy rövidre fogjam: hangszalagra került az ön ígérete, hogy az információt senkivel sem fogja közölni, valamint Henderson, aki az adatokat három óra múlva kifecsegte egy ismert KGB-ügynöknek. A szenátor úr nem szegte meg a törvényt, Mr. Henderson viszont igen. Tegnap este kilenckor letartóztattuk kémkedés vádjával.

– Nekem minderről nem volt tudomásom – mondta Donaldson.

– Eszünkbe se jutott ilyesmi – felelte Ritter. Donaldson a titkárához fordult: – Mit hozhat fel védelmére?

Henderson nem felelt. Szerette volna elmagyarázni, mennyire sajnálja ezt az egészet, de tudta, hogy lehetetlen. Lehetetlen érzékeltetni, milyen tisztátalan érzés egy idegen hatalom ügynökének lenni, ugyanakkor milyen izgalmas és élvezetes az orránál fogva vezetni egy csomó kémelhárítót. Az érzelem hullámain azután a félelem váltotta fel: mi lesz most velem? Majd a megnyugvás, hogy mindenen túlesett.

– Mr. Henderson vállalta, hogy ezentúl nekünk dolgozik – mondta Jacobs. – Mihelyt ön megváltja a szenátustól.

– Mit jelent ez? – kérdezte Donaldson.

– Ön már tizenhárom éve tagja a szenátusnak – mondta Moore.

– De persze zsarolásról szó sincs, mi? – jegyezte meg Donaldson.

– Zsarolás? – emelte föl két kezét Moore. – Az istenért, szenátor! Jacobs igazgató úr már kijelentette, hogy ön nem vétett a törvény ellen, én pedig szavamat adom, hogy ebből a CIA révén egyetlen szó sem fog kiszivárogni. De hogy az ügyészség vádat emel-e Mr. Henderson ellen vagy sem, az kívül esik hatáskörünkön. „Hazaárulással vádolnak egy szenátusi beosztottat! Donaldson szenátor állítja, hogy semmit sem tudott munkatársa tevékenységéről.”

Jacobs vette át a szót: – A connecticuti egyetem néhány éve följánlotta önnek az államigazgatási tanszéket. Miért ne fogadná el?

– Ellenkező esetben Hendersont lecsukják. Ezzel is az én lelkiismeretemet akarja terhelni? .

– Nyilvánvaló, hogy nem dolgozhat tovább ön mellett – magyarázta Ritter. – Ha pedig többévi példás szolgálat után kidobnák hivatalából, az feltűnést keltene. Másfelől ha ön úgy dönt, hogy búcsút vesz a közhatalmától, nem lenne meglepő, ha ő a mostanival egyenrangú pozíciót nem találna egy másik szenátor oldalán. Kaphatna viszont egy csinos kis állást a legfőbb számvevőségben, ahol szintén betekintést nyerhet mindenféle államtitokba. Legfőljebb ezentúl mi döntenénk el, miféle titkokat adjon tovább.

– A kémkedés büntette nem évül el – jegyezte meg Jacobs.

– És ha a szovjetek rájönnek...? – kezdte Donaldson, de nem fejezte be. Valójában nem ezzel törődött. Se Hendersonnal, sem a képzeletbeli oroszokkal. Önmaga bálványképét kellett megmentenie, akármilyen veszteségek árán. – Ön győzött, bíró úr.

– Gondoltam, hogy meg fog érteni bennünket, szenátor úr. Majd beszámolok róla az elnöknek. Köszönöm, hogy befáradt. Mr. Henderson ma kissé késve ér majd hivatalába. Ha a segítségünkre lesz, néhány év múltán békén hagyjuk. Nem ez az első ilyen eset. De ezt meg kell szolgálnia. Vizontlátásra, uram.

Henderson együtt fog működni. Nincs más választása – legfeljebb az életfogytiglani börtön. Miután visszahallotta a hangszalagról saját beszélgetését a kocsiban, vallomást tett egy törvényszéki gyorsíró és egy televíziós kamera előtt.

A Pigeon

A Pigeont szerencsére minden incidens nélkül elérték. A katamarán építésű mentőhajónak szűkös helikopterfedélzete lévén, az angol flotta helikoptere csak kétlábnyival fölötte állhatott meg. Ryan és Williams ugrásra kényszerült. Már is vitték őket a hídra, és a Sea King mehetett haza, északkeletnek.

– Isten hozta önöket, uraim – fogadta őket a kapitány. – Washington közölte már, hogy utasítást hoznak. Kávét?

– Teája nincs? – tudakolta Williams.

– Talán az is akad.

– Olyan helyre menjünk, ahol bizalmasan beszélhetünk – mondta Ryan.

A Dallas

A tervbe most már a Dallast is beavatták. Egy újabb ELF-jelzésre Mancuso éjszaka antennamagasságig emelte a tengeralattjárót. Kabinjába vitte megfejteni a hosszú rejtjeles üzenetet. Az ilyesmi nem volt az erőssége, bele is telt egy órájába, s közben Chambers irányította a Dallast, ismét nyomába szegődve a kontaktusnak. Az egyik matróz, elmenve a kapitány ajtaja előtt, egyszer csak ezt hallotta: – Azannya! – Amikor Mancuso újra megjelent, alig tudta letörölni a mosolyt a képéről. A póker sem volt az erőssége.

A Pigeon

A Pigeon az amerikai flotta két modern mentőhajójának egyike, alkalmas arra, hogy gyorsan lokalizálja és elérje az elsüllyedt atom-tengeralattjárót és kimentse legénységét. Különböző bonyolult berendezésekkel szerelték föl, amelyek közt a mélymerülésű kutató jármű a legfontosabb. Ez a Mystic nevű zseb-tengeralattjáró a Pigeon két ikertestvére között volt felfüggesztve. Ezenkívül kis teljesítményű háromdimenziós

hidrolokációs berendezése is volt, amelyet főként rádióiránytűként használtak, míg a Pigeon lassú köröket írva cirkált a Scamptól és az Ethan Allentől néhány mérfölddel délre. Északi irányban húsz mérföldre két Perry osztályú fregatt vigyázott három Orionnal együtt, hogy a térségtől a betévedőket elriassza.

- Pigeon, itt a Dallas, rádiópróba. Vétel.
- Dallas, itt a Pigeon. Tisztán halljuk. Vétel.
- A csomag itt van. Vége.
- Kapitány – kérdezte Ryan [?], tudja kezelni a jelző-villanólámpát?
- Persze.

A terv elég egyszerű volt. Világos, hogy a Vörös Október disszidálni akar, talán az egész legénységgel együtt – bár ez azért valószínűtlen. Mindenkit felhoznak a Vörös Októberről, akiről feltehető, hogy vissza akar térni Oroszországba, majd úgy tesznek, mintha a hajót felrobbantotta volna az a nagy erejű lékelőtöltet, amellyel minden orosz hajó föl van szerelve. Az életben maradottakat elszállítják a Pamlico-öbölbe, bevárni az értük jövő orosz flottát. A Vörös Október elsüllyedését ez a megmaradt legénység bizonyítja a legjobban. Hol csúszhat ebbe hiba? Ezernyi helyen.

A Vörös Október

Ramiusz körülnézett a periszkóppal. Az egyetlen látható amerikai hajó a Pigeon, bár az ESM-antenna vízszíni radaraktivitást is jelzett észak felől: két fregatt órhajót a láthatáron túl. Szóval ez a tervük. Figyelte a fényjelzéseket és magában lefordította az üzenetet.

A norfolki Haditengerészeti Egészségügyi Központ

– Köszönöm, doki, hogy lejött – fogadta az orvost a hírszerző tiszt, aki most az igazgatóhelyettes irodájába telepedett be. – Úgy hallom, a betegünk magához tért.

– Körülbelül egy órája – erősítette meg Tait. – Húsz percre visszanyerte öntudatát. Azóta alszik.

– Ez annyit tesz, hogy életben marad?

– Pozitív tünet. Értelmesen és összefüggően beszélt, tehát nem áll fönn agyi elváltozás, pedig aggódtam, hogy lesz ilyesmi. Most elmondhatom, hogy az esélyek kedvezőek, bár a hipotermiás esetek olykor rohamosan változnak meg. – Kisvártatva folytatta: – Volna egy kérdésem, kapitány. Miért nem örvendeznek az oroszok?

– Miből következtet erre?

– Nehéz nem észrevenni. Egyébként Jamie talált a személyzet körében egy oroszul értő doktort, és őt is beosztottuk a beteg mellé.

– Ezt miért nem tudatta velem?

– Az oroszok sem tudnak róla. Gyógyászati szempontból jó hatást kelt, ha az orvos ért a páciens nyelvén. – Tait elmosolyodott. Szórakoztatta saját hírszerző akciója, amely nem ütközött sem az orvosi etikába, sem a tengerészeti szabályzatba. Egy kis kartonlapot húzott elő a zsebéből: – A páciens neve Andrej Katyiszkin. Ahogy sejtettük, szakács, Leningrádból. A hajója a Politovszkij volt.

– Gratulálok, doktor.

– Tehát miért nem örvendeznek az oroszok? – Mivel nem kapott választ, folytatta: – És önök miért nem küldtek valakit a beteg mellé? Önök mindent tudnak, igaz? Tudják, hogy ez a fickó melyik hajóról való és hogy az mitől süllyed el... Ha pedig az oroszok elsősorban azt akarták tudni, melyik hajóról való ez a fiú, és a válasz nem tetszik nekik – nem azt jelenti ez, hogy még egy tengeralattjárójuk hiányzik?

CIA-központ

Moore fölemelte a kagylót. – James, Bobbal együtt azonnal jöjjenek be hozzám!

– Mi történt, Arthur? – kérdezte a belépő Greer.

– A legfrissebb hír BÍBOROS-tól. – Moore mindkét emberének megmutatta az üzenet xerox másolatát. – Milyen gyorsan tudjuk elküldeni?

– Olyan messze? Helikopterrel jó néhány óra. Ennél hamarabb kell – sürgette Greer.

– BÍBOROS nem kerülhet veszélybe. Pont. írásbeli üzenet lehet csak, amelyet a flotta vagy a légierő kézbesít. – Moore-nak sem tetszett a megoldás, de nem talált mást.

– Hosszú időbe telik – tiltakozott Greer.

– Én is kedvelem azt a fiút, James, de sopánkodással nem segíthetünk. Dologra.

Greer távozóban úgy káromkodott, akár egy tengerész.

Vörös Október

– Elvtársak! A Vörös Október tisztjei és legénysége! Itt a kapitány. – Az egész legénységnek föltűnt Ramiusz lesújtott hangja. A néhány órája elharapózott pánikhangulat már-már lázongássá kezdett fajulni. – Minden erőfeszítésünk ellenére nem sikerült kijavítani a gépeket. Akkumulátoraink csaknem kimerültek. Kubától messze vagyunk, és a rógyinától sem várhatunk segítséget. Az elektromos energia már csak néhány óráig bírja. Nincs más választásunk: el kell hagynunk a hajót. Nem véletlen, hogy egy amerikai hajó tartózkodik a közelünkben és följánlotta segítségét. Elmondom, elvtársak, mi történt. Hajónkat egy imperialista kém rongálta meg, és valahonnét azt is megtudták, miféle parancsot kaptunk. Itt vártak minket, elvtársak, hogy mocskos kezüket rátehessék a hajónkra. Ez nem fog sikerülni nekik. A legénység elhagyja a hajót. Nem kapják meg a Vörös Októbert! Én itt maradok a rangidős tisztekkal és felrobbantjuk. Itt ötezer méter mély a víz. Nem kapják meg a hajónkat. A szolgálatban levők kivételével az egész legénység vonuljon a körletébe. Végeztem. – Körülnézett a vezérlőben. – Vesztettünk, elvtársak. Bugajev leadja az értesítést Moszkvának és az amerikai hajónak. Aztán lemerülünk száz méterre. Nem kockáztatjuk, hogy a kezüket rátehessék a hajónkra. Vállalom a felelősséget... ezért a szegyenért! Jól jegyezzék meg, elvtársak! Egyedül én vagyok a hibás.

A Pigeon

– SSS jelzést kaptunk – jelentette a rádiós.

– Járt már tengeralattjárón, Ryan? – kérdezte Cook.

– Soha. Remélem, jobb, mint a repülő – próbálta Ryan tréfával leplezni rettegését.

– Hát akkor szálljon át a Mysticre.

A Mystic

A zseb-tengeralattjáró három összehegesztett fémgömbből állt, hátul propellerrel, körülötte lemezburkolat, amely a hajótestre nehezedő nyomást ellensúlyozta. Ryan elsőnek bújt be, utána Williams. Leültek, vártak. A három kezelő munkához látott.

A Mystic készen állt a bevetésre. Vezényszóra a Pigeon csörlői a vízre bocsátották. Azonnal elmerült, s az elektromotorok alig hallhatóan működésbe léptek. A kis radar-lokátor nyomban befogta az orosz tengeralattjárót fél mérfölddel odébb, háromszáz láb mélyen. A kezelőszemélyzet úgy tudta, hogy ez semmi egyéb, mint mentési művelet. Ebben szakértők voltak. A Mystic tíz perc múlva már a tengeralattjáró elülső mentőzilipje fölött lebegett.

Az irányítópropellerek segítségével óvatosan hozzásimultak, és egy altiszt ellenőrizte, hogy biztonságosan rögzült-e a kapcsolóbúra. A vizet a Mystic és a Vörös Október közül, a burából robbanásszerűen szippantották át a mentő-tengeralattjáró alacsonynyomású kamrájába, s így a két hajó szorosan összetapadt. A maradék vizet kipumpálták.

– Azt hiszem, most ön következik – mondta a tiszt, és Ryant a középső rész padlójának zsilipfedeléhez kalauzolta.

– Magam is azt hiszem. – Ryan odatérdelt és öklével megdöngette. Nem jött válasz. Aztán egy villás kulccsal próbálkozott. A következő pillanatban három kondulás hallatszott túlfelől, s Ryan elforgatta a záró kereket a fedél közepén. Amikor fölemelte, megpillantott egy másikat, amelyet alulról már kinyitottak. Ez

alatt azonban zárva volt egy harmadik. Ryan nagyot lélegzett és lemászott a fehérre mázolt létrán, mögötte Williams. Amikor leért a fenékre, Ryan kopogott az alsó fedélen.

A Vörös Október

Nyomban kinyílt.

– Uraim, Ryan kapitány vagyok, az Egyesült Államok flottájától. Segíthetünk önöknek?

Az a férfi, akihez szólt, alacsonyabb és zömökebb volt nála. Három csillagot viselt a vállpántján, egy sereg szalagot a mellén és széles aranystráfot a zubbonya ujján. Marko Ramiusz.

– Tud oroszul?

– Nem, uram, nem tudok. Mi történt, uram?

– Súlyos sérülést szenvedett a reaktor-berendezés. A hajó radioaktívvá vált a vezérlőtől hátra. Ki kell ürítenünk.

A sérülés és a reaktor szó hallatára Ryan megborzongott. Eszébe jutott, milyen határozottan hitt forgatókönyvének pontosságában a szárazföldön, innét kilencszáz mérföldnyire egy kellemesen fűtött hivatali szobában, barátok – vagyis nem ellenségek – körében. Itt, ebben a helyiségben húsz férfi gyilkos pillantása villogott felé.

– Jóságos isten! Oké! Akkor rajta! Egyszerre huszonöt embert tudunk elszállítani.

– Csak lassan, Ryan kapitány. Mi fog történni az embereimmel? – kérdezte hangosan Ramiusz.

– Természetesen vendégként fogadjuk őket. Ha gyógykezelésre szorulnak, megkapják. Visszatérhetnek a Szovjetunióba, mihelyt ezt el tudjuk rendezni. Csak nem gondolja, hogy börtönbe vetjük őket?

Ramiusz oroszra fordította a szavait. Ryan és Williams még idejövet megbeszélte, hogy az utóbbi orosz tudását egy ideig titokban tartják. Williams amerikai egyenruhába öltözött. Egyetlen orosznak sem fog feltűnni a kétféle akcentus.

– Petrov doktor – szólt Ramiusz, ön vezeti az első huszonötös csoportot. Ön vigyáz rájuk, doktor elvtárs. Ne engedje, hogy az amerikaiak egyenként beszéljenek velük, és ne engedje őket egyenként elkóborolni. Korrektül viselkedni, minden elhajlás nélkül.

– Értettem, kapitány elvtárs.

Petrov számolta az embereit, ahogy beléptek a mentőzsilipbe és fölmásztak a létrán. Amikor fölértek, Williams lezárta mögöttük a Mystic zsilipfedelét, majd az Októberét, amit Ramiusz egy szerelővel ellenőriztetett. Hallották, amint a kis hajó leválik és elindul.

Hosszú, nyomasztó szünet állt be. Ryan és Williams a helyiség egyik sarkába húzódott, Ramiusz és emberei a másikba. Ryannek a régi tánciskola jutott eszébe, ahol két csoportba szakadtak a fiúk és a lányok, középtűt az üres senki földje. Mikor aztán az egyik tiszt cigarettát kotort elő, megtörte a csendet:

– Adna egyet nekem is, uram?

Borogyin megpöckölte a csomagot, kibújt egy cigaretta. Ryan elvette, Borogyin pedig tüzet adott.

– Köszönöm. Leszoktam róla, de hát víz alatt, egy tengeralattjárón, amelynek elromlott a reaktora, gondolom, nem ez a legéletveszélyesebb. – Ryan első találkozása az orosz cigarettával balul ütött ki. A nyers, fekete dohánytól elkábult, s a bűdös szag belevegyült a verejték, gépolaj és káposzta nyomasztó levegőjébe.

– Hogy kerültek ide? – kérdezte Ramiusz.

– Virginia partja felé hajóztunk, kapitány. Ott a múlt héten elsüllyedt egy szovjet tengeralattjáró.

– Ugyan! – Ramiusz magában elismeréssel adózott az ügyes alibinek. – Egy szovjet tengeralattjáró?

– Igen, kapitány. Olyan osztályú, amit mi Alfának nevezünk. Ennyit tudok róla. Az egyetlen túlélőt kihalásztuk és most a norfolki tengerészklubján ápolják. Elárulná a nevét, uram?

- Marko Alekszandrovics Ramiusz.
- Jack Ryan.
- Owen Williams. – Valamennyien kezet szorítottak.
- Családos ember ön, Ryan kapitány? – kérdezte Ramiusz.
- Igen, uram. Nős, egy fiú, egy lány. És ön, uram?
- Nekem nincs családom. – Egyik fiatal tisztjéhez fordult: – Maga viszi a következő csoportot. Hallotta, milyen utasítást adtam a doktornak?
- Hallottam, kapitány elvtárs – felelte a tiszt.

Fejük fölött már ott zümmögött a Mystic motorja. A következő percben fémesen kondult a vészkijáratra boruló bura. Negyven percig tartott az út, de Ryan úgy érezte, egy hét is beletelt. Úristen, gondolta. Mi lesz, ha csakugyan meghibásodott a reaktor?

A Scamp

Két mérfölddel odébb a Scamp megállt pár száz yardnyira az Ethan Allentől. A két tengeralattjáró gertrudüzeneteket váltott. A Scamp szonárkezelői észlelték egy órája a három tengeralattjáró elhaladását. A Pogy és a Dallas most a Vörös Október és e két másik amerikai tengeralattjáró között volt, és szonárkezelőik állandóan figyelték, nem tart-e arra valamilyen hajó. Eléggé kinn voltak a nyílt vízen, semhogy a part menti teherszállítók és tankhajók megzavarhatták volna őket, de nem zárhatták ki egy másik kikötőből származó hajó megjelenését.

A Vörös Október

Amikor a legénység harmadik csoportja távozott Szvjadov hadnagy vezetésével, a sor végéről kilépett egy szakács azzal, hogy szeretné magával vinni kazettás magnóját, amelyre több havi fizetését áldozta. Senkinek sem tűnt föl, hogy nem tért vissza, még Ramiusznak sem. A legénység, a tapasztalt miczmanokkal együtt, egymást taszigálva tolongott kifelé a tengeralattjáróból. Már csak egy csoport maradt hátra.

A Pigeon

A Pigeon fedélzetén a szovjet legénységet a kantinehoz terelték. Az amerikai matrózok közvetlen közelből figyelték az oroszokat, de szót nem váltottak velük. Terített asztal várta őket, kávéval, szalonnával, tojással és pirított kenyérral. Petrov örült, mert a farkasétvággal evő embereket nem volt nehéz ellenőriznie. Egy fiatal tiszt tolmácsolásával jókora adag repetát kértek és kaptak a szalonnából. A szakácsokat utasították, hogy annyit osszanak, amennyi beléjük fér. Mindenki ezzel volt elfoglalva, mikor a partról egy helikopter érkezett húsz új emberrel, és az egyik felrohant a hídra.

A Vörös Október

Utolsó csoport, dűnnyögte magában Ryan, amikor a Mystic újra befutott. Ez a forduló egy órát vett igénybe. A két zárófedél megnyitása után leereszkedett a mentő-tengeralattjáró hadnagya.

– A következő fordulóra várni kell, uraim. Az akkumulátorok kimerültek, kilencven percig tart a feltöltésük. Van valami probléma?

– Semmi – felelte Ramiusz és oroszra fordította a bejelentést, majd Ivanovot rendelte a csoport élére. – A rangidős tisztok a végére maradnak, úgyis van még itt dolgunk. – Kézszorítással búcsúzott a hadnagytól: – Ha közben történik valami, jelentse Moszkvában, hogy teljesítettük kötelességünket.

– Jelenteni fogom, kapitány elvtárs – felelte Ivanov elcsukló hangon.

A matrózok távozása után bezárult a Vörös Október vészkiáratának fedele, majd a Mysticé is. A következő pillanatban kondulás jelezte, hogy a minihajó levált róluk. Ryan hallotta még az elektromotorok zümmögését, amely gyorsan elhalkult, s úgy érezte, rázárultak a zöldre mázolt rekeszfalak. Borzongató érzés repülőgépen is, de ott legalább a levegő nem nyomja agyon. Itt a víz alá került, háromszáz mérföldre a szárazföldtől, a világ legnagyobb tengeralattjáróján, mindössze tíz olyan emberrel, aki ért hozzá.

– Ryan kapitány – szólalt meg Ramiusz, tisztjeim és én politikai menedékjogot kérünk az Egyesült Államoktól, és ezt a kis ajándékot hoztuk önöknek. – Egy gesztussal fejezte be, körbemutatva az acél rekeszfalakon.

Ryan fölkészült a válaszra: – Kapitány úr, az Egyesült Államok elnöke nevében tisztelettel közlöm, hogy óhajuk teljesül. Isten hozta önöket a szabadság honában.

Egyikük sem sejtette, hogy a teremben be van kapcsolva a mikrofon. A jelzőfényt már korábban kiiktatták. Két helyiséggel odébb hallgatózott a szakács, magában arra gondolva, hogy lám, igaza lett, közben azt kívánva, hogy bárcsak tévedett volna. De most mit tegyen? – tűnődött. A kötelességét. Ez egyszerűen hangzik – de emlékszik-e még rá, hogyan kell végrehajtani?

– Nem is tudom, mit mondjak, uraim. – Ryan újból kezét szorított mindenkivel. – Sikerre vitték a tervüket. Fantasztikus!

– Bocsásson meg, kapitány – szólta Kamarov. – Tud ön oroszul?

– Williams főhadnagy tud. Én, sajnos, nem. Egy oroszul tudó tiszt különítménynek kellett volna idejönnie, de a helikopterük tegnap éjjel a tengerbe zuhant.

Williams tolmácsolt, mert négy tiszt nem tudott angolul.

– És most mi lesz?

– Néhány perc múlva fel fog robbanni egy rakétahordozó tengeralattjáró, innét kétfélföldnyire. A mi egyik elavult hajónk. Gondolom, önök azt mondták a legénységnek, hogy ezt a hajót föl fogják robbantani... Úristen! Remélem, nem árulták el a valódi szándékukat!

– Hogy háború törjön ki a fedélzeten? – nevetett Ramiusz. – Nem, Ryan. És azután?

– Amikor mindenki azt hiszi, hogy a Vörös Október elsüllyedt, északnyugatnak fordulunk az Ocracoke-öböl felé és ott fogunk várakozni. Az amerikai Dallas és Pogy kíséri oda minket. Ez a néhány ember el tudja irányítani a hajót?

– Ezek az emberek a világ bármelyik hajóját el tudják irányítani. – Ramiusz ezt először oroszul jelentette ki, s emberei elvigyorodtak. – Szóval úgy gondolja, matrózaink nem fogják megtudni, mi történt velünk?

– Igen. A Pigeonról tenger alatti robbanást fognak észlelni. Mint tudják, az önök flottájának számos egysége cirkál most a partjaink közelében. Mikor ezek eltávoznak, nos, majd azután döntenek arról, hol helyezzük el véglegesen ezt az ajándékot. Önök természetesen a vendégeink. Sok emberünk óhajt beszélni önökkel. Bizonyosra vehetik, hogy igen jó fogadtatásban részesülnek, el sem tudják képzelni, milyen jóban. – Ryan biztosra vette, hogy a CIA nagy pénzösszegeket ad nekik. Ezt azonban nem hozta szóba, mert nem akarta őket megsérteni. Már korábban tapasztalta, hogy a disszidensek milyen ritkán várnak s jóformán sohasem kérnek pénzjutalmat.

– És a politikai átnevelés? – kérdezte Kamarov.

Ryan fölnevetett.

– Valahol valaki majd félrevonja magukat, hogy elmagyarázza, hogyan is működik a mi országunk. Az egész eltart vagy két óráig. Utána viszont nyomban elmondhatják, mit csinálunk rosszul – a világon mindenki megteszi, miért ne tehetnék meg önök is? Higgyék el, meg fogják szeretni Amerikát, valószínűleg nálam is jobban. Én nem éltem még olyan országban, amely ne lett volna szabad, ezért talán nem értékelem annyira, mint ahogy kellene. Pillanatnyilag azonban azt hiszem, önökre munka vár.

– Így van – mondta Ramiusz. – Gyerünk, új elvtársaim, magukat is dologra fogjuk.

Ramiusz hátravezette Ryant egy sor vízálló ajtón át. Pár perc múlva a rakétatárba értek, egy jókora helyiségbe, ahol huszonhat sötétzöld cső állt, két fedélzeten is áttornyosulva, hegyükben kétszáz-valahány termonukleáris robbanófej. A helyiség fenyegető légkörétől a hideg futkározott Ryan hátán. A felső, rácsozott fedélzeten jártak, és lelátott a szilárd alsóra. Több helyiségen áthaladva jutottak a vezérlőbe. Kísérteties csönd honolt a hajótérben, s Ryan megérezte, miért babonásak a tengerészek.

– Üljön ide – mutatott Ramiusz a kormányos helyére a bal oldalon. Olyanféle kormánykerék volt ott, mint a repülőkön és egy sereg szerkentyű.

Ryan leült és megkérdezte: – Mit kell tennem?

– Kormányozza a hajót, kapitány. Nem csinált még ilyet?

– Nem, uram. Sohasem jártam még tengeralattjárón.

– De hiszen tengerésztiszt.

– Nem, kapitány – rázta meg a fejét Ryan. – Az én munkahelyem a CIA.

– CIA? – szisszent föl Ramiusz, mintha kígyó csípte volna meg.

– Tudom, tudom – hajtotta fejét Ryan a kormánykerékre. – Minket mindenki ördögnek tart. Nos, a jelen levő ördög valószínűleg a nadrágjába ereszt, mire itt végzünk, íróasztalnál dolgozom, és higgye el, hogy a legjobban szeretnék most otthon ülni a feleségemmel és a gyerekeimmel. Ha egy kis sütni valóm lett volna, otthon maradok Annapolisban és folytatom a könyvírást.

– Miféle könyvírás? Nem értem.

– Történész vagyok, kapitány. Néhány éve fölkertek, hogy legyek a CIA elemzője. Tudja, mi az? Az ügynökök szállítják az adatokat, én pedig kihámozom az értelmüket. Ha hiszi, ha nem, ez az igazság. A haditengerészet történetéről írtam könyveket.

– Miféléket? – firtatta Ramiusz.

– Lehetőségek és döntések, Halálra szánt sasok. Sajtó alatt a következő is, Halsey tengernagy életrajza. Az első könyvem a Leyte-öbölben lezajlott ütközetről szól. Úgy hallottam, a Morszkoj Szbornyik is ismertette. A taktikai döntéseket elemzi háborús körülmények között. Állítólag van belőle egy tucat példány a Frunze könyvtárában.

Ramiusz kissé megnyugodott. – Ismerem. Igen, olvastam egyes részeit. Tévedett, Ryan. Halsey ostobán döntött.

– Önnek nem lesz gondja nálunk, Ramiusz kapitány. Máris kész könyvkritikus. Borogyin kapitány, megkínálna még egy cigarettával? – Borogyin egész csomagot nyújtott át neki és gyufát. Ryan rágyújtott. Iszonyatos volt.

Az Avalon

A Mystic negyedik fordulója szolgált jeladásul az Ethan Allennek és a Scampnek. Az Avalon lecsusszant a helyéről, és átmotorozott néhány százyardnyira, a kivénült rakétahordozóhoz. Annak kapitánya közben minden emberét a torpedóhelyiségbe terelte. Kinyitottak minden vészkijáratot, ajtót, búvónyílást az egész hajón. Egy tiszt előrejött és csatlakozott társaihoz. Maga mögött vonszolt egy fekete huzalt, amely a bombákhoz vezetett. Bekötötte egy időzítőbe. – Minden kész, kapitány.

A Vörös Október

Ryan figyelte, miféle posztokra rendeli Ramiusz az embereit. Legtöbbjüket hátra, hogy indítsák be a gépeket. Ramiusz udvariasan angolul rendelkezett, s csak azok számára ismételte oroszul, akik nem értették új nyelvüket.

– Kamarov és Williams előremegy, sorra ellenőrzi minden fedél tömítését. – Ryan kedvéért elmagyarázta: – Ha valami baj történik – nem fog, de ha mégis $\square$, nincs elég emberünk az elhárításához. Le kell zárunk az egész hajót.

Ryan belátta. Egy üres csészét helyezett hamutartónak a műszerállványra. Kettesben maradtak Ramiuszal a vezérlőben.

– Mikor kell indulnunk? – kérdezte Ramiusz.

– Amint elkészülnek, uram. Az Ocracoke-öblöt dagálykor kell elérnünk, körülbelül a tetőzésekor, nyolc perccel éjfél után. Elérhetjük?

Ramiusz a térképre pillantott. – Könnyen.

Williams Kamarov nyomában átjutott a rádiószobán. Maguk mögött hagyták a vízálló ajtót, s mentek tovább a rakétatárba. Ott a létrán lemászva haladtak tovább az alsó fedélzeten a tár elülső rekeszfaláig. Át az ajtón, a készletraktáron, végigvizsgálva minden nyílást, amerre elhaladtak. Az orránál fölmásztak egy másik létrán a torpedótárba, jól bezárva maguk mögött az ajtót, és indultak vissza, át a torpedótáron és a legénységi szálláson. Mindketten érezték, milyen idegenszerű az elnéptelenedett hajó, de kihasználták az időt: Williams fejét forgatva szemügyre vett mindent és faggatta Kamarovot. A hadnagyot boldoggá tette, hogy a kérdésekre anyanyelvén felelhet. Mindketten szakértők voltak, és egyaránt romantikus vonzalom fűzte őket a hivatásukhoz. Williamset lenyűgözte a Vörös Október, s ezt többször is kifejezésre juttatta. Figyelme kiterjedt az apró részletekre, a fedélzet csempéire, a nyílászárók vastag gumitömítésére.

Williams belefogott egyik kedvenc tengerész történetének oroszra fordításába, amikor visszaértek a rakétatár felső fedélzetére. Kamarov nyomában belépve eszébe villant, hogy az imént mintha égve hagyták volna itt a mennyezetlámpákat. Vagy mégsem?

Ryan megpróbált kinyújtózni, de nem sikerült. A szék kényelmetlen volt, s eszébe juttatta azt a viccet, hogy hogyan formálják az új szovjet embert: repülőülésekkel, amiktől a leghetlenebb formákba kénytelenek merevedni. Hátul a gépházban megkezdődött a reaktor felfűtése. Ramiusz épp a főgéppésszel beszélt a telefonon.

Ryan fölkapta fejét. Olyan hangot hallott, amitől hideg borzongás futott át a nyakszirtjén, még mielőtt agya felfogta volna, miféle hang lehetett az.

– Mi volt ez? – kérdezte gépiesen, noha már tudta is.

– Micsoda? – Ramiusz tízlábnnyira állt, és már forogtak a hernyó gépei. Különös moraj visszhangzóit a hajótestben.

– Lövést hallottam – több lövést.

Ramiusz mosolyogva lépett előbbre. – Azt hiszem, a hernyó hangját hallotta, hiszen, mint mondta, most először van tengeralattjárón. Az első időszak mindig nehéz. Nekem is az volt.

Ryan fölállt. – Meglehet, kapitány, de én megismerem a lövés hangját. – Kigombolta zubbonyát és előhúzta a pisztolyt.

– Adja ide – nyújtotta a kezét Ramiusz. – Az én hajómon nem hordhat pisztolyt.

Ryan habozott. – Hol van Williams és Kamarov? Ramiusz vállat vont. – Csakugyan késnek, de ez a hajó igen nagy.

– Előremegyek.

– Maradjon a helyén! – rendelkezett Ramiusz. – Tegye, amit mondtam.

– Kapitány, pisztolylövéseket hallottam. Előremegyek, hogy ellenőrizzem. Lőttek már magára? Mert rám igen. Most is látszik a forradás a vállamon. Inkább álljon a kormányhoz, uram.

Ramiusz fölemelte a telefonkagylót és megnyomott egy gombot. Néhány orosz szót váltott valakivel, majd visszatette a kagylót. – Magával megyek, hogy megmutassam, az én hajómon nem járnak lelkek – vagyis szellemek. – A pisztoly felé intett. – Ön pedig, ugyebár, nem kém, ahogy mondta.

– Kapitány, higgyen, amit akar. Hosszú történet, egyszer majd elmesélem. – Várta, hogy megjöjjön a váltás, mert Ramiusz nyilván azt rendelt az imént. A hernyó morájától úgy zengett a tengeralattjáró, mint egy dob gyomra.

Belépett egy tiszt, akinek a nevét már elfelejtette. Ramiusz mondott neki valamit, mire a tiszt elnevette magát.

– Ha megengedi, kapitány – szólt Ryan és kifelé intett.

– Csak rajta, Ryan.

A vezérlő és a következő helyiség közti ajtó nyitva maradt. Ryan óvatosan lépett a rádiószobába, jobbra-balra kémlelve. Üres volt. Továbbhaladt a rakétatár szorosra zárt ajtaja felé. A négy láb magas, kettő láb széles ajtó közepén záró kerék. Ryan fél kézzel, lassan fordította el. Jól beolajozták, valamint a forgópántokat is. Lassan nyitott be, s körülnézett.

– A rohadt életbe! – suttogta Ryan és odahívta a kapitányt. A kétszáz láb hosszú rakétatárt mindössze hat-nyolc apró oldallámpa világította meg. Nem volt ez az imént jobban kivilágítva? A tulsó végén éles fény esett az ajtó előtti rácsozaton elnyúlt két alakra. Egyik sem mozdult. A fény, amely megmutatta őket Ryannek, egy rakétaindító siló mellett égett.

– Kísértetek, kapitány? – suttogta Ryan.

– Kamarov – felelte Ramiusz és valamit még morgott oroszul.

Ryan hátrahúzta a zárt, csőre töltve az FN pisztolyt. Aztán kibújt a cipőjéből.

– Jobb, ha ezt rám bízta. Tengerészgyalogos hadnagy voltam valamikor. – De Quanticóban, gondolta magában Ryan, semmit sem tanultam arról, hogy ilyenkor mi a teendő. Belépett a helyiségbe.

A rakétatár majdnem a harmadát foglalta el a tengeralattjárónak. Kétszintes volt: az alsó fedélzet padlója szilárd fém, a felsőé fémrács. Ezeket a helyiségeket az amerikai rakétahordozókon „sherwoodi erdő”-nek hívják. Találó elnevezés. A kilenc láb átmérőjű, a rekeszfalaknál is sötétebb zöldre festett rakétaindító csövek hatalmas fatörzsekhez hasonlítottak. Behúzta maga mögött az ajtót és megindult jobbra.

A fény elől, a jobb oldali utolsó rakétaindítónál lehet, itt a felső fedélzeten. Ryan megállt, hallgatózott. Halk motozást hallott, s a fény úgy mozgott, mint egy munkalámpa valakinek a kezében. A hang a hajótest sima belső borításán könnyen terjedt.

– Miért pont én? – dünnyögte magában. Tizenhárom indítócső választja el a fényforrástól, kétszáz lábnyi út a fedélzeten.

Megkerülte az elsőt, jobb kezében a derékmagasságban előreszegzett pisztoly, a ballal tapintotta a hideg indítócsövet. Tenyere megizzadt a rovátkolt keménygumi pisztolyagyon. Épp ezért rovátkolják, gondolta. Átsurrant az első és a második cső között, kipislantva balra, hogy nincs-e ott valaki, és fölkészült a továbbindulásra. Tizenkettő van még hátra.

A fedélzetrácsot nyolcad-hüvelykes fémszálakból hegesztették össze. Máris megfájdult a lába rajta. Lassan, óvatosan kerülte meg a következő csövet, mintha asztronauta volna, aki a hold körül kering a folytonos horizonton. Csak éppen a holdon senki sem leleselkedne rá, hogy lepuffantsa.

Egy kéz nehezedett a vállára. Ryan megperdült. Ramiusz. Mondani akart valamit, de Ryan ujjával ajkára forrasztotta a szót és megrázta a fejét. Szíve olyan hangosan dobogott, hogy akár morzejeleket adhatott volna le, hallotta a saját lélegzetét is – hát hogy a fenébe nem vette észre Ramiusz jöttét?

Ryan mutatta, hogy ő kívülről, jobb felől kerülgeti a rakétákat. Ramiusz jelezte, hogy ő pedig bal felől. Ryan bólintott. Állig gombolta zubbonyát, és fölhajtotta a gallért. Így nehezebb lesz eltalálni. Jobb az összemosódó sötét ruha, mint ha fehér háromszög világít benne. Következő cső.

Feltűnt neki, hogy a csövek hengeres palástjára szavak vannak festve, más feliratok pedig a fémbe préselve. Cirill betűk és valószínűleg azt hirdetik, hogy dohányozni tilos, vagy Lenin él, vagy más hasonló értelmetlenséget. Éles szemmel figyelt mindenre, mintha dörzspapírral simítottak volna végig minden idegszálán. Megkerülte a következő csövet, idegesen szorongatva a pisztoly agyát, s alig várta, hogy kitörölhesse szeméből az izzadságot. Itt sem volt semmi, a bal oldal is rendben. Következő...

Öt percbe telt, hogy eljusson a helyiség közepére, a hatodik és a hetedik cső közé. Itt már erősebben hallatszott a zaj, mint eddig. A fény határozottan mozgott. Munkalámpa lehet, amit valami fali konnektorba vagy mibe dugott be az az alak. Mit csinálhat? Az egyik rakétán ügködik? Többen is vannak? Miért nem számolta meg Ramiusz az embereit, amikor beszálltak a kishajóba?

És én miért nem? Átkozódott magában. Még hat cső.

Amikor a következő indítócsövet megkerülte, jelezte Ramiusznak, hogy valószínűleg egy ember áll útjuk végén. Ramiusz bólintott: ő is ezt állapította meg. Most tűnt csak föl neki, hogy Ryan lábán nincs cipő, s

mivel jó ötletnek tartotta, fölemelte bal lábát, hogy lehúzza a magáét. Merev ujjai ügyetlenül babráltak, s a cipő a rácsra pottyant. Ryan fedezetlenül állt. Megdermedt. A távoli fény megbillant, de nem mozdult tovább. Ryan bal felé rohant, és kipislogott a cső mögül. Még öt. Egy arcrészletet pillantott meg – és egy villanást.

Lövést hallott és lebukott. A golyó hátul csattant a rekeszfalon. Behúzódott a cső fedezékébe.

– Átmegyek a másik oldalra – súgta Ramiusz

– Várjon, míg szólok. – Megmarkolta Ramiusz karját és visszahúzódott a cső jobb oldalára, előreszegzett pisztollyal. Láta az arcot és tüzelt, bár tudta, hogy nem fog találni. Ugyanabban a pillanatban bal felé lökte Ramiuszt. A kapitány átrohant a másik oldalra, és lekuporodott egy indítócső tövében.

– Megvagy! – kiáltotta Ryan.

– Egy frászt! – felelt egy riadt, fiatalos hang.

– Mit csinálsz ott? – kérdezte Ryan,

– Mit gondolsz, Jenki? – Most már határozottabban csengett a válasz.

Lehet, hogy fel akar robbantani egy robbanófejet, tűnődött Ryan. Kellemes gondolat.

– Abba te is belehatsz – felelte. A rendőrség is igyekszik lelkére beszélni a körülzárt gyanúsítottaknak. Mit mondott egyszer a tévében egy New York-i zsaru? „Megpróbáljuk halálra untatni őket.” Csakhogy azok bűnözők. És ő kivel tárgyal? Egy hátramaradt matrózzal? Ramiusz egyik tisztjével, aki meggondolta magát? Egy KGB-ügynökkel? Egy tengerésznek álcázott GRU-ügynökkel?

– Akkor belehalok – hallatszott újra a hang. A fény elmozdult. Akármit csinált is, megpróbálja folytatni.

Ryan két lövést adott le, míg megkerülte az indítócsövet. Még négy van hátra. A lövedékek haszontalanul kongtak az elülső rekeszfalon. Egy visszapattanó golyó igazán eltrafálhatná... Ugyan! Balra pillantott, Ramiuszra, aki a bal oldali csősor túlsó felén lopakodott előre. Nincs nála fegyver. Miért nem hozott magával?

Ryan nagyot lélegzett és átsurrant a következő csőhöz. A fickó csak erre várt. Ryan a fedélzetre bukott, s a golyó nem találta el.

– Ki vagy? – térdelt föl, az indítócsőnek támaszkodva, hogy kifújja magát.

– Szovjet hazafi! Te pedig ellenség, és nem kaparintod meg a hajónkat.

Túl sokat beszél, gondolta Ryan. Jó. Talán. – Mi a neved?

– Nem érdekes.

– Hát a családod?

– A szüleim büszkék lesznek rám.

Ryan bizonyosra vette, hogy GRU-ügynök. Nem politikai tiszt, annál jobban beszél angolul. Valószínűleg a politikai tiszt biztosítója, vagyis profi ügynök. Már csak ez hiányzott! Képzett ügynök, és, amint mondta, hazafi. Nem fanatikus, hanem olyan, aki megpróbálja teljesíteni kötelességét. Fél, de mégis megpróbálja.

És felrobban ez a rohadt hajó, velem együtt.

Ryannek volt egy előnye. Ennek az embernek még el kell végeznie valamit. Neki, Ryannek csak annyi a dolga, hogy abbahagyassa vele vagy jócskán késleltesse. Áthúzódott az indítócső jobb széléhez, és jobb szemmel kikukucskált. Feje fölött nem égett lámpa, így ő jobban láthatta a fickót, mint az őt.

– Nem kell meghalnod, barátom, ha leteszed a fegyvert. .. – És aztán mi lesz? Börtönben végzi? Még valószínűbb, hogy eltüntetik. Moszkva nem tudhatja meg, hogy hajójuk amerikai kézbe került.

– És a CIA sem tesz el láb alól, mi? – Hangja megvetően csengett. – Nem vagyok bolond, barátom. Ha meg kell halnom, legalább saját szándékom szerint halok meg.

Aztán kihuny a fény. Azt jelentené ez, hogy a fickó befejezte a szerelést – vagy amivel babrált? Ha így áll a helyzet, bármelyik pillanatban fölrobbanhatnak. Vagy rájött, hogy a ráeső fényben sebezhetőbb? Akár képzett ügynök, akár nem, mindenképp gyerek, egy riadt gyerek, és valószínűleg ugyanannyi a veszténivalója, mint neki. Egy frászt annyi, gondolta aztán Ryan. Nekem feleségem és két gyermekem van, és elvesztem őket, ha gyorsan nem kapom el.

Kellems karácsonyi ünnepeket, gyerekek, apukátok épp most robbant föl. Sajnos, nem tudjuk eltemetni, de hát... Hirtelen az jutott eszébe, hogy rövid imát kellene mondania – de mit kérjen? Segítséget, hogy megölhessen egy másik embert? Tudod, Uram, az a helyzet, hogy...

– Itt van még, kapitány? – kiáltotta.

– Da.

Ezen elgondolkozhat a GRU-ügynök. Ryan remélte, hogy a kapitány jelenléte inkább a neki, Ryannek jobbra eső oldalon készíti megbújni a fickót. Nyakát behúzza, rohanva került meg balról az indítócsövet. Ramiusz követte, a maga indítócső-sorának az innenső oldalán. A fiú rálőtt, de nem találta el.

Pihennem kellene, gondolta Ryan. Zihálok, mint a fuldokló. Három hónapot szolgált tengerészgyalogos hadnagyként, tudnia kellene, mi ilyenkor a teendő! Férfiak vezére volt valaha! Csakhogy jóval könnyebb negyven fegyverest vezetni, mint egyedül küzdeni eggyel.

Gondolkozz!

– Talán megegyezhetnénk – javasolta Ryan.

– Hát persze. Eldönthetjük, melyik fülön menjen be a golyó.

– Szerintem jól éreznéd magad Amerikában.

– És a szüleim, Jenki, azokkal mi lesz?

– Talán azokat is ki lehetne hozatni. – Ryan a cső jobb feléről szólt, majd balra húzódott. Újra kiugrott. Most már csak két rakéta választotta el GRU-s barátjától, aki valószínűleg élesbe próbálta állítani a robbanófejeket, hogy fél köbméternyi óceánt plazmává változtasson.

– Gyere, Jenki, haljunk meg együtt. Most már csak egy puskát választ el minket.

Ryan gyorsan végiggondolta, de nem emlékezett már, hányszor tüzelt; a pisztolyába tizenhárom töltény fért. Maradt még elég. A tartalék tölténnyel nem ér semmit. Elterelhetné a figyelmét, ha egyféle dobna a tárat és a másik irányba ugrana? Beválik ez? A fenébe is. A filmekben beválik. Akár igen, akár nem, a tétlenséggel semmire sem jut.

Ryan bal kezébe fogta a pisztolyt, a jobbal kihálászta zubbonya zsebéből a tartalék tárat. Szájába vette a tárat, és visszatette a jobbjaiba a pisztolyt. Micsoda cirkusz... Bal kézbe a tárat. Oké. Jobb felé kéne hajítani a tárat, és balról előrenyomulni. Beválik? Beválik vagy sem, nincs vesztegetni való idő.

Quanticóban megtanulta a térképolvasást, a terepértékelést, hogy hogyan kell rádióon légi és tüzérségi támogatást kérni, hogy hogyan kell szakaszt irányítani – és most itt szorong egy istenverte acélcsőben, háromszáz lábnyi víz alatt, és lövöldözhet egy száz pisztollyal egy kétszáz hidrogénbombával berendezett helyiségben.

Ideje tenni valamit. Tudta, mit, de Ramiusz előbb mozdult. Szeme sarkából látta, hogy a kapitány a terem eleje felé iramodik és a rekeszfalon megpöccint egy villanykapcsolót. Az ellenség rálőtt. Ryan jobb felé hajította a tölténytárat és előrerohant. A fiú balra perdült, gondolván, hogy együttes támadást intéznek ellene.

Ryan a két utolsó rakétacső közt surranva látta, hogy Ramiusz összeesik. Ryan előrevetődött, túl az első indítócső vonalán. Bal oldalára zuhant, éles fájdalom hasított a karjába. Hasra fordult, hogy célba vegye ellenfelét. A fiú épp fordult vissza feléje, amikor Ryan egymás után hatszor tüzelt. Azt, hogy közben ordít, mint az állat, nem is hallotta. Két golyója talált. A becsapódások ereje felkapta és félig megpördítette az ügynököt. Pisztolya kihullt a kezéből, amint maga is visszaesett a fedélzetre.

Ryan annyira remegett, hogy először fel se bírt kelni. Pisztolyát szorongatta váltig, áldozata mellének szegezve. Nehezen lélegzett, hevesen vert a szíve. Ajkát összezárva nagyokat nyelt, de szája kiszáradt, mint a tapló. Lassan térdre emelkedett. Az ügynök még élt. Hanyatt feküdt, nyitott szemmel, és lélegzett. Ryannek négykézlábra kellett állnia, hogy talpra tudjon vergődni.

Látta, hogy két találat érte az oroszt; egyik a bal mellén, a másik lejjebb, a mája és a lépe körül. Az alsó seb nagy vörös karikájára nyomta a tenyerét. Húsz év körül járhatott. Világoskék szeme a magasba meredt, és mintha mondani akart volna valamit. Arcát eltorzította a fájdalom, de száján csak érthetetlen bugyborékolás bukott ki.

– Kapitány! – kiáltotta Ryan. – Jól van?

– Megsebesültem, de azt hiszem, túlélem, Ryan. Ki az?

– Honnan a fenéből tudnám?

A kék szempár Jack arcára szegeződött. Akárki volt, tudta, hogy mindjárt meghal. Az arcán a fájdalmat valami más váltotta fel. Szomorúság, végtelen szomorúság... Egyre beszélni próbált. Piros hab buggyant ki a szája sarkán. Tüdőlövés. Ryan közelebb húzódott hozzá. Félrerúgta a pisztolyt és mellé térdelt.

– Megegyezhettünk volna – mondta halkan.

Az ügynök felelni próbált, de Ryan nem értette. Átkozódik? Anyját szólítja? Hősködni akar? Jack sohasem tudta meg. A fiú szeme tágra nyílt a fájdalomtól, utolsó lehelete szisszenve suhant ki a buborékok közül, hasára szorított keze elernyed. Ryan megtapintotta a nyakát, de már ott sem érződött az érverés.

– Sajnálom – mondta, és lezárta áldozata szemét. Miért sajnálja? Homlokát előntötte a verejték, és tagjaiból kiszállt az erő, amely a lövöldözés alatt feszítette. Hirtelen hányinger fogta el. – Uramisten, én... – Forgott vele a világ és hirtelen hevesen tört fel belőle az okádék, le a rácsozaton, tízlábnnyira az alsó fedélzetre. Sűrűn köpködte az undorító ízt, míg lábra állhatott.

Még mindig kábán a feszültségtől és a hatalmas adrenalin-kiválasztódástól, megrázta néhányszor a fejét, váltig a halottra meredve. Ideje volt visszatérni a valóságba.

Ramiuszt a combján érte a lövés. Vérzett. Két tenyerét a sebre szorította, de az nem látszott veszélyesnek. Ha az ütőeret találja a golyó, már belehalt volna.

Williams főhadnagyot két találat érte, egyik a fején, másik a mellén. Lélegzett még, de elveszítette öntudatát. A fejseb csak karcolás volt, de a másik, a szíve mellett szörcsögő hangot adott. Kamarov rosszabbul járt. A golyó az orra tövénél fúródott be, és hátul szétroncsolta az egész tarkóját.

– Jézusom! Hát miért nem jött senki segítségünkre? – kiáltott föl Ryan, végre magához térve.

– A rekeszajtók zárva vannak, Ryan. Ott a... hogy is mondják angolul?

Ryan arra nézett, amerre a kapitány mutatott: a mikrofontáblára. – Melyik gomb? – A kapitány két ujjával jelezte. – Vezérlőterem, itt Ryan. Segítségem van szükségem, a kapitányt meglőtték.

Az izgatott orosz hangra Ramiusz jó hangosan felelt, hogy felismerjék. Ryan közben a rakétacsövet vette szemügyre. Az ügynök olyan munkalámpával dolgozott, amelyet az amerikaiak is használnak; fémfoglalatban egy izzó, vezetéke a falba dugaszolva. Az indítócső ajtaja nyitva állt. Mögötte egy másik, kisebb fedél, ami alkalmasint a rakétatestbe vezet, szintén nyitva.

– Mit művelt ez itt? Fel akarta robbantani a rakétát?

– Képtelenség – felelte Ramiusz fájdalmak közt. – A robbanófejek különlegesen vannak bebiztosítva. A robbanófejeket nem lehet... elsütni.

– Hát akkor miben mesterkedett? – Ryan visszafordult a rakétacsőhöz. Valami gumitömlő hevert mellette a fedélzeten. – Ez micsoda? – Fölvette. Gumiból vagy gumírozott szövetből készült, benne fém vagy műanyag keret fémkarmantyúval és csutorával.

– A rakétán babrált, de lehetett valami fortély, hogy ő maga kimenekülhessen – mondta Ryan. – Krisztusom! Időzítő! – Lehajolt, fölszedte, és meggyújtotta a munkalámpát, és bevilágított vele a rakétába. – Ez micsoda, kapitány?

– A vezérlő. Van benne egy komputer, az jelzi a rakétának, hogy merre repüljön.

Ryan bekémlelt a fedél mögé. Volt ott mindenféle színű drót és áramelosztó, soha nem látott módokon összekapcsolva. Kotorászott a huzalok között, és félíg-meddig arra számított, hogy talál egy ébresztőórát, amely egy köteg dinamitrúdba van bekötve. Nem talált.

Akkor most mit tegyen? Az ügynök mesterkedett valamiben – de miben? Befejezte? Ezt ő hogyan találja ki? Sehogy. Egyik esze sürgette, hogy tegyen már valamit. A másik azt mondta, hogy bolond, ha megpróbálja.

Ryan foga közé vette a lámpa gumírozott fogantyúját, hogy mindkét kezét használhassa. Összefogott két teli marokra való drótot és megrántotta. Csak kevés szakadt el. Eleresztette az egyik maroknyit és a másikra összpontosított. Egész halom műanyag- és réz-spagetti szabadult el. Újra kezdte a másikkal. – Áh! – szisszent föl, mert megrázta az áram. Örökkévalósággal felérő pillanat következett, mert robbanásra számított. Elmúlt. Maradt még kirángatni való drót. Egy pillanat alatt kirángatta mindet, fél tucat kis kapcsolóval együtt. Aztán a lámpával addig csépelte a kis fülkét, míg olyan nem lett, mint a fia játékdoboz: tele csupa hasznavehetetlen vacakkal.

Futva érkeztek az emberek a helyiségbe, élükön Borogyin. Ramiusz Ryan mögé, a halott ügynökre mutatott.

– Szugyec? – mondta Borogyin. – Szugyec? – pillantott Ryanre. – Ő a szakács.

Ryan fölvette a pisztolyát. – Ez volt a receptje. Azt hiszem, GRU-ügynök lehetett. Föl akart robbantani minket. Ramiusz kapitány, mi lenne, ha kilőnénk ezt a rakétát – mármint a tengerbe vetnénk ezt a vacakot? Oké?

– Azt hiszem, jó ötlet – zihálta Ramiusz. – Először is be kell zárni az ellenőrző fülke fedelét, aztán majd kilőhetjük a vezérlőből.

Ryan kézzel söpörte ki a romhalmazt a rakétából. A belső ajtó simán a helyére zárult, de a hengeren levő külső makacskodott. Ez ugyanis nyomásálló volt, jóval nehezebb, két ellensúlyos kallantyú tartotta. Ryan háromszor csapta be. Kétszer visszaugrott, de harmadjára beragadt.

Borogyin egy másik tiszttel már vitte is hátra Williamset. Valamelyikük szíjat csatolt Ramiusz lábsebére. Ryan talpra állította és támogatta kifelé. Ramiusz fájdalmasan nyögött, ahányszor bal lábát kellett mozdítania.

– Bolondságot csinált, kapitány – jegyezte meg Ryan.

– Ez az én hajóm, és nem kedvelem a sötétséget. Hibáztam. A távozó legénységet gondosan meg kellett volna számolni.

Elérték a vízálló ajtót. – Oké, elsőnek én megyek. – Ryan átlépett és átsegítette Ramiuszt. A szíj meglazult és a seb ismét vérezni kezdett.

– Tegye be az ajtót és zárja be – rendelkezett Ramiusz. Könnyen zárult. Ryan hármat fordított a keréken, majd ismét a kapitány karja alá bújt. További húsz lépés, míg eljutottak a vezérlőbe. A hadnagy hamuszürkén állt a kormánykeréknél.

Ryan egy székre ültette a kapitányt. – Nincs egy kése, uram?

Ramiusz benyúlt a nadrágzsebébe, kihúzott egy bicskát és még valamit. – Fogja ezt is. Ez a rakéták robbanófejéhez szolgáló kulcs. A nukleáris töltet nem robbanhat, míg ez el nem fordul. Vegye magához. – Nevetni próbált. Végtére is Putyiné volt.

Ryan nyakába akasztotta a kulcsot, kinyitotta a bicskát és fölhasította a kapitány nadrágját. A golyó a comb vastaghúsába hatolt be. Tiszta zsebkendőt szedett elő és rászorította a kerek lyukra. Ramiusz adott

egy másik zsebkendőt, azt a félhüvelykes kimeneti sebre helyezte. Aztán rácsatolta a kettőre a szíjat, olyan szorosan, ahogy tudta.

– A feleségem ugyan nem volna ezzel megelégedve, de megjárja.

– A felesége? – kérdezte Ramiusz.

– Orvos, pontosabban szemsebész. Amikor megsebesültem, ő kötözött be. – Ramiusz lábszára sápadni kezdett, de Ryan egyelőre nem akarta meglazítani a kötést. – És mi lesz a rakétával?

Ramiusz kiadta a parancsot a hadnagynak, s az továbbadta mikrofonon. Két perc múlva három tiszt lépett be a terembe. Őt csomóra vették vissza a sebességet, s ennek eléréséhez néhány percre volt szükség. Ryant a rakéta foglalkoztatta: sikerült-e elrontania az ügynök által fölszerelt csapdát? Mindhárom újonnan jött tiszt elővette a nyakába akasztott kulcsot. Ezt tette Ramiusz is, és a magáét Ryan kezébe nyomta. A terem jobb oldalára mutatott.

– Rakéta vezérlés – mondta.

Ryan magától is rájöhetett volna. Őt műszertábla sorakozott ott, mindegyiken háromszor huszonhat jelzőlámpácska, mindegyik alján kulcslyuk.

– Dugja a kulcsot az egyes szám alá, Ryan. – Benyomta, vele együtt a többiek is. Vörös fény gyúlt ki és zümmögő hangjel szólalt meg.

A rakétatiszt táblája volt a legbonyolultabb. Elfordított egy kapcsolót, s ezzel kinyitotta az egyes számú rakétához tartozó zárófedeleket és elárasztotta az indítócsövet. A vörös jelzőfények pislogni kezdtek.

– Fordítsa el a kulcsát, Ryan – vezényelt Ramiusz.

– Ez süti el a rakétát? – riadt meg Ryan. Jézusom, ha ez megtörténik...

– Nem, dehogya. A rakétát a kezelőtisztnak kell élesítenie. Ez a kulcs a gáz töltetet robbantja be.

Hihet neki? Jóraivaló ember ez a Ramiusz, de honnan tudhatná, hogy igazat mond-e?

– Rajta! – vezényelt Ramiusz. Ryan elfordította a kulcsot, s vele együtt a többiek is. A vörös lámpa fölött a sárga tovább villogott. A zöld most sem gyulladt ki.

A Vörös Október megremegett, amikor az egyes számú SS-N-20-as rakétát kivetette a gáztöltet. Olyan hangot adott, mint a teherautó légfékje. A három tiszt kihúzta a kulcsát, a rakétakezelő pedig nyomban lezárta az indítócső fedelét.

A Dallas

– Mi ez? – kiáltotta Jones. – Irányítás, itt a szonár, a célpontunk elárasztott egy csövet. Rakétacsövet? Atyaisten! – Jones a maga kezdeményezésére fölerősítette a jég alatti szonárt és magas frekvenciájú hullámokat küldött ki.

– Mi a nyavalyát csinál? – kérdezte Thompson. Egy pillanat múlva megjelent Mancuso is.

– Mi történik itt? – kiáltott a kapitány. Jones a képernyőre mutatott:

– A tengeralattjáró kilőtt egy rakétát, uram. Ide nézzen, kapitány, kettős célpont. De ez csak lebeg ott, nem működik a gyújtószerkezete. Isten segíts!

A Vörös Október

Fölmegy a felszínre? – tűnődött Ryan. Nem ment. A Seahawk-rakétát a hajótól jobbra és felfelé lökte a gáztöltet, majd megállt ötvenlábnyira az alatta elsikló Vörös Október fölött. A vezérlő fedele, amelyet Ryan zárt le, nem volt vízhatlan, s a bezúduló víz elöntötte a robbanófej-hordozót. A rakéta egyensúlyi helyzete megváltozott, s az orrát lefelé húzta a túlsúly. Ettől sajátos útra tért, spirális vonalban tartott lefelé, mint fáról a hüvelytermés, majd belefúródott a tengerfenékbe.

Az Ethan Allen

Már csak egy szerkezet működött, az időzítő-készülék. Harminc percre állították be, s ez elengedő időt biztosított a legénységnek, hogy följusson a Scampre, amely most tízcsomós sebességgel távolodott a térségtől. A régi reaktort teljesen leállították. Kővé volt fagyva. Csak egypár vézslámpát látott el maradék áramával az akkumulátor. Az időzítőre három pót-gyújtókört is szereltek, s mind egyszerre lépett működésbe.

Négy Pave Pat Blue bombát telepítettek az Ethan Allenre, amelyek teljesítménye ötszöröse a szokásos kémiai robbanóvegyületeknek. Mindegyik bomba két gázeresztő szeleppel rendelkezett, s a nyolc közül csak egy romlott el. Mihelyt ezek föl pattantak, a bombákba sűrített túlnyomásos propán hevesen kitódult. Egy pillanat alatt megháromszorozódott a légnyomás a kivénült tengeralattjáróban, amelyet mindenütt áthatott a robbanékony gáz-levegő keverék. A négy bomba huszonöt tonna TNT erejével töltötte meg egyenletesen a hajótestet.

A gyutacsok jóformán egyszerre robbantak, s az eredmény katasztrófális volt: az Ethan Allen erős acélteste úgy pattant szét, mint egy léggömb. Egyetlen darabja maradt csak viszonylag épen, a reaktortér, amely kipottyant a hajóroncsból és az óceán fenekére süllyedt. Maga a hajótest tucat felé szakadt, s mindegyik darab szürreális alakzattá görbült. A belső berendezés fémes felhőként gomolygott a széteső hajótestben, s minden lefelé libegett, széles körzetben szétterülve, míg le nem ért a három mérföld mélyen lévő kemény homokfenékre.

A Dallas

– A kurva anyját! – Jones letépte a fejhallgatót és száját tátogatva igyekezett rendbe hozni bedugult fülét. A szonár automata reléi megvédtek ugyan a robbanás erejétől, de a maradéktól is úgy érezte, mintha a fejét laposra kalapálták volna. A robbanást mindenki hallotta a hajón.

– Egész személyzet, figyelem! Itt a kapitány. Amit az imént hallottak, semmiféle aggodalomra nem ad okot. Többet nem mondhatok.

– Úristen, főnök! – szólta Mannion.

– Egen, folytatjuk a figyelést.

– Igenis, kapitány. – Mannion furcsállóan pillantott parancsnokára.

A Fehér Ház

– Időben eljutott hozzá az üzenet? – kérdezte az elnök.

– Nem, uram – felelte Moore és székébe süppedt. A helikopter néhány percnyi késéssel érkezett. De valószínűleg nem kell aggódni miatta. A kapitány tudja a dolgát, és nyilván mindenkit leszállított a hajóról, kivéve a beavatottakat. Nem vagyunk persze igazán nyugodtak, de most már semmit sem tehetünk.

– Személyesen kértem föl Ryant, bíró úr. Én magam.

Isten hozta a valóságba, gondolta Moore. Az elnöknek szerencséje volt: sohasem kellett embereket a halálba küldenie. Könnyebb valamit kitervelni, mint végrehajtani. Bírói székéből halálos ítéleteket erősített meg a feljebbviteli tárgyalásokon, és az sem volt könnyű, még ha az elítéltek bőven megérdemelték is sorsukat.

– Nem tehetünk mást, elnök úr, mint hogy várunk. Ennek a hírforrásnak a biztonsága minden műveletnél fontosabb.

– Értem. Mi van Donaldson szenátorral?

– Beleegyezett javaslatunkba. Ebből a szempontból a művelet csakugyan jól ütött ki.

– Tényleg arra számít, hogy az oroszok beveszik? – kérdezte Pelt.

– Elhelyeztünk néhány ügyes csalit, s majd meghúzkodjuk a zsineget, hogy fölfigyeljenek rá. Egy-két napon belül kiderül, hogy ráharapnak-e. Henderson az egyik főosztárjuk – Cassius a kódneve, s a reagálásukból ki lehet következtetni, miféle dezinformációra használhatjuk majd. Nagyon jó szolgáltatásokat tehet nekünk, de vigyáznunk kell rá. KGB-kollégáink nagyon direkt módon szoktak elbánni a kettős ügynökökkel.

– Addig nem engedjük le a horogról, amíg ki nem érdemli – mondta hidegen az elnök.

Moore elmosolyodott. – Ki fogja érdemelni. Mr. Henderson a markunkban van.

A TIZENÖTÖDIK NAP, DECEMBER 17. PÉNTEK

Az Ocracoke-öböl

A hold nem világított az égen. A három hajó nem sokkal éjfél után, ötcsomós sebességgel érkezett az öbölbe, kihasználva a rendesenél magasabb tavaszi dagályt. Legelől a Pogy haladt, mert annak volt legalacsonyabban a vízvonala, a Vörös Októbert pedig a Dallas követte. Az öböl mindkét oldalán tengerésztisztek váltották fel az ügyeletet a parti őrség állomásain.

Ryan felmászhatott a toronyba. Méltányolta Ramiusz nagylelkűségét, mert tizennyolc órát töltött a Vörös Október gyomrában, amitől bezártság-érzés gyötörte, és jó volt látni a világot, még ha csupán sötét, üres térré korlátozódott is a látvány. A Pogy halvány vörös fénye, ha néhány másodpercnél tovább nézte, eltűnt. Ryan látta a víz habos hullámain, meg a felhők között bújókászó csillagokat. A tenger felől, nyugati irányból, hűs szél fújt.

Borogyin kurta, egy szótagos parancsokkal a csatornán felfelé irányította a tengeralattjárót. Ezt a részt rendszeresen – néhány havonként – kotortatni kellett, hiába építettek északra egy hatalmas mólót. Könnyű útjuk volt: a két-három láb magasra csapó hullámok meg se kottyantak a tengeralattjáró harmincezer tonnás tömegének. Ryan ezt örömmel nyugtázta. A fekete víz elcsöndesedett, és amikor nyugodtabb vizekre értek, feléjük iramodott egy Zodiac típusú gumicsónak.

– Hahó, Vörös Október! – kiáltotta egy hang a sötétben. Ryan csak halványan tudta kivenni a szürke gumicsónak négyszögletes formáját. A farmotor kavarta tarajos hullámok előtt vált láthatóvá.

– Felelhetek, Borogyin kapitány? – kérdezte Ryan, és egy bólintás volt a válasz. – Itt Ryan. A fedélzetén két sebesült van, egyikük igen rossz bőrben. Orvosra és sebész-teamre van szükségünk. Érthető?

– Két sebesült, orvos kell. – Ryan úgy látta, mintha a férfialak az arca elé tartott volna valamit, és hallani vélte a távolból az adó-vevő halk recsegését. Ebben a szélben igazán nem lehetett tudni. – Rendben. Hamarosan iderepül egy orvos. A Dallas és a Pogy fedélzetén vannak szanitécek. Menjenek át?

– De mennyire – válaszolta Ryan.

– Oké. Kövessék a Pogyt még két mérföldön át, és készüljenek fel a segítség fogadására. – A motoros gumicsónak megfordult és eltűnt a sötétben.

– Istennek legyen hála – sóhajtott Ryan.

– Maga... maga hívó? – kérdezte Borogyin.

– Persze. – Ryant indokolatlanul meglepte a kérdés. ☐Valamiben csak kell hinni.

– Ugyan miért, Ryan kapitány? – Borogyin egy hatalmas éjjeli távcsővel a Pogyt fürkészte.

Ryan eltöprengett, mit is válaszoljon. – Ha az ember nem hisz, mi értelme az életnek? Akkor Camus-nak és Sartre-nak meg a hozzájuk hasonlóknak van igaza: minden kaotikus, az élet értelmetlen. Ezt nem vagyok hajlandó elfogadni. Ha pedig frappánsabb választ akar, ismerek néhány papot, akik szívesen elbeszélgetnek magával.

Borogyin nem felelt. A mikrofonba utasításokat mondott, mire a hajó néhány fokkal eltért jobbra, és úgy folytatta az utat.

A Dallas

Fél mérfölddel hátrább Mancuso fényerősítő éjszakai távcsövet tartott a szeméhez. A háta mögött álló Mannion mindenáron bele akart lesni.

– Jézusom! – suttogta Mancuso.

– Egyetértek, főnök! – felelte Mannion, aki fázósan didergett a zubbonyában. – Én sem hiszek a szememnek. Itt a Zodiac. – Mannion átnyújtotta a parancsnoknak a kikötéskor használt hordozható rádiót.

– Hallanak engem?

– Itt Mancuso.

– Amikor a barátunk megáll, tíz embert adjanak neki, köztük a szanitécet. Két sebesültnek orvosi ellátásra van szüksége. Válassza ki a legjobb embereit, parancsnok, akik a hajó irányításában is segídkezni tudnak, de feltétlenül olyanok legyenek, akik tartják a szájukat!

– Értettem. Tíz ember kell a szanitéccel együtt. Vége. – Mancuso látta, hogy a kis jármű elsöpör a Pogy felé. – Át akar jönni, Pat?

– Hogy a fenébe ne, uram! Hát maga? – kérdezte Mannion.

Mancuso megfontolta a dolgot. – Szerintem Chambers egy-két napig el tudja látni a feladatokat a Dallason. Igazam van?

A parton egy tengerésztiszt telefonon hívta Norfolkot. A parti őrség állomása zsúfolt volt, csak úgy hemzsegték benne a tisztek. A telefon mellett egy üvegyapottból készült, ideiglenes fürke állt, hogy ne lehessen kihallgatni a beszélgetéseket az atlanti erők főparancsnokságával. A tisztek csak két órája érkeztek, és hamarosan távoznak. Semminek sem szabad feltűnnie. Odakinn egy tengernagy és néhány kapitány éjszakai távcsövekkel bámulta a sötét alakzatokat. Olyan ünnepélyesen viselkedtek, mint a családapák a templomban.

Cherry Point, Észak-Carolina

Ed Noyes korvettkapitány az Észak-Carolina állambeli Cherry Pointban lévő haditengerészeti légbázis kórházában, az orvosi szobában pihent. A következő három éjszaka is ő ügyel, amiért cserébe karácsonykor négy szabadnapot kap. Az éjszaka eddig eltelt része nyugodalmas volt, küszöbön állt azonban a változás.

– Doki!

Noyes felnézett; ott állt előtte egy tengerészgyalogos százados, katonai rendőrségi egyenruhában. Az orvos ismerte őt. A katonai rendőrök gyakran szállítottak be sérülteket. Az orvos nyomban letette a New England Journal of Medicine-t, amelybe addig beletemetkezett.

– Jó estét, Jerry. Behoztak valakit?

– Azt a parancsot kaptam, hogy közöljem magával: csomagoljon mindent össze, ami egy műtétéhez szükséges lehet. Két perce van, és indulunk a reptérre.

– Miért? Miféle műtét lesz? – Noyes felállt.

– Azt nem mondták, uram, csak annyit tudok, hogy maga egyedül fog valahova repülni. A parancs odafentről jött.

– A fenébe is, Jerry, nem ártana tudnom, milyen műtétre készüljek, mit vigyek magammal.

– Szerintem pakoljon össze mindent. Én viszem ki a helikopterhez.

Noyes káromkodva ment át a traumatológiai kezelőbe, ahol két másik tengerészgyalogos várta. Odanyújtott nekik négy steril műtétéhez szükséges egységcsomagot. Azon töprengett, milyen narkotikumokra lehet szüksége, mindenesetre magához vett jó néhányat, valamint két tasak vérplazmát. A kapitány rásegítette a felöltőjét, majd kimentek az ajtó előtt álló dzsiphez. Öt perc múlva megálltak a Sea Stallion helikopter mellett, amelynek már sívított a motorja.

– Merre megyünk? – kérdezte Noyes a hírszerzés bent ülő ezredesétől.

– Az öböl fölé repülünk – magyarázta az ezredes. – Le kell tennünk magát egy tengeralattjáróra, amelyen sebesültek vannak. Két szanitéc lesz a segítségére, ennél többet én sem tudok. Rendben? – Erre nem volt mit felelni.

A helikopter azonnal felemelkedett. Noyes jól ismerte a járművet. Kétszáz órát vezetett helikoptereket, háromszázat pedig merev szárnyú repülőkön töltött. Noyes olyan orvos volt, aki későn ismerte fel, hogy a repülés legalább olyan vonzó foglalkozás, mint a gyógyítás. Minden alkalmat megragadott, hogy repülhessen, gyakran a pilóták családtagjait is kezelte, csak hogy cserébe kísérőként beülhessen egy F-4-es Phantomba. Ez a helikopter nem repült, hanem száguldott kifelé.

Pamlico-öböl

A Pogy akkortájt állt meg, amikor Cherry Pointban felszállt a helikopter. Az Október ismét kissé módosította a menetirányt, majd megállt a Pogy mellett. A sort a Dallas zárta. Egy perc múltán újra felbukkant a motoros gumicsónak, ezúttal a Dallasnál, majd lassan odacsurgott a Vörös Októberhez. Csaknem felborult a benn ülők súlyától.

– Vörös Október, hallanak engem?

Ezúttal Borogyin felelt. Akcentussal beszélt, de érthető angolsággal. – Ki vagy?

– Bart Mancuso, a Dallas parancsnoka. Velem van a hajónk egészségügyese és még néhányan a legénységből. Kérek engedélyt, hogy a fedélzetre léphessünk.

Ryan látta, hogy Borogyin arca megrándul. Első ízben kényszerült szembenézni a történetekkel, és nem lett volna ember, ha belső tusakodás nélkül elfogadja.

– Az engedélyt megadom.

A gumicsónak a tengeralattjáró ívelt oldalához közelített. Egy férfi fellépett a fedélzetre és kötéllel rögzítette a csónakot. Tíz ember felmászott, közülük egy kivált, és felkapaszkodott a tengeralattjáró tornyába.

– Kapitány, a nevem Bart Mancuso. Úgy tudom, sebesültek vannak a fedélzeten.

– Igen – bólintott Borogyin, a kapitány és egy angol tiszt. Mindketten lőtt sebekkel.

– Lőtt sebekkel? – ismételte meghökkenve Mancuso.

– Ezen ráér később is elmélkedni – mondta Ryan. – Most inkább vezessük az orvost a sérültekhez, jó?

– Nekünk nincs orvosunk, csak egy szanitécünk. Ügyes fiú, és a Pogy egészségügyese is percekben belül itt lesz. Mellesleg kihez van szerencsém?

– Az úr kém – mondta Borogyin leplezetlen iróniával.

– Jack Ryan vagyok.

– És ön, uram?

– Vaszilij Borogyin másodosztályú kapitány. Jöjjön, parancsnok. Elnézését kérem, de valamennyien nagyon fáradtak vagyunk.

– Ezzel nincsenek egyedül. – Szűkében voltak a helynek. Mancuso a fedélzeti lejárató párkányára kucorodott. Tudja, kapitány, nem volt valami leányálom magukat követni. Szakmai tudásukért feltétlen elismerés jár.

A bók nem váltotta ki Borogyinból a remélt hatást. – A nyomunkra bukkantak. Hogyan?

– Magammal hoztam az illetékest, találkozhat vele.

– És mi a teendőnk?

– A partról azt a parancsot kaptuk, hogy várjuk meg, amíg az orvos ideér, utána lemerülni. Mindaddig veszteg maradunk, amíg az indulásra parancsot nem kapunk. Ez egy-két napig is eltarthat. Ezután egy prima biztonsági helyre kerülnek, én pedig vendégül látom magukat életük legjobb olasz vacsorájára. – Mancuso szélesen elvigyorodott. – Maguknál Oroszországban lehet olasz kaját enni?

– Nem. És ha jó koszthoz van szokva, attól tartok, a Krasznüj Oktyjabr nem fogja megnyerni a tetszését.

– Ezen segíthetek. Mekkora a legénység?

– Tizenkét fő. Tíz szovjet, egy angol, no meg a kém. – Borogyin savanyú mosollyal pillantott Ryanre.

– Rendben. – Mancuso belenyúlt a kabátzsebébe és kivett belőle egy adó-vevőt. – Itt Mancuso.

– Hallgatom, főnök – mondta Chambers.

– Szedjenek össze valami elemőzsiát a barátainknak. Hat étkezésre valót huszonöt főnek. És küldjenek át egy szakácsot is! Jó kaját akarok nekik tálalni, érti, Wally?

– Rendben, főnök. Vége.

– Ne aggódjon, kapitány, remek szakácsaink vannak. Milyen kár, hogy nem a múlt héten találkoztunk. Olyan lasagnát kaptunk, amilyent csak az anyám tud főzni. Csak a chianti hiányzott hozzá.

– Nekik van vodkájuk – jegyezte meg Ryan.

– Kizárólag kémeknek tartogatjuk – tette hozzá Borogyin. Két órával a lövöldözés után Ryanre éktelen remegés jött rá, és Borogyin az orvosi raktárkészletből küldetett neki némi alkoholt. – Úgy hallom, maguk a legénységet igencsak elkényeztetik.

– Lehetséges – bólintott Mancuso. – De egyhuzamban hatvan-hetven napig vagyunk tengeren, ami azért nem éppen nyaralás.

– Lemehetnénk – javasolta Ryan. Mindenki egyetértett. Lehűlt a levegő.

Borogyin, Ryan és Mancuso lementek a lépcsőn. A vezérlőben az amerikaiak az egyik, a szovjetek a másik oldalon ácsorogtak. Az amerikai kapitány törte meg a csendet.

– Borogyin kapitány, ez a fickó találta meg magukat. Jöjjön ide, Jones!

– Nem volt valami egyszerű feladat – mondta Jones. – Munkához szeretnék látni. Megmutatnák a szonárt?

– Bugajev! – intett Borogyin az elektronikai tisztnek. Jones egyetlen pillantással felmérte a berendezést, és azt motyogta magában: – Kontárok.

– Van gertrudjuk? – kérdezte később.

– Gertrudunk?

– Víz alatti telefon, amelyen más tengeralattjárókkal lehet beszélni.

– Igen, de elromlott.

– Hm. – Jones megnézett egy kapcsolási rajzot. – Erre a bábire fel tudnék szerelni egy modulátort, és akkor máris kész a gertrud. Maga szerint a főnöke mit szólna hozzá?

– Megkérdezem. – Bugajev azt hitte, Jones veszteg marad, de amikor a vezérlőbe indult, az amerikai ott volt a sarkában. Bugajev elmagyarázta Borogyinnak, miről is lenne szó, Jones pedig Mancusónak számolt be a helyzetről.

– Olyan a gertrudjuk, mint amit hajdanában az iskolában láttam. A raktáron van néhány modulátorunk, fél óra alatt át tudom szerelni – mondta.

– Egyetért a javaslattal, Borogyin kapitány? – kérdezte Mancuso.

Borogyin úgy érezte, túlságosan gyors tempóra kényszerítik az események, de a javaslat ésszerű volt. – Igen, csinálja csak meg.

– Meddig maradunk itt, főnök? – kérdezte Jones.

– Egy-két napig. Miért?

– Mert úgy látom, uram, hogy ez a tákolmány nem kifejezetten szolgálja az emberi kényelmet. Mi lenne, ha áthoznák egy tévét meg egy videót? Hogy legalább nézhessenek valamit, és kicsit megismerkedhessenek az USA-val.

Mancuso elnevette magát. Mindent meg kell tudniuk erről a tengeralattjáróról, de erre rengeteg idő marad, Jones ötlete pedig jó módszernek látszott a feszültség enyhítésére. Ugyanakkor Mancuso nem akart zendülést a saját hajóján sem. – Na jó, hozza át a tisztí étkezdében levőket.

– Igenis, főnök.

Néhány perc múlva befutott a gumicsónak a Pogy szanitécével, és Jones visszament vele a Dallásra. A tiszték lassanként szóba elegyedtek egymással. Két orosz beszélgetni kezdett Mannionnal és a haját bámulta. Még sohasem láttak négert.

– Borogyin kapitány, parancsom van, hogy a vezérlőből, elvigyek valamit, ami azonosítja ezt a hajót, illetve innen származik – mondta Mancuso. – Például a mélységmérőt. Az embereim másikat tesznek fel helyette. – Mancuso ugyanis észrevette, hogy a szerkezeten szám van.

– Mi célból?

– Sejtelmem sincs, de ezt a parancsot kaptam.

– Rendben – felelte Borogyin.

Mancuso utasította az egyik altisztet, hogy végezze el a feladatot. Az féloldalas csavarkulcsot húzott elő a zsebéből, és lepörgette az anyacsavart, amely a számlapot és a mutatót tartotta.

– Főnök, ez valamivel nagyobb, mint amit mi használunk, de nem sokkal. Szerintem van belőle tartalékunk.

Mancuso átadta neki az adó-vevőt. – Szóljon át, hogy Jones hozza magával a tartalékot.

– Igenis, kapitány.

A Sea Stallion meg sem próbált leszállni, bár a pilóta hatalmas kísértést érzett rá. A fedélzet csaknem elég nagy volt ehhez a manőverhez. A helikopter néhány lábbal lebegett a tengeralattjáró fedélzete felett, és az orvos két tengerész karjába ugrott. Egy perccel később utána hajították a felszerelést is. Az ezredes a helikopter hátsó ülésén maradt, és behúzta az ajtót. A gép lassan megfordult, délnyugati irányban visszaindult, hatalmas rotorja felkavarta a Pamlico-öböl vizét.

– Szerinted meghülyültem, vagy jól láttam? – kérdezte a pilóta a mikrofonban.

– Mintha fordítva állt volna. Azt hittem, a rakéta-tengeralattjárókon a lövedékek a torony mögött vannak. Márpedig ezen előtte voltak, ugye? Vagy nem a kormány állt ki ott a torony mögött? – töprengett hangosan a másodpilóta.

– Ruszki tengeralattjáró volt – mondta a pilóta.

– Micsoda?? – De már túl messzire, kétföldnyire jártak. – De hisz a fedélzetén a mieink voltak, nem oroszok!

– A rohadt életbe! – szitkozódott álmélkodva az őrnagy. És ő senkinek sem mesélhet a látottakról. A hírszerzés ezredese külön hangsúlyozta: „Nem látnak semmit, nem hallanak semmit, nem gondolnak semmit, és egy rohadt hangot se szólnak róla, világos?!”

– Noyes doktor vagyok – mondta a férfi Mancusónak a vezérlőben. Életében nem járt még tengeralattjárón, és ahogy körülnézett, seregnyi különféle berendezést látott, idegen nyelvű feliratokkal. – Miféle hajó ez?

– A Krasznüj Oktyjabr – felelte Borogyin, és odalépett. Sapkája közepén vörös csillag virított.

– Mi a fene történik itt? – kérdezte Noyes.

– Figyeljen rám, doki – mondta Ryan és karon fogta [1], két sebesült vár magára. Mi lenne, ha velük törődne?

Noyes követte a betegszobába. – Mi a ménkű folyik itt? – tudakolta most már csendesebben.

– A ruszki elveszítettek egy tengeralattjárót – magyarázta Ryan [2]; most már a mienk. És ha bárkinek elmondja...

– Értem, csak hogy nem hiszem el.

– Nem kell elhinnie. Miféle sebész maga?

– Mellkasi.

– Remek. – Ryan befordult a betegszoba folyosójára. ☐Az egyik sérültnek lőtt sebe van és nagy szüksége magára.

Williams ruhátlanul feküdt az asztalon. Egy tengerész behozta az orvosi műszereket és Petrov asztalára helyezte őket. Az Október orvosi szekrényében volt mélyhűtött vérplazma és a két szanitéc már infúzióban adta is a sebesültnek. A mellkasán lógó dréncső tartalma egy üvegbe csordogált.

– Kilenc milliméteres golyó volt a mellkasában – mondta a szanitéc, miután bemutatta társát és maga is bemutatkozott. – Azt mondják, tíz órája van rajta dréncső. A fejsérülés nem olyan súlyos, mint amilyennek látszik. A jobb pupilla kissé tág, de nem vészes. A mellkasi seb súlyos. Legjobb lenne, uram, ha meghallgatná.

– Életfunkciók? – Noyes a táskájában a sztetoszkópot keresgélte.

– Érverés száztíz, gyengén tapintható. Vérnyomás nyolcvan per negyven.

Noyes végigpásztázta Williams mellkasát a sztetoszkóppal, és összevonta a szemöldökét. – A szív rossz állapotban van. Bal oldalon légmell. Rengeteg folyadék lehet benne, és ahogy látom, közel a szélhűtés. – Noyes odafordult Ryanhez. – Maga most menjen ki. Fel kell nyitnom a mellet.

– Vigyázzon rá, doki! Értékes ember!

– Mindegyik az – jegyezte meg Noyes, és levette a kabátját. – No, akkor mosakodjunk be, fiúk!

Ryan azt latolgatta, vajon az imádság segít-e. Noyes úgy festett és úgy is beszélt, ahogy egy sebészhez illik. Ryan remélte, hogy jó szakember. Hátrament a kapitányi kabinhoz, ahol Ramiusz a gyógyszerek hatására mélyen aludt. A lába már nem vérzett, a jelek szerint az egyik szanitéc gondoskodott róla. Ő kerül másodikként a sebészhez. Ryan előreindult.

Borogyin úgy érezte, kicsúszott a kezéből az irányítás, és ez kellemetlenül érintette, bár némi megkönnyebbülést is hozott. A kétheti állandó feszültség, valamint a terv idegölő átalakítása annyira megviselte a tisztet, hogy maga is meglepődött rajta. A helyzet kellemetlen – az amerikaiak megpróbálnak kedvesek lenni, de mégis olyan pofátlanul dirigálnak! Szerencsére a Vörös Október tisztjei nincsenek veszélyben.

A Zodiac húsz perc múlva visszaért. Két tengerész kipakolta belőle a több száz font súlyú fagyasztott élelmiszert, majd segítettek Jonesnak, aki az elektronikus berendezésekkel volt elfoglalva. A kirakodás néhány percig tartott; a két tengerész, aki a raktárba vitte a fagyasztott ételmezt, reszketve jött vissza, és közölte, hogy két merev hullát és egy keményre fagyott harmadikat találtak.

– Minden rendben, főnök – jelentette Jones. Odanyújtotta a mélységmérőt.

– Mik ezek? – kérdezte Borogyin.

– Kapitány úr, magammal hoztam egy modulátort, hogy megcsináljam a gertrudot. – Jones mutatta neki a kis dobozt. – Az ott egy kis képernyős színes televízió, meg egy videokészülék, néhány kazettával. A főnököm úgy gondolta, talán szívesen töltik az urak filmnézéssel az időt, és legalább bennünket is megismernek egy kicsit.

– Filmek? – Borogyin a fejét rázta. – Mozifilmek?

– Bizony – kuncogott Mancuso. – Mondja, Jones, mit hozott?

– Hát, uram, az E. T.-t, a Csillagok háborúját, a Big Jake-et, és a Hondó-t. – Jones láthatóan megfontolta, hogy az amerikai élet mely részeivel ismertesse meg az oroszokat.

– Elnézését kérem, Borogyin kapitány. Beosztottam ízlése hogy némi kívánnivalót.

Borogyin e percben azt sem bánta volna, ha a Potyomkin páncélost kell megnéznie. Ólmosan nehezedett rá a fáradtság.

A szakács szaporán hátraindult, élelemmel megpakolva. Közben visszaszólt Borogyinnak: – Néhány perc, uram, és kész a kávé.

– Inkább ennék valamit. Álló napja egyikünk sem evett – mondta Borogyin.

– Kaját! – rendelkezett Mancuso.

– Igenis, főnök! Csak megnézem, milyen itt a konyha. Mannion az órájára pillantott. – Húsz perc, uram.

– Mindenünk van, ami kell?

– Igen, uram.

Jones felszerelte a modulátort. A vártnál könnyebben sikerült. A Dallasról egyebek között egy rádiómikrofont is hozott, és mielőtt bekapcsolta volna a készüléket, a szonárhoz kötötte. Meg kellett várnia, míg bemelegszik a berendezés. Jones nem látott ennyi katódcsövet azóta, hogy hajdanán az apjának segített televíziókészülékeket javítani.

– Dallas, itt Jonesy, hallasz engem?

– Hallak. – A hang olyan recsegős volt, mintha taxiban levő rádióból szólna.

– Nem zavarja, ha zenét rakok fel? – kérdezte Jones az elektronikai tiszttól.

Jones úgy döntött, hogy különlegesen kedves lesz. Egyetlen olyan kazettája volt, amelyen orosz zeneszerző műve, a Diótörő-szvit szerepelt, és négy, Bach-darabokat tartalmazó kazettával együtt ezt is áthozta. Jones szívesen hallgatott zenét, miközben kapcsolási rajzokat próbált meg kibogozni. A fiatal szonárkezelő a mennyekben érezte magát. Három éve hallgatott mindenféle orosz berendezéseket, most pedig ott vannak előtte maguk a gépek, a műszerek, és tengernyi ideje van a tanulmányozásukhoz. Bugajev elképedéssel figyelte, miként szánkáznak Jones ujjai a kézikönyvek lapjain, Csajkovszkij zenéjétől kísérve.

– Le kell merülnünk, uram – mondta Mannion a vezérlőben.

– Értem. Szíves engedelmével, Borogyin kapitány, segíteni fogok az előkészületekben. Minden nyílásfedél zárva.

Mancuso utoljára végiggondolta a helyzetet. Butler és négy rangidős altisztje a nukleáris teáskannára ügyel hátul. A helyzet a körülményekhez képest kedvezőnek mondható. Az egyetlen veszélyt az jelentené, ha az Október tisztjei netán meggondolnák magukat. A Dallas egy percre sem téveszti szem elől az Októbert. Ha szökni próbál, a Dallas tízcsomos sebességfőlényével el tudja zárni útját a csatornában.

– Szerintem készen állunk a merülésre, kapitány – mondta Mancuso.

Borogyin bólintott, és megszólaltatta a merülés-jelzőt, amely megegyezett az amerikai hajókon használttal. Mancuso, Mannion és egy orosz tiszt a komplex tartályürítőket kezelték. A Vörös Október lassan süllyedni kezdett. Öt perccel később már lent volt a fenéken, tornya felett hetvenlábnyi víztömeg hullámozott.

A Fehér Ház

Hajnali háromkor Pelt felhívta a szovjet nagykövetséget.

– Alex, itt Jeffrey Pelt beszél.

– Hogy van, dr. Pelt? Engedje meg, hogy hálás köszönetet mondjak a magam és a szovjet nép nevében, amiért egy tengerészünk életét megmentették. Néhány perce kaptam a hírt, hogy már magához tért, és hogy valószínűleg teljesen felgyógyul.

– Én is csak néhány perce értesültem erről. Mellesleg, ki az illető? – Pelt azon töprengett, vajon felébresztette-e Arbatovot. A hangja nem erre utalt.

– Andrej Katyiszkin, leningrádi illetőségű, szakács, tiszthelyettes.

– Nagyszerű. Most kaptam a hírt, Alex, hogy haditengerészetünk Pigeon nevű hajója a carolinai partok mentén egy másik szovjet tengeralattjáró csaknem teljes személyzetét megmentette. A hajó a Vörös

Október. Ez jó hír. Van azonban rossz is. A tengeralattjáró felrobbant és elsüllyedt, mielőtt még mindenkit el tudunk volna menekíteni róla. A tisztek zöme, valamint két amerikai tiszt is meghalt.

– Mikor történt ez?

– Tegnap a hajnali órákban. Elnézést a késlekedésért, de a Pigeon rádiórendszere a víz alatti robbanás következtében meghibásodott. Tudja, előfordul az ilyesmi.

– Valóban. – Pelt elámult a higgadt válaszon, amelyben nyoma sem volt az iróniának. – És a legénység most hol van?

– A Pigeon Charleston felé tart. Onnan egyenesen Washingtonba repítjük az embereiket.

– Biztos benne, hogy a tengeralattjáró felrobbant?

– Az egyik matrózuk azt mondta, hogy a reaktor meghibásodott. Tiszta szerencse, hogy a Pigeon épp arra járt. Tulajdonképpen Virginia partvidéke felé tartott, megnézni a maguk másik tengeralattjáróját. Tudja, Alex, szerintem ráférne némi tatarozás a szovjet haditengerészetre – jegyezte meg Pelt.

– Ezt haladéktalanul továbbítom Moszkvába – felelte színtelen hangon Arbatov. – Elárulná, hol történt a robbanás?

– Ennél jobb ajánlatom van. Az egyik hajónkon már úton van egy mélymerülésű mentőjármű, amely lemegy majd a roncsához. Ha akarja, küldjön le valakit Norfolkba, őt is elvisszük magunkkal, hogy saját szemével lássa, mi történt. Rendben?

– Maguk is két tisztet veszítettek? – Arbatovot annyira meglepte az ajánlat, hogy időhúzásra játszott.

– Igen. Két, mentésben gyakorlott embert. Száz főt viszont felhoztunk – magyarázta védekezően Pelt. – Mindent megtettünk.

– Nem kétlem, dr. Pelt. Utasításokat kell kérnem Moszkvából. Hamarosan visszahívom. Megtalálom az irodájában?

– Igen. Viszonthallásra, Alex. – Pelt letette a kagylót és az elnökre pillantott. – Milyen voltam, főnök?

– Az őszinte hangot még gyakorolnia kell, Jeff. – Az elnök egy bőrfotelban ült, pizsamája felett köntöst viselt. – Gondolja, hogy ráharapnak?

– Egészen biztosan. Feltétlenül meg akarnak győződni arról, felrobbant-e a tengeralattjárójuk. A kérdés csak az, tudjuk-e az orruknál fogva vezetni őket.

– Foster úgy véli, igen. Az álláspontja nagyon meggyőző.

– Hm. Végtére is, a tengeralattjáró már a miénk – okoskodott Pelt.

– Így van. Szerintem ez a história a GRU-ügynökről kitaláció volt, vagy a többivel együtt őt is kilökték. Látni szeretném azt a Ramiusz kapitányt. Nem mondom, ötletes ember. Reaktorbalesetet színlelni! Nem csoda, hogy mindenki menekült a hajóról.

A Pentagon

Skip Tyler a haditengerészeti műveleti parancsnokának irodájában egy széken ülve próbált pihenni. A parti őrség állomásán készített videofelvétel kazettáját helikopter szállította Cherry Pointba, onnan pedig egy Phantom vadászgép az Andrews légi támaszpontra. E pillanatban a futárnál volt, aki a Pentagon főbejárata elé kanyarodott az autójával.

– Foster tengernagy úrnak személyesen átadandó küldemény – jelentette néhány perc múlva a zászlós. Foster titkárságának vezetője az ajtóra mutatott.

– Jó reggelt, uram. Ezt önnek hoztam. – A zászlós átadta Fosternek a becsomagolt videokazettát.

– Köszönöm. Leléphet.

Foster nyomban a televízió tetején levő videóba helyezte a kazettát. Néhány másodperc múlva megjelent a kép.

Tyler a műveleti parancsnok mellett állt. – Lássuk – mondta.

– Lássuk – helyeselt Foster.

A felvétel pocskék minőségű volt. A kamera nem adott éles képet, mert egyöntetűen felerősítette a környezeti fényeket, ilyenformán a részletek összemosódtak. Amit azonban ki tudtak venni, elegendőnek bizonyult: láthatóvá vált egy hatalmas tengeralattjáró, amelynek tornya jóval hátrább volt, mint bármely, Nyugaton készült társáé. Tizenöt percig némán meredtek a képernyőre. A monstrum mellett a Dallas és a Pogy eltörpült.

– Nos – mondta Foster, amikor a film véget ért –, ha nem csalódom, szereztünk egy orosz rakétahordozót.

– Fantasztikus! – vigyorgott Tyler.

– Skip, ugye maga Los Angeles-parancsnok lett volna?

– Igen, uram.

– Rendkívül hálásak vagyunk mindazért, amit tett. A napokban utánanézttem egynémely dolognak. A kötelességteljesítés közben megsérült tisztnek nem kell feltétlenül visszavonulnia, hacsak teljességgel nem alkalmatlan feladata ellátására. Azt a tisztet, aki munkája végeztével, hajójának elhagyása közben sebesül meg, szerintem kötelességteljesítés közben éri baleset, és jó néhány kapitányunk szolgál tovább, akinek csak fél lába van. Személyesen járok el az elnöknél a maga ügyében, Skip. Legalább egy év kemény munka kell, hogy vissza tudjon állni a csatasorba, de ha változatlanul parancsnok akar lenni, úgy éljek, elintézem magának.

Tyler leült. Ez azt jelentené, hogy új műlábat kap. Ezen hónapok óta morfondírozik úgyis, és heteken át próbált megbarátkozni a gondolattal. És akkor még egy évbe – legkevesebb egy évbe – telik, mire mindent újra megtanul és ismét tengerre szállhat... Megrázta a fejét. – Köszönöm, tengernagy úr. El sem tudja képzelni, milyen jólesik az ajánlata, de mégis nemet mondok. Már túltettem magam a dolgon. Megváltozott az életem, újfajta kötelezettségeim vannak, és azt hiszem, csak elfoglalnám másnak a helyét. Ha megengedi, hogy megnézzem ezt a rakétahordozót, akkor szerintem egálban vagyunk.

– Ezt nyugodtan megígérhetem. – Foster ilyen választ remélt, mondhatni, csaknem biztosra vette. Emellett azért sajnálta is. Tyler a tengernagyságig vihette volna, ha nincs ez a baleset. Igaz, senki sem állította, hogy a sors igazságos.

A Vörös Október

– Ahogy látom, minden rendben – mondta Ryan. – Van valami kifogásuk ellene, ha ledőlök?

– Ledől? – kérdezte Borogyin.

– Vagyis alszom egyet.

– Vagy úgy. Használja csak Petrov doktor kabinját, ott van az orvosi szobával szemben.

Útközben Ryan benézett Borogyin kabinjába, és megtalálta a vodkásüveget. Az ital ízetlen volt ugyan, viszont legalább nem karcos. Petrov ágya keskeny is volt, meg kényelmetlen is, Ryant azonban ilyen apróságok már régen nem érdekelték. Hatalmasat kortyolt az italból, majd reménytelenül piszkos és gyűrött egyenruhájában lehanyatlott az ágyra. Öt perc múlva az igazak álmát aludta.

A Sea Cliff

Valami zűr van a légtisztító berendezéssel, gondolta Sven Johnsen hadnagy. Ha néhány nappal tovább tart az arcüreggyulladás, valószínűleg észre sem veszi. Már tízezer láb mélységben jártak, és felmerülés előtt nem nyúlhatnak hozzá a berendezéshez. Veszélyt semmiképpen sem jelentett, mert a környezet szabályozó rendszerek száma csaknem megközelítette az ürrepülőgépekben levőkét. Egyszerűen csak kellemetlen volt.

– Ilyen mélységben még soha nem jártam – mondta Igor Kaganovics kapitány csevegő stílusban. Őt idehozni sem volt éppen egyszerű. A Kijevről orosz helikopterrel kellett elvinni a Tarawára, majd onnan egy amerikai Sea Kinggel Norfolkba. Ezután egy másik helikopter szállította át az Austinra, amely húszcsomós

sebességgel az É33 NY75 felé tartott. Az Austin tulajdonképpen partraszálló-járműhordozó volt, ma azonban a Sea Cliffet, ezt a háromszemélyes tengeralattjárót fuvarozta, amelyet légi úton küldtek le a Massachusetts állambeli Woods Hole-ból.

– Némi időbe telik, mire az ember megszokja – mondta egyetértően Johnsen, holott tulajdonképpen édes mindegy, hogy ötszáz vagy tízezer láb-e a mélység. Ha megsérül a hajótest, az ember amúgy is gyorsan elpatkol, de itt lenn kevesebb törmelék marad utána, amit a következő tengeralattjárónak kell összeszednie.

– Nagyon gusztusos gondolatai vannak, uram – mondta Jesse Overton, első osztályú segédgépész. – Szonár még mindig üres?

– Igen, Jess – felelte Johnsen, aki két éve dolgozott együtt Overtonnal. A Sea Cliff mintegy közös gyermekük volt, viharvert kis tengeralattjáró, amelyet főként oceanográfiai kutatásra használtak, valamint a SOSUS-érzékelők elhelyezésére és javítására. A háromszemélyes hajón szükségtelen volt a tengerészeti fegyelem. Overton nem volt különösebben művelt vagy éppenséggel ékesszóló – udvarias meg végképp nem. Hallatlan ügyességgel navigálta viszont a kis víz alatti járművet, Johnsen pedig szívesen ráhagyta ezt a feladatot. A hadnagynak most az akció irányításával kellett törődnie.

– Valami baj van a légtisztítóval – mondta Johnsen.

– Ki kell cserélni a filtereket. Jövő héten akartam megcsinálni. Reggel nem volt rá érkezésem, mert fontosabbnak tartottam a tartalék vezérlőhálózat ellenőrzését.

– Alighanem igaza volt. Amúgy minden rendben?

– Mint a vasárnapi misén. – A vastag hajóablak visszatükrözte Overton mosolyát. A Sea Cliffet bumfordi formája miatt nehezen lehetett manőverezni. Sok mindent tudott, de a megvalósítás akadozott. – Milyen széles az átfésülendő terület?

– Meglehető. A Pigeon azt állítja, hogy a robbanás után egészen a pokol tornácaig szóródtak szét a darabok.

– Na, ja. Három mérföld mélyen az áramlás alaposan szétdobálhatja a roncsokat.

– A hajó neve Vörös Október? Jól értettem, Victor osztályú vadász-tengeralattjáró?

– Csak maguk hívják így ezt a hajóosztályt – mondta Kaganovics.

– Miért, maguk hogy hívják? – kérdezte Johnsen, de választ nem kapott. Vajon miért, töprengett? Ugyan mit számít egy hajóosztály neve?

– Bekapcsolom a kutatószonárt. – Johnsen több berendezést hozott működésbe, és a Sea Cliff az aljára erősített nagyfrekvenciájú lokátortól rezegni kezdett. – Ott a fenék! – A sárgás monitoron fehér körvonalak jelentek meg.

– Nem áll ki valami, uram? – kérdezte Overton.

– Ma nem, Jess.

Egy évvel korábban, néhány mérföldre innen csaknem felnyársalta őket egy Liberty hajó, amelyet 1942 körül süllyesztett el egy német tengeralattjáró. A hajótest éles szögben fúródott a tenger fenekébe, és egy hatalmas sziklatömb tartotta a helyén. Az összeütközés akár végzetes is lehetett volna, így a két férfi azóta még elővigyázatosabban dolgozott.

– Oké, kezd kialakulni a kép. Egyenesen előttünk, legyezőszerűen szétterülve. Még ötszáz láb a fenékig.

– Rendben.

– Ott van egy nagy darab! Harminc láb hosszú, kilenc vagy tíz láb széles, úgy háromszáz yardnyira, tizenegy óra irányban. Nézzük meg ezt először.

– Bekapcsolom a fényeket.

Fél tucat reflektor fényében a tengeralattjáró nyomban ragyogni kezdett. A fény csupán tíz yardra hatolt, mert a víz elnyelte.

– Pontosan ott van a fenék, ahol mondta, Mr. Johnsen – közölte Overton. Lelassította a merülést, és ellenőrizte a felhajtóerőt. Hál' istennek majdnem semleges. – Ez az áramlat megeszi az akkumulátorokat.

– Milyen erősségű?

– Másfél csomós, talán inkább kettő; a tengerfenék felszíni viszonyaitól függ. Azt hiszem, egy, legfeljebb másfél óráig maradhatunk.

Johnsen egyetértett. Az oceanográfusok még mindig nem tudtak magyarázatot adni erre a mély áramlatra, amelynek iránya időről időre, ráadásul rendszertelenül változik. Különös. Az óceánban persze akadnak más különös dolgok is. Johnsen ezért szerzett oceanográfiából diplomát, hogy a rejtélyeknek legalább egy részét megfejthesse. Kétségkívül érdekesebb ez holmi hétköznapi munkánál. Johnsen szemében ugyanis az, hogy három mérfölddel a tenger felszíne alatt lehet, nem munka volt, hanem mulatság.

– Előttünk lent valami fénylik. Felszedjem?

– Ha tudja.

Egyelőre a három közül egyetlen monitoron sem látszott ez a valami. A készülékek egyenesen előre, valamint a tengeralattjáró orrához képest jobbra és balra negyvenöt fokos szögben voltak beállítva.

– Oké – mondta Overton.

– Mi lehet az? – kérdezte Johnsen, miközben a monitorokkal babrált.

– Valami műszer. Eloltaná az egyes reflektort, uram? Belevakulok.

– Egy perc – felelte Johnsen, előrehajolt és kikapcsolta a megfelelő gombot. Az egyes számú reflektor az előretekinthető kamerának adott fényt. A monitor elsötétült.

– Oké, bébi, és most szépen, finoman... – Overton az irányítópropeller-vezérlést működtette. Pillanatnyilag ő látta csak a célpontot. Arcának tükörképe visszavigyorgott magára. Jobb keze sebesen járt.

– Megvan! – kiáltotta. A manipulátor-kar megfogta a Vörös Október mélységmérőjét, amelyet egy könnyűbűvár ragasztott mágnessel a Sea Cliff orrára, mielőtt az az Austin dokkjából elindult volna. – Bekapcsolhatja a reflektort, uram.

Johnsen így is tett, Overton pedig a tengeralattjáró orrán levő kamera elé varázsolta a zsákmányt. – Mi lehet ez?

– Mintha mélységmérő lenne, de nem a mi hajóinkról – mondta Johnsen. – Maga felismeri, kapitány?

– Da – felelte Kaganovics. Nagyot sóhajtott, hogy kimutassa szomorúságát. – Valóban a mienk. A számot nem tudom elolvasni, de biztosan szovjet gyártmány.

– Akkor tegyük a kosárkába, Jess – adta ki az utasítást Johnsen.

– Igenis. – Overton a mélységmérőt beleügyeskedte a tengeralattjáró orránál levő kosárba, majd a manipulátor-kart visszahúzta normál helyzetébe. – Felkavartuk az üledéket. Menjünk feljebb.

Amint a Sea Cliff túl közel merészkedett a tenger aljához, a hajócsavarok megzavarták a finom tengerfenéki üledéket. Overton nagyobb erőre kapcsolt, hogy húsz láb magasságba kerüljenek vissza.

– Na, így már jó. Látja, Mr. Johnsen, mit művel ez az áramlat? Legalább két csomó erősségű. Kevesebb időt fogunk tudni lent tölteni. – Az áramlat üledékfelhőket lökött a hajótesthez. – És hol a nagy célpont?

– Éppen előttünk, úgy száz yardra. Nézzük meg.

– Rendben. Megyek előre... Van ott valami, ami húsvágóhoz hasonlít. Vigyük magunkkal?

– Nem. Menjünk tovább.

– Oké. Távolság?

– Még hatvan yard. Mindjárt meglátjuk.

A két tiszt ugyanabban a pillanatban látta meg a monitoron, mint Overton. Először felvillant, eltűnt, majd ismét láthatóvá vált.

Overton szólt elsőként. – A fenébe!

Harminc lábánál is hosszabb volt és tökéletesen kerek.

Hátulról közelítették meg, így láthatták a középső kört, valamint a belőle kiálló négy kisebb kúpot.

– Úgy éljek, főnök, ez egy nukleáris rakéta! Ráadásul ruszki!

– Tartsa az irányt, Jess.

– Igenis.

– Azt mondta, Victor osztályú – szólt oda a szovjetnek Johnsen.

– Tévedtem – felelte megránduló szájjal Kaganovics.

– Nézzük meg közelebbről, Jess!

A Sea Cliff elindult előre a lövedék oldala mentén. A cirill betűs felirat egészen nyilvánvaló volt, bár a távolság miatt a sorozatszámot nem lehetett kivenni.

Kaganovics megjegyezte a lövedék feliratait. Tájékoztatót kapott a Seahawk rakétáról, mielőtt a Kijevről felszállt volna. Hírszerző lévén, többet tudott az amerikai fegyverekről, mint a szovjetekről.

Pompás, gondolta. Az amerikaiak megengedték, hogy az egyik legkorszerűbb kutatóhajójukra betegye a lábát. A belső elrendezést máris agyába véste. A Vörös Október pedig halott. Mindössze az a feladata, hogy ezt az információt közölje a Kirov fedélzetén Sztralbo tengernaggyal, s a szovjet flotta elhagyhatja az amerikai partokat. Csak próbálkozzanak a piszkos játékaikkal a Norvég-tengeren! Majd akkor meglátjuk, ki lesz a győztes!

– Pozícióellenőrzés, Jess, és jelölje meg ezt a dögöt.

– Rendben. – Overton lenyomott egy gombot, és ledobott egy szonár-transzpondert, amely kizárólag amerikai szonárkódra reagál. így találják meg a visszautat a rakétához. Később majd újra lemerülnek, és a felszínre hozzák a dögöt.

– Ez a Szovjetunió tulajdona – jegyezte meg Kaganovics. – Nemzetközi vizeken vagyunk. Ez az én országom tulajdona.

– Miért, talán el tudnák vinni innen, süsse meg?! – vágott vissza az amerikai tengerész. Kaganovics biztosra vette, hogy álhúhás tiszt, ha ilyen pimaszul mer beszélni. – Elnézést, Mr. Johnsen.

– Majd mi elvisszük innen – mondta Johnsen.

– Nem fogják tudni megmozdítani. Túl nehéz – ellenkezett Kaganovics.

– Valószínűleg igaza van – mosolygott Johnsen. Kaganovics ráhagyta az amerikaira ezt a kis diadalt.

Tulajdonképpen rosszabbul is alakulhatott volna. Sokkal rosszabbul. – Keresünk még további roncsokat?

– Azt hiszem, visszamegyünk – döntött Johnsen.

– De a parancs...

– A parancs, Kaganovics kapitány, úgy szólt, hogy találjuk meg egy Victor osztályú vadász-tengeralattjáró maradványait. Megtaláltuk ezzel szemben egy rakétahordozó sírját. Maga hazudott nekünk, kapitány, és előzékenységünk ezzel itt és most véget ér. Gondolom, megtudta, amit akart. Később majd visszajövünk azért, amit mi akarunk. – Johnsen felnyúlt, és meghúzta a vasballasztot kieresztő kart. A hatalmas fémtömb a vízbe zuhant. Most már ha akartak volna, sem maradhattak a tenger mélyén.

– Irány haza, Jess!

– Értettem, főnök!

A visszaúton senki sem szólt.

Az USS Austin

Egy órával később Kaganovics megérkezett az Austin parancsnoki hídjára, és engedélyt kért, hogy egy üzenetet küldjön a Kirovnak. Ebben már előzőleg megállapodtak, különben az Austin kapitánya megtagadta volna a kérést. A felrobbant tengeralattjáró kilétéről gyorsan terjedtek a hírek. A szovjet tiszt kódjeleket továbbított, valamint a mélységmérő sorozatszámát. A híradást nyomban nyugtázták.

Overton és Johnsen még megvárta, amíg az orosz beszáll a helikopterbe, kezében a mélységmérővel.

– Tudja, Mr. Johnsen, nem tetszett nekem ez a pasas. Kapitán Kaganovics. Már a neve is olyan, hogy beletörök az ember nyelve. De azért jól átvágtuk, nem igaz?

– Figyelmeztessen, Jess, hogy soha ne üljek le magával kártyázni.

A Vörös Október

Hatórányi alvás után Ryan ismerős zenére ébredt. Néhány másodpercig fekvé maradt, megpróbálta a dallamot felismerni, majd belebújt a cipőjébe és átballagott a tiszt étkezdébe.

Az E. T. zenéje szólt. Amikor Ryan belépett, már a stáblista futott a hosszú étkezőasztal ajtóhoz közelebbi végére állított, kis képernyős televízió. A legtöbb orosz tiszt és három amerikai nézte a filmet. Az oroszok a szemüket törölgették. Jack egy csésze kávéval töltött magának, majd odaült az asztalhoz.

– Tetszett?

– Nagyszerű volt! – lelkesedett Borogyin.

– Kétszer kellett lejátszani – kuncogott Mannion.

Az egyik orosz hadarni kezdett az anyanyelvén. Borogyin fordította. – Azt kérdezi, hogy minden amerikai gyerek viselkedhet-e ilyen, hogy mondják angolul, Bugajev...szvabódnó?

– Szabadon – segített Bugajev.

Ryan elnevette magát. – Nekem soha nem volt ekkora szabadságom, de a film Kaliforniában játszódik, s az ottaniak kicsit bolondok. Valójában azonban a gyerekek nem viselkednek így, legalábbis én soha nem tapasztaltam ilyet, pedig nekem is van kettő. Az viszont igaz, hogy mi sokkal önállóbbnak neveljük őket, mint a szovjet szülők.

Borogyin tolmácsolódott, majd az orosz újabb kérdését is lefordította. – Vagyis nem minden amerikai gyerek ilyen huligán?

– Némelyik ilyen. Uram, közölhetem önökkel, hogy Amerika sem tökéletes. Számtalan hibát követünk el. – Ryan úgy döntött, amennyire csak lehet, őszintén beszél.

Borogyin újfent fordította az elhangzottakat. Az asztal körül ülők kétkedő arcot vágtak.

– Azt mondtam nekik, hogy ez a film gyerekmese és nem kell túl komolyan venni. Igaz?

– Bizony – helyeselt Mancuso, aki éppen akkor lépett be. – Gyerekmese, annyi szent, viszont magam is ötször láttam. Örülök, hogy visszatért közénk, Ryan.

– Köszönöm, parancsnok. Ahogy látom, minden a legnagyobb rendben.

– Így van. Valamennyiünkre ráfért egy kis kikapcsolódás. Jonesnak újabb dicséret jár. A video remek ötlet volt. – Odamutatott a televíziókészülékre. – Rengeteg alkalmunk lesz még arra, hogy komolyan viselkedjünk.

Belépett Noyes. – Hogy van Williams? – kérdezte tőle Ryan.

– Túléli. – Noyes kávéval öntött egy csészébe. – A műtét három és fél órát tartott. A fejsérülés nem komoly, csak nagy vérvesztéssel járt, de hát ilyenek a fejsérülések. A mellkasi sérülést csak hajszal híján úszta meg, a golyó ugyanis épp hogy elkerülte a szívburkot. Borogyin kapitány, ki nyújtott a sebesültnek elsősegélyt?

Borogyin egy hadnagyra mutatott. – Nem tud angolul.

– Akkor tolmácsolja, kérem, hogy Williams neki köszönheti az életét. Annak, hogy rákötötte a dréncsővet. Anélkül meghalt volna.

– Biztos, hogy életben marad? – kérdezte újfent Ryan.

– Hát persze, Ryan. Sebész vagyok, ezzel keresem a kenyerem. A fiú hosszú ideig fog lábadozni, és jobb lenne a közérzetem, ha kórházban operálhattam volna, de minden rendben van.

– És Ramiusz kapitány? – kérdezte Borogyin.

– Vele sincs gond. Még alszik. Alaposan összevarrtam. Kérdezze meg a hadnagytól, hol tanult.

– Azt mondja, szívesen olvas orvosi könyveket.

– Hány éves?

– Huszonnégy.

– Mondja meg neki, ha orvostudományt akarna tanulni, szívesen segítek. Ha ilyen jól tudja, mikor mit kell tennie, akár ezzel is keresheti a kenyerét.

A fiatal tiszt örömmel fogadta a dicséretet, és megkérdezte, mennyit keres egy orvos Amerikában.

– Én a seregben dolgozom, ezért nem sokat. Negyvennyolcezer dollárt egy évben a repülési pótlékkal együtt. Civilben sokkal jobban járnék.

– A Szovjetunióban – magyarázta Borogyin – az orvosok annyit keresnek, mint a gyári munkások.

– Talán ezért olyan rosszak az orvosok – vélte Noyes.

– A kapitány mikor veheti át újra a parancsnokságot? – kérdezte Borogyin.

– Egész nap ágyban tartom – felelte Noyes. – Nem szeretném, ha ismét vérezni kezdene. Holnap már felkelhet. De óvatosan kell mozognia. Nem szabad ráállnia a sérült lábára. Higgyék el, uraim, rendbe fog jönni. Kicsit legyengült a vérvesztéségtől, de teljesen rendbe fog jönni. – Noyes olyan hangnemben beszélt, mint aki fizikai törvényszerűségeket ismert.

– Köszönjük, doktor – mondta Borogyin.

Noyes vállat vont. – Ezért kapom a fizetésemet. Most kérdezhetek én is valamit? Mi az ördög folyik itt tulajdonképpen?

Borogyin elnevette magát, és lefordította a kérdést a társainak. – Valamennyien amerikai állampolgárok leszünk.

– És mindjárt magukkal hoztak egy tengeralattjárót is? Mi a manó! Egy ideig azt hittem, hogy ez valami... nem is tudom, mi. Szép kis história, mondhatom! Úgy sejtem, hallgatnom kell róla.

– Jól sejti – mosolygott Ryan.

– Milyen kár! – mormogta Noyes, és elindult a betegszoba felé.

Moszkva

– Nos, tengernagy elvtárs, sikerről számol be nekünk? – kérdezte Narmonov.

– Igen, főtitkár elvtárs – bólintott Gorskov, és felmérte, kik ülnek a föld alatti központ tárgyalóasztala körül. A legfelső kör volt jelen, valamint a katonai parancsnokok és a KGB főnöke. – Sztralbo tengernagy hírszerző tisztjének, Kaganovics kapitánynak megengedték az amerikaiak, hogy az egyik különleges mélymerülésű kutatóhajójukról szemügyre vegye a roncsot. Ez a kutatóhajó megtalálta a mélységmérőt. Az ilyen tárgyak számozottak, Kaganovics ezt azonnal továbbította Moszkvának. Kétséget kizáróan a Vörös Októberről származik. Kaganovics ugyancsak szemügyre vett egy rakétát, amely elszabadult a tengeralattjáróról. Egészen bizonyos, hogy Seahawk volt. A Vörös Október halott. Megszűnt létezni. A feladatot végrehajtottuk.

– A véletlennek köszönhetően, tengernagy elvtárs – jegyezte meg Mihail Alekszandrov. – Az ön flottája képtelennek bizonyult arra, hogy lokalizálja és megsemmisítse a tengeralattjárót. Tudomásom szerint Geraszimov elvtársnak van ehhez hozzátennivalója.

Nyikolaj Geraszimov a KGB új főnöke volt. A jelen levő politikusoknak már felolvasta a jelentést, de boldogan ismételte meg ezek előtt az egyenruhába bújtatott, pöffeszkedő kakaduk előtt is. Kíváncsi volt, miként reagálnak rá. A KGB-nek volt mit törlesztenie ezeknek az alakoknak. Geraszimov tehát ismertette azt a jelentést, amelyet Cassius fedőnevű ügynökétől kapott.

– Lehetetlen! – csattant fel Gorskov.

– Nem kizárt – helyesbített udvariasan Geraszimov. – Elképzelhető, hogy remekül összefabrikált dezinformációval van dolgunk. Szakértőink jelenleg ennek a valószínűségét vizsgálják. A feltevést azonban néhány, különlegesen érdekes részlet valószínűsíti. Engedje meg, tengernagy elvtárs, hogy ezekre kitérjek. Először is, vajon miért engedték meg az amerikaiak, hogy egyik emberünk betehesse a lábát a legkorszerűbbnek mondott kutató tengeralattjárójukra? Másodsor, miért működtek velünk együtt, miért mentették meg a Politovszkij egyik matrózát, és ugyan miért hozták ezt a tudomásunkra? Azonnal találkozhattunk ezzel a matrózzal. Vajon miért? Miért nem tartották fogságban, faggatták ki, majd szabadultak meg tőle? Talán érzelmességből? Aligha. Harmadszor: pontosan ugyanakkor, amikor ezt a matrózt megmentették, az amerikai légierő és haditengerészet egységei a legarcátlanabb és legagresszívabb módon zaklatták flottánk hajóit. Ez utóbb mintegy vezényszóra leállt, és másnap már egymás sarkára hágva parkodtak segítséget nyújtani a kutatáshoz és mentéshez.

– Mert Sztalbo igen bölcsen és bátran úgy döntött, hogy nem reagál az amerikai provokációra – felelte Gorskov.

Geraszimov ismét udvariasan helyeselt. – Lehetséges. A tengernagy kétségkívül bölcs döntést hozott. Én ellenben úgy vélem, hogy az amerikaiak éppen ez idő tájt jutottak hozzá azokhoz az információkhoz, amelyeket Cassius utóbb nekünk továbbított. Emellett azt hiszem, az amerikaiak megriadtak attól, mi lesz, ha mi ezt az egész akciót a CIA-nak tulajdonítjuk. Tudomásunk szerint számos imperialista ország elhárítása érdeklődik aziránt, mi volt e flottamanőver célja. Az elmúlt két napban magunk is megpróbáltunk információkat szerezni. Ezekből az derült ki – Geraszimov belenézett a jegyzeteibe ☐, hogy a poljarniji tengeralattjáró-bázison pillanatnyilag huszonkilenc lengyel mérnök dolgozik, főként minőségellenőrzési és felügyelői posztokon, hogy a posta- és üzenetszolgálat nagyon hanyag, valamint hogy ellentétben azzal, amit Padorin elvtárhoz írott fenyegető levelében állított, Ramiusz kapitány nem New York kikötőjébe navigálta a tengeralattjárót, hanem onnan mintegy ezer kilométerre délre járt, amikor a hajó megsemmisült.

– Ramiusz szándékosan akart bennünket félrevezetni – vetette ellen Gorskov. – Egyszerre próbált heccelni és becsapni minket. Ezért állta el a flottánk az összes amerikai kikötő bejáratát.

– De Ramiuszt mégse találtuk meg – szólt közbe halkán Alekszandrov. – Folytassa, elvtárs.

Geraszimov folytatta. – Bármelyik kikötőbe indult is Ramiusz a tengeralattjáróval, mindegyiktől legkevesebb ötszáz kilométer választotta el. Bizonyos, hogy egyenes útvonalon bármelyik kikötőt elérhette volna. Miként ön, tengernagy elvtárs, az első beszámolójában említette, az indulástól számított hetedik napon elérhette volna az amerikai partokat.

– Ehhez azonban, mint arról a múlt héten részletesen beszámoltam, a legnagyobb sebességgel kellett volna haladniuk. Rakétahordozó tengeralattjárók viszont a legkevésbé sem szeretik ezt a megoldást – mondta Gorskov.

– Érthető – jegyezte meg Alekszandrov ☐, különösen a Politovszkij sorsának fényében. De azt gondolná az ember, hogy egy áruló olyan gyorsan pucol, ahogyan csak tud.

– És belerohan az általunk felállított csapdába – felelte Gorskov.

– Amely nem működött – szólt közbe Narmonov.

– Természetesen nem azt akarom mondani, hogy a történet úgy igaz, ahogy én képzelem, vagy hogy egyáltalán valószínűsíthető – folytatta Geraszimov, aki megpróbált hűvös, tárgyilagos hangot használni ☐,

ugyanakkor elegendő bizonyítékunk van ahhoz, hogy az állambiztonság vizsgálatát kérjük az ügy minden aspektusát illetően.

– Az én területemen csak a haditengerészeti és katonai elhárítás illetékes – jelentette ki Gorskov.

– Már nem – közölte Narmonov a két órával korábban hozott döntés eredményét. – A KGB két vonalon is ellenőrizni fogja ezt a szégyenletes ügyet. Az egyik csoport utánanéző, vajon a washingtoni ügynöküinktől származó információ helytálló-e. A másik pedig megvizsgálja a Ramiusz kapitánytól, helyesebben az állítólag tőle kapott levél valóságát. Amennyiben összeesküvésről van szó, akkor ez csak azért volt lehetséges, mert az érvényben levő szabályzat értelmében Ramiusz maga választhatta meg a tisztjeit. Az Állambiztonsági Bizottság jelentésében majd beszámol arról, helyes-e fenntartani ezt a gyakorlatot, vagyis azt az erős befolyást, amit pillanatnyilag a hajók kapitányai beosztott tisztjeik előmenetelére gyakorolnak, valamint áttekinti a hadiflotta pártirányításának kérdését is. Azt hiszem, a reform első lépése az lehet, hogy a tisztek sűrűbben kerüljenek át egyik hajóról a másikra. Ha túl hosszú ideig szolgálnak egyazon hajón, hűségük netán meginoghat.

– Az ön javaslata tönkretenné a flottámat! – csapott ökölrel az asztalra Gorskov. Hiba volt.

– A flotta, tengernagy elvtárs, a szovjet népe – javította ki Alekszandrov. – A párté! – Gorskov ebből már sejtette, honnan fúj a szél. Alekszandrov még mindig támogatja Narmonovot. Ettől a főtitkár pozíciója megerősödött, amiből következően az asztalt körbeülőök zömének helyzete gyengült. De vajon melyiküké?

Padorin undorítónak tartotta a KGB javaslatát. Ugyan mit értenek ezek a szarházi kémek a haditengerészethez? És a pártvezetés? Hiszen valamennyi korrump opportunist. Andropov ezt be is bizonyította, a Politikai Bizottság pedig itt és most hagyja, hogy ez a semmirekellő Geraszimov nekitámadjon a fegyveres erőknél, amelyek megvédtek a népet az imperialistáktól, Andropov klikkjétől, és amelyek hűséges kiszolgálói a pártnak, mióta világ a világ. De hát ilyen az élet. Hruscsov is megszabadult Zsukovtól, attól az embertől, aki, miután Berijával leszámoltak, megnyitotta előtte az utat, ezek a személtádák pedig most a KGB-t akarják ráuszítani az egyenruhásokra, akiknek jelenlegi hatalmukat elsősorban köszönhetik...

– Ami pedig önt illeti, Padorin elvtárs... – folytatta Alekszandrov.

– Parancsoljon, akadémikus elvtárs. – Padorin tudta, hogy nem menekülhet. A politikai osztály hagyta utolsóként jóvá Ramiusz kinevezését. Ha Ramiusz valóban áruló, akkor az óriási baklövésért Padorin hibáztatható, ha ellenben Ramiusz mit sem sejtő eszköz csupán, akkor Padorint és Gorskovot együtt veszedelmes kalandba ugratták be.

Narmonov átvette a szót Alekszandrovától. – Tengernagy elvtárs, úgy tűnik, hogy a Vörös Október biztonsága érdekében foganatosított intézkedései beváltak – ha csak Ramiusz kapitány nem volt ártatlan, és tisztjeivel együtt nem maga robbantotta fel a hajót, amelyet az amerikaiak nyilvánvalóan megpróbáltak ellopni. Bármelyik változat igaz, mindaddig, ameddig a KGB meg nem vizsgálja a roncsból származó darabokat, azt kell feltételeznünk, hogy a hajó nem került az ellenség kezére.

Padorin pislogott. A szíve hevesen vert, mellkasa bal oldalát fájdalom szorította össze. Megkönyörülnek rajta? De miért? Másodpercekbe telt, mire megértette. Végtére is, ő a fő politikai tiszt. Amennyiben a párt úgy dönt, hogy visszaveszi a haditengerészet politikai irányítását – helyesebben megerősíti azt, amit soha nem veszített el, akkor a Politikai Bizottság nem engedheti meg magának, hogy kibuktassa a felső hadvezetésből saját képviselőjét. Ez persze azt jelentené, hogy az itt ülők vazallusa lesz, különösen Alekszandrové. Padorin úgy döntött, ezt még kibírja valahogy.

Gorskov helyzete azonban vészesen ingatagrá vált. Bár ehhez néhány hónap szükségeltetik, Padorin biztosra vette, hogy új főparancsnok kerül az orosz haditengerészet élére, akinek a Politikai Bizottság megköti majd a kezét. Gorskov túl hatalmas és erős lett, a párt törzsfői pedig nem akarnak a felső vezetésben olyasvalakit, akinek ekkora tekintélye van.

Nem vették fejemet, gondolta Padorin, nem győzve álmélnodni sorsának szerencsés fordulatán.

– Geraszimov elvtárs – folytatta Narmonov – szorosan együtt fog működni az ön belbiztonsági részlegével, revízió alá veszi eddigi gyakorlatunkat, és változtatásokat javasol majd.

Vagyis én leszek a KGB kéme a főparancsnokságnál, gondolta Padorin. Nos, megvan a feje, az állása, a dácsája és két év múlva a nyugdíja is. Padorin messzemenően elégedett volt.

A TIZENHATODIK NAP, DECEMBER 18. SZOMBAT

A keleti part

A Pigeon hajnali négykor érkezett meg Charlestonba. A légénységi kantinba szállásolt szovjet tengerészeket már nem lehetett kordában tartani. Bár a szovjet tisztok mindent megtettek, hogy az alárendeltjeik és amerikai megmentőik közötti kapcsolatfelvételt megakadályozzák, ez kudarcot vallott. Egyszerűen szólva kihagyták ugyanis a számításból a test szükségleteit. A Pigeon fedélzetén a vendégek remek ennivalót kaptak, és a legközelebbi mellékhelyiség néhány méterrel hátrébb volt. Az oda- és visszaúton a szovjet matrózok találkoztak amerikaiakkal, köztük oroszul beszélő, légénységi egyenruhába bújtatott tisztekkel, valamint oroszul kiválóan tudó sorállományúakkal, akik az utolsó csoport szovjettel csaknem egy időben érkeztek a Pigeonre. A legtöbb fiatal szovjet tengerész számára hatalmas élményt jelentett, hogy az ellenségesnek tartott hajón oroszul beszélő, barátságos férfiakkal találkoznak. A szovjetek minden szavát rejtett magnetofonok rögzítették, hogy majd utóbb Washingtonban kielemezzék őket. Petrov és három tiszttársa csak lassan kapcsolt, ám attól kezdve gondos szülőkként maguk kísérték a légénységet a mellékhelyiségbe. Azt azonban nem tudták megakadályozni, hogy egy fedélmesternek öltözött hírszerző tiszt menedékjogot ne ajánljon mindenkinek, aki az Egyesült Államokban óhajt maradni. Tíz perc alatt az információ eljutott az összes orosz matrózhoz.

Amikor eljött az ideje az amerikai légénység étkezésének is, a szovjet tisztok nem tudták megakadályozni az érintkezést, ráadásul még éhen is maradtak, olyan ügybuzgalommal járkáltak fel és alá a kantinban az asztalok között. Amerikai kollégáik csodálkozására kénytelenek voltak visszautasítani az ismételt meghívásokat a Pigeon tiszti étkezdéjébe.

A Pigeon óvatosan kötött ki. A sietség amúgy sem lett volna indokolt. Amikor a hajópalló a helyére került, a parton álló zenekar rázendített egy szovjet és amerikai dallamokból álló egyvelegre, hogy imigyen hangsúlyozza a mentési akció közös jellegét. A szovjetek arra számítottak, hogy ebben a napszakban érkezésük feltűnésmentesen fog lezajlani. Hatalmasat tévedtek. Amikor az első szovjet tiszt a hajópalló közepére ért, szinte elvakította vagy ötven reflektor fénye, és elárasztották az ágyukból kiugrasztott riporterek hadának kérdései, akik azon voltak, hogy összehozzanak egy formás kis karácsony előtti hírirodát a mentési akcióról meg a hajóról televíziós hálózatuk reggeli műsorába. Az oroszok még soha nem találkoztak nyugati újságírókkal, és ez kultúrsokkot és teljes káoszt eredményezett. A riporterek kiválasztottak egy-egy tisztet, s a rendfenntartó tengerészgyalogosok legnagyobb rosszállására elálltak az útjukat. Az oroszok azt akarták elhíttetni, hogy egy árva szót sem értenek angolul, mígnem kiderült, hogy egy vállalkozó szellemű riporter magával hozta a columbiai egyetem egyik orosz professzorát. Petrov azon kapta magát, hogy majd tucatnyi kamera keresztvívében ártalmatlan politikai közhelyek ömlenek belőle, és titkon azt kívánta, bár az egész ügy rossz álom lenne csupán. Majdnem egy órába telt, mire valamennyi szovjet tengerész felszállt végre a három bérelt buszra, amely a repülőtérrre vitte őket. Oda úton a híradós stábokkal teli autók és furgonok ott száguldottak a buszok mellett, és tovább idegesítették az oroszokat a vakuk villanó fényével, valamint olyan kérdésekkel, amelyeket nem értett senki. A repülőtéren sem változott alapjaiban a helyzet. Az amerikai légierő egy VC-135-ös szállítógépet küldött az oroszokért, beszállás előtt újfent riporterek hadán kellett átverekedniük magukat.

A légierő tisztjei mindenkit leültettek, cigarettát és apró üvegekben alkoholt osztottak szét. Mire a különleges utasokkal teli gép elérte a húszezer láb repülési magasságot, már mindenki roppant vidám volt. Egy tiszt a hangszórón szólt hozzájuk és elmondta, mi fog történni. Valamennyiüket orvosi vizsgálatnak vetik alá. Másnap a Szovjetunióból repülőgép érkezik értük, és remélhetőleg egy-két nappal tovább maradhatnak, és alaposan kiélvezhetik az amerikaiak vendégszeretetét. A repülő személyzete kitett magáért: nem akadt az út során történelmi nevezetességű hely, város, falu, autópálya és teherautó-kitérő, amelynek részletes históriáját el ne mesélték volna, és a tolmács útján az is elhangzott, hogy az amerikai nép békés, barátságos viszonyra törekszik a Szovjetunióval, valamint hogy az Egyesült Államok légierője gratulál a szakmailag kiváló, bátor szovjet tengerészeknek, egyúttal gyászolja az elhunyt bátor tisztet, akik a légénységet hagyták először távozni. A helyzet az álnokság iskolapéldája volt, amellyel el akarták kábítani a szovjeteket, és a módszer lassan elérte a kívánt hatást.

A repülőgép alacsonyan szállt Washington kertvárosai felett és közelített az Andrews légi támaszpont felé. A tolmács éppen arról beszélt, hogy közeposztálybeliek lakta negyedek felett járnak, s hogy a házak tulajdonosai átlaghivatalnokok és munkások. Leszálláskor újabb három autóbusz várta őket, de ahelyett, hogy a Washingtont körülvevő autópálya-gyűrűre hajtottak volna, keresztülfurikáztak velük a fővároson. Mindegyik buszon a kísérő amerikai tisztek elnézést kértek a forgalmi dugókért, s egyúttal azt is elmesélték utasaiknak, hogy gyakorlatilag minden amerikai családnak van autója, akad olyan család, ahol kettő, sőt annál több is van, és hogy az emberek csak akkor veszik igénybe a tömegközlekedést, ha meg akarják kímélni magukat a vezetés nyűgeitől. Attól a nyűgtől, hogy a saját autójukat vezethetik? – álmélkodtak a szovjet matrózok. Politikai tisztjeik ugyan később elmondhatják nekik, hogy ebből egy árva szó sem igaz, de ki cáfolhatja meg az út során látott rengeteg autót? Bizonyára nem azért vezényelték ki őket, mert néhány órával ezelőtt kiderült, hogy erre jár majd néhány szovjet tengerész! A főváros délnyugati részén áthajtva láthatták, hogy a feketéknek is van autójuk, alig akad elegendő parkolóhely. A busz végigment a Mallon, mire a tolmácsok megjegyezték, hogy vendégeiknek remélhetőleg lesz alkalmuk felkeresni a múzeumokat, amelyek természetesen ingyenesek. Így például a Repülési és Űrmúzeum is, ahol az Apolló legénysége által hozott fekete holdközvet-darab is ki van állítva... A szovjetek látták a kocogókat, a sokezes, békésen sétáfkáló tömeget. Hangosan beszélgettek egymással, amikor a busz befordult a Bethesdába vezető útra, miután a főváros északnyugati részének legvonzóbb részeit bejárta.

A kórháznál televíziós forgatócsoportok várták őket, amelyek három csatornán helyszíni közvetítésben tudósítottak megérkezésükről, valamint mosolygó orvosok és szanitécek, akik bevezették őket a kórházba felülvizgálatra.

Ott volt már a tíz követségi alkalmazott is, azon tanakodtak, miként tarthatnák szemmel a csoportot, politikailag azonban mit sem tehettek a figyelmesség ellen, amellyel honfitársaikat az enyhülés szellemében fogadták az amerikaiak. A Walter Reedből és más állami kórházakból orvosokat hoztak, hogy alaposan megvizsgálják a tengerészeket, különösen a sugárfertőzést illetően. A vizsgálat során mindegyik szovjet matróz egy adott pillanatban kettesben maradt az Egyesült Államok haditengerészetének egy-egy tisztjével, aki udvariasan feltette a kérdést, vajon az Államokban szándékozik-e maradni, s egyúttal azt is közölte, hogy bárkinek, aki így dönt, a szovjet nagykövetség képviselőjének jelenlétében kell eme szándékát kinyilvánítania, ám ha maradni akar, megkapja rá az engedélyt. A szovjet követségi alkalmazottak leplezetlen dühére négyen a maradást választották; egyvalaki ugyan mégis visszatáncolt, miután szópárbajba keveredett a haditengerészeti attaséval. Az amerikaiak ügyeltek rá, hogy valamennyi beszélgetést videokazettán megörökítsék, hogy később meg tudják cáfolni a kényszer esetleges vádját.

Az orvosi vizsgálatok szerencsére jelentéktelen sugárfertőzési szintet állapítottak meg. Ezután az oroszok ennivalót kaptak és szállást.

Washington

– Jó reggel, nagykövet úr – mondta az elnök. Arbatov nyomban észrevette, hogy a hatalmas antik íróasztal mögött dr. Pelt is ott áll ura és parancsolója mellett. A nagykövet tudta, hogy a találkozás nem lesz kellemes.

– Elnök úr, tiltakozom az ellen, hogy tengerészeinket az Egyesült Államok kormánya megpróbálta elrabolni!

– Nagykövet úr – felelte az elnök éles hangon ☐, én korábban államügyész voltam, s jól tudom, hogy az emberrablás bűnös és megvetendő tett, az Amerikai Egyesült Államok pedig nem tűrheti, hogy kormányát ilyesmivel vádolják, különösen ebben az irodában nem! Eddig sem raboltunk el embereket, és ilyesmire ezután sem fog sor kerülni. Soha! Világos?

– Ne feledje, Alex – szólt közbe kevésbé erélyesen dr. Pelt ☐, hogy ha nem segítünk, ezek az emberek már nem élnek. A maguk matrózainak megmentése két kiváló emberünk életébe került. Nem ártana, ha valami köszönetfélét mondana, amiért megmentettük egy hajó legénységét, s a mentési akcióban elhunyt amerikaiak is megérdemelnének egy-két együtt érző szót.

– Kormányom nagyra értékeli a két amerikai tiszt hősiességét, és a szovjet nép nevében köszönetét fejezi ki a mentési akcióért. Emellett azonban nyilvánvalóan hazaárulásra próbálták kényszeríteni a megmentettek némelyikét.

– Nagykövet úr, amikor tavaly egy szovjet halászhajó megmentette egy amerikai felderítőgép legénységét, a szovjet fegyveres erők tisztjei pénzzel, nőekkel és más kecsegtető ajánlatokkal próbálták a mieinket információközlésre bírni, vagy arra, hogy Vlagyivosztokban maradjanak. Ön erről bizonyára értesült. Tisztában van azzal is, hogy így folyik ez a játék. Szeretném az emlékezetébe idézni, hogy akkor mi nem tiltakoztunk az önök eljárása ellen. Nagyon is hálásak voltunk, amiért megmentették annak a hat embernek az életét, akik természetesen ma is korábbi munkakörükben dolgoznak. Ma is hálásak vagyunk, hogy az ön országa megmentette hat amerikai állampolgár életét. Ami pedig a most történeteket illeti: mindegyik tiszttel és matrózzal közölték, hogy ha kíván, az Egyesült Államokban maradhat. Semmiféle erőszak alkalmazására nem került sor. Mindenki, aki maradni akar, kérésünkre találkozott a szovjet nagykövetség egy-egy alkalmazottjával, hogy módja legyen meghallgatni, miért helytelenítik önök a tervezett lépést. Nagykövet úr, azt hiszem, ez tisztességes eljárás. Sem pénzt, sem nőket nem ajánlottunk. Nem foglalkozunk emberkereskedelemmel, emberrablással pedig végképp nem. Az emberrablóknak börtönben a helye. Egy ízben még bitófára is küldtem egy ilyen tett elkövetőjét. Nem ajánlom, hogy még egyszer ilyesmivel vádoljon – közölte az elnök.

– Kormányom ragaszkodik hozzá, hogy a hajó teljes személyzete visszatérjen a Szovjetunióba – makacskodott Arbatov.

– Nagykövet úr, az Egyesült Államokban tartózkodó bármely személy – nemzetiségétől vagy érkezésének módjától függetlenül – törvényeink védelme alatt áll. Bíróságaink ezt számtalan esetben kimondták, törvényeink szerint pedig nincs az a férfi vagy nő, akit megfelelő eljárás nélkül akaratával ellentétes lépésre lehetne kényszeríteni. A témát befejeztük. Most én akarok öntől kérdezni valamit. Mit keresett egy rakétahordozó tengeralattjáró háromszáz mérföldre az amerikai partoktól?

– Egy rakétahordozó tengeralattjáró, elnök úr?

Pelt felemelt egy fényképet az elnök íróasztaláról, és átnyújtotta Arbatovnak. A Sea Cliff képrögzítőjén készült felvétel az SS-N-20-as ballisztikus rakétát ábrázolta.

– A kérdéses tengeralattjáró a Vörös Október... volt – tette hozzá Pelt. – Dél-Carolina állam partjaitól háromszáz mérföldre elsüllyedt, majd felrobbant. Ha jól tudom, Alex, országaink egyezményt írtak alá arról, hogy ilyen típusú hajó nem merészkedhet ötszáz mérföldnél, vagyis nyolcszáz kilométernél közelebb a másik országhoz. Tudni akarjuk, mit keresett ott ez a tengeralattjáró. Ne is próbálja bemagyarázni, hogy kitaláció az egész, mert ilyen ostobaságra már csak az időhiány miatt sem vetemedhettünk volna. A képről is látható, hogy a lövedék szovjet, és a tengeralattjárón még tizenkilenc volt ebből a típusból. – Pelt szándékosan mondott pontatlan számot. – Ezért az Egyesült Államok kormánya felteszi a kérdést a szovjet kormánynak: hogyan került ide ez a tengeralattjáró, ami az egyezmény megsértését jelenti, miközben a maguk flottájának számtalan egysége is közel van az amerikai partokhoz?

– Valószínűleg ez lesz az eltévedt tengeralattjáró – mondta Arbatov.

– Nagykövet úr – szólalt meg halkán az elnök, a kérdéses tengeralattjáró csak csütörtökön veszett el, hét nappal azután, hogy erről bennünket értesítettek. Vagyis a múlt hét péntekén előadott magyarázata nem egyezik a valóságos tényekkel.

– Mivel vádol? – kérdezte dühösen Arbatov.

– A világon semmivel, Alex – felelte az elnök. – Amennyiben az egyezmény már nem érvényes, úgy is jó. Ha jól emlékszem, a múlt héten is megtárgyaltuk már ezt a lehetőséget. A mai nap folyamán az amerikai nép megtudja a tényeket. Mivel ön meglehetősen jól ismeri országunkat, el tudja képzelni, milyen reakciót vált ez ki. Magyarázatot kérek. Pillanatnyilag semmi okot nem látok arra, miért kellene a szovjet flottának a vizeinken állomásoznia. A „mentési” akció sikerrel zárult, a szovjet flotta további jelenléte provokatív jellegű. Azt akarom, hogy ön és a kormánya vegye tekintetbe mindazt, amit katonai szakértőim a tudomásomra hoztak, vagyis azt, amit az önök katonai vezetése fordított helyzetben Narmonov főtitkárnak javasolna. Magyarázatot kérek. Ennek híján ugyanis csak néhány olyan következtetést tudnék levonni, amelyek egyike sincs ínyemre. Továbbítsa ezt a kormánynak, egyúttal azt is hozza tudomásukra, hogy mivel állampolgáraik közül néhányan itt óhajtanak maradni, nagy valószínűséggel hamarosan úgyis megtudjuk, mi történt valójában. Minden jót.

Arbatov elhagyta az elnök dolgozószobáját és balra fordult, hogy a nyugati kijáraton távozhassák. Egy tengerészgyalogos nyitotta ki előtte az ajtót, akinek a tekintete azonban semmi udvariasságot nem tükrözött. Odakinn, a Cadillac limuzinban várakozott a nagykövet sofőrje, aki szintén kinyitotta előtte az ajtót. A férfi a KGB washingtoni politikai hírszerző csoportjának volt a vezetője.

– Nos... – mondta, a Pennsylvania sugárútnál megvárva, hogy szabaddá váljon az út a balra forduláshoz.

– Nos, a találkozó pontosan úgy zajlott le, ahogy megjósoltam, és most már azt is százszázalékos biztonsággal tudjuk, hogy miért rabolják el az embereinket – felelte Arbatov.

– És ebből mi következik, nagykövet elvtárs? – kérdezte nyomban a sofőr. Próbálta mérgét leplezni. Néhány évvel ezelőtt az ilyen pártkukac nem mert volna kukoricázni a KGB egyik vezető munkatársával! Szegyen-gyalázat, mivé lett az Államvédelmi Bizottság Andropov halála óta! De hamarosan minden elrendeződik. Efelől nem volt semmi kétsége.

– Az elnök majdhogynem azzal vádol bennünket, hogy szándékosan megsértettük az 1979-es titkos megállapodást. A hajó személyzetét azért tartják vissza, hogy kikérdezhessék őket, hogy belelássanak a fejükbe és kinyomozhassák, milyen parancsot kapott a tengeralattjáró. Vajon mennyi idő alatt végzi el ezt a CIA, egy vagy két nap alatt? – Arbatov dühösen rázta a fejét. – Az is lehet, hogy már mindent tudnak – gyógyszerzt adtak be nekik, vagy nőket hozattak és máris megoldották a nyelvüket. Az elnök arra kéri Moszkvát, gondoljon bele, miféle lépéseket javasol neki a hadvezetése! Azt fogják bizonygatni, hogy főpróbát tartottunk meglepetésszerű nukleáris támadásból, vagy, hogy netán végre is akartunk hajtani egyet. Mintha bizony nem mi igyekeznénk fogcsikorgatva megvalósítani a békés egymás mellett élést! A gyanakvó hülyék megijedtek a történetektől, és nagyon dühösek.

– Csodálkozik, nagykövet elvtárs? – kérdezte a sofőr, aki gondolatban mindent elraktározott, minden részletet kielemezett, és már fogalmazta is saját, Moszkvába küldendő jelentését.

– És az elnök azt is mondta, hogy a szovjet flotta nem maradhat amerikai vizeken.

– Hogyan mondta? Parancsolóan?

– Halkan. A vártnál lényegesen higgadtan. És épp ez a gyanús. Szerintem készülnek valamire. A kardcsörtetés nagyobb zajjal jár, mint a kard kirántása. Magyarázatot követel. Ugyan mit mondhatok neki? Mi történt valójában?

– Szerintem soha nem fogjuk megtudni. – A hírszerző természetesen tudta, mármint a valódi történetet, bármily hihetetlen volt is az. Teljesen elképedt attól, milyen végzetes hibát követett el a haditengerészet és a GRU. A Cassius fedőnevű ügynöktől származó történet semmivel sem volt kevésbé hihető. A sofőr személyesen továbbította Moszkvának. Lehetséges, hogy a Szovjetunió és az Egyesült Államok egyaránt áldozatok ebben a játszmában? Hogy egy sikertelen akció nyomán az amerikaiak megpróbálják kideríteni, ki a felelős ezért és hogyan történhetett, de csak azért, hogy ők maguk kíséreljék meg végrehajtani? A históriának ez a része érthető lenne, no de a többi? A sofőr összehúzott szemmel figyelte a forgalmat. Moszkvától azt az utasítást kapta: nyomban derítse ki, vajon ez a CIA akciója volt-e. Úgy vélte, nem. Ha netán mégis, akkor a CIA ezúttal szokatlanul ügyesen leplezte. De vajon leplezhető-e egy ilyen bonyolult akció. Ő nem hitte. Ettől függetlenül a kollégáival heteken át dolgoznak majd az ügyön, hogy megtudják, mi hangzik el Langley-ben és kinn a terepen, miközben a KGB más csoportjai ugyanezt a feladatot végzik a világ többi részén. Ha a CIA beférkőzött az Északi Flotta felső vezetésébe, az ki fog derülni. Efelől nem voltak kétségei. Már-már azt kívánta, bárcsak így történt volna. Ez esetben ugyanis a GRU felelős a katasztrófáért, és kegyvesztetté válik azok után, hogy néhány éve hasznot húzott a KGB presztízsvesztéséből. Ha jól értelmezi a helyzetet, a Politikai Bizottság rászabadította a KGB-t a hadseregére és a GRU-ra, és hagyja, hogy a moszkvai Központ saját belátása szerint vizsgálja ki a történeteket. Az eredménytől függetlenül a KGB kerül ki győztesen a játszmából, és háttérbe szorítja a fegyveres erőket. Valamilyen módon a KGB ki fogja deríteni, mi is történt, és ha ez riválisainak kárt okoz, csak annál jobb...

Amikor becsukódott az ajtó a szovjet nagykövet mögött, dr. Pelt kinyitotta az elnöki dolgozószoba egyik oldalajtóját. Moore bíró lépett be.

– Elnök úr, idejét sem tudom, mikor kényszerültem legutóbb kulcslyukon át hallgatózni.

– Tényleg azt gondolja, hogy sikerülni fog? – kérdezte tőle Pelt.

– Most már igen – felelte Moore, és kényelmesen elhelyezkedett egy bőrfotelban.

– Mondja, bíró úr, nem veszélyes ez a játék? – tette föl a kérdést Pelt. – Az ügy nagyon bonyolult.

– Nézze, a dologban az a legszebb, hogy mi tulajdonképpen ölbe tett kézzel ülünk. A szovjetek fogják csinálni az egészet helyettünk. Természetesen számos emberünk fog szaglászni Kelet-Európában és mindenfélét kérdeznek majd. Ugyanerre készülnek Sir Basil emberei is. A franciák és az izraeliek már ténykednek is, mert megkérdeztük őket: szerintük mi lett az elkóborolt tengeralattjáróval? A KGB erre hamar rá fog jönni, és akkor azon tépelődhetnek, mi az oka, hogy a négy legfőbb nyugati hírszerzés ugyanazt kérdegeti, ahelyett, hogy összehúznák magukat, ha ez tényleg az ő manőverük volt.

Végig kell gondolni, miféle dilemmával állnak szemben a szovjetek: a két lehetséges forgatókönyv mindegyike egyformán taszító. Egyfelől dönthetnek úgy, hogy az egyik leghűségesebbnek tartott hivatásos tisztjük példátlan hazaárulást követett el. A Ramiusz kapitányról készített dossziénkat önök is látták. Ő a lelkes kiscserkész kommunista megfelelője, a valódi, új típusú szovjet ember. Ne feledjük, hogy egy tervezett dezertáláshoz jó néhány, hallatlanul megbízható tiszt is kell. Az oroszok képtelenek felfogni, hogy ilyen emberek hűtlenül elhagyhatják a munkások paradicsomát. Kétségkívül paradoxnak tűnik, mivel köztudottan hatalmas erőbedobással próbálják meggátolni, hogy állampolgáraik elhagyják hazájukat, de ez akkor is így van. Ha egy balett-táncos disszidál, vagy egy KGB-ügynök, az egy dolog. Egészen már a helyzet, ha az illető a Politikai Bizottság egyik tagjának a fia, aki több mint harminc éven át makulátlan személyi lappal teljesített szolgálatot. Emellett ne feledjük, hogy egy hajó kapitányának sokféle kivételezettség jár, vagyis az ő disszidálása csak ahhoz fogható, mint amikor egy önerejéből milliommossá vált üzletember átteszi működésének székhelyét New Yorkból Moszkvába. Egyszerűen hihetetlennek találják. Ugyanakkor elfogadhatják azt a verziót, amelyet Henderson révén juttattunk el hozzájuk, amely ugyancsak rémes, de meglehetősen sok közvetett bizonyíték támasztja alá, különösen próbálkozásunk a legénység elcsalogatására. Azt láthatták, hogy ettől mekkora haragra gerjedtek. Az ő gondolkodásmódjuk szerint ez a civilizált viselkedés arculcsapása. Az elnök úr erőteljes reakciója arra a felfedezésünkre, hogy a tengeralattjáró rakétákat hordozott, ugyancsak a Henderson-féle verziót támasztja alá.

– És vajon melyik verzió mellett döntenek végül? – kérdezte az elnök.

– Ez, elnök úr, csaknem kizárólag pszichológiai kérdés, márpedig a szovjetek lelkébe igen nehéz belelátni. Ha aközött kell választaniuk, hogy vajon tíz áruóval, vagy pedig egyetlen külső összeesküvéssel állnak szemben, véleményem szerint az utóbbira voksolnak. Ahhoz, hogy elhiggyék, ez esetben valóban dezertálás történt, az egész hitüket kellene újraértékelniük. És ki tesz ilyet szívesen? Ha a második verzió mellett döntenek, egyúttal tudomásul veszik, hogy biztonsági rendszerük sérülékeny, ám az áldozat szerepköre még így is jóval vonzóbb, mint ha legfőbb filozófiájuk belső ellentmondásait kellene elismerniük. Ráadásul tudomásunkra jutott, hogy a vizsgálatot a KGB fogja végezni.

– Vajon miért? – kérdezte Pelt, akit lenyűgözött a bíró magyarázata.

– Akár dezertálás történt, akár hiba csúszott a hadiflotta biztonsági rendszerébe, mindenképpen a GRU a felelős. A GRU jogköre a haditengerészet és a hadsereg biztonságának őrzése, különösen azóta, hogy Andropov barátunk halálával nagy presztízsveszteség érte a KGB-t. A szovjet rendszerben elképzelhetetlen, hogy egy szervezet önmagát vizsgálja ki, különösen, ha a hírszerzésben tevékenykedik. Vagyis a KGB mindent megtesz, hogy a rivális szolgálatot darabokra szedje. A KGB nézőpontjából a külső szabotázs lényegesen rokonszenvesebb, mert nagyobb szabású tisztogatást tesz lehetővé. Amennyiben megbizonyosodnak Henderson információinak hitelességéről, és erről mindenkit meg tudnak győzni – márpedig ennek érdekében, kell-e mondani, mindent megtesznek, akkor egyedül az övék a leleplezés dicsősége.

– És meg fognak bizonyosodni az információk hitelességéről?

– Természetesen. A hírszerzésben, ha az ember nagyon keres valamit, meg is találja, akár létezik, akár nem. Ez a Ramiusz nem is sejtí, mekkora hálával tartozunk neki. Az életben ha egyszer adódik ilyesmi! Egyszerűen nem veszíthetünk.

– Végül azonban a KGB megerősödik – jegyezte meg Pelt. – És abban mi a jó?

Moore megvonta a vállát. – Ez előbb vagy utóbb amúgy is esedékes. Azzal, hogy megdöntötték és valószínűleg megölték Andropovot, a katonák túl nagy befolyásra tettek szert, ahogy Berija esetében is történt az ötvenes években. A szovjeteknél legalább olyan fontos a hadsereg politikai irányítása, mint nálunk, ha ugyan nem fontosabb. Ha a KGB a főparancsnokságban elvégzi a tisztogatást, akkor a piszkos feladatot már le is tudták. Ennek mindenképpen be kell következnie, hát legalább húzzunk hasznot belőle. Csupán néhány teendőnk van még.

– Például mi? – kérdezte az elnök.

– Henderson barátunk körülbelül egy hónap múlva elhinti, hogy a Vörös Októbert egészen Izlandtól követtük.

– De mire jó ez? – akadékoskodott Pelt. – Akkor kiderülhet, hogy hazudtunk, és a rakétahordozó körüli cirkusz is megrendezett volt.

– Téved, doktor – felelte Moore. – Az, hogy egy rakétahordozó ilyen közel merészkedett a partjainkhoz, mindenképpen az egyezmények megsértését jelenti, és az oroszok hite szerint mi sohasem tudhatjuk meg, mi járatban volt erre felé. És hiába kérdezzük ki a hajó legénységét, csak kevés használható információhoz jutunk. A szovjetek úgy vélik majd, hogy ebben az ügyben nem játszottunk tisztán. Kétszínűségünk megingathatatlan bizonyítékát fogják látni abban, hogy nyomon követtük a tengeralattjárójukat és bármelyik pillanatban megsemmisíthettük volna. Azt is közölni fogjuk velük, hogy a Dallas szonár útján szerzett tudomást a nukleáris balesetről, s ezért volt olyan közel a mentőegységünk. Az oroszok tudják, illetve legalábbis sejtik, hogy valamit titkolunk. Ez azután félrevezeti őket, és soha nem fedezik fel, mi is az a valami. Nagyszabású felderítő akciót indítanak, hogy beleleshessenek a mi akciónkba, bármi légyen is az. De a világon semmi érdemlegeset nem fognak találni. A CIA-nál rajtam kívül csak ketten tudják, mi is történik valójában: Greer és Ritter. Ügynökeink egyenesen azt a feladatot kapták, hogy jöjjenek rá, tulajdonképpen mi is történt, tehát csak ennyi szivároghat ki, több semmi sem.

– Hát Henderson? És a mieink közül hányan tudnak a tengeralattjáróról? – kérdezte az elnök.

– Ha Henderson bármit kifecseg, azzal saját halálos ítéletét írja alá. A KGB nem bánik kesztyűs kézzel a kettős ügynökökkel, és az életben nem hiszi el neki, hogy mi kényszerítettük hamis információk továbbítására. Ezt Henderson is pontosan tudja, és melleleg rajta tartjuk a szemünket. Hogy hány emberünk tud a tengeralattjáróról? Úgy száz körül, és a szám talán növekedni is fog, de ne feledjük, ezek az emberek úgy tudják, hogy az amerikai partok közelében két szovjet tengeralattjáró roncsai hevernek, és bármilyen alkatrészek kerülnek is be a vizsgálati laboratóriumokba, mindenki bízást elhiszi majd, hogy a tenger fenekéről származnak. Ezért aktivizáljuk újfent a Glomar Explorert, nehogy gyanút fogjanak. Semmi értelme, hogy csalódást okozunk az oroszoknak. Idővel akár ki is találhatják a valódi történetet, addigra ugyanis a lecsupaszított hajótest már valóban a tenger mélyén fog heverni.

– Vagyis nem maradhat titokban mindörökre? – kérdezte Pelt.

– A mindörökre kissé túl hosszú idő. Minden lehetőséggel számolnunk kell. Ami a legközelebbi jövőt illeti, a titok bizonyosan titok marad, hiszen csak százan tudják az igazat. Valószínűleg egy, esetleg két vagy három éven belül már elegendő adat gyűlik fel ahhoz, hogy a valóságos esemény kideríthető legyen, a tárgyi bizonyítékok zöme azonban addigra már megszűnik létezni. Mi több, felmerül a kérdés: ha a KGB jön rá az igazságra, biztos-e, hogy jelenteni akarja? Amennyiben a GRU derítené ki, valószínűleg nem habozna nyilvánosságra hozni, ám az ebből eredő zűrzavar a hírszerzés berkeiben ugyancsak a mi malmunkra hajtaná a vizet. – Moore szivart húzott elő egy bőrtokból. – Mint említettem, Ramiusz fantasztikus lehetőséget nyújtott nekünk tálcán. Több szempontból is. Az az egészben a leggyönyörűbb, hogy szinte a kisujjunkt sem kell mozdítanunk. Az oroszoknak marad a kulimunka, hiszen olyasmit keresnek, ami nem létezik.

– És mi lesz a disszidensekkel? – kérdezte az elnök.

– Gondunk lesz rájuk. Nagy gyakorlatot szereztünk ebben, és még senki sem emelt kifogást a CIA vendégszeretete ellen. Néhány hónap alatt lezajlanak a kihallgatások, ezalatt felkészítjük őket az amerikai életre. Új személyazonosságot kapnak, átképezik őket, ha szükséges, plasztikai műtétekre is sor kerülhet, és akár soha többé nem kell dolgozniuk, csak hogy alighanem dolgozni akarnak majd. A legtöbben így vannak ezzel. Véleményem szerint a haditengerészet elhelyezi majd őket, konzultánsként vagy más módon.

- Találkozni akarok velük – mondta az elnök a pillanat hatása alatt.
- Természetesen meg tudjuk szervezni, elnök úr, de kerülni kell a feltűnést – óvatoskodott Moore.
- Camp David biztonságos hely. És bíró úr, azt akarom, hogy gondja legyen Ryanre.
- Igen, elnök úr. Nagy terveink vannak vele. Szép jövő vár rá nálunk.

Tyuratam, Szovjetunió

Ami miatt a Vörös Októbernek már pirkadat előtt alá kellett merülnie, az nyolcszáz kilométer magasan keringett a Föld felett. Az autóbusz nagyságú Albatrosz 8-at egy hónappal korábban nehézfordozó rakéta bocsátotta fel a tyuratami űrhajóindító állomásra. A radarfelderítést végző hatalmas műholdat tengeri megfigyelésre szánták.

Az Albatrosz 8 helyi idő szerint 1131-kor repült el a Pamlico-öböl felett. Fedélzeti irányító programja úgy volt megtervezve, hogy a látható horizont egészén nyomon kövesse a hóforrásokat; minden útjába kerülő felmért, és minden jelet befogott, amely betáplált paramétereinek megfelelt. Keringése során elhaladt az Egyesült Államok hadiflottájának egységei felett; a New Jersey antennái felfelé meredtek, hogy megzavarják a műhold felvevőjét. Az Albatrosz a zavarást is pontosan rögzítette, amiből a operátorok sok mindent megtudnak majd az amerikaiak elektronikus harci eszközeiről. Amikor az Albatrosz 8 áthaladt a sarkpont felett, az orrára erősített parabolaantenna ráállt egy másik „madár”, az Iszkra távközlési műhold jeleire.

Amint a felderítő műhold magasabban szálló rokonát felismerte, lézerkapcsolattal továbbította képi adatbankjának tartalmát. Az Iszkra ezt nyomban továbbküldte a tyuratami földi állomásra. A jeleket ugyancsak fogni tudja egy tizenöt méter átmérőjű antenna, amelyet Nyugat-Kínában, a kínaiakkal együttműködve, az Egyesült Államok Nemzetbiztonsági Ügynöksége birtokolt. A befogott jeleket az amerikaiak saját távközlési műholdjukkal továbbították Fort Meade-be, az NSA központjába. Csaknem egy időben egymástól ötezer mérföld távolságra levő szakemberek kezdték el vizsgálni a digitális jeleket.

– Tiszta idő – nyögte az egyik technikus. – Hát nem éppen ma tiszta a levegő!

– Élvezze, amíg csak tudja, elvtárs. – A szomszédos monitor előtt ülő munkatársa a nyugati féltekét figyelő időjárás műhold adatait vizsgálta. Egy ellenséges ország időjárás adatai óriási stratégiai jelentőséggel bírnak. – Az amerikai partok felé újabb hidegfront érkezik. Ott is olyan a tél, mint nálunk. Remélem, örülnek neki.

– A fiúk a tengeren nem örülnek. – A technikus már a gondolattól is lúdbőrös lett, milyen lehet a tengeren egy hatalmas viharban. Előző nyáron hajóutat tett a Fekete-tengeren, és egyfolytában a hányinger kerülgette. – Hát ez meg mi? Ezredes elvtárs!

– Tessék! – lépett oda gyorsan az ügyeletet ellenőrző ezredes.

– Nézze csak, ezredes elvtárs! – A technikus végighúzta az ujját a képernyőn. – Ez itt a Pamlico-öböl, az amerikai partnak körülbelül a közepénél. Ezt nézze meg! – A képernyőn a víz termikus képe sötét foltként jelent meg, de amikor a technikus csavargatni kezdte a gombokat, zöld színre váltott, benne két fehér folttal. Az egyik nagyobb volt, mint a másik. A nagyobb folt két ízben is kettéhasadt. A kép a tenger felszínét ábrázolta, és a víztömeg egy része a rendesnél fél fokkal melegebb volt.

A hőmérséklet-eltérés nem volt állandó, de elég gyakran visszatért, hogy jelezze: valami melegíti a vizet.

– Talán a napsütés? – találgatta az ezredes.

– Nem. A napsütés tiszta időben egyenletesen melegíti az egész vízfelszínt – mondta halkan a technikus. Ha valami szöveget ütött a fejébe, akkor mindig nagyon halkan beszélt. – Lehetséges, hogy két, esetleg három tengeralttjáró van harminc méterrel a víz alatt.

– Biztos benne?

A technikus megnyomott egy gombot, mire megjelent a radarkép, amely azonban csak a bársonyos hullámokat mutatta.

– Ezredes elvtárs, a víz felszínén nincs semmi, ami a melegedést indokolná. Vagyis a víz alatt kell lennie valaminek. Ebben az évszakban a bálnák nem párosodnak. A melegedést kizárólag atom-tengeralttjárók

okozhatják, kettő, netán három. Azt hiszem, ezredes elvtárs, az amerikaiak kellőképpen megijedtek a szovjet flotta megjelenésétől, és jó rejtékhelyet akartak keresni a rakétahordozóiknak. A támaszpontjuk néhány száz kilométerre délre van ettől a területtől. Talán az egyik Ohio osztályú hajójuk rejtőzött ott el, és lehet, hogy egy vadász őrzi, mint ahogy nálunk is szokás.

– Akkor hamarosan eltűnik onnan. A flottánkat ugyanis hazahívják.

– Milyen kár! Jó lett volna szemmel tartani. Igazán ritka az ilyen alkalom.

– Valóban. Jó munkát végzett, akadémikus elvtárs! Tíz perccel később a jelentés már Moszkvában volt.

A szovjet haditengerészet főparancsnoksága, Moszkva

– Ezt a lehetőséget ki kell használnunk – mondta Gorskov. – Visszahívjuk a flottát, de elektronikus felderítés céljából hátrahagyunk néhány tengeralattjárót. Az amerikaiak többet is szem elől fognak veszteni a nagy kavarodásban.

– Valószínűleg – mondta a flotta műveleti parancsnoka.

– Az Ohio délre megy, feltehetően Charleston vagy King's Bay felé, ahol a tengeralattjáró-támaszpont van. Netán északra indul, Norfolkba. A Konovalov Norfolknál van, a Sabilikov Charleston közelében. Úgy hiszem, mindkettő maradhat néhány napot. Kell valamit csinálnunk, hogy a politikusoknak bebizonyíthassuk: működőképes a haditengerészetünk. Ha egy Ohio-t sikerül becserkészünk, az lehet az első lépés.

– Tizenöt perc múlva kinn lesznek a parancsok. – A műveleti főnök úgy vélte, jó az ötlet. Nem volt ínyére a Politikai Bizottság üléséről szóló beszámoló, amit Gorskovtól kapott – bár, ha Szergejnek kifelé áll a szekere rúdja, talán ő tölthetné be az állását...

A New Jersey

Eaton csak néhány perce kapta meg a VÖRÖS RAKÉTA-üzenetet: Moszkva műhold segítségével nemrégiben hosszú műveleti parancsot küldött a szovjet flottának. Az oroszok most benne vannak a slamasztikában, gondolta a sorhajókapitány. Körbezárta őket három, hordozós harci egység, a Kennedy, az America és a Nimitz, s valamennyinek Josh Painter a parancsnoka. Eaton célban tartotta a szovjeteket; felszíni akciócsoportja mellett a Tarawát is az irányítása alá sorolták. Távcsovét a Kirov felé fordította.

– Kapitány, az egész csoportnak: harcállásba!

– Igenis. – A műveleti tiszt felvette a rádiómikrofont. – Kék Fiúk, itt a Kék Király. Sárga fény, sárga fény, végrehajtani. Vége.

Eaton négy másodpercig várt, mire a New Jersey riasztóberendezése megszólalt, a legénység pedig az ágyúkhöz rohant.

– Mekkora a Kirov távolsága?

– Harminchétezer-hatszáz yard, uram. Néhány percenként bemérjük lézerrel – jelentette a műveleti tiszt. – A fő lövegtornyok töltve, tűzvezetési megoldás harminc másodpercenként pontosítva.

A hajóhídon, Eaton füle mellett megcsörrent a telefon.

– Itt Eaton.

– Harcállások elfoglalva, sorhajókapitány úr – jelentette a csatahajó parancsnoka. Eaton a stopperórájára pillantott.

– Remek, kapitány. A legénység nagyszerű formában van.

A New Jersey harci információs központjában a számkijelzőn megjelent a Kirov főtornyától mért pontos távolság. A logika szerint az első kézenfekvő célpont az ellenség zászlóshajója. Csupán az volt a kérdés, mennyit bír el a Kirov, és hogy az ágyúk vagy a Tomahawk-rakéták végeznek-e vele előbb. A tüzértiszt napok óta azt mondogatta: a legfontosabb a Kirov kilövése, még mielőtt a repülők beavatkoznának. A New Jersey önállóan még soha nem süllyesztett el egyetlen hajót sem. Negyven éve várt az alkalomra.

– Fordulnak – jelentette a műveleti tiszt.

– Nézzük, merre.

A Kirov nyugati irányban állt, amikor a jelzés befutott. A körkörös elrendezésben lévő hajók egyszerre fordultak jobbra. Amikor az orruk nulla-négy-nulla irányba mutatott, megálltak.

Eaton visszarakta a távcsövet a helyére. – Hazaindulnak. Értesítsük Washington-t, de a riadót még ne fújjuk le.

Dulles nemzetközi repülőtér

A szovjetek önmagukat felülmúló gyorsasággal szállították el tengerészeiket az Egyesült Államokból. Az Aeroflot egyik Iljusin IL-62-es gépét kivonták a nemzetközi forgalomból, és Moszkvából egyenesen a Dulles repülőtérre küldték. A gép napnyugtakor ért földet. Csaknem pontos lekoppintása volt a brit VC-10-nek. A négymotoros gép a repülőtér legtávolabbi zugába állt, hogy üzemanyagot tankoljon. Fedélzetén néhány utast hozott, akik nem szálltak ki, hogy kinyújtózzanak egy kicsit, valamint egy teljes pótszemélyzetet, hogy nyomban indulhassanak vissza. A repülőtér központi épületéből két autóbusz indult a két mérföld távolságra várakozó géphez. Bennük a Vörös Október legénysége ült; a hóval borított vidéket nézték, annak biztos tudatában, hogy most látják utoljára Amerikát. Szótlanok voltak; egy óra telt el csupán azóta, hogy a bethesdai kórházból kihozták őket a repülőtérre. Ezúttal nem nyugtatták őket a riporterek.

A négy tisztet, kilenc micsmant, valamint a legénységet beszállás közben csoportokra osztották. Mindegyik csoportot a repülőgép más-más részébe terelték. Minden tisztnek és micsmannak jutott egy-egy külön KGB-s vállató, s a kérdezősködés már akkor elkezdődött, mikor a gép a kifutópályára állt. Mire az Iljusin elérte rendes repülési magasságát, a tengerészek zöme egyáltalán nem értette, miért is nem maradt Amerikában, hazaáruoló honfitársaikkal egyetemben. Á beszélgetések ugyanis vitathatatlanul kínosak voltak.

– Furcsán viselkedett Ramiusz kapitány? – kérdezte a KGB őrnagy Petrovtól.

– Nem, dehogy! – felelte az védekezően. – Hát nem tudja, hogy a tengeralattjárónk szabotázs áldozata lett? Örültünk, hogy az életünket menthetjük!

– Miféle szabotázsról beszél?

– A reaktorról. Tőlem hiába kérdezi, nem vagyok gépész, de én észleltem a hibát. A személyi dózismérők szennyezettséget mutattak, a gépterem műszerei viszont nem. Nemcsak a reaktort rontották el, hanem tönkretették az összes sugárzásérzékelőt is. Ezt én is láttam. Melehin főgépésznek számos műszert kellett megjavítania, mire ráakadt a hibás részre. Szvjadov erről többet tud mondani. A saját szemével látta.

A KGB-s tiszt jegyzetelt. – És mit keresett a tengeralattjárójuk az amerikai partok tözsomszédságában?

– Hogy értsem ezt? Hát nem tudja, milyen parancsot kaptunk?

– Milyen parancsot kaptak? – A KGB-s merően Petrov szemébe nézett.

– Láttam a parancsot. Mint mindig, ezúttal is ki volt függesztve – magyarázta az orvos.

– És ki írta alá?

– Korov tengernagy. Ugyan ki más?

– Nem találta kissé különösnek? – kérdezte az őrnagy ingerülten.

– Őrnagy elvtárs, maga megkérdőjelezi a kapott utasításokat? – kérdezte némi bátorságot gyűjtve Petrov. – Mert én nem.

– És hova lett a hajó politikai tisztje?

A repülőgép egy másik zugában Ivanov éppen azt magyarázta, hogyan bukkantak rá a Vörös Októberre az amerikai és a brit hajók. – Ramiusz kapitány azonban zseniálisan meglépett előlük. Minden rendben lett volna, ha nincs az az átkozott reaktorhiba! Meg kell tudniuk, ki tette ezt velünk! Látni szeretném, mielőtt felkötik!

A KGB-tisztet nem hatották meg ezek a szavak. – És mi volt a kapitány utolsó utasítása?

– Nekem azt mondta, ügyeljek az embereimre, ne hagyjam, hogy a legszükségesebbnél többet beszéljenek az amerikaiakkal, és azt is mondta, hogy az amerikaiak soha nem fogják tudni megkaparintani a hajónkat. – Ivanov szemét elfutotta a könny, mert eszébe jutott a kapitány és a hajó, s hogy mind a kettő elveszett. Kivételezett, büszke szovjet fiatalember volt, egy vezető pártértelmiségi fia. – Elvtárs, feltétlenül ki kell deríteniük, ki tette ezt velünk!

– Nagyon agyafúrtan csinálták – mondta néhány méterrel odébb Szvjadov. – Még Melehin elvtárs is csak harmadik nekirugaszkodásra találta meg a hibát, és megesküdtött, bárki tette is, meg fogja bosszulni. Én magam is láttam – mondta a hadnagy, mert elfelejtette, hogy tulajdonképpen nem látta a meghibásodott részt. Részletesen elmagyarázta a történeteket, sőt le is rajzolta, hogy szerinte miként eshettek. – Magáról a balesetről nem tudok mit mondani. Én akkor vettem fel a szolgálatot.

Melehin, Szurzpoj és Bugajev órákon át próbálták beindítani a tartalék energiarendszert. – Megrázta a fejét. – Én is segíteni akartam, de Ramiusz kapitány megtiltotta. Később újra próbálkoztam – a parancs ellenére ☐, de Petrov elvtárs megakadályozott benne.

Az Atlanti-óceán felett töltött második órában a KGB kihallgató tisztjei összegyűltek, hogy egybevevessék a részleteket.

– Vagyis, ha a kapitány komédiázott, akkor zseniálisan csinálta – foglalta össze az elhangzottakat a kihallgatók ezredesi rangú főnöke. – A parancsaiban nem lehet kivetnivalót találni. A műveleti parancs, mint rendesen, ki volt függesztve...

– Vajon ezek közül az emberek közül ki ismeri Korov aláírását? Korovtól ugyanis aligha kérdezhetjük meg – mondta egy őrnagy. Az Északi Flotta főparancsnoka, sokak csalódására, a Lubjanka börtönben zajló kihallgatása második órájában agyvérzés következtében meghalt.

– Mellesleg könnyű aláírást hamisítani. Vajon tényleg van Kubában titkos tengeralattjáró-bázisunk? És mire véljük a politikai tiszt halálát?

– Az orvos megesküszik rá, hogy baleset történt – felelte egy másik őrnagy. – A kapitány azt hitte, a politikai tiszt beverte a fejét, holott valójában a nyaka tört. Az a véleményem, hogy rádión kellett volna új utasítást kérniük.

– De ezt eleve megtiltották nekik – mondta az ezredes.

– Nem ritka az ilyen parancs rakétahordozó tengeralattjáróknál. Ez a Ramiusz kapitány vajon értett a puszta kezes harchoz? Megölhette a zampolitot?

– Nincs kizárva – morfondírozott az őrnagy, aki Petrovot kihallgatta. – Ilyesmire nem képezték ugyan ki, de könnyen elsajátítható.

Az ezredes nem tudta, egyetértsen-e vagy sem. – Van arra bizonyíték, hogy a legénység megsejtette: dezertálás készülődik? – Minden jelenlevő a fejét rázta. – Egyébként minden a bevetési rutinnak megfelelően történt?

– Igen, ezredes elvtárs – felelte egy fiatal százados. ☐

A navigációs tiszt, Ivanov, azt mondja, nagyszerűen kikerülték az imperialisták víz feletti és alatti hajóit, pontosan úgy, ahogy kell, és ez a Ramiusz mindezt tizenkét órán át csinálta, zseniálisan. Az áruháza se hoztam. – A jelenlevők tudták, hogy a repülőn levő tengerészek mindaddig a Lubjankában időznek majd, ameddig a legapróbb ellentmondás is fel nem oldódik.

– Ez azt jelenti – szólalt meg az ezredes ☐, egyelőre semmi jele annak, hogy a tengeralattjáró tisztjei áruházzá lettek volna. Sejtettem, hogy így lesz. Elvtársak, folytassák a kihallgatásokat, ameddig Moszkvába nem érünk, de legyenek udvariasabbak. Hagyják őket pihenni is.

Fokozatosan javult a hangulat a repülőgépen. Harapnivalót szolgáltak fel, és vodkát a nyelvek megoldására, s hogy könnyebben menjen az elvtársi barátkozás a KGB tisztjeivel, akik persze vizet ittak. A tengerészek jól tudták, hogy valamennyi időre börtönbe zárják őket, de sorsukat – a nyugati szemléltető számára – meglepő fatalizmussal fogadták. Az elkövetkezendő hetekben a KGB a tengeralattjáróval kapcsolatos minden eseményt rekonstruálni fog, attól kezdve, hogy Poljarnijből elindult, egészen addig,

amíg az utolsó tengerész át nem szállt a Mysticre. Ügynökök nagy csoportjai máris dolgoztak szerte a világon, hogy megállapítsák, a Vörös Október elleni merénylet vajon nem a CIA vagy más titkosszolgálat műve volt-e. A KGB végül úgyis megtalálja a választ, ám az ügyel megbízott ezredes már úton Moszkva felé gyanítani kezdte, hogy ez a válasz nem a tengerészek között keresendő.

A Vörös Október

Noyes megengedte, hogy Ramiusz a saját lábán tegye meg az öt méter utat a betegszobától a tisztai étkezdéig, de csak kíséret mellett. A beteg nem volt túl jó színben, ami főként annak volt betudható, hogy miként a többiekre, ráfért már a mosdás és a borotválkozás. Borogyin és Mancuso segített neki leülni az asztalfőre.

– Hogy van ma, Ryan?

– Köszönöm, jól, Ramiusz kapitány – mosolygott a kávécsészéje felett Ryan. Valójában hihetetlenül megkönnyebbült, mert az elmúlt órákban végre-valahára olyan emberekre bízhatta a tengeralattjáró irányítását, akik értenek is hozzá. Bár szinte már az órákat számolta, hogy mikor hagyhatja el végre a Vörös Október fedélzetét, két hét óta első ízben nem volt sem tengeribeteg, sem rémült. – És az ön lába, uram?

– Fáj. A jövőben el kell kerülnöm, hogy belém lőjenek. Valószínűleg elfelejtettem leszögezni, hogy mint én is, valamennyien magának köszönhetjük az életünket.

– Az én életem is kockán forgott – motyogta kissé zavartan Ryan.

– Jó reggelt, uram! – mondta a szakács. – Készíthetek önnek valamit reggelire?

– Igen. Nagyon éhes vagyok.

– Nagyszerű! Akkor egy adag amerikai tengerészeti reggeli rendel! És hadd hozzak friss kávé is. – A szakács eltűnt a folyosón. Fél perc múlva hozta a kávé és a terítéket Ramiusznak. – Tíz perc és a reggeli is kész, uram.

Ramiusz egy csésze kávé töltött magának. A csészealjon kis tasak volt. – Ez mi?

– Coffee Mate – kávétejszín – vigyorgott Mancuso. Ramiusz feltépte a zacskót, gyanakodva belenézett, majd tartalmát a csészébe öntötte és elkeverte.

– Mikor indulunk?

– Valamikor holnap – felelte Mancuso. A Dallas időszakonként felment periszkópmagasságba, utasításokat kapott és ezeket gertrudon továbbította a Vörös Októbernek. – Néhány órája megtudtuk, hogy a szovjet hajók északkeleti irányban visszaindultak. Napnyugtára kiderül, biztosan így van-e. A fiúk nem tévesztik őket szem elől.

– És mi hova megyünk? – kérdezte Ramiusz.

– Mit mondott nekik, merre indul? – kérdezte kíváncsian Ryan. – Mit írt abban a levélben?

– Honnan tud a levélről?

– Tudjuk, illetve én tudok a létezéséről, de ennél többet nem mondhatok, uram.

– Jurij bácsinak azt írtam, hogy New Yorkba tartunk, és a hajót ajándékba visszük az Egyesült Államok elnökének.

– De mégsem New York felé indultak – vetette közbe Mancuso.

– Természetesen nem. Norfolkba akartam eljutni. Miért mentünk volna polgári kikötőbe, amikor olyan közel a haditengerészeti bázis? Azt szerették volna, ha elárulom Padorinnak az igazat? – Ramiusz a fejét rázta. – Hiszen olyan hatalmas az amerikai part.

Kedves Padorin tengernagy, én most New Yorkba hajózom... Nem csoda, hogy kiborultak, gondolta Ryan.

– Norfolkba vagy Charlestonba megyünk? – kérdezte Ramiusz.

– Azt hiszem, Norfolkba – felelte Mancuso.

– És nem gondolt arra, hogy maga után küldik az egész hadiflottát? – szólt közbe Ryan. – Mi szükség volt egyáltalán arra a levélre?

– Hogy tudjanak róla – felelte Ramiusz. – Hogy tudjanak róla. Arra számítottam, hogy senki sem talál meg bennünket. Itt ért az első meglepetés.

Az amerikai kapitány megpróbálta visszafojtani a mosolyát. – Már Izland partjainál észleltük a tengeralattjáróját. Maga sokkal szerencsésebb, mint hinné. Ha a menetrend szerint indultunk volna Angliából, akkor tizenöt mérfölddel közelebb hajózunk a szárazföldre, és maguknak vége. Sajnálom, de tudja, a mi szonárjaink és szonárkezelőink elsőrangúak. Ha akar, találkozhat azzal a fickóval, aki elsőként észlelte magukat. Most a maguk emberével, Bugajevvel együtt bütyköl.

– Csak sztarsina – mondta Borogyin.

– Nem tiszt? – kérdezte Ramiusz.

– Nem, csupán kiváló szakember – felelte meglepetten Mancuso. Ugyan mi szükség arra, hogy a szonárkezelő tiszt legyen?

Visszajött a szakács. A hagyományos amerikai tengerészreggeli a következőkből állt: egy hatalmas tányéron nagy szelet sonka, két tükörtojás, egy halom hagymás tört krumpli, négy szelet pirítós és egy kistányéron almazsem.

– Kérem, szóljon, ha nem elég – mondta a szakács.

– Ez egy szokásos reggeli? – kérdezte Ramiusz Mancusótól.

– Igen, nagyjából. Én jobban szeretem ropogós palacsintával. Tudja, az amerikaiak kiadós reggeliket esznek. – Ramiusz máris enni kezdett. Két napja nem jutott szilárd táplálékhoz, a sérülése nyomán rengeteg vért vesztett, így nem csoda, ha a szervezete áhítozott az ennivalóra.

– Áruljon el valamit, Ryan – kezdte Borogyin, és rágyújtott egy cigarettára. – Maga szerint mi döbbsen majd meg bennünket a legjobban Amerikában?

Jack a kapitány tányérjára bökött. – Az élelmiszer-áruházak.

– Az élelmiszer-áruházak? – ismételte hitetlenkedve Mancuso.

– Az Invincible fedélzetén egy CIA-jelentést olvastam azokról, akik átjönnek hozzánk. – Ryan nem akarta a disszidens szót használni, mert most lealacsonyítónak érezte. – Állítólag a világnak arról a feléről érkezettek az döbbsenti meg legjobban, amikor először végigjárnak egy élelmiszer-áruházat.

– Akkor mondja el, milyen – parancsolta Borogyin.

– Az épület körülbelül akkora, mint egy futballpálya, na jó, talán valamivel kisebb. A bejáratnál az ember odahúz magához egy bevásárlókocsit. Jobbra vannak a friss gyümölcsök és zöldségek, és az ember lassanként végigsétál a különféle osztályokon. Gyerekkorom óta így vásárolok.

– Azt mondja, friss gyümölcsök és zöldségek? Télen is?

– Hogyhogy télen? – kérdezett vissza Mancuso. – Télen valamivel drágább, de mindig van friss áru. Ez hiányzik a hajón a legjobban. A friss zöldség és tej csak egy hétre elég.

– És hús? – kérdezte Ramiusz.

– Mindent megtalál, amit csak akar – felelte Ryan. ☐Marhahúst, sertéshúst, bárányt, pulykát, csirkét. Az amerikai farmerek nagyon szorgosak, jól dolgoznak. Amerika önellátó élelmiszerben és rengeteg a feleslege. Maga is tudja, hogy a Szovjetunió gabonát vásárol tőlünk. Mi sokszor azért fizetünk a farmereknek, hogy ne termeljenek annyit, mert a többletet valahogyan mérsékelnünk kell. – A négy orosz hitetlenkedő arcot vágott.

– És még mi lesz meglepő? – kérdezte Borogyin.

– Majdnem mindenkinek van autója. A legtöbb ember a saját házában él. Ha pénze van, bármit megvehet, amit csak akar. Az átlag amerikai család, ha jól tudom, húszezer dollárt keres egy évben. A mi

tisztjeink ennél jóval többet. A helyzet úgy áll ebben az országban, hogy ha valakinek van esze – márpedig maguknak valamennyiüknek van, és hajlandó dolgozni – és ezt sem kétlem, akkor a legcsekélyebb segítség nélkül is kényelmes életet teremthet magának. Emellett biztosra veszem, hogy a CIA messzemenően gondoskodni fog magukról. Nem akarjuk, hogy bárki is rossz véleménnyel legyen a vendégszeretetünkről.

– És mi lesz az embereimmel? – kérdezte Ramiusz.

– Pontosán nem tudom, uram, mert még soha nem vettem részt efféle akcióban. Azt hiszem, biztonságos helyre viszik valamennyiüket, ahol pihenhetnek és megnyugodhatnak. Készüljenek fel arra, hogy a CIA és a haditengerészet munkatársai beható beszélgetéseket fognak folytatni magukkal. Gondolom, ebben nincs semmi meglepő. Ezt már korábban is említettem. Egy év múlva azonban azzal foglalkozhatnak, amivel csak akarnak.

– És ha hajókázni támad kedvük, bármikor szívesen elvisszük magukat – tette hozzá Mancuso.

Ryan ebben nem volt biztos. A haditengerészet aligha örülne, ha a szovjetek közül bárki is betenné a lábát egy 688-as osztályú hajóra. Netán olyan értékes információhoz juthat, amely biztosítaná a hazaútját és az életét.

– Hogyan lesz egy barátságos emberből CIA-ügynök? – kérdezte Borogyin.

– Nem vagyok kém, uram – ismételte Ryan, bár nem lepte meg, hogy nem hisznek neki. – Egyetemista koromban az egyik haverom megemlítette a nevem egy ismerősének, aki a CIA-nál dolgozik. James Greer tengernagynak. Néhány évvel ezelőtt aztán felkértek, hogy segítsék egy olyan elemző team munkájában, amely a CIA hírszerzési becsléseit ellenőrizte. Akkoriban egyébként lelkesen írtam tengerészeti tárgyú könyveket. Egyik nyáron két hónapot töltöttem Langleyben, ahol a nemzetközi terrorizmusról írtam egy dolgozatot. Greernek megnyerte a tetszését, és két évvel ezelőtt felajánlotta, hogy főállásban is hozzájuk mehetek. Elfogadtam az ajánlatot. Hiba volt. – Ryan kimondta, holott nem is gondolta komolyan. Vagy mégis? – Egy éve áthelyeztek Londonba, ahol a brit titkosszolgálat munkatársaival dolgozom egy értékelő csoportban. Rendesen egy íróasztalnál ülök, és megpróbálok értelmet kihámozni az ügynökeink jelentéséből. Tudja, Ramiusz kapitány, azért keveredtem csak ebbe az ügybe, mert kitaláltam, hogy maga mire készül.

– Az apja kém volt? – kérdezte Borogyin.

– Nem, rendőr Baltimore-ban. A szüleim tíz éve meghaltak egy repülőszerencsétlenségben.

Borogyin részvétét nyilvánította. – És maga, Mancuso kapitány, miért lett tengerész?

– Gyerekkori vágyam volt. Apám borbély. Annapolisban azért szakosodtam tengeralattjárókra, mert érdekesnek tűntek.

Ryan olyasminek volt itt szem- és fültanúja, aminek még soha: két távoli ország lakói, két eltérő kultúrán nevelkedett emberek közös hangot próbálnak találni. Mindkét fél nyitottan viselkedett, közös jellemvonásokat és élményeket kerestek, hogy ilyen módon alapot teremtsenek a közeledéshez. Tulajdonképpen nem is annyira érdekes volt, mint inkább megható. Ryan azon morfondírozott, milyen nehéz is lesz a szovjetek dolga. Sokkal nehezebb, mint amit ő maga valaha is átélt, hiszen ezek az emberek minden hidat felégették maguk mögött. Hátrahagytak mindent, amit ismernek, s tették ezt abban a hitben, hogy az új világ jobb lesz. Ryan azt kívánta, sikerüljön nekik az átmenet a kommunizmusból a szabadságba. Az elmúlt két napban döbbszent rá, mekkora bátorság kell ahhoz, hogy valaki disszidáljon. Farkasszemét nézni egy pisztollyal apróságnak tűnt ahhoz képest, hogy valaki kísértéljon addigi életéből. Különös, hogy az amerikaiak milyen természetesnek veszik a szabadságjogaikat. Ezek a férfiak viszont, akik az életüket kockáztatták, bizonyára nagy nehézségek árán tudnak majd hozzászokni olyan dolgokhoz, amelyeket ő és a hozzá hasonlók magától értetődőnek tartanak. Végtére is, ilyen emberek építették fel annak idején az Amerikai Álmot, és ilyen emberek kellene ahhoz is, hogy fennmaradjon. Furcsának tűnt, hogy ezek az emberek éppen a Szovjetunióból jöjjenek. De talán nem is olyan furcsa, elmélkedett Ryan, miközben tovább figyelte a beszélgetés menetét.

A TIZENHETEDIK NAP,

DECEMBER 19. VASÁRNAP,

A Vörös Október

„Még nyolc óra” – mondta magában Ryan. Ezzel biztatták. Nyolcórás út Norfolkig. Saját kérésére visszatérhetett a kormányhoz. Egyedül ennek a működtetéséhez értett, és feltétlenül csinálni akart valamit. Az Október még mindig súlyos emberhiánnyal küszködött. Az amerikaiak közül majdnem mindenki hátul, a reaktornál és a gépeknél segédkezett. Ryanen kívül csak Mancuso és Ramiusz volt a vezérlőben. Néhány lánnyal odébb Bugajev Jonesszal együtt a szonárt figyelte, az egészségügyiek pedig továbbra is a rossz állapotban lévő Williams körül sürgölődtek. A szakács szendvicsekkel és kávéval ingázott, de Ryan eléggé fanyalgott – valószínűleg elkényeztette őt Greer saját főzésű kávéja.

Ramiusz a periszkópot körülvevő korlátnak támaszkodott. Lábán a seb nem vérzett, de nyilván jobban fájt, mint elismerte, mert átengedte Mancusónak a műszerek ellenőrzését és a navigálást.

– Kormányt középre! – adta ki az utasítást Mancuso.

– Középre, igenis. – Ryan visszatekerte a kormányt jobbra, középső állásba, és egy pillantást vetett a kormány helyzetét jelző műszerre. – Kormány középen, egy-kettő-nulla irány.

Mancuso elfintorodott, ahogy a térképre nézett; idegesítette, hogy ilyen huszáros módszerrel kénytelen irányítani a hatalmas tengeralattjárót. – Vigyázni kell errefelé. A déli irányú, part menti sodrástól itt elkezdődik a homokosodás, egy-két havonta kotorják. A rendszeres viharok sem segítenek. – Mancuso visszament és belenézett a periszkópba.

– Hallom, hogy ez veszélyes terület – mondta Ramiusz.

– Az Atlanti-óceán temetője – erősítette meg Mancuso. – Rengeteg hajó pusztult el a Külső Zátonyok környékén. Meglehetősen rosszak az időjárási és az áramlási viszonyok. A háború idején megszenvedtek itt a németek. A maguk térképein nincsenek feltüntetve, de a fenéken több száz roncs hever. – Mancuso odament a navigációs asztalhoz. – Szóval ezt a területet, szép nagy ívben kikerüljük, és majd csak valahol ezen a tájékon fordulunk észak felé. – A térképen egy vonallal megjelölte a kérdéses területet.

– Maga tudja, ezek a maguk vizei – jegyezte meg Ramiusz.

Laza hármaskör alakzatban haladtak. A Dallas mutatta az utat a nyílt tengerre, a Pogy ment leghátul. Mind a három hajó fedélzetét majdnem elöntötte a víz, egyik toronyban sem volt fenn senki. A vizuális navigációt kizárólag periszkóppal végezték. Egyetlen radarberendezés sem működött. Elektronikus zaj egyik hajóról sem hallatszott. Az öbölből tulajdonképpen már kijutottak, de a térkép tanúsága szerint még hosszú mérföldeken keresztül kellett zátonyokra számítaniuk.

A Vörös Október hernyóját sem használták. Tulajdonképpen pontosan olyannak bizonyult, ahogy Skip Tyler leírta. Két impeller csoport volt benne, egy pár az orrtól számítva a hajótest egyharmada táján, további három valamivel a hajótest közepe után. Mancuso és gépészei nagy érdeklődéssel tekintették meg a terveket, aztán részletesen kifejtették a véleményüket.

Ramiusz a maga részéről nem volt hajlandó elhinni, hogy ilyen gyorsan a nyomára bukkantak. Mancuso végül rávette Jonest, hogy saját készítésű, magánhasználatú térképén mutassa meg az Október útvonalát Izland partjainál. A hajónaplóhoz képest volt ugyan néhány mérföldes eltérés, de ahhoz túl kevés, hogy Ramiusz véletlenül tarthassa.

– A szonárjaik sokkal jobbak, mint hittük – morogta Ramiusz.

– Tényleg egész jók – ismerte el Mancuso. – És ami ennél is jobb, hogy Jonesy kezeli őket – soha nem volt ilyen ügyes emberem.

– Ilyen fiatal és ilyen okos.

– Vannak egypáran – mondta Mancuso mosolyogva. – Persze, nem bánám, ha többen lennének, de a mi srácaink mind önkéntesek. Tudják, hogy mibe ugranak bele. Alaposan megrostáljuk a jelentkezőket, aztán akit felveszünk, az iszonyúan kemény képzést kap.

– Irányítás, itt a szonár. – Jones hangja volt. – Jelentem, a Dallas merül.

– Nagyszerű. – Mancuso cigarettára gyújtott, miközben odament a belső telefonhoz. Lenyomta a műszakiak gombját. Szóljanak Mannionnak, hogy várjuk elől. Néhány perc múlva merülünk. Igen. Vége. – Letette a kagylót és visszament a térképhez.

– Ők több mint három évet szolgálnak, igaz? – kérdezte Ramiusz.

– Így van. Csak nem gondolja, hogy kiképezzük, aztán szélnek eresztjük őket?

A szovjet haditengerészet miért képtelen így megnyerni és megtartani az embereket? – kérdezte magában Ramiusz. Nagyon is jól tudta a választ. Az amerikaiak tisztességesen etetik az embereiket, rendes kantinjuk van, jó fizetést kapnak, bíznak bennük – mindenük megvan, amiért ő már húsz éve harcol.

– A szelepekhez kellek? – kérdezte Mannion, ahogy belépett.

– Igen, Pat, két-három perc múlva merülünk. Útban a szelepek felé Mannion egy futó pillantást vetett a térképre.

Ramiusz odabicegett a térképhez. – Azt hallottam, maguk a burzsoáziából választják ki a tiszteket, hogy ők ellenőrizzék a munkásosztályból jövő matrózokat.

Mannion végigzongorázott a szelepbillentyűkön. Ugyancsak bonyolult volt. Előző nap két teljes órát töltött azzal, hogy megismerje az egész rendszert. – Úgy bizony. A mi tisztjeink az uralkodó osztály tagjai közül kerülnek ki. Én vagyok az élő példa – mondta pléhpopával. Mannion bőre olyan sötét volt, mint a kávézacc; hamisítatlan dél-bronxi akcentussal beszélt.

– De hát maga fekete – értetlenkedett Ramiusz.

– Hát, jól összejöttünk, az biztos. – Mancuso ismét belenézett a periszkópba. – Egy digó kapitány, egy fekete navigátor meg egy őrült szonárkezelő.

– Hallottam! – kiabált át Jones, nem bajlódva a belső telefontal. – Üzenet a Dallasról. Úgy tűnik, minden rendben. Várnak bennünket. Egy ideig nem lesz újabb üzenet.

– Értem. Végre szabad az út. Merülhetünk, ha készen áll, Ramiusz kapitány – mondta Mancuso.

– Mannion elvtárs, a ballaszttartályokat – mondta Ramiusz. Az Október tulajdonképpen nem emelkedett teljesen a felszínre és egyfolytában készen állt a merülésre.

– Igenis. – A hadnagy felcsapta a felső sor kapcsolóit. Ryan összerezzenet. A hang olyan volt, mintha egyszerre húztak volna le egymillió vécét.

– Öt fokkal lejjebb a merülési lapátokat – mondta Ramiusz.

– Öt fokkal lejjebb, igenis. – Ryan előrenyomta a kormány szarvat.

– Nagyon lassan süllyed – jegyezte meg Mannion, miközben a kicserélt mélységmérőt figyelte. – Baromi nagy járgány.

– Az – mondta Mancuso. A mutató elhagyta a húsz métert.

– Merülési lapátokat nullára – mondta Ramiusz.

– Nullára, igenis. – Ryan visszahúzta a szabályozót. Harminc másodpercbe telt, míg a tengeralattjáró elhelyezkedett. Úgy tűnt, nagyon lassan reagál az irányításra. Ryan ez ideig azt hitte, hogy a tengeralattjárók ugyanolyan fürgék, mint a repülő.

– Könnyítsen rajta egy kicsit, Pat. Egy fokkal lejjebb kell kerülnie, ha szintben akarjuk tartani – mondta Mancuso.

– Hm. – Mannion a fejét csóválta, ahogy megnézte a mélységmérőt. A ballaszttartályokat már teljesen elárasztotta a víz, ezért az egyensúlyozási manővert csak a sokkal kisebb trimmelő tartályokkal lehetett végrehajtani. Öt percig tartott, míg Mannionnak végre sikerült elérni a tökéletes egyensúlyi helyzetet.

– Elnézést, uraim. Sajnos, túl nagy a hajó, nem lehet gyorsan beállítani – mondta zavartan.

Ramiusz el volt képedve, de bosszúsabb volt annál, hogy ezt ki is mutassa. Azt hitte, az amerikai kapitány sokkal lassabban tudja majd végrehajtani a manővert. Hogy első próbálkozásra ilyen profi módon boldoguljon ezzel az ismeretlen tengeralattjáróval...

– Oké, most már elkanyarodhatunk északi irányba – mondta Mancuso. Két mérfölddel elhagyták a térképen szereplő utolsó akadályt. – Nulla-nulla-nyolcat javaslok új iránynak, kapitány.

– Ryan, kormányt tíz fokkal balra – adta ki az utasítást Ramiusz. – Álljon nulla-nulla-nyolcra.

– Igenis, kormány tíz fokkal balra – felelte Ryan, egyik szemével a kormánykijelzőt, a másikkal a pörgettyűs tájolókat figyelve. – Nulla-nulla-nyolcra.

– Óvatosan, Ryan. Lassan fordul, de ha fordul, erősen kell visszakormányozni...

– Ellenkormányozni – javította ki Mancuso udvariasan.

– Igen, ellenkormányozni, hogy a megfelelő irányba álljon.

– Értem.

– Kapitány, valami baja van a kormányoknak? – kérdezte Mancuso. – Ahogy elnéztem, viszonylag nagy ívben fordultak mindig,

– A hernyó miatt. Az alagutakból az áramlás nagyon megnyomja a kormányt, és ha erősen kormányozunk, az egész beremeg. A próbaúton sok kár származott ebből. A két alagút, hogy is kell mondani, összeéréséből ered a dolog.

– Ez a csavarhajtást is befolyásolja? – kérdezte Mannion.

– Nem, csak a hernyó működése esetén lép fel. Mancuso ennek egyáltalán nem örült, de túlzottan nem is aggasztotta. A terv egyszerű volt: a három hajó egyenesen és a lehető leggyorsabban haladjon Norfolk felé. A két amerikai vadász egymást váltva, harminc csomóval nyargal előre, hogy kipuholja az előttük levő területet, míg az Október egyenletes sebességgel, húsz csomóval baktat utánuk.

Ryan lazított a kormányon, ahogy a hajó orra lassan kezdett beállni. Túl sokáig várt. Hiába tekerte öt fokkal jobbra a kormányt, az orr átlendült a tervezett irányon; a tájoló minden harmadik foknál szemrehányóan kattant egyet, aztán nulla-nulla-egynél végül megállt. Újabb két percbe telt, míg visszaálltak a helyes irányba.

– Bocsánat. Nulla-nulla-nyolc – jelentette végül.

Ramiusz elnéző volt. – Gyorsan tanul, Ryan. Egy szép napon talán igazi tengerész lesz.

– Abból inkább nem kérek. Ha valamit megtanultam ezen az úton, az az, hogy maguk minden centért keményen megdolgoznak.

– Mi van, nem csípi a tengeralattjárókat? – kérdezte Mannion nevetve.

– Nincs rajtuk hely a kocogáshoz.

– Igaz. Ha már nincs szüksége rám, kapitány, hátramegyek. Szörnyen kevesen vannak a gépházban – mondta Mannion.

Ramiusz bólintott. Hát akkor most az uralkodó osztály tagja, vagy nem? – tűnődött magában.

A V. K. Konovalov

Tupoljev visszafordult nyugat felé. A parancs szerint az Alfa – Tupoljev hajója – és egy másik hajó kivételével a flottának hazafelé kellett indulnia húszcsomós sebességgel. Tupoljev azt az utasítást kapta, hogy két és fél órán keresztül nyugat felé tartson. Most ezzel ellenkező irányba haladt ötcsomós sebességgel, ami körülbelül az a maximális sebesség, amelynél az Alfa még különösebb zaj nélkül tud járni. Az elképzelés az volt, hogy a nagy kavargásban az amerikaiak őket szem elől veszítik. Egy Ohio Norfolk felé fog indulni – vagy még inkább Charleston felé. Tupoljev mindenesetre keringjen és figyeljen. A Vörös Október megsemmisült. Ennyit megtudott a műveleti parancsból. Tupoljev a fejét csóválta. Hogyan tehetett Marko ilyet? Bárhogyan is, az életével fizetett az árulásért.

A Pentagon

– Nyugodtabb lennék, ha erősebb lenne a légi támogatás – mondta Foster tengernagy a falnak támaszkodva.

– Én is, de nem lehetünk ennyire nyíltak – felelte Harris tábornok.

Két P-3B járőrözött a Hatteras-fok és a Virginia-fokok közötti partszakasz hosszán, mintha csak a megszokott gyakorlatozás folyna. A maradék Orionok többsége messze kinn volt a nyílt vízen. A szovjet hajóhad már négyszáz mérföldre járt a parttól. A három felszíni csoport újra összeállt és a tengeralattjárók gyűrűjében folytatta útját. A Kennedy, az America és a Nimitz tőlük ötszáz mérföldre keletre, a New Jersey valamivel hátrább haladt. Egészen hazáig figyelni fogják az oroszokat. A repülőgép-hordozós harci csoportok elkísérik őket Izlandig, diszkrét távolságból, állandó légi felderítéseket végezve a radartávolságuk határán, csak hogy az oroszok érezzék, Amerikát foglalkoztatja a dolog. Izlandtól az út hátralévő részén az ott állomásozó repülőgépek figyelik majd őket.

A brit Invincible már kiszállt a hadműveletből és körülbelül félúton járt hazafelé. Az amerikai vadász-tengeralattjárók visszatértek a normális járőrfeladatokhoz, és a jelentések szerint – bár ezek eléggé hiányosak voltak – az összes szovjet tengeralattjáró eltávolodott a parttól, Laza falkákban haladtak, és akkora zajt csaptak, hogy az Orionok, mivel nem volt szonárbojájuk, meglehetősen nehezen tudták betájolni őket. Mindent összevetve a hadművelet véget ért, vélekedett a J-3.

– Tengernagy úr, Norfolkba megy? – kérdezte Harris.

– Arra gondoltam, hogy talán érdemes lenne összejönnöm az atlanti főparancsnokkal egy kis hadművelet utáni megbeszélésre – felelte Foster.

– Értem – mondta Harris.

A New Jersey

Tizenkét csomóval haladt, egy-egy kísérő rombolóval mindkét oldalán. A szovjetek száz mérfölddel előttük – már csak a Tomahawkok érték volna el őket. Eaton sorhajókapitány tulajdonképpen elégedett volt. Vége, és szerencsére nem történt semmi. Saját csoportja sikeresen működött együtt a Tarawával, amely most dél felé, a floridai Mayport irányába tartott. Remélte, hogy hamarosan újra részt vehetnek egy ilyen akcióban. Régen fordult elő olyasmi, hogy egy csatahajó mint zászlóshajó egy repülőgép-hordozónak adhatott parancsokat. A Kirov végig a felügyeletük alatt állt. Eaton meg volt győződve róla, hogy ha ütközetre kerül sor, elbántak volna Ivánnal. És ami ennél is fontosabb, Eaton abban is biztos volt, hogy ezt Iván is tudta. Most már csak a parancsra vártak, hogy visszatérhessenek Norfolkba. Jó lenne karácsonyra hazaérni. Úgy érezte, megérdemlik az emberei. A hajón főleg öreg katonák szolgáltak, majdnem mindegyik családos ember volt.

A Vörös Október

Ping. Jones feljegyezte az időpontot, aztán elkiáltotta magát: – Kapitány, megjött a jelzés a Pogyról.

A Pogy tíz mérfölddel az Október és a Dallas előtt haladt. Úgy egyeztek meg, hogy előremegy, tíz percig figyel, aztán az aktív szonárral jelez, ha mindent rendben talál a köztük lévő tíz mérföldön, illetve további húsz-egynéhány mérfölddel előbbre is. Ezt megerősítendő a Pogy aztán lassú poroszkálásra vált, míg az Októbertől egy mérfölddel keletre haladó Dallas maximális sebességre kapcsol, és tíz mérfölddel előbbre szalad a Pogynál.

Jones az oroszok szonárját próbálgatta. Az aktív nem is olyan rossz, gondolta. A passzívról viszont lehangelő tapasztalatokat szerzett. Amikor a Vörös Október még a Pamlico-öbölben állt, egyszerűen nem tudta betájolni az amerikaiakat. Nem mozogtak, a reaktorok csak a generátorokat működtették, de alig egy mérföldre voltak. Jones nagyot csalódott, hogy nem sikerült lokalizálnia őket.

A tiszt, Bugajev, egészen barátságos fickó volt. Eleinte egy kicsit kimérten viselkedett – mintha ő lenne az uraság, én meg a szolgálja, gondolta Jones, aztán észrevette, hogyan beszél vele Mancuso. Jones igencsak meglepődött. Ami keveset tudott a kommunizmusról, annak alapján azt hitte, hogy ott mindenki egyenlő. Hát igen, a pol-tud szemináriumok és a Das Kapital ezt sugallták, gondolta Jones. Csakhogy sokkal okosabban teszi az ember, ha megnézi, mit teremtett a kommunizmus. Moslékot, leginkább. A közlegényeknek még kantinejük sincs. Micsoda mocsokság! Hogy az embernek a hálóban kelljen kajálnia!

Jones egy órán keresztül ismerkedett a tengeralattjáróval (elvileg aludnia kellett volna). Mannion is vele tartott. A hálókkal kezdték. A matrózládákat nem lehetett bezárni – valószínűleg azért, hogy a tiszték

kedvükre kotorászhasanak bennük. Jones és Mannion legalábbis ezt tette. Nem találtak semmi érdekeset. Még a pornójuk is ócska volt. Sehol egy ötletes póz, a nők meg – hát, erről csak annyit, hogy Jones Kaliforniában nevelkedett. Moslék. Egyáltalán nem csodálkozott, hogy az oroszok meg akartak lépni.

A rakéta érdekes volt. Jones és Mannion kinyitotta az egyik ellenőrzőfedelelet, és belülről is megvizsgálták a rakétát. Rozogábbra számítottak. Egy kicsit sok volt benne a szabad vezeték, de ez valószínűleg csak megkönnyítette az ellenőrzést. A rakéta borzasztó nagynek tűnt.

Szóval ezt szánták nekünk a gazemberek, gondolta Jones. Kíváncsi volt, hogy az amerikaiak megtartanak-e maguknak egy párat. Ha netán arra kerül a sor, hogy egy kicsit megszurkálják a jó öreg Ivánt, esetleg kaphatna néhányat a saját szerkezeteiből. Hülye ötlet, mondta magában Jones. Nagyon remélte, hogy soha az életben nem lesz szerencséje röpködő rakétához. Egyvalami biztos: a járgányon mindent a legapróbb részletig átnéznek majd, megvizsgálják, szétszednek, újra megvizsgálják – és ő a haditengerészeti első számú szakértője orosz szonárügyekben. Talán részt vehetne az elemzésben... Lehet, hogy mégis érdemes lenne egy-két hónappal tovább szolgálni.

Jones cigarettára gyújtott. – Megkínálhatom? – Bugajev felé nyújtotta a dobozt.

– Köszönöm, Jones. Egyetemre járt? – A hadnagy vett az áhított amerikai cigarettából; kérni soha nem kért volna – ahhoz túl büszke volt. Az a gyanúja támadt, hogy ez a matróz technikailag legalább olyan szakértelemmel rendelkezik, mint ő maga. Bár nem képzett tiszt, Jones tökéletesen tudja működtetni és karbantartani a szonárt.

– Igen, uram. – Jones tudta, hogy soha nem árt, ha úrnak szólítja a tisztet. Főleg a butákat. – A Cal Techre. Öt félévet végeztem el, kitűnő átlaggal. Aztán eljöttem.

– Miért nem fejezte be?

Jones elmosolyodott. – Hát, a történet, hogy is mondjam, kicsit bohókás. Megtréfáltam az egyik oktatómat. Villanófény-kísérleteket végzett nagy sebességű fényképezéshez, én meg egy kis kapcsolóval levezettem a labor világítását a villanóról. Pechemre a kapcsoló zárt volt, és, hát, kerekedett egy kis tűz. – Aminek eredményeképpen leégett a laboratórium, megsemmisült háromhavi kutatás eredménye és tizenötezer dollár értékű felszerelés. – Tudom, nem lett volna szabad.

– Mit tanult?

– Villamosmérnöknek készültem, és egészen komolyan foglalkoztam kibernetikával. Még három félévem van hátra. Megcsinálom, megírom a doktorimat, aztán civilként visszatérek a haditengerészethez.

– Miért érdekli éppen a szonár? – Bugajev leült. Még sohasem beszélgetett így egy közlegénnyel.

– Hogy miért? Hát, mert baromi izgalmas. Amikor valami történik – hadgyakorlat vagy ilyesmi, mondjuk, fel kell deríteni egy másik tengeralattjárót, tulajdonképpen én vagyok a kapitány. Az igazi kapitány semmi mást nem csinál, csak hasznosítja azokat az adatokat, amiket tőlem kap.

– És szereti a parancsnokát?

– Naná hogy szeretem! Idáig ő a legjobb – ő a harmadik parancsnokom. Jó fej. Ha az ember rendesen teszi a dolgát, nem kötözködik. Ha beszélni akarok vele, meghallgat.

– Azt mondta, visszamegy az egyetemre. Honnan van pénze a tanulásra? Mi úgy tudjuk, hogy itt csak az uralkodó osztály gyerekei járnak egyetemre.

– Ez baromság. Kaliforniában például mindenki tanulhat, akinek megvan hozzá az esze. Ami engem illet, én összespóroltam egy kis pénzt – egy tengeralattjárón nem sokat költ az ember, igaz? –, meg a tengerészet is beszáll valamivel. Így összejön annyi, ami elég lesz egészen a doktoriig. A hadnagy úr mit tanult?

– Haditengerészeti akadémiaira jártam. Olyanra, mint a maguké Annapolisban. Szeretnék egy rendes diplomát szerezni elektronikából – árulta el Bugajev az álmát.

– Pofonegyszerű. Segítek, ha akarja. Ha elég jó ahhoz, hogy felvegyék a Cal Techre, én tudom, kihez kell fordulnia. Biztosan megszeretné Kaliforniát. A legjobb hely a világon.

– Arra vágyom, hogy igazi számítógépen dolgozhassam – folytatta Bugajev sóvárogva.

Jones felnevetett. – Hát akkor vegyen egyet.

– Számítógépet?

– Azt hát. Van egypár ügyes Apple a Dallason. Mennyi lehet? Úgy kétezer dollár, és az már egész komoly rendszer. Sokkal olcsóbb, mint, mondjuk, egy kocsi.

– Kétezer dollárba kerül egy számítógép? – A sóvárgást gyanú váltotta fel; Bugajev biztos volt benne, hogy Jones ugratja.

– Kétezer, vagy még annyi se. Háromért meg tényleg világbajnok masinát vehet az ember. Jobbat mondok: ha az Apple megtudja, hogy a hadnagy úr kicsoda, szerintem ajándékba is adna egy gépet, vagy ha nem ők, akkor a tengerészet. Ha nem ragaszkodik az Apple-hez, ott a Commodore, a TRS-80, az Atari. Meg a többi. Attól függ, mire akarja használni. Gondoljon csak bele, egyetlen cég, az Apple, már több mint egymilliót eladott. Kicsik, az igaz, de igazi számítógépek.

– Soha nem hallottam erről. Apple?

– Az, Apple. Két srác alapította a céget, még amikor iskolába jártam. Azóta, ahogy mondtam, eladtak vagy egymillió gépet, és bizony szépen megtollasodtak! Nekem nincs gépem – itt, a hajón nem tudnám hova tenni, de a bátyám vett egyet, egy IBM PC-t. Egy szavam sem hiszi, mi?

– Elég hihetetlen, hogy bárkinek lehet otthon számítógépe. – Bugajev elnyomta a cigarettát. Gyenge az amerikai dohány, gondolta.

– Kérdezze meg a többieket. Ahogy mondtam, a Dallason van egypár Apple, csak úgy, a legénységnek. Meg van egy másik adag is, tűzvezetésre, navigációra, és persze, szonárra. Az Apple gépekkel játszani szoktunk – ó, imádni fogja a számítógépes játékokat, majd meglátja. A Choplifter a legmulatságosabb, de a többi is jó, az oktatójátékok, meg mind. Nem hazudok, hadnagy úr, besétálhat bármelyik áruháza, mindegyik árul számítógépet. Majd meglátja.

– A szonárhoz hogy használják a számítógépet?

– Hát, ez elég hosszú történet, és valószínűleg nem is mondhatnám el a kapitány engedélye nélkül. – Jonesnak eszébe jutott, hogy a fickó tulajdonképpen az ellensége. Vagy, hogy is van ez?

A V. K. Konovalov

Az Alfa lassan sodródott a kontinentális talapzat szélénél, Norfolktól körülbelül ötvenmérföldnyire délkeletre. Tupoljev utasítására a reaktor teljesítményét mintegy öt százalékra csökkentették, ami éppen elég volt az elektromos berendezések működtetéséhez. Ez szinte teljesen hangtalanra tette a tengeralattjárót. Az utasításokat is szóban továbbították. A Konovalovon szigorú csendrutint léptettek életbe. Még a főzés is tilos volt. A főzés csőrömpöléssel, fémedények és fémrostélyok nemkívánatos zajával jár. Ellenkező utasításig a legénység sajtos szendvics diétára kényszerült. Ha netán megszólaltak, akkor is csak suttogva. Tudták, hogy aki zajt csap, az magára vonja a kapitány figyelmét. És azt is pontosan tudták, hogy ez mit jelent.

SOSUS-irányítóközpont

Quentin a két Orionnal létesített digitális kapcsolat révén érkezett adatokat ellenőrizte. Egy sérült rakétahordozó, a Georgia, részleges turbina-meghibásodás miatt Norfolk felé igyekszik két vadász kíséretében. A tengernagy elmondása szerint a Georgiát kinn tartották, tekintettel az oroszok part menti tevékenységére, most viszont be akarják hozni, biztonságban és minél gyorsabban. A Georgia huszonnégy Trident-rakétát szállít – ez az ország teljes elrettentő erejének komoly hányadát jelenti. Most, hogy az oroszoktól már nem kell tartani, a sérült hajó megjavítása a legfontosabb teendővé lépett elő. A veszély elmúlt ugyan, de az Orionokkal ellenőriztetni akarják, hogy a felfordulásban nem maradt-e hátra szovjet tengeralattjáró.

Egy P-3B cirkált Norfolktól körülbelül ötvenmérföldnyire délkeletre. A FLIR semmit nem mutatott, nem jelzett felszíni hőforrást, a MAD sem érzékelt mérhető zavart a föld mágneses terében, bár az egyik repülőgép száz méterre megközelítette az Alfát. A Konovalov teste nem-mágnesesítő titánból készült. A tartózkodási helyétől hét mérföldre délre elhelyezett szonárbója sem érzékelt a reaktor zaját. Az adatokat

folyamatosan továbbították Norfolkba, ahol Quentin műveleti személyzete mindet számítógépre vitte. A gond csak az volt, hogy nem minden szovjet tengeralattjárót sikerült lokalizálni.

Igen, gondolta a korvettkapitány, ez logikus. Akadt olyan hajó, amelyik kihasználta az alkalmat, és elkalandozott a helyéről. Előfordulhat, és ezt jelentette is, bizonyítékkal azonban nem rendelkezett. Kíváncsi lett volna, hogy az atlanti főparancsnok miben sántikál. Az biztos, hogy borzasztóan elégedett valamivel, szinte ragyog. A szovjet flotta elleni hadművelet egész jól sikerült, információi alapján legalábbis így érezte, és ott van még az a felrobbant Alfa is. Vajon mikor indul el érte a Glomar Explorer? Vajon lesz-e rá lehetősége, hogy megnézze a roncsot? Micsoda élmény lenne!

A jelen esetet senki sem vette túl komolyan. Érthető. Ha a Georgia hajtóműve valóban megsérült, akkor lassan jön, egy lassú Ohio pedig nem csap több zajt, mint egy szűz bálna, aki az is akar maradni. És ha a főparancsnok komolyan aggódna, akkor a tetvetlenítést nem bízta volna két, tartalékosok vezette P3-B-re. Quentin felemelte a kagylót és tárcsázta a központot, hogy megerősítse: semmi nem utal ellenséges tevékenységre.

A Vörös Október

Ryan megnézte az időt. Már öt órája ült egyfolytában ugyanabban a székben. Ráadásul, ahogy rápillantott a térképre, úgy érezte, hogy a nyolcórás becslés túl optimista volt – vagy rosszul értette, amit mondtak. A Vörös Október lassan araszolt a talapzat mentén, nemsokára nyugatnak fordul a Virginia-fokok felé. Akár újabb négy órába is beletelhet. Pedig már most is túl késő volna. Ramiusz és Mancuso meglehetősen kimerültnek látszott. Mindenki fáradt volt. Talán a gépteremben dolgozók a legjobban – nem is, a szakács. Megállás nélkül futkosott a kávéval és a szendvicsekkel. Az oroszok különösen éhesnek bizonyultak.

A Dallas – A Pogy

A Dallas harminckét csomóval haladt el a Pogy mellett, előreszaladva megint, az Október néhány mérfölddel mögötte. Wally Chambers sorhajóhadnagy nem lelkesedett különösebben, hogy harmincöt percen keresztül kénytelen vakon száguldani előre, bár a Pogytól tudta, hogy tiszta a levegő.

A Pogy észlelte az előzést, aztán fordult, hogy ráállíthassa az oldalszonárját a Vörös Októberre.

– Húsz csomóhoz képest elég hangos – mondta a Pogy főszonárosa. – A Dallas harmincnál sem csinál ekkora zajt.

A V. K. Konovalov

– Valami zaj déli irányból – mondta a micsman.

– Miféle? – Tupoljev már órák óta ácsorgott ott, megkeserítve a szonárosok életét.

– Azt még nem tudom, kapitány elvtárs. De az irány változatlan. Felénk tart.

Tupoljev visszament a vezérlőbe. Utasítást adott, hogy csökkentsék tovább a reaktor teljesítményét. Azt is fontolgatta, hogy esetleg teljesen leálljanak, de eléggé hosszadalmas a reaktort újraindítani, és még nem lehetett tudni, hogy a közeledő hajó mekkora távolságra van tőlük. A kapitány elszívott három cigarettát, és csak azután ment vissza a szonárhoz. Nagy hiba lenne, ha felidegesítené a micsmant. Ő a legjobb szonárkezelője.

– Egycsavaros, kapitány elvtárs, amerikai hajó, valószínűleg egy Los Angeles, sebessége harmincöt csomó. Az irány csak két fokkal változott az elmúlt tizenöt perc alatt. A közelünkben fog elhaladni, és – egy pillanat... Leállt a motorja. – A negyvenéves altiszt a füléhez szorította a fejhallgatót. Hallotta, hogy a zajok egyre halkulnak, végül teljesen megszűntek, ahogy megszakadt a kapcsolat. – Megállt fülelni, kapitány elvtárs.

Tupoljev elmosolyodott. – Nem fog meghallani bennünket, elvtárs. Szóval előbb lohol, aztán hirtelen megáll. Nem hall semmit? Nem lehet, hogy egy másik hajót kísér?

A micsman ismét a fejhallgatóra figyelt, és valamit állított a műszerfalon. – Valami... elég sok felszíni zaj van, elvtárs, és – egy pillanat. Megint valami zaj. Az előző irány egy-hét-egy volt, ez pedig... egy-hét-öt. Nagyon halk, kapitány elvtárs – aha, egy ping, egyetlen ping aktív szonárral.

– Értem. – Tupoljev a rekeszfalnak támaszkodott. – Jó munka volt, elvtárs. És most türelem.

A Dallas

Laval szonárparancsnok jelentette, hogy tiszta a terep. A BQQ-5 érzékeny receptorai semmit sem jeleztek, még azután sem, hogy a SAPS-rendszert használták. Chambers úgy fordította a hajó orrát, hogy a jelzés elérhessen a Pogyra, amely a biztonság kedvéért szintén jelzett a Vörös Októbernek. Akadálytalanul haladhatnak további tíz mérföldet. A Pogy harminccsomós sebességre kapcsolt, nyomában az amerikai haditengerészet legújabb rakétahordozójával.

A V. K. Konovalov

– Újabb két tengeralattjáró. Az egyik egy-, a másik kétcsavaros, azt hiszem. Még mindig nagyon halk. Az egy csavaros sokkal gyorsabb. Kapitány elvtárs, az amerikaiaknak van kétcsavaros tengeralattjárójuk?

– Igen, azt hiszem. – Tupoljev elgondolkodott. A jelek között nem volt nagy különbség. Majd kiderül. A Konovalov kétsomós sebességgel lopakodott, százötven méterrel a felszín alatt. Bármi jön is, látszólag egyenesen feléjük tart. Talán mégis lesz alkalma móresre tanítani az imperialistákat.

A Vörös Október

– Felváltana valaki a kormánynál? – kérdezte Ryan.

– Elszibadt? – kérdezte Mancuso.

– El. Meg ki is kellene mennem. Rögtön szétreped a vesém ettől a sok kávétól.

– Menjen csak. – Az amerikai kapitány leült Ryan helyére. Jack sietősen elindult kifelé. Két perccel később már sokkal jobban érezte magát. Amikor visszaért a vezérlőbe, egy-két guggolást csinált, hogy a lábában felfrissítse a vérkeringést, aztán rövid pillantást vetett a térképre. Furcsa, sőt, szinte vészjósló volt az a sok orosz betű Amerika partjainál.

– Köszönöm.

– Nincs mit. – Mancuso felállt.

– Ryan, maga nem tengerész, az biztos. – Ramiusz némán figyelte.

– Én ezt soha nem is állítottam, kapitány – mondta Ryan barátságosan. – Mikor érkezünk Norfolkba?

– Hát, még vagy négy óra – felelte Mancuso. – A tervek szerint sötétben kell érkezünk. Van valami módszer, hogy észrevétlenül juttassanak be, de nem tudom, mi az.

– Világosan hagytuk el az öbölt. Mi van, ha akkor megláttak? – kérdezte Ryan.

– Én nem láttam semmit, de ha volt is ott valaki, az sem látott mást, mint három parancsnoki tornyot szám nélkül.

– Azért indultak el nappal, hogy kihasználjanak egy „ablakot” a szovjet műholdas felderítésben.

Ryan ismét cigarettára gyújtott. A feleségétől majd jól megkapja a magáét, de a tengeralattjárón folyton ideges volt. Ahogy ott ült a kormányos helyén, semmi más dolga nem volt, csak hogy a műszereket bámulja. A tengeralattjárót könnyebb szintben tartani, mint gondolta, és az egyetlen merész kanyar, amit végre akart hajtani, bizonyította, milyen mohón fordulna a hajó oldalra. Nem is csoda – harminc-^{ötven}valahány ezer tonna acél.

A Pogy – A Vörös Október

A Pogy harminc csomóval elviharzott a Dallas mellett, és további húsz percig száguldott, aztán megállt tőle tíz mérföldre – és három mérföldre a Konovalovtól, amelynek a legénysége pisszenni sem mert. A Pogy szonárja még az új BC-10/SAPS jelfeldolgozó nélkül is a megtestesült tökély volt, de ha egyszer nem volt zaj, nem tudott mit meghallani, a Konovalov pedig néma maradt.

A Vörös Október 1500 órakor haladt el a Dallas mellett, miután megkapta a „tiszta a terep” jelet. A legénység fáradt volt, és alig várta, hogy naplemente után két órával végre megérkezzen Norfolkba. Ryan azon töprengett, hogy vajon legkorábban mikor repülhet vissza Londonba. Tartott tőle, hogy a CIA esetleg

hosszasan ki akarja majd hallgatni. Mancuso és emberei azon tűnődtek, találkozhatnak-e a családjukkal kikötés után. Mérget nem vettek volna rá.

A V. K. Konovalov

– Nem tudom, mi az, de azt hiszem, nagy, nagyon nagy. Öt kilométerre fog elhaladni mellettünk.

– Egy Ohio, Moszkva szerint – jegyezte meg Tupoljev.

– A hangjából ítélve kétcsavaros tengeralattjáró, kapitány elvtárs – mondta a micsman.

– Az Ohio egycsavaros. Ezt maga is tudja.

– Igen, kapitány elvtárs. Egy biztos: húsz percen belül a közelünkben lesz. A másik tengeralattjáró több mint harminc csomóval halad. Ha minden igaz, tizenöt kilométerrel mögöttünk fog elmenni.

– És a másik amerikai?

– Néhány kilométerrel a nyílt víz felé, lassan sodródik, mint mi. Pontos távot nem tudok. Aktív szonáron behozhatnám, de akkor...

– Tisztában vagyok a következményekkel – szakította félbe Tupoljev. Visszament a vezérlőbe.

– Mondja meg a gépészeknek, hogy legyenek készen. Mindenki harcállásban?

– Igen, kapitány elvtárs – felelte a sztarpom. – Nagyszerű tűzvezetési megoldásunk van a mozgó hajójukra. Megkönnyíti a dolgunkat, hogy nagy sebességgel halad. A másikat meg néhány másodperc alatt be tudjuk tájolni.

– Végre valami jó hír – mondta Tupoljev mosolyogva. – Látja, mire vagyunk képesek, ha a körülmények is úgy akarják?

– Mit fogunk csinálni?

– Amikor az a nagy elhalad mellettünk, utánaeredünk és megbökdössük a seggét. Ők már kiszórakozták magukat. Most mi következünk. Szóljon a gépházba, hogy dobjanak rá egy lapáttal. Hamarosan a maximális teljesítményre lesz szükségünk.

– Az zajos lesz, kapitány elvtárs – figyelmeztetett a sztarpom.

– Zajos, de nincs más választásunk. Tízszázalékos teljesítményt. Az Ohio azt biztos nem érzékeli, és talán a közeli vadász-tengeralattjáró sem.

A Pogy

– Hát ez meg honnan jött? – A főszonáros beállította a műszereket. – Irányítás, itt a szonár, kontaktusom van a kettő-három-nullán.

– Értem – válaszolta azonnal Wood kapitány. – Azonosítható?

– Nem. Egyszer csak megjelent. Reaktor és gőz zaja, nagyon halk. Nem ismerem fel a jellegét... – Maximális erőre állította a műszert. – Nem a mienk. Azt hiszem, ez egy Alfa lesz.

– A mindenit! Azonnal jelezni a Dallasnak!

A szonáros megtette, de a harminckét csomóval száguldó Dallas nem érzékelt az öt gyorsan ismétlődő pinget. A Vörös Október mindössze nyolc mérföldre volt.

A Vörös Október

Jones lehunyta a szemét. – Bugajev úr, mondja meg a kapitánynak, hogy pingeket hallottam.

– Pingeket? Hányat?

– Nem tudtam megszámolni, de egynél több volt.

A Pogy

Wood kapitány döntött. A jeleket irányítottan és halkán adták le, így a minimálisra csökkentve annak lehetőségét, hogy az ő hollétüket felfedik. A Dallas azonban nem vette a jelzést.

– Maximális erővel! Csapjon oda a Dallasnak!

– Értettem. – A főszonáros maximális teljesítményre kapcsolt. Néhány másodperc, és a rendszer száz kilowattos energiával dörögte a figyelmeztetést: Ping ping ping ping ping!

A Dallas

– A hétszázát! – kiáltotta Laval. – Irányítás, itt a szonár, vészjel a Pogyról!

– Minden állj! – parancsolta Chambers. – Csend a hajón!

– Minden állj! – Goodman hadnagy egy másodperces késéssel továbbította a parancsot. Hátul a gépészek csökkentették a reaktor gőzigényét, mire a reaktorban emelkedett a hőmérséklet. Így neutronok szabadulhattak ki, amitől hirtelen lelassult a hasadási folyamat.

– Négy csomónál egyharmad sebességre váltani – mondta Chambers, és elindult a szonárközpont felé. – Francia, adatokat, de azonnal.

– Még mindig túl gyorsan haladunk – mondta Laval.

A Vörös Október

– Ramiusz kapitány, azt hiszem, lassítanunk kellene – mondta Mancuso megfontoltan.

– A jelzés nem ismétlődött – ellenkezett Ramiusz. A második irányított jelet nem fogták, a Dallas pedig még nem továbbította a vészjelzést, mert még mindig túl nagy volt a sebessége ahhoz, hogy betájolhatta és értesíthette volna a Vörös Októbert.

A Pogy

– Minden rendben, uram. A Dallas leállt.

Wood a szája szélét rágta. – Na jó, akkor most megkeressük a nyavalyásokat. Indulunk, maximális teljesítmény. – Visszament a vezérlőbe. – Mindenki harcállásba.

– Két másodperccel később megszólalt a riadó. A Pogy már különben is fokozott harckészültségben állt, negyven másodpercen belül mindenki elfoglalta a helyét. Tom Reynolds sorhajóhadnagy, első tiszt volt a tűzvezetés irányítója. Tisztekből és műszakiakból álló csapata várta, hogy betáplálhassa az adatokat a Mark 117-es tűzvezető számítógépbe.

A Pogy orrában lévő szonárkupola folyamatosan lőtte a hangenergiát a vízbe. Tizenöt másodperccel később Palmer képernyőjén megjelent az első visszajelzés.

– Irányítás, itt a szonár, pozitív kontaktus, kettő-három-négy felől, táv hatezer yard. Reaktor jellege szerint Alfa osztály – mondta Palmer,

– Tűzvezetési megoldást! – szólt Wood türelmetlenül.

– Igenis. – Reynolds az adatinputot figyelte, miközben a térképasztalnál a tisztek egy csoportja ceruzával és papírral készítette a tervet. Számítógép ide vagy oda, mindig jó a megerősítés. Adatok sorai vonultak át a monitoron. A Pogy négy torpedóindító csövében két Harpoon-rakéta és két Mark 48-as torpedó állt a rendelkezésükre. Ebben az esetben csak a torpedó jöhetett szóba.

A Mark 48-as a legjobb a műfajban: huzalvezérlés, saját aktív szonár, ötven csomót meghaladó sebesség és féltonnás robbanófej. – Kapitány, mindkét halra van megoldásunk. Becsapódási idő négy perc harmincöt másodperc.

– Szonár, pingelést abbahagyni! – mondta Wood.

– Igenis. Pingelést abbahagyni. – Palmer leállította az aktív rendszereket. – A célpont alsó-felső szögbezárása zéró körül. Nagyjából velünk egy szintben van.

– Nagyszerű, szonár. Maradjunk rajta. – Wood most már ismerte a cél elhelyezkedését. A további jelzésekkel csak az ellenségnek adott volna támpontokat.

A Dallas

– A Pogy pingelt valamerre. Visszajelet is kaptak, egy-kilenc-egy felől, nagyjából – mondta Laval. – Van itt még egy tengeralattjáró. Nem tudom, miféle lehet. Hallok valami reaktorzajt, de a típusmegállapításhoz nem elég.

A Pogy

– A hordozó még mindig nem állt meg – jelentette Palmer.

– Kapitány – Reynolds felnézett a térképről, be fog futni közénk és a cél közé.

– A francba! Egyharmaddal előre, kormányt húsz fokkal balra. – Wood átment a szonárhoz, miközben utasításait végrehajtották. – Palmer, melegítse be, erős pingeket kell küldenünk a hordozóra.

– Igenis – mondta Palmer. – Megvan, uram.

– Találja telibe! Muszáj, hogy megkapja a jeleket. Wood az irány jelzót figyelte. A Pogy fordult, de Wood tervei szerint ennél is gyorsabban kellett volna. A Vörös Október – csak Wood és Reynolds tudta, hogy orosz hajóról van szó, bár embereik is eszeveszetten találgattak – túl sebesen közeledett.

– Megvan.

– Rajta!

Palmer rácsapott az impulzusgombra. Ping ping ping ping ping!

A Vörös Október

– Kapitány! – kiáltotta Jones. – Vészjelzés!

Mielőtt Ramiusz reagálhatott volna, Mancuso odaugrott a jelzőkészülékhez. „Állj”-ra tekerte a tárcsát. Csak ezután nézett Ramiuszra. – Bocsánat.

– Semmi baj. – Ramiusz gondterhelt ábrázattal a térképre meredt. Egy perc sem telt el és csengett a telefon. Felvette és valamit mondott oroszul. – Azt mondtam nekik, hogy baj van, de nem tudjuk, mi.

– Ez a helyzet. – Mancuso is odament a térképhez. A motorzaj csökkent, bár az amerikai eléggé lassúnak találta a halkulást.

– Kérdezzük meg, mit mond a szonár – javasolta Ramiusz.

– Jó ötlet. – Mancuso megfordult. – Jonesy, nézze meg, mi lehet az.

– Megpróbálok, kapitány, de ezzel a felszereléssel nem lesz könnyű. – A szenzorokat a két kísérő tengeralattjáró irányába állította, feltette a fejhallgatót, és elkezdte csavargatni az erősítőket. Jelfeldolgozó nélkül, SAPS nélkül! De ez nem a legmegfelelőbb alkalom volt a mérgeződésre. A szovjet berendezéseket elektromechanikusán kellett irányítani, nem úgy, mint a számítógép-vezérlésű rendszereket, amiket Jones megszokott. Lassan és óvatosan, csukott szemmel igazított a szonárkupola irányérzékelőin, jobb kezével közben egy cigarettásdobozt markolászott. Nem vette észre, hogy Bugajev ott ül mellette, és ő is hallgatja a beérkező jeleket.

A Dallas

– Mit tudunk? – kérdezte Chambers.

– Az irányát, semmi többet. A Pogy lokalizálta, mire ő rögtön leállította a motort, és az összes hang elúszott. Valószínűleg elég közel van – felelte a főszonáros.

Chambers mindössze négy hónapja kapta meg az első tiszti beosztást. Értelmes, tapasztalt tiszt volt, önálló parancsnokság várományosa, de csak harminchárom éves, és csak az utóbbi négy hónapban szolgált ismét tengeralattjárón. Ezelőtt másfél évig reaktoroktató volt Idahóban. A nyersesség, amit helyzete, mint Mancuso közvetlen helyettese megkövetelt tőle, több bizonytalanságot takart, mint amit maga is hajlandó

volt elismerni. Most a pályája a tét. Tökéletesen tisztában volt vele, hogy milyen fontos ez a küldetés. A jövője múlik azokon a döntéseken, amiket most kell meghoznia.

– Egy pinggel be tudná tájolni?

Laval egy pillanatra elgondolkodott. – Tűzvezetési megoldáshoz nem lesz elég, de valami azért ki fog derülni.

– Egy ping, rajta.

– Igenis. – Laval bekapcsolta az aktív rendszert.

A V. K. Konovalov

Tupoljévnak megrándult az arca. Elsiette a dolgot. Várni kellett volna, amíg elhaladnak mellettük – de ha addig vár, kénytelen lett volna maga is elindulni, most viszont mindhárom hajó ott volt a közelében, némán, majdnem mozdulatlanul.

A négy tengeralattjáró csak akkora sebességgel mozgott, ami a mélységi kontrollhoz elég. Az orosz Alfa orra délnyugati irányba mutatott, és a többiekkel együtt nagyjából egy trapézt alkotott, amelynek a nyílt víz felé volt a nyitott oldala. A Pogy és a Dallas a Konovalovtól északra, a Vörös Október tőle délkeletre helyezkedett el.

A Vörös Október

– Épp most pingelték meg – mondta halkán Jones. – Nagyjából északnyugati az irány, de ahhoz túl halk, hogy betájolhatnánk. Van egy olyan érzésem, hogy közel jár hozzánk.

– Ezt honnan veszi? – kérdezte Mancuso.

– Közvetlenül hallottam az impulzust – egyetlen jel, amivel valószínűleg a távolságot akarták meghatározni. Egy BQQ-5 adta le. Aztán hallatszott a visszaverődés. Matematikailag több megoldás is lehetséges, de a legjobb tipp az, hogy valahol közöttünk és a mieink között van, kissé nyugatra. Tudom, hogy ez nem túl pontos, de ennél több egyelőre nincs.

– A távolság tíz kilométer, vagy még kevesebb – tette hozzá Bugajev.

– Ez sem biztos, de jobb híján induljunk ki ebből. Eléggé szegényes az adatkészletünk. Sajnálom, kapitány. Ez van – mondta Jones.

Mancuso bólintott, és visszament a vezérlőbe.

– Mi a helyzet? – kérdezte Ryan.

– Ellenséges tengeralattjárót észleltünk.

– Mit tudunk róla? – kérdezte Ramiusz.

– Nem túl sokat. Kontaktus északnyugat felől, a távolság ismeretlen, de valószínűleg nem túl nagy. Biztosan tudom, hogy nem a mienk. Norfolk közölte, hogy ezt a területet kiürítették. Így csak egy lehetőség marad. Sodródunk?

– Sodródunk – mondta Ramiusz, felemelve a kagylót. Utasításokat adott.

Az Október motorjának teljesítménye körülbelül kétfelmű sebességre redukálódott, ami éppen hogy lehetővé tette a kormányzást, a mélység tartásához azonban már kevés volt. Az Október percenként egy-két lábbal emelkedett.

A Dallas

– Forduljunk vissza délnek. Nem tetszik nekem, hogy az az Alfa közelebb van a barátainkhoz, mint mi. Álljunk be egy-nyolc-ötre és kétharmadra – mondta Chambers.

– Értettem – felelte Goodman. – Kormányt tizenöt fokkal jobbra, új irány egy-nyolc-öt. Kétharmad sebességgel előre.

– Kormány tizenöt fokkal jobbra. – A kormányos felvette az irányt. – Jelentem, kormány tizenöt fokkal jobbra, beállunk az egy-nyolc-ötös új irányba.

A Dallas négy torpedóindító csövében volt három Mark 48-as és egy „csali”, egy drága MOSS (mobil tengeralattjáró-szimulátor). Az egyik torpedó az Alfára irányult, de a tűzvezetési megoldás eléggé bizonytalan maradt. A célpontot bizonyos mértékig magának a „hal”-nak kell megtalálnia. A Pogy két torpedója szinte hajszálpontosan be volt irányozva.

Ám egyik hajónak sem volt engedélye a tüzelésre. Csak önvédelemből lőhettek, és a Vörös Októbert csak löfővel vagy manőverezéssel védhettek. Kérdés, hogy az Alfa tudja-e, mi is a Vörös Október.

A Konovalov

– Menjünk az Ohio felé – rendelkezett Tupoljev. – Sebességet három csomóra növelni. Nem szabad elsietnünk, elvtársak. Most, hogy az amerikaiak tudják, hol vagyunk, már nem fognak pingelni bennünket. Mi pedig szép csendben elúszunk innen.

A Konovalov bronz hajócsavarja gyorsabban mozgott. A kevésbé lényeges elektromos rendszerek kikapcsolásával növelhették a sebességet anélkül, hogy a reaktor teljesítményét fokozni kellett volna.

A Pogy

A Pogyn, a legközelebbi vadász-tengeralattjárón megszakadt a kontaktus, így valamelyest elvesztették az irányt is. Wood gondolkodott, hogy aktív szonárral meghatározzák-e újra az irányt, de végül is ez ellen döntött. Ha bekapcsolja a lokátort, a helyzete olyan lett volna, mint a rendőré, aki egy sötét épületben elemlámpával keresi a betörőt. A jelek többet árultak volna el róla, mint amennyit ő derít ki az ellenségről. Ilyen esetben rendszerint csak passzív szonárt használtak.

Palmer jelentette, hogy balra tőlük elhaladt a Dallas. Wood és Chambers egyaránt úgy határozott, hogy nem használják a gertrudtefont. Nem engedhették meg maguknak, hogy bármiféle zajt kibocsássanak.

A Vörös Október

Már fél órája lopakodtak csendesen. Ryan egyik cigarettáról a másikra gyújtott; izzadt a tenyere, ahogy minden erejét megfeszítve próbált uralkodni magán. Ez nem az a fajta ütközet volt, amire kiképezték; arra nem készítették fel, hogy mit kell tenni egy acélső csapdájában, ahol az ember nem lát és nem hall semmit. Tudta, hogy egy szovjet tengeralattjáró van a közelben, és azzal is tisztában volt, hogy milyen parancsokkal látták el. Ha a kapitány rájön, hogy kikkel áll szemben – akkor mi van? Csodálta, hogy milyen nyugodt a két kapitány.

– A tengeralattjárók meg tudnak védeni bennünket? – kérdezte Ramiusz.

– Hogy lőnének-e egy orosz hajóra? – Mancuso a fejét rázta. – Csak akkor, ha az oroszok lőnek először – rájuk. Mi itt most nem számítunk.

– Micsoda? – kérdezte Ryan döbbenten.

– Háborút akar? – kérdezte Mancuso mosolyogva, mintha szórakoztatónak találná a helyzetet. – Merthogy ez történik, ha két ország hajói lövöldözni kezdenek egymásra. Nem, ezt el kell kerülnünk.

– Nyugalom, Ryan – mondta Ramiusz. – Megszoktuk mi ezt a játékot. A vadász-tengeralattjáró megpróbál megtalálni bennünket, mi viszont megpróbálunk minél jobban elrejtőzni. Mondja, Mancuso kapitány, milyen távolságból érzékeltek bennünket Izlandnál?

– Sajnos nem tanulmányoztam a térképüket, kapitány – tűnődött Mancuso. – Körülbelül húsz mérföld, harmincegynéhány kilométer lehetett.

– Amikor is mi tizenhárom csomóval haladtunk – és a zaj gyorsabban nő, mint a sebesség. Szerintem nyugodtan keletre fordulhatunk, lassan; nem vennék észre. Hat csomó, a hernyóval. Amint maguk is tudják, a szovjet szonár korántsem olyan jó, mint az amerikai. Egyetért, kapitány?

Mancuso bólintott, – Ez az ön hajója. Javasolhatnám inkább az északkeleti irányt? Akkor elvileg egy óra alatt a vadászaink mögé kerülhetnénk, vagy talán még annyi sem kellene.

– Rendben. – Ramiusz odabicegett a vezérlőtáblához, kinyitotta az alagútfedeleket, aztán visszament a telefonhoz. Kiadta az utasításokat. Egy perc sem telt bele, és a hernyó motorja beindult, a sebesség lassan növekedett.

– Kormányt tízzel jobbra, Ryan – mondta Ramiusz.

– Kormány tíz fokkal jobbra. – Ryan végrehajtotta az utasítást; örült, hogy végre csinálnak valamit.

– Irány nulla-négy-nulla, Ryan – olvasta le Mancuso a térképről.

– Nulla-négy-nulla. – A kormánykerék mellől hallotta, ahogy a víz végigzúdul a bal oldali alagúton. Körülbelül percenként három-négy másodpercig furcsa zörgés hallatszott. A mérő szerint meghaladták a négycsomós sebességet.

– Mi van, Ryan, csak nem fél? – kérdezte Ramiusz nevetve.

Jack szitkozódott magában. A hangja remegett. – Egy kicsit elfáradtam.

– Tudom, milyen nehéz a dolga. Ahhoz képest, hogy újonc, derekasan állja a próbát. Késni fogunk, de odaérünk Norfolkba, ne izguljon. Szolgált már rakétahordozón, Mancuso?

– Persze. Nyugalom, Ryan. A rakétahordozók folyton ezt gyakorolják. Valaki elkezd üldözni, mi meg eltűnünk. – Az amerikai parancsnok felnézett a térképről. Pénzerméket helyezett a három másik hajó feltételezett helyére. Azon gondolkodott, hogy jobban meg kellene jelölni, de mégsem tette. A partot ábrázoló térképen rendkívül érdekfeszítő jelölések voltak – például programozott rakéta-kilövési pozíciók. Ha a flotta hírszerzése ezt meglátja, megüti a guta.

A Vörös Október már hat csomóval haladt északkelet felé. A Konovalov háromcsomós sebességgel délkelet felé tartott, a Pogy két csomóval dél felé, a Dallas tizenöttel szintén dél felé. Mind a négy tengeralattjáró egy hat mérföld átmérőjű körön belül mozogott; valamennyien egyazon pont felé közeledtek.

A V. K. Konovalov

Tupoljev jól érezte magát. Ki tudja, milyen megfontolás alapján, az amerikaiak olyan visszafogottan viselkedtek, amit nem várt volna tőlük. Ha eszük van, gondolta Tupoljev, az egyik vadász közelebb jön zaklatni, a rakétahordozó meg közben szépen elballag a másik kísérelével. Na, de a tengeren soha nem lehet tudni. Tupoljev teát kortyolgatott, és sajtos szendvicset evett hozzá.

A micsman furcsa hangot fogott a szonáron. Mindössze egy-két másodpercig tartott, aztán nyoma veszett. Először arra gondolt, hogy valami távoli szeizmikus rezgés lehetett.

A Vörös Október

A Vörös Október korábban felfelé emelkedett, és Ryan most úgy állította be a merülési kormánylapátokat, hogy újra száz méter mélyre kerüljenek. Hallotta, ahogy a kapitányok a termoklinikus jelenség elmaradásáról beszélgetnek. Mancuso elmondta, hogy gyakran van ez így errefelé, főleg nagy viharok után. Egyetértettek abban, hogy ez balszerencse. Egy termikus réteg segítené a menekülést.

Jones a vezérlő táblájánál állt, és a fülét dörzsölte. Az oroszok fejhallgatói nem voltak túl kényelmesek. – Kapitány, észak felől hallok valamit; bejön, eltűnik, aztán megint bejön. Összesen ennyit tudok róla.

– Kitől származik? – kérdezte Mancuso.

– Azt nem tudom. Az itteni aktív szonár egész tűrhető, de a passzív egyszerűen nem bírja. Azt nem mondom, hogy teljesen vakon haladunk, de majdnem ez a helyzet.

– Na, jó. Majd szóljon, ha hall valamit.

– Igenis, kapitány. Van itt kávé? Bugajev úr küldött, hogy vigyek neki.

– Mindjárt hozatok egy kancsóval.

– Kösz. – Jones visszament a dolgára.

A V. K. Konovalov

– Kapitány elvtárs, befogtam valamit, de nem tudom, hogy mi az – szólt át a micsman telefonon.

A szendviccsel a kezében Tupoljev elindult visszafelé. Az oroszok csak nagy ritkán – egészen pontosan eddig háromszor – találkoztak Ohiókkal, akkor is nyomukat veszítették tíz perc után, ezért nem nagyon ismerték ennek a hajótípusnak a jellegzetességeit.

A micsman odaadott a kapitánynak egy pótfejhallgatót.

– Lehet, hogy várni kell néhány percet. Rendszertelenül érkezik.

A víz, bár majdnem teljesen azonos hőfokú volt, a szonárok számára nem bizonyult tökéletesnek. A kisebb áramlatok és örvények mozgó falakat állítottak, amelyek jóformán kiszámíthatatlanul terelték és verték vissza a hangot. Tupoljev leült és türelmesen fülelt. Öt percet kellett várnia, míg a jelzés újra bejött.

A micsman intett. – Most, kapitány elvtárs.

Parancsnoka elsápadt.

– Irány?

– Elég halk és túl rövid a jel, de... egy-három-hat és egy-négy-kettő között.

Tupoljev az asztalra dobta a fejhallgatót és felugrott. Elrohant a politikai tiszthez, és a karjánál fogva berángatta az étkezőbe.

– Ez a Vörös Október!

– Lehetetlen. A flottaparancsnokság szerint a megsemmisítését helyszíni szemlén erősítették meg. A zampolit értetlenül rázta a fejét.

– Rászedtek bennünket. A hernyó akusztikai jellemzői félreismerhetetlenek. Megkaparintották az amerikaiak! Meg kell semmisítenünk!

– Nem. Előbb tájékoztatnunk kell Moszkvát, és utasítást kell kérnünk.

A zampolit jó kommunista, de mindig felszíni hajókon szolgált, és semmi keresnivalója tengeraltjárókon, gondolta Tupoljev.

– Zampolit elvtárs! Percekbe telik, míg feljutunk a felszínre, tíz-tizenöt perc, mire az üzenet elér Moszkvába, további harminc perc, míg Moszkva válaszol – utasítva bennünket, hogy győződjünk meg újra a dologról! Az összesen egy óra, vagy kettő, három? Addigra a Vörös Október már sehol nem lesz. Eredeti parancsunk még mindig érvényes, és nincs időnk, hogy Moszkvával tárgyaljunk.

– Mi van, ha téved?

– Nem tévedek, elvtárs! – sziszegte a kapitány. – A hajónaplóba bejegyzem a kontaktust és a javaslatomat. Ha megtiltja, azt is bejegyzem! Nem tévedek, elvtárs. Magának fogják fejét venni, nem nekem. Döntsön!

– Biztos benne, hogy nem téved?

– Biztos!

– Rendben. Hogyan akarja csinálni?

– A lehető leggyorsabban, különben az amerikaiak semmisítenek meg minket. Foglalja el a helyét, elvtárs. – Visszamentek a vezérlőbe. A Konovalov orrában a hat torpedóindító cső meg volt töltve 533 milliméteres, huzalvezérlésű Mark C torpedóval. Éppen csak közölni kellett velük, hogy hová menjenek.

– Szonár, az összes aktív rendszert keresésre állítani előrefelé! – parancsolta a kapitány.

A micsman megnyomta a gombot.

A Vörös Október

– A francba! – Jones hátrakapta a fejét. – Kapitány, pingelnek bennünket. Bal oldal, hajóközép, talán kicsit előbbre. Nem a mieink.

A Pogy

- Irányítás, itt a szonár, az Alfa befogta a hordozót! Az Alfa iránya egy-kilenc-kettő.
- Kétharmaddal előre – adta ki Wood rögtön a parancsot.
- Kétharmaddal előre, értettem.

A Pogy motorjai felzúgtak, és hajócsavarja máris csépelte a fekete vizet.

A V. K. Konovalov

– Távolság hétezer-hatszáz méter. Szintkülönbség zéró – jelentette a micsman. Hát ez az a tengeralattjáró, amit üldöznünk kellett, gondolta. Csak az imént vett fel egy olyan fejhallgatót, amelyen keresztül közvetlenül értekezhetett a kapitánnyal és a tűzvezetési tiszttel.

A sztarpom volt a tűzvezetés ellenőre. Gyorsan betáplálta a számítógépbe az adatokat. Egyszerű célzásgeometriai probléma volt. – Az egyes és a kettes torpedóra megvan a megoldás.

- Tüzeléshez felkészülni’.
- Elárasztom az indítócsöveket. – A sztarpom maga pattintotta fel a kapcsolókat, átnyúlva a beosztottja előtt. – Külső torpedóajtók nyitva.
- Ellenőrizni a tűzvezetési megoldást! – mondta Tupoljev.

A Pogy

A Pogy főszonárkezelője volt az egyetlen, aki hallotta a halk zajt.

- Irányítás, itt a szonár, Alfa-kontaktus... elárasztozta a csöveket, uram! Célibíránya egy-hét-kilenc.

A V. K. Konovalov

- A megoldás ellenőrizve, kapitány elvtárs – mondta a sztarpom.
- Egyes és kettes torpedót kilőni – adta ki a parancsot Tupoljev.
- Egyes kilőve... Kettes kilőve. – A Konovalov kétszer megremegett, ahogy a sűrített levegő kilökte az elektromos vezérlésű torpedókat.

A Vörös Október

Először Jones hallotta meg. – Bal oldalon nagy sebességű csavarok! – kiáltotta. – Bal oldalon torpedók a vízben!

- Ril na lévo! – parancsolta Ramiusz automatikusan.
- Mi van? – kérdezte Ryan.
- Balra, kormányt balra! – Ramiusz az öklével verte a korlátot.
- Teljesen balra, gyerünk! – mondta Mancuso.
- Kormányt teljesen balra, igenis. – Ryan eltekerte a kormányt és leszorította. Ramiusz teljes sebességre állította a jelzőberendezést.

A Pogy

– Két hal a vízben! – jelentette Palmer. – Jobbról balra változik az irány. Megismétlem, a torpedók iránya gyorsan változik jobbról balra. Rajta vannak a hordozón.

A Dallas

A Dallas is hallotta a torpedókat. Chambers kiadta az utasítást: teljes sebesség, balra fordulni. Kilőtt torpedókkal meglehetősen behatároltak a lehetőségek, és Chambers azt tette, amire az amerikai taktika tanította: elindulni másfelé, amilyen gyorsan csak tud.

A Vörös Október

– Mondjanak irányt! – kiáltotta Ryan.

– Jonesy, mi az irányuk? – kérdezte Mancuso.

– Három-kettő-nulla, uram. Két hal közeleg – mondta rögtön Jones, miközben a műszereken szélsébeesen próbálta befogni az irányt. Minden másodperc számított.

– Tekerje három-kettő-nullára, Ryan – mondta Ramiusz, ha tudunk ilyen gyorsan fordulni.

Köszönöm szépen, gondolta Ryan dühösen, ahogy a tájoló átcsattogott a három-öt-héten. A kormány nehezen mozdult, és Ryan érezte, hogy a hernyó motorjának hirtelen teljesítménynövekedésétől a kerék beremeg.

– Két hal közeleg, irány három-kettő-nulla, ismétlem, irány változatlan – jelentette Jones sokkal nyugodtabban, mint amilyen valójában volt. – Na lássuk, fiúk...

A Pogy

A taktikai térkép mutatta az Októbert, az Alfát és a két torpedót. A Pogy négy mérfölddel északra volt az akciótól.

– Lőhetünk? – kérdezte az első tiszt.

– Az Alfára? – Wood határozottan nemet intett. – Nem, a fene egye meg. Azzal úgysem mennénk már semmire.

A V. K. Konovalov

A két Mark C torpedó negyvenegy csomós sebességgel haladt, ami a távolsághoz képest kicsi volt, de a Konovalov szonárrendszere így könnyebben tudta irányítani. Tervezett célba érési idejük hat perc volt, ebből egy telt el.

A Vörös Október

– Oké, három-négy-ötnél vagyunk – mondta Ryan.

Mancuso hallgatott. Ramiusz olyan taktikát választott, amivel nem igazán értett egyet: szembefordult a torpedókkal. A célpont így a legkisebb, de egyszerűbb a geometriai ráhangolódás is. Ramiusz feltehetőleg ismeri az orosz torpedók képességeit. Mancuso legalábbis nagyon remélte.

– Három-kettő-nulla, kapitány – mondta Ryan az iránytűre meredve, mintha valamit is számított volna. Agyában egy hang gratulált neki, hogy egy órával ezelőtt kiment a vécére.

– Ryan, süllyedésre, maximális süllyedésre a lapátokat!

– Maximális süllyedés. – Ryan ütközésig nyomta a szarvat. Rettegett, de a legjobban attól, hogy elront valamit. Feltételezte, hogy mindkét parancsnok tudja, mit csinál. Ryan semmit sem tehetett. Egyvalamit mindenesetre tudok, gondolta. Az irányított torpedókat be lehet csapni. Akárcsak a föld felé irányított radarjeleket, a szonárhullámokat is össze lehet zavarni, különösen olyankor, amikor a célba vett tengeralattjáró a fenék vagy a felszín közelében van, olyan területeken, ahol a hangimpulzusok általában eltérülnek. Ha az Október lesüllyed, elrejtőzhet egy átlátszatlan mezőben – feltéve, hogy időben odaér.

A V. K. Konovalov

– A cél jellemzői megváltoztak, kapitány elvtárs. A cél most kisebb – mondta a micsman.

Tupoljev elgondolkodott ezen. A legapróbb részletekig ismerte a szovjet harci doktrínát, és tudta, hogy nagy részét maga Ramiusz dolgozta ki. Marko most majd azt csinálja, amire mindannyiunkat tanított, gondolta Tupoljev. Szembefordulni a közeledő torpedókkal, hogy a célpont keresztmetszete a minimálisra csökkenjen, aztán lesüllyedni a fenékre, ahol el lehet tűnni a zavaros visszhangok között. – A cél megpróbál a fenékre süllyedni. Figyeljen.

– Igen, elvtárs. Elég gyors, hogy elérje a fenéket? – kérdezte a sztarpom.

Tupoljev az Október kezelési sajátságain törte a fejét. – Nem, ilyen rövid idő alatt nem tud elég mélyre süllyedni. Megfogytunk. – Ne haragudj, öreg cimborá, nem tehetek mást, gondolta Tupoljev.

A Vörös Október

Ryan összerezett, ahogy a hajótestet újra és újra végigverte a szonár hangja. – Nem lehetne valahogy megzavarni? – kérdezte ingerülten.

– Nyugalom, Ryan – mondta Ramiusz. Soha nem került még szembe éles robbanófejekkel, de gyakorlatokon százszor is volt már ilyen helyzetben. – Előbb hadd győződjenek meg róla, hogy befogtak bennünket.

– Van nálunk csali? – kérdezte Mancuso.

– Négy, elől, a torpedókamrában – csak kezelőink nincsenek.

Mindkét kapitány a nyugodt figurát adja elő, állapította meg keserűen Ryan a maga rettegő kis világában. A társa előtt egyikük sem hajlandó elárulni, hogy fél. De hát erre tanították őket.

– Kapitány – jelentette Jones, két hal, irány három-kettő-nulla, változatlan – épp most kapcsoltak be. Megismétlem, a halak bekapcsoltak... a rohadt életbe! Pontosan olyan a hangjuk, mint a 48-asoknak. Kapitány, olyan a hangjuk, mint a 48-as torpedóknak.

Ramiusz már várta ezt. – Bizony, ugyanis öt évvel ezelőtt elloptuk a maguk torpedószonárját, csak épp a motorokat nem. Bugajev!

Bugajev a szonárközpontban már akkor bemelegítette az akusztikus zavaró rendszert, amikor kilőtték a torpedókat. A zavaró hullámokat most gondosan úgy időzítette, hogy azok egybeessenek a közeledő torpedókéval. A hullámokat ugyanarra a vivőfrekvenciára és ismétlődésarányra állította. Az időzítésnek hajszálpontosnak kellett lennie. A kissé torzított visszhangok kibocsátásával ál célpontokat teremtett. Nem túl sokat és nem túl távoliakat. Csak egyet-kettőt, a közelben, de talán sikerül megtévesztenie velük az Alfa tűzvezetés-kezelőit. Óvatosan megnyomta a kapcsolót, közben bele-beleszipantott az amerikai cigarettába.

A V. K. Konovalov

A rohadt életbe! Zavarják a jeleinket. – A micsman most először nyilvánította ki az érzelmeit. Az igazi kontaktus halkuló hangját most két másik határolta, az egyik észak felől és közelebről, a másik déli irányból és távolabbról. – Kapitány elvtárs, a célpontunk szovjet zavaró műszert használ.

– Ugye megmondtam? – fordult Tupoljev a zampolithoz. – Csak óvatosan – parancsolt rá a sztarpomra.

A Vörös Október

– Ryan, maximális emelkedésre a lapátokat! – kiáltotta Ramiusz.

– Maximális emelkedés. – Ryan maga felé rántotta a szarvat, és remélte, hogy Ramiusz tudja, mi a francot csinál.

– Jones, időt és távolságot!

– Igenis. – A zavarásból minden adatot ki lehetett olvasni. – Két hal, irány három-kettő-nulla. Az egyik kétezer yardra, a másik kétezer-háromszázra – az első elindult lefelé! Az első lefelé tart. – Lehet, hogy Bugajev mégsem olyan ostoba, gondolta Jones. Na, de még mindig két hal van a vízben...

A Pogy

A Pogy kapitánya dühöngött. Azok a rohadat előírások! Semmit, de semmit nem tehet – vagy talán mégis...

– Szonár, pinget a rohadéknak! Maximális erővel!

A Pogy BQQ-5-öse ritmikusan energiahullámokat lökött az Alfa felé. A Pogy nem lőhet, de lehet, hogy az oroszok ezt nem tudják, és ez a vagdalkozás talán megzavarja a célba vezérlő szonárjukat.

A Vörös Október

– Most már csak pillanatok kérdése – az egyik torpedó ránk állt. Nem tudom, melyik. – Jones elvette az egyik fejhallgatót a fülétől, és felemelte a kezét, hogy a másikat is leránthassa. Az egyik torpedó szonárja

őket követte. Pech. Ha ezek olyanok, mint a Mark 48-as... Jones tisztában volt vele, hogy azok nem nagyon hibáznak. Hallotta a csavarok zaját, ahogy az első torpedó elsuhant a Vörös Október alatt. – Az egyik elhibázta. Az első elment alattunk. A második közeledik, a jelek egyre sűrűbbek. – Átnyúlt és megveregette Bugajev vállát. Lehet, hogy tényleg zseni, ahogy az oroszok állították.

A V. K. Konovalov

A második Mark C torpedó negyvenegy csomós sebességgel hasította a vizet. Ez annyit jelentett, hogy körülbelül ötvenöt csomós sebességgel csapódik majd a célpontba., A vezérlési és döntési folyamat bonyolult volt. Mivel azt nem tudták lekoppintani az oroszok, hogy az amerikaiaknál saját számítógépes rendszerük vezérli a Mark 48-asokat, az orosz torpedó célba vezető szonárja szigetelt vezetéken keresztül visszajelzett az öt kilövő hajónak. A torpedók irányítására a sztarpom kétféle forrás adatcsoportját használhatta: a tengeralattjáró vagy a torpedók szonárját. Az első torpedóból hülyét csináltak az ál célpontok, amelyeket a torpedó frekvenciájára állított zavaró hullámok produkáltak. A második torpedó vezetésére a sztarpom az alacsony frekvenciájú orrszonárt alkalmazta. Most már tudta, hogy az első hal a célpont alatt siklott el. Ebből kiderült számára, hogy a valódi célpontot a középső hang jelezte. A micsman gyorsan megváltoztatta a frekvenciát, és egy-két másodpercre, amíg a zavarás nem igazodott hozzá ehhez, kitisztult a szonárkép. A sztarpom higgadtan és magabiztosan utasította a második torpedót, hogy a középső célpontot válassza. A hal engedelmeskedett.

Az ötszáz font súlyú robbanófej a hajótest közepe táján, valamivel a vezérlő előtt vágódott be. Egy ezredmásodperccel később felrobbant.

A Vörös Október

A robbanás ereje kilökte a székből és a földhöz vágta Ryant. Egy pillanatra elvesztette az eszméletét, és amikor magához tért, zúgott a feje. Az elektromos műszerek kikapcsoltak, s csak néhány másodperc múlva gyúltak ki újra a piros jelzőlámpák. Jones éppen idejében kapta le a fejhallgatóját; nem úgy Bugajev, aki az utolsó pillanatig próbálkozott, hogy megtévessze a közeledő torpedót. Most a padlón fetrengett kínok közepette, egyik dobhártyája szétrepedt, teljesen megsüketült. A gépházban az emberek lassan feltápáskodtak. Itt nem aludt ki a fény, és Melehin első dolga az volt, hogy megnézze a kár fokát jelzőtáblát.

A robbanás a hajótest könnyűacél borításán következett be. Belül vízzel töltött, hét láb széles, méhsejtszerűen osztott ballaszttartály volt, mögötte magasnyomású légkamrák. Ez után következett az Október akkumulátortelege és a belső nyomásálló réteg. A torpedó a külső hajótest egyik acéllemezeinek közepébe csapódott be, viszonylag távol a hegesztő varratoktól. A robbanás egy tizenkét láb széles lyukat vágott, darabokra tépte a belső ballaszttartály-hálózatot, és jó néhány légkamrát szétszakított, de ereje itt már fokozatosan csökkent. Utoljára harminc nagy nikkel-kadmium akkumulátorcellát rongált meg. A szovjet mérnökök ezeket szándékosan tervezték ide. Tudták, hogy ez az elhelyezés megnehezíti majd a karbantartást, az újratöltést, és – ami a legrosszabb – a tengervíz szennyezni fogja az akkumulátorokat. A hátrányokkal szemben fontosabbnak tartották azonban, hogy ez a megoldás erősíteni fogja a hajótest védelmét. Az akkumulátorok mentették meg az Októbert. Ha nincsenek ott, a robbanás a nyomásálló testen koncentrálódik, így viszont a réteges védőrendszer – amit a nyugatiak egyáltalán nem alkalmaznak – jelentősen tompította a robbanás erejét. A belső hajótest az egyik hegesztővarrat mentén megrepedt, és a rádiószobába úgy ömlött be a víz, mint egy magasnyomású tömlőből, de ettől eltekintve a hajótest ép maradt.

Mihelyt magához tért, Ryan visszaült a helyére, és megnézte, működnek-e a műszerei. Hallotta, hogy a szomszédos fülkébe zubogva dől be a víz. Bármennyire is szeretett volna hangot adni ijedtségének, tudta, hogy ha kitör a pánik, mindennek vége.

– Mit csináljak?

– Él még? – Mancuso arca kísérteties volt a vörös fényben.

– Nem, meghaltam, a rohadt életbe! Mit csináljak?

– Ramiusz? – Mancuso látta, hogy a kapitány egy elemlámpát tart a kezében.

– Le, ereszkedjünk le a fenékre. – Ramiusz felemelte a kagylót, és utasította a műszakiakat, hogy állítsák le a motort. Melehin korábban már kiadta ugyanezt az utasítást.

Ryan előrenyomta a kart. Itt ülök egy kurva nagy tengeralattjáróban, aminek egy kurva nagy lyuk van az oldalában, erre azt mondják: lefelé! – mérgelődött magában.

A V. K. Konovajov

– Biztos találat, kapitány elvtárs – jelentette a micsman. – A motor leállt. Hallom, hogy recseg a hajótest, süllyednek. – Próbált tovább tájékozódni, de a szonár semmit sem jelzett. A robbanás alaposan felkavarta a vizet. Millió és millió buborék keletkezett és ezekkel együtt egy „süketzóna”, ami elrejtette a célpontot. A buborékfelhő visszaverte az aktív rendszer jeleit, a passzív működését pedig szinte lehetetlenné tette a folyamatos zúgás. A micsman csak annyit tudott biztosan, hogy az egyik torpedó, valószínűleg a második, talált. Tapasztalt szakember lévén kibogarászta a jeleket a zajból, és helyesen rekonstruálta a történeteket.

A Dallas

– Egy null a rossz fiúk javára – mondta a főszonáros. A Dallas túl gyorsan haladt ahhoz, hogy megfelelően használhatta volna a rendszerét, de a robbanást így is észlelték. Az egész legénység hallotta lokátor nélkül is.

A harcálláspontban Chambers meghatározta a helyüket: két mérföldre voltak a robbanástól. A többiek fásultan figyelték a műszereket. Tíz társukat találat érte, és az ellenség túl volt a zajfalon.

– Egyharmadra lassítani – adta ki az utasítást Chambers.

– Egyharmaddal előre – ismételte az ügyeletes tiszt.

– Szonár, adatokat kérek – mondta Chambers.

– Azonnal. – Laval minden igyekezetével azon volt, hogy értelmezze a hangokat. Eltelt néhány perc, közben a Dallas sebessége tíz csomó alá csökkent. – Találat érte. Nem hallok motorzúgást... de nem semmisült meg. Ismétlem, nem semmisült meg.

– Az Alfát lehet hallani?

– Nem, nagyon zavaros a víz.

Chambers elfintorodott. Tiszt vagy, mondta magában, tessék gondolkodni. Először is: mi történt? Másodszor: mi a teendő? Gondolkodj, aztán cselekedj.

– Becsült távolság a célponttól?

– Kilencezer yard körül – felelte Goodman hadnagy. ☒Túl van a süketzónán.

– Le hatszáz láb mélységbe. – Chambers felmérte a helyzetet és döntött a tennivalókról. Nagy szüksége lett volna Mancusóra és Mannionra. A kapitánnyal és a navigátorral hármásban alkották a Dallas taktikai irányítási csoportját. Jó lett volna, ha terveit megbeszélheti más tapasztalt tisztekkel, de ilyen sajnos nem akadt.

– Figyelem. Lemerülünk. A robbanástól még jó ideig zavaros lesz a víz. Ha tisztulni fog, akkor is felfelé tisztul. Mi pedig szépen bemegyünk alája. Először is meg kell találnunk a hordozót. Ha nem találjuk, akkor a fenéken lesz. Itt csak kilencezszáz láb mély a víz, úgyhogy a legénység talán életben maradt. Függetlenül attól, hogy a fenéken van-e vagy sem, be kell kerülnünk közéje és az Alfa közé. – És ha az Alfa lógni fog, folytatta gondolatban, füttyölök az előírásokra, és kinyírom a nyavalyást. Túl kell járni ennek a dögnök az eszén. De hogyan? És hol van a Vörös Október?

A Vörös Október

Gyorsabban süllyedt, mint hitték volna. A robbanás az egyik trimmelő ballaszttartályt is szétrepesztette, ezért a lebegési egyensúly megbomlott, a süllyedés fokozottá vált.

A rádiószobába rengeteg víz került, de a kár fokát jelző táblán Melehin észrevette ezt és azonnal cselekedett. Minden helyiségben volt egy villany szivattyú. A rádiószoba szivattyúja, kiegészítve a főkörzetével, amit Melehin szintén bekapcsolt, megbirkózott a hatalmas vízmennyiséggel. A rádiók tönkrementek, de hát úgysem akart üzenetet küldeni senki.

- Ryan, teljes erővel fel, kormányt egészen jobbra – mondta Ramiusz.
- Kormány jobbra, teljes erővel fel – visszhangozta Ryan. – Lezuhanunk a fenékre?
- Ha lehet, inkább ne – mondta Mancuso. – Az kitágítaná a repedést.
- Csodás – morogta Ryan.

Az Október merülése lassult, és kelet felé kanyarodott a süketzóna alatt. Ramiusz azt akarta, hogy a zóna elválassza őket az Alfától. Talán mégis életben maradunk, gondolta Mancuso. Ebben az esetben apróra át fogja vizsgálni a hajó felépítését.

A Dallas

- Szonár, két gyenge pinget a hordozóra. Senki más nem hallhatja meg.
- Igenis. – Laval elvégezte a kellő módosításokat, és leadta a két jelzést. – Megvan, megtaláltam! Irány kettő-nulla-három, távolság kétezer yard. A hajó nem a fenéken van, ismétlem, nem a fenéken van.
- Kormányt tizenöt fokkal balra, kettő-nulla-háromra állunk – adta ki az utasítást Chambers.
- Igenis, kormányt tizenöt fokkal balra! – ismételte a kormányos. – Új irány kettő-nulla-három.
- Francia, mi hír a hordozóról?
- Azt hiszem... azt hiszem, szivattyúzást hallok, és... lassan halad, az irány most kettő-nulla-egy. Követni tudom a passzíval, uram.
- Thompson, vázolja fel a hordozó útvonalát! Mr. Goodman, kilövésre készen áll még a csali?
- Igenis – felelte a torpedóoszt.

A V. K. Konovalov

- Megsemmisítettük? – kérdezte a zampolit.
- Valószínűleg igen – felelte Tupoljev, azon töprengve, hogy tényleg sikerült-e. – Közelebb kell mennünk, hogy meggyőződhessünk róla. Lassan előre.
- Lassan előre.

A Pogy

- A Pogy kétezer yardra megközelítette a Konovalovot, és továbbra is kíméletlenül verette a szonárral.
- Mozog. Passzíval is rajta tudok maradni – mondta Palmer.
  - Rendben, pingelést abbahagyni – mondta Wood.
  - Pingelés abbahagyva.
  - Van tűzvezetési megoldás?
  - Hibátlan – felelte Reynolds. – Célba érési idő egy perc tizennyolc másodperc. Mindkét hal kilövésre kész.
  - Egyharmaddal előre.
  - Egyharmaddal előre, igenis. – A Pogy lassított. Parancsnoka azon töprengett, hogy vajon milyen okot találhatna a támadásra.

A Vörös Október

- Főnök, ez a mi egyik szonárunk volt, észak-északkeletről. Gyenge ping, itt kell lenniük a közelben.
- Gertrud-kapcsolat megoldható?
- Igenis!
- Kapitány! Engedélyezi, hogy beszéljek a hajómmal? – kérdezte Mancuso.

- Igen.
- Jones, hozza be őket rögtön.
- Igenis. Jonesy hívja Franciát. Francia, válaszolj!

A Dallas

- Irányítás, itt a szonár, Jonesy hív bennünket gertrudon.

Az irányítóban Chambers felvette a gertrudkagylót. – Jones, itt Chambers. Mi történt?

Mancuso elvette a kagylót Jonestól. – Wally, itt Bart mondta. – Derékon lőtték a hajót, de nem ment szét. Tudnak segíteni? Interferencia kellene.

- Igen. Máris. Vége. – Chambers visszatette a kagylót.

– Goodman, a csali csövét elárasztani. Követni fogjuk a csalit. Ha az Alfa rálő, kinyírjuk. Állítsa kétezer yardra egyenesen, aztán déli irányba.

- Megvan. Külső ajtó nyitva.
- Kilőni.
- Csali kilőve.

A csali két percig egyenesen, húszcsomós sebességgel száguldott a Dallas előtt, aztán lassított. Torpedó formájú teste elülső részébe egy nagy teljesítményű szonár volt beépítve, amely magnetofonról vette át és bocsátotta ki egy 688-as osztályú vadász-tengeralattjáró zajait. Négypercenként hangos működésről halkra váltott. A Dallas a csali után ezer yarddal haladt, nála néhány száz yarddal mélyebben.

A Konovalov óvatosan közeledett a buborékfal felé, a Pogy tőle északra követte.

– Lőj rá a csalira, te rohadék – morogta Chambers, harcálláspont személyzete hallotta, és bőszen bólintottak.

A Vörös Október

Ramiusz úgy ítélte meg, hogy a süketzóna beékelődött közénk és az Alfa közé. Utasítást adott, hogy a motorokat ismét kapcsolják be, és a Vörös Október északkeleti irányban haladt tovább.

A V. K. Konovalov

– Kormányt tíz fokkal balra – mondta halkán Tupoljev. – Észak felől megkerüljük a süketzónát, és visszafelé megnézzük, hogy életben vannak-e. Először itt kell hagynunk a zajterületet.

– Még mindig semmi – jelentette a miczman, – Sem fenékhez csapódás, sem szétesés-zajok... Új kontaktus, irány egy-hét-nulla... Ez másféle hang, kapitány elvtárs, egy csavaros... A hangjából ítélve mintha amerikai hajó lenne.

- Merre tart?
- Azt hiszem, délnek. Igen, délnek... A hang változik. Amerikai.
- Egy amerikai hajó elterelő manővere. Nem veszünk tudomást róla.
- Hogyhogy nem? – kérdezte a zampolit.

– Nézze. Ha maga északi irányba tartana és torpedótalálat érné, dél felé fordulna? Igen, maga ezt tenné, csak hogy Marko nem. Túl kézenfekvő lenne. Ez az amerikai zavarás azért van, hogy megpróbáljon elszakítani bennünket tőle. Kissé naiv. Marko ennél sokkal ravaszabb. És észak felé megy tovább. Ismerem őt, tudom, hogy gondolkodik. Észak felé megy, esetleg északkelet felé. Az amerikaiak nem csinálnák ezt a zavarást, ha Marko hajója megsemmisült volna. Ebből a számunkra is kiderül, hogy megsérült, de nem semmisült meg. Megkeressük és végzünk vele – mondta Tupoljev halkán, amint elkapta a láz a Vörös Október utáni hajzártól. Eszébe jutott minden, amire tanították. Be fogja bizonyítani, hogy ő az új zseni. A lelkiismerete nem háborgott többé. Ő csak a sorsát teljesíti be.

– De az amerikaiak...

– Nem fognak lőni, elvtárs – mondta a kapitány mosolyogva. – Ha lőhetnének, már rég szétlőtt volna bennünket az az északon lévő. Engedély nélkül nem lőhetnek. Kérniük kell az engedélyt, ahogy nekünk is – de mi már megkaptuk, tehát előnyben vagyunk. Most ott járunk, ahol találat érte az Októbert, és ha a hangzavart megkerüljük, ráakadunk. És elpusztítjuk.

A Vörös Október

A hernyó használhatatlan volt. A hajó egyik oldalát szétroncsolta a torpedó. Az Október hatsomós sebességgel haladt; csak a csavarok működtek, ami hangosabb, mint a másik rendszer. Emlékeztetett ez a rakéta-tengeralattjárók védelmi gyakorlatára. Csakhogy az ilyen gyakorlatnak az is része, hogy a kísérő hajó, ha kell, lő, hogy a rossz fiúkat elriassza...

– Kormányt balra, visszafordulni – adta ki az utasítást Ramiusz.

– Micsoda? – Mancuso nem hitt a fülének.

– Gondolkodjon, Mancuso – mondta Ramiusz, miközben figyelte, hogy Ryan végrehajtja-e az utasítást. Végrehajtotta, bár nem értette.

– Gondolkodjon, Mancuso – ismételte meg Ramiusz. – Gondoljon bele, mi történt. Moszkva kiadta a parancsot, hogy egy vadász maradjon hátra. Ez valószínűleg Politovszkij osztályú, maguk Alfának nevezik. Minden Politovszkij kapitányát ismerem. Egytől egyig fiatalok, egytől egyig, hogy is? – agresszívek? Igen, agresszívek. Ez a vadász tudja, hogy életben vagyunk. És ha tudja, akkor üldözni fog. Mi szépen visszalopakodunk, ő meg hadd menjen előre.

Mancusónak nem tetszett a terv. Ebben Ryan biztos volt, nem is kellett ránéznie.

– Mi nem lőhetünk. Maguk sem lőhetnek. Nem futhatunk el előle – ő a gyorsabb. Nem rejtőzhetünk el – az ő szonárja sokkal jobb. Kelet felé fog tartani, a szonárral betájol és megpróbál feltartóztatni bennünket. Akkor van a legtöbb esélyünk, ha nyugatnak fordulunk. Erre biztosan nem számít.

Mancusónak még mindig nem tetszett a terv, de kénytelen volt elismerni, hogy okos. Túlságosan is okos. Mancuso visszatért a térképhez. Végül is nem az ő hajója ez.

A Dallas

– Elment mellette a rohadék. Vagy nem hallotta a csalit, vagy egyszerűen nem törődött vele. Oldalra van tőlünk – jelentette Laval.

Chambers halkán szitkozódott. – Na, ennyit a csali tervről. Kormányt tizenöt fokkal jobbra. – Még szerencse, hogy a Dallast nem hallották meg. A tengeralattjáró gyorsan reagált a fordulási parancsra. – Kerüljünk mögé.

A Pogy

A Pogy egy mérföldre volt az Alfa bal oldalától. Szonárja észlelte, hogy a Dallas irányt változtat. Wood parancsnoknak fogalma sem volt, hogy mi legyen a következő lépés. A legegyszerűbb megoldás az lett volna, ha lő, de ezt nem tehette. Mi lenne, ha engedély nélkül lőnék, töprengett. Ösztönei egyértelműen erre biztatták. Az Alfa amerikaiakat üldöz... De nem hallgatott az ösztöneire. A kötelességtudat győzedelmeskedett.

Nincs veszélyesebb dolog az elbizakodottságnál, gondolta elkeseredetten. A művelet megtervezésekor feltételezték, hogy senki sem lesz a közelben, vagy ha lesz is, a vadász-tengeralattjárók időben észlelik majd. Tanulság vonandó le az esetből, de Wood egyelőre nem foglalkozott vele.

A V. K. Konovalov

– Kontaktus – mondta a micsman a mikrofonba. – Előttünk, majdnem pontosan előttünk. Hajtócsavarokkal, lassan halad. Irány nulla-négy-négy, távolság ismeretlen.

– A Vörös Október?

– Nem tudom, kapitány elvtárs. Amerikai is lehet. Azt hiszem, felénk tart.

– A rohadt életbe! – Tupoljev körülnézett a vezérlőben. Lehetséges, hogy elhaladtak a Vörös Október mellett, Elképzélhető, hogy mégis megsemmisült?

A Dallas

– Tudja, hogy itt vagyunk, Francia? – kérdezte Chambers, amikor visszatért a szonárközpontba.

– Ki van zárva. – Laval a fejét rázta. – Közvetlenül mögöttem vagyunk. Egy pillanat... Még egy kontaktus, az Alfán túlról. A barátunk lesz az! Jézusom! Azt hiszem, felénk tart. A csavarokkal, nem azzal a furcsa valamivel halad.

– A távolság az Alfáig?

– Kevesebb, mint háromezer yard, uram.

– Kétharmaddal előre! Tíz fokkal balra! – adta ki az utasítást Chambers. – Francia, pingelje meg, de a jég alatti szonárral. Hadd higgye, hogy mi vagyunk a hordozó.

– Igenis.

A V. K. Konovalov

– Hátulról nagyfrekvenciájú jelzés! – kiáltotta a micsman. – A hang alapján nem amerikai szonár, elvtárs.

Tupoljev teljesen tanácstalan volt. Amerikai lehet ez a nyílt víz felé? Az a másik a bal oldalon biztos, hogy amerikai. Az Október lesz ez. Marko, az a ravasz róka. Lapult, megvárta, míg elhaladok mellette, hogy aztán lőhessen!

– Teljes sebességgel előre, kormányt teljesen balra!

A Vörös Október

– Kontaktus! – kiáltotta Jones. – Pontosan előttünk. Egy pillanat... Egy Alfa! Közel van! Mintha fordulna. Pingelik a másik oldalról. Jesszusom, nagyon közel van. Kapitány, az Alfa nem pontforrás. A motor és a csavar között szétválnak a jel.

– Kapitány – mondta Mancuso és Ramiuszra nézett. Mintha telepátia útján közölték volna egymással ugyanazt a gondolatot. Ramiusz bólintott.

– Nézzük meg a távolságot.

– Jonesy, pingelje meg a nyavalyást! – Mancuso hátraszaladt.

– Igenis. – A rendszerek maximális teljesítményre voltak állítva. Jones megeresztett egy távolságmérő pinget. – A távolság ezeröttszáz yard. Szögbezárás zéró. Azonos szintben vagyunk.

– Mancuso, kérje be az emberétől a távolságot és az irányt! – mondta Ramiusz.

– Rendben, Jonesy, maga lesz a tűzvezetőnk. Álljon rá a rohadéokra!

A V. K. Konovalov

– Aktív szonárping jobbról, távolság ismeretlen, irány nulla-négy-nulla. A nyílt víz felőli cél éppen most mért be bennünket – mondta a micsman.

– Kérem a távolságot – mondta Tupoljev.

– Túlságosan hátra van, elvtárs. Távolodik hátrafelé, szinte semmit sem hallok.

Az egyik az Október – de melyik? Megkockáztathatja, hogy amerikai tengeralattjáróra lőjön? Nem!

– Az elülső célpontra van megoldás?

– Nem túl jó – felelte a sztarpom. – Manőverez és gyorsít.

A micsman a nyugatra lévő célra összpontosított. – Kapitány, az elülső célpont nem, ismétlem, nem szovjet. Az elülső célpont amerikai.

– Melyik? – ordította Tupoljev.

- A nyugati és az északnyugati is amerikai. A keleti ismeretlen.
- Kormányt tartani.
- Kormányt tartom – felelte a kormányos.
- A cél mögöttünk van. Rá kell állnunk, és lőni, ahogy megfordulunk. A rohadt életbe, túl gyorsan megyünk! Sebességet egyharmadra csökkenteni.

A Konovalov általában gyorsan fordult, de a teljesítménycsökkenéstől a hajtócsavar most úgy működött, mint egy fék: lassította a manővert. Tupoljev mindenesetre helyesen cselekedett. A torpedóindítókat a célpontra kellett irányítani, és ehhez a lehető leggyorsabban meg kellett fordulni, hogy a szonár pontos információkat szolgáltatthasson a támadáshoz.

A Vörös Október

– Oké, az Alfa folytatja a fordulást, most jobbról balra tart... A motorzaj valamelyest halkul. Csökkentette a teljesítményt – mondta Jones a képernyőre meredve.

Agya széleseben számítgatta az útvonal, a sebesség és a távolság adatait. – A távolság most ezerkétszáz yard. Még mindig fordul. Jól gondolom, hogy mire készülünk?

– Úgy néz ki.

Jones automata pingelésre állította az aktív szonárt. – Meg kell tudnunk, mit akar ezzel a fordulással. Ha van esze, elhúz délnek, és megfelelő helyet keres előbb.

– Akkor fohászkodjunk, hogy ne legyen esze – mondta Mancuso az átjáróból. – Irányt tartani!

– Irányt tartani – felelte Ryan, azon töprengve, hogy vajon túlél-e a következő torpedót.

– Folytatja a fordulást. Balra vagyunk az oldalától, vagy talán az orrától. – Jones felnézett. – Először meg akar kerülni bennünket. Már pingel is.

A Vörös Október tizennyolc csomóra növelte a sebességét.

A V. K. Konovalov

– Elkaptam – mondta a micsman. – Távolság ezer méter, irány nulla-négy-öt. Szögbezárás zéró.

– Felkészülni – adta ki Tupoljev az utasítást az első tisztnek.

– Zéró szögben kell majd lőni. Túl gyorsan lendülünk – mondta a sztarpom. Amilyen fürgén csak tudta, megtette az előkészületeket. A tengeralattjárók már több mint negyvenszáz sebességgel közeledtek egymáshoz. – Egyelőre csak az ötös indítóra van megoldás. Indító elárasztva, ajtó – nyitva. Kész!

– Kilőni!

– Ötös tűz. – A sztarpom megnyomta a gombot.

A Vörös Október

– Távolság kilencszázra csökkent – gyorsan közeledő hajtócsavarok közvetlenül előttünk! A vízben egy hal, közvetlenül előttünk. Hal, felénk tart!

– Felejtse el, hozza be az Alfát!

– Oké, megvan, az Alfa iránya kettő-kettő-öt, beáll. Egy kicsit balra kell mennünk.

– Ryan, öt fokot balra, irány kettő-kettő-öt.

– Kormány ötten balra, irány kettő-kettő-öt.

– A hal gyorsan közeledik – mondta Jones.

– Le van szarva! Álljon az Alfára!

– Igenis. Az irány változatlanul kettő-kettő-öt. Mint a torpedóé.

A két tengeralattjáró sebessége miatt gyorsan csökkent közöttük a távolság. A torpedó még ennél is gyorsabban közeledett az Október felé, de egy biztonsági szerkezet volt beleépítve. Elkerülendő, hogy saját kilövő állomását robbantsa fel, egy torpedó csak akkor áll élesre, ha a kilövő hajótól már ötszáz-ezer yardra eltávolodott. Az Októbernek nem eshet baja, ha sikerül elég gyorsan elérnie az Alfát.

Az Október sebessége húsz csomó fölé emelkedett.

– Távolság az Alfától hétszázötven yard, irány kettő-kettő-öt. A hal mindjárt elér bennünket, már csak másodpercek kérdése – mondta Jones rémülten a képernyőre meredve.

Bamm!

A torpedó a Vörös Október félgömb alakú orrának kellős közepébe csapódott. A biztonsági szerkezetnek még száz méterre lett volna szüksége. Az ütközéstől a torpedó háromfelé tört, és a darabok szétspricceltek a gyorsuló tengeralattjáróról.

– Döglött! – kiáltotta Jones nevetve. – Hála az égnek! Irány még mindig kettő-kettő-öt, távolság hétszáz yard.

A V. K. Konovalov

– Nem robbant? – kérdezte Tupoljev.

– A biztonsági szerkezet! – mérgelődött a sztarpom. Túlságosan kapkodva kellett előkészítenie.

– Hol van a célpont?

– Irány nulla-négy-öt, elvtárs. Irány változatlan – felelte a micsman ☒, gyorsan közeledik.

Tupoljev elsápadt. – Kormányt teljesen balra, maximális sebességgel oldalra!

A Vörös Október

– Fordul, jobbról balra fordul – mondta Jones. – Az irány most kettő-három-nulla, kissé szélesedik. Kormányt kicsit jobbra.

– Ryan, öt fokkal jobbra.

– Kormány ötten jobbra, igenis – mondta Jack.

– Nem, kormányt tízzel jobbra! – Ramiusz felülbírált a saját utasítását. Papírral és ceruzával vázlatot készített. És ismerte az Alfát.

– Tíz fokkal jobbra – mondta Ryan.

– Nagyon közel van, a távolság már csak négyszáz yard, az irány kettő-kettő-öt a cél közepéhez viszonyítva. A célpont szélesedik is, balra is, főleg balra – hadarta Jones. – Távolság...háromszáz yard. Szögbezárás zéró, azonos szintben vagyunk. Távolság kétszázötven, cél közepéhez az irány kettő-kettő-öt. Kapitány, nem tudjuk kikerülni.

– Összeütközünk! – kiáltotta Mancuso.

Tupoljevnek merülnie kellett volna. A dolog úgy festett, hogy most már az Alfa gyorsulási és manőverezési képességén múlt minden – mintha elfelejtette volna, hogy Ramiusz ezeket pontosan ismeri.

– Kontaktus óriásira szélesedik – a visszajel azonnali, uram!

– Ütközésre felkészülni!

Ramiusz elfeledkezett az ütközési riadóról. Csak most, néhány másodperccel előtte rántotta meg a kart.

A Vörös Október orra harmincfokos szögben vágódott a Konovalovhoz, valamivel a hajótest közepe mögött. Az összeütközés ereje szétrepesztette a Konovalov nyomásálló titán törzsét, az Október orrát pedig úgy összenyomta, mint egy sörös dobozt.

Ryan nem kapaszkodott elég erősen. Előrebukott, arca a műszerfalhoz vágódott. Hátul Williams kiröpült az ágyból; Noyes még időben kapta el, mielőtt fejét beleverte volna a padlóba. Jones szonárberendezése

tönkrement. A rakétahordozó feltorlódott az Alfa tetejére, tőkéje végigszántotta a kisebb hajó felső fedélzetét, ahogy a lendület előre és felfelé sodorta.

A V. K. Konovalov

Az egész Konovalov belső építkezése vízzáró volt. Nem sokra mentek vele. A víz rögtön elárasztott két helyiséget, és a hajótest deformálódása miatt átszakadt a válaszfal a vezérlő és a hátsó termék között. Tupoljev már csak annyit láthatott, hogy fehér habzuhatag ömlik be jobbról. Az Alfa a bal oldalára dőlt az Október tőkájének lökésétől. Néhány másodperc alatt a tengeralattjáró felborult. Az embereket és a berendezést mint megannyi apró kavicsot söpörte könnyörtelenül az áradat. A légénység nagy része vízbe fulladt. A fizikai kapcsolat az Októberrel ezen a ponton szakadt meg: az elárasztott kabinok farral lefelé a mélybe süllyesztették a Konovalovot. A politikai tiszt utolsó mozdulata az volt, hogy megrántotta a katasztrófajelző-bóját indító kart, de már ez sem segített: a tengeralattjáró felborult, a kábel rátekeredett a toronyra. A Konovalov sírhelyét csak a buboréközön jelezte.

A Vörös Október

– Élünk? – Ryan arcából dőlt a vér.

– Fel, felfelé a lapátokat! – ordította Ramiusz.

– Lapátokat felfelé. – Ryan bal kezével hátrahúzta a kart, jobb kezét vérző arcához szorította.

– Jelentést a károkról – mondta Ramiusz oroszul.

– A reaktor sértetlen – felelte azonnal Melehin. – Ha jól látom, a kárjelző azt mutatja, hogy a torpedókamrárt elöntötte a víz. Nagynyomású levegőt eresztettem be, a szivattyút beindítottam. Javaslom, emelkedjünk a felszínre, hogy felmérjük a kárt.

– Da! – Ramiusz odabicegett a kapcsolókhoz, és minden ballaszttartályt kiürített.

A Dallas

– Jézus – mondta a főszónáros, két hajó összeütközött. Ereszkedő roncs hangokat hallok és emelkedő hajótestropogást. Nem tudom, melyik, melyik. Mindkét hajtómű leállt.

– Periszkópszintre, gyorsan! – adta ki az utasítást Chambers.

A Vörös Október

Helyi idő szerint 1654-kor, első ízben, a Vörös Október megjelent az Atlanti-óceán felszínén, Norfolktól negyvenhét mérföldre délkeletre. Más hajó nem látszott.

– A szonár kimúlt, kapitány. – Jones mindent kikapcsolt. – Kész, vége. Ezek a vacak oldalhidrofonok vannak csak. Az égvilágon semmi aktív nem maradt, még a gertrud se.

– Menjen előre, Jonesy. Szép munka volt.

Jones kivette az utolsó cigarettát a dobozból. – Az lehet, de egy biztos: én nyáron kiszállok a buliból.

Jones elindult, Bugajev követte. Még mindig nem tért teljesen magához, és semmit sem hallott.

Az Október mozdulatlanul ült a felszínen, orra kicsit lelógott, és húsz fokkal a bal oldalára dőlt az átszakadt ballaszttartályok miatt.

A Dallas

– Hihetetlen – mondta Chambers, és felemelte a mikrofont. – Itt Chambers kapitány. Megsemmisítették az Alfát! A fiúknak semmi bajuk. Felmegyünk. A tűzoltó- és a mentőosztag álljon készenlétben!

A Vörös Október

– Jól van, Ryan kapitány? – Jones óvatosan mozdította a fejét. – Így jár, aki a fejével akar üveget törni.

– Majd akkor fogok aggódni, ha már nem vérzek tovább – mondta Ryan kábán.

– Helyes. – Jones felitatta a vért a zsebkendőjével. – Azt azért nagyon remélem, hogy nem vezet mindig ilyen rosszul.

– Ramiusz kapitány, engedélyt kérek, hogy felmenjek a hídra és kapcsolatba lépjek a hajómmal – mondta Mancuso.

– Megadom. Lehet, hogy segítségre lesz szükség a károk helyreállításában.

Mancuso felvette a zubbonyát, és ellenőrizte, hogy ott van-e még a zsebében a kis rádió. Harminc másodperccel később fenn volt a toronyban. A Dallas éppen akkor bukkan a felszínre, amikor végigpásztázta a látóhatárt. Soha életében nem érezte még ilyen megnyugtatónak az égboltot.

Négyszáz yardról nem ismerte fel az arcot, de feltételezte, hogy Chambers az.

– Dallas, itt Mancuso.

– Kapitány, itt Chambers. Jól vannak?

– Jól! De elkelve egy kis segítség. Az orr teljesen behorpadt, és derékba kapott bennünket egy torpedó.

– Látom, Bart. Nézzen csak oda.

– Jézusom! – A kicsipkézett lyukat elárasztotta a víz, a fele látszott a felszín felett, és a tengeralattjáró orral előredőlt. Mancuso csodálkozott, hogy egyáltalán fel tudtak emelkedni.

– Jöjjön át, Wally, és tegye ki a tutajt.

– Indulok. A tűzoltó- és mentőosztag készen áll, és... na, ott van a másik barátunk is – mondta Chambers.

Az Október előtt háromszáz yarddal a Pogy kibukkant a vízből.

– A Pogy jelenti, hogy tiszta a levegő. Csak mi vagyunk itt. Hogy ezt már máskor is hallotta, parancsnok? – Chambers keserűen nevetett. – Mi lenne, ha hazaszólnánk rádión Norfolkba?

– Nem, előbb lássuk, tudunk-e mozogni. – A Dallas közeledett az Október felé. Néhány perc múlva Mancuso tengeralattjárója már csak hetven yardra volt balra tőle, és egy tutajon tíz ember igyekezett feléje, birkózva a hullámokkal. Ez idáig a Dallason csak egy-két ember tudta, hogy miről is van szó. Most már mindenki. Mancuso látta, hogy az emberei mutogatnak és magyaráznak. Micsoda sztori!

A kár végül nem is volt olyan súlyos, mint hitték. A torpedókamrát nem öntötte el a víz – az ütközés miatt meghibásodott műszer téves jelzést adott. Az elülső ballaszttartályokat nem lehetett befoltozni, de a tengeralattjáró olyan hatalmas volt, és a tartályrendszere olyan sok részre osztott, hogy az orr mindössze nyolc lábbal állt lejjebb. Az oldalra dőlés csupán kényelmetlenséget okozott. A megrongálódott rádiószobát két óra alatt rendbe hozták, és hosszas beszélgetés után Ramiusz, Melehin és Mancuso úgy döntött, hogy újra lemerülhetnek, csak a sebességet kell visszafogni, és nem szabad harminc yardnál lejjebb ereszkedni. Legfeljebb némi késéssel érkeznek Norfolkba.

A TIZENNYOLCADIK NAP, DECEMBER 20, HÉTFŐ

A Vörös Október

Ryan ismét feljutott a toronyba, hála Ramiuszknak, aki azt mondta, hogy rászolgált. A szívességért cserébe Jack segített a kapitánynak felmászni a parancsnoki hídra. Mancuso is ott volt velük. Lenn a vezérlőben most egy amerikai team dolgozott, a gépterem személyzetét pedig kiegészítették, úgyhogy majdnem visszaállt az ügyeleti létszám. A rádiószobában nem sikerült teljesen megszüntetni a szivárgást, de a lék a merülési vonal fölött volt. A helyiségből kiszivattyúzták a vizet, és az Október oldalra dőlése tizenöt fokra csökkent. A hajó orra még mindig lejjebb volt, de valamelyest javult a helyzet, amikor az ép ballaszttartályokat szárazra fűvatták. A sérült orr miatt a tengeralattjáró nyomdokvonala teljesen aszimmetrikus lett, de jóformán nem is látszott a felhős, koromsötét éjszakában. A Dallas és a Pogy továbbra is lemerülve haladt valahol hátrébb, újabb betolakodó után szimatolva, ahogy a Henry- és Charles-fokok felé közeledtek.

Valahol még hátrébb egy folyékony földgázt szállító hajó úszott az átjáró irányába, amit – ez volt az ürügy – a parti őrség lezárt a forgalom elől, hogy ez a potenciális bomba akadály nélkül haladhasson a

Maryland állambeli Cove Point, a végállomása felé. Ryan eltűnődött, a haditengerészet vajon hogyan vette rá a kapitányt, hogy géphibát jelentsen vagy másképpen késlekedjék s így bevárhassa az Október érkezését. Hatóság késésben voltak. A haditengerészet valószínűleg halálra izgulta magát, míg negyven perccel ezelőtt az Október fel nem merült, amikor is rögtön észlelte egy köröző Orion.

Pislogtak a piros és zöld bójafények, ahogy a hullámokon ringatóztak. A távolban látta a Chesapeake-öbölt átívelő híd- és alagútláncolatot, de mozgó kocsik fényei nem villogtak rajta. A CIA biztosan összehozott valami látványos karambolt, hogy lezárhassa; mondjuk, egy-két felfordult, tojást vagy üzemanyagot szállító teherautót. Valami ötleteset.

– Még nem járt Amerikában, ugye? – kérdezte Ryan, csak hogy beszédbe elegyedjenek.

– Nem, semmilyen nyugati országban. Egyszer, nagyon régen, voltam Kubában.

Ryan észak, aztán dél felé nézett. Úgy látta, belül vannak már a földnyelveken. – Hát, akkor Isten hozta új hazájában, Ramiusz kapitány. Ami engem illet, nagyon örülök, hogy itt van, uram.

– Annak meg még jobban, hogy maga is itt van, mi? – jegyezte meg Ramiusz.

Ryan felkacagott. – Na, ebben tökéletesen igaza van. Még egyszer köszönöm, hogy feljöhöttem.

– Megérdemelte, Ryan.

– Jack a keresztnevem.

– Az a John becézése, igaz? – kérdezte Ramiusz. – John és Iván, az ugyanaz, nem?

– Igen, azt hiszem. – Ryan nem értette, miért vigyorog Ramiusz.

– Jön egy vontató – mutatta Mancuso.

Az amerikai kapitánynak elképesztően jó szeme volt. Ryan a távcsővel is csak egy perc múlva látta meg a hajót. Egy alig kivehető árnyék, az éjnél is sötétebb, körülbelül egy mérföldre.

– Sceptre, itt a Paducah vontató. Hallanak? Vége. Mancuso kivette a zsebéből a rádiót. – Paducah, itt a Sceptre, Jó reggelt, uram. – Angliai akcentussal beszélt.

– Álljon be mögém, és kövessen befelé.

– Pompás, Paducah. Meglesz. Vége.

A Sceptre brit vadász-tengeralattjáró. Valahol messze állomásozhat, gondolta Ryan, biztos a Falkland-szigeteknél járőrözik, vagy valami más távoli területen, úgyhogy Norfolkba érkezése teljesen normális esemény lenne, nem szokatlan vagy igazolhatatlan. Nyilván nem akarták felkelteni egy esetleges kém gyanakvását az idegen tengeralattjáró befutásával kapcsolatban.

A vontatóhajó néhány száz yardra megközelítette őket, aztán megfordult, hogy ötcsomós sebességgel bevezesse a tengeralattjárót a kikötőbe. Egyetlen piros lámpa égett rajta hátul, az jelezte az irányt.

– Remélem, nem találkozunk polgári forgalommal – jegyezte meg Mancuso.

– Hiszen azt mondta, hogy lezárták a kikötő bejáratát – értetlenkedett Ramiusz.

– Bárki kifuthatott egy kis vitorlással. A közönségnek szabad átjárása van a hajójavítón, ugyanis erre lehet kimenni a Dismal-mocsár csatornájához, és sose látszanak meg a radaron. Mindig átcsúsznak.

– Ez örület.

– Szabad országban vagyunk, kapitány – mondta szelíden Ryan. – Beletelik majd egy kis időbe, míg megérti, hogy mit jelent a „szabad” szó. Rá fog jönni, milyen okosan döntött.

– Maga itt lakik, Mancuso kapitány? – kérdezte Ramiusz.

– A rajom bázisa Norfolkban van, de különben Virginia Beachben lakom, arra délnek. Valószínűleg nem jutok haza egyhamar. Rögtön újra kiküldenek bennünket. Mást se csinálnak. Úgyhogy ezt a karácsonyt sem töltöm otthon. Ilyen a mi melónk.

– Van családja?

– Van. Feleségem és két fiam. Michael nyolc-, Dominic négyéves. Már hozzászoktak, hogy apu soha nincs otthon.

– És magának, Ryan?

– Van egy fiam meg egy lányom. Azt hiszem, hazaérek karácsonyra. Nagyon sajnálom, Mancuso. Bevallom, az elején nemigen bíztam ebben. Majd ha valamennyire rendeződnek a dolgok, vendégül szeretném látni az egész társaságot.

– Drága mulatság lesz – nevetett Mancuso.

– Majd elküldöm a számlát a CIA-nak.

– És velünk mit fog csinálni a CIA? – kérdezte Ramiusz.

– Mondtam már: egy év múlva a maguk életét fogják élni, ott, ahol tetszik, és azzal foglalkoznak majd, amihez kedvük van.

– Ilyen egyszerű?

– Ilyen egyszerű. Mi büszkék vagyunk a vendégszeretetünkre, és ha egyszer visszahelyeznek Londonból, a házam nyitva fog állni maga meg a többiek előtt.

– A vontató balra fordul – mutatta Mancuso. Kezdte kicsit érzélgősnek érezni a beszélgetést.

– Adja ki az utasítást, kapitány – mondta Ramiusz. Végére is Mancuso kikötőjébe érkeztek.

– Kormányt öt fokkal balra – mondta Mancuso a mikrofonba.

– Kormányt öt fokkal balra, értettem – felelte a kormányos.

A Paducah bekanyarodott a főcsatornába, elhaladt a Saratoga mellett, amely fölé egy hatalmas daru tornyosult, és egyenesen a mérföld hosszú mólósor felé tartott, a norfolki Haditengerészeti Hajójavítóba. A csatorna üres volt, leszámítva az Októbert és a vontatót. Ryan azon gondolkodott, hogy a Paducah-n vajon egyszerű sorállományúak teljesítenek-e szolgálatot, vagy csupa tengernagyból áll a legénység. Egyikre sem esküdött volna meg.

Norfolk, Virginia

Húsz perc múlva megérkeztek a végállomásra. A Nyolc-Tízes új szárazdokkot, kifejezetten a flotta Ohio osztályú rakétahordozó tengeralattjárói számára építették. Több mint nyolcszáz láb hosszú, fölöslegesen nagyra méretezett betonépítmény, a teteje acélból, hogy a felderítő műholdak ne tudhassák, mi van alatta. Ez a bázis legtitkosabb része. Fegyveres őrk – tengerészgyalogosok, nem a szokásos civilek – ellenőrizték több ponton is azokat, akik a dokk közelébe mentek – a területére lépőkről nem is beszélve.

– Megállni – adta ki az utasítást Mancuso.

– Megállni, értettem.

A Vörös Október már jó néhány perce lassított, és még így is kétszáz yardot haladt, mire teljesen megállt. A Paducah a jobb oldalára került, hogy irányba bökdösse az orrát. Mindkét kapitány inkább maga vitte volna be a hajót, de a sérült orr miatt eléggé csalóka volt a manőverezése. Öt percig tartott, míg a dízelmotoros vontatóhajó a megfelelő, egyenes állásba terelte az Októbert. Ramiusz adta ki a parancsokat a gépteremnek – utoljára ezen a tengeralattjárón. Az Október lassan úszott előre a fekete vízben az óriási tető alatt. Mancuso felrendelte az embereit, hogy elkapják a köteleket, amiket a dokk szélén álló matrózok dobtak oda nekik; a tengeralattjáró pontosan a medence közepén állt meg. A kaput, amin az imént áthaladtak, máris becsukták, és keresztbe húztak előtte egy hatalmas vásznat – akkora volt, mint egy klipper fővitorlája. A mennyezeti világítást csak az után kapcsolták be, hogy a vászontakaró a helyére került. Hirtelen vagy harminc tiszt kezdett éljenezni, mint valami szurkolótábor egy meccsen. Már csak a zenekar hiányzott.

– Gépeket leállítani – szólt le Ramiusz oroszul a manőverező-helyiségben dolgozóknak, aztán, egy kis szomorúsággal a hangjában, angolra váltott. – Hát, itt vagyunk.

A magasban elindult feléjük egy mozgódaru, megállt, hogy felemelje a hajópallót, aztán óvatosan ráfektette a rakétafedélzetre, a torony elé. Alighogy a palló a helyére került, felment – felloholt – rajta két tiszt, kabátujjukon majdnem könyékig ért a sok aranysztráf. Ryan megismerte az elsőt. Dan Foster volt az.

Amikor felért a hajópalló végére, a haditengerészet műveleti parancsnoka tisztelgett, majd felnézett a toronyra. – Kapitány úr, kérek engedélyt a hajóra lépni.

– Az enged...

– Megadom – súgta Mancuso.

– Az engedélyt megadom – mondta hangosan Ramiusz. Foster felugrott a hajóra, és a külső lépcsőn felmászott a toronyba. Nem volt könnyű, a dőlésszög miatt. Foster lihegett, mire felért.

– Ramiusz kapitány, Dan Foster vagyok. – Mancuso átsegítette a híd korlátján. Most már alig fértek el a toronyban. Az amerikai tengernagy és az orosz kapitány kezét rázott, aztán Foster Mancusóval is kezét fogott. Jack maradt utolsónak.

– Úgy látom, kicsit elhasználódott az egyenruhája, Ryan. Meg az arca is.

– Igen, ami azt illeti, volt egy kis problémánk.

– Vettem észre. Mi történt?

Ryan nem várta meg a beszámolót. Elindult lefelé. Ez már nem az ő társasága volt. A vezérlőben levő férfiak vigyorogtak, de nem szólaltak meg, mintha attól félnének, hogy megtörik a pillanat varázsa. Ryan számára már megtört. Megkereste a fedélzeti feljárót, és kimászott. Magával vitte az összes holmiját. A pallón csak úgy özönlöttek fel az emberek, őt észre se vették. Két ápoló szaladt fel egy hordággal. Ryan úgy döntött, megvárja, míg kihozzák Williamset. Az angol tiszt mindenből kimaradt, hisz csak az utóbbi három órában nyerte vissza az eszméletét. Miközben várakozott, Ryan rágyújtott az utolsó orosz cigarettájára. Már hozták is a hordágyat, rajta Williams. Noyes és a két hajó szanitácei ott ballagtak mögötte.

– Hogy érzi magát? – Ryan elindult a hordágy mellett.

– Élek – mondta Williams. Sápadt volt és sovány. – És maga?

– Szilárd talajt érzek a lábam alatt. Hála legyen Istennek!

– Williamsnek pedig sürgősen kórházi ágyat kell éreznie maga alatt – szólt közbe az orvos. – Örvendtem a találkozásnak, Ryan. Gyerünk, emberek. – Az óriási ajtó előtt ott állt a mentő. Az ápolók betették a hordágyat, és az autó elszáguldott.

– Ryan kapitány? – kérdezte egy tengerészgyalogos őrmester, miután tisztelgett.

Ryan is tisztelgett. – Igen.

– Kocsi várja, uram. Kérem, kövessen.

– Előre, őrmester.

A szürke Chevrolet egyenesen a norfolki haditengerészeti légi támaszpontra vitte Ryant, ahol feltették egy helikopterre. Ryan olyan fáradt volt, hogy az sem érdekelt volna, ha rénszarvasok húzta szánba ültetik. Az Andrews légibázisig harmincöt perc volt az út. Ryan egyedül ült hátul, és a semmibe bámult. A bázison egy másik kocsi várta, és rögtön elindult vele Langleybe.

CIA-központ

Hajnali négy óra volt, amikor Ryan végre megérkezett Greer irodájába. Az altengernagyon kívül még Moore és Ritter is várt rá. Greer a kezébe nyomott egy pohár italt. Ezúttal nem kávé – Wild Turkey bourbon whiskyt. Mindhárom vezető kezét fogott vele.

– Üljön le, fiam – mondta Moore.

– Nagyszerű munka volt – tette hozzá Greer mosolyogva.

– Köszönöm. – Ryan jól meghúzta a whiskyt. – És most?

– Most kihallgatjuk magát – felelte Greer.

– Tévedés. Most rögtön eltűzök haza.

Greer szeme huncutul csillogott, ahogy a kabátja zsebéből előhúzott egy kis csomagot, és Ryan ölébe dobta. – A Dullesről indul reggel 7.05-kor. Ez az első járat Londonba. Addig meg is kell mosakodnia, át kell öltöznie, és ajánlom, hogy itt ne felejtse a síelő Barbie-t.

Ryan felhajtotta a maradék whiskyt. A nagy kortytól könnyes lett a szeme, de a köhögést sikerült visszafojtania.

– Úgy látom, eléggé megviselődött ez az egyenruha – jegyezte meg Ritter.

– Akárcsak a gazdája. – Jack benyúlt a belső zsebbe, és előhúzta az automata pisztolyt. – Ennek vettem valami hasznát.

– A GRU-ügynök? Hát nem vitték fel a többiekkel? – kérdezte Moore.

– Szóval maguk tudták? Tudták, és velem nem közölték? Megőrülök!

– Nyugodjon meg, fiam – mondta Moore. – Fél órán múlt, hogy elpuskáltuk a lehetőséget. Pechje volt, de megúsza. Ez a lényeg.

Ryan legszívesebben üvöltött volna, de ahhoz is fáradt volt, mindenhez fáradt volt. Greer elővett egy magnót és egy jegyzetfüzetet, ami tele volt kérdésekkel.

– Williams, az angol tiszt, pocsék állapotban van – mondta két órával később Ryan. – A doki szerint azért túléli. A tengeralattjáró nem megy többé sehova. Az orr kész roncs, és van rajta egy pofás kis lyuk is, ahol a torpedó elkapta. A Tájfún masszív egy orosz járgány, hála istennek. Azon az Alfán viszont elképzelhető, hogy néhányan életben maradtak...

– Kellemetlen – mondta Moore.

Ryan lassan bólintott. – Gondoltam. Nem tetszik ez nekem, uram, hogy otthagyjuk meghalni azokat az embereket.

– Nekünk sem – mondta Moore bíró, nekünk sem tetszik, de ha kimentünk valakit, akkor minden, amit végigcsináltunk – amit maga végigcsinált, fölösleges volt. Ezt akarja?

– Ilyen alkalom csak egyszer adódik – mondta Greer.

– Nem is tudom – mondta Ryan. A harmadik pohár itallal is végzett, és már érezte a hatását. Arra számított, hogy Moore ellenezni fogja a mentést, Greerről azonban nem hitte volna. Szóval a vén tengeri medvét is megrontotta ez az ügy – vagy egyszerűen a CIA; még a tengerészek becsületkódexét is elfelejtette. És milyen fényt vet ez rá, Ryanre? – Tényleg nem tudom.

– Ez háború, Jack – mondta Ritter tőle szokatlan kedvességgel, igazi háború. És maga nagyon jól csinálta.

– A háborút azért csinálja jól az ember, hogy utána hazamehessen – mondta Ryan és felállt. – És, uraim, én most pontosan ezt fogom tenni.

– A holmija a fürdőszobában. – Greer az órájára pillantott. – Még van ideje megborotválkozni, ha akar.

– Ja, majdnem elfelejtettem. – Ryan levette a nyakából a kulcsot, és odaadta Greernek. – Milyen jelentéktelennek látszik, ugye? Pedig ötvenmillió embert lehet elpusztítani vele. „Király légy bár, jöjj és reszketve nézz: nevem Ozymandiás, urak ura.” – Ryan elindult a fürdőszoba felé. Tudta, hogy berúgott, különben nem idézné Shelleyt.

Faggatói nézték, ahogy kimegy. Greer kikapcsolta a magnót, és a kulcsra meredt. – Még mindig el akarja vinni az elnökhöz?

– Nem, azt hiszem, nem – felelte Moore. – Egy kicsit kikészült a fiú, amit persze nem csodálok. Tegye fel őt a gépre, James. Holnap vagy holnapután majd elküldünk hozzá egy csapatot Londonba, hogy befejezzék a kihallgatását.

– Rendben. – Greer az üres pohárra nézett. – Kicsit korán van még ehhez, nem?

Moore felhajtotta a harmadik adagot. – Lehet. Viszont elmondhatjuk, hogy jó napunk volt, pedig még el se kezdődött. Jöjjön, Bob. Van még egy akció, amit meg kell szerveznünk.

A norfolki Haditengerészeti Hajójavító

Mancuso és emberei még napkelte előtt felszálltak a Paducah-ra és visszamentek a Dallashoz. A 688-as azonnal elindult; még nem is virradt, amikor újra lemerült. A Pogy, amely be sem úszott a kikötőbe, a szanitéce nélkül folytatta rutinfeladatát. Mindkét tengeralattjáró azt a parancsot kapta, hogy harminc napig maradjon kinn a tengeren, és ez idő alatt a matrózok lehetőleg felejtssenek el mindent, amit láttak, hallottak vagy gondoltak.

A Vörös Október magányosan ült a víztelenített szárazdokban, hús fegyveres tengerészgyalogos őrizte. Ez nem volt szokatlan a Nyolc-Tízes dokkban. Egy válogatott mérnökökből és technikusokból álló csoport azonnal nekilátott az átvizsgálásának. Első dolguk az volt, hogy magukhoz vették a kódkönyveket és a kódoló berendezéseket. Ezek még déli tizenkettő előtt megérkeznek Fort Meade-be, a Nemzetbiztonsági Ügynökség központjába.

Ramiuszt, a tiszteket és a holmijukat busszal kivitték ugyanarra a repülőtérre, ahol aznap Ryan is megfordult. Egy órával később már egy CIA-rejtekházban voltak, a dimbes-dombos Virginiában. Charlottesville-től délre. Rögtön nyugovóra tértek, kettő kivételével, akik inkább a kábeltévé műsorát nézték hűledezve, és máris el voltak ragadtatva attól, amit az amerikai életről megtudtak.

Dulles nemzetközi repülőtér

Ryan elszalasztotta a napkeltét. Felszállt a TWA 747-esére, amely pontosan indult a Dullesről, 7.05-kor. Borús volt az idő, és amikor a gép a felhőkön áttörve kijutott a napfényre, Jack Ryan olyasmit csinált, amit még soha. Életében először elaludt a repülőn.

EURÓPA KÖNYVKIADÓ-DUNAFILM, BUDAPEST

FELELŐS KIADÓ OSZTOVITS LEVENTE, AZ EURÓPA KÖNYVKIADÓ IGAZGATÓJA

SZEDTE ÉS NYOMTA A SYLVESTER JÁNOS NYOMDA

FELELŐS VEZETŐ HANUSZEK BÉLA IGAZGATÓ

KÉSZÜLT SZOMBATHELYEN, 1990-BEN A NYOMDAI RENDELÉS TÖRZSSZÁMA: 90/7164 FELELŐS
SZERKESZTŐ GY. HORVÁTH LÁSZLÓ

MŰSZAKI SZERKESZTŐ KELLER KLÁRA

MŰSZAKI VEZETŐ MIKLÓSI IMRE

KÉSZÜLT 30,01 (A/5) ÍV TERJEDELEMBEN

ISBN 963 07 5237 9